GAZETA wyborcza
wyborcza.pl
NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktor prowadzący Marcin Stelmasiak | Cena gazety 12,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 200.11299, 1 | Nakład 82 tys. + 298,5 tys. prenumerat cyfrowych

PORADNIK PSYCHOLOGICZNY

EKSPERCI ODPOWIADAJĄ CZYTELNIKOM

PORADNIK ZDROWOTNY

BÓL PODCZAS SEKSU ▶24

Afera Zondacrypto

Zatrzymanie Piesiewicza

Prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego został zatrzymany wczoraj rano w Warszawie w pobliżu swojego domu i przewieziony do katowickiego wydziału Prokuratury Krajowej.

Izabela Alberczyk
Marcin Pietraszewski
Krzysztof Katka
Radosław Leniarski

Policjanci z Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości przeszukali dom Radosława Piesiewicza. Po zakończeniu czynności prezes PKOl został przewieziony do Katowic, gdzie czekali na niego prokuratorzy prowadzący sprawę afery Zondacrypto. Wcześniej wydali postanowienie o przedstawieniu mu zarzutów. – W głównej mierze dotyczą powoływania się na wpływy u urzędników państwowych i osób pełniących funkcje publiczne w celu osiągnięcia korzyści majątkowych – mówi osoba znająca kulisy sprawy.

Zegarek za 40 tys. euro

– Nie wiemy jeszcze, czy prokuratorzy będą wnioskowali o tymczasowy areszt – mówił wczoraj podczas konferencji prasowej Waldemar Żurek, minister sprawiedliwości i prokurator generalny.

– Prawdopodobnie dziś późnym wieczorem [już po zamknięciu tego wydania „Wyborczej"] dowiemy się, jakie wyjaśnienia złożyła ta osoba, czy przyznała się do winy, czy zaczęła wyjaśniać i jakie będą w związku z tym wnioski prokuratury – zapowiedział.

FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jak przekazała inspektor Katarzyna Nowak z Komendy Głównej Policji, śledczy dysponują materiałem dowodowym zgromadzonym w dwóch postępowaniach: dotyczącym Zondacrypto oraz zaginięcia jednej osoby (prawdopodobnie chodzi o Sylwestra Suszka, twórcę jednej z największych giełd kryptowalut w Polsce, który zaginął w tajemniczych okolicznościach w 2022 roku).

Szymon Jadczak i Michał Fuja, dziennikarze wp.pl i TVN 24, ustalili, że prezes PKOl przyjmował od Przemysława Krala, szefa giełdy kryptowalut Zondacrypto, korzyści materialne: chodzi m.in. o zegarek marki Patek Philippe Calatrava o wartości około 40 tys. euro (policjanci zabezpieczyli zegarek podczas przeszukania). Zdaniem rozmówców wp.pl Piesiewicz miał w zamian obiecywać Kralowi wstawiennictwo u prezesa UOKiK Tomasza Chróstnego i u byłego premiera Mateusza Morawieckiego.

Kral miał również finansować wyjazdy Piesiewicza i jego bliskich do Monako i Bergamo, a także pobyty w hotelach oraz bilety na mecze. Prezes PKOl zaprzeczał tym doniesieniom.

PKOl a Zondacrypto

Przypomnijmy, 22 października 2025 roku PKOl podpisał z Zondacrypto umowę o sponsoring generalny. Piesiewicz podjął tą decyzję jednoosobowo. Dzięki niej siedziba Komitetu zmieniła nazwę na Zondacrypto Centrum Olimpijskie im. Jana Pała II.

W ramach umowy z PKOl firma Zondacrypto przesyłała Komitetowi gotówkę – suma nie została nigdy upubliczniona.

Oprócz gotówki dla Komitetu elementem umowy było bezpośrednie finansowanie nagród dla olimpijczyków. Giełda miała przekazać setki tysięcy złotych w tokenach Zondakrypto. Sam Kacper Tomasiak, skoczek narciarski, za trzy medale miał otrzymać równowartość 550 tysięcy złotych. Te wirtualne środki po utracie płynności przez giełdę okazały się bezwartościowe.

Niemal równo pół roku po podpisaniu umowy Zondacrypto zbankrutowała. Olimpijczycy ostatecznie dostali obiecane nagrody, ale od innych sponsorów Komitetu, m.in. od spółek Skarbu Państwa. ▶4 i wyborcza.pl

Temat dnia

Niegotowi na najgorsze

– Jeśli jako cywile nie zrozumiemy, że w pierwszych godzinach konfliktu musimy umieć zadbać o siebie sami, to żadne miliardy wydane na czołgi nas nie uratują – dr Michał Piekarski o obronie cywilnej w Polsce, a raczej jej braku ▶6-7

Wydaje Wyborcza Sp. z o. o.
nr indeksu 348198
ISSN 0860-908X

FOT. ŁUKASZ CYNALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Sport

KAJAKARKI PRZERYWAJĄ MILCZENIE

Publiczne poniżanie, odcinanie od informacji i ignorowanie osiągnięć – polskie zawodniczki opowiadają o reprezentacji kraju, która doprowadziła je do stanów lękowych, emigracji i ucieczki ze sportu. Trzy kanadyjkarki, z którymi rozmawiałem, opisują ten sam mechanizm. To nie jest opowieść o pojedynczym konflikcie charakterów między nimi a trenerem reprezentacji. To opowieść o systemie, w którym milczenie jest ceną za możliwość trenowania ▶26-27

eprasa.pl aed9c3bb49

Sebastian Ogórek

Kara dla Facebooka. Oby nikt „nie spękał”

Apatia, czyli stan całkowitego zobojętnienia, niewrażliwości na bodźce – tak definiuje to słowo „Słownik języka polskiego” PWN. I taki stan mieliśmy w Polsce od lat w stosunku do big techów, które pozwalały sobie na coraz więcej. W „Gazecie Wyborczej” apatyczni nie byliśmy, wielokrotnie pisaliśmy o oszustach internetowych, reklamach pornografii, uzależnianiu dzieci od wiecznego przewijania ekranów, wreszcie algorytmach, które mogą zachwiać nawet demokratycznym procesem wyborczym. Władza była głucha.

I to mimo realnych kosztów, które każdego dnia ponosimy. Państwowy Instytut NASK w 2025 roku zidentyfikował 260 tys. prób oszustw (fałszywe SMS-y, wyłudzenia, oszustwa na Blika czy kryptowaluty). Ile z nich dotyczyło oszustów w internecie? Ponad 253 tys.! A wiele z nich to właśnie reklamy na Facebooku, Instagramie czy w Google'u. Ćwierć miliona incydentów oznacza, że oszukanych mogły zostać setki tysięcy osób.

Żądanie nałożenia 250 mln euro kary na właściciela Facebooka jest przełomowe. Pytanie, czy, a jeśli tak, to kiedy, dojdzie do ukarania?

Rafał Brzoska twierdzi, że sama Meta (właściciel Facebooka czy Instagrama) zarabia na reklamach oszustów nawet 20 mln zł dziennie. I to szarża medialna polskiego przedsiębiorcy, wściekłego, że jego syn widzi wygenerowane przez AI reklamy z „tatą w kajdankach”, sprawiła, że ktoś tematem wreszcie zaczął się interesować na poważnie. Wcześniejsze raporty, utracone przez Polaków miliardy złotych, tysiące tekstów i historie oszukanych przechodziły bez echa.

Cieszę się, że wreszcie ktoś skutecznie umiał przemówić do polityków. Pismo ministra cyfryzacji Krzysztofa Gawkowskiego do Komisji Europejskiej z propozycją nałożenia 250 mln euro kary na właściciela Facebooka jest rzeczywiście sprawą bez precedensu.

Mój wrodzony sceptycyzm mówi mi jednak, że wniosek to jedno, realne wywalczenie tej kary to drugie. Liczę, że nie tylko minister Gawkowski, ale i premier, mówiąc staromłodzieżowym, „nie spękają”. Podatku od big techów wszak jak nie było, tak nie ma, media nadal nie dostają pieniędzy za kradzież ich treści przez te korporacje, a i sytuacja geopolityczna sprawia, że zawsze ktoś może powiedzieć: „Po co drażnić Trumpa i jego amerykańskie firmy?”.

I choć kwota 250 mln euro, czyli ponad miliard złotych kary, robi wrażenie, to historia wszelkich procesów, kar nakładanych na big techy czy nawet procedowanego przeciwko nim prawodawstwa pokazuje, że ostatecznie i tak wszystko może obrócić się o 180 stopni. ▶16

Warszawa
Koniec wakacji (także w Sejmie)

FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

27.08.2026 roku, Warszawa, ulica Wiejska, Sejm. Testy urządzeń do głosowania i przygotowania do planowanego na 2 września pierwszego po wakacjach posiedzenia Sejmu.
Więcej zdjęć z Polski i ze świata oraz niezwykłych galerii na Wyborcza.pl/zdjecia

Cytat dnia

Na pomysły, żeby uzależniać wiek emerytalny, czy to kobiet, czy mężczyzn, od tego, czy mają dzieci, ile tych dzieci mają, czy te dzieci są zdrowe czy nie, kto je wychowuje, absolutnie nie ma zgody

AGNIESZKA DZIEMIANOWICZ-BĄK
ministra rodziny, pracy i polityki społecznej podczas Campusu Polska Przyszłości

Lindsey Vonn
Piękna, bogata i zawzięta

Lindsey Vonn jest w USA celebrytką. Ma wszystko, co do tego potrzebne: jest atrakcyjna, bogata, dobrze radzi sobie w social mediach, bywa na czerwonych dywanach, pozuje do zdjęć w bikini (a nawet bez), udziela się charytatywnie i mówi to, co myśli.

„Ten okropny wypadek” wydarzył się przy czwartej bramce na trasie zjazdu na igrzyskach w Cortinie d'Ampezzo 8 lutego. Przejazd Amerykanki trwał tylko 13 sekund. Miał i mógł dać Vonn upragnione drugie olimpijskie złoto. A o mały włos nie skończył się kalectwem. – Ale to było 13 cholernie dobrych sekund – podkreśla w rozmowie z „Vanity Fair”.

Dziś Lindsey Vonn jest już w stanie chodzić bez laski. Ale przez pierwsze dni po wypadku w klinice we Włoszech lekarze stoczyli ciężką batalię nie o to, by mogła się znowu ścigać na nartach czy chodzić, ale o uratowanie jej nogi.

Najlepsza narciarka alpejska na świecie zapytana, czy będzie znowu walczyć o powrót na stok, odpowiedziała: – Nie lubię definitywnie zamykać sobie żadnych drzwi, bo nigdy nie wiadomo, co się wydarzy. ●

FOT. ALESSANDRO DELLA VALLE/EPA/PAP

Anna Kwiatkowska

• Lindsey Vonn będzie gościnią konferencji Impact Leading Minds, która odbędzie się 2 września w Nowym Teatrze w Warszawie. Więcej na www.impact-leadingminds.com

• **O Lindsey Vonn czytaj jutro w „Wysokich Obcasach”**

Andrzej rysuje

www.nekrologi.wyborcza.pl/34450017

Z żalem i smutkiem zawiadamiamy, że w dniu 25 sierpnia 2026 roku zmarł

dr hab. n. med.
Maciej Kowalczyk

Ukochany Mąż, Tata, Brat, Dziadek i Wujek, Dobry Człowiek.
Lekarz, wieloletni Dyrektor Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się w dniu
1 września 2026 roku o godzinie 10:30
w kościele pw. św. Mikołaja przy ulicy Kopernika 9 w Krakowie.
Następnie o godzinie 13:00 od Bramy Głównej Cmentarza Rakowickiego
nastąpi odprowadzenie Zmarłego na miejsce spoczynku.

Zgodnie z życzeniem Zmarłego, prosimy o nieprzynoszenie kwiatów,
a w zamian o datki do puszek dla Fundacji „O Zdrowie Dziecka”.

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Rodzina

1 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

Albatros travel

Albania i Grecja
śladami antycznych cywilizacji

NOWOŚĆ

Odkryj zabytkowe miasta, malownicze krajobrazy i starożytne skarby kultury na Bałkanach.

Program wycieczki: Dz. 1 Warszawa – Tirana. Przylot do stolicy Albanii i zwiedzanie miasta. **Dz. 2** Tirana – Elbasan – Korcza. Zwiedzanie Elbasanu i Korczy oraz wizyta u lokalnej rodziny. **Dz. 3** Korcza – Meteory. Wizyta u pszczelarza i przyjazd do Grecji. **Dz. 4** Meteory – Termopile – Delfy. Zwiedzanie klasztorów: Wielki Meteoron i Rousanou oraz pomnika w Termopilach. **Dz. 5** Delfy – Itea – Delfy. Wyrocznia w Delfach, Muzeum Archeologiczne, źródło Kastalia i relaks nad morzem. **Dz. 6** Delfy – Preweza – Saranda. Urokliwe miasta portowe i imponujące twierdze. Powrót do Albanii. **Dz. 7** Saranda – Butrint – Saranda. Zwiedzanie starożytnych ruin Butrintu i wizyta na lokalnej plantacji cytrusów. **Dz. 8** Saranda – Wlora – Kruja. Albańska Riwiera, Plac Flagi we Wlorze i górskie miasto Kruja. **Dz. 9** Kruja – Warszawa. Powrót do Polski.

2 posiłki dziennie

9 dni | Wyloty z Warszawy
09/05, 19/05 2027
od 6.498,–

NOWOŚĆ

Zebra Nature Reserve – safari i wypoczynek w RPA

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Johannesburga. **Dz. 2** Johannesburg, zwiedzanie Pretorii, przyjazd do Zebra Nature Reserve i powitalna kolacja. **Dz. 3** Rano spacer w okolicy Zebra Nature Reserve, po południu wizyta w centrum gadów. **Dz. 4** Safari w Rezerwacie Dinokeng i Wielka Piątka Afryki. **Dz. 5** Dni wolne na relaks lub możliwość skorzystania z szerokiej oferty wycieczek fakultatywnych m.in. safari, spacer w buszu czy wycieczka do kopalni diamentów. **Dz. 6** Wizyta w wiosce Ndebele. **Dz. 7** Kurs gotowania tradycyjnych dań kuchni południowoafrykańskiej. **Dz. 8** Afrykańskie rytmy podczas warsztatów gry na bębnach. **Dz. 9** Wizyta w Soweto, rodzinnym mieście Mandeli, i powrót do domu. **Dz. 10** Przylot do Warszawy.

2 posiłki dziennie
(7 śniadań i 7 kolacji)

10 dni | Wyloty z Warszawy
18/01, 07/11 2027
od 7.798,–

NOWOŚĆ

Indonezja – kalejdoskop wrażeń

Bogata w atrakcje podróż przez pełną kontrastów Indonezję – od tętniącej życiem stolicy Dżakarty i dziedzictwa kulturowego Jawy, przez wulkaniczne krajobrazy i Park Narodowy Komodo, aż po relaks na wyspie Bali.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy. **Dz. 2** Przylot do Dżakarty i kolacja powitalna. **Dz. 3** Zwiedzanie Dżakarty. **Dz. 4** Podróż pociągiem z Dżakarty do Yogyakarty. **Dz. 5** Tradycyjna wioska Candirejo, Yogyakarta i imponująca świątynia Borobudur. **Dz. 6** Świątynia Prambanan i przejazd do Malang. **Dz. 7** Wulkaniczny krajobraz wokół wulkanu Mount Bromo. **Dz. 8** Kolorowa wioska i dalsza podróż na Flores. **Dz. 9** Wycieczka po Parku Narodowym Komodo w poszukiwaniu waranów. **Dz. 10** Przelot na Bali. **Dz. 11** Pola ryżowe, Ubud i tradycje balijskie. **Dz. 12** Wizyta w wiosce i spotkanie z balijską rodziną. **Dz. 13** Ubud – dzień wolny lub wycieczka rowerowa (opcjonalnie). **Dz. 14** Ubud-Sanur. Wulkan Batur i świątynia Besakih. **Dz. 15** Dzień wolny w Sanur. **Dz. 16** Wylot z Bali. **Dz. 17** Powrót do domu.

17 dni I Wyloty z Warszawy 17/03, 21/04, 23/09 2027 od 13.998,–

2 posiłki dziennie

Sorrento i czar Południowych Włoch

Zamieszkaj w Sorrento i poznaj skarby Neapolu, antyczne Pompeje, malownicze Wybrzeże Amalfi oraz inne atrakcje regionu Kampanii z polskim pilotem wycieczek.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot Warszawa - Rzym. Półwysep Sorrentyński i Sorrento. **Dz. 2** Starożytne Pompeje, wizyta w winnicy i wulkan Wezuwiusz. **Dz. 3** Zwiedzanie Sorrento i okolic oraz wizyta w gospodarstwie z degustacją lokalnych przysmaków **Dz. 4** Wybrzeże Amalfi – rejs do Amalfi i Positano oraz kolacja z pizzą. **Dz. 5** Zwiedzanie Neapolu i jego słynnej starówki wpisanej na listę UNESCO. **Dz. 6** Dzień wolny w Sorrento. **Dz. 7** Czas wolny lub fakultatywna wycieczka na wyspę Capri. **Dz. 8** Powrót do domu.

8 dni I Wyloty z Warszawy 05/04, 10/05 2027 od 7.298,–

albatros.pl | rezerwacja +48 22 128 48 81 | Warszawa, ul. Marszałkowska 76 (8 piętro)

Cena zawiera: BILETY WSTĘPÓW, opiekę polskiego pilota, przeloty rejsowe, zakwaterowanie w pokojach 2-os., wyżywienie i transport zgodnie z programem, ubezpieczenie podstawowe.

Kod reklamy: GW30

Kraj/34447373

eprasa.pl aed9c3bb49

Afera Zondacrypto uderza w PiS

Radosław Piesiewicz, szef PKOl, w katowickiej prokuraturze. To pierwsze głośne zatrzymanie w sprawie upadłej giełdy Zondacrypto. Polityk PiS: – Zegarek i Ibiza to groźne dla nas symbole.

Agata Kondzińska
Iwona Szpala

Tuż przed startem politycznego sezonu PiS musi się zmierzyć z jednym z większych kryzysów wizerunkowych. Na czołówki serwisów wróciła afera upadłej giełdy kryptowalut. Serial o Zondacrypto zaczął się od publikacji Wirtualnej Polski i TVN24 o zegarku za 40 tys. euro, który dla szefa Polskiego Komitetu Olimpijskiego Radosława Piesiewicza kupił szef Zondy Przemysław Kral. Wszystko działo się już wtedy, gdy kryptogiełdą interesował się UOKiK, a Piesiewicz – jak podają dziennikarze – miał powoływać się na wpływy u ówczesnego premiera Mateusza Morawieckiego, by pomóc Kralowi. Szef PKOl zaprzeczał i przekonywał, że zegarek nie był prezentem. Twierdził, że spłacił go gotówką w ratach, a Kral był jedynie pośrednikiem przy zakupie luksusowego dobra.

Ziobro tłumaczy się z pieniędzy od Krala

Wczoraj Piesiewicza zatrzymali agenci CBA. Przeszukali jego dom i przewieźli do katowickiej prokuratury, która prowadzi śledztwo. Bada zaginięcie Sylwestra Suszka, poprzedniego szefa giełdy, która wtedy działała pod nazwą BitBay, a także okoliczności upadku jej następczyni Zondacrypto za prezesury Przemysława Krala. Chodzi o wielomilionowe straty klientów.

Zondacrypto sponsorowała PKOl i sportowców, jej szyld świecił na budynku komitetu olimpijskiego, a Piesiewicz odwiedzał Krala w Monako, gdzie szef Zondacrypto miał status rezydenta. Sam prezes PKOl również inwestował na kryptogiełdzie, a po jej upadku przedstawiał się jako poszkodowany.

• **Radosław Piesiewicz**
FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jego zatrzymanie to kłopot dla PiS, bo kariera Piesiewicza przyspieszyła za rządów Zjednoczonej Prawicy. W partii Kaczyńskiego mówią, że jego promotorem był Jacek Sasin.

– Zegarek za prawie 200 tysięcy to coś, co przemawia do wyobraźni każdego, to jest opowieść o prezesie, który zapragnął bardzo drogiego gadżetu. To każdy zrozumie – słyszymy w PiS.

A kosztowny zegarek, jak mówi minister sprawiedliwości i prokurator generalny Waldemar Żurek, to tylko jeden z powodów zatrzymania Piesiewicza. Samą giełdę nazywa piramidą. Zapewnia, że najważniejsze jest, by ścigać osoby, które korzystają z pieniędzy zabranych Polakom, i by odzyskać ukradzione pieniądze – padła kwota 100 mln zł – które miałby wrócić do oszukanych.

– Te działania prokuratury, które naprawdę są dużym sukcesem, spowodowały to, że mamy wysyp różnych ujawnień, także przez polityków. Jedni politycy piszą, że brali tylko pieniądze od kancelarii określonej osoby, a nie z firmy. Inne osoby mówią, że spotykały się za granicą i cały czas pojawiają się nowe okoliczności. To śledztwo jest rozwojowe – powiedział Żurek.

Mówił o byłym ministrze sprawiedliwości Zbigniewie Ziobrze i jego debiutującej fundacji, która dostała 450 tys. zł od Krala. Z tego Ziobro pożyczył dla siebie około 60 tys. zł, obiecał oddać 85 tys. zł. Odezwał się sam, by wyjaśnić, że Krala nie zna, o Zondacrypto nie słyszał, z jej prezesem nie rozmawiał, Kral chciał dać pieniądze, bo ceni to, co Ziobro robi, a Tusk mu się nie podoba. Ziobro donację przyjął, bo potrzebował funduszy na „walkę z autorytarnymi rządami Tuska".

Zondacrypto i podróż Moskala na Ibizę

W sprawie Zondacrypto gęsto tłumaczy się też poseł PiS Michał Moskal. On także praktycznie Krala nie znał, co rok temu nie przeszkodziło mu przyjąć zaproszenia na kolację w pięciogwiazdkowym hotelu na Ibizie. Podobnie jak Ziobro, też robił to dla dobra swojej fundacji. Obaj mieli tego samego łącznika, współpracownika Krala, byłego agenta CBA Artura Chodzińskiego, którego kariera przypadła na czas rządów w Biurze polityków PiS Macieja Wąsika i Mariusza Kamińskiego. Moskal zjadł kolację, ale Kral nie zrobił na nim dobrego wrażenia, chociaż jeszcze wtedy żadna z państwowych instytucji nie ostrzegała przed Zondacrypto. Wrócił do kraju i w fundacji uradzili, że zrywają te rozmowy.

– To, co zrobiliśmy, a czego nie zrobiło wówczas państwo polskie, to przeanalizowaliśmy to, czym jest Zondacrypto, kim jest pan Przemysław Kral, i stwierdziliśmy, że nie chcemy z tym człowiekiem współpracować. To było rok temu, wtedy okradali Polaków, a służby Tuska spały, bo była szykowana jakaś prowokacja przez mecenasów Romana Giertycha i Jacka Dubois [reprezentują Krala]. I dziś widzimy tego efekty. Polacy zostali okradzeni. Państwo pod rządami Donalda Tuska po prostu zawiodło – mówił Moskal w TV Republika.

Wprawdzie Moskal nie wziął pieniędzy od Krala, ale zainteresował się tematem kryptowalut. W czasie prac nad ustawą uszczelniającą ten rynek raportował, że razem z Januszem Kowalskim składają poprawki do ustawy, bo rządowe propozycje zagrażają blisko dwóm tysiącom firm i trzem milionom obywateli. A ustawa to nie regulacje, tylko represja. Rząd przedstawiał jako grabarza rynku kryptowalut.

– Tysiące miejsc pracy, miliardy wpływów podatkowych, nowoczesne usługi. Wszystko może zostać zmarnowane – ostrzegał Moskal.

Nasz rozmówca z PiS komentuje krótko: – No i obok zegarka hiszpańska wyspa Ibiza... To są groźne dla nas symbole prostej opowieści o zachłannych politykach. Nawet jeśli nie wziął pieniędzy, musiał lecieć na Ibizę?

PiS szuka drogi wyjścia

Wszystko dzieje się po trzech wetach prezydenta Karola Nawrockiego do regulacji rynku kryptowalut i przed kolejnym podejściem rządu do ustawy. Koalicja znów wraca z tym samym projektem. Początkowo prawicowa opozycja stała murem przeciwko zapisom, ale potem wyłamał się Jarosław Kaczyński i powiedział, że najchętniej zakazałby takiej działalności.

Teraz wykorzystują to politycy PiS. Wczoraj przypomniał się Mariusz Błaszczak. Zaserwował wywód, że Giertych, adwokat Tuska, jest teraz obrońcą aferzysty Krala. Dodał, że kryptowalut należy zakazać, a PiS złożył taki projekt, ale zamroził go marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty.

Przekaz Błaszczaka pasuje do opowieści PiS, który próbuje wyjść z opałów i mówi, że Zondacrypto to afera Tuska i jego służb, bo w porę nie ostrzegły inwestorów.

Chociaż sam Żurek zaleca dystans w komentowaniu, odwołuje do tajemnicy śledztwa, to mówią politycy.

– Mamy świadka koronnego, który mówi, komu wręczał pieniądze, na co szły, jak PiS i jego działacze zarabiali na kryptoaktywach, dlaczego ten parasol ochronny nad tymi wszystkimi, którzy chcieli chronić przestępców z Zondacrypto, był rozciągnięty. Dzisiaj zaczynają się zatrzymania, które w przyszłości też będą skutkowały zarzutami – ujawnił wicepremier i minister cyfryzacji Krzysztof Gawkowski.

Dodał, że świadkiem koronnym jest Przemysław Kral. I wypomniał, że w Polsce nie ma nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów, dlatego że PiS i prezydent Karol Nawrocki zawetowali ustawę. A chciała tego Zondacrypto, która na tym zarabiała.

Wspomniał też o Moskalu: – Wszyscy wiedzą dzisiaj, po tłumaczeniach pana Moskala, że ten wyjazd na Ibizę, sprawa Zondacrypto, to miały być poprawki do ustawy za łapówki. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
Kraj/34414013

JUTRO W „WYBORCZEJ"

Wydanie sobotnie „Wyborczej" możesz kupić
OD SOBOTY DO CZWARTKU!
Szukaj w punkcie sprzedaży prasy.

BĘDĄC MŁODYM LEKARZEM
Dla wielu jestem „chciwym konowałem"

PSL
Czy wejdzie do Sejmu kolejnej kadencji?

NOWELA W ODCINKACH
Trzeci odcinek „Gustawa" Macieja Siembiedy

FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

1 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

MATERIAŁ SPONSOROWANY McDONALD'S POLSKA

Więcej niż restauracje. Jak franczyzobiorcy McDonald's angażują się lokalnie?

Turniej koszykówki, który od lat przyciąga setki zawodników z Polski. Gra miejska pozwalająca rodzinom odkrywać historię miasta. Akcje krwiodawstwa, badania profilaktyczne dla najmłodszych czy ponad 900 łóżek dla rodziców dzieci hospitalizowanych, podarowanych oddziałom pediatrycznym w całym kraju. Za tymi działaniami stoją franczyzobiorcy McDonald's Polska.

Inicjatywa McDonald's Streetball Polkowice, organizowana przez Marka Baranieckiego, franczyzobiorcę McDonald's Polska.

To właśnie oni angażują się w inicjatywy wykraczające poza prowadzenie biznesu, wszędzie tam, gdzie prowadzą swoje restauracje. Wspierają inicjatywy ważne dla mieszkańców, współpracują z lokalnymi instytucjami i wraz ze swoimi zespołami organizują wydarzenia integrujące społeczność.

Lokalne pomysły, lokalne potrzeby

Program „Złoty Sąsiad" wspiera franczyzobiorców w podejmowaniu lokalnych inicjatyw. Nie jest to jednak jeden ogólnopolski projekt realizowany według tego samego scenariusza. Wręcz przeciwnie. Każda inicjatywa powstaje lokalnie i odpowiada na potrzeby konkretnej społeczności. Działania mają bardzo różnorodny charakter. Obejmują wydarzenia sportowe, akcje prozdrowotne, inicjatywy integrujące społeczność oraz przedsięwzięcia realizowane we współpracy m.in. z mieszkańcami, szkołami czy samorządami.

Jedną z najbardziej rozpoznawalnych inicjatyw jest turniej McDonald's Streetball Polkowice, organizowany od 2010 roku przez franczyzobiorcę Marka Baranieckiego. Wydarzenie co roku gromadzi setki zawodników oraz kibiców. Uczestnicy rywalizują w ulicznej odmianie koszykówki w kilku kategoriach wiekowych. Wydarzenie angażuje całe rodziny i na stałe wpisało się w kalendarz mieszkańców Polkowic i okolicznych miast. - *Każdego roku widzimy, jak ogromną energię ma to wydarzenie i jak bardzo mieszkańcy utożsamiają się ze Streetballem w Polkowicach. Liczny udział drużyn i duże zainteresowanie koszykówką pokazują, że wspólnie stworzyliśmy coś naprawdę wyjątkowego - wydarzenie, które łączy sport z integracją. To dla nas ogromna motywacja do dalszego działania* - **podkreśla Marek Baraniecki, franczyzobiorca McDonald's Polska i organizator turnieju McDonald's Streetball Polkowice.**

Nie wszystkie inicjatywy związane są jednak ze sportem. W Toruniu z kolei rzesze chętnych zgromadziło w ubiegłym roku wydarzenie „Toruńscy Odkrywcy". Centrum miasta zmieniło się w wielką planszę do gry. Uczestnicy szukali tajemnic i odkrywali miejskie legendy. - *Zależało nam na stworzeniu wydarzenia, które wykracza poza standardowe zwiedzanie i pozwala naprawdę „wejść" w miasto oraz doświadczyć go wspólnie. Widok całych rodzin zaangażowanych w kolejne zadania najlepiej pokazuje, że ten pomysł się sprawdza* - **mówi Arkadiusz Dróżdż, franczyzobiorca McDonald's Polska,** który już we wrześniu, wraz z partnerami i pracownikami restauracji, zaprosi mieszkańców do udziału w drugiej edycji „Toruńskich Odkrywców".

Podobna inicjatywa odbywa się w Krakowie. Tam franczyzobiorca Tomasz Wąsik realizuje projekt „ZOO Odkrywcy", który, poprzez grę miejską na terenie krakowskiego ogrodu zoologicznego, daje najmłodszym możliwość poznawania świata zwierząt i przyrody poprzez zabawę. W tegorocznej edycji inicjatywy wzięło udział blisko 350 uczestników. - *ZOO to miejsce, które naturalnie budzi ciekawość. Chcieliśmy wykorzystać ten potencjał i stworzyć aktywność, która połączy naukę, zabawę i wspólne spędzanie czasu. Wierzymy, że najlepsze wspomnienia powstają wtedy, gdy można odkrywać, uczyć się i doświadczać czegoś razem. Cieszy nas, że projekt stał się przestrzenią do rodzinnych spotkań i wspólnych przeżyć* - podkreśla **Tomasz Wąsik, franczyzobiorca McDonald's Polska**.

Od krwiodawstwa po wsparcie szpitali

Ważną częścią działań podejmowanych przez franczyzobiorców są również inicjatywy związane ze zdrowiem i wsparciem społecznym. Od lat angażują się oni między innymi w organizację lokalnych akcji honorowego krwiodawstwa. W 2025 roku dzięki takim działaniom udało się zebrać blisko 600 litrów krwi. - *Każda akcja pokazuje, jak dużą siłę mają lokalne społeczności. Wystarczy stworzyć przestrzeń do działania, a mieszkańcy bardzo chętnie angażują się w pomoc innym* - **mówi Kristóf Hankó, franczyzobiorca McDonald's zarządzający 15 restauracjami sieci w województwie mazowieckim.**

Przedsiębiorcy spod znaku złotych łuków angażują się również w działania realizowane wspólnie z fundacją Dom Ronalda McDonalda. Jednym z nich jest program bezpłatnych badań USG dla dzieci prowadzony przez Mobilną Klinikę Fundacji. To specjalistyczny gabinet na kółkach, który pozwala na wczesne wykrycie wielu nieprawidłowości, w tym zmian mogących wskazywać na rozwój chorób nowotworowych. W ubiegłym roku dzięki zaangażowaniu franczyzobiorców na pokładzie Mobilnej Kliniki przebadano około 3 tys. dzieci z całej Polski.

Przedsiębiorcy wspierają także oddziały pediatryczne w całym kraju. W ciągu trzech ostatnich lat przekazali ponad 900 łóżek dla rodziców hospitalizowanych dzieci, dzięki którym opiekunowie mogą w komfortowych warunkach pozostać blisko swoich pociech również podczas nocnego pobytu w szpitalu.

- *Dla rodzica obecność przy dziecku w szpitalu jest czymś naturalnym i niezwykle ważnym. Dzięki tej inicjatywie możemy pomóc rodzinom być razem w trudnym momencie* - **zauważa Mieczysław Gaweł, franczyzobiorca McDonald's Polska z Podkarpacia,** który w ciągu ostatnich trzech lat przekazał łącznie ponad 30 łóżek m.in. do Klicznego Szpitala Wojewódzkiego Nr 2 im. Św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie.

Restauracja jako część społeczności

Spośród ponad 620 restauracji McDonald's działających w Polsce ponad 90% prowadzi 115 franczyzobiorców. To lokalni przedsiębiorcy na co dzień związani z miejscowościami, w których mieszkają, pracują i rozwijają swój biznes. - *Dla McDonald's bycie dobrym sąsiadem to coś więcej niż obecność w danej miejscowości. To budowanie relacji i aktywne uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności. Franczyzobiorcy od lat angażują się w inicjatywy odpowiadające na potrzeby mieszkańców, a od 2023 roku ich działania wspiera program „Złoty Sąsiad", stworzony po to, by rozwijać lokalne zaangażowanie i dobre praktyki oraz zwiększać ich wpływ* - **mówi Katarzyna Jędrek-Giza, senior manager ds. relacji korporacyjnych i wpływu w McDonald's Polska.**

Choć każda z opisanych inicjatyw jest inna, wszystkie łączy ten sam punkt wyjścia: potrzeby lokalnej społeczności. Czasem chodzi o wsparcie wydarzenia sportowego, czasem o akcję charytatywną, a czasem o pomoc w realizacji przedsięwzięcia ważnego dla mieszkańców. Przykłady franczyzobiorców McDonald's pokazują, że biznes może być nie tylko częścią lokalnego krajobrazu, ale także aktywnym uczestnikiem życia społeczności.

eprasa.pl aed9c3bb49

Obrona cywilna

Niegotowi na najgorsze

– Jeśli jako cywile nie zrozumiemy, że w pierwszych godzinach konfliktu musimy umieć zadbać o siebie sami, **to żadne miliardy wydane na czołgi nas nie uratują** – mówi dr Michał Piekarski.

ROZMOWA Z
DR. MICHAŁEM PIEKARSKIM
ekspertem w dziedzinie bezpieczeństwa z Uniwersytetu Wrocławskiego

DOROTA ROMAN: Czy mamy w Polsce obronę cywilną?
DR MICHAŁ PIEKARSKI*: Z powodu uchylenia starych przepisów z 1967 roku i odrzucenia wadliwego projektu rządu PiS Polska przez lata nie miała obrony cywilnej. Lukę prawną załatano dopiero 1 stycznia 2025 roku, gdy weszła w życie nowa ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej.

Nowe przepisy przeniosły gigantyczną odpowiedzialność na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Wiele lokalnych urzędów dopiero uczy się więc nowych ról, tworzy plany ewakuacji i organizuje systemy łączności kryzysowej. Choć powołano oficjalne rządowe systemy i bazy wiedzy o obronie cywilnej, masowa edukacja obywateli – w tym wiedza o sygnałach alarmowych czy zachowaniu w pierwszych godzinach kryzysu – jest na bardzo niskim poziomie.

Polska ma dziś zaprojektowany fundament prawny i zapewnione finansowanie. Ale system ochrony ludności trzeba stworzyć od zera, to proces, który potrwa jeszcze lata. I nie mówimy o perspektywie trzech lat, ale o dekadzie lub nawet kilkunastu latach systematycznych działań, zanim polska obrona cywilna osiągnie pełną sprawność.

Co dokładnie trzeba zrobić?
– Ramowa ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej to wierzchołek góry lodowej. Prawdziwy mechanizm tkwi w 24 aktach wykonawczych i rozporządzeniach, które de facto muszą to prawo dopiero wdrożyć w życie.

Mówimy o gigantycznej operacji biurokratycznej i logistycznej. Trzeba powołać od zera nowe ciała doradcze, jak Rządowy Zespół Ochrony Ludności, wydać szereg kluczowych rozporządzeń określających warunki techniczne dla schronów, procedury ewakuacji czy zasady nowego systemu bezpiecznej łączności państwowej.

To ogromna liczba dokumentów, które trzeba nie tylko napisać, ale też wdrożyć na poziomie każdej gminy w Polsce, uregulować setki szczegółowych kwestii, począwszy od określenia oficjalnych wzorów kart i tabliczek tożsamości personelu obrony cywilnej, aż po rozplanowanie całego systemu ewidencji zasobów. Od podstaw trzeba stworzyć nowe wymogi techniczne dla obiektów budowlanych oraz zaprogramować systemy szkoleń, których przecież wcześniej w Polsce w ogóle nie było.

• **28.09.2023 r., Racławówka. Ćwiczenia ratownicze – symulacja katastrofy drogowej – z udziałem 160 podkarpackich strażaków Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej**
FOT. PATRYK OGORZAŁEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Do tego gigantycznego pakietu przepisów wykonawczych musimy dodać aż trzydzieści dwa inne akty rangi ustawowej, które zostały przy tej okazji zmienione, począwszy od ustawy o obronie ojczyzny, przez ustawę o samorządzie gminnym i ustawę o zarządzaniu kryzysowym, aż po prawo atomowe.

W tym samym momencie administracja – od szczebla rządowego po najmniejszą gminę – musi nie tylko zaabsorbować gigantyczne zmiany wprowadzone przez nową ustawę o ochronie ludności, ale też równolegle wdrożyć reformy zarządzania kryzysowego oraz ochrony infrastruktury krytycznej. A rzeczywistość nie czeka.

Może się zdarzyć coś znacznie poważniejszego niż incydent na Lubelszczyźnie, gdzie pod koniec lipca spadła uzbrojona rosyjska rakieta.
– Wystarczy, że na Warszawę spadnie kilka balistycznych Iskanderów i kilkanaście pocisków manewrujących. W gęstej zabudowie miejskiej rakiety wycelowane w obiekty symboliczne czy rządowe – Pałac Kultury i Nauki, Pałac Prezydencki czy budynki sztabów, z powodu błędu naprowadzania lub zestrzelenia mogą uderzyć w zupełnie przypadkowe miejsca – na przykład w gmach Politechniki Warszawskiej albo w gęsto zaludnione dzielnice mieszkalne.

W tym momencie stajemy przed brutalną prawdą o naszym systemie ratowniczym. Wszystkie struktury budowaliśmy na czas pokoju: Państwowa i Ochotnicza Straż Pożarna oraz nasze elitarne grupy poszukiwawczo-ratownicze, które jeżdżą na trzęsienia ziemi na całym świecie, radzą sobie z katastrofą budowlaną jednego czy dwóch obiektów. Jednak w warunkach uderzenia rakietowego mamy do czynienia z kilkunastoma potężnymi dramatami w tym samym czasie.

Sytuacja drastycznie się komplikuje, gdy równolegle inne pociski uderzają w kluczowe węzły sieci elektroenergetycznej, odcinając od systemu i paraliżując strategiczne elektrownie, a kolejne eksplozje niszczą magazyny paliw i rafinerie.

Te krytyczne sytuacje natychmiast zaczynają się mnożyć i nakładać na siebie. System, zamiast działać według procedur, staje w obliczu gigantycznego chaosu.

I?
– Ponieważ dopiero wchodzimy na tory przygotowań, obawiam się, że w takim momencie zderzymy się z potężną ścianą, a wiele krytycznych problemów będzie rozwiązywanych wyłącznie doraźnie, metodami improwizowanymi, z mniejszym lub większym skutkiem.

I dochodzi „czynnik ludzki" – podczas ostatniego incydentu z rosyjską rakietą urzędnicy w strefie przygranicznej marnowali czas na konsultacje, zamiast natychmiast uruchomić alarm.
– Na lokalnym szczeblu, gdzie decyzje powinny zapadać w sekundy, wciąż jest strach przed odpowiedzialnością i brak nawyków działania w warunkach skrajnego stresu.

Możemy mieć piękne plany na papierze, ale jeśli człowiek w centrum dowodzenia zawiedzie, zacznie kalkulować, zamiast

eprasa.pl aed9c3bb49

Obrona cywilna

działać, cały system w ułamku sekundy staje się bezużyteczny.

Przed nami gigantyczne zadanie uporządkowania systemu od strony zasobów ludzkich. Jeżeli chcemy, aby powiatowe centra zarządzania kryzysowego realnie pełniły całodobowe dyżury – na wzór straży pożarnej czy policji – musimy zrozumieć, że obsadzenie jednego takiego stanowiska 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu wymaga zatrudnienia minimum czterech lub pięciu osób na etatach. To wymaga stworzenia im infrastruktury, systemów łączności i przede wszystkim gigantycznych pieniędzy, o których na poziomie samorządów rzadko się mówi.

Jeszcze poważniejszym problemem kadrowym jest zjawisko „wielomandatowości" i fikcji ewidencyjnej w czasie pokoju. Głównym filarem ochrony ludności mają być formacje strażackie, w tym OSP. Na papierze mamy armię świetnie wyszkolonych ludzi, ale w warunkach wojny ten system natychmiast się zawali. Strażak ochotnik – z wieloletnim stażem, uprawnieniami ratowniczymi i prawem jazdy na ciężarówki – w Godzinie „W" zniknie ze swojej jednostki, bo jednocześnie jest żołnierzem WOT lub posiada przydział mobilizacyjny do armii.

To samo dotyczy personelu medycznego. Ta sama lekarka medycyny ratunkowej w czasie pokoju zabezpiecza szpitalny oddział ratunkowy, należy do OSP i figuruje w rejestrach jako oficer rezerwy. W czasie pokoju da się tę fikcję potrójnej tożsamości utrzymać, ale w razie konfliktu MON i Siły Zbrojne, które ustawowo zagwarantowały sobie pierwszeństwo do „zasobów ludzkich", po prostu zabiorą tych ludzi do wojska.

Dramatem jest absolutny brak rezerw sprzętowych. W państwowych magazynach nie ma sprzętu inżynieryjnego i ratowniczego dla nowych formacji, a ta pustka dotyka również kluczowych sektorów komercyjnych, w tym kolejnictwa.

W przypadku cyberataku, działań wojennych i wielkiego blackoutu zelektryfikowany transport kolejowy oraz miejskie tramwaje i autobusy elektryczne po prostu staną.

W czasach słusznie minionego PRL-u państwo trzymało łapę na wszystkim i jedna wielka machina PKP utrzymywała wojenną rezerwę parowozów oraz setki lokomotyw spalinowych na wypadek zniszczenia trakcji. Dzisiaj, w realiach wolnorynkowych, mamy rozdrobniony rynek – od PKP Cargo po dziesiątki prywatnych i samorządowych przewoźników.

Żadna komercyjna firma nie kupi i nie utrzyma z własnej kieszeni 50 lokomotyw spalinowych, by stały bezczynnie w rezerwie na wypadek wojny.

Wiceszef MSWiA, gen. Wiesław Leśniakiewicz przyznał mi w wywiadzie, że głównym problemem są procedury i czas pracy cywilów w powiatowych centrach zarządzania kryzysowego, które często działały tylko w godz. 8-16.
– Płacimy dziś frycowe za ostatnie dekady, które przeżyliśmy w bardzo spokojnych czasach. Sprawy związane z bezpieczeństwem i reagowaniem kryzysowym przez lata schodziły na dalszy plan.

Dzisiaj znaleźliśmy się w dziwnej sytuacji: to już nie czas pokoju, ale jeszcze nie czas wojny. Ale nawyki z czasów, gdy nic nam nie groziło, są zakorzenione bardzo głęboko. I trudno oczekiwać, że urzędnik będzie nagle żył w gotowości bojowej, skoro codzienna rzeczywistość to łatanie dziur w budżecie, edukacja czy lokalne inwestycje.

Ustawa nie wystarczy, by zmienić priorytety.
– Prawo nie rodzi automatycznie nawyków ani poczucia odpowiedzialności. Musimy przestać traktować obronę cywilną jako dodatkowy, papierowy obowiązek, a zacząć jako fundamentalną część codziennej pracy administracji.

Musimy wprowadzić bezwzględny system realnych ćwiczeń i testów gotowości w terenie. Dopóki procedury będą testowane tylko podczas corocznych, zaplanowanych odpraw przy kawie, dopóty priorytetem pozostanie przysłowiowa godzina 16. Kluczowa jest zmiana systemu motywacji i finansowania. Nie da się żądać od ludzi całodobowej czujności i brania na siebie ogromnej odpowiedzialności za statystyczną pensję zasadniczą.

• Cała rozmowa na wyborcza.pl

System ochrony ludności trzeba stworzyć od zera, to proces, który potrwa jeszcze lata. I nie mówimy o perspektywie trzech lat, ale o dekadzie lub nawet kilkunastu latach systematycznych działań

Odporność państwa kosztuje.
– Profesjonalne kadry w powiatowych centrach zarządzania kryzysowego wymagają dobrze płatnej ścieżki kariery, a nie dorzucania obowiązków i tak już przeciążonym biurokracją urzędnikom. Musimy przełamać naszą specyficzną „kulturę strategiczną", która aktywuje się dopiero w momencie katastrofy. Polacy są mistrzami improwizacji i zrywów w godzinie próby, co pokazał rok 2022, ale kulejemy, jeśli chodzi o nudne, codzienne procedury i profilaktykę w czasie pokoju.

Rządzący muszą mieć odwagę, by komunikować, że czas zagrożeń to nie chwilowe anomalie, ale nasza nowa rzeczywistość na najbliższe dekady.

Z drugiej strony ciekawą interpretacją jest to, że w pewnym stopniu jesteśmy po prostu zakładnikami naszego kulturowego postrzegania wojny i wojska.

Uważamy, że w razie zagrożenia po prostu obroni nas wojsko.
– I nie interesujemy się tematem. Nie chodzi o to, żeby od razu pakować plecaki ewakuacyjne. Ale nawet gdyby wybuchł zwykły pożar domu, warto mieć w jednym miejscu najważniejsze dokumenty, leki, a nie szukać ich w panice po kątach.

Ludzie nie rozumieją, jak działa ten mechanizm. W razie konfliktu armia trafi na front, by realizować zadania bojowe, a nie pilnować porządku w naszych miastach czy dzielnicach. Wojsko nie przyjedzie pod nasz blok – jako cywile w pierwszych momentach kryzysu zostaniemy sami i musimy wiedzieć, jak sobie poradzić.

A w społeczeństwie dominuje przekonanie, że skoro wydajemy miliardy na armię, to państwo w pełni zaopiekuje się każdym obywatelem. Traktujemy ją jak tarczę, która całkowicie zwalnia ich z myślenia o własnym bezpieczeństwie. Nie rozumiemy procedur – w Godzinie „W" wolimy pięknie zginąć w zrywie, zamiast budować nudny system przez dekadę pokoju.

Gdy mówię znajomym, że w czasie wojny zostaną w miastach sami, bo armia pójdzie na front, wolą to ignorować.
– Ludzie kompletnie mylą role i zadania służb w państwie. Wojsko nie jest od tego, żeby ratować nas podczas wielkiej powodzi, gasić potężne pożary lasów, wspierać kontrole torów kolejowych przed sabotażem czy pomagać przy skutkach katastrofalnej suszy.

***Dr Michał Piekarski**

• politolog, zajmuje się m.in. bezpieczeństwem militarnym, konfliktami hybrydowymi, cyberbezpieczeństwem, terroryzmem i tzw. kulturą strategiczną. Pracuje w Instytucie Studiów Międzynarodowych i Bezpieczeństwa Uniwersytetu Wrocławskiego

Ale u nas tak jest przecież. Pandemia – wojsko. Kryzys na granicy – wojsko. Zanieczyszczenie Odry – wysyłamy terytorialsów.
– I to właśnie nasz największy błąd strukturalny. Wojsko traktujemy jak darmową, wielofunkcyjną firmę kryzysową, bo przez lata państwo nie potrafiło zbudować profesjonalnych, cywilnych służb ratunkowych. Podczas każdej powodzi na ratunek cywilom przyjeżdża wojsko ze swoimi amfibiami.

Czy naprawdę państwo nie mogło przez lata wyprodukować lub kupić takich maszyn bezpośrednio dla Państwowej Straży Pożarnej, żeby w ogóle nie zawracać głowy wojsku? Przez dekady nie powstała w Polsce żadna realna presja polityczna w tej sprawie.

Przywykliśmy do zrzucania każdego problemu logistycznego na barki armii. Żyjemy w przeświadczeniu, że prawdziwe bezpieczeństwo dają tylko karabin i mundur. Nie rozumiemy, że nowoczesna obrona kraju zaczyna się od sprawnego urzędnika, strażaka i bezpiecznej infrastruktury, a nie czołgu.

W Estonii, Finlandii to się udaje.
– U Finów doświadczenie historyczne ułożyło się zupełnie inaczej. Tam do bezpieczeństwa podchodzi się bez histerii i poważnie. Dzieci w szkołach uczą się, że zagrożenie to po prostu realna część świata. Cała logistyka obrony i przetrwania jest tam elementem codzienności, a nie powodem do paniki. Tymczasem w Polsce wciąż rządzi paraliżująca zasada: „lepiej głośno nie mówić, żeby nie straszyć ludzi".

Finlandia przegrała wojnę z Rosją, ale przetrwała jako wolne państwo. Choć ZSRR kontrolował ich dyplomację, Finowie zachowali suwerenność gospodarczą i wewnętrzną – w przeciwieństwie do Polski Moskwa nie narzuciła im komunizmu ani bezpośredniej dominacji.

To właśnie ta różnica sprawiła, że Finowie zyskali unikalny czas na budowanie realnego, silnego państwa i wyciągnęli z wojny pragmatyczny wniosek: obrona przed potężnym sąsiadem jest możliwa, o ile cały naród i gospodarka będą na to perfekcyjnie, proceduralnie przygotowane.

Drugą kluczową sprawą jest to, co łączy państwa bałtyckie i skandynawskie w ich podejściu do obronności.

Tam istnieje niesamowicie silna odporność społeczna, która opiera się na masowych, ochotniczych organizacjach ratowniczych i obronnych, w których zwykli obywatele działają na co dzień.

Co najważniejsze – kraje te, w przeciwieństwie do Polski i większości państw Europy Zachodniej, nigdy na dobre nie zrezygnowały z powszechnego poboru. Część z nich utrzymała go nieprzerwanie od czasów II wojny światowej, a te, które na chwilę go zawiesiły, błyskawicznie do niego wróciły, gdy tylko zmieniła się sytuacja geopolityczna.

Dla tamtych społeczeństw zaangażowanie w obronę kraju nie jest zawodem dla wybranej grupy profesjonalistów, ale powszechnym, naturalnym obowiązkiem każdego obywatela. Ich systemy obrony cywilnej nie są fikcją na papierze, ale żywym mechanizmem, w którym każdy wie, co ma robić.

Kluczem jest też zupełnie inne poczucie relacji pomiędzy obywatelem a społeczeństwem. Nie bez znaczenia jest przecież fakt, że państwa skandynawskie, w tym Finlandia, to były od dekad socjaldemokratyczne państwa dobrobytu. Obywatele otrzymywali od państwa ogromny pakiet wysokiej jakości usług publicznych: od edukacji, przez opiekę zdrowotną, aż po sprawną komunikację i potężną siatkę socjalnego wsparcia. Dzięki temu społeczeństwu można było uczciwie powiedzieć: dbamy o was w czasie pokoju, ale w razie kryzysu musicie pomóc państwu przetrwać. ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449751

Z żalem przyjąłem wiadomość o śmierci

Czesława Śleziaka

posła na Sejm I, II, III i IV kadencji,
wiceprzewodniczącego i przewodniczącego
sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa,
Ministra Środowiska w l. 2003-2004
Z wykształcenia historyka, z zamiłowania niestrudzonego popularyzatora
ekologii i postaw przyjaznych środowisku.

Rodzinie i Bliskim

składam wyrazy głębokiego współczucia

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449576

Z wielkim smutkiem żegnam niepowszedniego Człowieka

Wojciecha Ostrowskiego

mojego pierwszego Szefa w Kancelarii Senatu RP.

W pamięci pozostaną mi nasze zawodowe burze mózgów.
Brak będzie Jego przyjaźni, błyskotliwości i humoru.
Niech nigdy nie będzie sam.

Ewa Nawrocka z rodziną

eprasa.pl aed9c3bb49

Machina Kremla poszła w ruch

– Nowy kryzys kubański wisi dzisiaj w powietrzu. Dla Polski najgroźniejsza byłaby nuklearna prowokacja Rosji nad wodami Bałtyku.

Dorota Roman

Wizyta szefa CIA Johna Ratcliffe'a w Moskwie zelektryzowała opinię publiczną. USA poprosiły Kijów o wstrzymanie ataków dronów na czas tej misji, a „The Wall Street Journal" pisze o ostrzeżeniu przed testowaniem jedności NATO na Bałtyku. To spotkanie to próba powstrzymania rosyjskiego ataku na Europę?

• **Amerykańscy żołnierze lądują w Jasionce, 15 lutego 2022 r.**
FOT. PATRYK OGORZAŁEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

ROZMOWA Z
PPŁK. REZ. MACIEJEM KOROWAJEM
byłym oficerem Służb Wywiadu Wojskowego MON, ekspertem ds. bezpieczeństwa i analiz strategicznych

PPŁK REZ. MACIEJ KOROWAJ: W Rosji mocno iskrzy, obserwujemy ogromne natężenie wewnętrznych tarć politycznych, a radykalne skrzydło tamtejszych elit – tzw. frakcja jastrzębi – dąży bardzo mocno do gwałtownej eskalacji z Zachodem.

O jaką eskalację im chodzi?
– To skomplikowana sprawa, bo nie mówimy już tylko o kolejnych walkach w Ukrainie. Być może wywiad USA ostrzega przez publikację w „WSJ", że Rosja planuje mocno przetestować NATO. Na przykład przez prowokację na granicy z państwami bałtyckimi albo duży cyberatak.

Ruchy wewnątrz Rosji i naciski radykałów na Putina mogły być głównym powodem, dla którego szef CIA poleciał nagle do Moskwy, żeby postawić Kremlowi ultimatum. Amerykanie dali Rosji do zrozumienia: „Wiemy, co planujecie".

Pytanie tylko, czy Kreml zdaje sobie sprawę z konsekwencji. Przecież przekroczenie tej granicy oznacza jedno – otwartą wojnę z NATO. Było to więc ostrzeżenie, czy na pewno wiecie, co to oznacza, bo dalsza eskalacja to prosta droga do otwartej wojny.

Czyli?
– Rosja już od dawna się mobilizuje. Nazywam to „mobilizacją kropelkową". Kolejne regiony są uruchamiane okresowo i po cichu, żeby stale dociągać nowych ludzi na front. To proces rozłożony w czasie, ukryty i prowadzony tak, by nie wywołać paniki w rosyjskim społeczeństwie milionowym zasięgiem cywilów zmuszonych do wstąpienia do armii i pójścia na kolejną wojnę, ale tym razem już z NATO.

Rozważania o precyzyjnym scenariuszu eskalacji to w tej chwili domysły. Możemy jednak założyć, że nie będzie to wielki konflikt czysto konwencjonalny.

Dlaczego ta wizyta była aż tak ostentacyjna? Olbrzymiego samolotu z szefem CIA na pokładzie nie dało się nie zauważyć.
– Spójrzmy na to realnie: Rosja dąży do eskalacji i straszy konfliktem nie po to, żeby od razu podbić NATO czy pokonać nas militarnie. Głównym celem Kremla jest po prostu zmuszenie Amerykanów, by usiedli z nimi do stołu i zaczęli rozmawiać na warunkach Moskwy.

Rosyjskie dążenie do eskalacji, w tym groźby pod adresem flanki wschodniej, nie wynikają z realnej wiary w militarne pokonanie sojuszu NATO. To klasyczny szantaż geopolityczny. Kreml podbija stawkę i udaje gotowość do wojny wyłącznie po to, by zmusić Waszyngton do podjęcia rozmów na własnych zasadach.

I właśnie dlatego ten przylot szefa CIA był tak ostentacyjny.

Czyli musimy spodziewać się jakiegoś uderzenia ze strony Rosji. Zagrożenie dotyczy bardziej krajów bałtyckich, czy to Polska powinna być w stanie najwyższej gotowości?
– To, gdzie dokładnie dojdzie do incydentu, pozostaje niewiadomą, ale z rosyjskiej perspektywy plan jest jasny. Moskwa chce uderzyć na tyle dotkliwie, by przetestować naszą odporność, ale na tyle dwuznacznie, by NATO miało problem z konwencjonalną odpowiedzią. I to jest gra, w którą Rosjanie chcą teraz grać: wywołać kryzys, sparaliżować proces decyzyjny Sojuszu i sprawdzić, czy artykuł 5. naprawdę zadziała.

Mamy do czynienia z kontynuacją i eskalacją wcześniejszych testów. Rosyjska strategia polega na precyzyjnym mapowaniu progu bólu poszczególnych stolic europejskich. Pozwala to Kremlowi na chirurgiczne dawkowanie agresji hybrydowej i elastyczne dobieranie takich wariantów operacyjnych, które będą paraliżować proces decyzyjny wewnątrz Sojuszu.

Kreml podbija stawkę i udaje gotowość do wojny wyłącznie po to, by zmusić Waszyngton do podjęcia rozmów na własnych zasadach

W końcu doprowadzi to do strat, przy których NATO po prostu nie będzie mogło już milczeć. Sojusz zostanie zmuszony do konkretnej odpowiedzi militarnej i zastosowania bezwzględnych retorsji czy uruchomienia innego, niszczycielskiego dla Rosji scenariusza.

I w tym momencie zamyka się rosyjska pułapka. Taki konwencjonalny odwet ze strony NATO da Rosji upragniony pretekst do oficjalnego użycia taktycznej broni nuklearnej. Moskwa od początku gra na ten scenariusz.

Rosjanie chcą celowo doprowadzić do sytuacji bez wyjścia – do takiego kryzysu kubańskiego 2.0. Chcą postawić świat na krawędzi zagłady nuklearnej po to, żeby przerażony Zachód zaczął z nimi negocjować nowy ład globalny na warunkach Moskwy.

Rosja wie, że w otwartym starciu konwencjonalnym nie ma szans na realizację swoich celów, dlatego przenosi ciężar gry tam, gdzie jest najsilniejsza: do struktur wywiadowczych i dywersyjnych. Dotychczasowe akcje sabotażowe w Europie poszły po ich myśli, ale to były jedynie testy – zwykły próbnik możliwości Kremla. Prawdziwy pokaz zdolności dywersyjnych ma dopiero nastąpić.

Ten straszak już był wykorzystywany przez Rosję.
– Kreml wycierał sobie nim usta już tyle razy, że ten straszak trochę się zużył, ale prawda jest też taka, że raz zadziałał. Atomowa groźba sparaliżowała przecież administrację Bidena, która przez to opóźniała dostawy broni i powstrzymywała ofensywę mogącą rozbić Rosjan na Zaporożu. Ale rok później i tak wybuchła wojna pełnoskalowa w Ukrainie.

Raz się udało, więc teraz Kreml musi użyć tego straszaka jeszcze mocniej. A do tego kluczowe jest zbudowanie odpowiedniej, wiarygodnej legendy. I w jej budowaniu wcale nie chodzi o to, żeby przekonać zachodnie społeczeństwa, że Rosja odpali rakiety. Chodzi o to, żeby urzędnicy, generałowie i gubernatorzy nie zostali sparaliżowani strachem, tak jak podczas buntu Prigożyna. By uwierzyli, że nie ma już innego wyjścia niż wojna nuklearna.

Moskwa z pełną premedytacją dąży do stworzenia takich warunków. I to jest powód, dla którego nowy kryzys kubański dosłownie wisi dzisiaj w powietrzu.

To ruletka. Komuś w Rosji po prostu nie omsknie się ręka i nie straci nad tym kontroli?
– Jeżeli pytamy, czy dojdzie do uderzenia, to jestem przekonany, że nastąpi ono w najbliższym czasie. Wszystkie wewnętrzne procesy w Rosji, o których rozmawialiśmy, parły w tym kierunku. Ta machina została już tak potężnie rozpędzona, a napięcie wewnątrz aparatu władzy jest tak ogromne, że po prostu nie mają już jak się z tego wycofać. Ten proces żyje już własnym życiem.

Przecież Sojusz nie bez powodu ćwiczył ostatnio scenariusze wokół Obwodu Królewieckiego. Te działania NATO były idealną pożywką dla Moskwy. Kreml był wręcz zachwycony tą eskalacją wokół Kaliningradu, bo ona idealnie buduje ich wewnętrzną narrację.

To dało Putinowi dowód dla własnego aparatu państwa: „Zobaczcie, oni nas otaczają, chcą nas zniszczyć".

Pamiętajmy o jednym: Rosjanie oczywiście nie chcą globalnej wymiany nuklearnej z Ameryką. Ich celem jest tak zwany lokalny konflikt nuklearny.

Ta gra toczy się na dwóch poziomach. Pierwszy to realne ostrzeganie, czyli próby na poligonie jądrowym na Nowej Ziemi, do których oni ewidentnie się szykują. Ale ja dodaję tu drugi, znacznie groźniejszy poziom: ewentualną wymianę ciosów w obrębie Morza Bałtyckiego. I tutaj to my, Polska i wschodnia flanka, jesteśmy bezpośrednio zagrożeni.

I w tym kontekście wcale się nie dziwię, że szef CIA osobiście poleciał do Moskwy. Amerykanie zobaczyli, że ta rozpędzona machina zbliża się do punktu krytycznego.

Co oznacza „wymiana nuklearna w obrębie Morza Bałtyckiego"? Uderzenie demonstracyjne, by zastraszyć Sojusz, czy atak taktyczny na infrastrukturę wojskową państw NATO?
– Mamy tu do czynienia z wieloma scenariuszami. W grę wchodzi na przykład detonacja bomby bezpośrednio nad wodami Morza Bałtyckiego, bez niszczenia konkretnego celu na lądzie czy uderzania w infrastrukturę.

Chodzi o jądrową próbę demonstracyjną na obszarze niepoligonowym. To byłoby takie miękko-twarde odstraszanie: sygnał, że Rosja jest gotowa przekroczyć każdą granicę. Wcześniej na pewno zobaczymy oficjalną próbę nuklearną na Nowej Ziemi. Takie preludium, po którym Kreml da jasno do zrozumienia: „Teraz czas na wymianę uderzeń na Bałtyku". ●

wyborcza.pl

• **Cała rozmowa na Wyborcza.pl**

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34449897

Wójt Gminy Trzebiel

zawiadamia o ogłoszeniu przetargów ustnych nieograniczonych na dzień **29 października 2026 r.**
na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Trzebiel:

Lp.	miejsce położenia	nr działki / księga wieczysta	powierzchnia nieruchomości	opis nieruchomości	przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania	cena wywoławcza w zł	wadium / postąpienie	godzina przetargu
1.	Żarki Wielkie	583/3 / ZG1R/00050315/4	0,2674 ha	zabudowana działka gruntu o nieregularnym kształcie, równa, bez zadrzewienia. Nieruchomość zabudowana budynkiem trzykondygnacyjnym (bez podpiwniczenia) wraz z dobudówką po byłej szkole podstawowej o łącznej powierzchni użytkowej 530,20 m2, w tym: parter 156,70 m2, I piętro 146,30 m2, II piętro 149,60 m2, dobudówka 77,60 m2. Stan techniczny budynku: dobry. Nieruchomość usytuowana w obrębie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w niewielkiej odległości od drogi krajowej nr 12 relacji m.in. Żary-Łęknica.	Zgodnie z rejestrem ewidencji gruntów działka opisana jako Bi (inne tereny zabudowane). Sposób zagospodarowania działki zgodnie z Planem Ogólnym Gminy Trzebiel: 33SN – strefa zieleni i rekreacji oraz 38SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, częściowo 253OUZ – obszar uzupełnienia zabudowy. Dla działki nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.	950 000 zł	95 000 zł / 10 000 zł	9:00

Przetargi zostaną przeprowadzone w pok. nr 20 w budynku Urzędu Gminy w Trzebielu przy ul. Żarskiej 41. Termin na wpłatę wadium upływa z dniem **23 października 2026 r**. Wszelkie informacje na temat nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży umieszczono na stronie internetowej Gminy Trzebiel (www.trzebiel.pl), w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Trzebiel (www.bip.trzebiel.pl) w zakładce przetargi oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Trzebiel. Dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Trzebiel (pokój nr 13) bądź pod numerem telefonu 68 375-67-54.

Wójt Gminy Trzebiel (-) Tomasz Sokołowski

1 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

INGA IWASIÓW znalazła klucz, który otwiera świat. O jej nowej powieści „Tobiasz i wielki liść" – książce o emeryturze, samotności, końcu pewnego świata i... króliku, który niespodziewanie wypełnia pustkę

ARTUR DOMOSŁAWSKI o legendarnym reporterze i „Operacji Masakra". Pióro, pistolet i srebrnolistne topole, czyli o tym, dlaczego niektóre reportaże stają się legendami

Dlaczego jesteśmy coraz bardziej zmęczeni i czy książki o wypaleniu naprawdę pomagają z niego wyjść?

Spotkanie Książkowego Klubu Książki, przegląd jesiennych nowości, kryminały i powieści z dreszczykiem oraz książki dla młodszych czytelników.

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

eprasa.pl aed9c3bb49

Stanowski ukarany za „obrzydliwe babsko”

– To kara niewspółmierna do przewiny – komentuje prof. Tadeusz Kowalski.

Agnieszka Kublik

Chodzi o słowa Krzysztofa Stanowskiego, szefa kanału Zero, który na antenie oburzył się na gdańską urzędniczkę skarbówki za karę nałożoną na restaurację za odprowadzanie zbyt niskiego VAT-u od pizzy z krewetkami (8 proc. zamiast 23). Kara to mandat 2,5 tys. zł.

– Przecież to człowieka szlag trafi. Ty babo głupia, wredna, babsko obrzydliwe, czy ty myślisz, że my cię zatrudniliśmy w państwie polskim do tego, żebyś chodziła i kminiła, jaką porąbaną pizzę zamówić, żeby stawka VAT-u nie była oczywista, żebyś normalnemu przedsiębiorcy dała mandat 2,5 tys. zł? Przecież ciebie powinni... trzymać na rynku rozebraną do naga, przypiętą do jakiegoś słupa, żeby wszyscy widzieli, jak głupi potrafi być urzędnik. Facet całe życie płaci podatki, prowadzi legalny biznes i taka pinda przychodzi i może nie rujnuje, ale zakłóca jego biznes. Ona ma pieniądze z jego ciężkiej pracy – komentował były kandydat na prezydenta (w wyborach z 2025 r. zajął 8. miejsce z wynikiem 243 479 głosów, czyli 1,24 proc.).

Skarga członka KRRiT

Skargę na te słowa złożył prof. Tadeusz Kowalski, członek KRRiT (jedyny z rekomendacji opozycyjnego wobec PiS Senatu, reszta członków Rady jest powiązana z obozem władzy PiS).

Jego zdaniem było to złamanie art. 18 pkt 1 ustawy medialnej, który powiada, iż „audycje lub inne przekazy nie mogą propagować działań sprzecznych z prawem, z polską racją stanu oraz postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym, w szczególności nie mogą zawierać treści nawołujących do nienawiści lub przemocy”.

• **Krzysztof Stanowski** FOT. ADAM STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Upomnienie to najniższa kara, jaką dysponuje KRRiT, nie niesie za sobą żadnych konsekwencji

Sam Stanowski odpierał zarzuty, że był arogancki i nawoływał do linczu na tej konkretnej urzędniczce, bo „jego wypowiedź była metaforą, mającą zawstydzić urzędniczkę, nie miał zamiaru wywoływać wobec niej agresywnych zachowań i w ogóle nie popiera agresji, ale tu chodzi o symbol, a nie o konkretną osobę, bo konkretna osoba jest nieznana z imienia i nazwiska, dlatego nie może dojść do żadnego linczu na niej”.

Zwrócił się też bezpośrednio do krytyków: „Hipokryci, bo wy też wiecie, że nie chodziło o przywiązywanie jakiejś wrednej baby do słupa. Wiecie, czym jest przenośnia, ale po prostu marzycie, żeby mi nabruździć, żeby mnie na czymś w końcu skutecznie złapać. Ale wiecie co, możecie mi naskoczyć. I wcale nie oznacza to, że zapraszam was do podskakiwania. I możecie mnie pocałować w dupę, co wcale nie oznacza, że pozwalam wam zbliżać się do moich pośladków. To są metafory. A jak ja powiem, że należy was nabić na pal za bzdury jakie wypisujecie, za tę hipokryzję waszą, to wcale nie znaczy, że ostrzę pnie albo namawiam do tego kogoś”.

Brak szacunku i mowa nienawiści

I KRRiT Stanowskiemu „nie naskoczyła”. Właśnie poinformowała prof. Kowalskiego, że rozpatrzyła jego skargę. „W odpowiedzi na wystąpienie z 10 czerwca 2026 roku dotyczące audycji »Mazurek & Stanowski« (emisja: Zero TV, 6 czerwca 2026 r. o godz. 9.00) uprzejmie informuję, że przeprowadzone zostało w tej sprawie postępowanie wyjaśniające, w wyniku którego Przewodniczący KRRiT upomniał nadawcę”.

Upomnienie to najniższa kara, jaką dysponuje Rada, nie niesie za sobą żadnych konsekwencji.

„Przewodniczący KRRiT” to Agnieszka Glapiak, rządzi Radą po zawieszeniu Macieja Świrskiego, który będzie przed Trybunałem Stanu odpowiadać za naruszenie ustawy medialnej. Glapiak to była prawa ręka szefa MON Mariusza Błaszczaka, ciążą na niej dwa akty oskarżenia, za ujawnienie tajemnicy i „przekroczenie uprawnień służbowych w związku z nabyciem i bezprawnym wydaniem zegarka przeznaczonego na cele promocyjne resortu” (zegarek kosztował 5,1 tys. zł).

Glapiak może nadal zasiadać w KRRiT, bo zgodnie z prawem stanowisko to można stracić po m.in. prawomocnym wyroku za popełnienie przestępstwa z winy umyślnej. Albo gdy poda się do dymisji. A Glapiak się nie podała.

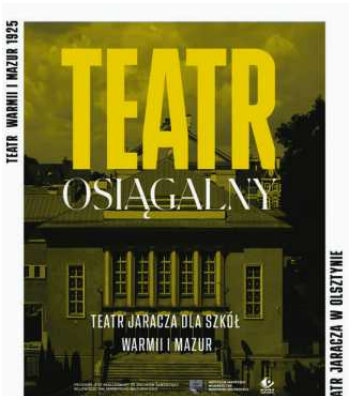
Rada poinformowała Kowalskiego, że Glapiak „zwróciła uwagę na konieczność przestrzegania najwyższej staranności podczas realizacji audycji oraz zobowiązała nadawcę do przedstawienia Radzie w terminie 14 dni od otrzymania pisma informacji o wdrożonych procedurach, które pozwolą uniknąć podobnych sytuacji w przyszłości”.

– To kara niewspółmierna do przewiny. Tu nie chodzi o procedury, a przejaw braku szacunku i mowę nienawiści – komentuje prof. Kowalski. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE
Kraj/34445974

SPEKTAKL ZA SYMBOLICZNĄ ZŁOTÓWKĘ.

„Teatr osiągalny” dla szkół Warmii i Mazur

O dostępie do kultury wśród najmłodszych mieszkańców Warmii i Mazur nie powinny decydować względy materialne czy odległość od większych miast. Naszą odpowiedzią na te bariery jest program „Teatr osiągalny” – mówi Maria Bąkowska, członkini zarządu województwa warmińsko-mazurskiego.

Uczniowie płacą za spektakl symboliczną złotówkę, a resztę dopłaca samorząd województwa. Po sukcesie pierwszej edycji, w której z oferty Teatru Jaracza w Olsztynie skorzystało ponad 9 tys. uczniów i opiekunów, program rozszerzono także na Teatr im. Aleksandra Sewruka w Elblągu.

Maria Bąkowska, członkini zarządu województwa warmińsko-mazurskiego

– Pierwsza edycja pokazała nam, jak wielka jest potrzeba takiego wsparcia w naszym regionie. Na spektakle przyjeżdżały dzieci ze szkół oddalonych o dziesiątki kilometrów. Zdecydowaliśmy dać taką szansę kolejnym uczniom – dodaje Maria Bąkowska.

Na tegoroczną edycję programu samorząd przeznaczył 450 tys. zł, o 200 tys. zł więcej niż rok wcześniej. Dotychczas w Teatrze Jaracza z programu skorzystało blisko 3,2 tys. uczniów i opiekunów. W Elblągu od marca do lipca było to łącznie 3,8 tys. osób z 41 placówek.

Dobór spektakli nie jest przypadkowy. Obecność w repertuarze klasyki takiej jak „Pan Tadeusz”, sprawia, że teatr w naturalny sposób wspiera edukację i ożywia szkolną wiedzę.

– Tysiące dzieci, które trafiają do teatru, to dla nas najlepszy dowód, że warto inwestować w dostęp do kultury. Chcemy, aby takie doświadczenie było udziałem jak największej liczby młodych mieszkańców naszego regionu – mówi Maria Bąkowska.

WARMIA MAZURY®

1 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

GAZETA wyborcza
DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczne

Ogłoszenia
sądowe
i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 113 ust. 5 i 6, art. 114 ust. 3 i 4, w związku z art. 124 ust. 1 i art. 124a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (j.t. Dz. U. z 2026 r., poz. 399 z późn.zm.)

STAROSTA CIECHANOWSKI
(06-400 Ciechanów, ul. 17 Stycznia 7)

zawiadamia o zamiarze wszczęcia postępowania w przedmiocie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości położonej przy ul. Wąskiej w mieście Ciechanów, oznaczonej działką ewidencyjną nr 45 o pow. 0,0064 ha, której stan prawny jest nieuregulowany, poprzez zezwolenie Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji Spółce z o.o. w Ciechanowie na założenie i przeprowadzenie na nieruchomości przewodów i urządzeń służących do odprowadzania ścieków, w związku z realizacją celu publicznego polegającego na budowie sieci kanalizacji sanitarnej, której realizacja zgodna jest z decyzją nr 38/2020 Prezydenta Miasta Ciechanów znak: WPP-AE.6733.33.2020 KG z dnia 22.07.2020 roku o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego pod nazwą „Budową sieci kanalizacji sanitarnej przewidzianej do realizacji na częściach działek nr ewid.: 39/5,46/2,48/1, 48/2 i 44 oraz na działkach nr ewid.: 46/1 i 45, położonych przy ulicach: Gąseckiej i Wąskiej oraz w pasie drogowym ul. Wąskiej, w Ciechanowie (obręb Podzamcze)".

W związku z powyższym wzywa się osoby, którym przysługują prawa rzeczowe do w/w nieruchomości o zgłoszenie się, **w terminie 2 miesięcy** od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia, do Wydziału Geodezji, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Ciechanowie, ul. 17-go Stycznia 7, 06-400 Ciechanów, pokój 110, I piętro, celem udowodnienia swoich praw do opisanej nieruchomości.

Jeżeli w terminie 2 miesięcy, od dnia niniejszego ogłoszenia nie zgłoszą się osoby, którym przysługują prawo rzeczowe do nieruchomości, zostanie wszczęte postępowania w sprawie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

Kraj/34449313

Zmarł

Profesor Tomasz Szarota

wybitny poszukiwacz prawdy historycznej
czasu II wojny światowej,
niestrudzony badacz bolesnej przeszłości.

Smutkiem i współczuciem dzielę się z

Hanką, Piotrem i Olą

Joanna Grabiańska

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449971

Wójt Gminy Nowogródek Pomorski

zaprasza

do udziału w rokowaniach na sprzedaż terenu pod budowę biogazowni lub elektrowni słonecznej - działka nr 787/5 obręb Karsko o pow. 5,2427 ha, KW Nr SZ1M/00039727/1.

Cena wywoławcza 575.000,00 zł netto, zaliczka 50.000,00 zł. Zgłoszenie do udziału w rokowaniach z dowodem wpłaty zaliczki należy złożyć do dnia 2.11.2026 r.

Rokowania zostaną przeprowadzone dnia 6.11.2026 r. o godz. 10.00 w sali nr 3 Urzędu Gminy Nowogródek Pomorski.

Ogłoszenie o rokowaniach wywieszono na tablicach ogłoszeń: Urzędu Gminy Nowogródek Pomorski, wiejskiej w Karsku i na stronach:www.bip.nowogrodekpomorski.pl oraz www.nowogrodekpomorski.pl. Urząd Gminy Nowogródek Pomorski ul. A. Mickiewicza 15, tel. 957471760.

Kraj/34449732

OGŁOSZENIE
PREZYDENTA MIASTA PABIANIC

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących nw. projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 8h ust. 1 i art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) oraz art. 21 ust. 1, art. 39 ust. 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z uchwałami: Nr III/25/24 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 19 czerwca 2024 r. oraz Nr XIV/134/25 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 26 marca 2025 r.,

zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz o zamieszczeniu w publicznie dostępnym wykazie następujących projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz uzasadnieniami:

1) projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w sąsiedztwie ulicy Rypułtowickiej, zwanego planem „Rypułtowicka-OZE" wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
2) projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów dawnej Polfy położonych w Pabianicach, zwanego planem „Pabianice-Polfa".

Konsultacje społeczne będą prowadzone w okresie **od 15 września 2026 r. do 22 października 2026 r.** w następujących formach:

1) **zbieranie uwag** w terminie **od 15 września 2026 r. do 22 października 2026 r.**, przy czym uwagi do konsultowanych projektów planów należy składać do Prezydenta Miasta Pabianic wyłącznie na opisanym niżej formularzu;
2) **spotkania otwarte** odbędą się w dniach:
   a) dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **„Rypułtowicka-OZE" – 22 września 2026 r. w godz. 18.00 do 19.00** w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, sala nr 4,
   b) dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **„Pabianice-Polfa" – 29 września 2026 r. w godz. 17.00 do 17.25** w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, sala nr 4;
3) **dyżur projektanta** będzie odbywał się w czasie trwania konsultacji społecznych, w dniach pracy Urzędu w godz. od 9:00 do 15:00:
   a) w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Pabianicach, ul. Kościuszki 22 / 26, I piętro (bez windy),
   b) dla osób ze szczególnymi potrzebami, możliwość spotkania z projektantem w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, parter, po wcześniejszym umówieniu terminu pod numerem telefonu (42) 27-99-794,
   c) oraz dodatkowo:
      - dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **„Rypułtowicka-OZE"**w dniu **29 września 2026 r. (wtorek)** po godzinach pracy, **w godz. od 17.30 do 18.30** w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, sala nr 4,
      - dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **„Pabianice-Polfa"** w dniu **6 października 2026 r. (wtorek)** po godzinach pracy, **w godz. od 17.00 do 17.30** w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, sala nr 4.

Projekty planów miejscowych wraz z opracowaniami towarzyszącymi zostaną udostępnione w czasie trwania konsultacji społecznych: na tablicy ogłoszeń Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pabianicach pod adresem https://bip.um.pabianice.pl/artykuly/20/tablica-ogloszen, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Pabianicach pod adresem https://um.pabianice.pl/ w zakładce „zagospodarowanie przestrzenne / wyłożenia do publicznego wglądu oraz konsultacje społeczne planów tworzonych" (https://um.pabianice.pl/artykul/133/2857/wylozenia-do-publicznego-wgladu-oraz-konsultacje-spoleczne-planow-tworzonych oraz w dniach pracy Urzędu w godzinach **od 9.00 do 15.00** w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Pabianicach, ul. Kościuszki 22 / 26, I piętro.
Zgodnie z art. 39, art. 40, art. 46 pkt 1 i art. 54 ust. 2 przywołanej ustawy z dnia 3 października 2008 r., ww. projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w tym zapewnieniu możliwości udziału społeczeństwa w okresie wyłożenia do publicznego wglądu oraz składania uwag i wniosków w sprawie prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu.
Uwagi i wnioski w sprawie prognozy należy składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia **22 października 2026 r**.
Zgodnie z art. 8g ust. 2 przywołanej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. składający uwagę do projektu planu miejscowego zobowiązany jest podać swoje imię i nazwisko albo nazwę, adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazać, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.
Uwagi do projektów planów należy składać wyłącznie za pomocą *formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego* (określonego Rozporządzeniem – Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), którego wzór, dedykowany ww. projektom planów, jest dostępny w materiale dotyczącym niniejszego ogłoszenia na tablicy ogłoszeń Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pabianicach pod adresem https://bip.um.pabianice.pl/artykuly/20/tablica-ogloszen oraz, w postaci papierowej, w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Pabianicach.
Uwagi do projektów planów miejscowych można wnosić w formie papierowej lub elektronicznej.
W formie papierowej poprzez:
- złożenie wypełnionego formularza uwagi w Wydziale Urbanistyki, ul. Kościuszki 22/26, 95-200 Pabianice – w godzinach pracy Urzędu,
- złożenie wypełnionego formularza uwagi w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, 95-200 Pabianice w Biurze Obsługi Interesantów – w godzinach pracy Urzędu,
- przesłanie wypełnionego formularza uwagi drogą pocztową na adres Urząd Miejski w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, 95-200 Pabianice,
- przekazanie wypełnionego formularza uwagi w czasie prowadzonego spotkania otwartego.

W formie elektronicznej poprzez złożenie wypełnionego formularza uwagi opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym za pośrednictwem:
- poczty elektronicznej na adres: urbanistyka@um.pabianice.pl ,
- e – Doręczeń na adres: AE:PL-76443-84766-WDBFT-22.

Wnioski i uwagi do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko należy składać w sposób określony w art. 40 przywołanej ustawy z dnia 3 października 2008 r., w tym na powyższe adresy.
Uwagi do projektów planów nie spełniające wymogów formalnych pozostawione zostaną bez rozpatrzenia, w szczególności:
- złożone poza wyznaczonym terminem,
- niezłożone na ww. formularzu,
- niezawierające danych określonych w pkt. 4 formularza,
- niezawierające czytelnego podpisu w przypadku uwagi wniesionej w postaci papierowej,
- niezawierające kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub podpisu zaufanego w przypadku uwagi w postaci elektronicznej.

w/z PREZYDENTA MIASTA
Dawid Zakrzewski
II Zastępca Prezydenta Miasta

Kraj/34449924

OGŁOSZENIE
PREZYDENTA MIASTA PABIANIC

o wyłożeniu do publicznego wglądu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulicy Logistycznej wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.), przy czym zgodnie art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.) procedura opracowania ww. projektu planu prowadzona jest w brzmieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obowiązującym przed wejściem w życie ww. ustawy zmieniającej, oraz art. 39 ust. 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z uchwałą Nr LIV/543/22 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 26 października 2022 r.,

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulicy Logistycznej wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Projekt planu oraz prognoza oddziaływania na środowisko dostępne będą do wglądu **od 8 września 2026 r. do 6 października 2026 r.** na tablicy ogłoszeń Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pabianicach pod adresem https://bip.um.pabianice.pl/artykuly/20/tablica-ogloszen, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Pabianicach pod adresem *um.pabianice.pl* w zakładce „zagospodarowanie przestrzenne / wyłożenia do publicznego wglądu oraz konsultacje społeczne planów tworzonych" (https://um.pabianice.pl/artykul/133/2857/wylozenia-do-publicznego-wgladu-oraz-konsultacje-spoleczne-planow-tworzonych oraz w dniach pracy Urzędu w godzinach **od 9.00 do 15.00** w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Pabianicach, ul. Kościuszki 22 / 26, I piętro.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projektach rozwiązaniami odbędzie się w dniu **22 września 2026 r. o godz. 16.30** w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, sala nr 4.

Zgodnie z art. 17 pkt 11 oraz art. 18 pkt 1 przywołanej ustawy z dnia 27 marca 2003 r., uwagi do projektu planu miejscowego może wnieść każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w wyłożonym do publicznego wglądu projekcie planu tj. osoba fizyczna i prawna oraz jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej.

Zgodnie z art. 39, art. 40, art. 46 pkt 1 i art. 54 ust. 2 przywołanej ustawy z dnia 3 października 2008 r., przedmiotowy projekt planu podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w tym zapewnieniu możliwości udziału społeczeństwa w okresie wyłożenia do publicznego wglądu oraz składania uwag i wniosków w sprawie prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu.

Uwagi do projektu planu oraz uwagi i wnioski w sprawie prognozy należy składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia **26 października 2026 r**.

Zgodnie z art. 8g ust. 2 przywołanej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. składający uwagę do projektu planu miejscowego zobowiązany jest podać swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazać, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.
Uwagi do projektu planu należy składać wyłącznie za pomocą *formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego* (określonego Rozporządzeniem – Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), którego wzór, dedykowany ww. uchwale, jest dostępny w materiale dotyczącym niniejszego ogłoszenia na tablicy ogłoszeń Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pabianicach pod adresem https://bip.um.pabianice.pl/artykuly/20/tablica-ogloszen oraz, w postaci papierowej, w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Pabianicach.
Uwagi do projektu planu miejscowego można wnosić w formie papierowej lub elektronicznej.
W formie papierowej poprzez:
- złożenie wypełnionego formularza uwagi w Wydziale Urbanistyki, ul. Kościuszki 22/26, 95-200 Pabianice – w godzinach pracy Urzędu,
- złożenie wypełnionego formularza uwagi w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, 95-200 Pabianice w Biurze Obsługi Interesantów – w godzinach pracy Urzędu,
- przesłanie wypełnionego formularza uwagi drogą pocztową na adres Urząd Miejski w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, 95-200 Pabianice,
- przekazanie wypełnionego formularza uwagi w czasie prowadzonej dyskusji publicznej.

W formie elektronicznej poprzez złożenie wypełnionego formularza uwagi opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym za pośrednictwem:
- poczty elektronicznej na adres: urbanistyka@um.pabianice.pl ,
- e – Doręczeń na adres: AE:PL-76443-84766-WDBFT-22.

Wnioski i uwagi do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko należy składać w sposób określony w art. 40 przywołanej ustawy z dnia 3 października 2008 r., w tym na powyższe adresy.
Uwagi do projektu planu nie spełniające wymogów formalnych pozostawione zostaną bez rozpatrzenia, w szczególności:
- złożone poza wyznaczonym terminem,
- niezłożone na ww. formularzu,
- niezawierające danych określonych w pkt. 4 formularza,
- niezawierające czytelnego podpisu w przypadku uwagi wniesionej w postaci papierowej,
- niezawierające kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub podpisu zaufanego w przypadku uwagi w postaci elektronicznej.

w/z PREZYDENTA MIASTA
Dawid Zakrzewski
II Zastępca Prezydenta Miasta

Kraj/34449927

eprasa.pl aed9c3bb49

Amerykanie ostrzegli Putina przed atakiem na NATO?

Mnożą się spekulacje i obawy w związku z niespodziewaną wizytą dyrektora CIA Johna Ratcliffe'a w Moskwie.

Anna Wyrwik
Jarosław Marczuk

W ostatni wtorek o godzinie 7 czasu lokalnego (9 czasu polskiego) na lotnisku Wnukowo w Rosji wylądował Boeing C-17 Globemaster. Na jego pokładzie znajdował się dyrektor CIA John Ratcliffe, który następnie w kordonie samochodów udał się do Moskwy.

Była to pierwsza wizyta dyrektora CIA w Rosji od czasu, gdy poprzednik Ratcliffe'a, Bill Burns udał się do Moskwy w listopadzie 2021 roku, aby ostrzec Putina przed konsekwencjami ataku na Ukrainę.

Dzień później wizytę potwierdził rzecznik Kremla Dmitrij Pieskow, zaznaczając, że Ratcliffe nie spotkał się osobiście z Putinem.

– Kontakty za pośrednictwem służb wywiadowczych są same w sobie pozytywnym zjawiskiem, pozytywnym procesem. Kontakty te często trwają nawet w najtrudniejszych momentach stosunków dwustronnych. Na razie jednak jest za wcześnie, by stwierdzić, czy wpłynie to na proces wychodzenia naszych stosunków dwustronnych z głębokiego kryzysu – powiedział Pieskow.

• **John Ratcliffe, szef CIA**
FOT. REUTERS / KYLIE COOPER

Media w USA: Rosja może szykować atak na kraje NATO

Mnożą się teorie odnośnie celów wizyty Ratcliffe'a w Rosji. „Wall Street Journal" i Politico napisały wczoraj, powołując się na swoje źródła, że celem wizyty było ostrzeżenie Moskwy przed atakami na kraje NATO, zwłaszcza Estonię, Łotwę i Litwę.

– Celem spotkania było przede wszystkim ostrzeżenie Rosji przed podjęciem jakichkolwiek działań prowadzących do eskalacji konfliktu wobec państw bałtyckich – powiedziało źródło Politico.

– Tu mogło chodzić o to, by powiedzieć: „wiemy, o czym myślicie i lepiej tego nie róbcie" – powiedziała w rozmowie z „WSJ" Beth Sanner, była wysoka rangą urzędniczka w wywiadzie USA.

W ostatni poniedziałek Litwa poinformowała o wzmocnieniu obrony powietrznej Wilna. W sierpniu CIA miało ostrzec kraje bałtyckie i Polskę o możliwych operacjach hybrydowych Rosji. W lipcu ostrzegał przed tym też minister spraw zagranicznych Polski Radosław Sikorski.

– Uważam, że spotkanie to rzeczywiście miało na celu złagodzenie napięć geopolitycznych w naszym regionie. To pozytywny aspekt – skomentował w środę wizytę Radcliffe'a prezydent Litwy Gitanas Nauseda.

Politico twierdzi też, że Waszyngton chciał również uzyskać poparcie Rosjan dla zaostrzenia amerykańskich sankcji wobec Iranu. Departament Skarbu USA przedstawił w tym tygodniu nowy program wojny gospodarczej przeciwko Irańczykom, obejmujący sankcje wtórne wobec krajów, które z nim handlują. Aby był on skuteczny, potrzebna byłaby współpraca sojuszników Iranu, takich jak Rosja i Chiny.

Trump: Żadna z powyższych opcji

Tym doniesieniom w środę zaprzeczył prezydent USA Donald Trump.

– Żadna z powyższych opcji – powiedział w wywiadzie z konserwatywnym prezenterem radiowym Glennem Beckiem. – On tam jest, wie pan, to taka pół rutyna. Nie chcę nikogo rozczarować. Chcielibyśmy, żeby wojna z Ukrainą się skończyła.

Trump dodał, że John Ratcliffe to „fantastyczny facet". Następnie zasugerował, że chodzi o wojnę w Ukrainie: – Bardzo ciężko pracujemy, żeby zakończyć tę wojnę i, szczerze mówiąc, obaj chcą, żeby się w tym momencie skończyła – stwierdził, mając prawdopodobnie na myśli prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego i Rosji Władimira Putina.

Napięcie po wizycie

Wizyta szefa CIA w Moskwie zgrała się też z innymi doniesieniami na temat eskalacji wojny w Ukrainie. Od tygodni trwają spekulacje na temat kolejnej fali mobilizacji w Rosji. Kreml oficjalnie zaprzecza, by miało do niej dojść, jednak według rosyjskich niezależnych mediów w toku są przygotowania do jej przeprowadzenia. Niektórzy eksperci, np. Michael Kofman z Carnegie Endowment, wskazują, że rosyjska armia zasadniczo nie potrzebuje zwiększać napływu rekrutów, o ile nie planuje znacznego zwiększenia działań ofensywnych, w tym otwarcia nowego frontu.

W środę Bloomberg podał też, powołując się na źródła wśród rosyjskich urzędników, że Putin szykuje się do eskalacji ataków rakietowych na ukraińskie miasta, w tym Kijów. Źródła amerykańskiej agencji ostrzegły też, że Kreml w coraz większym stopniu obwinia państwa NATO za ukraińskie ataki dronowe i rakietowe na Rosję. Urzędnicy przypuszczają, że Putin może w coraz większym stopniu skłaniać się do użycia taktycznej broni jądrowej w Ukrainie.

W przeszłości Rosja wielokrotnie straszyła użyciem broni jądrowej w wojnie z Ukrainą, wykorzystując tę groźbę m.in. jako środek nacisku na sojuszników Kijowa. Przed atakiem jądrowym ostrzegały Kreml nie tylko państwa NATO, ale również Chiny i Indie. ●

> *Tu mogło chodzić o to, by powiedzieć: „wiemy, o czym myślicie i lepiej tego nie róbcie"*
>
> **BETH SANNER**
> była wysoka rangą urzędniczka w wywiadzie USA w rozmowie z „Wall Street Journal"

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449988

W dniu 24 sierpnia 2026 roku zmarła

Prof. dr hab. n. med.
Anna Jung-Hauska

Wieloletni Członek Polskiego Towarzystwa Nefrologii Dziecięcej

Odszedł od nas Człowiek wyjątkowej życzliwości, wybitny lekarz i naukowiec

Wyrazy głębokiego współczucia

Rodzinie i Bliskim

składa

Zarząd Polskiego Towarzystwa Nefrologii Dziecięcej

1 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

Coraz więcej ofiar powodzi w Nepalu

• **Błoto pokrywające budynki po powodzi w rzece Trishuli w dystrykcie Nuwakot w Nepalu**
FOT. REUTERS / NAVESH CHITRAKAR

Wiadomo już o co najmniej 335 ofiarach śmiertelnych i ponad 1,3 tys. zaginionych w powodzi w Nepalu i Tybecie.

Anna Wyrwik
Iwona Görke

Trzy ofiary śmiertelne i 558 osób zaginionych w Tybecie oraz co najmniej 332 ofiar śmiertelnych i ponad 800 zaginionych w Nepalu – taki bilans powodzi w tych krajach podaje chińska agencja prasowa Xinhua, cytowana przez Associated Press.

Wśród zaginionych w Tybecie jest co najmniej 260 obcokrajowców, a wśród nich może być 55 Malezyjczyków. Według agencji AP (stan na wczoraj na godz. 13) w Nepalu zaginionych jest 517 obcokrajowców, w tym 178 osób z Indii, które odbywały pielgrzymkę do świętego miejsca dla Hindusów – na górę Kajlas w Tybecie, a także obywatele m.in. Stanów Zjednoczonych, Australii, Wielkiej Brytanii, Kanady.

„Zgodnie z najnowszymi informacjami, jakimi dysponujemy, nie otrzymaliśmy żadnych potwierdzonych doniesień o obywatelach polskich, którzy odnieśli obrażenia, zaginęli, zostali ewakuowani lub w inny sposób bezpośrednio ucierpieli w wyniku powodzi. Sytuacja pozostaje jednak dynamiczna, a dane dotyczące turystów zagranicznych są nadal weryfikowane" – poinformował wczoraj rano „Wyborczą" Lokmanya Golchha, honorowy konsul generalny Polski w Katmandu.

Powódź błotna sparaliżowała drogi, zalała i zniszczyła wiele budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, pokryła błotem samochody i inne pojazdy. W jednej z miejscowości zalany został targ.

Zniszczona infrastruktura transportowa oraz deszcz utrudniają akcję ratunkową. Oprócz ratowników, bierze w niej udział 2 tys. nepalskich żołnierzy. Z rządem współpracują m.in. Australia, ONZ, Czerwony Krzyż i wiele innych organizacji humanitarnych.

Powódź błotna przez lawinę lodowcową

Według ekspertów do spraw klimatu z Międzynarodowego Centrum Zintegrowanego Rozwoju Gór w Katmandu, przyczyną błyskawicznie rozwijającej się powodzi jest prawdopodobnie lawina z lodowca po stronie Nepalu.

„New York Times" opisuje, że prawdopodobnie ogromny kawał lodu (mogący mieć nawet do 600 metrów szerokości) oderwał się od lodowca i spadł kaskadowo do doliny leżącej ponad tysiąc metrów niżej.

„New York Times" opisuje, że prawdopodobnie ogromny kawał lodu (mogący mieć nawet do 600 metrów szerokości) oderwał się od lodowca i spadł kaskadowo do doliny leżącej ponad tysiąc metrów niżej

„Obserwacje hydrologiczne wskazują na wyjątkową prędkość i siłę fali powodziowej" – czytamy w oświadczeniu Ekspertów ds. klimatu z Międzynarodowego Centrum Zintegrowanego Rozwoju Gór.

Eksperci ostrzegają, że w regionie możliwa jest kolejna powódź, tym razem wywołana przez odpady i gruz ze zniszczonych budynków, które blokują koryta rzek.

Topnieją lodowce w Himalajach

Do największej powodzi doszło na rzece Lhende Khola, która – jak powiedział AP Saswata Sanyal, specjalista ds. redukcji ryzyka katastrof w grupie badawczej do spraw klimatu – już dwukrotnie wystąpiła z brzegów w ciągu ostatnich czternastu miesięcy. Z kolei na rzece Trishuli w pewnym momencie poziom wody wzrósł nawet o 9 metrów w ciągu pół godziny.

Służba Geologiczna Stanów Zjednoczonych (USGS) po raz pierwszy zgłosiła trzęsienie ziemi o magnitudzie 4,4 w środę rano, około 66 km na północ od Katmandu, w pobliżu granicy z Tybetem. Następnie USGS zaktualizowała, stwierdzając, że zmierzone przez nią zjawisko sejsmiczne to zapadnięcie się lodowca o magnitudzie 5,2.

Ocieplenie spowodowane przez zmiany klimatu skutkuje ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak intensywne monsuny i topnienie lodowców. Naukowcy z Katmandu odkryli na początku tego roku, że tempo topnienia lodowców w regionie Hindukuszu w Himalajach podwoiło się od 2000 roku. Strome zbocza i bujne doliny Himalajów są szczególnie narażone na powodzie i osuwiska.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34449297

Zarząd Spółdzielni Rzemieślniczej „ Wielobranżowa" w Mielcu

ogłasza dwustopniowy
NIEOGRANICZONY PRZETARG OFERTOWY
na sprzedaż nieruchomości gruntowej

stanowiącej działki ewidencyjne nr 1782/1, 1782/4, 1782/5, 1782/6
o łącznej powierzchni 0,1304 ha zabudowanej kompleksem budynków
o funkcji usługowo - handlowej,
położonej w miejscowości Mielec przy ul. Krótkiej 5
oraz 3 Maja 2A powiat mielecki, woj. podkarpackie.

Cena wywoławcza : 5 550 000,00 zł netto
(słownie: pięć milionów pięćset pięćdziesiąt tysięcy złotych netto). Do ceny zostanie doliczony podatek VAT wg. stawki VAT 23 %, stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. ,o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361, 852 z dnia 13.08.2024 r.)

Przystąpić do przetargu można poprzez złożenie pisemnych ofert w zamkniętych kopertach w sekretariacie Spółdzielni w Mielcu przy ul. Krótkiej 5 do dnia 01.10.2026 r. do godziny 11:00 i wpłacenie wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej, przelewem na rachunek bankowy Spółdzielni: 71 1240 2656 1111 0000 3793 0884, data uznania wpływu wadium na rachunku najpóźniej do dnia 01.10.2026 do godz.10:00.
Otwarcie ofert nastąpi w dniu 01.10.2026 o godz. 11:15 w biurze Spółdzielni w Mielcu ul. Krótka 5, kiedy to rozpocznie się drugi etap przetargu - licytacja.
Wadium zwraca się niezwłocznie nie później niż w ciągu 3 dni po zamknięciu, unieważnieniu lub zakończeniu przetargu wynikiem negatywnym. Wadium wniesione przez uczestnika który wygrał przetarg, zalicza się na poczet ceny nabycia nieruchomości. Wadium przepada na rzecz Sprzedawcy, jeżeli wybrany oferent uchyli się od zawarcia umowy.
Bliższe informacje w przedmiocie sprzedaży udzielane są w siedzibie Spółdzielni w Mielcu przy ul. Krótka 5, tel. (17) 773 32 83.
Spółdzielnia zastrzega sobie prawo odstąpienia lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34449928

OGŁOSZENIE
PREZYDENTA MIASTA PABIANIC

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących nw. projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 8h ust. 1 i art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) oraz art. 21 ust. 1, art. 39 ust. 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z uchwałami: Nr LXX/676/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 września 2023 r., oraz Nr XXII/221/25 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 17 grudnia 2025 r.,

zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz o zamieszczeniu w publicznie dostępnym wykazie następujących projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz uzasadnieniami:

1) projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulic: Bolesława Nawrockiego i gen. Zygmunta „Waltera" Janke, zwanego planem „Nawrockiego / «Waltera» Janke" wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
2) projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Szarych Szeregów w Pabianicach, zwanego planem „Szarych Szeregów".

Konsultacje społeczne będą prowadzone w okresie **od 1 września 2026 r. do 8 października 2026 r.** w następujących formach:
1) zbieranie uwag w terminie **od 1 września 2026 r. do 8 października 2026 r.**, przy czym uwagi do konsultowanych projektów planów należy składać do Prezydenta Miasta Pabianic wyłącznie na opisanym niżej formularzu;
2) spotkania otwarte odbędą się w dniach:
a) dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **„Nawrockiego / «Waltera» Janke" – 22 września 2026 r. w godz. 17.00 do 17.25** w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, sala nr 4,
b) dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **„Szarych Szeregów" – 22 września 2026 r. w godz. 17.30 do 17.55** w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, sala nr 4;
3) dyżur projektanta będzie odbywał się w czasie trwania konsultacji społecznych, w dniach pracy Urzędu w godz. od 9:00 do 15:00:
a) w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Pabianicach, ul. Kościuszki 22 / 26, I piętro (bez windy),
b) dla osób ze szczególnymi potrzebami, możliwość spotkania z projektantem w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, parter, po wcześniejszym umówieniu terminu pod numerem telefonu (42) 27-99-794,
c) oraz dodatkowo w dniu **29 września 2026 r. (wtorek)** po godzinach pracy, **w godz. od 17.30 do 18.30** w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, sala nr 4.

Projekty planów miejscowych wraz z opracowaniami towarzyszącymi zostaną udostępnione w czasie trwania konsultacji społecznych: na tablicy ogłoszeń Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pabianicach pod adresem https://bip.um.pabianice.pl/artykuly/20/tablica-ogloszen, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Pabianicach pod adresem https://um.pabianice.pl/ w zakładce „zagospodarowanie przestrzenne / wyłożenia do publicznego wglądu oraz konsultacje społeczne planów tworzonych" (https://um.pabianice.pl/artykul/133/2857/wylozenia-do-publicznego-wgladu-oraz-konsultacje-spoleczne-planow-tworzonych oraz w dniach pracy Urzędu w godzinach **od 9.00 do 15.00** w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Pabianicach, ul. Kościuszki 22 / 26, I piętro.
Zgodnie z art. 39, art. 40, art. 46 pkt 1 i art. 54 ust. 2 przywołanej ustawy z dnia 3 października 2008 r., ww. projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w tym zapewnieniu możliwości udziału społeczeństwa w okresie wyłożenia do publicznego wglądu oraz składania uwag i wniosków w sprawie prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu.
Uwagi i wnioski w sprawie prognoz należy składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia **8 października 2026 r**.
Zgodnie z art. 8g ust. 2 przywołanej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. składający uwagę do projektu planu miejscowego zobowiązany jest podać swoje imię i nazwisko albo nazwę, adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazać, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.
Uwagi do projektów planów należy składać wyłącznie za pomocą *formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego* (określonego Rozporządzeniem – Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), którego wzór, dedykowany ww. projektom planów, jest dostępny w materiale dotyczącym niniejszego ogłoszenia na tablicy ogłoszeń Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pabianicach pod adresem https://bip.um.pabianice.pl/artykuly/20/tablica-ogloszen oraz, w postaci papierowej, w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Pabianicach.
Uwagi do projektów planów miejscowych można wnosić w formie papierowej lub elektronicznej.
W formie papierowej poprzez:
– złożenie wypełnionego formularza uwagi w Wydziale Urbanistyki, ul. Kościuszki 22/26, 95-200 Pabianice – w godzinach pracy Urzędu,
– złożenie wypełnionego formularza uwagi w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, 95-200 Pabianice w Biurze Obsługi Interesantów – w godzinach pracy Urzędu,
– przesłanie wypełnionego formularza uwagi drogą pocztową na adres Urząd Miejski w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, 95-200 Pabianice,
– przekazanie wypełnionego formularza uwagi w czasie prowadzonego spotkania otwartego.
W formie elektronicznej poprzez złożenie wypełnionego formularza uwagi opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym za pośrednictwem:
– poczty elektronicznej na adres: urbanistyka@um.pabianice.pl ,
– e – Doręczeń na adres: AE:PL-76443-84766-WDBFT-22.
Wnioski i uwagi do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko należy składać w sposób określony w art. 40 przywołanej ustawy z dnia 3 października 2008 r., w tym na powyższe adresy.
Uwagi do projektów planów nie spełniające wymogów formalnych pozostawione zostaną bez rozpatrzenia, w szczególności:
– złożone poza wyznaczonym terminem,
– niezłożone na ww. formularzu,
– niezawierające danych określonych w pkt. 4 formularza,
– niezawierające czytelnego podpisu w przypadku uwagi wniesionej w postaci papierowej,
– niezawierające kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub podpisu zaufanego w przypadku uwagi w postaci elektronicznej.

w/z PREZYDENTA MIASTA
Dawid Zakrzewski
II Zastępca Prezydenta Miasta

eprasa.pl aed9c3bb49

Były pracownik piramidy fotowoltaicznej ujawnia schemat

Polska znalazła się w epicentrum jednej z największych afer gospodarczych ostatnich lat, w której długi wobec inwestorów sięgają miliarda dolarów. Już w maju 2024 roku w pubie w Londynie Yandisa Nongena po raz pierwszy słyszy, jak się buduje fotowoltaiczną piramidę finansową: „Oni wyciągali pieniądze z firmy za pomocą pożyczek".

FOT. GETTY IMAGES

Ireneusz Sudak

Polscy przedsiębiorcy, drobne firmy budowlane, geodeci, instalatorzy fotowoltaiki nie mieli pojęcia, że znajdą się w centrum globalnego sporu finansowego.

Setka (dokładnie 101) firm czeka na odzyskanie prawie 250 mln zł od firmy Spectris Energy (która jest w restrukturyzacji) – napisaliśmy w lipcu. Spectris Energy była częścią holdingu o wspólnym mianowniku pod nazwą GoldenPeaks, który stworzyli szwajcarski finansista Adriano Agosti i osiadły w Singapurze Brytyjczyk Daniel Tain.

Oprócz tego maltańska firma GoldenPeaks Poland Holding Limited jest winna inwestorom finansowym, w tym polskim bankom PKO BP, mBank i Bank Pekao SA, w sumie prawie 1 mld dolarów.

„Płynność wyparowała w ciągu kilku tygodni" – stwierdził Edward Manning, dyrektor zarządzający w Alvarez & Marsal, doradca finansowy i restrukturyzacyjny firmy, w piśmie złożonym do amerykańskiego sądu w Teksasie, gdzie trwa postępowanie restrukturyzacyjne GoldenPeaks Poland Holding Limited.

Sprawą zainteresowali się amerykańscy dziennikarze Bloomberga, którzy opisali zeznania byłego pracownika GoldenPeaks Yandisy Nongeny, który zdradził kulisy działalności firmy. Jego 88-stronnicowe wyznanie w pełni potwierdza to, co do tej pory pisaliśmy o działalności grupy.

Yandisa Nongena ujawnia metody

Yandisa Nongena to doświadczony finansista, który pomaga firmom w planowaniu i uzyskiwaniu finansowania bankowego na projekty energetyczne. Napisał o tym nawet podręcznik akademicki.

Nongena dołączył do GoldenPeaks Capital Holding w 2023 roku. Miał pomóc firmie pożyczyć 109 mln euro od niemieckiego banku NordLB (w którym, jak wynika ze ścieżki kariery opublikowanej w serwisie LinkedIn, wcześniej pracował) na budowę farm fotowoltaicznych w Polsce.

W swoim pisemnym świadczeniu złożonym w ramach postępowania upadłościowego w USA Nongena daje świadectwo tego, co się działo w grupie.

Ekspert dość szybko poznał się na działalności grupy i zrezygnował w grudniu 2024 r.

Nongena zaczął mieć wątpliwości co do sposobu funkcjonowania GoldenPeaks oraz tego, czy firma nie ukrywa kluczowych informacji przed bankami i funduszami kredytowymi, które napędzały jej rozwój długiem osiągającym ostatecznie 1,6 miliarda dolarów.

W momencie swojej rezygnacji w mailu (jest dołączony do sądowych dokumentów) napisał: „Przytłacza mnie ogrom wątpliwości co do tego, czy informacje przekazywane przez GoldenPeaks bankowi NordLB są pełne i prawdziwe. Znalazłem się w sytuacji, na którą nie mogę się zgodzić".

GoldenPeaks kluczy i lawiruje

Wiosną 2024 roku, w pubie w londyńskiej dzielnicy Mayfair, jeden z niewymienionych z nazwiska dyrektorów GoldenPeaks powiedział Nongenie przy świadkach, że „firma używa pieniędzy z jednego projektu do pokrywania kosztów innego".

Ten sam menedżer GoldenPeaks powiedział Nongencie później, iż „Daniel Tain i Adriano Agosti wyciągali pieniądze z firmy za pomocą pożyczek wewnątrzkorporacyjnych".

Czy Nongena informował wtedy o nieprawidłowościach, o których się dowiedział? Nongena broni się, że w tamtym czasie błędnie „zbagatelizował te słowa dyrektora i nie wierzył, że coś takiego mogłoby mieć miejsce".

Fundusz Brookfield (największy wierzyciel i inwestor GoldenPeaks) i polskie banki PKO BP, mBank i Pekao SA, czyli niektórzy inwestorzy, dopytywani przez nas o nadzór korporacyjny nad działalnością GoldenPekas, czyli de facto o to, jak ta struktura mogła tak długo działać niezauważona, nie komentują sprawy.

Bank NordLB poinformował, że „od momentu powzięcia informacji o pierwszych obawach podjął wszelkie niezbędne kroki, wraz z ekspertami wewnętrznymi i zewnętrznymi, i pozostaje w ścisłym dialogu z odpowiednimi organami".

Współzałożyciele GoldenPeaks, Daniel Tain i Adriano Agosti, odmówili Bloombergowi komentarza.

Dalej Nongena zeznaje i zarzuca GoldenPeaks, że firma nie poinformowała pożyczkodawców (banków i funduszy) o tym, iż prace inżynieryjne, zakupowe i budowlane były wykonywane przez wewnętrzną spółkę zależną (Spectris Energy), a nie przez firmę zewnętrzną.

„Była to niekwalifikująca się do finansowania bankowego struktura kontraktu budowlanego, pełna konfliktów interesów, która mogła ułatwiać oszustwa i malwersacje" – twierdzi.

Jak pisaliśmy, GoldenPeaks informowało pożyczkodawców, że prace są prowadzone przez giganta branżowego China National Building Material, tymczasem Nongena twierdzi, że „odkrył", iż farmy buduje polski Spectris Energy, spółka w 100 proc. z grupy GoldenPeaks.

W Polsce nikt nie robił z tego tajemnicy – teraz, po fakcie, nasi informatorzy mówią, że taka konstrukcja była dziwna, ale nie zakazana. Jednocześnie trzeba podkreślić, że polscy podwykonawcy nadal są pozostawieni sami sobie, na tym etapie sprawy nie widać, by ktokolwiek się nimi interesował.

Fundusz Brookfield i polskie banki PKO BP, mBank i Pekao SA, czyli niektórzy inwestorzy, dopytywani przez nas o nadzór korporacyjny nad działalnością GoldenPekas, czyli de facto o to, jak ta struktura mogła tak długo działać niezauważona, nie komentują sprawy

Prawnicy z GoldenPeaks odpowiadają

W czerwcu, gdy GoldenPeaks Poland Holding Limited ogłosiło w USA procedurę restrukturyzacji (tzw. Chapter 11), Nongena spotkał się z pracownikami Brookfield (największego wierzyciela i inwestora GoldenPeaks).

Zeznał, że poinformowali go oni o podejrzeniach, iż z GoldenPeaks mogło „zniknąć" od 80 do 100 milionów euro. Być może chodzi o 100 mln euro niezabezpieczonych pożyczek do maltańskiego właściciela Spectris Energy – GoldenPeaks Capital Services, o których napisaliśmy w lipcu.

Jak relacjonuje Bloomberg, wierzyciele GoldenPeaks jak dotąd nie postawili żadnych zarzutów dotyczących nieprawidłowości w procedurze upadłościowej wynikającej z Chapter 11. Zarzutów nie ma też nikt ze Spectris Energy.

Wśród innych przyczyn podawanych jako powód nagłego upadku firmy wymienia się ograniczenia dotyczące ilości energii, jaką mogła sprzedawać, opóźnienia w budowie spowodowane częściowo niezapłaconymi fakturami, niewystarczający kapitał własny oraz koszty przekraczające możliwości firmy.

Prawnicy reprezentujący podmioty GoldenPeaks w procedurze upadłościowej w sierpniu odrzucili część zarzutów Nongeny jako „błędne lub niewłaściwe". Choć zaznaczyli, że traktują zarzuty o nieprawidłowości poważnie, to podjęli kroki w celu zbadania możliwości wysunięcia roszczeń wobec „byłych osób z wewnątrz firmy". ● 1 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

L'ORÉAL LUXE

Longevity zmienia podejście do piękna

„W pielęgnacji skóry, longevity stało się prawdziwie definiującym trendem. Odchodzimy dziś od prób korygowania widocznych oznak starzenia się skóry, a koncentrujemy na utrzymaniu jej jakości, witalności i odporności przez długi czas" – mówi Cristina Seri, dyrektorka generalna dywizji L'Oréal Luxe w HUB L'Oréal Polska i Kraje Bałtyckie.

Co obecnie napędza rozwój rynku kosmetyków luksusowych w Polsce: marka, nauka, doświadczenie?

Cristina Seri: Patrząc dziś na polski rynek, najbardziej fascynuje mnie to, jak dynamicznie on się zmienia. Rynek luksusowych kosmetyków nie jest dzisiaj napędzany przez jeden, odizolowany od innych element, ale przez synergię między siłą marki, wiarygodnością naukową i jakością doświadczenia oferowanego konsumentom.

Polscy konsumenci są dziś niezwykle wymagający. Nie kupują po prostu produktu z półki, ale inwestują w cały ekosystem marki. Oczekują, że zakup będzie niósł za sobą emocjonalną więź z luksusową marką, ale jednocześnie chcą widzieć konkretne, namacalne efekty potwierdzone nauką.

Jakie jeszcze zmiany obserwujesz? Jak konsument w Polsce podchodzi dzisiaj do zakupu luksusowych kosmetyków?

Polski rynek kosmetyczny jest niezwykle podatny na trendy, rozwija się i ewoluuje z niesamowitą prędkością. Gdybym miała wskazać najbardziej ekscytującą zmianę, byłoby to zdecydowane przejście od piękna inspirowanego trendami do piękna inspirowanego nauką. Nasi konsumenci i konsumentki w Polsce są dziś selektywni i bardziej świadomi niż kiedykolwiek wcześniej.

W pielęgnacji skóry hasło *longevity*, czyli długowieczność, stało się niezwykle istotnym kierunkiem. Odchodzimy już od prób korygowania widocznych oznak starzenia po fakcie, a przechodzimy do utrzymywania jakości, zdrowego wyglądu i wytrzymałości skóry na przestrzeni lat.

Ta zmiana znajduje swoje odzwierciedlenie również w strategii działu L'Oréal Luxe. Rozwijamy nie tylko produkty, lecz budujemy całe środowisko usług opartych na badaniach naukowych, diagnostyce i innowacjach ukierunkowanych na długowieczność. Naszą ambicją jest pomaganie konsumentom w podejmowaniu bardziej świadomych decyzji dotyczących pielęgnacji, a także wspieranie optymalnej kondycji i młodego wyglądu skóry w długoterminowej perspektywie.

Czy wierzysz, że troska o urodę może stać się, obok zdrowia i dobrego samopoczucia, częścią „gospodarki długowieczności"?

Bez wątpienia. Dla mnie „gospodarka długowieczności" to nie tylko modne hasło czy też trend, który wkrótce przeminie, ale przede wszystkim fundamentalna zmiana sposobu myślenia. Nie chodzi w tym o dłuższą młodość w sensie dosłownym, ale o lepsze, zdrowsze i bardziej dynamiczne życie w dobrym samopoczuciu, a także o bardziej świadomą pielęgnację i zachowanie witalności i zdrowego wyglądu skóry przez długie lata.

W L'Oréal Luxe postrzegamy długowieczność jako jeden z najbardziej pasjonujących obszarów dla innowacji.

Nasza filozofia opiera się na łączeniu zaawansowanych badań biologicznych, wykorzystywaniu sztucznej inteligencji i diagnostyki, aby zrozumieć, jak skóra ewoluuje na przestrzeni lat

Pozwala nam to potem wspierać pielęgnację i ochronę skóry proaktywnie, a nie reaktywnie.

Ważnym odzwierciedleniem takiego podejścia i naszej wizji jest nowa linia Lancôme Absolue Longevity MD, opracowana we współpracy ze szwajcarską firmą biotechnologiczną Timeline. Formuła produktu wykorzystuje składnik Mitopure®, opatentowaną formę Urolityny A, wspomagającą funkcjonowanie mitochondriów, czyli „centrów energetycznych" komórek, których wydajność spada wraz z wiekiem.

Poza samymi produktami, inwestujemy w badania naukowe. To nauka stoi za kulisami każdego produktu. Dzięki platformie Longevity AI Cloud, nasi badacze w laboratoriach analizują ponad 260 biomarkerów skóry, aby lepiej zrozumieć biologiczne mechanizmy starzenia i opracować profilaktyczne rozwiązania. Dzięki temu nie tylko dostosowujemy się do zmian w zakresie filozofii długowieczności, ale mamy konkretne, innowacyjne i przełomowe rozwiązania, które są dostępne już dla polskich konsumentów.

L'Oréal od kilku lat jest obecny na targach technologicznych VivaTech. Czy nowe technologie, w tym sztuczna inteligencja, mogą przynieść biznesowe korzyści L'Oréal Luxe?

Dla nas sztuczna inteligencja i technologie kosmetyczne są potężnymi narzędziami, które pozwalają tworzyć realną wartość biznesową, radykalnie zwiększając personalizację, skuteczność i przewidywalność rozwiązań kosmetycznych.

Lancôme Skin Screen

Materiały prasowe L'Oréal

Jako przykład podam Lancôme Skin Screen, najnowocześniejszy system diagnostyczny, wykorzystujący obrazowanie wielospektralne i zaawansowaną sztuczną inteligencję do oceny parametrów skóry, który pozwala na niemal kliniczną precyzję. Albo Lancôme Cell BioPrint, nowatorskie, przenośne urządzenie diagnostyczne typu „lab-on-chip", które dzięki technologii mikroprzepływów pozwala na analizę białkowych biomarkerów skóry w zaledwie pięć minut. Urządzenie to określa parametry i kondycję skóry oraz pomaga dobrać optymalne składniki aktywne, takie jak np. retinol.

Biorąc pod uwagę globalną skalę działalności, L'Oréal ma wyjątkową możliwość wpływania na zachowania konsumentów. Jak w praktyce podchodzicie do tej odpowiedzialności?

Skala działania wiąże się z ogromną odpowiedzialnością. Wszystko, co robimy, opieramy na dekadach badań, tysiącach patentów i innowacji naukowych. Dla zobrazowania skali: w samym 2025 roku L'Oréal zgłosił 725 patentów, wprowadził na rynek ponad 3400 nowych formuł na całym świecie, a nad innowacjami każdego dnia pracowało około 4000 naukowców z obszaru badań i rozwoju.

Ale odpowiedzialność wykracza daleko poza liczby czy patenty. Jako kobieta, będąca liderką w tej branży, głęboko wierzę, że piękno powinno dawać ludziom realne poczucie siły i ich wzmacniać, nie utrwalać nierealistyczne standardy. Filozofia ta znajduje odzwierciedlenie w innowacjach takich jak HAPTA – jest to urządzenie do makijażu zaprojektowane z myślą o użytkownikach z ograniczoną ruchomością dłoni. Poszerzamy stopniowo ofertę produktów z wymiennymi wkładami, tzw. refilli, które zmniejszają ilość plastiku wprowadzaną do środowiska bez kompromisów w zakresie jakości czy doświadczenia premium.

Takimi rozwiązaniami nie tylko kształtujemy popyt konsumentów, ale każdego dnia zdobywamy ich zaufanie, dbając jednocześnie o to, aby nasze innowacje przynosiły realną, etyczną i znaczącą wartość, odpowiadającą na rzeczywiste potrzeby

eprasa.pl aed9c3bb49

Meta się doigrała?

Wniosek o ukaranie Mety za fałszywe reklamy na platformach internetowych amerykańskiej spółki trafił do Komisji Europejskiej. Zareagował minister cyfryzacji Krzysztof Gawkowski.

Eryk Kielak, PAP

„Platformy cyfrowe muszą ponosić pełną odpowiedzialność za swoje działania i dlatego zawnioskowałem o nałożenie na Metę kary w wysokości miliarda złotych" – przekazał Krzysztof Gawkowski. Pismo datowane na 26 sierpnia br. wysłał do wiceprzewodniczącej wykonawczej Komisji Europejskiej ds. suwerenności technologicznej, bezpieczeństwa i demokracji Henny Virkkunen.

Pierwszą stronę dokumentu wicepremier zamieścił na platformie X na swoim profilu. Podkreśla w nim m.in., że Polska posiada „udokumentowane dowody niewystarczającej reakcji Mety".

„W przeprowadzonym przez CERT Polska teście zgłoszono Meta 122 reklamy zakwalifikowane jako oszustwa. W 106 przypadkach, czyli 86,8 proc. zgłoszeń, Meta zakończyła sprawę decyzją o nieusunięciu reklamy – wylicza Krzysztof Gawkowski. – Bezczynność i nieskuteczność w zwalczaniu szkodliwych dla Polaków reklam i oszukańczych treści nie będzie tolerowana. (...) Dowodów jest aż nadto".

Minister cyfryzacji wzywa też Metę do natychmiastowego wprowadzenia skutecznych narzędzi eliminujących scam, fałszywe reklamy i promowanie nielegalnych aplikacji.

Meta odpowiedziała

„Nie chcemy oszustw na naszych platformach – szkodzą osobom i firmom, które nam ufają. Intensywnie działamy, aby je powstrzymać i kontynuujemy konstruktywną współpracę z Komisją Europejską oraz regulatorami w ramach tych wspólnych starań. Oszuści to zdeterminowani przestępcy, którzy stosują coraz bardziej wyrafinowane metody. Dlatego wciąż konsekwentnie inwestujemy w technologie i partnerstwa – z branżą i organami ścigania, aby wykrywać, usuwać i ostatecznie powstrzymywać oszustów" – skomentował koncern dla portalu Business Insider.

Komisja Europejska nakładała już w przeszłości kary za łamanie aktu o usługach cyfrowych (DSA) na wielkie platformy internetowe. Jako pierwsza na gruncie DSA została ukarana w grudniu 2025 r. kwotą 120 mln euro platforma X za naruszenie obowiązków w zakresie przejrzystości i weryfikacji użytkowników.

Wiceminister cyfryzacji Dariusz Standerski w rozmowie z Wirtualną Polską przypomniał jednak, że Polska nie może bezpośrednio nałożyć kary na Metę, ponieważ 9 stycznia tego roku prezydent zawetował ustawę, która miała w Polsce umożliwić stosowanie aktu o usługach cyfrowych.

– Pan prezydent Karol Nawrocki (...) stanął po stronie przestępców w tym zakresie, których on często pada ofiarą, ponieważ mamy dziesiątki tysięcy oszustw wykorzystujących wizerunek pana prezydenta – ocenił Standerski.

Niewystarczające działania

Zanim minister cyfryzacji włączył w sprawę Komisję Europejską, domagał się w liście do Mety m.in. szczegółowych danych o oszukańczych reklamach pojawiających się w Polsce na Facebooku i Instagramie. Odpowiedź, którą dostał, była jednak niesatysfakcjonująca.

Meta zaproponowała ministrowi i jego zespołowi spotkanie w celu omówienia działań firmy oraz określenia obszarów dalszej współpracy. Zaznaczyła jednocześnie, że nie istnieje jedno rozwiązanie pozwalające całkowicie wyeliminować oszukańcze reklamy, dlatego stosuje wielopoziomowy system obejmujący kontrolę przed publikacją, usuwanie treści, weryfikację reklamodawców, blokowanie sieci oszustów oraz współpracę z instytucjami publicznymi.

– To nie jest odpowiedź mówiąca: mamy jasny, klarowny pomysł na to, żeby te reklamy zniknęły. W tych reklamach uczestniczą celebryci, politycy – powiedział w środę Gawkowski na antenie Polsat News pytany, czy otrzymał odpowiedź na swój list. Ocenił, że takie reklamy powinny znikać w ciągu kilku minut, a nie kilku dni.

> *Ten dziki zachód na platformie musi się skończyć*
>
> **KRZYSZTOF GAWKOWSKI**
> minister cyfryzacji

Od lipca 2025 r. do czerwca 2026 r. Meta usunęła ok. 137 tys. reklam pochodzących z Polski z powodu naruszenia zasad dotyczących oszustw i wyłudzeń. Ponad 88 proc. z nich usunięto przed zgłoszeniem przez użytkowników. W tym samym okresie usunęła też ok. 380 tys. pochodzących z Polski treści na Facebooku, Instagramie i Threads naruszających zasady dotyczące oszustw i innych oszukańczych praktyk. Ponad 93 proc. zostało usuniętych, zanim zgłosili je użytkownicy.

Koncern Meta Platforms w pierwszym kwartale 2026 roku zanotował 56,31 mld dol. przychodów i 26,77 mld dol. zysku netto. Ponad 95 proc. wpływów koncernu pochodziło z reklam (55,02 mld dol.; wzrost o 32,93 proc.).

Rafał Brzoska poszedł na zwarcie

Sprawę wokół fałszywych reklam na platformach należących do Mety podbija prezes InPostu Rafał Brzoska. Przedsiębiorca otwarcie mówił, że amerykańska firma pobiera pieniądze od reklamodawcy, akceptuje reklamę, a następnie za pomocą swoich algorytmów dostarcza ją potencjalnym ofiarom. Jego zdaniem potrzebna jest „realna odpowiedzialność platform za dopuszczanie i monetyzowanie oszustw".

– Bezpieczeństwo w internecie nie może zależeć od tego, czy ktoś jest ministrem, celebrytą czy ma milion obserwujących. Taka sama ochrona należy się każdemu Polakowi – ocenił Brzoska.

Wizerunek biznesmena wielokrotnie był wykorzystywany w fałszywych reklamach pojawiających się na platformie. W odpowiedzi miliarder wystartował z inicjatywą „150 proc.", w której zaapelował o zmianę zasad odpowiedzialności platform za fałszywe reklamy. Brzoska chce, by kara na daną platformę wyniosła 150 proc. przychodu z emisji konkretnej fałszywej reklamy. Pieniądze z kar miałyby trafić na fundusz kompensacyjny.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34449255

Wyciąg z ogłoszenia Starosty Puckiego
z dnia 28 sierpnia 2026 r.

w sprawie pierwszego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa.

Oznaczenie nieruchomości	Nieruchomość przeznaczona do sprzedaży stanowi działkę nr 136/20 o pow. 0,0363 ha, położona w obrębie Hel, miasto Hel, dla której Sąd Rejonowy w Wejherowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr GD2W/00025669/2.
Przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania	Zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego uchwałą Rady Miasta Helu Nr VII/49/2003 z dnia 25 kwietnia 2003 r. w sprawie: uchwalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Helu, przedmiotowa nieruchomość położona jest na terenie mieszkaniowo-usługowym, projekt planu ogólnego w trakcie opracowywania.
Cena wywoławcza	**582 000,00 zł** (słownie: pięćset osiemdziesiąt dwa tysiące złotych 00/100) + podatek VAT w obowiązującej wysokości.
Forma zbycia nieruchomości	Sprzedaż w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.
Wadium	**116.000,00 zł** (słownie: sto szesnaście tysięcy 00/100)
Termin i miejsce przetargu	**30 październik 2026 r. o godz. 10:30** w siedzibie Starostwa Powiatowego w Pucku przy ul. Orzeszkowej 5, 84 – 100 Puck, sala konferencyjna na pierwszym piętrze.

Warunkiem dopuszczenia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu lub obligacjach Skarbu Państwa w terminie **do dnia 26 października 2026 r.** W przypadku wpłacenia wadium w pieniądzu wpłaty należy dokonać na konto Starostwa Powiatowego w Pucku, Bank Millennium **nr 48 1160 2202 0000 0006 0369 1371**. W przypadku wpłaty wadium w obligacjach Skarbu Państwa obligacje należy zdeponować w Starostwie Powiatowym w Pucku przy ul. E. Orzeszkowej 5, 84 – 100 Puck. O uznaniu, że wadium wpłacono w wymaganym terminie, decyduje data wpływu środków pieniężnych na konto Starostwa Powiatowego w Pucku, bądź data złożenia do depozytu obligacji Skarbu Państwa.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu została zamieszczona na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Pucku w Biuletynie Informacji Publicznej (www.bip.starostwo.puck.pl) oraz na tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Pucku przy ul. E. Orzeszkowej 5. Szczegółowe informacje o przedmiocie sprzedaży i warunkach przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Pucku tel. (58) 673-42-09 oraz na stronach internetowych www.bip.starostwo.puck.pl.

z up. Starosty
Wicestarosta Pucki
Tomasz Herrmann

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34447381

AUTOSTRADA EKSPLOATACJA SA
Autostrada Wielkopolska

INFORMUJĄ

Od dnia 11 września 2026 roku od godziny 6.00 rano zmianie ulegają stawki za przejazd płatnymi odcinkami A2 Nowy Tomyśl–Konin dla wszystkich kategorii pojazdów.

Nowy Tomyśl- Poznań, Poznań- Września, Września-Konin (za każdy odcinek osobno)

KAT I	Pojazdy o dwóch osiach	41 PLN brutto
KAT II	Pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach z przyczepami.	71 PLN brutto
KAT III	Pojazdy samochodowe o trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze z przyczepami.	108PLN brutto
KAT IV	Pojazdy samochodowe o więcej niż trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o trzech osiach z przyczepami.	165 PLN brutto
KAT V	Pojazdy ponadnormatywne	410 PLN brutto
KAT VI	Motocykle	21 PLN brutto

Nowy Tomyśl–Buk

KAT I	Pojazdy o dwóch osiach	26 PLN brutto
KAT II	Pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach z przyczepami.	45 PLN brutto
KAT III	Pojazdy samochodowe o trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze z przyczepami.	69 PLN brutto
KAT IV	Pojazdy samochodowe o więcej niż trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o trzech osiach z przyczepami.	105 PLN brutto
KAT V	Pojazdy ponadnormatywne	260 PLN brutto
KAT VI	Motocykle	13 PLN brutto

Buk – Poznań

KAT I	Pojazdy o dwóch osiach	15 PLN brutto
KAT II	Pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach z przyczepami.	26 PLN brutto
KAT III	Pojazdy samochodowe o trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze z przyczepami.	39 PLN brutto
KAT IV	Pojazdy samochodowe o więcej niż trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o trzech osiach z przyczepami.	60 PLN brutto
KAT V	Pojazdy ponadnormatywne	150 PLN brutto
KAT VI	Motocykle	8 PLN brutto

Września- Słupca

KAT I	Pojazdy o dwóch osiach	17 PLN brutto
KAT II	Pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach z przyczepami.	29 PLN brutto
KAT III	Pojazdy samochodowe o trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze z przyczepami.	45 PLN brutto
KAT IV	Pojazdy samochodowe o więcej niż trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o trzech osiach z przyczepami.	68 PLN brutto
KAT V	Pojazdy ponadnormatywne	170 PLN brutto
KAT VI	Motocykle	9 PLN brutto

Szczegóły dotyczące aktualnych cen stawek znajdują się na stronie internetowej koncesjonariusza płatnej autostrady A2, spółki Autostrada Wielkopolska SA oraz operatora, spółki Autostrada Eksploatacja SA,

www.autostrada-a2.pl

1 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

Prezydent Wrocławia

ogłasza

czwarty przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej we Wrocławiu w rejonie:

ul. Włościańskiej;

obręb: Strachocin, AM-3, dz. nr 82/12;
GPS: 51.10738 N, 17.14966 E;
pow. nieruchomości: **2 697 m²;**
KW nr **WR1K/00469575/6**;
Opis nieruchomości: niezabudowana

Przeznaczenie nieruchomości zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (MPZP): zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (budynki wolnostojące lub bliźniacze), usługi I (jako lokale użytkowe w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych): pracownie artystyczne, biura, poradnie medyczne, pracownie medyczne, obiekty opieki nad dzieckiem, zakłady lecznicze dla zwierząt, edukacja, obiekty do parkowania, obiekty infrastruktury technicznej.

Cena wywoławcza: **1 140 000,00 zł**;
Wadium: **100 000,00 zł;**

Sprzedaż nastąpi za cenę osiągniętą w przetargu, powiększoną o należny podatek VAT.

Wadium uczestnicy przetargu powinni wpłacić najpóźniej do dnia **27 października 2026 r.** na konto: Gmina Wrocław, Pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław – nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655. Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, **Pl. Nowy Targ 1-8 w sali 215 o godz. 10⁰⁰ dnia 3 listopada 2026 r.**

UWAGA: NIŻSZA CENA

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz warunków uczestnictwa w przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, Pl. Nowy Targ 1-8. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest również w Internecie, na stronach Urzędu Miejskiego Wrocławia: **gn.um.wroc.pl** oraz pod adresem **www.bip.um.wroc.pl**

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Dziale Sprzedaży Nieruchomości Zespole II Urzędu Miejskiego Wrocławia, Pl. Nowy Targ 1-8, pok. 126, tel. +48-71-777-72-83 do 84, e-mail: **wns@um.wroc.pl**

Prezydent Wrocławia ma prawo odwołania przetargu z ważnych powodów.

Kraj/34449389

Prezydent Wrocławia

ogłasza

drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej we Wrocławiu w rejonie:

ul. Kosmonautów;

obręb: Żerniki, AM-11, dz. nr 2/3, 3/3, 4/3;
GPS: 51.13899 N, 16.92361 E;
pow. nieruchomości: **1405 m²**;
KW nr **WR1K/00454043/0;**
Opis nieruchomości: niezabudowana.

Przeznaczenie nieruchomości zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (MPZP): usługi podstawowe, handel detaliczny małopowierzchniowy B, usługi rozrywki i kultury, biura, obiekty wystawienniczo-targowe, usługi edukacji, usługi zdrowia i opieki, obiekty pomocy społecznej, kryte urządzenia sportowe.

Cena wywoławcza: **752 000,00 zł**;
Wadium: **70 000,00 zł;**

Sprzedaż nastąpi za cenę osiągniętą w przetargu, powiększoną o należny podatek VAT.

Wadium uczestnicy przetargu powinni wpłacić najpóźniej do dnia **10 listopada 2026 r.** na konto: Gmina Wrocław, Pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław – nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655. Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, **Pl. Nowy Targ 1-8 w sali 215 o godz. 10⁰⁰ dnia 17 listopada 2026 r.**

UWAGA: NIŻSZA CENA

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz warunków uczestnictwa w przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, Pl. Nowy Targ 1-8. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest również w Internecie, na stronach Urzędu Miejskiego Wrocławia: **gn.um.wroc.pl** oraz pod adresem **www.bip.um.wroc.pl**

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Dziale Sprzedaży Nieruchomości Zespole II Urzędu Miejskiego Wrocławia, Pl. Nowy Targ 1-8, pok. 126, tel. +48-71-777-72-83 do 84, e-mail: **wns@um.wroc.pl**

Prezydent Wrocławia ma prawo odwołania przetargu z ważnych powodów.

Kraj/34449388

OBWIESZCZENIE
Prezydenta Miasta Świnoujście
z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Świnoujście w rejonie ulic: Bolesława Chrobrego, Uzdrowiskowej i Zdrojowej wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 8h i art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) oraz na podst. art. 21 ust. 1, art. 39 ust. 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670)

zawiadamiam

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Świnoujście w rejonie ulic: Bolesława Chrobrego, Uzdrowiskowej i Zdrojowej wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, na podstawie Uchwały Nr VI/35/2024 Rady Miasta Świnoujście z dnia 29 sierpnia 2024 r.

KONSULTACJE SPOŁECZNE BĘDĄ PROWADZONE W OKRESIE OD 28 SIERPNIA 2026 r. DO 26 WRZEŚNIA 2026 r. w następujących formach:

1) **zbieranie uwag w terminie od 28 sierpnia 2026 r. do 26 września 2026** r., przy czym uwagi do projektu aktu planowania przestrzennego należy składać do Prezydenta Miasta Świnoujście **wyłącznie za pomocą „FORMULARZA PISMA DOTYCZACEGO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO"**

Formularz jest dostępny w siedzibie Urzędu Miasta Świnoujście przy ul. Wojska Polskiego 1/5 w Biurze Obsługi Interesanta na stanowisku „Urbanistyka i Architektura" oraz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Świnoujście na stronie internetowej https://bip.um.swinoujscie.pl/ (w zakładce: zagospodarowanie przestrzenne/plany miejscowe w opracowaniu - dokument należy wyszukać po dacie i przedmiocie ogłoszenia).
Uwagi do projektu planu oraz prognozy oddziaływania na środowisko można składać w postaci:

- papierowej – na formularzu w postaci papierowej – osobiście w Biurze Obsługi Interesanta Urzędu Miasta Świnoujście na stanowisku „Urbanistyka i Architektura" lub listownie na adres: Urząd Miasta Świnoujście, ul. Wojska polskiego 1/5, 72-600 Świnoujście, lub
- elektronicznej – w formie dokumentu elektronicznego:
  - na adres skrytki domyślnej ePUAP: /umswinoujscia/skrytka
  - na adres do doręczeń elektronicznych Urzędu Miasta Świnoujście: AE:PL-40873-25138-BHFJR-28
- dodatkowo uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko można wnosić ustnie do protokołu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym na wskazane wyżej adresy oraz dodatkowo na adres e-mail: uwagi-wua@um.swinoujscie.pl

UWAGA:
Składający uwagę do projektu aktu planowania przestrzennego, podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem lub uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Prezydent Miasta Świnoujście. O zachowaniu terminu decyduje data wpływu do Urzędu Miasta Świnoujście. Pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

2) **spotkanie otwarte**, poprzedzone prezentacją ww. projektu planu, odbędzie się w dniu **07 września 2026 r.** w godz. 15.30 - 17.00 w sali nr 1 Urzędu Miasta Świnoujście przy ul. Wojska Polskiego 1/5.
3) **dyżury projektanta planu** odbędą się w Urzędzie Miasta Świnoujście ul. Wojska Polskiego 1/5 w sali nr 130 w dniach**:**
   - 07 września 2026 r. w godzinach 17.15 – 18.15
   - 14 września 2026 r. w godzinach 15.15 – 16.15

Wszystkie uwagi do projektu planu wniesione w trakcie konsultacji społecznych w dniach od 12 czerwca 2026 r. do 12 lipca 2026 r., będą rozpatrywane na równi z uwagami zgłoszonymi w dalszym toku procedury planistycznej, bez potrzeby ich ponawiania.

PREZYDENT MIASTA ŚWINOUJŚCIE
mgr Joanna Agatowska

W związku z obowiązkiem informacyjnym, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (o ochronie danych „RODO") informuję, że pełen zakres informacji o ochronie przetwarzanych danych osobowych można znaleźć w Biuletynie Informacji publicznej: http://bip.um.swinoujscie.pl/, zakładka: zagospodarowanie przestrzenne/plany miejscowe w opracowaniu (dokument wyszukać po dacie i przedmiocie ogłoszenia).

Kraj/34449925

Prezydent Wrocławia

ogłasza

trzeci przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż wolnego lokalu mieszkalnego:

TERAZ NIŻSZA CENA

ul. Tadeusza Kościuszki 31 m. 7

Powierzchnia lokalu - **55,65 m²**
Powierzchnia pom. przynależnego - **7,70 m²**
Cena wywoławcza w zł - **488 000,00 zł**
Wadium - **48 800,00 zł**

Lokal mieszkalny oglądać można w dniach 19.10.2026 r. w godz. 9⁰⁰ – 11⁰⁰, 20.10.2026 r. w godz. 11⁰⁰ – 13⁰⁰ oraz 21.10.2026 r. w godz. 12⁰⁰ – 14⁰⁰ po uprzednim ustaleniu terminu z Biurem Obsługi Klienta nr 1, ul. św. Antoniego 19, 50-073 Wrocław, tel. 71 798-69-74.

U W A G I:

1. **Przetarg** odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8 w sali nr 215, o godz. 10:00 dnia **4 listopada 2026 r.**
2. Wadium na w/w lokal uczestnik przetargu winien wpłacić **najpóźniej do dnia 28 października 2026 r.** na konto Gminy Wrocław – **Bank PKO BP S.A. nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655.** Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.
3. Dowodem wniesienia wadium jest potwierdzenie z banku.
4. Pełną informację dotyczącą przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia ul. G. Zapolskiej 4, I p.
   Ogłoszenia o przetargach dostępne są również w internecie pod adresem: ***http://bip.um.wroc.pl***
5. Prezydent Wrocławia może odwołać przetarg z ważnych powodów.

Szczegółowe informacje uzyskać można w Wydziale Sprzedaży Lokali Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, pok. 143 tel. 71 777 77 66.

Kraj/34449943

eprasa.pl aed9c3bb49

Media

Kliki nie zastąpią demokracji

Tradycyjne media nie wygrają z platformami społecznościowymi, próbując je naśladować.

Maciej Czajkowski

Kilka dni wystarczyło, aby wysokość wynagrodzeń lekarzy zdominowała debatę publiczną. Media mainstreamowe, portale społecznościowe i politycy skupili uwagę na jednym problemie. W odpowiedzi na ujawnione nieprawidłowości pojawiły się zapowiedzi zmian. Tyle że ograniczenie wynagrodzeń lekarzy nie jest reformą ochrony zdrowia. To błąd logiki klików. Ten sam mechanizm widzimy w debacie o migracji. Wystarczy jedno przestępstwo czy wykroczenie popełnione przez obcokrajowca, aby w chwilę urosło do rangi symbolu i zdominowało całą dyskusję. Pojawiają się żądania zaostrzenia prawa, wprowadzenia nowych kontroli czy nawet wyjścia ze strefy Schengen. Tymczasem polityka migracyjna to także rynek pracy, demografia, integracja, polityka azylowa i bezpieczeństwo. To system, którego nie da się naprawić jedną decyzją podjętą pod wpływem medialnego kryzysu.

Mechanizm natychmiastowości widać tu jak pod mikroskopem: wydarzenie staje się wiralem, wiral wywołuje oburzenie, oburzenie rodzi presję medialną, tę szybko rejestrują sondaże, a politycy odpowiadają deklaracją i rozwiązaniem, które musi być przede wszystkim szybkie. W ten sposób realny, złożony problem zostaje sprowadzony do jednego spektakularnego elementu, a reakcja na niego zaczyna uchodzić za rozwiązanie całości.

Tymczasem reforma wymaga czegoś dokładnie odwrotnego: czasu, analizy i konsekwencji, bo jej celem jest rozwiązanie problemu na lata, a nie zakończenie medialnego kryzysu do końca tygodnia. To zasadnicza różnica między rządzeniem państwem a zarządzaniem chwilowym oburzeniem.

Właśnie tutaj zaczyna się problem współczesnej demokracji. Nigdy wcześniej demokracja nie musiała podejmować długoterminowych decyzji pod presją algorytmów zaprojektowanych do maksymalizowania uwagi. Reformy takich dziedzin jak edukacja, bezpieczeństwo, ochrona zdrowia czy energetyka wymagają lat konsekwentnej pracy, kompromisów i cierpliwości. Tymczasem współczesny ekosystem informacyjny działa według zupełnie innej logiki. Liczą się sekundy, emocje i nieustanna walka o uwagę odbiorcy.

Media powstały jako instytucja kontrolująca władzę. Miały patrzeć politykom na ręce, ujawniać nadużycia i dostarczać obywatelom informacji potrzebnych do podejmowania świadomych decyzji. Dziś jednak coraz częściej same funkcjonują według reguł, które utrudniają odpowiedzialne sprawowanie władzy.

Cykl informacyjny stał się szybszy niż proces demokratycznego zarządzania państwem. W portalach społecznościowych każda godzina może przynieść nowy temat, nowe oburzenie i nowy kryzys. Rządzenie państwem nie działa w takim rytmie. Politycy znajdują się jednak pod nieustanną presją odpowiadania na bieżące emocje, nawet jeśli konsekwentna realizacja długofalowej strategii wymaga czasu.

Portale społecznościowe nie nagradzają najbardziej trafnego wyjaśnienia rzeczywistości. Czasem zresztą nie sposób zmieścić złożoności problemu w krótkim komunikacie. Cyfrowi giganci premiują treści, które wywołują najsilniejsze emocje, ponieważ gniew, strach, oburzenie i konflikt generują większe zaangażowanie niż spokojna analiza.

• **Media tradycyjne, a szczególnie media publiczne, powinny tworzyć wspólną przestrzeń faktów, w której spotykają się ludzie o różnych poglądach**
FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Tradycyjne media, walcząc o odbiorców, coraz częściej przejmują tę samą logikę. Złożone problemy przedstawiane są jako starcie dwóch obozów, a skomplikowane procesy redukowane do prostych haseł. W efekcie debata publiczna staje się coraz bardziej spolaryzowana. To problem, ponieważ media, rywalizując o uwagę odbiorców, wpływają tym samym niszcząco na jakość debaty publicznej.

Tempo, w jakim zmienia się agenda publiczna, jest bezpośrednio związane z logiką internetu i portali społecznościowych. To „quick fix", czyli oczekiwanie natychmiastowych rozwiązań i przekonanie, że na każdy problem trzeba odpowiedzieć natychmiast. Media oczekują szybkiej reakcji, obywatele natychmiastowych efektów, a politycy są nagradzani za działania, które można pokazać jeszcze tego samego dnia. Demokracja wymaga cierpliwości, ale współczesny rynek informacji premiuje natychmiastowość.

Architektura portali społecznościowych jest lepiej dostosowana do logiki populizmu niż liberalnej demokracji. Portale społecznościowe premiują krótki komunikat, emocję, konflikt i natychmiastową reakcję. Populizm oferuje dokładnie to samo: proste hasła, podział na „my" i „oni", silnego lidera i obietnicę szybkiego rozwiązania skomplikowanych problemów. Problem ten nie dotyczy wyłącznie demokracji, ale różnica polega na tym, że podczas gdy systemy autorytarne mogą rozwiązać to „od ręki", to demokracja takimi środkami nie dysponuje.

Państwa autorytarne próbują przede wszystkim odzyskać kontrolę nad przepływem informacji. Chiny stworzyły Great Firewall, blokując dostęp między innymi do Facebooka, X i YouTube oraz poddając krajowy internet rozbudowanej cenzurze i nadzorowi. Rosja stopniowo odcina obywateli od kolejnych zachodnich platform i niezależnych źródeł informacji. Korea Północna poszła najdalej – zdecydowana większość jej obywateli w ogóle nie ma dostępu do globalnej sieci, korzystając jedynie z kontrolowanego przez państwo intranetu.

Przewaga mediów tradycyjnych leży w umiejętności oddzielenia tego, co jest tylko nośne, od tego, co jest mniej nośne, ale ważne

Demokracja z definicji nie może zastosować takiego rozwiązania. Nie może wyłączyć portali społecznościowych tylko dlatego, że destabilizują debatę publiczną ani podporządkować przepływu informacji państwowej kontroli.

Każda próba takiego kontrolowania informacji jest cenzurą i musi spotkać się ze sprzeciwem. Ale państwo musi jednocześnie chronić wolność słowa i zachować warunki dla racjonalnej, opartej na faktach debaty. To paradoks: strzegąc wolności słowa, demokracja jest bezbronna wobec logiki współczesnego rynku informacji. To prowadzi do fundamentalnego pytania o rolę mediów głównego nurtu. I tutaj trzeba dokonać ważnego rozróżnienia między mediami prywatnymi a publicznymi.

Prywatna telewizja, radio, gazeta czy portal są również przedsiębiorstwami, firmami, które kierują się zasadą zysku. Muszą zarabiać, żeby istnieć. Walczą więc o odbiorców, ale także o reklamodawców. Nie ma w tym nic złego, to naturalna konsekwencja modelu, w którym funkcjonują. Problem pojawia się dopiero, gdy walka o uwagę zaczyna wypierać dziennikarskie kryteria.

Inaczej jest jednak z mediami publicznymi. One powstały właśnie po to, aby logika rynku nie była jedynym kryterium decydującym o tym, co obywatele zobaczą, usłyszą i przeczytają. Ich podstawowym zadaniem nie jest generowanie zysku, lecz realizowanie misji publicznej. Oczywiście także muszą zabiegać o odbiorców, a jej prezesi są rozliczani z wyników – medium, którego nikt nie ogląda ani nie słucha, nie wypełni żadnej misji. Ale oglądalność powinna być środkiem dotarcia do obywatela, a nie celem samym w sobie.

Problem współczesnych mediów i tego, jak mają funkcjonować w nowych warunkach, nie sprowadza się do tego, czy powinny być obecne na TikToku, YouTubie i Instagramie. Chodzi o to, że media tradycyjne przejmują sposób myślenia z tych portali, zaczynając podejmować decyzje redakcyjne według tej samej logiki, według której działają algorytmy. Biznesowo to model bardzo korzystny, jednak nie możliwy do pogodzenia z dziennikarską misją.

Wszak portale społecznościowe odpowiadają na pytanie o to, co przykuwa największą uwagę w danej chwili, dziennikarstwo zaś powinno odpowiadać na to, co obywatele powinni wiedzieć dziś, aby jutro podejmować lepsze decyzje. Demokracja wymaga tego, aby te decyzje były pluralistyczne, a media, zwłaszcza publiczne, nie powinny niczego w tej kwestii narzucać.

Przykład BBC dobrze pokazuje, że można być nowoczesną redakcją, nie podporządkowując swojej redakcyjnej filozofii logice portali społecznościowych. BBC wykorzystuje Facebooka portale społecznościowe jako ważne kanały dystrybucji swoich treści, dzięki czemu dociera do odbiorców także tam, gdzie coraz częściej szuka się informacji. Nie ogranicza to jej zasięgu – treści BBC docierają co tydzień do około 450 mln odbiorców na świecie. BBC nie odrzuca portali społecznościowych – korzysta z ich zasięgu, ale nie oddaje im prawa do decydowania, co jest ważne.

Media tradycyjne nie wygrają z platformami społecznościowymi, próbując je naśladować. TikTok zawsze będzie szybszy. X zawsze będzie bardziej reaktywny. YouTube zawsze będzie oferował większą różnorodność treści. Przewaga mediów tradycyjnych leży gdzie indziej, w umiejętności oddzielenia tego, co tylko jest nośne, od tego, co jest mniej nośne, a ważne; tego, co przyciąga uwagę przez kilka godzin, od tego, co może mieć znaczenie przez następne lata.

Jest jeszcze jedna fundamentalna różnica. Algorytmy podsuwają nam coraz więcej tego, z czym się zgadzamy albo, przewrotnie, to, czego się obawiamy, ale nie na zasadzie konfrontacji z inną perspektywą, lecz wyłącznie po to, aby utwierdzić się w swoim poglądzie. W ten sposób portale społecznościowe wzmacniają bańki, w których różne grupy coraz częściej żyją, mając odmienne rzeczywistości informacyjne.

Media tradycyjne, a szczególnie media publiczne, powinny działać odwrotnie: tworzyć wspólną przestrzeń faktów, w której spotykają się ludzie o różnych poglądach.

Bo jeśli również tutaj algorytm zacznie wyznaczać hierarchię tematów, dziennikarstwo straci jeden z podstawowych powodów swojego istnienia. Zamiast pomagać obywatelom rozumieć świat i siebie nawzajem, będzie jedynie odbijać i wzmacniać jego chwilowe emocje i podziały. Demokracja potrzebuje czegoś więcej niż luster, którymi otaczamy się w portalach społecznościowych. ●

Maciej Czajkowski

Autor jest dziennikarzem. Pracował w BBC News, TVP (do 2016 roku), potem w „Wyborczej" i od 2023 roku znowu w TVP, gdzie współtworzy program informacyjny „19:30".

• **Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji**

eprasa.pl aed9c3bb49

Polityka

Prawica snuje fantazje o TK

Gruszczyński

Prawica uważa obecnie, że Polska osuwa się w dyktaturę, a premier Donald Tusk w białych rękawiczkach dokona za chwilę zamachu stanu. Zmiana ustrojowa jest przeprowadzana przy aplauzie liberalnych elit medialnych i biznesowych, a głównym celem jest zniszczenie konserwatywnych partii oraz „zaoranie" kraju. Głównym aktorem aktualnego zamachu jest Trybunał Konstytucyjny (TK), a konkretnie – Maciej Berek, były minister, którego Tusk wysyła właśnie do najważniejszego sądu w Polsce.

Próba rekonstrukcji powyższego sposobu myślenia wywołuje uśmiech po stronie liberałów, ale prawicowi publicyści naprawdę uważają, że czeka nas tu wszystkich za chwilę zamordyzm, czwarty rozbiór, Bereza Kartuska oraz eurokołchoz. Piszą o tym Rafał Ziemkiewicz w tygodniu „Do rzeczy" i Stanisław Janecki w „Sieci". Publicyści wychodzą od podobnego rozpoznania: Tusk nie może pochwalić się żadnymi sukcesami, zdaje sobie sprawę, że w przyszłym roku straci władzę, chce więc zabetonować system, dokonując zamachu stanu, w czym ma pomóc wysłanie Berka do TK.

Intelektualne zaplecze Prawa i Sprawiedliwości przekonuje, że Berek najpierw zdelegalizuje Konfederację Korony Polskiej, a następnie odwoła Nawrockiego z urzędu prezydenta. Prawo przewiduje, że partię polityczną może rozwiązać TK na wniosek organów publicznych: prokuratura generalnego, pierwszego prezesa Sądu Najwyższego czy prezydenta. O pomyśle mówił na początku roku Marcin Kierwiński, minister spraw wewnętrznych i administracji. Prokuratorem generalnym jest dzisiaj minister sprawiedliwości, a więc teoretycznie możemy spodziewać się próby delegalizacji partii Brauna, który zaprzecza istnieniu komór gazowych, szczuje na mniejszość ukraińską i mówi językiem Kremla. Obecnie Braun ma także zarzuty prokuratorskie, sprawy karne i sprawę przed Komisją Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi w IPN. Problem w tym, że Berek nie zostanie jesienią prezesem TK, nie będzie mógł więc zrealizować tego projektu.

Z odwołaniem prezydenta sprawa wydaje się bardziej zawiła. Jeśli prezydent nie może przejściowo pełnić urzędu, wówczas jego obowiązki automatycznie przejmuje marszałek Sejmu. Kluczowa w tej procedurze jest informacja przekazana przez Kancelarię Prezydenta na ręce marszałka. Jeśli dokumenty nie trafią do Sejmu, wówczas prezes TK może ogłosić, że tymczasowym prezydentem zostaje marszałek. Konstytucja mówi jednak wyraźnie, że procedura jest uruchamiana w wypadku śmierci prezydenta, zrzeczenia się urzędu, skazania przez Trybunał Stanu lub gdy nie obejmie funkcji lub zostanie odwołany przez Zgromadzenie Narodowe większością 2/3 głosów.

Operacja odwołania Karola Nawrockiego jest obecnie niemożliwa do przeprowadzenia. Sejm i Senat nie dysponują odpowiednią liczbą głosów, przed Trybunałem Stanu nie toczy się żadna sprawa przeciwko prezydentowi, a sam zainteresowany raczej nie poda się do dymisji. Prezes TK nie może sam z siebie ogłosić, że Karol Nawrocki nie nadaje się na prezydenta.

Rozważania Ziemkiewicza i Janeckiego sporo mówią o kondycji intelektualnej prawicy, która kreuje „fakty" niemające za wiele wspólnego z rzeczywistością i uważa, że każda decyzja Tuska oznacza instalację w Polsce dyktatury. Tak było w przypadku ścigania Zbigniewa Ziobry i Marcina Romanowskiego, którym prokuratura zarzuca wyprowadzenie publicznych pieniędzy, aresztowania posła Dariusza Mateckiego, na którym ciążą zarzuty o wyłudzenie dotacji i fikcyjne zatrudnienie w Lasach Państwowych, przejęcia mediów publicznych czy odpolitycznienia Krajowej Rady Sądownictwa.

Problem jest taki, że choć rząd rzecznika ma, niewiele się z polityką komunikacyjną zmieniło

Bez winy nie pozostaje premier, który nie potrafi wytłumaczyć, dlaczego Maciej Berek ma zostać sędzią Trybunału Konstytucyjnego. Nie usłyszeliśmy, jakie zadanie stawia Koalicja Obywatelska byłemu ministrowi, czym ma się zajmować w TK i czy brano pod uwagę innych kandydatów. Wiemy, że istnieje „jakiś plan", ale Tusk postanowił się nim nie dzielić, zostawiając wszystkich na pastwę domysłów, przeczucia i intuicji.

Zabrakło transparentnej komunikacji: szef rządu powinien udzielić wywiadów telewizyjnych, zmierzyć się z pytaniami dziennikarzy największych gazet, a na koniec pójść do popularnego kanału na YouTubie. Z podobnym rozmachem premier udzielił wywiadu trzem stacjom telewizyjnym w 2024 r. Od tamtego momentu błędy komunikacyjne zauważał sam, m.in. powołując Adama Szłapkę na rzecznika rządu. Problem jest taki, że choć rząd rzecznika ma, niewiele się z polityką komunikacyjną zmieniło.

Mamy więc festiwal domysłów i chaos informacyjny. Nie pomaga to ani rządzącym, ani Trybunałowi Konstytucyjnemu. ●

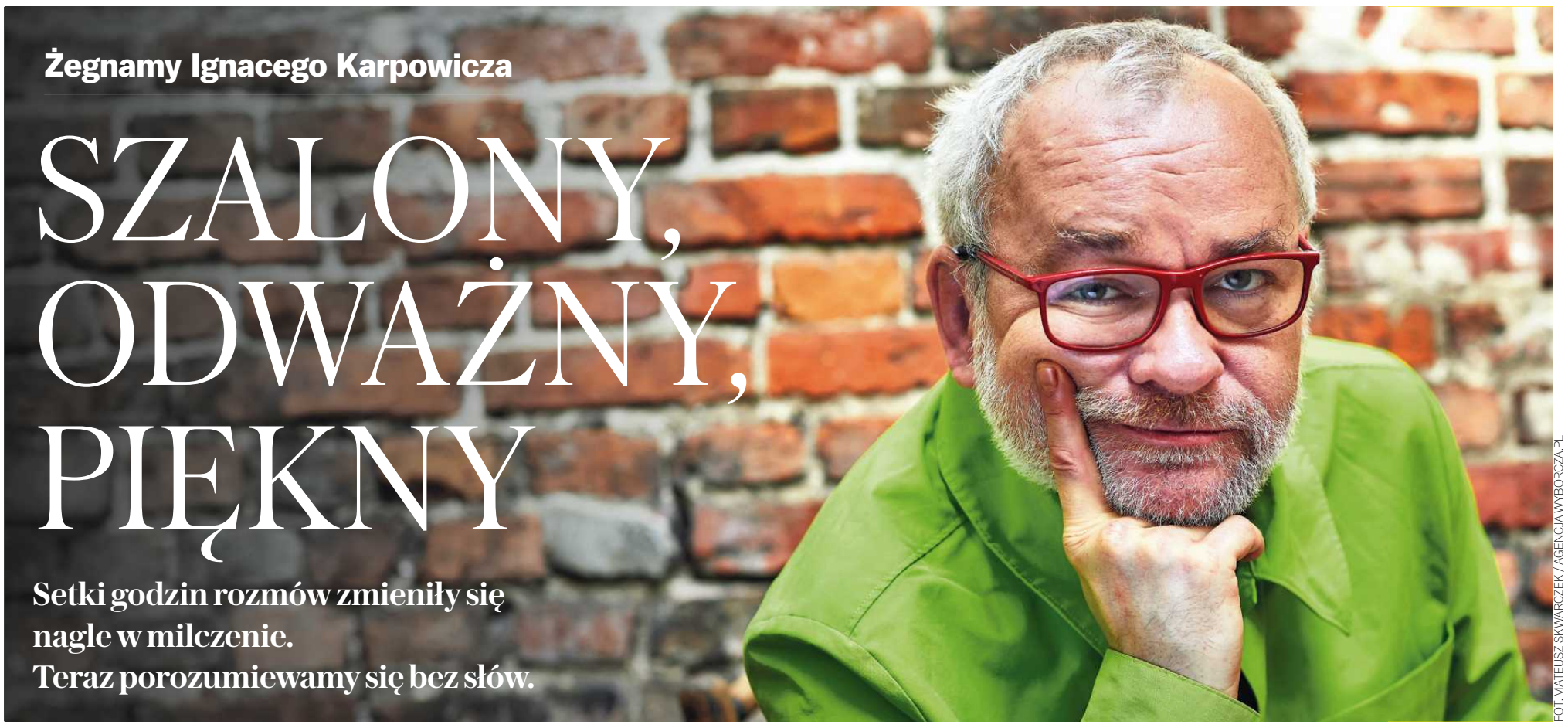
Arkadiusz Gruszczyński

REKLAMA

Kraj/34434244

eprasa.pl aed9c3bb49

Żegnamy Ignacego Karpowicza

SZALONY, ODWAŻNY, PIĘKNY

Setki godzin rozmów zmieniły się nagle w milczenie. Teraz porozumiewamy się bez słów.

FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Juliusz Kurkiewicz

W wieku 50 lat zmarł Ignacy Karpowicz: wybitny pisarz, tłumacz literacki, laureat Paszportu „Polityki" i pięciokrotny finalista Nagrody Literackiej „Nike".

Wczoraj rodzina, przyjaciele i współpracownicy żegnali go na pogrzebie pod rodzinnym Białymstokiem.

Tak wspominają go bliscy.

JOANNA TOKARSKA-BAKIR

• antropolożka kultury, historyczka Zagłady

Podczas naszej ostatniej rozmowy Ignacy pokazywał mi w skrzynkach balkonowych miejsca, gdzie świeżo zasadził bulwy, z których potem miały wyrosnąć pachnące kwiaty. Tak go zapamiętam: stoimy na balkonie przy Narbutta, w dole szumi Warszawa: on, siwy i wychudły, nawija coś o tych bulwach, a ja zastanawiam się, czy mnie przypadkiem nie podpuszcza. Tak zazwyczaj wyglądały nasze rozmowy.

Przy okazji zeszłorocznego finału „Nike" wyznał, że wylosował uszkodzony wariant egzystencji i zupełnie nie reaguje na podchody absolutu. Każdy, kto go znał, wie, że w to miejsce wpuścił wariackie, niepodrabialne poczucie humoru. Jak w powieści „Cud": „Romeo ginie, Julia żyje. Czy tak mógłby wyglądać początek wielkiej miłości? Dlaczego nie. Cuda się zdarzają, jeśli nie za życia, to po śmierci."

A może to śmierć jest cudem?

ANNA SMOLAR

• polsko-francuska reżyserka teatralna, tłumaczka, aktorka

Ignacy, drogi, zostają we mnie nasze długie gorące rozmowy o literaturze, teatrze i pieskach, zostaje przed oczami obraz, jak siedzimy na Różanej i śmiejemy się ze wszystkiego. Jak wkraczasz do sali prób w bydgoskim teatrze i nie zważasz na żadne teatralne konwenanse. Jak głęboko przeżywasz premierę naszego „Dybuka", ale jednak wracasz do opowieści o piesku, który w końcu bez wątpienia zaadoptujesz. Zapamiętam każdą Twoją książkę, a najbardziej „Gesty", przez to, ile w nich uchwyconej kondycji ludzkiej, przez miłość do zauważonych szczegółów.

Dziękuję za naszą wspólną przygodę i czas, niewielki, ale bogaty i żywo obecny.

RYSZARD KOZIOŁEK

• literaturoznawca

Ignacego poznałem po tym, jak napisał „Sońkę", która mnie zachwyciła. Przyszedłem na spotkanie z nim, żeby zobaczyć pisarza. Nie tyle konkretnego pisarza Ignacego Karpowicza, co człowieka, który dysponuje niepojmowalną dla mnie i podziwianą zdolnością łączenia cech i cnót rozdzielnych: erudycji, ironii i przenikliwości z naiwnością, entuzjazmem i odwagą pakowania się w problemy do opisania tak trudne, jak miłość niepiśmiennej chłopki z Podlasia i esesmana.

Do tego nie wystarczy talent. Trzeba jeszcze być dzieckiem z duszą mądrego starca. Tak go pamiętam.

DAWID OGRODNIK

• aktor

Ukochał literaturę i słowo, więc zacznę od etymologii jego imienia: „ignis" – ogień. Człowiek o płomiennym sercu. To serce nam zgasło, ale w pamięci każdy z nas ma momenty, kiedy odczuwał to ciepło, ten zapach, te nieskończone historie i wspomnienia.

Jak wielu z was poznałem Ignacego w jego książkach. Najpierw była „Miłość", gdzie byłem jakby jego głosem, potem czytając „Cicho cichutko" w jego mieszkaniu, w pokoju gościnnym. Drżałem ze spuszczoną głową przy mikrofonie, bo wersy, które układały się w zdania, zabierały mnie w meandry spraw tak trudnych jak słabość, sens, ludzka godność i walka o samostanowienie. Drżałem, bo wstydziłem się przyznać, że to też o mnie.

Ogień, do którego nie dokłada się drewna gaśnie, a ludzie przy zagaszonym ognisku marzną. Dziś jestem zmarznięty do szpiku „ości", więc otworzę książkę, żeby się z Ignacym w mej pamięci ogrzać!

MICHAŁ NOGAŚ

• dziennikarz (radiowa „Trójka")

Ignacy był, jak to się mówi, osobny. I był kolorowym ptakiem.

Ciągle na nowo zaglądał do świata, w którym: wzrastał, dojrzewał, stawał się dorosły i żył jako poważny – na jego miarę, rzecz jasna – mężczyzna. Z własnych doświadczeń i domysłów tworzył prozę uniwersalną.

Gdy okazało się, że Ignacy był – że stał się czasem przeszłym, wiele osób przyznało, że był ich głosem, że potrafił nazywać to, co je gryzło, że znalazł słowa na określenie stanów, których tak wielu z nas doświadczyło. Być może zbyt rzadko to od nas słyszał?

Ignacy nie bał się eksperymentów, co jednym się podobało, innym nie – wiedział jednak, czego jako pisarz chce. Głośno się śmiał, kochał życie. Był niespokojny i zdecydowanie zbyt wcześnie odnalazł spokój.

DARIUSZ NOWACKI

• literaturoznawca

W pisarstwie Ignacego Karpowicza nie zakochałem się od pierwszego wejrzenia. Nawet nie od drugiego czy trzeciego. Jego wczesna proza wydawała mi się nazbyt sztubacka, bardziej efekciarska niż efektywna. Ale Karpowicz na początku pisał szybko i dużo (pięć pierwszych lat to pięć powieści sygnowanych jego nazwiskiem). Najpóźniej przy „Ościach" (2013) nie miałem już wątpliwości: znakomitość, wyjątkowy talent, pisarz, chwilami genialny. Przede wszystkim jego proza to pisarstwo, którego tak nam dzisiaj brakuje – zwrócone ku językowi, nastawione na gry stylistyczne i narracyjne, samoświadome, nasycone mądrą i niekiedy bolesną ironią.

Nigdy nie przestał pytać o złudzenie bezpośredniości literackiego przedstawienia, o możliwości i ograniczenia transferu wzruszeń oraz o etyczny wymiar tego typu operacji. Jasne, że najwyraźniej w fenomenalnej „Sońce" (2014), ale przecież nie tylko w tej powieści. W planie problemowym to także pisarstwo niezwykle cenne, w dużej mierze odnowicielskie. Mam na myśli obecność problematyki metafizycznej (oczywiście krytycznie reinterpretowanej – zwłaszcza w „Balladynach i romansach", „Cicho, cichutko" i „Ludziach z nieba"), udane próby odnowienia psychologizmu w obrębie powieści o tematyce współczesnej.

Wielokrotnie zwracano uwagę, że spécialité Karpowicza stało się opisywanie i zgłębianie relacji międzyludzkich. Notabene pięknym paradoksem owa dyspozycja jest naznaczona: z jednej strony ironiczny postmodernista, z drugiej – pisarz nad wyraz empatyczny. Tym bardziej trudno uwierzyć, że powieść wydana dwa lata temu, „Ludzie z nieba", to ostatni utwór w jego dorobku.

Za szybko, za szybko nas zostawiłeś, Ignacy. Przecież zostało tyle do napisania!

LEON TARASEWICZ

MAŁGORZATA NYCZ

• b. redaktor naczelna Wydawnictwa Literackiego

Miałam wrażenie, że nie rozumiem dobrze Ignacego poza tym, że bardzo cierpi (ale przecież tak nie musiało być). Naprawdę cały czas się o niego martwiłam, po prostu. Kiedy dał mi do przeczytania „Ludzi z nieba", przeraziłam się światem książki i autorem Ignacym. Taka piękna otchłań. Napisałam mu to, odpisał krótko, że rozumie, bo dla niego była to prawdziwa „droga przez mękę „.

Tyle że jakby cały czas był dla mnie w drodze przez mękę – i wtedy, kiedy żartował bez końca, i kiedy był niezwykle, nadzwyczajnie wrażliwy na i dla innych,

eprasa.pl aed9c3bb49

bezbłędnie rozszyfrowując nastrój rozmówcy. I wtedy, gdy opowiadał o planach książkowych, choć wtedy może był w tych opowieściach inny lęk czy niemoc.

Był tak niezwykłym człowiekiem, autorem, że czasami budził grozę przez tę swoją otchłań. Tak bardzo, bardzo smutno.

EWELINA KOROSTYŃSKA
• redaktorka

„Orfeusz urodził się smutny, ale długo o tym nie wiedział"... Tak miało brzmieć pierwsze zdanie nowej powieści Ignacego, czegoś na kształt kontynuacji „Balladyn i romansów", co – bardzo trudno mi to napisać – już nie powstanie. Choć pewnie w finalnej wersji Orfeusz nie byłby Orfeuszem tylko Anną, albo kimś zupełnie innym...

Poznaliśmy się ponad sześć lat temu, gdy zaczęłam z nim pracować. Nasza zawodowa relacja szybko zmieniła się w wyjątkową dla mnie przyjaźń. Gdy pisał powieść, wchodził w jej świat całym sobą. Po każdym nowo napisanym fragmencie dzwonił do mnie i odczytywał go na głos, czasem w kilku wersjach, ważny był rytm i czy działa. A potem układaliśmy te puzzle i dyskutowaliśmy. Nie tylko o literaturze. O różowych karabinach maszynowych, minach oposów, operach, kulinarnych odkryciach, bezkostiumowych filmach, książkach, odbiciach w kałużach i snach. Niedawno śniły mu się żółwie, stadko żółwi, które roznosił w pudełku sąsiadom...

Rozmowy rozkłączały się i pączkowały, doprowadzały nas do łez ze śmiechu, czkawki i nagłych fabularnych plot twistów. Setki godzin rozmów zmieniły się nagle w milczenie. Teraz porozumiewamy się bez słów.

MAŁGORZATA I. NIEMCZYŃSKA
• reporterka i biografka

Wspominanie Ignacego to jakiś absurd, on przecież zaraz zadzwoni. Powie mi, że jest na stypendium w Szwajcarii i obudził się z kotem w łóżku, choć zasypiał bez. W ciągu dnia widział tego kota we wsi, ale jednak się nie spodziewał, że ten go odnajdzie, aż krzyknął.

W kolejnych dniach zarzuci mnie zdjęciami ślicznej, biało-rudej kotki i zacznie wydzwaniać po kilka razy dziennie. Bo przecież musi mi opowiedzieć, że nie wolno im trzymać w pokojach zwierząt, ale kotka się zadomowiła. Kiedy panie przyszły sprzątać, schował ją w szafie, a gdy zaczęła hałasować, powiedział, że to duchy. Później był u niego pan z administracji. Z pretensjami, że ma nie straszyć personelu.

Ta kotka to świeża historia, z tego roku. Zachwycony dzwonił też, pytać, czy to normalne, że koty zrzucają małe rzeczy ze stołu. Albo opowiedzieć mi, że kicia zjadła mu pasztet z truflami, nietani, a potem wlazła na najwyższą szafę, by z bezpiecznego dystansu obserwować jego reakcję. Bo z nas dwojga to ja byłam kociarą, on miał zawsze pieski.

Zanim sprowadził się do Warszawy, gdzie po jakimś czasie do rodziny dołączyła Fusia, mieszkał pod Białymstokiem z Sonią. Tak, jedna z jego najlepszych książek, „Sońka", ma tytuł od imienia labradorki. Pamiętam nasze dyskusje o tym, że w zimie Sonia nie chce robić kupy na śniegu. Musiał jej łopatą wykopywać dziurę. Raz opowiedziałam o tym, jego czułym poświęceniu, w gronie znajomych, którzy poznali go później przeze mnie. Magda Grzebałkowska stwierdziła wtedy, że będę miała dobrą historię, gdy Ignacy dostanie Nobla i zaczną do mnie wydzwaniać media, żebym podzieliła się osobistym wspomnieniem.

Wymyśliła mi tytuł: „Dziurka w śniegu".

Ignacy na to, po swojemu, zażartował: „To będzie świetne wspomnienie pośmiertne".

IZA KLEMENTOWSKA
• reporterka

„Zobacz, co Fusia zrobiła z twoim prezentem", Ignacy witał mnie w drzwiach niemal zawsze z rozbawieniem i wyrazem oczu, który trudno podrobić.

Duma Ignacego z możliwości Pani Pies do przetwarzania futrzaków, nawet najbardziej zwartych, zszytych i masywnych, w strzępy i frędzle była podobna do dumy rodzica ze zdolnego dziecka. Patrzyłam, jak zapalają mu się oczy na widok pieska targającego kilka razy większego pluszowego misia do swojego legowiska. Licytowaliśmy się, jak długo pingwinek, renifer, sowa czy inne zabawkowe zwierzę wytrwa w pierwotnej formie. I wcale nie było oczywiste, że lichszej postury zabawka padnie pierwsza.

Ignacy ze śmiechem, czułością i w detalach obserwował poczynania Fusi, jakby chciał poznać naturę jej mózgu oraz serca. Bo zdarzało się, że Pani Pies porzucała maskotkę, jakby chciała ją uchronić przed sobą w ostatnim momencie.

Myślę, że takie drobne chwile, krótkie momenty, czasem sekundy niewielkich zdarzeń cenił sobie najbardziej, bo były w swej prostocie najczystszą radością. Nawet marchewka w daniu musiała pozbyć się powagi i wystąpić w formie, do jakiej nie przywykła lub z kim nie przywykła.

Ten stan radości z niewielkich rzeczy i spraw udzielał mi się przez ponad piętnaście lat za każdym razem, kiedy się widzieliśmy. Czy było to wspólne oglądanie krótkich filmików z nietypowo wyglądającymi zwierzakami, czy zwykłe siedzenie na balkonie pośród kwiatów o dziwnych, niemal rastafariańskich fryzurach, czy wypady do warzywniaka, z których wracaliśmy z roślinami o wątpliwym, lecz uwodzicielskim, na szczęście nietrującym pochodzeniu.

Ignacy zawsze witał mnie w drzwiach z uśmiechem i zamykał je za mną, uśmiechając się do ostatniej chwili. Nie wierzę, że ten ostatni raz był naprawdę ostatni.

KRZYSZTOF KICZEK
• reżyser słuchowisk radiowych

W sytuacjach granicznych najwięcej prawdy niosą najprostsze słowa. „Nie wiem, co powiedzieć" wydaje się jedynym właściwym zdaniem. Zmarł Ignacy Karpowicz. Kiedyś – po prostu wybitny pisarz. Z czasem autor, nad którego twórczością miałem zaszczyt łącznie przez trzy lata pracować, i którego światłem odbitym mogłem świecić.

Z czasem ta relacja stała się prywatna i bliska. Byłem jednym z tych, którym wysyłał niedokończone powieści do przeczytania. Nocowałem u niego, jadłem przygotowane przez niego posiłki. Gotował wspaniale. W rozmowach, mimochodem, uczył, a może trafniej: uświadamiał. Można było z niego czerpać. Kiedy w kogoś uwierzył, stał za nim murem – doświadczyłem tego wielokrotnie.

Kolejny banał: „drugiego takiego nie spotkam". Piękny i Dobry Człowiek. Niezastąpiony.

Mój syn nosi po nim imię.

Człowiek o płomiennym sercu. To serce nam zgasło, ale w pamięci każdy z nas ma momenty, kiedy odczuwał to ciepło, ten zapach, te nieskończone historie i wspomnienia

DAWID OGRODNIK

LEON TARASEWICZ
• malarz

Za szybko, za szybko nas zostawiłeś, Ignacy. Przecież zostało tyle do napisania! Żyłeś zachłannie, żyłeś za szybko. Dzień mylił ci się z nocą, a noc z dniem, byle nie przestać pisać. Może wiedziałeś, że mało czasu ci zostało? Białostocczyzna żegna ciebie w ostatniej drodze, z modlitwą z cerkwi grodzkiej na cmentarz. Ale zostają słowa, to one sprawiają, że będziesz zawsze żył między nami.

MONIKA KOTECKA
• reżyserka filmowa

Przez krótką chwilę byliśmy sąsiadami. Najbliższymi. Pracował wtedy w domu, ja też. Wchodził do mnie zazwyczaj bez pukania, do niego zresztą niektórzy sąsiedzi też tak wchodzili, siadał na kanapie w kuchni i odpalał papierosa. Czasem przynosił pyszności, czasem opowieści, czasem po prostu siadał i palił.

Kiedy jadłam te jego rarytasy, patrzył w milczeniu, żeby po chwili spytać: „Smakowe?".

Razem przeżyliśmy część pandemii, to było jak dziwny, absurdalny sen. Intensywne imprezy mieszały się z elementami tragikomedii i mocnymi rozmowami. Zaczęliśmy wtedy pisać treatment serialu o naszej kamienicy. Całe szczęście nigdy go nie skończyliśmy. Zbyt wiele imion i faktów trzeba byłoby zmienić.

Mieliśmy też pomysł na film. Nie sądzę, że uda się go zrobić bez niego.

Był bezczelny, wspaniały, intensywny i niezwykle wrażliwy. Dobrze ukrywał swoją melancholię, przykrywając ją absurdalnym poczuciem humoru i cynizmem.

Dzięki niemu poznałam najgłupsze seriale i najpiękniejszy album malarstwa cerkiewnego.

Nadal nie oddał mi kubeczka, a ja mam jego chochelkę do zupy i parę książek.

Czasem tęsknię. Mimo wszystko.

KATARZYNA BONI
• pisarka

Hymkał, kiedy gotował, hymkał, kiedy siadał z nami do stołu (nigdy nie jadł tego, co przygotował, „ja podjadam podczas gotowania, Kasiu"), Hymkanie dobiegało z balkonu, na który wychodził zapalić. Hymkał nieustannie, jakby ten dźwięk utrzymywał go przy życiu. Zazwyczaj to ja ich odwiedzałam – witana szczekaniem Pani Pies, którą trzeba było od razu przekupić smakołykiem. Julek i Ignacy sadzali mnie na kanapie i opowiadali, opowiadali, opowiadali. Nic nie było zbyt błahe na przemianę w opowieść – nawet wędrówki obrazu po babci (Góral o surowym wejrzeniu) z salonu do sypialni i nowe postaci w starym domku dla lalek.

Ignacy uwielbiał osobliwe historie i odważne łączenie smaków (nauczył nas podawać bób z czereśniami i ostrą harissą, serwował sernik baskijski na bryndzy). Raz przyszli z rewizytą. Mój syn miał wtedy trochę ponad dwa lata. Ignacy od razu przeszedł na czworaka i był psem, był dzikiem, był samochodem, był łodzią, był jeleniem. Biegali wokół kuchni i balkonu. Jeden piszczał, drugi hymkał. A kiedy podałam rozgotowany makaron w cytrynach, Ignacy poprosił o dokładkę. Ledwie zamknęły się za nim drzwi, mój syn zapytał: „Kiedy wróci pan Ignacy?".

Ostatnio smażył cieniutkie niczym papier naleśniki. I opowiadał o nowej pracy, w której wreszcie mogła zrealizować się jego miłość do ciężkiego sprzętu zbrojnego. Miał pisać felietony do wojskowego magazynu. Pierwszy już sobie ułożył: historia jedynego na świecie zderzenia samochodu z łodzią podwodną.

Był bardziej szalony, bardziej odważny i piękniejszy niż którakolwiek jego książka. A były piękne, szalone i odważne.

Kiedy wróci pan Ignacy?

MAGDA BRZEZIŃSKA
• redaktorka

„Naj Mag, pisałem całą noc, chyba skończyłem część pierwszą. Bądź ofiarą". Uwielbiałam rano otwierać pocztę i znajdować w niej maile od Ignasia. Uwielbiałam być jego „ofiarą", beta-testerką czytelniczą. To był zaszczyt móc czytać dopiero co napisane fragmenty „Miłości", „Cicho, cichutko", „Ludzi z nieba"... Świetnie napisane, czysto, niepodrabialnym językiem i rytmem. Dojrzale i świadomie, a jednak za każdym razem świeżo, choć głosem rozpoznawalnym od pierwszych akapitów.

Był doskonałym pisarzem, jego proza zasługiwała na każdą nagrodę, a jednocześnie nie potrzebowała namaszczenia żadnej z nich.

Otwieram teraz nieśpiesznie jedna po drugiej z tych prawie 1200 wiadomości naszej kilkuletniej korespondencji – na początku zawodowej, potem już przyjacielskiej – i czytam sobie życie do tyłu. Ile w tych jego mailach ciepła, dowcipu, serdeczności, ironii i autoironii, życzliwości – na pohybel beznadziei i zgównowaconej rzeczywistości, na pohybel goryczy i absmakowi.

Trudno uwierzyć, że już go nie ma. To znaczy jest, ale tylko w swoich książkach. Świetnych przed „Sońką" i po „Sońce" (i w „Sońce", za którą Nike mu się należała). Ignaś z tą swoją niepowtarzalną melodią mówienia, która trochę przypominała mi zacinanie się zaciąganej trytytki. I z miłością do gotowania i karmienia (mistrz szakszuki, pulpetów z cielęciny, golonki po azjatycku, sosu pomidorowego podkręconego truskawkami i gałką muszkatołową...). Z miłością do życia po prostu – dlatego tak świetnie nam się żartowało, kiedy co roku relacjonowałam mu nowości z kieleckich targów branży pogrzebowej (marzył, by kiedyś zostać jurorem w organizowanym w czasie targów międzynarodowym konkursie kopania grobów na czas).

Kiedy przyjechałam do niego, żeby porozmawiać o „Miłości" (wywiad ukazał się potem w magazynie „Charaktery", w którym Ignacy przez kilka lat publikował felietony), minęłam po drodze ogromny i starannie wymalowany napis na murze: „Nienawidzimy wszystkich". A my tu mieliśmy rozmawiać o miłości... Ignaś przypomniał sobie, że w Tłuszczu jest też świetny napis na murze: „Nie wszyscy żyjemy, wszyscy umrzemy". „Kto wie, może to będzie pierwsze zdanie mojej kolejnej powieści", skwitował.

Nie wszyscy żyjemy, wszyscy umrzemy. Ignaś żył. ●

eprasa.pl aed9c3bb49

Witamy w Polsce

Cykl Witamy w Polsce tworzy zespół kilkudziesięciu reporterów „Wyborczej" pracujących w redakcjach w całym kraju.

DZIEWCZYNA Z KALENDARZA

„Psychol" – zanotowała Agnieszka Kotlarska w kalendarzu. Mogę tylko podejrzewać, że myślała o Jerzym Lisiewskim, który 27 sierpnia 1996 roku przyszedł z nożem pod jej dom.

EWA WILCZYŃSKA

We wtorek 27 sierpnia 1996 roku Agnieszka zapisała jedynie: „odebrać żakiet od Cichockiej".

Nie zdążyła.

NOWY JORK

Chciała go ubrać na konkurs miss. Zapraszano ją co roku do jury wrocławskich wyborów, ale zwykle nie miała czasu. Podróżowała po świecie, mieszkała w Stanach.

Wyjazd do Nowego Jorku był nagrodą za tytuł najpiękniejszej Polki 1991 roku. W wieku 19 lat jako pierwsza krajanka została jeszcze Miss International. Polska była wtedy szara, Agnieszka wchodziła do kolorowego świata luksusu.

Ewa Sochacki nie miała wątpliwości, że do niego pasuje. To ona zorganizowała jej spotkanie w nowojorskiej agencji, wydawany przez nią magazyn „Dom i wnętrze" opłacił przelot i hotel. W domu Agnieszki się nie przelewało, nie mogłaby sobie na to pozwolić.

W Stanach tytuły polskiej miss nic nie znaczyły. Liczyło się to coś. – Agnieszka od razu się spodobała – mówi Ewa Sochacki.

Kotlarska przeprowadziła się do Nowego Jorku w 1992 roku. Jej początki to mieszkanie z innymi modelkami w podrzędnych warunkach i ciągłe castingi. Szybko zaczęły pojawiać się zlecenia. Te komercyjne i coraz bardziej prestiżowe.

Do Stanów doleciał też jej partner Jarek Świątek, którego poznała w trakcie konkursu miss, był jednym z organizatorów.

– Po tych zaledwie kilku miesiącach była już inną dziewczyną. Dojrzałą, obytą – mówi Jarek. On przejął obowiązki domowe, ona pracowała.

Agnieszka nie mogła uwierzyć, gdy dostała propozycję od Ralpha Laurena. Została jego twarzą. W czerwonej marynarce i futrzanej czapce papasze otwierała pokaz jesiennej kolekcji na 1993 rok, inspirowanej Rosją lat dwudziestych. Razem z nią po wybiegu chodziły Tyra Banks czy Christy Turlington.

KALENDARZE

W dziennikach Agnieszka co raz odnotowywała kolejne zlecenia od Ralpha Laurena i innych domów mody: Escady, Calvina Kleina, Oscara de la Renty...

Wydarzenia w Nowym Jorku przeplatały się z zagranicznym wyjazdami. W jednym z dzienników Agnieszka spisała miejsca, w których pracowała. Było ich kilkadziesiąt m.in. Paryż, Wenecja, Mediolan, Londyn, Nowy Jork, Las Vegas, Miami, Waszyngton, Casablanca, Wyspy Dziewicze.

Nie ma kalendarza z początków jej pracy. Nie wiem, czy zaginął, czy miała wtedy inną metodę zapamiętywania, gdzie i kiedy ma się pojawić. Rodzina przekazała mi cztery dzienniki z lat 1993-1996, zapisane ręką Agnieszki.

Ani mąż Jarek Świątek, ani córka Patrycja nigdy ich nie czytali. Stały w kartonach na strychu. Przekazali je ze zgodą na powstanie książki i serialu o jej życiu.

Jako reporterka rzadko mam możliwość poznania bohaterki przez osobiste zapiski.

Niektóre myśli powtarzam rodzinie. Jarek dopowiada historie, które są tylko kilkoma zdaniami pod konkretną data.

Zaraz w styczniu 1993 roku w dzienniku widzę nazwisko: Albert Watson – światowej sławy fotografa.

Pod datą 9 stycznie wkleiła jedno ze zdjęć, które jej tam zrobił. Siedzi na nim po turecku, trzymając w rękach doniczkę z kaktusem.

Według Watsona Agnieszka była świetna, a stawała się jeszcze lepsza. A potem zniknęła.

CÓRKA

Pierwsze zniknięcie Agnieszki ze świata mody było spowodowane ciążą. Nie planowali tego z Jarkiem, wręcz przeciwnie. Jej kariera się rozkręcała, zarabiała coraz więcej, za jedno zlecenie potrafiła dostać tyle, ile wyno-

eprasa.pl aed9c3bb49

siła roczna średnia pensja w Polsce. Dla niej było jednak oczywiste, że urodzi.

Kolejne miesiące jednak normalnie pracowała, brzucha nie było widać. Jarkowi nakazała organizację ślubu, żeby dopełnić formalności przed narodzinami. Chcieli zostać w Stanach, mieli już urządzone mieszkanie, warunki w szpitalach były lepsze niż w Polsce i jeszcze dziecko otrzymałoby amerykańskie obywatelstwo.

Jednak któregoś dnia Agnieszka stwierdziła, że muszą wracać. Jarek próbował ją przekonać, ale gdy coś postanowiła, nie było z nią dyskusji.

W kalendarzu zapisała plan na lato 1993 roku:

Kupić bilety – wracamy do Polski! (jak najszybciej)

Wziąć ślub

Wysłać samochód i paczki ze sprzętem do Polski

Kupić dobre kosmetyki

Pod datą 18 czerwca w sercu wpisała ślub cywilny. Wkleiła zasuszoną margaretkę z bukietu i certyfikat małżeństwa, teraz już prawie kompletnie wyblakły.

2 lipca: wylot z Nowego Jorku.

Potem Agnieszka uznała, że to było przeczucie. Ciąża była zagrożona, musiała leżeć. Jarek załatwił izolatkę w szpitalu.

Kalendarz z tamtego okresu wypełniają zalecenia lekarskie. Agnieszka odnotowywała wyniki badań i przyjmowane tabletki, miała ich całą garść. Jedyną jej radością były odwiedziny Jarka. Notowała, o której przyszedł i ile spędził z nią czasu.

„Kocham Jarka bardzo, bardzo, tak bardzo, jak nikogo na świecie" – pisała. Jak również, że ma już dosyć szpitala.

19 listopada: Chcę iść do domu!!! Nic z tego, w szpitalu jest bezpieczniej.

23 listopada: Pięć tygodni w szpitalu. Nie mogłam w nocy spać, dusiłam się, gorąco mi, nie mogę oddychać, zatkany nos, ból gardła.

30 listopada: Muszę nareszcie wybrać się pod prysznic i umyć sobie głowę.

3 grudnia: Płaczący dzień. Kiedy ja urodzę? Pytam już sama siebie. Już mam szczerze dosyć tego szpitala i oczekiwania.

5 grudnia: Płaczę, jestem psychicznie wykończona.

7 grudnia: Siedem tygodni w szpitalu, skurcze co 10-8 min, usg: 3,450 kg.

8 grudnia: I ciągle nic.

I wreszcie...

12 grudnia: 0:05 urodziłam Patrycję, poród szybki: 1,5 h. 2 godziny silnych bóli.

15 grudnia: Prawie dwa miesiące non stop w szpitalu. Wychodzimy z Patrycją całe i zdrowe. Nareszcie w domu, nareszcie z Jarkiem, nareszcie razem. Piękna jest wolność.

POWRÓT

Jarek pamięta, że po wyjściu ze szpitala Agnieszka wpadła w panikę, czy sobie poradzi. Nie chciała kąpać Patrycji, ani jej przebierać. Położna powiedziała, że to może być depresja poporodowa. Radziła dużo wsparcia i spokoju. Żona zostawiła Jarkowi przewijanie dziecka, ale ciągle była przy Patrycji.

Pierwsze tygodnie po narodzinach córki w kalendarzach jest pustka, jedyna w jej zapiskach. Dopiero 9 stycznia Agnieszka wpisała: Pierwszy spacer Patrycji, na 15 minut, bo mróz.

Kolejne strony wypełnia córka: jej waga, kąpiele, wizyty u lekarza.

W marcu przeprowadzili się do swojego domu, wcześniej pomieszkiwali u matki Jarka. Wybudowali go od zera, urządzili po swojemu. A zaraz potem Agnieszka wróciła do pracy.

28 marca 1994 roku, trzy i pół miesiąca po porodzie, wyleciała do Nowego Jorku. W kalendarzu zapisała: zdjęcia z Rico Puhlmannem, pokaz Ralpha Laurena, okładkę „Bazaar" i kilka go-see.

13 kwietnia: Lot do Warszawy. Jaruś, Patrycja.

Wyjeżdżała co kilka tygodni, jak nie do Nowego Jorku, to do Paryża. „Zarabiam dla nich" – podkreśla w dzienniku, po narzekaniach na zmęczenie, zimno i głód. Skrupulatnie notowała wypłaty.

Po powrocie cieszyła się: „Patunia mnie poznała".

Oprócz notatek z tamtego czasu, w kartonach zachowały się też nagrania Agnieszki na sekretarce telefonu Jarka. „Strasznie mi ciebie brakuje, wiesz. Bardzo tęsknię, w ogóle nie mogę się tu znaleźć, bardzo cię kocham, już bym chciała wrócić „ – płakała do słuchawki.

Nie chciała już wyjeżdżać sama. Postanowili, że przeprowadzą się do Nowego Jorku całą rodziną. Do pomocy z Patrycją, zabrali jeszcze mamę Jarka.

17 kwietnia 1995 roku zanotowała: Jedziemy wszyscy do NYC.

Powrót nie był jednak łatwy. Branża się rozrosła. Z jednej strony był to czas top modelek z milionowymi zarobkami, z drugiej tysięcy adeptek marzących o wielkiej karierze, które coraz częściej przylatywały z krajów dawnego bloku wschodniego. Branża, otwierając się na coraz to nowe i młodsze twarze, cięła koszty.

SAMOTNOŚĆ

Agnieszka denerwowała się w dzienniku: Pracuję jak wół za marne grosze.

Była coraz bardziej zmęczona, a w domu trudno jej było odpocząć.

16 maja pisała: Patrycja jest bardzo niedobra, Jarek znerwicowany, ja załamana i bezsilna.

17 maja: Mam już dosyć swojej teściowej. Tragedia.

22 maja: Krytyczny dzień. Jarek chce wracać do Polski, załamanie.

Zmieniła agencję, pojawiły się zlecenia, ale z żadnego nie była tak naprawdę zadowolona.

21 czerwca: Nie wychodzi mi już nic w pracy. Na go-see kwitują mnie „dziękuję".

6 lipca: Dobre czasy się skończyły w kwietniu 1993.

17 sierpnia w końcu podjęła decyzję. Napisała: Koniec z agencją Ford. Koniec z karierą modelki. Koniec z Nowym Jorkiem. Oby już na zawsze!

Wrócili do Polski. Agnieszka wprawdzie wcale kariery nie zakończyła, ale wyjeżdżała tylko na zlecenia, które naprawdę ją interesowały. Coraz bardziej osiadała w polskiej rzeczywistości. Zarabiała w reklamach, chodziła w pokazach, zgodziła się na sesję w Playboyu, myślała o aktorstwie.

Przede wszystkim jednak cieszyła się, że jest z Patrycją. Choć też często czuła się samotna. Nie miała wtedy już kontaktu z rodzicami. Matka nigdy nie zaakceptowała kilkanaście lat starszego Jarka, uważała, że ją wykorzystuje. Agnieszka długo starała się podtrzymywać te kontakty, wysyłała jej ze Stanów prezenty, odwiedzała rodziców, gdy wracała do Polski. Była też jednak zła, że mama zapomina o jej imieninach i odmawia przyjścia na święta.

W końcu 22 grudnia 1994 roku napisała: Koniec kontaktów z rodzicami.

Nikt nie potrafi mi powiedzieć, co się wtedy wydarzyło. Agnieszka nie wspomniała o nich od tamtej pory ani razu. Między stronami kalendarza trzymała jednak zdjęcie matki.

STALKER

W jej dziennikach szukałam też informacji o Jerzym Lisiewskim. Chodził za nią jeszcze, gdy była w liceum. Zobaczył ją na pokazie sukien ślubnych, gdy została miss, w styczniu 1992 roku. Potem wystawał pod szkołą, wsiadał za nią do autobusu, chciał odprowadzać do domu i pod nim wystawał. Wysyłał jej listy, w których pisał o krasnoludku i królewnie. Narysował jej portret.

Wyznawał miłość, a zaraz obrażał. Na ścianie bloku napisał, że „została miss, bo obciągała organizatorowi". Obelgami wymazał też salon ślubny, w którym pierwszy raz ją zobaczył.

◀ **Agnieszka Kotlarska z córką**

FOT. MARZENA HMIELEWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Autorka napisała książkę **„Miss. Zabójstwo Agnieszki Kotlarskiej"**, która ukazała się nakładem wydawnictwa Agora

Rodzice załatwili wtedy, że znajomy odbierał ją ze szkoły. Kiedy się wyprowadziła od rodziców, Lisiewski potrafił zadzwonić do telewizji, gdy udzieliła wywiadu.

Czy to jego dotyczyły dwie krótkie notatki?

7 września 1993 roku Agnieszka zanotowała: Psychol.

A dziesięć dni później: 3 w nocy – telefon anonimowy. Wypchaj się.

Byli wtedy w Polsce. Gdy wrócili na stałe, chcieli zastrzec nowy numer telefonu, wtedy RODO jeszcze nie obowiązywało. Telekomunikacja Polska się jednak pomyliła i wpisała ich do powszechnie rozdawanej książki telefonicznej. Oprócz numeru telefonu był tam też adres.

Latem 1996 roku Lisiewski dzwonił do Agnieszki kilkukrotnie. Zachowały się dwa jego nagrania na sekretarce. „To ja, Jurek krasnoludek, zadzwonię jeszcze później" – powiedział na pierwszym. Na kolejnym, że Agnieszka wie, kim on jest i żeby się odezwała.

Tamtego dnia, 27 sierpnia 1996 roku, Jerzy Lisiewski przyszedł pod ich dom. Było koło godziny 15. Mieli odebrać żakiet Agnieszki, wcześniej zrobić jeszcze zakupy i odwiedzić ulubiony plac zabaw Patrycji w Parku Zachodnim.

Wsiedli już do auta, gdy go zauważyli. Mówił, że chce porozmawiać z Agnieszką, oparł się o auto. Ona tylko powtarzała, że nie będzie z nim rozmawiać. Jarek wysiadł i kazał mu się wynosić. Lisiewski stwierdził, że ma prawo stać na publicznej drodze. Jarek chciał zadzwonić po policję, wtedy tamten wyciągnął nóż i rzucił się na niego. Jarek upadł, kopniakami próbował się bronić, gdy napastnik wymachiwał nożem.

Agnieszka wybiegła z auta, chciała napastnika powstrzymać. Złapała go za ramię. Obrócił się i zaczął zadawać jej ciosy. A potem uciekł.

Agnieszka, trzymając się za brzuch, wróciła do auta. Nic już nie mówiła. Jarek z sąsiadami zaalarmowali pogotowie i policję. Agnieszkę jeszcze na miejscu próbował ratować mieszkający obok lekarz. Zaraz zabrała ją karetka, sala operacyjna już czekała, zapas krwi również, ale straciła jej zbyt wiele, rany klatki piersiowej były zbyt głębokie, nie mieli szans tego pozszywać.

Zmarła godzinę po napaści. Lisiewskiego zatrzymano jeszcze wcześniej, sam wezwał policję. Potwierdził, że zabił kobietę. Powtarzał jednak, że nie chciał tego zrobić. Tłumaczył: „To był odruch". I jeszcze, że gdyby z nim porozmawiała, to nic by się nie stało.

Skazano go na 15 lat więzienia. Biegły uznał, że w chwili ataku był częściowo niepoczytalny. Zadziałała jego zaburzona osobowość w połączeniu z poczuciem odrzucenia.

Kolejne strony kalendarza Agnieszki pozostały puste. Znajduję jeszcze tylko kilka zapisków. Zaznaczyła, że następnego dnia są imieniny Patrycji. I że we wrześniu ma zacząć pracę na planie serialu.

I jeszcze 31 grudnia zaznaczyła, że to będzie 6. rocznica jej związku z Jarkiem.

On teraz odlicza, że minęło 30 lat, jak jej nie ma. Potrafi już cieszyć się życiem, ale ta złość i tęsknota nigdy do końca nie odeszły. Tłumaczy: – Taką miłość przeżywa się tylko raz w życiu. Agnieszka była wyjątkowa.

Tamtego dnia, 27 sierpnia 1996 roku, Jerzy Lisiewski przyszedł pod ich dom. Było koło godziny 15. Mieli odebrać żakiet Agnieszki, wcześniej zrobić jeszcze zakupy i odwiedzić ulubiony plac zabaw Patrycji w Parku Zachodnim

eprasa.pl aed9c3bb49

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

lek. dent. Filip Alchimowicz*

...implantów z klasycznym niktkowaniem

Wykorzystanie implantów stomatologicznych w uzupełnianiu braków w uzębieniu stanowi alternatywę dla mostów i ruchomych protez. Zapewnia lepszą stabilizację, przybliżając funkcjonalnie nowy ząb do naturalnego.

Implant zęba nie ulega próchnicy. Ale to nie znaczy, że nie trzeba o niego dbać.

Nitkowanie jest rekomendowane jako element codziennej profilaktyki próchnicy i chorób dziąseł, jednak w przypadku implantów niewłaściwie dobrane może – paradoksalnie – zaszkodzić.

Nitkować należy przestrzenie wokół zębów własnych, natomiast przestrzenie przy koronach na implantach należy oczyszczać szczoteczką międzyzębową.

Dlaczego? Używanie zwykłej, pierwszej-lepszej nici zwiększa ryzyko powstania stanu zapalnego, ponieważ może ona zostawiać fragmenty włókien, które prowadzą do akumulacji płytki nazębnej.

W przypadku bardzo ciasnych przestrzeni, zbyt małych na szczoteczkę, nić jest dopuszczalna, ale specjalna, przeznaczona do implantów, czyli taka, która ogranicza ryzyko pozostawienia włókien.

Nić najlepiej dobrać na wizycie z implantologiem lub higienistką stomatologiczną. ● **Not. ET**

*stomatolog z z Medicover Stomatologia.

PYTANIE DO... okulisty

Jak pływać z wadą wzroku?

lek. Robert Gilewski
ze Szpitala LUX MED Mavit

Kto nosi soczewki kontaktowe, powinien zdejmować je przed wejściem do basenu, morza czy jeziora. Znajdujące się w wodzie drobnoustroje mogą dostać się pomiędzy soczewkę a powierzchnię oka i znaleźć tam dobre warunki do namnażania. W efekcie może dojść do infekcji oka, w tym zapalenia rogówki.

Jednym z najpoważniejszych zagrożeń jest zapalenie rogówki wywołane przez Acanthamoeba. Zakażenie jest rzadkie, ale może być bardzo bolesne i trudne w leczeniu, a w najcięższych przypadkach prowadzić do trwałego pogorszenia widzenia.

Co więc zrobić, jeżeli bez okularów korekcyjnych lub soczewek praktycznie nie widzimy? Rozwiązaniem są okulary do pływania ze szkłami korekcyjnymi. Najprostsze modele mają gotowe szkła o wybranej mocy i kosztują zwykle do 150 zł. Przy większej lub bardziej skomplikowanej wadzie można zamówić okulary wykonane według indywidualnych parametrów, również z korekcją astygmatyzmu. Wówczas potrzebne są dane z aktualnej recepty, m.in. sfera, cylinder, oś czy rozstaw źrenic, a ceny zaczynają się od około 250 zł. Przy różnej wadzie w obu oczach również można korzystać z okularów pływackich z korekcją – w wielu modelach moc soczewki dobiera się osobno dla prawego i lewego oka.

Na basen czy wakacje nad wodą warto więc zabrać nie tylko zwykłe okulary korekcyjne, ale – szczególnie przy większej wadzie – również osobną parę przeznaczoną do pływania. ●

Notowała Katarzyna Staszak

Liczba

102

• gminy w Polsce nie mają ani jednego psychologa szkolnego – wynika z danych Instytutu Psychiatrii i Neurologii

Akcja

Rusza II edycja ogólnopolskiej kampanii społecznej **„Wyprostuj spojrzenie”,** której celem jest przeciwdziałanie stygmatyzacji osób z zaburzeniami ośrodkowego układu nerwowego – w tym z depresją, schizofrenią i padaczką. Tegoroczna odsłona projektu koncentruje się na edukacji młodzieży. Do uczniów szkół licealnych trafi program edukacyjny i ogólnopolski konkurs filmowy. ●

• Więcej na **wyprostujspojrzenie.pl**

U ginekolożki

Ból podczas

W gabinecie ginekologicznym łatwiej zapytać o miesiączkę czy wyniki cytologii niż powiedzieć lekarzowi, że seks sprawia ból. Część kobiet nie wie, jak opisać swoje dolegliwości, inne są przekonane, że tak po prostu musi być.

Paulina Mozolewska

Jedne kobiety czują pieczenie przy wejściu do pochwy, inne głęboki ból podczas penetracji. U jeszcze innych problem pojawia się dopiero po porodzie, w okresie karmienia piersią albo wraz ze zmianami hormonalnymi.

Niezależnie od tego, jak się objawia, ból podczas współżycia nie powinien być czymś, do czego musimy się przyzwyczaić.

Porozmawiałam z dr n. med. Dorotą Rabaniuk, lekarką zajmującą się zdrowiem seksualnym kobiet, o, tym kiedy ból podczas współżycia wymaga konsultacji.

PAULINA MOZOLEWSKA: Kiedy ból podczas współżycia powinien zapalić czerwoną lampkę? Czy nawet po jednorazowym epizodzie trzeba zgłosić się do lekarza?

DR N. MED. DOROTA RABANIUK: Każdy nowy ból, który pojawia się podczas aktywności seksualnej, warto wyjaśnić, zwłaszcza jeśli wcześniej go nie było i pojawił się nagle. Nie czekałabym, aż dolegliwości zaczną się powtarzać albo staną się bardziej nasilone. Sam fakt, że pojawił się ból, jest sygnałem, że organizm wysyła nam ważną informację.

Oczywiście nie oznacza to, że za każdym razem mamy do czynienia z poważną chorobą. Przyczyn może być wiele i nie każda wymaga skomplikowanego leczenia. Rolą lekarza jest jednak ustalenie, skąd ten ból się bierze. Im wcześniej znajdziemy przyczynę, tym większa szansa, że uda się skutecznie rozwiązać problem.

Warto też pamiętać, że niezaopiekowany ból może się z czasem utrwalać. Kobieta zaczyna obawiać się kolejnego zbliżenia, a w konsekwencji może zacząć unikać sytuacji intymnych. Pojawia się napięcie i lęk przed bólem, co może jeszcze bardziej nasilać dolegliwości. W ten sposób powstaje błędne koło, które z czasem może wpływać nie tylko na zdrowie, ale również na relację i jakość życia.

Ból podczas współżycia to częsty problem?

Szacuje się, że bólu podczas współżycia doświadcza co piąta kobieta. Choć w zależności od rodzaju dolegliwości odsetki mogą się różnić. Seksualne zespoły bólowe to bardzo zróżnicowana grupa problemów, obejmująca m.in. dyspareunię powierzchowną, głęboką, wulwodynię czy pochwicę.

Mam jednak poczucie, że rzeczywista skala problemu może być większa, niż pokazują to statystyki. Dopóki nie zaczęłam aktywnie pytać pacjentek o ból podczas współżycia, wiele z nich w ogóle o nim nie wspominało. Kiedy takie pytanie padało w gabinecie, nagle okazywało się, że problem wcale nie jest rzadki.

Czemu pacjentki nie mówią o tym same z siebie?

Myślę, że wciąż brakuje nam przede wszystkim swobody w mówieniu o seksualności. Poza tym wiele kobiet nie wie, jak nazwać to, co dzieje się z ich ciałem albo zastanawia się, czy dana dolegliwość jest w ogóle czymś, o czym powinny powiedzieć ginekologowi. Czasem pacjentka nie zna fachowego określenia i przez to obawia się, że nie będzie potrafiła dobrze opisać problemu.

Nie musimy jednak znać medycznego słownika, żeby rozmawiać.

Wystarczy powiedzieć, gdzie boli, kiedy pojawia się ból, czy jest związany z penetracją, konkretną pozycją albo momentem zbliżenia. Lekarz dopyta i pomoże pacjentce opisać dolegliwości. Najważniejsze jest to, żeby w ogóle rozpocząć rozmowę i nie uznawać, że skoro trudno nam o tym mówić, to problemu nie ma.

Potrzebujemy więc nie tylko wiedzy, ale też przekonania, że o seksualności można rozmawiać w gabinecie tak samo, jak o innych objawach. To część zdrowia, a nie temat, którego trzeba się wstydzić.

Jakie mogą być przyczyny bólu podczas współżycia?

Dziś coraz częściej patrzymy na ten problem przez pryzmat modelu biopsychospołecznego, który uwzględnia jednocześnie czynniki biologiczne, psychologiczne oraz społeczne i relacyjne.

Oglądanie sromu jest standardowym elementem badania ginekologicznego. Lekarz ocenia nie tylko narządy rodne od wewnątrz

To nie jest sytuacja „albo-albo”, tylko „i-i”. Te elementy często się ze sobą przenikają i wzajemnie wzmacniają. U jednej kobiety dominującym problemem będą zmiany hormonalne, u innej przewlekły stres czy lęk, a u jeszcze innej trudności w relacji. Bardzo często jednak te obszary nakładają się na siebie.

Zacznijmy od biologii. Z jakimi fizycznymi przyczynami bólu podczas współżycia spotyka się pani najczęściej?

Przyczyn biologicznych jest bardzo dużo. Diagnostykę warto rozpocząć od wizyty u ginekologa i sprawdzenia, czy za bólem nie stoi konkretna choroba lub zaburzenie, które można leczyć.

Do częstych przyczyn należą zmiany hormonalne.

Niedobór estrogenów, który może powodować suchość pochwy i ból podczas współżycia.

Taka sytuacja występuje nie tylko po menopauzie, ale również po porodzie, w okresie karmienia piersią czy u części kobiet stosujących antykoncepcję hormonalną.

Ból mogą wywoływać także infekcje intymne, choroby dermatologiczne sromu, blizny po po-

eprasa.pl aed9c3bb49

TYLKO ZDROWIE

seksu ma wiele twarzy

rodzie lub operacjach ginekologicznych, a także endometrioza, będąca jedną z częstszych przyczyn głębokiego bólu podczas współżycia. Mamy również pacjentki z wulwodynią, czyli przewlekłym bólem sromu, którego nie można wyjaśnić żadną widoczną chorobą ani zmianą, a także kobiety z nadmiernym napięciem mięśni dna miednicy.

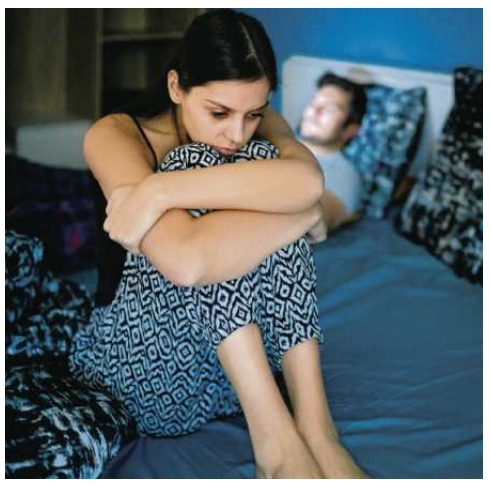
A jak psychika wpływa na odczuwanie bólu?
Jeżeli kobieta raz doświadczy bólu podczas współżycia, może pojawić się lęk przed kolejnym zbliżeniem. Zaczyna spodziewać się go jeszcze zanim do dojdzie do stosunku. To wywołuje mimowolne napięcie mięśni dna miednicy, a ono może sprawić, że kolejne zbliżenie rzeczywiście będzie bardziej bolesne. W ten sposób zatacza się błędne koło.

Znaczenie mają również wcześniejsze doświadczenia życiowe. Większe ryzyko takich dolegliwości obserwujemy u kobiet zmagających się z depresją, zaburzeniami lękowymi, po doświadczeniu przemocy seksualnej lub innych traum. Wpływ może mieć także sposób postrzegania własnego ciała i poziom samoakceptacji.

To nie znaczy, że ból „jest w głowie". Psychika i ciało pozostają ze sobą w ścisłej relacji i wzajemnie na siebie oddziałują.

A co z tym, co dzieje się poza samym ciałem – z wychowaniem, przekonaniami, relacją?
Znaczenie mają m.in. przekonania wyniesione z domu czy kulturowe. Jeżeli kobieta dorastała w przekonaniu, że seksualność jest czymś wstydliwym albo że po menopauzie życie seksualne „powinno się skończyć", to takie przekonania mogą się jej utrwalić.

Nawet jeśli wszystko zaczyna się od przyczyny biologicznej, z czasem mogą pojawić się konsekwencje psychologiczne i relacyjne. Kobieta zaczyna unikać zbliżeń, partner może czuć się odrzucony, pogarsza się komunikacja. Dlatego ważne jest, żeby patrzeć na pacjentkę holistycznie.

FOT. GETTY IMAGES

Czy ból podczas współżycia to w ogóle temat dla ginekologa?
Zdecydowanie powinien. Zdrowie seksualne jest częścią zdrowia i nie powinno być traktowane jako osobny, wstydliwy temat.

Ginekolog jest często pierwszym specjalistą, do którego kobieta zgłasza się z bólem podczas współżycia.

W gabinecie można rozpocząć diagnostykę i wykluczyć lub potwierdzić biologiczne przyczyny dolegliwości.

Lekarz może też zalecić konsultację u innych specjalistów – w zależności od przyczyny może to być fizjoterapeuta uroginekologiczny, psycholog lub psychoterapeuta, seksuolog, dermatolog czy endokrynolog.

Czy z bólem podczas współżycia można skutecznie walczyć, czy kobieta musi się nauczyć z nim żyć?
Zdecydowanie można go leczyć. Wszystko zależy od przyczyny, dlatego najpierw trzeba postawić właściwą diagnozę, a dopiero potem dobrać terapię.

Jeżeli dominują przyczyny biologiczne, stosujemy odpowiednie leczenie ginekologiczne. Jeśli problemem jest nadmierne napięcie mięśni dna miednicy, pomocna może być fizjoterapia uroginekologiczna. Gdy istotną rolę odgrywają czynniki psychologiczne, wsparciem jest psychoterapia lub terapia seksuologiczna. Najlepsze rezultaty daje współpraca konkretnych specjalistów i interdyscyplinarne podejście do pacjentki.

Co w takiej sytuacji może zrobić partner?
Przede wszystkim powinien wiedzieć, że ból podczas współżycia nie jest odrzuceniem jego osoby. To ważne, bo partner również może czuć się bezradny albo nie wiedzieć, jak reagować. Najlepsze, co może zrobić, to rozmawiać, słuchać i brać aktywny udział w diagnostyce i terapii. Ból podczas współżycia jest problemem, który dotyczy relacji, dlatego wsparcie drugiej osoby może być ważnym elementem zdrowienia.

Mówi pani o zdrowiu seksualnym, ale co właściwie się pod tym terminem kryje?
Zdrowie seksualne to znacznie więcej niż brak bólu czy choroby. To także możliwość czerpania satysfakcji z seksualności, budowania bliskości i relacji, poczucie bezpieczeństwa, własnej kobiecości i komfortu we własnym ciele.

Dlatego nie powinniśmy patrzeć na seksualność wyłącznie przez pryzmat problemu, który trzeba wyleczyć.

Chodzi również o to, żeby kobieta miała możliwość świadomego i satysfakcjonującego przeżywania swojej seksualności na różnych etapach życia.

Co kobieta może zrobić, żeby lepiej zadbać o swoje zdrowie seksualne?
Przede wszystkim nie powinnyśmy się wstydzić własnego ciała ani swojej seksualności. To naturalna część naszego zdrowia. Warto zwracać uwagę na sygnały, które wysyła organizm. Jeśli pojawia się ból, pieczenie, dyskomfort czy jakakolwiek inna zmiana, nie należy czekać, aż problem sam minie.

Zachęcam też kobiety do poznawania własnego ciała. Powinnyśmy wiedzieć, jak wygląda nasz srom, wejście do pochwy czy wargi sromowe. Tak jak regularnie wykonujemy samobadanie piersi, tak samo dobrze jest od czasu do czasu obejrzeć okolice intymne w lusterku. Dzięki temu łatwiej zauważyć ewentualne zmiany, a jednocześnie lepiej oswoić się z własnym ciałem.

A czy ginekolodzy w czasie badania ginekologicznego zwracają też uwagę na srom?
Oglądanie sromu jest standardowym elementem badania ginekologicznego. Lekarz ocenia nie tylko narządy rodne od wewnątrz, ale również zewnętrzne narządy płciowe. Czasem potrzebna jest dodatkowo konsultacja dermatologiczna, ale sama ocena sromu jest integralną częścią badania ginekologicznego.

A istnieje jakiś prosty zestaw zasad, które pomagają dbać o zdrowie intymne?
W przypadku kobiet, zwłaszcza tych, które mają skłonność do nawracających zakażeń układu moczowego, zaleca się oddanie moczu po współżyciu. To proste działanie może zmniejszać ryzyko infekcji. Warto także umyć srom i okolice intymne z zewnątrz letnią wodą i delikatnie osuszyć.

Ale dbanie o zdrowie seksualne nie kończy się na higienie.

To, co dzieje się po seksie, ma również znaczenie dla relacji. Bliskość, czułość, poczucie bezpieczeństwa i możliwość pozostania razem po zbliżeniu wpływają na jakość relacji i motywację do kolejnych kontaktów seksualnych.

Seksualność kobiety nie sprowadza się wyłącznie do samego aktu, ważne jest wszystko to, co dzieje się przed nim i po nim. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
34450143

W SPRZEDAŻY

TEMAT NUMERU:

ROZSTANIE TO NIE KONIEC ŚWIATA

PSYCHOLOGIA: Jak rozpada się przyjaźń
RELACJE: Seks to nie nagroda
URODA: Reanimacja po lecie
ZDROWIE: Cytologia po nowemu

wysokieobcasy extra

2 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

Polskie zawodniczki przerywa

Publiczne poniżanie, odcinanie od informacji i ignorowanie osiągnięć – polskie zawodniczki opowiadają o reprezentacji kraju, która doprowadziła je do stanów lękowych, emigracji i ucieczki ze sportu.

• **Katarzyna Szperkiewicz (po prawej) i Patrycja Mendelska opisują ten sam mechanizm. Ich relacje pokrywają się niemal co do szczegółu**
FOT. JAKUB KACZMARCZYK/PAP

Radosław Leniarski

– Nie jestem w najlepszym stanie psychicznym. Od dwóch miesięcy choruję z żalu nad tym, co zostało mi odebrane. Nie wiem, czy dobrze przeżyję publikację. Ale milczeć też jest mi bardzo trudno – mówi na wstępie jedna z zawodniczek, które opowiedziały o wydarzeniach w kajakarskiej reprezentacji Polski.

W polskim sporcie obowiązuje prosta hierarchia: na górze związek (w tym wypadku – Polski Związek Kajakowy), niżej trener, a na samym dole zawodnik. Paradoks, bo bez zawodnika nie ma sportu. To on trenuje po dwa razy dziennie, często płaci za obozy z własnej kieszeni, dokłada do pasji pracą na etacie, żeby móc dalej wiosłować, biegać, pływać. A mimo to w tym układzie ma najmniej do powiedzenia – i najwięcej do stracenia.

Trener decyduje o wszystkim: kto pojedzie na mistrzostwa, kto dostanie lepsze miejsce przy motorówce podczas treningu, kto usłyszy o sprawdzianie wcześniej, a kto dowie się o nim w ostatniej chwili. Trener kontroluje dostęp do startów, od których zależą punkty, stypendia i finansowanie klubu. Dla zawodnika sprzeciw wobec trenera nie jest więc kwestią charakteru – jest ryzykiem utraty kariery.

– Ogromna liczba decyzji dotyczących przyszłości człowieka w rękach jednej osoby tworzy ryzyko nadużycia – uważa Andrzej Staszczuk, jeden z najbardziej renomowanych psychologów w sporcie, współpracujący z zawodnikami i zawodniczkami reprezentacji. Nasza rozmowa dotyczy zasad współpracy między psychologiem, sportowcem, trenerem i federacją. – Jako psycholog mogę bardzo jasno wskazać zachowania, które uważam za poważne czerwone flagi. To między innymi systematyczne poniżanie, wyśmiewanie, zastraszanie, izolowanie zawodnika, personalne ataki, grożenie konsekwencjami w celu podporządkowania zawodnika czy wykorzystywanie zależności związanej z jego karierą. Nie należy mylić tego z wysokimi wymaganiami. Można wymagać bardzo dużo i jednocześnie traktować człowieka z szacunkiem.

Trzy kanadyjkarki, z którymi rozmawiałem, opisują ten sam mechanizm: publiczne poniżanie, izolowanie, faworyzowanie jednej zawodniczki kosztem reszty grupy, blokowanie informacji, ignorowanie osiągnięć.

Każda z nich mówi o tym z osobna, w innym momencie kariery, a mimo to ich relacje się pokrywają niemal co do szczegółu. To nie jest opowieść o pojedynczym konflikcie charakterów między nimi a trenerem reprezentacji Mariuszem Szałkowskim. To opowieść o systemie, w którym milczenie jest ceną za możliwość trenowania – i w którym ci, którzy tworzą sport swoim wysiłkiem, zdrowiem i latami życia, mają najmniej narzędzi, żeby się przed nim bronić.

Katarzyna Szperkiewicz: „Zawsze byłam dla nich problemem”

25 lat, olimpijka, akademicka mistrzyni świata, medalistka Pucharu Świata, dwukrotna wicemistrzyni świata młodzieżowców, wielokrotna mistrzyni Polski

– Mam w sobie dużo strachu, bo ten trener zawsze znajduje odwrotną wersję zdarzeń. Przerzucanie się argumentami – tego się boję, bo kłamie.

– Ja jestem problemem. Zawsze dla nich byłam.

– Nie jestem w najlepszym stanie psychicznym. Od dwóch miesięcy choruję z żalu nad tym, co zostało mi odebrane. Nie wiem, czy dobrze przeżyję publikację. Ale milczeć też jest mi bardzo trudno.

Wkrótce po powrocie z igrzysk w Paryżu zadzwonił telefon Katarzyny. Dzwonił Mariusz Szałkowski, żeby poinformować, że został ponownie trenerem kadry.

Katarzynie przed oczami stanął koszmar tego czasu, kiedy po raz pierwszy nim był. Przypomniała sobie najgorszy dzień w swoim sportowym życiu: zebranie reprezentacji w Bydgoszczy, cztery miesiące przed igrzyskami w Tokio, gdy trener Szałkowski wyrzucił ją z kadry za niesubordynację. Znaczy: brak posłuchu i krnąbrność.

– Miałam wtedy 19 lat, czyli jako nastolatka próbowałam się bronić, stojąc naprzeciw doświadczonego mężczyzny, wykorzystującego swój autorytet. Płakałam. To normalne. Płakałam i słuchałam. Kazali mi się tłumaczyć, ale za co? Nikt się za mną nie ujął.

– Linczowali mnie przez godzinę. Opluwali mojego ojca, który nie mógł się bronić. [ojciec zawodniczki wcześniej pokłócił się z trenerem na temat metod stosowanych wobec jego córki i sytuacji w kadrze]

Słuchałem nagrania z tego spotkania [jest w dyspozycji redakcji], bo Katarzynę tknęło i pierwszy raz nagrywała. „Za mocno podskakujesz”. „Jeszcze za mało umiesz, żeby podskakiwać”. „Tylko bez pyskówek!”. „Po co te spazmy?”. „Bez krzyków tutaj”. Z drugiej strony: „Ja nic takiego nie mówiłam”, „Nikomu nic takiego nie zarzuciłam” – słowa w obronie ojca, wypowiedziane drżącym z emocji głosem.

– Nawet asystent trenera i fizjoterapeuta dołożyli swoje, bo chyba czuli, że i oni nie mogą podskoczyć trenerowi. To mnie najbardziej zabolało. Wyszłam w histerii, we łzach.

– Przemogłam się jednak i tego dnia po igrzyskach w Paryżu odebrałam telefon od Szałkowskiego. Trener mówił, że teraz będzie inaczej. Że tworzy nową grupę. Nie będzie faworyzowania jednej osoby, wychowanki trenera [nazwisko znakomitej zawodniczki pomijamy z szacunku do jej prywatności; nie o nią tu chodzi], jak to było wcześniej. Odmówiłam, po kilku dniach zmagania się z myślami, czy jestem gotowa na ponowne wejście do piekła.

Tu małe wyjaśnienie: obecność w tzw. szkoleniu centralnym oznacza możliwość przyjazdu na obozy i trenowania ze szkoleniowcem PZK. Łatwiej jest, jeśli zawodnik ma stypendium, bo ma z czego żyć. Ale stypendium można uzyskać tylko na zawodach międzynarodowych. One są kluczem do sukcesu. Blokując do nich dostęp, trener reprezentacji może zadusić nawet najbardziej utalentowanego zawodnika – jeśli go nie lubi albo uważa, że może on zagrozić pozycji jego zawodnika klubowego, dzięki któremu otrzymuje premie.

– Do powrotu namówił mnie trener klubowy Zawiszy Bydgoszcz. Z początku faktycznie było inaczej, czyli trochę lepiej. Szałkowski mnie po prostu ignorował, albo przy całej grupie pytał dramatycznie, czy jestem w stanie wykonać trening. Niby zainteresowanie, ale tak naprawdę podważanie umiejętności, dość prowokacyjne. Widać to było jak na dłoni.

– Teraz najbardziej żałuję, że gdy na obozie trener zrobił podobny seans wobec Patrycji Mendelskiej, jak ze mną w Bydgoszczy, nie odezwałam się w jej obronie. Czuję, jakbym się dała sponiewierać przez niego i zastraszyć. Tak to trzeba określić. Czułam ulgę, że to nie o mnie chodzi. Byłam cicho, tak jak wszyscy byli cicho wtedy, gdy mnie mieszał z błotem.

– Z czasem było coraz gorzej. Całkowite ignorowanie, szkodzenie. Przychodzisz na trening, a tu faworytka trenera, a zarazem moja rywalka w kadrze, już jest na wodzie, motorówka z nią. Nie wiesz, co się stało, przecież jesteś o czasie. Potem nikt nie mówi, jaki i kiedy jest trening następnego dnia, nie omawia błędów technicznych. Informacja o kluczowym sprawdzianie spada na ciebie jak grom z jasnego nieba, podczas gdy faworytka wie o nim z dużym wyprzedzeniem. Nie możesz płynąć bliżej motorówki i liczyć na uwagi techniczne, bo tam jest miejsce tylko dla faworytki. Na zawodach międzynarodowych samochód trenera, przecież szkoleniowca związkowego, a więc rozliczany przez PZK – tylko do użytku faworytki. Leje deszcz i czekasz po zawodach z wiosłami przez godzinę na shuttle bus – to czekaj, samochód jest wyłącznie dla faworytki.

– Dla kogoś z zewnątrz to nie są duże sprawy, ale dla zawodniczki, która chce wygrywać i czuje, że jej trener z pełną premedytacją rzuca kłody pod nogi, to być albo nie być w sporcie. Kajaki są wystarczająco ciężkim sportem, nie trzeba dodatkowych przeszkód.

– Kiedy zdobyłam na jedynce medal w Pucharze Świata w Szeged, w olimpijskiej konkurencji – rzecz szalenie rzadka – trenera na dekoracji nie było. Później powiedział, że spóźniłam się na pakowanie łódki. Czy ucieszył się chociaż na Facebooku? Nie wiem. Już dawno mnie zablokował.

Nie miała pieniędzy, nie miała przyszłości. Czuła, że musi sobie udowodnić, że wiosłowanie nie jest jej jedynym talentem. Zdała egzaminy w Państwowej Straży Pożarnej z wyróżnieniem i pracowała na etacie. Przez ostatnie dwa miesiące przed mistrzostwami Polski jednocześnie trenowała dwa razy dziennie dzięki wsparciu klubu Zawisza i chodziła do biura w Bydgoszczy, na ośmiogodzinną służbę. Zawzięła się, żeby wystartować, dostać się do kadry i po-

eprasa.pl aed9c3bb49

ją milczenie i oskarżają system

walczyć o prawo startu w mistrzostwach świata w Poznaniu.

Stał się cud. W czerwcu zdobyła złoty medal mistrzostw Polski w Bydgoszczy w dwójce i dwa srebra: w jedynce na 200 m – to konkurencja olimpijska – i na 500 m. To oznacza, że jest niezaprzeczalnie drugą najlepszą zawodniczką w Polsce, w idealnym wieku do osiągania sukcesów – 25 lat.

I zaraz potem, w dniu, w którym kończyły się mistrzostwa Polski, a ona miała na szyi trzy medale, dostała wiadomość od trenera Szałkowskiego, że wyklucza ją z kadry na trwające właśnie mistrzostwa świata w Poznaniu. – Podobno za mało wygrałam z innymi – powiedziała.

– Znów zakochałam się w tym sporcie i znów go znienawidziłam. Zawsze chciałam trenować i być sprawiedliwie traktowana. Nie płaszczę się. Wiem, nie wpisuję się w ramy. Miałam przez to problemy, problemy miał mój klub. Płaciliśmy za moją postawę wobec jednego niekompetentnego mężczyzny, który – tak się nieszczęśliwie złożyło – przez lata stoi na mojej drodze. Moja postawa brała się stąd, że wierzyłam, że to, co pokazuję na wodzie, będzie realną odpłatą za możliwość trenowania. A teraz nie ma startów, treningów, zaufania, niczego. Jestem odstawiona na bok w momencie, gdy mogłabym przenosić góry.

Patrycja Mendelska: „Gdybym tylko miała pieniądze na prawników”

25 lat, akademicka mistrzyni świata, medalistka młodzieżowych i juniorskich mistrzostw świata, medalistka Pucharu Świata, wielokrotna medalistka mistrzostw Polski

Dzwonię do Patrycji przed jej wyjściem do pracy w rodzinnym barze w Berlinie. Skończyła geologię na UAM, ma tytuł inżyniera. – Przeprowadziłam się do Niemiec. Jak złapię język, zacznę pracować w zawodzie – mówi.

– Podziwiam Katarzynę, bo doświadczała szykanowania przez lata i u niej zaczęło się to w młodszym wieku niż u mnie. Nie poddawała się, walczyła z wykluczeniem. Ja odpuściłam, nie wytrzymując nawet pełnego sezonu. Ale powiem panu: gdybym miała pieniądze na prawników, dawno bym coś z tym zrobiła. I jeszcze jedno: wróciłabym do sportu. Wciąż trenuję z moim chłopakiem, też kanadyjkarzem. Ale jestem byłą zawodniczką. Nic nieznaczącą. Jestem zła, że nie mogę już być sportowcem, jakim byłam i chciałam wciąż być.

– Najgorsze doświadczenie w życiu sportowym przyszło na zagranicznym obozie. Pojechałam na niego ze słabymi wynikami badań krwi. Zbieg okoliczności i brak dobrej informacji spowodowały, że nie miałam diagnozy [później się okazało, że są to okresowe wahania poziomu czerwonych krwinek]. Mimo to robiłam treningi takie, jak inne dziewczyny, choć nie dawałam rady. Źle się czułam, spałam koszmarnie długo, miałam poczucie, że jestem ostatnia. Byłam załamana, powiedziałam trenerowi, że po powrocie do Polski muszę się doprowadzić do porządku, zanim wyjadę na kolejne zgrupowanie. Wtedy zaczął mnie ignorować. A potem przeprowadził godzinny seans, w którym przy całej grupie pastwił się nade mną, mówił o mnie w najgorszych słowach. Czy to nie był mobbing w czystej postaci? Chyba wyczuł to, bo gdy już po godzinie skończył seans nienawiści, wziął mnie pod rękę i powiedział, żebym nie brała tego do siebie, że „odprawa” była przeznaczona dla młodych dziewczyn, żeby pamiętały, jak się zachowywać.

– Okropne było, że gdy zmarła najbliższa mi osoba, moja opiekunka, która przez wiele lat mnie wychowywała, trener uznał, że wyjazd na ostatni dzień jej życia, na jej pogrzeb i moja żałoba są jakimś teatrem. Odłożył słuchawkę, gdy opowiadałam mu o swoim stanie psychicznym po jej śmierci. Byłam rozbita, roztrzęsiona. I kilka dni później przeczytałam w gazecie jego wypowiedź, że jedna zawodniczka powiedziała, że sport nie jest jej priorytetem. To o mnie! Jego zachowanie wzmacniało we mnie chęć jak najszybszej ucieczki.

To nie jest opowieść trzech kanadyjkarek o konflikcie charakterów między nimi a trenerem. To opowieść o systemie, w którym milczenie jest ceną za możliwość trenowania

– Marzyłam, żeby wystartować na igrzyskach olimpijskich. Powiedzieliśmy sobie z moim chłopakiem, że będziemy się ciągnąć nawzajem, że razem damy radę, wystartujemy. Nie dałam rady. On, jako reprezentant Niemiec, na pewno da – tu, w Niemczech, trenerzy pomagają.

– Była na naszym obozie psycholożka. Wyjechała przedwcześnie, powiedziała, że z powodów rodzinnych. Skontaktowałam się z nią i opowiedziałam, co się działo: o ignorowaniu, o seansie nienawiści, o blokowaniu informacji o treningach. Stwierdziła, że to wszystko oznacza jedno: mobbing w miejscu pracy.

– To jest układ zamknięty. Mówisz o problemie dyrektorowi sportowemu – jak do ściany. Od niby oficjalnego łącznika między nami a związkiem, usłyszałam: „Marudzicie, kiedyś było gorzej”.

Julia Walczak: „Świat jest zbyt piękny, żeby walczyć ze starymi dziadami”

26 lat, wicemistrzyni świata, brązowa medalistka mistrzostw Europy, medalistka Pucharu Świata, wielokrotna medalistka mistrzostw Polski

Odebrała ode mnie telefon, gdy zaparkowała swój kamper przy plaży w Estonii. Godzinę wcześniej zjechała z promu. W przybrzeżnym lesie sosnowym dyskoteka, może Julia zmieni miejsce biwaku. Wyjechała z Polski ponad miesiąc temu i już przejechała ponad 6000 kilometrów, przez Szwecję, Norwegię, Finlandię.

– Całe życie byłyśmy spychane na margines w sprawach drobnych dla innych ludzi, ale które, gdy się je zsumuje, okazują się szalenie ważne w życiu sportowca.

– Trenuję na najwyższym poziomie w reprezentacji seniorskiej od 18. roku życia. Zawsze byłam najmłodsza w grupie. A skończyło się tak: o tym, że wykluczono mnie z kadry przed igrzyskami w Paryżu, dowiedziałam się w Wałczu od koleżanki. Przez trzy dni siedziałam sama na „zgrupowaniu”. Nikt się do mnie nie odezwał, nikt. Później pojechałam do domu i mijały tygodnie bez kontaktu z PZKaj. Byłam w największym dołku swojego życia.

– Po Paryżu zadzwonił trener Szałkowski i zapewniał o wielkiej przyszłości. Znam te chwyty: będzie inaczej, będzie nieporównanie lepiej. Będziesz, Julia, pływać „na dwójce” z najlepszą. Ale znałam tego trenera. Przypomniałam sobie, jak byłam mniej ważna podczas treningów na wodzie. Trener nie miał na mnie pomysłu i czułam, że mój potencjał jest marnowany. Dziś mam 26 lat i chcę mieć poczucie, że się rozwijam. Powiedziałam sobie, że życie jest za krótkie, żeby je spędzać walcząc z wiatrakami.

– Wiedziałam, co mnie czeka z Szałkowskim. Pamiętałam zdarzenie, kiedy jako wysoka zawodniczka potrzebowałam wyporniejszej łódki. Tak się złożyło, że faworytka trenera otrzymała taką, która odpowiadałaby również mi – bardzo pasowałaby do moich rozmiarów i wagi. „To może i ja mogę na takiej pływać?” – poprosiłam Szałkowskiego. „Nie, no coś ty, Julio?! Ona jest wykonana specjalnie dla niej. Drugiej takiej nie ma” – odpowiedział trener.

Po jakimś czasie zdarzyło się, że byłam w szkutni Plasteksu na warszawskim Żeraniu. Piękne łódki. O, a tu taka jak dla faworytki trenera. „Skąd ją macie? Podobno jest tylko jedna?” – zapytałam menedżera zakładu. „Co? To linia światowa, jest ich mnóstwo, wystarczy zamówić” – odpowiedział zdziwiony. Zażenowanie, jakie wtedy poczułam, pozostanie ze mną na zawsze.

– Na początku 2025 r. trenowałam sama, na własny koszt, w Zakopanem. Pracowałam w siłowni, na ergometrze. Mój trener klubowy i trenerzy od wioślarstwa, choć to zupełnie inny sport, zajmowali się mną, widząc, że jestem ignorowana. Dali mi plany, mierzyli poziom kwasów. Ale tego się nie da długo ciągnąć „pod wiatr”.

– To jest system, w którym wielu ludziom chodzi o to, żeby nie mieć kłopotów. Pytałam kiedyś psycholożkę związkową, co z tym zrobić: z faworyzowaniem, z brakiem równych szans. „Chyba powinnaś skończyć ze sportem” – zasugerowała. Po igrzyskach w Paryżu zapisałam się na sesje coachingowe. Staraliśmy się z coachem zbudować na nich taką postawę: jestem kimś wartościowym, nie tylko sport mnie definiuje. Była to wymagająca praca nad sobą i nad swoimi myślami. Dzięki niej łatwiej mi było odejść i przestać grać w tę grę.

– 25 lat to dobry czas, żeby odpuścić i nie tracić kolejnych lat. Mam bardzo dużo pomysłów na siebie. Chce mi się jeszcze. Świat jest zbyt piękny, żeby walczyć z tymi starymi dziadami, żeby namawiać ich i przekonywać, że chce mi się trenować. A tak było przez większość mojego sportowego życia. Nigdy nie zrezygnowałabym ze sportu, gdyby nie to.

– Nigdy nie zaznałam normalnego życia, bo zawsze był sport na pierwszym miejscu. Nawet studia na UMK były zaoczne, w czasie obozów kadry. Mam teraz przestrzeń, szukam tego, co sprawia mi radość, poznaję ludzi spoza sportu, uczę się życia poza nim i dowiaduję się dopiero teraz, jaka jestem.

Trener i prezes odpowiadają na zarzuty

Po rozmowach z Patrycją, Katarzyna i Julią zadzwoniłem do trenera Szałkowskiego. Pierwsze połączenie trwało krótko. Wzburzony trener rozłączył się, gdy powiedziałem, że jego zawodniczki mają mu za złe metody i styl pracy, i że przez to zakończyły lub – w przypadku Julii – nie wznowiły kariery, choć miały realne szanse na przyszłe sukcesy. – W żaden sposób nie przyjmuję ich wypowiedzi za prawdę, bo takie sytuacje nie miały miejsca. Nie widzę powodu, żeby się tłumaczyć z oskarżeń wyssanych z palca. Julia była ogarniętą zawodniczką – mówił trener.

Po kilku minutach zadzwonił. – Nie chcę wyjść na gbura. To nie mój styl – powiedział. – Ja się zajmuję kadrą olimpijską. W kadrę olimpijską idą olbrzymie pieniądze na szkolenie, to nie jest zabawa w przedszkole – tłumaczył swój styl prowadzenia grupy. Na Sport.pl publikujemy całą rozmowę z trenerem.

Zadzwoniłem też do prezesa PZKaj Grzegorza Kotowicza. Najbardziej ciekawiło mnie, czy odejście trzech utytułowanych zawodniczek nie zaniepokoiło go, czy próbował dowiedzieć się, dlaczego nie chcą trenować, choć są w optymalnym wieku. Oczywiście był zaniepokojony, przynajmniej na poziomie deklaracji. Ale zaraz dodał, że kiedyś było gorzej. – Pilnujemy, żeby podejmować decyzje dobre dla kajakarstwa, dla całych grup. Co nie znaczy, że się nie mylimy, bo pewnie czasem się to zdarza, ale staramy się robić to obiektywnie. Zawsze ktoś jest niezadowolony. Też byłem zawodnikiem, też nie miałem łatwo. Miałem konflikt z trenerem na początku, czułem się niesprawiedliwie traktowany, a to były jeszcze czasy tzw. fali. Dzisiaj to nie do pomyślenia, a kiedyś tak to wyglądało. Czy ja się poddałem? Walczyłem dalej i udowadniałem, że jestem dobry, a nie szedłem do mediów – powiedział prezes Kotowicz.

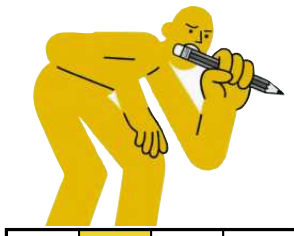
Poprosiłem Katarzynę, Patrycję i Julię o jednozdaniową odpowiedź na pytanie, z czego dziś są dumne. Julia odpowiedziała, że jest dumna z tego, że żyje dla siebie, nie dla innych, że wszystko co robi – robi dla dobra swojego i ludzi, których kocha. „Nie obchodzi mnie krytyka ludzi, którzy nie wiedzą o mnie nic. Jestem dumna ze swojej kreatywności i nieszablonowego myślenia, które przecież każdy ma od dziecka, ale z czasem potrafi się to gdzieś zgubić, między rutyną i dorosłością” – napisała na Whatsappie Julia. Patrycja: „ Dumna jestem z siebie, że pochodząc z niesportowej rodziny, zaczynając przygodę ze sportem dopiero w wieku 14 lat, udało mi się osiągnąć tak wiele”.

Najdłużej trwała wymiana myśli z Katarzyną. „Trudno mi coś wymyślić, bo sport więcej mi zabrał niż dał” – zaczęła. Chwilę potem wyjaśniła: „Sport dał mi wiele, ale ludzie sportu zabrali więcej”. Wreszcie, późnym wieczorem, przyszła jej ostatnia myśl: „Kocham sport, ale ludzie mnie zawiedli”.

SPORT.PL
Komentarz Radosława Leniarskiego
Co na to wszystko trener Mariusz Szałkowski?
Mamy reakcję prezesa Polskiego Związku Kajakowego
Psycholog sportowy: Decyzje w rękach jednej osoby to ryzyko nadużycia
Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na Sport.pl
Zapraszamy na Sport.pl+. Subskrypcja za 1 zł miesięcznie przez pół roku. Płatność 6 zł z góry za 6 miesięcy, potem 9,90 zł co cztery tygodnie.

34447255
wyborcza
REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szalański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455
Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl
WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.
NAKŁAD KONTROLOWANY

eprasa.pl aed9c3bb49

krzyżówka

■	1	2		3		■	4	5		6		7
8	■		■		■	9	■		■		■	
	■		■	10								
11					■		■		■		■	
	■		■		■	12			13			
14							■	■		■	■	
	■		■		■		■	■		■	■	
■	15		16					17		18		
19	■	■		■	■		■		■		■	20
	■	■		■	■	21						
22		23		24			■		■		■	
	■		■		■		■	25				
26									■		■	
	■		■		■		■		■		■	
27						■	28					■

Hasło:

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

Poziomo:

1) może być niestrzeżona
4) ... dożynkowy (ośpiewanie wieńców, dzielenie chleba)
10) Przystanek ..., obecnie z nazwą Pol'and'Rock Festival
11) ... ścisłego zarachowania, stosowane w księgowości
12) „Stracone ... miłości", komedia Szekspira
14) kostka sprasowanego miału węglowego
15) amerykańska piosenkarka, wykonawczyni piosenek „Blind Space", „Shake It Off"
21) kolor bladozielony
22) starożytne państwo na wschodnim wybrzeżu Morza Śródziemnego
25) „My, ... Polski – wszyscy obywatele Rzeczypospolitej", w preambule konstytucji
26) podjechanie autem do tyłu
27) północnoamerykański myśliwy
28) gaduła z bajki o Shreku

Pionowo:

2) luksusowy samochód do dyspozycji bogacza, celebryty
3) jedyny ... rodziny
5) język programowania popularny w komputerach z lat 80.
6) ... głupców, potoczna nazwa pirytu – żółtawego minerału
7) w miksie bakalii
8) szpilka z brylantem jako dodatek do krawata
9) sporządzą wycenę na podstawie projektu budowlanego
13) zbierane na politycznych rywali
16) tajemnicza istota z Himalajów
17) ośrodek spa & ...
18) imię Felliniego, włoskiego reżysera filmowego
19) niedobór w budżecie
20) koliste kluski nadziewane śliwkami albo mięsem
23) otrzymywana przez destylację ropy
24) ojczyzna Pabla Nerudy, poety uhonorowanego literackim Noblem

Rozwiązanie „krzyżówki" nr 105 z 27.08:
Poziomo: 1) rdest **4)** spadek **10)** twardziel **11)** Piotr **12)** urodzaj **14)** stalker **15)** przyzwoitka **21)** Geppert **22)** majster **25)** Asuan **26)** Ellington **27)** Hańska **28)** żyłka
Pionowo: 2) dinozaur **3)** sztruksy **5)** Pedro **6)** dzicz **7)** kolejka **8)** zapasy **9)** Lazurowa Grota **13)** duet **16)** Zeus **17)** implanty **18)** kierunek **19)** uśmiech **20)** stanie **23)** jeleń **24)** tonik
Hasło: Dalekie strony.

sudoku

4	6	7		8	2		5	3
8	9			3				1
		2	5	4				8
	4		3		8	5	7	
	7	8				1		
2	5			6	7	8		
5	2	6	8	7			9	4
		4		9	3			
9	8	3				6	1	

		2					5	
	1			8				
7	6						9	
					8			6
					4			
		3						
			2	1	9			7
4	3	9					7	
	5			2		9	3	
8		7	5		3			

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy na Twoje uwagi i pomysły

ROZRYWKA @WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężykiem. Niewykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

K	I	O	Ł	A	E	R
I	P	K	I	E	A	A
C	Ą	U	N	R	K	G
S	K	S	A	Y	K	O
Y	Ł	Z	R	T	E	L
N	A	E	E	E	N	K
I	M	T	P	R	U	O
R	Y	K	Z	I	R	P
K	A	A	S	A	E	I

gol
opierunek
kryteria
szperanie
areał
kuszetka
kryminały
kąciki

Hasło z 27.08: szachista

skojarzenia

Płot Wałęsy	Znak zwycięstwa	Maszyna do szycia	Ketodieta
Dekolt serek	Trening kardio	Pomysłowe nianie	Rower wodny
Woda Niagary	Klucz dzikich gęsi	Ozempic	Kolarzówka
Kilwater za motorówką	Efekt jo-jo	Gburowaty Kanar	Organy Hammonda

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Rozwiązanie z 27.08:
Elementy do montażu drzwi: Skrzydło, Zawias, Próg, Futryna. **Sprzęt w zawodach lekkoatletycznych:** Tyczka, Młot, Oszczep, Kula. **W repertuarze boksera:** Sierp, Garda, Hak, Zamachowy. **Zaczynają się wypiekiem, czymś słodkim:** Tartan, Dropszot, Bezanmaszt, Tortury

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34426992

Słówko
Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka
Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej
Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia

1 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

wyborcza

KATOWICE
TYGODNIK

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktor prowadzący Wojciech Todur

katowice.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: katowice@wyborcza.pl

Jak prof. Barbara Mróz-Gorgoń diagnozowała wizerunek Beskidów:

Zawsze będziecie Indianami Polski

Barbara Mróz-Gorgoń podała się do dymisji po ujawnieniu kontrowersyjnego raportu „Polaków Portret Własny”. Sprawdzamy, jaką rolę naukowczyni odegrała w projekcie promującym Beskidy, na który przeznaczono ponad 167 tys. zł.

Ewa Furtak

Pełnomocniczka rządu do spraw promocji marki Polski, dr hab. prof. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Barbara Mróz-Gorgoń, poddała się do dymisji w piątek 21 sierpnia. Kiedy pod koniec lipca powołano ją na to stanowisko, premier Donald Tusk mówił, że to „najwybitniejsza w Polsce specjalistka do kształtowania marki”. Pełnomocniczka podała się do dymisji po tym, jak sieć obiegły fragmenty raportu „Polaków Portret Własny” opublikowanego przez Fundację Marka Polska. Mróz-Gorgoń była kierowniczką merytoryczną projektu, została też wymieniona jako „autor raportu”.

Na antenie Polsatu News naukowczyni wyjaśniała, że raport to dokument roboczy, który „nigdy nie powinien się znaleźć w przestrzeni publicznej”. – Biję się w piersi, wykorzystywałam AI. To jest raport, który był raportem właśnie w trakcie prowadzonych badań. Służył jako element przejściowy, nic więcej – podkreślała.

Potwierdziła, że raport nie był przedmiotem zamówienia ministerstwa. Podkreślała, że są nimi badania, które miały zostać przeprowadzone rzetelnie.

Raport dla LOT Beskidy

Lokalna Organizacja Turystyczna Beskidy 15 kwietnia 2025 roku rozpoczęła realizację zadania publicznego zatytułowanego „PMT Beskidy – kompleksowa analiza wizerunku marki i rekomendacje dalszych działań”. Projekt trwał do końca grudnia i realizowany był w ramach Priorytetu 4 – „Transfer wiedzy” Programu wsparcia turystyki 2025. LOT Beskidy dostała dotację ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki w wysokości 167 551,00 zł brutto.

Projekt miał wzmocnić wizerunek Beskidów jako certyfikowanej Polskiej Marki Turystycznej. Zapowiadano „wykorzystanie rzetelnych danych, nowoczesnych metod badawczych i szerokiej współpracy różnych środowisk – od samorządów, przez przedsiębiorców, po mieszkańców”. Wszystko to miało umożliwić opracowanie skutecznej strategii promocyjnej.

– Bierzemy udział w różnych wydarzeniach, m.in. w konferencjach oraz warsztatach. Na warsztatach, najpierw online, a potem stacjonarnych, poznaliśmy Barbarę Mróz-Gorgoń. Wiedzieliśmy, że pracuje dla Polskiej Organizacji Turystycznej oraz dla ministerstwa – mówi nam Piotr Plewiński z LOT Beskidy.

• **Barbara Mróz-Gorgoń podczas konferencji w Bielsku-Białej dotyczącej projektu „PMT Beskidy – kompleksowa analiza wizerunku marki i rekomendacje dalszych działań”**

FOT. PAWEŁ SOWA / URZĄD MIASTA BIELSKA-BIAŁEJ

Gdy pojawiła się możliwość skorzystania z dotacji, LOT Beskidy, która nie jest bogatą organizacją, wystąpiła o nią Po otrzymaniu pieniędzy zaproszono do współpracy Barbarę Mróz-Gorgoń.

Jednym z elementów projektu była diagnoza wizerunku poprzez zastosowanie metody triangulacji danych – to podejście badawcze, opierające się na łączeniu więcej niż jednej metody badawczej w ramach jednego projektu. Przeprowadzono m.in. wywiady pogłębione, badania w grupach fokusowych a także dwudniowe warsztaty. Ich uczestnikami byli reprezentanci branży kreatywnej, przedsiębiorców, pokolenia Z, seniorów, a także urzędnicy.

Druga część badań obejmowała analizę ponad 35 tysięcy wpisów i komentarzy użytkowników internetu dotyczących Beskidów. Dane te zostały opracowane przez dr Dominikę Hadro z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. 40 tys. zł brutto zostało przeznaczone na drugi dokument – „Diagnoza wizerunku Polskiej Marki Turystycznej Beskidy”.

Jesteśmy jak Indianie

– Są osoby, które mają ogromną wiedzę, ale nie potrafią mówić. Barbara Mróz-Gorgoń mówi świetnie i robi na wszystkich bardzo dobre wrażenie. Poza tym ma tytuł profesora uznawanej uczelni – opowiada nam jedna z osób, które miały kontakt z naukowczynią.

Mówić naukowczyni potrafi barwnie. Podczas grudniowej konferencji w bielskim ratuszu, omawiając projekt, w którym brała udział, mówiła, że jego misją jest budowanie Beskidów jako „europejskiego regionu regeneracji emocjonalnej, harmonii natury, kultury i zrównoważonego doświadczenia turystycznego”, a Beskidy to „międzynarodowa marka Łagodnych gór Europy – przestrzeni światłoczułości, twórczości i wspólnoty”.

Barbara Mróz-Gorgoń przedstawiła diagnozę i rekomendacje dla Beskidów. Wspomniała wtedy, że pracuje również nad strategią dla ogólnopolskiej marki turystycznej, a Beskidy dostarczyły jej nowych inspiracji.

– Po tych badaniach muszę powiedzieć, że Beskidy stanowią esencję całego naszego narodu. Można tu odnaleźć wszystko, co w innych regionach się przejawia, tu jest taka kapsuła polskości i równocześnie różnorodności – mówiła Mróz-Gorgoń. Wyniki badań – jak mówiła podczas konferencji – manifestują się w hasłach „Natura kultury” i „Kultura natury”, nieustannie się przeplatających.

– Beskidy to jest miejsce, gdzie brzmi natura, gdzie natura jest kulturą, a kultura ma swoją naturę i przemawia bardzo silnie. Wy macie zupełnie inną kulturę w obejściu z naturą; zupełnie inaczej, niż cała reszta naszego narodu, pojmujecie ten spektakl, w którym przyszło wam żyć. Nigdzie nie spotykamy takiego szacunku do natury, jak tutaj. Nigdzie! – mówiła Barbara Mróz-Gorgoń.

Opowiadała także, że w innych regionach kraju „ludzie są bardziej nastawieni na korzystanie z uroków natury czy też współtworzenie z naturą. Tutaj człowiek ma poczucie, że coś większego pozwala mu tu być. Czuje się wielkie oddanie naturze, absolutnie wzruszające”.

– Łączy was też coś innego, niesłychanego – taka bardzo mistyczna duchowość, która niekoniecznie musi mieć związek z religią. To jest zupełnie inny duch, którego wy, ludzie stąd, macie w sobie. Rzecz absolutnie przepiękna, która się przejawia w różnych rzeczach, która sprawia, że tutaj życie naprawdę tętni kulturą – mówiła Barbara Mróz-Gorgoń. – Ta duchowość przejawia się też tym, że jednak jesteście inni i w tym dla mnie zawsze będziecie Indianami Polski – dodawała.

Obecny na tym wydarzeniu był m.in. prezydent Bielska-Białej Jarosław Klimaszewski. – Góry mamy blisko i tego nam nikt nie zabierze, ale zawsze walczymy przede wszystkim o tych, którzy mają do nas przyjechać. Myślimy też o rozwoju gospodarczym w tym zakresie. Dzisiaj dowiemy się, jak to robić jeszcze skuteczniej – od osób, które korzystają z turystyki, bo to one najlepiej wiedzą, czego potrzebują – mówił m.in. prezydent.

W Bielsku-Białej stanęły billboardy

Projektowi towarzyszyły działania marketingowe, m.in. kampania w mediach społecznościowych i reklama outdoorowa. W strategicznym punkcie Bielska-Białej, na skrzyżowaniu ulic Wyzwolenia i Piekarskiej, pojawiły się billboardy z życzeniami „białych świąt w Beskidach”.

Po tym, jak głośno zrobiło się o wpadce z raportem, lokalni działacze PiS i Konfederacji zainteresowali się projektem LOT Beskidy. Chcą wiedzieć, na co dokładnie zostały wydane pieniądze.

Poseł PiS Przemysław Drabek złożył 23 sierpnia interpelację do Ministerstwa Sportu i Turystyki. – Składam również zapytania do prezydenta miasta Bielska-Białej – zapowiadał Przemysław Drabek.

Naukowczyni nie odpowiedziała na pytania „Wyborczej”. LOT Beskidy ma w wersji papierowej raport przygotowany w ramach projektu. Na pierwszy rzut oka nie wzbudził żadnych zastrzeżeń. ●

eprasa.pl aed9c3bb49

Niedoświadczeni śledczy w elitarnym wydziale Prokuratury Krajowej

„Nie takie standardy obiecywał Waldemar Żurek”

Do śląskiego wydziału Prokuratury Krajowej delegowano śledczą z trzyletnim stażem, a we wrześniu trafi tam prokurator, który nominację odebrał zaledwie dziewięć miesięcy temu.

Marcin Pietraszewski

Śląski wydział Prokuratury Krajowej w Katowicach to elitarna jednostka śledcza, która prowadzi najważniejsze postępowania dotyczące korupcji i przestępczości zorganizowanej.

Część z nich ociera się o politykę, a także wymaga też współpracy międzynarodowej. Śledczy z Katowic prowadzą między innymi sprawy nieprawidłowości w Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, z której w czasach rządów PiS wyprowadzono setki milionów złotych, uzyskiwania „lewych” dyplomów z Collegium Humanum, czy oszustw związanych z giełdą kryptowalut Zondacrypto.

CZYSTKA

W lutym 2026 roku naczelnikiem śląskiego wydziału Prokuratury Krajowej został Marek Wełna. Zastąpił on na tym stanowisku Tomasza Tadlę. I natychmiast odwołał ze stanowiska zastępcy naczelnika prokuratora Pawła Leksa, który razem z Tadlą zajmował się sprawą korupcyjnej propozycji złożonej przez Marka Chrzanowskiego, szefa KNF, bankierowi Leszkowi Czarneckiemu. Leks wsadził też do aresztu Adama G., oskarżonego o korupcję, byłego już wiceministra aktywów państwowych w rządzie Mateusza Morawieckiego.

7 kwietnia Wełna złożył wnioski o odwołanie ze śląskiego wydziału PK kolejnych śledczych: Sebastiana Głucha, Krzysztofa Motyla, Karola Zoka, Marcina Rodzaja, Gabrielę Cichońską i Annę Hetmańczyk.

To była jedna trzecia stanu kadrowego śląskiego wydziału. Wnioski nie miały uzasadnienia, a prokuratorzy dowiedzieli się o nich z „Wyborczej”. Prokurator Generalny Waldemar Żurek podpisał je 24 kwietnia.

Katowiccy śledczy napisali imienną skargę na Wełnę, w której zarzucili mu, że działał nieetycznie, nie jest niezależny oraz kieruje się rewanżyzmem. Podkreślili, że nowy naczelnik wielokrotnie zapewniał podwładnych, że nie planuje żadnych zmian kadrowych, jest zadowolony z ich pracy i przekazywał pochwały płynące z departamentu przestępczości zorganizowanej Prokuratury Krajowej. Po raz ostatni takie zapewnienia miał złożyć 2 kwietnia, podczas przedświątecznego spotkania z prokuratorami. Pięć dni później napisał wnioski o odwołanie sześciu z nich. W ocenie śledczych było to nieetyczne i niegodne funkcji naczelnika.

Prokuratorzy w złożonej skardze napisali, iż Marek Wełna spotkał się z nimi po publikacji „Wyborczej” i przyznał, że złożył wnioski o ich odwołanie. Powiedział im, że nie ma do nich żadnych zastrzeżeń, ale musi „wpuścić do wydziału nową krew”.

Miał dać do zrozumienia, że robi to na czyjeś polecenie, że pod jego adresem padały zarzuty, iż kieruje wydziałem półtora miesiąca i nic jeszcze nie zrobił. Dlatego zdecydował się na odwołania. Wełna miał też powiedzieć, że przyszedł do Katowic, „zrobić brudną robotę”. Skarga nic nie dała.

Marek Wełna w miejsce odwołanych prokuratorów ściąga teraz nowych śledczych. We wtorek 25 sierpnia pracę w śląskim wydziale rozpoczęła prokurator Klaudia Wrzecionko-Pałka. Jej delegację osobiście podpisał Waldemar Żurek, Prokurator Generalny. Problem w tym, że Wrzecionko-Pałka ma niewielki staż, prokuratorem została zaledwie 12 maja 2023 r. Ostatnio była delegowana do wydziału przestępczości gospodarczej Prokuratury Okręgowej w Katowicach. Teraz w Prokuraturze Krajowej ma prowadzić najpoważniejsze postępowania. – Ona świetnie czuje sprawy związane z wyłudzeniami podatków czy lewymi fakturami, ale ma niewielkie doświadczenie związane z samodzielną pracą śledczą – przyznają prokuratorzy z Katowic.

We wrześniu do śląskiego wydziału Prokuratury Krajowej ma trafić prokurator Marcin Gudejczyk z Prokuratury Rejonowej Katowice-Północ. On nominację prokuratorską odebrał dopiero w grudniu 2025 r.

• **Budynek prokuratury w Katowicach** FOT. ANNA LEWAŃSKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

W PROKURATURZE WRZE

Delegacje niedoświadczonych śledczych do Prokuratury Krajowej wywołały wrzenie w prokuraturze na Śląsku. – To przypomina ścieżkę awansową, jaką za rządów PiS w prokuraturze wymyślił Zbigniew Ziobro. Była zarezerwowana dla wybranych, a przecież teraz miało być inaczej – podkreślali śledczy.

Prokurator Michał Binkiewicz, rzecznik prasowy Prokuratury Regionalnej w Katowicach, a zarazem jej wiceszef, przyznał, że kierownictwo śląskiej prokuratury negatywnie oceniło delegację prokurator Klaudii Wrzecionko-Pałki do Prokuratury Krajowej. – Prokurator Regionalny w Katowicach wskazał, że ta delegacja przeczy zasadom zrównoważonej ścieżki rozwoju zawodowego prokuratora – przekazał „Wyborczej” Binkiewicz.

Równie krytyczną ocenę delegowania do Prokuratury Krajowej śledczych z niewielkim stażem ma prokurator Aleksandra Antoniak-Drożdż, zastępczyni szefa Prokuratora Regionalnego w Katowicach.

„Prokurator Generalny, podpisując osobiście delegację Pani prokurator do pracy w Śląskim Wydziale Zamiejscowym Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji w Katowicach, skorzystał ze swoich kompetencji. Decyzję tę oceniam jednak jako głęboko rozczarowującą” – napisała „Wyborczej” wiceszefowa śląskich prokuratorów.

Wskazała, że Waldemar Żurek, delegując do Prokuratury Krajowej śledczą zdobywającą dopiero doświadczenie zawodowe, zapomniał, iż jednym z postulatów środowiska prokuratorskiego było przywrócenie zachwianej ścieżki rozwoju prokuratorów i zaprzestanie delegacji o kilka szczebli.

„Delegacja Pani prokurator deprecjonuje wszystkie nasze starania, aby przywrócić porządek w tym zakresie, stąd takie ruchy kadrowe nie znajdują naszej aprobaty. Trudno mi zrozumieć, że Waldemar Żurek jako Minister Sprawiedliwości jest bardzo konsekwentny, jeśli chodzi o standardy awansów i delegacji sędziów, natomiast jako Prokurator Generalny obniża je z taką łatwością w stosunku do prokuratorów. (...) Trzymanie się standardów zrównoważonej ścieżki rozwoju zawodowego ma znaczenie dla przywracania poczucia godności w naszym zawodzie, w którym niezależność w podejmowaniu decyzji procesowych przez prokuratora zależy od wiedzy oraz doświadczenia zawodowego zdobywanego latami w pracy prokuratora na poszczególnych szczeblach. Delegacje z rejonu do PK są tego oczywistym zaprzeczeniem. Nie takie standardy obiecywał w prokuraturze Prokurator Generalny Waldemar Żurek” – napisała Aleksandra Antoniak-Drożdż.

Prokuratura Krajowa nie odpowiedziała na pytania „Wyborczej”. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraków/34449724

INFORMACJA DLA UŻYTKOWNIKÓW PŁATNEGO ODCINKA AUTOSTRADY A4 KATOWICE – KRAKÓW

W związku z budową Miejsc Obsługi Podróżnych we wrześniu 2026 r. na odcinku pomiędzy Węzłem Rudno a PPO Balice na obu jezdniach, to jest w kierunku Krakowa oraz Katowic, na długości 1 km obowiązywać będzie zmieniona organizacja ruchu. Ruch odbywać się będzie dwoma zawężonymi pasami ruchu i przy ograniczeniu prędkości.

Szczegółowe informacje są na bieżąco publikowane na stronach internetowych: www.a4info.pl, www.ia4.pl, na platformie X: www.twitter.com/A4KatKra oraz w Punktach Informacji Drogowej.

Przepraszamy za utrudnienia i prosimy o ostrożną jazdę.
Eurovia Polska S.A. – Wykonawca robót

OGŁOSZENIE PŁATNE Katowice/34414054

KATOWICKIE CMENTARZE KOMUNALNE

POMOC W ORGANIZOWANIU POGRZEBÓW

ul. Murckowska 9
40-266 Katowice

CAŁODOBOWE USŁUGI
tel.: 32 255 21 32,
32 255 15 51, 607 399 321

mail: kck@kck.katowice.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE Katowice/34449236

Rybnik

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA

informuje o wywieszeniu od dzisiaj na okres 21 dni w siedzibie Urzędu Miasta Rybnika przy ul. Bolesława Chrobrego 2 oraz zamieszczeniu na stronie internetowej www.rybnik.eu wykazu nieruchomości gminnych przeznaczonych do oddaniaw dzierżawę w drodze bezprzetargowej

RYBNIK.EU

1 KA

eprasa.pl aed9c3bb49

Zwierzęta

„Miastowy” border collie pracuje na hali

Porzucony pod bacówką border collie szybko odnalazł swoje miejsce na górskiej hali. Choć wcześniej najwyraźniej żył w zupełnie innych warunkach i do dziś nie rezygnuje z wygodnego posłania, w pracy przy owcach okazał się bardzo zaangażowany.

Ewa Furtak

Józef Michałek z Istebnej, znawca i propagator kultury i tradycji górali Beskidu Śląskiego jest jedną z osób, dzięki którym na górskich halach znowu pasą się stada owiec. Pan Józef odwiedza teraz różne bacówki, nie tylko w Beskidach.

Baca z Orawy pokazał mu swojego nowego psa. To czarno-biały border collie, którego ktoś porzucił pod bacówką. – Pies jest ewidentnie „miastowy”, ma „pańskie” nawyki, śpi tylko na wyścielanym posłaniu. Jego zachowanie wskazuje na to, że nie był dobrze traktowany przez poprzednich właścicieli – opowiada Józef Michałek. – Za to natychmiast odnalazł się w pracy na hali, jest szczęśliwy. W bacę jest wpatrzony, zrobiłby wszystko, byleby mu się przypodobać, jest bardzo wdzięczny – dodaje góral.

• **Porzucony border collie pasie owce** FOT. JÓZEF MICHAŁEK

Baca z Orawy ma już do pomocy przy owcach jednego psa tej rasy.

Border collie to psy pasterskie i zaganiające. Pochodzą z Wysp Brytyjskich, gdzie były wykorzystywane do zaganiania owiec. Fédération Cynologique Internationale (FCI) – Międzynarodowa Federacja Kynologiczna uznała rasę stosunkowo niedawno, bo dopiero w 1995 roku, ale psy te są znane od bardzo dawna. Inteligentne i pełne energii bordery stały się w ostatnich latach jedną z popularniejszych ras w Polsce.

Pies ten wymaga dużo ruchu; dlatego można go zobaczyć w różnych sportach kynologicznych. Ale też świetnie sprawdza się w pracy. – Zaganianie owiec to zadanie, do którego border collie selekcjonowano przez pokolenia pracy na brytyjskim pograniczu. Pies nie goni stada – ustawia się względem owiec tak, żeby same ruszyły w wyznaczoną stronę. Steruje nimi wzrokiem oraz ruchem ciała. Ten sposób pracy zbudował charakter, który dziś opisuje wzorzec rasy border collie: potrzebę zadania, czujność i gotowość do współpracy z człowiekiem – czytamy na stronie bordercollie.pl.

Zaganianie owiec to dla tej rasy instynkt, będący efektem selekcji naturalnej. – Gdy byłem dzieckiem, wypasaliśmy owce na polsko-czechosłowackiej granicy. Mieliśmy psa właśnie w typie border. Zdarzało się, że stado przechodziło na czechosłowacką stronę, WOP-iści nas tam oczywiście nie przepuszczali. Ale wystarczyło powiedzieć psu: „idź po owce” i przyprowadzał stado – opowiada pan Michałek. – Niestety, zastrzelił go strażnik leśny – dodaje.

Pan Józef mówi, że pies na hali musi reagować przede wszystkim na trzy komendy: „idź po owce”, „zaganiaj”, „stój”. Ta ostatnia zwykle bywa dla energicznych borderów najtrudniejsza. Zwłaszcza gdy pies jest rozpędzony.

Jak mówi pan Józef, bordery pomagają w zaganianiu owiec, ale stad pilnują psy innej rasy – ogromne owczarki podhalańskie. To czujny, wierny, bardzo odważny, wyróżniający się wysokim stopniem inteligencji i łatwością tresury pies. Jeśli przyzwyczai się do swojego stada, będzie go bronił do upadłego.

Stowarzyszenie dla Natury „Wilk”, które prowadzi badania dużych drapieżników żyjących na terenie Polski, rozdawało nawet w Beskidach szczeniaki tej rasy w ramach programu ochrony stad przed wilkami.

Puchate, pocieszne kulki po kilkunastu miesiącach stawały się wiernymi i odważnymi obrońcami stad. – Trzeba pamiętać, żeby szczeniaka za bardzo nie głaskać, bo pies ma się przywiązać nie do ludzi, lecz do owiec – przypominali naukowcy gospodarzom.

Nadzorowali też wychowanie i trening psów. Program obrony beskidzkich stad przed wilkami Stowarzyszenie dla Natury „Wilk” prowadzi wspólnie z Zespołem Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego oraz wojewódzkim konserwatorem przyrody. Hodowcy dostawali za darmo także fladry.

Także WWF Polska, oprócz działań edukacyjnych i warsztatów dla lokalnych społeczności, rozdaje hodowcom różne rodzaje zabezpieczeń. Przede wszystkim są to ogrodzenia elektryczne.

– Jednak skuteczność ochrony można zdecydowanie zwiększyć dzięki pomocy pasterskich psów stróżujących. Wilk to bardzo lękliwe zwierzę, dlatego skutecznym zabezpieczeniem gospodarstwa przed ewentualnym atakiem jest już sama obecność psa na terenie wypasu. Rolą owczarka nie jest walka z wilkiem. Wystarczającym narzędziem do odstraszenia wilków jest już sama masywna postura psa i jego donośny szczek – informuje WWF. ●

wyborcza.pl

• **Więcej czytaj na katowice.wyborcza.pl**

OGŁOSZENIE PŁATNE Katowice/34449617

Prezydent Miasta Mysłowice
informuje:

Na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Mysłowice, na II piętrze oraz na stronie internetowej www.myslowice.pl, BIP podano do publicznej wiadomości szczegółowe

wykazy nieruchomości stanowiących własność Gminy Mysłowice przeznaczonych do:

sprzedaży w drodze bezprzetargowej:
- lokalu mieszkalnego nr 35 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Robotniczej 20B w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem zarządzenie 447,
- lokalu mieszkalnego nr 35 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. G. Morcinka 6A w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem zarządzenie 448,
- lokalu mieszkalnego nr 3 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. F. Chopina 7 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem zarządzenie 449,
- lokalu mieszkalnego nr 6 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Wielka Skotnica 5A w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem zarządzenie 450,
- lokalu mieszkalnego nr 49 znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Armii Krajowej 20 w Mysłowicach, stanowiącego własność Gminy Mysłowice, wyznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców wraz z pomieszczeniem przynależnym i udziałem w częściach wspólnych budynku oraz sprzedażą ułamkowej części gruntu jako prawa związanego z lokalem zarządzenie 451.

Osoby, którym na podstawie art. 34 ust. 1 pkt. 1 i pkt. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2026r. poz. 399), przysługuje pierwszeństwo w nabyciu wyżej opisanej nieruchomości Gminy Mysłowice, mogą w terminie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia niniejszego wykazu, złożyć wniosek o jej nabycie.
termin wywieszenia: 28.08.2026 r. do 09.10.2026 r.

1KA

REKLAMA Katowice/34448710

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO POCHODZĄCYCH Z FUNDUSZU PROMOCJI KULTURY W RAMACH PROGRAMU *MUZYKA*, REALIZOWANEGO PRZEZ NARODOWY INSTYTUT MUZYKI I TAŃCA
PARTNER
ZADANIE DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
WSPÓŁORGANIZATOR
PARTNER
PATRONAT MEDIALNY
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Narodowy Instytut Muzyki i Tańca
Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia
Województwo Śląskie
Gminny Ośrodek Kultury w Świerklańcu
zaiks sprzyjamy wyobraźni
wyborcza.pl

eprasa.pl aed9c3bb49

Niepokój o działki w cieniu zamku

Kto by nie chciał domu z widokiem na takie ruiny?

Kręcono tu sceny do Janosika i Zemsty. Miejsce zachwyca, więc i grunt znajdujący się po sąsiedzku ma swoją cenę.

Wojciech Todur

Miejscowość zostanie zabudowana z czterech stron. Zniknie unikalna jurajska przestrzeń z możliwością spacerów i rekreacji z widokiem na Zamek Ogrodzieniec – dzieli się z nami informacjami czytelnik.

I alarmuje: „Tworzony plan ogólny gminy zakłada możliwość budowy wielu domów jednorodzinnych bezpośrednio za Zamkiem Ogrodzienieckim. Niszczy to niezabudowany, cenny krajobraz jurajski (...)." – napisał.

Postanowiliśmy sprawdzić, czy Ogrodzieniec rzeczywiście ma nowy plan na to urokliwe miejsce.

Położony na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej zamek, a właściwie jego ruiny, przyciągają rocznie około 200 tysięcy osób. Budowlę wzniesiono w tzw. systemie Orlich Gniazd. Za czasów króla Kazimierza Wielkiego na wapiennych skałach powstawały zamki i strażnice, które strzegły zachodniej granicy Królestwa Polskiego.

Dziś jest to zespół bardzo malowniczych ruin. Te posłużyły m.in. jako plenery do serialu Janosik, w zamku realizowano też zdjęcia do Zemsty w reżyserii Andrzeja Wajdy. Gdy odbywają się tu pokazy walk rycerskich, iluminacji czy ognia, to do Podzamcza zjeżdżają tłumy.

UCHWAŁA SPRZED DWUDZIESTU LAT

Niepokój, który towarzyszy osobom mieszkającym w Ogrodzieńcu i odwiedzającym to miejsce, wiąże się z pracami nad planem ogólnym dla gminy. To dokument, który zastępuje studium uwarunkowań i obejmuje cały obszar gminy. Wyznacza ramy dla planów miejscowych i dla decyzji o warunkach zabudowy.

„Nie pozwólmy, aby nasza piękna Jura zamieniła się w chaotyczny plac budowy, gdzie braknie miejsca na spacer, a oczy bolą! Nawet jedna działka w środku pola daje precedens do dalszej zabudowy! W dyskusji znajdziecie więcej informacji oraz mapki z niecodziennymi decyzjami gminy Ogrodzieniec.

Przykład? Hektarowa działka budowlana w szczerym polu, 800 m od najbliższych zabudowań, obok zamku Ogrodzieniec, w najcenniejszym i nietkniętym zabudową obszarze Jury. W proponowanym planie ogólnym pozostawiono hektarową „strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną". Bez infrastruktury, samotnie..., ale z widokiem, pod lasem i bez sąsiadów... kto by nie chciał mieszkać?" – czytamy na profilu FB „Ratujmy krajobraz Jury", za którym stoi mieszkaniec gminy Jakub Wicher.

• **Zamek Ogrodzieniec**
FOT. MARTA BŁAŻEJOWSKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Anna Pilarczyk, burmistrz miasta i gminy Ogrodzieniec, wyjaśnia, że plan ogólny nie przewiduje udostępniania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową.

Teren, na który wskazują mieszkańcy, to m.in. działki o numerach 952 i 953. I rzeczywiście na tych działkach można się budować.

Tyle że, jak zaznacza Anna Pilarczyk, wynika to z zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który został przyjęty uchwałą nr XLII/30/2002.

– Czyli ponad 20 lat temu. To wtedy podjęto decyzję o przeznaczeniu dotychczas niezabudowanego i wyłączonego z zabudowy terenu pod nowe osiedle – mówi burmistrz. – Nie wprowadzamy zatem nowej funkcji mieszkaniowej. Naszym celem nie jest „zabudowanie" terenów za zamkiem – dodaje.

Położony na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej zamek, a właściwie jego ruiny, przyciągają rocznie około 200 tysięcy osób

W Ogrodzieńcu zorganizowano konsultacje w sprawie planu ogólnego. – Można powiedzieć, że tematem zainteresowały się dwie grupy osób. Bo to nie jest tak, że w gminie mieszkają tylko osoby, które nie chcą zmian. Są i tacy, którzy mają działki w atrakcyjnych lokalizacjach, a plan zabrania zabudowy na tym terenie – mówi nam mieszkaniec, który prosi o zachowanie anonimowości. Zaznacza, że pracuje w samorządzie i nie chce mieć z tego powodu nieprzyjemności.

W podobnym tonie wypowiada się Małgorzata Janoska, przewodnicząca Rady Miejskiej. – Mieszkańcy zgłaszali do planu dużo uwag. Na pewno ponad 60. Nie wszystkie zostaną uwzględnione. Faktem jest jednak, że są i tacy, którzy wyczekują na zmiany dające im szansę na sprzedaż swoich nieruchomości lub podniesienie ich wartości – mówi nam.

– Nasza gmina to taki „dziki zachód". Niewielu ma odwagę, żeby podnieść rękę na pomysły pani burmistrz. Tu wyrazem heroizmu jest nieraz danie „lajka" w internecie. Każdy pomysł pani burmistrz przejdzie, bo też rada miejska, to maszynka do głosowania – mówi nam były radny.

Burmistrz Ogrodzieńca dopowiada, że spotkała się z mieszkańcem, który stoi za przywołanym przez nas profilem FB. – Potwierdzam – mówi pan Jakub, który zaznacza, że jego inicjatywa miała przede wszystkim nagłośnić, że trwają konsultacje. – Ocenę ewentualnych zmian i propozycji każdy może mieć już inną – mówi Jakub Wicher.

TROSKA O TO, CO WYJĄTKOWE

Anna Pilarczyk podkreśla, że rozumie pytania i obawy mieszkańców dotyczące przyszłego zagospodarowania terenów w sąsiedztwie Zamku Ogrodzienieckiego.

– To dla nas szczególnie ważny obszar. Tak z punktu widzenia krajobrazu, dziedzictwa kulturowego, jak i turystyki. Tereny położone za zamkiem tworzą otwartą przestrzeń widokową i są częścią wyjątkowego krajobrazu Jury Krakowsko-Częstochowskiej – opisuje burmistrz i dodaje, że zadaniem gminy jest nie tylko rozwój i nowe inwestycje, ale również troska o to „co jest wyjątkowe i czego nie można odtworzyć".

Władze Ogrodzieńca przypominają, że projekt planu ogólnego musi uwzględniać istniejący stan planistyczny oraz obowiązujące przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Burmistrz wskazuje, że mieszkańcy niepokoją się o tereny, których funkcje zostały określone już wiele lat temu, a projekt planu nic w tym temacie nie zmienia.

– Nie dokonujemy więc dowolnego „otwierania" nowych terenów pod zabudowę, lecz uwzględniamy istniejący stan planistyczny. Wszystko odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami – dodaje.

Wskazane przez burmistrz dwie działki mają razem około hektara powierzchni. Sąsiadują z ulicą Dąbrowskiego. W linii prostej to około 800 metrów od ruin. Zdecydowanie bliżej zabytku znajdują się domy, które pobudowano przy ulicach Bonerów, Krakowskiej czy Zamkowej.

– Jeżeli ktoś myśli o dobrych pomysłach dla Podzamcza, to przede wszystkim powinien pomyśleć o zapewnieniu dojazdu w to miejsce. W trakcie wydarzeń organizowanych na zamku jego sąsiedztwo zamienia się w jeden wielki parking – mówi nam mieszkanka Będzina, która ostatnio odwiedziła to miejsce.

– Rozwój Ogrodzieńca musi odbywać się w sposób zrównoważony – tak, aby z jednej strony odpowiadać na potrzeby mieszkańców i umożliwiać rozwój gminy, a z drugiej chronić jej charakter, krajobraz i miejsca, które decydują o jej wyjątkowości. Przygotowując plan ogólny, kierujemy się właśnie taką odpowiedzialnością – komentuje Anna Pilarczyk. – Zależy nam na tym, aby Ogrodzieniec rozwijał się, ale jednocześnie pozostał miejscem, które zachwyca swoim krajobrazem, historią i wyjątkowym charakterem. To właśnie jest odpowiedzialność, którą jako samorząd bierzemy na siebie – dbanie zarówno o mieszkańców, jak i ich potrzeby oraz o dziedzictwo, które mamy obowiązek zachować dla kolejnych pokoleń. Dlatego zależy nam na zachowaniu walorów krajobrazowych, przyrodniczych i turystycznych Ogrodzieńca. Zamek i jego otoczenie są naszym wspólnym dziedzictwem i jednym z najważniejszych atutów naszej gminy – podkreśla Anna Pilarczyk.

1 KA

eprasa.pl aed9c3bb49

Kłopotliwa podróż Uberem

Kierowca wysadził z auta pacjentkę onkologiczną

Kobieta, która chwilę wcześniej przeszła tomografię komputerową z kontrastem, zamówiła Ubera, aby wrócić do domu. Podróż zakończyła się telefonem na numer alarmowy 112 i skargą.

Michalina Bednarek

Pani Judyta zamówiła przez aplikację Uber przejazd z Katowickiego Centrum Onkologii przy ul. Raciborskiej do swojego domu. Samochód przyjechał około kwadrans później. Jak relacjonuje pasażerka, była bezpośrednio po tomografii komputerowej z podaniem środka kontrastowego.

Po wejściu do samochodu kierowca miał zwrócić jej uwagę, że oczekiwała w miejscu objętym zakazem zatrzymywania.

– Punkt odbioru został wskazany przez aplikację. A mężczyzna zwrócił mi uwagę, to nie było uprzejme. Poczułam się zaatakowana. Powiedziałam, że ewentualne zastrzeżenia dotyczące miejsca odbioru powinny zostać skierowane do Ubera, który wskazał ten punkt. Poinformowałam również kierowcę, że jestem pacjentką onkologiczną i właśnie przeszłam badania – opowiada.

BAŁ SIĘ ZŁEJ OCENY

Taksówka dojechała na ulicę Mikołowską i zatrzymała się pod kościołem. – Kierowca zażądał, aby wysiadła, bo spodziewa się ode mnie negatywnej oceny i dlatego woli zakończyć przejazd jako pierwszy. Jego decyzja nie była motywowana względami bezpieczeństwa ruchu, stanem technicznym pojazdu ani moim zachowaniem, lecz obawą przed konsekwencjami negatywnej oceny w aplikacji – uważa pasażerka.

Kobieta odmówiła opuszczenia samochodu. Powiedziała, że źle się czuje.

– Tłumaczyłam, że nie potrzebuję pomocy medycznej, lecz chcę po prostu zostać bezpiecznie dowieziona do domu. Kierowca kazał mi wysiąść.

Powiedziałam, że oczekuję wykonania opłaconego przewozu albo zapewnienia innego pojazdu. Kierowca ruszył dalej, aby w pewnym momencie zjechać z trasy – opowiada. Zatrzymał się na ul. Andrzeja, przy sądzie.

– Zaczęłam się obawiać o swoje bezpieczeństwo i uruchomiłam nagrywanie w telefonie. Kierowca zadzwonił pod numer 112. Początkowo rozmowa z dyspozytorem odbywała się przy włączonym głośniku, jednak później kierowca wyłączył głośnik i sam prowadził rozmowę z dyspozytorem. Próbowałam przedstawić swoją wersję wydarzeń, ale kierowca przerywał – opowiada. Z samochodu ostatecznie wysiadła i musiała sobie zorganizować kolejny transport.

Na tym sprawa jednak się nie zakończyła. Kobieta poprzez aplikację musiała zapłacić 15 zł za niedokończony kurs. Zauważyła też, że numer boczny samochodu różni się od tego podanego w aplikacji.

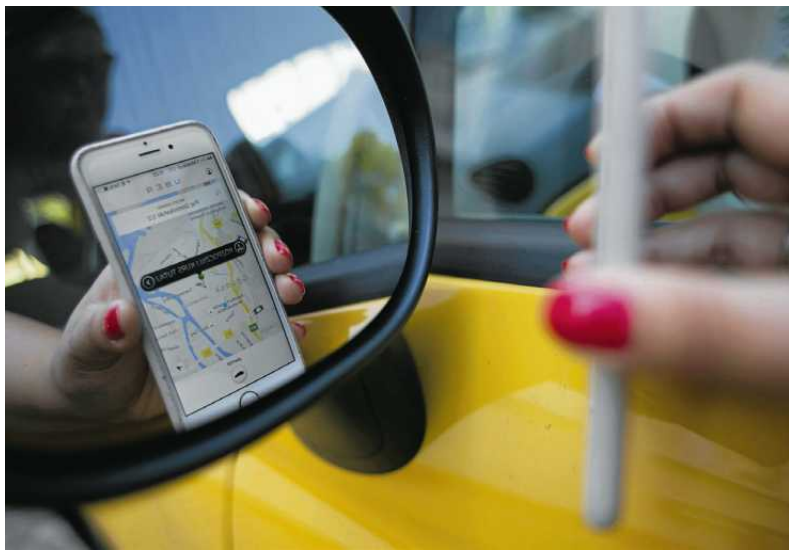
– Jeszcze tego samego dnia zgłosiłam zdarzenie Uberowi, opisując je jako poważny incydent dotyczący mojego bezpieczeństwa. W odpowiedzi dostałam przede wszystkim ogólne informacje, że sprawa jest traktowana poważnie, ale nic poza tym. Nawet informacji, jakie konkretnie działania zostały podjęte wobec kierowcy. System ostatecznie zamknął zgłoszenie – mówi.

Kobieta podkreśla, że nie wie czy wobec kierowcy podjęto jakiekolwiek działania, ani czy po zgłoszeniu incydentu nadal wykonywał on przewozy. – Pasażer w aplikacji widzi przede wszystkim markę Uber. Tymczasem, jak wynika z dokumentów dotyczących tego konkretnego przejazdu, na fakturze jako podmiot świadczący usługę transportową wskazana została Evelstar z Katowic. To właśnie ten podmiot, a nie Uber, został wymieniony jako przedsiębiorca wykonujący przewóz – dowiedziała się pani Judyta.

Kobieta skierowała więc pytania nie tylko do Ubera, ale również do organów nadzorujących rynek taxi w Katowicach, czyli Urzędu Miasta i Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego. Do prezydenta miasta trafiła skarga.

JAK MA SIĘ CHRONIĆ PRZECIĘTNY PASAŻER?

– Przeciętny pasażer może nawet nie wiedzieć, kto formalnie odpowiada za wykonanie kursu. Widzi aplikację, samochód i logo Ubera, dlatego naturalnie kieruje skargę właśnie do platformy. Jednak problem staje się szczególnie istotny w przypadku osób chorych, starszych czy osłabionych, które po wyczerpującym badaniu lub zabiegu mogą nie mieć możliwości samodzielnego ustalania, kto jest przewoźnikiem, kto posiada licencję i do którego organu należy skierować skargę – mówi.

• **Aplikacje ułatwiające podróżowanie po miastach wciąż zyskują na atrakcyjności** FOT. ŁUKASZ GŁOWALA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Dodaje, że zapoznała się też z regulaminem miasta dotyczącym kierowców taksówek. – Nie ma tam żadnego zapisu o tym, że kierowca może przerwać kurs tylko dlatego, że obawia się negatywnej oceny – mówi.

Pani Judycie nie zależy wyłącznie na przeprosinach czy zwrocie niewielkiej kwoty za niewykonany przejazd. Chciałaby, aby za sprawą tego incydentu powstało rozwiązanie, które może pomóc innym.

– Proponuję, aby Uber i przedsiębiorca przewozowy wspólnie z Katowickim Centrum Onkologii lub organizacją wspierającą osoby chore stworzyli program przejazdów dla pacjentów wracających po chemioterapii, tomografii, radioterapii i innych obciążających procedurach. Kursy miałyby wykonywać osoby odpowiednio zweryfikowane i przygotowane do przewozu osób chorych, starszych i osłabionych – mówi.

I zadaje kolejne pytania. – Zastanawiam się, czy jeżeli przedsiębiorca zawiera z kierowcą umowę, organizuje jego wejście do systemu, wykorzystuje go do wykonywania przewozów na rzecz swojej działalności i korzysta z licencji, pod którą te przewozy są wykonywane, to czy nie powinien również istnieć realny nadzór nad jakością świadczonych usług? – pyta.

Próbowaliśmy skontaktować się z Uberem. Na nasze pytania nie otrzymaliśmy dotychczas żadnej odpowiedzi. Za to szef firmy Evelstar pokazał nam nagranie z samochodu. Faktycznie widać na nim, że dochodzi do wymiany zdań między pasażerką i kierowcą.

> *Przeciętny pasażer może nawet nie wiedzieć, kto formalnie odpowiada za wykonanie kursu*

Mężczyzna chce w pewnym momencie zakończyć kurs. Kilka razy też mówi, że skoro kobieta czuje się tak źle, to wezwie jej pogotowie.

– Dowiedzieliśmy się o skardze złożonej na naszego kierowcę i przeprowadziliśmy z nim rozmowę. Kierowca, który korzysta z naszego samochodu, ma w nim zainstalowane kamery. Te nie są wymagane. To jego inicjatywa. Bez problemu jednak udostępnił nam nagranie z całego zdarzenia, dlatego dokładnie wiemy, co wydarzyło się w aucie. Nie musiał tego robić. Kierowca faktycznie zrobił uwagę o tym, że zatrzymał się na zakazie, ale zrobił to w sposób uprzejmy, nawet się zaśmiał. Po prostu chciał klientce zwrócić na to uwagę – powiedział nam Paweł Krzeszowski, właściciel firmy Evelstar.

Problem polega na tym, że aplikacja wyznacza do postoju miejsca, ale nie widzi znaków.

– Oczywiście są strefy, gdzie poprzez aplikację nie da się wyznaczyć strefy odbioru pasażera jak chociażby rynek w Katowicach, gdzie jest zakaz wjazdu. W innych miejscach jest to możliwe, ale to także odpowiedzialność pasażera, aby ustawił się w miejscu, które jest bezpieczne i legalne do zatrzymania samochodu. W tym przypadku, to kierowca zrobił pani przysługę, zatrzymując się w miejscu, gdzie teoretycznie zatrzymać się nie mógł.

Gdyby był służbistą, pojechałby te 100, 200 metrów dalej, a może nawet więcej, do miejsca, gdzie może się zatrzymać – uważa Paweł Krzeszowski

Zaznacza, że na ul. Raciborskiej, przy szpitalu, takich miejsc jest bardzo niewiele. Parkingi są tam zawsze oblegane, a ruch jest natężony. Zatem kierowca zwrócił uwagę pasażerce, żeby na przyszłość wybierała miejsca, gdzie można się zatrzymywać.

– Nie do końca jest tak, że takie miejsce wskazuje aplikacja. Wybiera pasażer, a aplikacja mu na to zezwoliła – dodaje.

Krzeszowski dokładnie obejrzał całe nagranie. – Między kierowcą a klientką faktycznie dochodzi do wymiany zdań. Prawdą jest też, że w pewnym momencie kierowca zatrzymuje się przy kościele na ul. Mikołowskiej i kończy kurs. Kończy go poprzez swoją aplikację i kwota do zapłaty wynosi wówczas 15 zł. Klientka dalej utrzymuje, że źle się czuje, więc pyta ją czy wezwać karetkę. Mimo że zakończył kurs, rusza dalej już na swój koszt. On chciał klientkę dowieść do domu, ale ostatecznie po kolejnej wymianie zdań zatrzymuje się przy sądzie na ul. Andrzeja i dzwoni na numer 112 – relacjonuje.

„MIAŁ PRAWO ODMÓWIĆ KURSU"

Krzeszowski podkreśla, że to klientka odmawia pomocy medycznej i wtedy sama decyduje się opuścić samochód.

– Po opuszczeniu samochodu robi też zdjęcia z każdej strony. Uważam, że kierowca miał prawo zakończyć kurs, kiedy czuł dyskomfort, a to, co widziałem na nagraniu, tak właśnie odbieram. Co więcej, dał tej pani pięć punktów za wspólną podróż, czyli chciał polubownie zakończyć sprawę i nie dawać jej negatywnej opinii. Oczywiście obowiązuje nas regulamin Rady Miasta Katowice, ale też regulamin Ubera. Jest w nim zapis o tym, że podróż ma się odbywać w sposób uprzejmy i kulturalny. Nie ma tam zapisu o tym, że kierowca nie może zakończyć kursu, jeśli nie czuje się komfortowo – mówi właściciel floty. I dodaje: – Kierowca może to zrobić, bo ma takie same prawa jak pasażer.

Pani Judyta czeka na odpowiedź od prezydenta Katowic i inspekcji transportu drogowego. ●

eprasa.pl aed9c3bb49

Początek procesu Piotra B., oskarżonego o zabójstwo pani Zuzanny

„Padła ofiarą potwora”

Sekcja zwłok wykazała, że 87-letniej pani Zuzannie zadano 38 ciosów nożem. Przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu rozpoczął się proces Piotra B., oskarżonego o zabójstwo babci swojej żony.

Anna Malinowska

Co czujemy? Nerwy, stres. Musimy rozpamiętywać wszystko co się stało, patrzeć na tego człowieka. Chcemy by ten proces jak najszybciej się skończył. Ale wiemy, że musimy przez to przejść, bo musi być kara za bestialską śmierć naszej mamy i babci – mówili krewni 87-letniej pani Zuzanny, która została zamordowana w swoim mieszkaniu w Dąbrowie Górniczej.

We wtorek, 25 sierpnia przyszli do sosnowieckiego Sądu Okręgowego, gdzie zaczynał się proces Piotra B., oskarżonego o zabójstwo. Znali go z wcześniejszych spotkań rodzinnych. Jest mężem jednej z wnuczek starszej pani, córki jednego z jej synów.

Piotr B. eskortowany przez policjantów, nie patrzył w kierunku rodziny swojej żony. – Liczymy na najwyższy wymiar kary – mówili bliscy.

Co wydarzyło się 21 sierpnia zeszłego roku? Oto co ustalili śledczy.

Tego dnia do seniorki próbował się dodzwonić Stanisław Spich, jeden z synów. Komórka pani Zuzanny była jednak wyłączona. Zadzwonił więc do Michała Spicha, swojego bratanka, który najczęściej bywał u babci. Jako jedyny miał własny komplet kluczy do jej mieszkania. Ten pojechał na miejsce, żeby sprawdzić co się z nią dzieje. Gdy nikt nie odpowiadał na dzwonek, sięgnął po klucze. Ze zdziwieniem stwierdził, że drzwi były zamknięte jedynie na dolny zamek – babcia, gdy wychodziła, zamykała dwa zamki, gdy była w domu jedynie górny.

Po wejściu Michał zobaczył, że w przedpokoju, mimo że był środek dnia, pali się światło, a na podłodze leżą sterty porozrzucanych rzeczy. Wystraszony zadzwonił do wujka, który wcześniej poprosił go o przyjazd. „Nie wchodź do środka, zaraz będę na miejscu” – usłyszał. Niedługo później obaj weszli do mieszkania. W kuchni na podłodze leżało ciało pani Zuzanny. Dokoła była krew, a w szyi starszej pani tkwił nóż. W całym mieszkaniu na podłodze leżały rozwalone szuflady, rzeczy wyrzucone z szafek.

Ze względu na panujący w mieszkaniu rozgardiasz bliscy ofiary byli przekonani, że pani Zuzanna została zamordowana w czasie napadu rabunkowego. Policjanci jednak poinformowali, że w mieszkaniu znaleziono gotówkę.

Sekcja zwłok wykazała, że seniorce zadano 38 ciosów nożem. W głowę, w szyję, w ręce i w klatkę piersiową.

Tymczasem 22 sierpnia został zatrzymany 41-letni Piotr B. Dowodów obciążających mężczyznę szybko przybywało.

Piotrowi B. grozi dożywocie

• **Sala sądowa – wnuczka ze zdjęciem zamordowanej babci**
FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

– Czy mogę do ciebie przyjechać? Zrobiłem coś złego – 20 sierpnia o godzinie 16.30 Piotr B. zadzwonił do swojego kolegi Krzysztofa. Ten obiecał poczekać na niego w garażu koło swojego domu na jednym z dąbrowskich osiedli.

B. przyjechał swoim autem, był podenerwowany, na dresowych spodniach i koszulce miał ślady krwi. -Wje...em nóż człowiekowi – mówił, gdy kolega zaczął go wypytywać. Poprosił o pożyczenie czystej koszulki. Poplamioną włożył do reklamówki i obaj poszli do parku Zielonego. Tam wrzucił ją do rzeczki Pogoria. Stamtąd poszli do mieszkania kolegi, gdzie do wieczora pili piwo i wódkę. Wówczas Piotr B. dodał jeszcze, że był u kogoś, aby odebrać pieniądze. Ale nie zdradził niczego więcej. Po jego wyjściu kolega poszedł spać. Piotr B. pojawił się u niego dwa dni później.

To tam zatrzymała go policja. Okazało się, że miał przy sobie kartę bankomatową zmarłego syna pani Zuzanny oraz jego komórkę. W jego samochodzie znaleziono spodnie ze śladami krwi, akt notarialny z mieszkania starszej pani oraz pęk kluczy, jak się okazało dorobionych do mieszkania seniorki.

Zatrzymany mężczyzna nie przyznał się do zamordowania babci swojej żony.

NIE PRZYZNAJE SIĘ DO ZABÓJSTWA

Swoje stanowisko Piotr B. podtrzymał przed sądem. Złożył też obszerne wyjaśnienia. Zgodnie z jego relacją w ciągu trzech miesięcy odwiedził panią Zuzannę dwa lub trzy razy. Pożyczył od niej pieniądze – 500 zł. W sprawie oddania pożyczki zadzwonił do niej również 20 sierpnia. – Nie byłem wtedy pod wpływem alkoholu i narkotyków – podkreślał. Jak wyjaśniał, starsza pani sama zaproponowała mu pomoc, gdy odwoził ją kiedyś z urodzin swojej córki.

– Gdy tamtego dnia wchodziłem do klatki schodowej, drzwi był otwarte, podparte kamieniem. Kilka razy pukałem do mieszkania, ale nikt nie otwierał. Nie pamiętam, czy drzwi były uchylone, czy sam nacisnąłem na klamkę. Leżała w kuchni pod oknem. Byłem i w szoku, i zdenerwowany całą sytuacją. Dotknąłem jej klatki piersiowej, nie oddychała. Nie dzwoniłem na policję, bo się wystraszyłem. Nigdy nie widziałem z bliska zmarłego człowieka. Pobrudziłem rękę krwią, wytarłem ją o szmatę, która była w kuchni. Wrzuciłem ją do czarnej torby, która była w mieszkaniu. Nie sprawdzałem, co było w środku. Mieszkania nie zamykałem na klucz. Wrzuciłem torbę do auta i jeździłem. Po chwili ochłonąłem. Postanowiłem wrócić do mieszkania i zadzwonić na policję. Ale drzwi od domofonu już były zamknięte. W końcu nie zawiadomiłem policji, wróciłem do auta i zadzwoniłem do znajomego Krzysztofa – zeznawał oskarżony.

Jak wyjaśniał, znajomy zaprosił go na grilla. Wcześniej umówili się przed jego garażem.

– Rozmawialiśmy o zwykłych rzeczach. Piliśmy piwo, znajomy poczęstował mnie amfetaminą. Mówił mi, że mam brudną koszulkę. Nie mówiłem, mu co się stało, on nie był moim przyjacielem – zapewniał.

Krzysztof dał mu koszulkę na przebranie. Brudną włożył do reklamówki, którą zabrał, gdy wspólnie udali się w kierunku parku Zielona. Tam się rozstali. Krzysztof miał się z kimś spotkać, a B. czekał na niego na mostku. Tam wyrzucił reklamówkę z koszulką. Następnie razem ze znajomym poszli do jego domu, gdzie na podwórku urządził grilla. Gdy skończyła się wódka Piotr B. poszedł do sklepu. Wracając poszedł po pozostawiony przed garażem swój samochód.

– Pojechałem do Krzysztofa. W pewnym momencie on zapytał, czy może wziąć moje auto, żeby zawieźć ciotkę do sklepu. Pojechali, nie było ich z 40 minut. Dzwoniłem wówczas do niego i pisałem smsy, bo się martwiłem – był pod wpływem i nie miał prawka. Jak wrócił, piliśmy dalej wódkę. Późniejszych godzin nie pamiętam, bo byłem pod wpływem – relacjonował B.

Zgodnie z jego zeznaniami, po libacji spał w swoim aucie. Leżała w nim czarna torba, a wokół pełno rozrzuconych papierów, które pozbierał i wrzucił do środka. Następnego dnia po przebudzeniu, ciotka Krzysztofa zaprosiła go do domu. Znajomego nie było w środku. Tam po kilku godzinach wkroczyli policjanci, którzy go zatrzymali. B. podkreślał, że byli brutalni. Zeznał, że był bity i poniżany. Mimo obrażeń funkcjonariusze nie zgadzali się na obdukcję.

– Złożył pan skargę? – zapytał sędzia Piotr Horzela.

– Nie. Byłem w dużym szoku – zapewniał.

Na pytanie sądu, dlaczego wyrzucił reklamówkę z koszulką, przyznał, że zrobił tak bez zastanowienia. Na kolejne, dotyczące szoku oraz tego, że nie powiadomił policji o śmierci kobiety oraz tego, że niedługo później rozmawiał z kolegą o zwykłych rzeczach, B. precyzował, że to Krzysztof głównie mówił, a on po jakimś czasie zdołał się uspokoić. – Policja, prokuratura i media wskazały, że jestem mordercą – podkreślał.

„NIE MIAŁA ŻADNYCH WROGÓW”

Swoje zeznania złożył też Michał Spiech oraz Tadeusz Spiech, który występuje jako oskarżyciel posiłkowy. – Nie zapomnę widoku mojej mamy, leżała we krwi z wbitym nożem – mówił syn. Jak podkreślił pani Zuzanna nie miała żadnych wrogów, nikogo, kto życzyłby jej źle. Jak dodał, jakiś czas przed śmiercią skarżyła się, że B. ją nachodzi i pożycza od niej pieniądze. – Mama nie była majętna. Jeśli miała pieniądze, chętnie dawała wnukom, prawnukom. Rozdała im też swoją biżuterię – zauważył.

Pani Zuzanna mieszkała w jednym z bloków w Gołonogu. W swoim otoczeniu była powszechnie znana. W jednej z pobliskich szkół niegdyś prowadziła sklepik. Sąsiedzi często widywali ją, gdy szła do sklepu po drobne zakupy, siadywała na osiedlowej ławce. Bliscy często ją odwiedzali, telefonowali. – Nie jestem w stanie wskazać kogokolwiek, kto mógłby zabić moją mamę – mówił przed sądem pan Tadeusz.

– Gdy ktoś przychodził do mojej babci, ona od razu szykowała herbatę, kawę, zaglądała do lodówki, by od razu zrobić coś do jedzenia. Nikt nie wyszedł z jej domu głodny. Podobnie musiało być, gdy została zaatakowana. Stała się ofiarą potwora – mówili nam wnukowie.

Piotrowi B. grozi dożywocie. Na kolejnych rozprawach zostaną przesłuchani kolejni świadkowie. Kluczowe będą zeznania Krzysztofa, który przekazał wcześniej inną relację niż to, co zeznał przed sądem oskarżony. ●

1 KA

eprasa.pl aed9c3bb49

Dla Pana

Arkadiusza Błaszczyka
oraz rodzinie i najbliższym

wyrazy głębokiego współczucia
i słowa wsparcia
w tych trudnych chwilach po stracie

Taty

składają

Zarząd oraz Pracownicy
BOWIM S.A.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449976

Z wielkim smutkiem i żalem przyjąłem wiadomość o śmierci

Czesława Śleziaka

Ministra Środowiska w latach 2003-2004, posła na Sejm RP w latach 1991-2005,
odznaczonego Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Rodzinie, Bliskim, Przyjaciołom Zmarłego

składam wyrazy głębokiego współczucia

Marcin Krupa
Prezydent Miasta Katowice

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449908

Burmistrz Miasta Wojkowice
działając na podstawie art. 35 ust. 1 i 2
ustawy o gospodarce nieruchomościami
z dnia 21 sierpnia 1997 roku
informuje,
że na tablicy ogłoszeń w siedzibie
Urzędu Miasta Wojkowice
przy ul. Jana III Sobieskiego 290A,
w dniach od 28.08.2026 r. do 18.09.2026 r.
zostanie wywieszony do publicznej
wiadomości wykaz nieruchomości
– lokalu mieszkalnego,
przeznaczonego do sprzedaży:
- w drodze ustnego przetargu
nieograniczonego
Wojkowice, ul. Morcinka 13/13

Katowice/34449531

ODESZLI.pl
Dziel się wspomnieniami o bliskich
Wejdź na serwis **odeszli.pl**

Prezydent Miasta Zawiercie

informuje,
że na stronie internetowej **www.zawiercie.eu** w zakładce **urząd miejski**,
kategoria: **obwieszczenia**, na stronie internetowej **zawiercie.bip.net.pl**,
w zakładce **przetargi na nieruchomości – zbycie nieruchomości**,
kategoria: **2026** został zamieszczony wykaz nieruchomości przeznaczonej
do zbycia, dotyczący nieruchomości gruntowej zabudowanej oznaczonej
geodezyjnie jako działka o nr ew. **5/2**, karta mapy **51**, obręb **Zawiercie**,
który został również wywieszony na okres 21 dni
tj. od **28.08.2026 r.** do **18.09.2026 r.**
na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Zawierciu.

Katowice/34449668

GAZETA wyborcza
DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczne

Ogłoszenia
sądowe
i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:
kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55
Komunikaty.pl
nekrologi.wyborcza.pl

Prezydent Miasta Jastrzębie-Zdrój

Jastrzębie - Zdrój, dnia 18 sierpnia 2026 r.

OGŁOSZENIE
PREZYDENTA MIASTA JASTRZĘBIE-ZDRÓJ

o wyłożeniu do publicznego wglądu
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
fragmentu jednostki Centrum o symbolu roboczym C7
w Jastrzębiu-Zdroju – część 2

Na podstawie art. 17 pkt 9, 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz, 1688) oraz na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 i w związku z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r. poz. 670) oraz w nawiązaniu do uchwały Nr II.32.2022 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Centrum o symbolu roboczym C7 w Jastrzębiu-Zdroju,

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu ww. projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

w dniach od 7 września 2026 r. do 30 września 2026 r.

w siedzibie Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, al. Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie-Zdrój, pok. nr 353B, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Jastrzębie-Zdrój (https://bip.jastrzebie.pl) w zakładce „zagospodarowanie przestrzenne". Ponadto rysunek planu miejscowego zostanie udostępniony poprzez Internetowy Plan Miasta Jastrzębia-Zdroju (http://mapa.um.jastrzebie.pl).

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Centrum o symbolu roboczym **C7 – część 2** rozwiązaniami odbędzie się w dniu **14 września 2026 r.** w siedzibie Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, pok. nr 129A, al. Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie-Zdrój w godzinach **od 15.30 do 16.30.**

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538), każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego lub w prognozie oddziaływania na środowisko, może wnieść uwagi.
Uwagi mogą być wnoszone na piśmie do Prezydenta Miasta Jastrzębie-Zdrój na adres Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, al. Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie-Zdrój, lub w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności za pomocą poczty elektronicznej na adres email: ar@um.jastrzebie.pl lub przez platformę ePUAP, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 października 2026 r.**

Informacje dotyczące przetwarzania danych
Administrator danych osobowych
Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Miasta Jastrzębie-Zdrój, z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju, al. Józefa Piłsudskiego 60. Może się Pani/Pan z nim kontaktować w następujący sposób:
- *listownie na adres siedziby administratora: 44-335 Jastrzębie-Zdrój, al. Józefa Piłsudskiego 60*
- *e-mailem: miasto@um.jastrzebie.pl*
- *telefonicznie: 32 47 85 100*

Cele przetwarzania
Będziemy przetwarzać Pani/Pana dane osobowe w celu rozpatrzenia uwag złożonych w procedurze sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Jastrzębie-Zdrój, a następnie w celu wypełnienia obowiązku archiwizacji dokumentów. Podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych jest obowiązek prawny ciążący na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) wynikający z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Prawa osób, których dane dotyczą
Zgodnie z RODO przysługuje Pani/Panu:
- *prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymywania ich kopii, przy czym, jeśli dane osobowe nie zostały zebrane bezpośrednio od Pani/Pana prawo do informacji o ich źródle przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której te dane pozyskano*
- *prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych*
- *prawo do ograniczenia przetwarzania danych*
- *prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych*

Pełną treść obowiązku informacyjnego można znaleźć na stronie bip.jastrzebie.pl w zakładce Urząd Miasta/ Dane osobowe.

Katowice/34448615

Prezydent Miasta Jastrzębie-Zdrój

Jastrzębie - Zdrój, dnia 18 sierpnia 2026 r.

OGŁOSZENIE
PREZYDENTA MIASTA JASTRZĘBIE-ZDRÓJ

o wyłożeniu do publicznego wglądu
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
fragmentu jednostki Centrum o symbolu roboczym C8
w Jastrzębiu-Zdroju

Na podstawie art. 17 pkt 9, 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz, 1688) oraz na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 i w związku z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r. poz. 670) oraz w nawiązaniu do uchwały Nr II.33.2022 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Centrum o symbolu roboczym C8 w Jastrzębiu-Zdroju,

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu ww. projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

w dniach od 21 września 2026 r. do 28 października 2026 r.

w siedzibie Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, al. Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie-Zdrój, pok. nr 353B, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Jastrzębie-Zdrój (https://bip.jastrzebie.pl) w zakładce „zagospodarowanie przestrzenne". Ponadto rysunek planu miejscowego zostanie udostępniony poprzez Internetowy Plan Miasta Jastrzębia-Zdroju (http://mapa.um.jastrzebie.pl).

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Centrum o symbolu roboczym **C8** rozwiązaniami odbędzie się w dniu **26 października 2026 r.** w siedzibie Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, al. Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie-Zdrój, pok. nr 129A w godzinach **od 15.30 do 16.30.**

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538), każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego lub w prognozie oddziaływania na środowisko, może wnieść uwagi.
Uwagi mogą być wnoszone na piśmie do Prezydenta Miasta Jastrzębie-Zdrój na adres Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, al. Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie-Zdrój, lub w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności za pomocą poczty elektronicznej na adres email: ar@um.jastrzebie.pl lub przez platformę ePUAP, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 12 listopada 2026 r.**

Informacje dotyczące przetwarzania danych
Administrator danych osobowych
Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Miasta Jastrzębie-Zdrój, z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju, al. Józefa Piłsudskiego 60. Może się Pani/Pan z nim kontaktować w następujący sposób:
- *listownie na adres siedziby administratora: 44-335 Jastrzębie-Zdrój, al. Józefa Piłsudskiego 60*
- *e-mailem: miasto@um.jastrzebie.pl*
- *telefonicznie: 32 47 85 100*

Cele przetwarzania
Będziemy przetwarzać Pani/Pana dane osobowe w celu rozpatrzenia uwag złożonych w procedurze sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Jastrzębie-Zdrój, a następnie w celu wypełnienia obowiązku archiwizacji dokumentów. Podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych jest obowiązek prawny ciążący na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) wynikający z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Prawa osób, których dane dotyczą
Zgodnie z RODO przysługuje Pani/Panu:
- *prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymywania ich kopii, przy czym, jeśli dane osobowe nie zostały zebrane bezpośrednio od Pani/Pana prawo do informacji o ich źródle przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której te dane pozyskano*
- *prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych*
- *prawo do ograniczenia przetwarzania danych*
- *prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych*

Pełną treść obowiązku informacyjnego można znaleźć na stronie bip.jastrzebie.pl w zakładce Urząd Miasta/ Dane osobowe.

Katowice/34448616

eprasa.pl aed9c3bb49

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny.
Nasi najlepsi redaktorzy. Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

OGŁOSZENIE

Burmistrz Blachowni

ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż nieruchomości gruntowej położonej w Blachowni obręb Gać

Księga Wieczysta	**CZ1C/00168640/5**
Położenie nieruchomości	Województwo: śląskie, Powiat: częstochowski, Jednostka ewidencyjna: Blachownia, Obręb: **Gać**
Oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej i katastru nieruchomości	Powierzchnia nieruchomości
23/5	**0,2752 ha** (ŁIII – 0,1608 ha, RVI – 0,1144 ha)
24/1	**0,0309 ha** (RVI – 0,0309 ha)
23/4	**0,0414 ha** (ŁIII – 0,0262 ha, RVI – 0,0152 ha
Opis nieruchomości	Nieruchomość usytuowana jest w drugiej strefie zabudowy przy ul. Myśliwskiej, wśród gruntów dochodzących do doliny rzeki Stradomki, jest porośnięta samosiejkami drzew i krzewów. W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się tereny rolne częściowo niezagospodarowane oraz tereny o zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej. Nieruchomość nieogrodzona, w kształcie prostokąta. W drodze ul. Myśliwskiej (o nawierzchni asfaltowej) biegnie sieć wodociągowa. Dostęp do drogi publicznej ul. Myśliwskiej zapewniony jest działką gruntu wchodzącą w skład nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży: działka nr 23/4.
Przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania	Dla części nieruchomości to jest: część działki nr 23/5 oraz działki nr 24/1 obejmującą powierzchnię 1453 m² wydana została Decyzja o warunkach zabudowy z dnia 03 marca 2026 roku, w której określono rodzaj inwestycji: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, która obejmuje: budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego, realizację elementów infrastruktury i urządzeń technicznych niezbędnych dla funkcjonowania obiektu oraz pozostałych elementów zagospodarowania terenu w zakresie zapewniającym powiązania funkcjonalne w granicach planowanej inwestycji.
Cena wywoławcza nieruchomości (netto)	**59.590,00 zł**
Wysokość wadium	**5.959,00 zł**

Przetarg odbędzie się **w dniu 15 października 2026 roku - godz. 10^{00}** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Blachowni ul. Sienkiewicza 22 – sala posiedzeń I piętro. Pełna treść ogłoszenia zawierająca szczegółowe informacje o przetargu została umieszczona na stronie internetowej BIP w Blachowni (https://blachownia.bip.net.pl/), oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Blachowni. Wszelkich informacji na temat nieruchomości objętej przetargiem, udzielają pracownicy Referatu Gospodarki Nieruchomościami, Geodezji i Zagospodarowania Przestrzennego – pokój nr 5, telefon 34 3270-461 nr wew. 143. Zastrzega się prawo odwołania lub unieważnienia przetargu.

Częstochowa/34449669

Prezydent Miasta Jastrzębie-Zdrój

Jastrzębie - Zdrój, dnia 18 sierpnia 2026 r.

OGŁOSZENIE
PREZYDENTA MIASTA JASTRZĘBIE-ZDRÓJ

o wyłożeniu do publicznego wglądu
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
fragmentu jednostki Jastrzębie Górne i Dolne o symbolu roboczym P4
w Jastrzębiu-Zdroju – część 1

Na podstawie art. 17 pkt 9, 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz, 1688) oraz na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 i w związku z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r. poz. 670) oraz w nawiązaniu do uchwały Nr II.29.2022 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki jastrzębie Górne i Dolne o symbolu roboczym P4 w Jastrzębiu-Zdroju,

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu ww. projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

w dniach od 21 września 2026 r. do 21 października 2026 r.

w siedzibie Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, al. Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie-Zdrój, pok. nr 353B, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Jastrzębie-Zdrój (https://bip.jastrzebie.pl) w zakładce „zagospodarowanie przestrzenne". Ponadto rysunek planu miejscowego zostanie udostępniony poprzez Internetowy Plan Miasta Jastrzębia-Zdroju (http://mapa.um.jastrzebie.pl).

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Jastrzębie Górne i Dolne o symbolu roboczym **P4 – część 1** rozwiązaniami odbędzie się w dniu **19 października 2026 r.** w budynku OSP Jastrzębie Górne, ul. Pszczyńska 142, 44-335 Jastrzębie-Zdrój w godzinach **od 15.30 do 16.30.**

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538), każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego lub w prognozie oddziaływania na środowisko, może wnieść uwagi.
Uwagi mogą być wnoszone na piśmie do Prezydenta Miasta Jastrzębie-Zdrój na adres Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, al. Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie-Zdrój, lub w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności za pomocą poczty elektronicznej na adres email: ar@um.jastrzebie.pl lub przez platformę ePUAP, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 6 listopada 2026 r.**

Informacje dotyczące przetwarzania danych
Administrator danych osobowych
Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Miasta Jastrzębie-Zdrój, z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju, al. Józefa Piłsudskiego 60. Może się Pani/Pan z nim kontaktować w następujący sposób:
- *listownie na adres siedziby administratora: 44-335 Jastrzębie-Zdrój, al. Józefa Piłsudskiego 60*
- *e-mailem: miasto@um.jastrzebie.pl*
- *telefonicznie: 32 47 85 100*

Cele przetwarzania
Będziemy przetwarzać Pani/Pana dane osobowe w celu rozpatrzenia uwag złożonych w procedurze sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Jastrzębie-Zdrój, a następnie w celu wypełnienia obowiązku archiwizacji dokumentów. Podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych jest obowiązek prawny ciążący na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) wynikający z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Prawa osób, których dane dotyczą
Zgodnie z RODO przysługuje Pani/Panu:
- *prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymywania ich kopii, przy czym, jeśli dane osobowe nie zostały zebrane bezpośrednio od Pani/Pana prawo do informacji o ich źródle przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której te dane pozyskano*
- *prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych*
- *prawo do ograniczenia przetwarzania danych*
- *prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych*

Pełną treść obowiązku informacyjnego można znaleźć na stronie bip.jastrzebie.pl w zakładce Urząd Miasta/ Dane osobowe.

Katowice/34448617

Rybnik

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA
44 – 200 Rybnik ul. Bolesława Chrobrego 2

o g ł a s z a:

publiczną licytację na najem za zapłatę czynszu lokalu mieszkalnego położonego w Rybniku przy ul.:

Adres lokalu	Ilość pokoi	Piętro	Powierzchnia użytkowa lokalu w m²	Wizja lokalu		Stawka wyjściowa za 1 m² (w zł)	Wadium (w zł)
				dnia	godzina		
Rzeczna 4/10	3	3	138,08	04.09.2026	9^{00} –9^{30}	14,04	19 000,00

Uwagi:
Mieszkanie przeznaczone jest do remontu, w związku z czym nie jest wymagana kaucja mieszkaniowa. Umowa o remont zostanie zawarta na czas określony – 9 miesięcy. W okresie jej obowiązywania osoba wykonująca remont jest zwolniona z czynszu i ponosi opłaty związane z korzystaniem z lokalu. Po zakończeniu i odbiorze remontu, zostanie zawarta umowa najmu, na podstawie której od dnia jej zawarcia naliczany będzie czynsz. W przypadku niezakończenia remontu w terminie 9 miesięcy i dalszego zajmowania lokalu bez tytułu prawnego, naliczane będzie odszkodowanie w wysokości czynszu, na zasadach określonych w art. 18 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Wadium wpłacone przez uczestnika przetargu, z którym zostanie zawarta umowa najmu zalicza się na poczet przyszłych opłat za najem lokalu. Zakres remontu powyższego lokalu wraz z szacowaną wartością remontu dostępny jest w Dziale Mieszkaniowym przy ul. Tadeusza Kościuszki 17 (pokój 19) oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w zakładce Mieszkania komunalne – Przetargi na najem.

W licytacji mogą wziąć udział tylko osoby fizyczne, będące mieszkańcami Miasta Rybnika, które:
a) wpłaciły wadium,
b) złożyły oświadczenia o:
- zamieszkaniu na terenie Miasta Rybnika,
- braku tytułów egzekucyjnych wystawionych przeciwko niemu,
- braku zaległości z tytułu zobowiązań publicznoprawnych,
- braku zaległości wobec Miasta Rybnika z tytułu zobowiązań cywilnoprawnych,
- niekorzystaniu z pomocy społecznej lub dodatku mieszkaniowego,
- niewykraczaniu w sposób rażący lub uporczywy przeciwko porządkowi domowemu w okresie 3 lat poprzedzających datę przetargu (dotyczy osób posiadających tytuł prawny do lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Gminy),
- zapoznaniu się z warunkami technicznymi lokalu oraz treścią regulaminu przetargu,
- zapoznaniu się z zakresem niezbędnego remontu, akceptacją aktualnego stanu technicznego lokalu oraz ze wzorem umowy o remont i umowy najmu.

Publiczna licytacja odbędzie się w dniu **16.09.2026 r. o godz. 9:00**, w sali nr 4 – parter budynku Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej przy ul. Tadeusza Kościuszki 17. Prosimy o przybycie 30 minut wcześniej tj. o godz. 8:30, w celu złożenia oświadczeń, o których mowa powyżej.

Wadium należy wpłacać w pieniądzu na konto Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej tj. PKO Bank Polski S.A. **09 1020 2528 0000 0302 0434 8066**. Przystępujący do publicznej licytacji zobowiązany jest do wniesienia wadium w terminie **do 11.09.2026 r**. Za datę uiszczenia wadium przyjmuje się dzień uznania rachunku bankowego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej. Wpłata powinna jednoznacznie wskazywać osobę, w imieniu której wadium zostało wniesione oraz kto jest uprawniony do wzięcia udziału w przetargu oraz wskazywać adres lokalu, którego dotyczy. Wpłacone wadium nie podlega zwrotowi w przypadku niezawarcia umowy o remont w terminie 30 dni od daty rozstrzygnięcia przetargu, rezygnacji z wykonania remontu lub niezawarcia umowy najmu w terminie 30 dni od odbioru prac remontowych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej.

W dniu licytacji należy przedłożyć dowód osobisty bądź inny dokument potwierdzający tożsamość. Przedstawiciel osoby fizycznej zobowiązany jest do przedłożenia pełnomocnictwa do udziału w licytacji.

Warunki publicznej licytacji określa regulamin dostępny w Dziale Mieszkaniowym Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej, pokój 19 – tel. 32 422 60 36.

Niniejsze ogłoszenie jest wywieszone na tablicy ogłoszeń w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej przy ul. Tadeusza Kościuszki 17 oraz dostępne jest wraz z regulaminem na stronie https://bip.zgm.rybnik.pl/.
Zastrzega się możliwość odwołania lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

RYBNIK.EU

Katowice/34448872

KAL 1

eprasa.pl aed9c3bb49

RUT.6721.8.2025

Olsztyn, dnia 28.08.2026 r.

OGŁOSZENIE

o konsultacjach społecznych projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego po południowej stronie drogi powiatowej w miejscowości Kusięta

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) w związku z art. 8h i 8i ww. ustawy oraz art. 39 w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) oraz uchwały nr XI/129/25 Rady Miejskiej w Olsztynie z dnia 25 listopada 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego po południowej stronie drogi powiatowej w miejscowości Kusięta wraz z Uchwałą nr XIV/177/26 Rady Miejskiej w Olsztynie z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego po południowej stronie drogi powiatowej w miejscowości Kusięta,

z a w i a d a m i a m

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru zlokalizowanego po południowej stronie drogi powiatowej w miejscowości Kusięta** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach **od 26.10.2026 r. do 27.11.2026 r.**, w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 10, 42-256 Olsztyn, w godzinach urzędowania, na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn pod adresem https://www.olsztyn.bip.jur.pl, stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Olsztynie www.olsztyn-jurajski.pl.

Konsultacje odbędą się w następujących formach:

- dyżur projektanta odbędzie się w dniu: **09.11.2026 r. w godz. 11:00 – 12:00 oraz 15:30 – 17.00** w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn, pokój nr 21.
- spotkanie otwarte nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami wraz z prognozą oddziaływania na środowisko odbędzie się w dniu **09.11.2026 r. o godz. 17:00** w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 15, 42-256 Olsztyn.
- zbieranie uwag w dniach **od 26.10.2026 r. do 27.11.2026 r.**

Uwagi, zgodnie z art. 8g ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym należy składać na piśmie do Burmistrza Miasta i Gminy Olsztyn w formie papierowej lub elektronicznej, na formularzu zamieszczonym pod adresem https://www.olsztyn.bip.jur.pl:

- osobiście w biurze podawczym Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn,
- korespondencyjnie na adres: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 10, 42-256 Olsztyn,
- za pomocą poczty elektronicznej na adres sekretariat@olsztyn-jurajski.pl,
- za pośrednictwem systemu e-Doręczenia, adres: AE:PL-68942-50636-IRHEA-21,

w nieprzekraczalnym terminie do dnia 27.11.2026 r. Wnoszący uwagi podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz podaje czy jest właścicielem czy użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą.

Ponadto, stosownie do art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko mogą być wnoszone dodatkowo ustnie do protokołu w Urzędzie Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 10, 42-256 Olsztyn.

Organem właściwym do rozpatrzenia złożonych uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Olsztyn. Uwagi zostaną rozpatrzone i opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy i Miasta Olsztyn.

Burmistrz Miasta i Gminy Olsztyn
Tomasz Kucharski

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych w związku z procedurą planistyczną sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Olsztyn z siedzibą 42 – 256 Olsztyn, Pl. Piłsudskiego 10. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w celu sporządzenia planu miejscowego i związaną z tym procedurą planistyczną. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. c) RODO oraz przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy; odmowa podania danych osobowych będzie skutkowała pozostawieniem sprawy bez rozpoznania. Klauzula informacyjna dot. przetwarzania danych osobowych: https://www.olsztyn.bip.jur.pl/kategorie/ochrona_danych_osobowych

Częstochowa/34449457

RUT.6721.5.2025

Olsztyn, dnia 28.08.2026 r.

OGŁOSZENIE

o konsultacjach społecznych projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w mieście Olsztyn, w rejonie ulicy Polnej

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) w związku z art. 8h i 8i ww. ustawy oraz art. 39 w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) oraz uchwały Nr IX/111/25 Rady Miejskiej w Olsztynie z dnia 22 lipca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w mieście Olsztyn, w rejonie ulicy Polnej,

z a w i a d a m i a m

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w mieście Olsztyn, w rejonie ulicy Polnej** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach **od 19.10.2026 r. do 20.11.2026 r.**, w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 10, 42-256 Olsztyn, w godzinach urzędowania, na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn pod adresem https://www.olsztyn.bip.jur.pl, stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Olsztynie www.olsztyn-jurajski.pl.

Konsultacje odbędą się w następujących formach:

- dyżur projektanta odbędzie się w dniu: **04.11.2026 r. w godz. 11:00 – 12:00 oraz 15:30 – 17.00** w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn, pokój nr 21.
- spotkanie otwarte nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami wraz z prognozą oddziaływania na środowisko odbędzie się w dniu **04.11.2026 r. o godz. 17:00** w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 15, 42-256 Olsztyn.
- zbieranie uwag w dniach **od 19.10.2026 r. do 20.11.2026 r.**

Uwagi, zgodnie z art. 8g ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym należy składać na piśmie do Burmistrza Miasta i Gminy Olsztyn w formie papierowej lub elektronicznej, na formularzu zamieszczonym pod adresem https://www.olsztyn.bip.jur.pl:

- osobiście w biurze podawczym Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn,
- korespondencyjnie na adres: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 10, 42-256 Olsztyn,
- za pomocą poczty elektronicznej na adres sekretariat@olsztyn-jurajski.pl,
- za pośrednictwem systemu e-Doręczenia, adres: AE:PL-68942-50636-IRHEA-21,

w nieprzekraczalnym terminie do dnia 20.11.2026 r. Wnoszący uwagi podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz podaje czy jest właścicielem czy użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą.

Ponadto, stosownie do art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko mogą być wnoszone dodatkowo ustnie do protokołu w Urzędzie Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 10, 42-256 Olsztyn.

Organem właściwym do rozpatrzenia złożonych uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Olsztyn. Uwagi zostaną rozpatrzone i opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy i Miasta Olsztyn.

Burmistrz Miasta i Gminy Olsztyn
Tomasz Kucharski

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych w związku z procedurą planistyczną sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Olsztyn z siedzibą 42 – 256 Olsztyn, Pl. Piłsudskiego 10. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w celu sporządzenia planu miejscowego i związaną z tym procedurą planistyczną. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. c) RODO oraz przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy; odmowa podania danych osobowych będzie skutkowała pozostawieniem sprawy bez rozpoznania. Klauzula informacyjna dot. przetwarzania danych osobowych: https://www.olsztyn.bip.jur.pl/kategorie/ochrona_danych_osobowych

Częstochowa/34449458

RUT.6721.4.2025

Olsztyn, dnia 28.08.2026 r.

OGŁOSZENIE

o konsultacjach społecznych projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w mieście Olsztyn, przy ul. Karlińskiego

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) w związku z art. 8h i 8i ww. ustawy oraz art. 39 w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) oraz uchwały Nr IX/110/25 Rady Miejskiej w Olsztynie z dnia 22 lipca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w mieście Olsztyn, przy ul. Karlińskiego,

z a w i a d a m i a m

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w mieście Olsztyn, przy ul. Karlińskiego** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach **od 12.10.2026 r. do 13.11.2026 r.**, w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 10, 42-256 Olsztyn, w godzinach urzędowania, na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn pod adresem https://www.olsztyn.bip.jur.pl, stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Olsztynie www.olsztyn-jurajski.pl.

Konsultacje odbędą się w następujących formach:

- dyżur projektanta odbędzie się w dniu: **28.10.2026 r. w godz. 11:00 – 12:00 oraz 15:30 – 17.00** w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn, pokój nr 21.
- spotkanie otwarte nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami wraz z prognozą oddziaływania na środowisko odbędzie się w dniu **28.10.2026 r. o godz. 17:00** w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 15, 42-256 Olsztyn.
- zbieranie uwag w dniach **od 12.10.2026 r. do 13.11.2026 r.**

Uwagi, zgodnie z art. 8g ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym należy składać na piśmie do Burmistrza Miasta i Gminy Olsztyn w formie papierowej lub elektronicznej, na formularzu zamieszczonym pod adresem https://www.olsztyn.bip.jur.pl:

- osobiście w biurze podawczym Urzędu Miasta i Gminy Olsztyn,
- korespondencyjnie na adres: Urząd Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 10, 42-256 Olsztyn,
- za pomocą poczty elektronicznej na adres sekretariat@olsztyn-jurajski.pl,
- za pośrednictwem systemu e-Doręczenia, adres: AE:PL-68942-50636-IRHEA-21,

w nieprzekraczalnym terminie do dnia 13.11.2026 r. Wnoszący uwagi podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz podaje czy jest właścicielem czy użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą.

Ponadto, stosownie do art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko mogą być wnoszone dodatkowo ustnie do protokołu w Urzędzie Miasta i Gminy Olsztyn, Plac Marszałka Józefa Piłsudskiego 10, 42-256 Olsztyn.

Organem właściwym do rozpatrzenia złożonych uwag jest Burmistrz Miasta i Gminy Olsztyn. Uwagi zostaną rozpatrzone i opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy i Miasta Olsztyn.

Burmistrz Miasta i Gminy Olsztyn
Tomasz Kucharski

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych w związku z procedurą planistyczną sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy Olsztyn z siedzibą 42 – 256 Olsztyn, Pl. Piłsudskiego 10. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w celu sporządzenia planu miejscowego i związaną z tym procedurą planistyczną. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. c) RODO oraz przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy; odmowa podania danych osobowych będzie skutkowała pozostawieniem sprawy bez rozpoznania. Klauzula informacyjna dot. przetwarzania danych osobowych: https://www.olsztyn.bip.jur.pl/kategorie/ochrona_danych_osobowych

Częstochowa/34449455

eprasa.pl aed9c3bb49

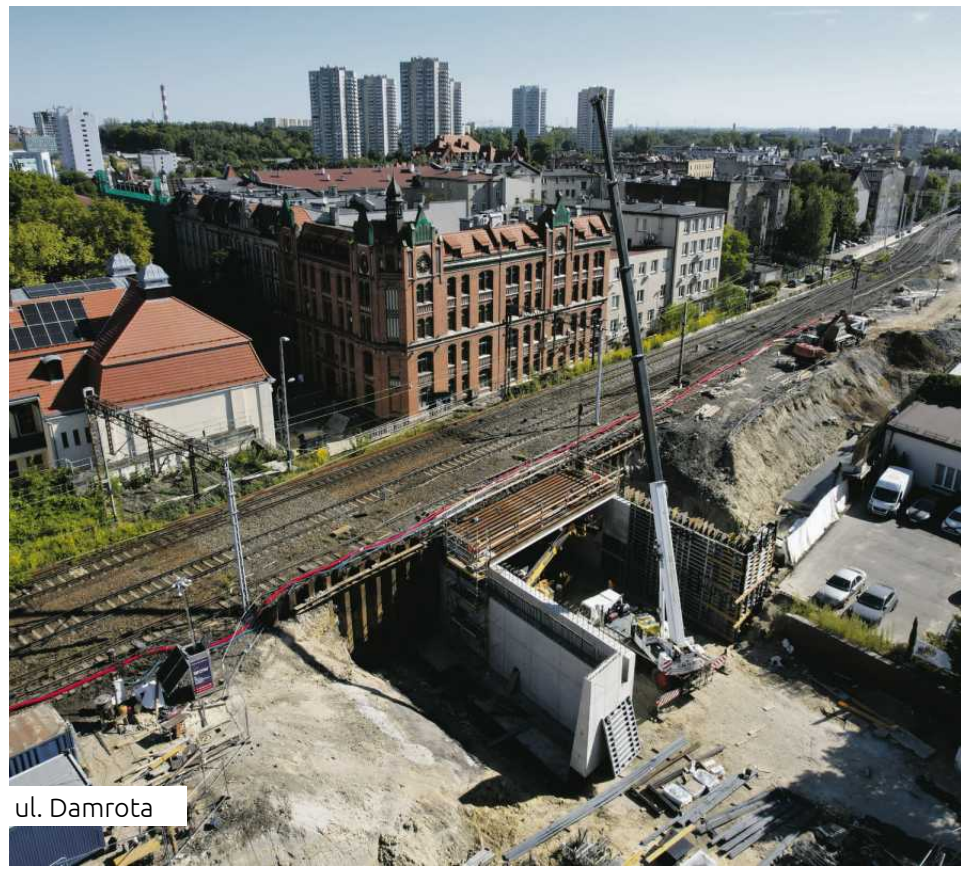
ŚLĄSKIE NA NOWYCH TORACH

Budujemy dla Was
nową kolej

Kolejowa przebudowa Katowic

Mikołowska w pełni przejezdna, ruch wraca na Damrota

ul. Mikołowska

ul. Damrota

Ostatnie dni sierpnia przyniosą w centrum Katowic dobre i wyczekiwane zmiany. 31 sierpnia 2026 r. ul. Mikołowska odzyska przepustowość sprzed przebudowy. Dzień później kierowcy wrócą pod wiadukt na ul. Damrota, a plac budowy przeniesie się na ul. Francuską. To kolejny etap przebudowy katowickiego węzła kolejowego, którą realizują Polskie Linie Kolejowe S.A. Zadanie warte 3,4 mld zł ma dać aglomeracji m.in. częstsze kursy pociągów, krótsze czasy przejazdu i bezpieczniejsze skrzyżowania kolei z drogami. Środki na inwestycję pochodzą z unijnego instrumentu CEF „Łącząc Europę".

Mikołowska bez ograniczeń

Przejazd pod wiaduktem na ul. Mikołowskiej zamknęliśmy na początku października 2024 r. W styczniu 2026 r. otworzyliśmy go w jednym kierunku, od Brynowa w kierunku Placu Wolności. W sierpniu ruch przenieśliśmy na jezdnię od strony dworca, dzięki czemu wykonawca dokończył nawierzchnię na drugiej jezdni.

Teraz zamykamy ten rozdział. Od 31 sierpnia obie jezdnie będą działać normalnie, po dwa pasy w obu kierunkach – dokładnie tak, jak przed rozpoczęciem robót. Prace nad konstrukcją wiaduktu zakończą się w 2028 r., ale do tego czasu nie będą już miały zasadniczego wpływu na to, co dzieje się na drodze pod nim.

Nad ul. Mikołowską, w miejscu dwóch równoległych wiaduktów, powstał jeden nowy obiekt. Pociągi kursują po jego gotowej części od września 2025 r. – od strony skrzyżowania z ul. Sądową, Matejki i Słowackiego. Druga strona wiaduktu jest w trakcie przebudowy: zamontowano już stalowe belki, a przyczółki wypełniono betonem. Ostatnim etapem będzie ułożenie nowych torów, po którym wiadukt osiągnie docelowy układ dziewięciu torów.

Damrota otwarta, Francuska zamknięta

Samochody wracają także pod wiadukt na ul. Damrota, nieprzejezdnej od 30 stycznia 2026 r. Choć budowa nowej konstrukcji nad ulicą potrwa dalej – otwieramy zarówno drogę dla samochodów, jak i przejście dla pieszych. W efekcie prac nad obiektem ma powstać nowy wiadukt z większym prześwitem nad jezdnią, co zniesie dotychczasowe ograniczenie wysokości dla pojazdów i usprawni przejazd. Damrota to jedna z ważniejszych ulic wybieranych przez kierowców, którzy chcą przejechać pomiędzy północnymi i południowymi dzielnicami miasta. Dokładnie w tym samym czasie prace przenoszą się na wiadukt przy ul. Francuskiej. Oba obiekty są od siebie oddalone zaledwie o nieco ponad 200 metrów, co oznacza, że zamknięcie komunikacji na ul. Francuskiej, przy jednoczesnym uruchomieniu ul. Damrota, nie powinno stanowić dużej uciążliwości dla pieszych i zmotoryzowanych.

Ci pierwsi mogą dojść do ul. Damrota ulicami Warszawską, Wojewódzką lub Mariacką, podobnie kierowcy, z tym, że oni przejadą Warszawską i Wojewódzką. Przy ul. Francuskiej zlokalizowane są także przystanki autobusowe na wysokości tylnej Mariackiej. Zostaną one przeniesione na skrzyżowanie ul. Wojewódzkiej z ul. Damrota oraz ul. Warszawskiej z ul. Damrota (przystanek z wykorzystaniem peronu tramwajowego). Autobusy, które dotychczas kursowały ul. Francuską pojadą Wojewódzką lub Warszawską.

Ograniczamy uciążliwości do minimum

Kolejność, w jakiej wygaszamy i przywracamy przejazdy pod torami, wynika

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

Więcej o projekcie:
www.slaskienatorach.pl
slaskienatorach

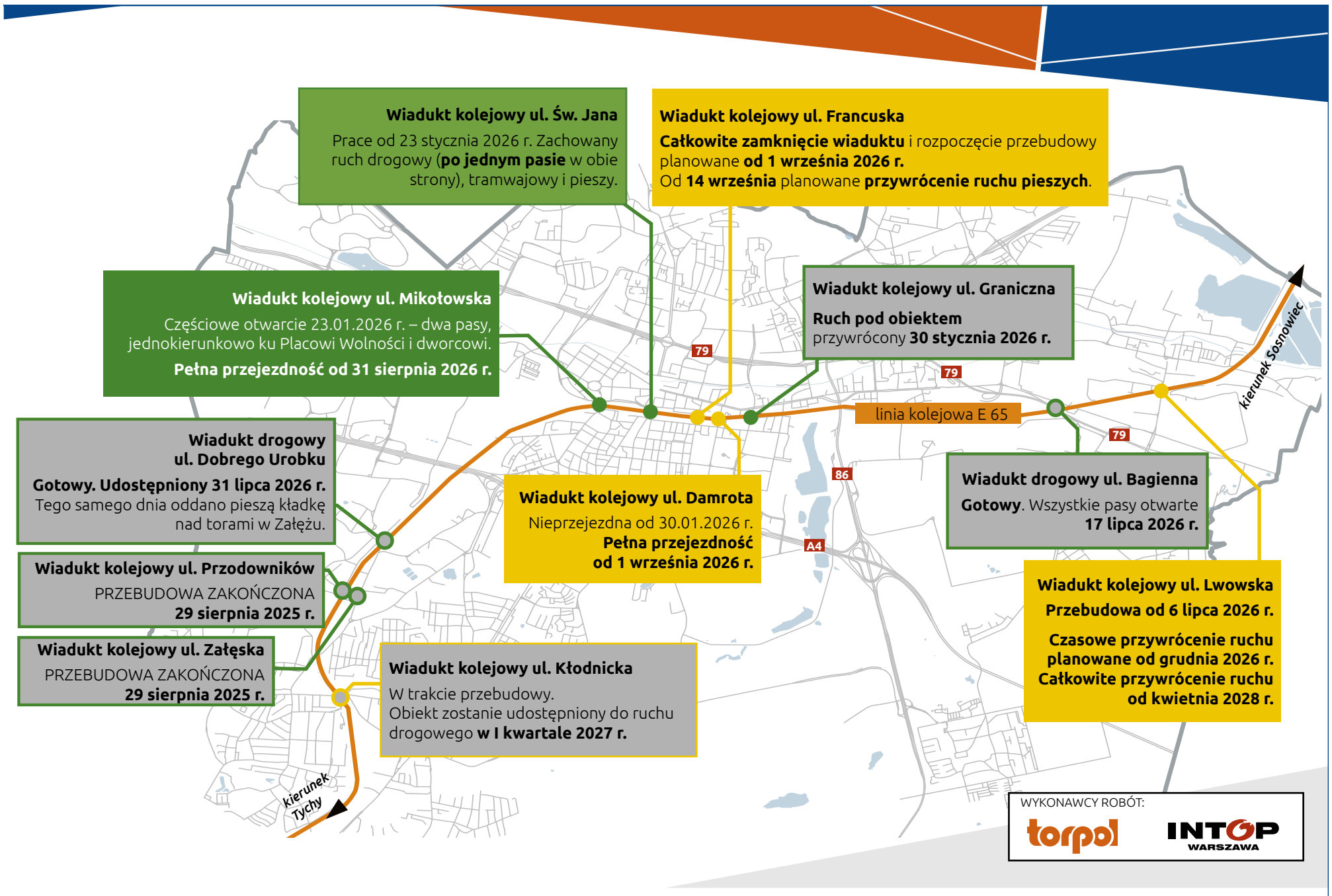
Projekt „Prace na podstawowych ciągach pasażerskich (E 30 i E 65) na obszarze Śląska, Etap I: linia E 65 na odcinku Będzin - Katowice Szopienice Płd. – Katowice – Katowice Piotrowice" jest dofinansowany przez Unię Europejską z Instrumentu „Łącząc Europę"

Poglądy i opinie wyrażone w niniejszym materiale są wyłącznie poglądami autora (autorów) i nie muszą odzwierciedlać stanowiska Unii Europejskiej ani agencji CINEA.
Ani Unia Europejska, ani instytucja udzielająca dofinansowania nie ponoszą odpowiedzialności za treść niniejszego materiału.

Katowice/34449383

KAL 1

eprasa.pl aed9c3bb49

z analiz prowadzonych na bieżąco przez cały czas trwania robót. Zasada jest jedna: mieszkaniec i kierowca zawsze muszą mieć jak przedostać się z jednej strony torów na drugą. Ta zasada jest konsekwentnie stosowana przez inwestora i wykonawców podczas całej, trwającej od 2024 roku przebudowy. Ale to nie wszystko. Choć pierwotne plany przewidywały całościowe wyłączenie ruchu aut i ludzi pod przebudowywanymi obiektami, to jednak w toku prac, w wielu przypadkach częściowo przywróciliśmy przejście pod budowanymi konstrukcjami. Tak będzie i w przypadku ul. Francuskiej. Założenia przewidują udostępnienie przejścia dla pieszych przez cały okres prowadzenia prac, z wyłączeniem 2 tygodni koniecznych w obu etapach do rozbiórki ustroju nośnego.

Nowy, wyższy wiadukt

Wiadukt na ul. Francuskiej zostanie wykonany jako jednoprzęsłowa konstrukcja ramowa. Obiekt będzie miał rozpiętość 18,30 m, długość całkowitą 20,32 m i szerokość około 40 m. Na wiadukcie przewidziano 6 torów kolejowych, a prześwit między jezdnią a wiaduktem wyniesie 4,50 m. To właśnie ten ostatni parametr jest niezwykle ważny z punktu widzenia komunikacji w mieście. Pozwala on m.in. na szybszy dojazd wysokich pojazdów, np. straży pożarnej i innych służb.

Lato dobrych wiadomości

Zamknięcie Francuskiej nie jest jedyną zmianą ostatnich miesięcy – poprzedziły je trzy otwarcia. 29 kwietnia pasażerowie stacji Katowice weszli na nową krawędź peronu nr 3 i przebudowaną część peronu nr 2. 17 lipca kierowcy odzyskali komplet pasów na wiadukcie drogowym w ciągu ul. Bagiennej, budowanym od września 2024 r. Dwa tygodnie później, 31 lipca, oddaliśmy nowy wiadukt na ul. Dobrego Urobku, a razem z nim pieszą kładkę nad torami w Załężu. Każdy z tych obiektów zniknął z listy utrudnień na dobre.

Sto kilometrów torów i nowy przystanek

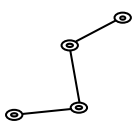
Na odcinku między Szopienicami a Piotrowicami ułożymy w sumie około 100 km torów. Ich największą korzyścią nie jest sama długość, tylko to, co umożliwiają: pociągi aglomeracyjne rozjadą się z dalekobieżnymi na osobne tory. Węzeł przestanie być wąskim gardłem, a składy pojadą częściej i sprawniej.

Inwestycja na dekady

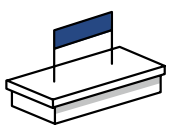
Katowicki węzeł to jeden z trzech placów budowy na linii kolejowej E 65. Równolegle pracujemy na odcinkach Tychy – Goczałkowice oraz Zabrzeg – Zebrzydowice. Razem daje to zadania warte około 7 mld zł, wsparte środkami Unii Europejskiej z instrumentu CEF „Łącząc Europę".

Na trasie Katowice Szopienice Południowe – Katowice Piotrowice planujemy zakończyć roboty w 2028 roku. Mieszkańcy odczują to wcześniej – każdy oddany wiadukt i każdy nowy tor udostępniany jest od razu, a nie dopiero po odbiorze całości.

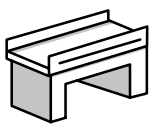
Łącznie prace obejmują budowę lub modernizację:

3 odcinków linii kolejowej E 65: Będzin – Katowice Piotrowice, Tychy – most Wisła (Goczałkowice), Zabrzeg – Zebrzydowice, na których wymienimy **280 km** torów, a **40 km** ułożymy od nowa

21 stacji i przystanków kolejowych

195 obiektów inżynieryjnych, takich jak mosty, wiadukty, przejścia podziemne oraz **18** przejazdów kolejowo-drogowych

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

Więcej o projekcie:

www.slaskienatorach.pl

slaskienatorach

Projekt „Prace na podstawowych ciągach pasażerskich (E 30 i E 65) na obszarze Śląska, Etap I: linia E 65 na odcinku Będzin - Katowice Szopienice Płd. – Katowice – Katowice Piotrowice" jest dofinansowany przez Unię Europejską z Instrumentu „Łącząc Europę"

Poglądy i opinie wyrażone w niniejszym materiale są wyłącznie poglądami autora (autorów) i nie muszą odzwierciedlać stanowiska Unii Europejskiej ani agencji CINEA.
Ani Unia Europejska, ani instytucja udzielająca dofinansowania nie ponoszą odpowiedzialności za treść niniejszego materiału.

eprasa.pl aed9c3bb49

OGŁOSZENIE
o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących
projektu zmiany nr III miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Krupski Młyn

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.) oraz uchwały Nr IV/18/24 Rady Gminy Krupski Młyn z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany nr III miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Krupski Młyn

zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu zmiany nr III miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Krupski Młyn.

Konsultacje społeczne będą prowadzone w dniach od 12 października 2026 r. do 9 listopada 2026 r. i obejmą:
1. zbieranie uwag w dniach od 12 października 2026 r. do 9 listopada 2026 r.
   Uwagi do planu składa się wyłącznie na formularzu określonym w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509) - wzór formularza dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem www.bip.krupskimlyn.pl (zakładka: Urząd Gminy Krupski Młyn/ akty prawne/ akty planowania przestrzennego/ miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego/ aktualny plan zagospodarowania przestrzennego/ miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – zmiany/ zmiana nr III):
   - na piśmie utrwalonym w postaci papierowej osobiście: w siedzibie Urzędu Gminy Krupski Młyn lub listownie na adres: Urząd Gminy Krupski Młyn, ul. Krasickiego 9, 42-693 Krupski Młyn,
   - w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej (adres email gmina@krupskimlyn.pl)

   Składający wniosek zobowiązany jest podać swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazać, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

   Uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko należy składać w formie:
   - pisemnej na adres: Urząd Gminy Krupski Młyn, ul. Krasickiego 9, 42-693 Krupski Młyn,
   - ustnej do protokołu w siedzibie Urzędu Gminy Krupski Młyn,
   - elektronicznej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, w szczególności poprzez pocztę elektroniczną (adres email: gmina@krupskimlyn.pl).

   Organem właściwym do rozpatrzenia uwag do projektu planu oraz do prognozy oddziaływania na środowisko jest Wójt Gminy Krupski Młyn,
2. spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się w dniu 21 października 2026 r. o godz. 15^{15} w sali posiedzeń Rady Gminy, ul. Główna 5, 42-693 Krupski Młyn.
3. ankietę opublikowaną wraz z projektem planu miejscowego w Biuletynie Informacji Publicznej oraz dostępną w siedzibie Urzędu Gminy Krupski Młyn. Wypełnione ankiety należy przekazywać w dniach od 12 października 2026 r. do 9 listopada 2026 r. w formie właściwej dla uwag składanych do projektu planu tzn.
   - na piśmie utrwalonym w postaci papierowej osobiście: w siedzibie Urzędu Gminy Krupski Młyn lub listownie na adres: Urząd Gminy Krupski Młyn, ul. Krasickiego 9, 42-693 Krupski Młyn,
   - w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej (adres email gmina@krupskimlyn.pl)

Projekt zmiany planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i uzasadnieniem zostanie udostępniony w terminie trwania konsultacji społecznych:
- w Urzędzie Gminy Krupski Młyn, ul. Krasickiego 9, 42-693 Krupski Młyn, pok. 19, w godzinach pracy urzędu,
- w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie www.bip.krupskimlyn.pl

Wójt Gminy
Krupski Młyn

Katowice/34449527

Słówko Literówka Quizy • Sudoku Krzyżówki
NOWOŚĆ
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację
Google Play App Store

Burmistrz Miasta Czeladź

działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz.U. z 2026 r., poz. 399 ze zm.) informuje, że na tablicy ogłoszeń, II piętro (poziom 4) w Urzędzie Miasta Czeladź ul. Katowicka 45

od 28 sierpnia do 18 września 2026 r. wywieszony został do publicznej wiadomości

wykaz nieruchomości:

– **nr 106/2026** dotyczący zbycia w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości lokalowej Nr 10 w budynku przy ulicy Osiedle 30 w Mierzęcicach, Nowa Wieś. Z własnością nieruchomości związany jest udział wynoszący 510/10.000 części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi prawo własności działki gruntu oznaczonej numerem ewidencyjnym 580/25 obręb Nowa Wieś o powierzchni 0,3507 ha oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli poszczególnych lokali.

Katowice/34449798

Burmistrz Miasta Czeladź

działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz.U. z 2026 r., poz. 399 ze zm.) informuje, że na tablicy ogłoszeń, II piętro (poziom 4) w Urzędzie Miasta Czeladź ul. Katowicka 45

od 28 sierpnia do 18 września 2026 r. wywieszono do publicznej wiadomości

wykaz nieruchomości:

– **nr 102/2026** dotyczący zbycia 2/8 części w spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu przy ulicy Powstańców Śląskich 10/7 oraz 2/8 części w nieruchomości budynkowej, obejmującej prawo wieczystego użytkowania działki gruntu nr 4722 obręb Czeladź o powierzchni 0,0022 ha oraz w prawie własności garażu nr 82 o powierzchni użytkowej 16,90 m^2 w zabudowie szeregowej, stanowiącego odrębną nieruchomość, w trybie bezprzetargowym na rzecz współwłaścicieli pozostałych udziałów tj. po 3/8 części każdy.

Katowice/34449796

Prezydent Miasta Jastrzębie-Zdrój

Jastrzębie - Zdrój, dnia 18 sierpnia 2026 r.

OGŁOSZENIE
PREZYDENTA MIASTA JASTRZĘBIE-ZDRÓJ

o wyłożeniu do publicznego wglądu
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
fragmentu jednostki Centrum o symbolu roboczym C6
w Jastrzębiu-Zdroju – część 1

Na podstawie art. 17 pkt 9, 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz, 1688) oraz na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2, 3 i 4 i w związku z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2026 r. poz. 670) oraz w nawiązaniu do uchwały Nr II.31.2022 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Centrum o symbolu roboczym C6 w Jastrzębiu-Zdroju,

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu ww. projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

w dniach od 14 września 2026 r. do 7 października 2026 r.

w siedzibie Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, al. Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie-Zdrój, pok. nr 353B, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Jastrzębie-Zdrój (https://bip.jastrzebie.pl) w zakładce „zagospodarowanie przestrzenne". Ponadto rysunek planu miejscowego zostanie udostępniony poprzez Internetowy Plan Miasta Jastrzębia-Zdroju (http://mapa.um.jastrzebie.pl).

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu jednostki Centrum o symbolu roboczym **C6 – część 1** rozwiązaniami odbędzie się w dniu **21 września 2026 r.** w Domu Zdrojowym (ul. Mikołaja Witczaka 5, Jastrzębie-Zdrój) **w godzinach 15:30-16:30.**

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538), każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego lub w prognozie oddziaływania na środowisko, może wnieść uwagi.
Uwagi mogą być wnoszone na piśmie do Prezydenta Miasta Jastrzębie-Zdrój na adres Urzędu Miasta Jastrzębie-Zdrój, al. Piłsudskiego 60, 44-335 Jastrzębie-Zdrój, lub w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności za pomocą poczty elektronicznej na adres email: ar@um.jastrzebie.pl lub przez platformę ePUAP, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 22 października 2026 r.**

Informacje dotyczące przetwarzania danych
Administrator danych osobowych
Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent Miasta Jastrzębie-Zdrój, z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju, al. Józefa Piłsudskiego 60. Może się Pani/Pan z nim kontaktować w następujący sposób:
- *listownie na adres siedziby administratora: 44-335 Jastrzębie-Zdrój, al. Józefa Piłsudskiego 60*
- *e-mailem: miasto@um.jastrzebie.pl*
- *telefonicznie: 32 47 85 100*

Cele przetwarzania
Będziemy przetwarzać Pani/Pana dane osobowe w celu rozpatrzenia uwag złożonych w procedurze sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Jastrzębie-Zdrój, a następnie w celu wypełnienia obowiązku archiwizacji dokumentów. Podstawą prawną przetwarzania Pani/Pana danych jest obowiązek prawny ciążący na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) wynikający z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.
Prawa osób, których dane dotyczą
Zgodnie z RODO przysługuje Pani/Panu:
- *prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymywania ich kopii, przy czym, jeśli dane osobowe nie zostały zebrane bezpośrednio od Pani/Pana prawo do informacji o ich źródle przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której te dane pozyskano*
- *prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych*
- *prawo do ograniczenia przetwarzania danych*
- *prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych*

Pełną treść obowiązku informacyjnego można znaleźć na stronie bip.jastrzebie.pl w zakładce Urząd Miasta/ Dane osobowe.

Katowice/34448613

Czeladź 25.08.2026 r.

OBWIESZCZENIE/OGŁOSZENIE
BURMISTRZA MIASTA CZELADŹ

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu:
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź – dla terenu pomiędzy ul. Będzińska a ul. Grodziecką

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późniejszymi zmianami), w związku z art. 66 i 67 ust. 3 pkt 1 i pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023, poz. 1688 z późniejszymi zmianami), art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4, 5 i art. 54 ust. 1 i 2, art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późniejszymi zmianami)

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach od 14 września 2026 r. do 5 października 2026 r.

1. Gdzie i kiedy można zapoznać się z projektem planu miejscowego oraz prognozą oddziaływania na środowisko?
   a) w budynku Urzędu Miasta Czeladź ul. Katowicka 45 w Czeladzi.
   poniedziałki od 7.30 do 17.00
   wtorki, środy, czwartki od 7.30 do 15.30
   piątki od 7.30 do 14.00
   b) na stronie BIP Urzędu Miasta Czeladź
   ścieżka dostępu https://bip.czeladz.pl/tablica_ogloszen/urbanistyka.html
   c) na stronie www.czeladz.pl,
   ścieżka dostępu: https://www.czeladz.pl/gospodarka/plany_zagospodarowania_przestrzennego

2. Gdzie i kiedy odbędzie się dyskusja publiczna?
Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w ww. projekcie planu miejscowego odbędzie się **1 października 2026 r. w godzinach: 16.00-17.00**
w budynku Urzędu Miejskiego w Czeladzi ul. Katowicka 45 w Sali Sesyjnej

3. Do kiedy i w jaki sposób można złożyć uwagi do planu miejscowego?
   a) Uwagi można składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia **20 października 2026r.**
   Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każdy kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projektach ww. aktów planowania przestrzennego wyłożonych do publicznego wglądu, może wnieść uwagi.
   b) Uwagi, składa się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres: czeladz@um.czeladz.pl, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego.
   c) Formularz do składania uwag musi być zgodny z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz.U. z 2023 r. poz. 2059), który dostępny jest w BIP urzędu – www.bip.czeladz.pl w zakładce planowanie przestrzenne – > formularz pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego.

4. Do kiedy i w jaki sposób można złożyć uwagi w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko?
   a) Uwagi w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – należy składać do Burmistrza Miasta Czeladź na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres czeladz@um.czeladz.pl, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **20 października 2026 r.** – stosownie do przepisu art. 54 ust. 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
   b) Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Burmistrz Czeladzi.
   c) Zgodnie z art. 46 ust.1 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, projekty planów miejscowych podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, z zapewnieniem możliwości udziału społeczeństwa – w okresie wyłożenia do publicznego wglądu, o którym mowa wcześniej.

Realizacja obowiązku informacyjnego w związku z wymaganiami art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) dalej: RODO.
1. Administratorem danych osobowych jest Burmistrz Miasta Czeladź. Informacje o przetwarzaniu danych osobowych można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Sosnowcu z siedzibą przy ul. Katowickiej 45
2. Inspektorem Danych Osobowych wyznaczonym przez Burmistrza Miasta Czeladź jest Milena Kubasik-Janicka. Można się z nią/nim skontaktować w sprawie ochrony danych osobowych osobiście pod adresem e-mail: iod@um.czeladz.pl., nr telefonu 32 76 37 943.
3. Administrator przetwarza dane na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w celu spełnienia obowiązków wynikających z art. 11 oraz 17 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w zakresie sporządzania dokumentów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w tym rozpatrzenia wniosków, rozpatrzenia uwag, sporządzenia dokumentacji prac planistycznych itp.
4. Podanie danych osobowych jest dobrowolne. Jeżeli dane nie zostaną podane wniosek lub uwaga nie zostanie rozpatrzona.
5. Dane są udostępniane podmiotom upoważnionym na podstawie przepisu prawa lub takim, z którymi Administrator zawarł umowę, w tym firmom informatycznym świadczącym usługi dla Urzędu.
6. Pani/Pana dane osobowe są przechowywane jedynie w okresie niezbędnym do sporządzania dokumentów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Po spełnieniu celu dla którego dane zostały zebrane tj. po przyjęciu ww. dokumentów, dane będą przechowywane jedynie w celach archiwalnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Okres przechowywania w Urzędzie Miejskim danych osobowych w większości przypadków wynika z Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych i w tym przypadku jest to okres wieczystego przechowywania akt.
7. W związku z przetwarzaniem danych osobowych istnieje prawo do żądania od administratora dostępu do nich, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania oraz wniesienia sprzeciwu. Prawo dostępu do danych w zakresie informacji skąd administrator pozyskał dane przysługuje jeżeli nie wpływa to na prawa i wolności innych osób. Pozostałe prawa mogą zostać ograniczone zgodnie z przepisami RODO. Administrator realizuje wskazane prawa związane z przetwarzaniem danych osobowych na wniosek.
8. W przypadku uznania, że przetwarzanie danych narusza przepisy o ochronie danych osobowych, każdemu przysługuje prawo do wniesienia skargi wobec ich przetwarzania do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, z siedzibą w Warszawie przy ul. Stawki

Katowice/34449675

KAL 1

eprasa.pl aed9c3bb49

wyborcza
KRAKÓW
TYGODNIK

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktorka prowadząca **Magdalena Mach**

krakow.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: krakow@wyborcza.pl

Śmierć małżeństwa w Krakowie

Kierowca: Nie pamiętam, ile miałem na liczniku

Hubert B., który wjechał na chodnik w Krakowie, zabijając spacerującą parę, został aresztowany. Tymczasem mieszkańcy okolic ul. Solnej od lat skarżą się na urządzane w tym rejonie nielegalne wyścigi.

Jarosław Sidorowicz

• **Hubert B. doprowadzany do prokuratury**
FOT. PAP/ART SERVICE

Do zdarzenia doszło w sobotę przed godziną 18, przy ulicy Solnej w Krakowie. Kierujący samochodem marki Volkswagen stracił panowanie nad pojazdem, wjechał na chodnik, gdzie uderzył w małżeństwo, prowadzące wózek z 8-miesięcznym dzieckiem. Życia obojga dorosłych nie udało się uratować, dziecko przebywa w szpitalu. Jego stan lekarze określają dziś jako stabilny.

Kierowca został zatrzymany, jechał z trójką innych osób. Był trzeźwy. To 26-letni mieszkaniec województwa mazowieckiego. Jeszcze w niedzielę śledczy uzyskali wstępną opinię biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych. Wynika z niej, że kierowca jechał zbyt szybko. On sam tłumaczy się inaczej.

CHWALIŁ SIĘ NOWYM AUTEM

– Z ustaleń biegłego, który badał ślady na miejscu wypadku, wynika, że kierowca jechał z prędkością 70 km na godzinę – mówi prokurator Mariusz Boroń z Prokuratury Okręgowej w Krakowie. Tymczasem w miejscu, gdzie doszło do wypadku, jest ograniczenie prędkości do 30 km/godz.

Dlatego w poniedziałek prokurator postawił Hubertowi B. zarzut umyślnego naruszenia zasad w ruchu drogowym. Dodatkowo mężczyzna odpowie za nieumyślne spowodowanie wypadku ze skutkiem śmiertelnym. Grozi mu do 8 lat więzienia.

Hubert B. nie przyznał się. Twierdził, że nie jechał szybko, ale nie pamięta, ile miał na liczniku. Tłumaczył, że stracił panowanie nad samochodem wskutek nierówności na drodze. – Według jego zeznań z powodu tych nierówności wpadł w poślizg, miał nacisnąć na hamulec i wtedy wypadł z drogi – relacjonuje prokurator Boroń.

Wiadomo, że Hubert B. był wcześniej karany za wykroczenia, ale nie dotyczyły one nadmiernej prędkości. Chodziło m.in. o złe parkowanie.

Hubert B. sam związany jest pośrednio z branżą samochodową. Auto marki Volkswagen Golf, jakim jechał mężczyzna, zostało przez niego kupione niedawno w salonie. Jak ustalił serwis brd24.pl – auto miało wzmocniony silnik o bardzo dużej mocy – 333 konie mechaniczne. Hubert B. pochwalił się zdjęciem nowego samochodu na swoim profilu na Instagramie.

„Dziś odebrałem swojego VW Golfa 8.5 R, który spełnia wszystkie moje oczekiwania a do tego będzie idealnym „współpracownikiem" w moich planach" – cytuje jego wpis serwis brd24.pl.

Swoim nowym autem wraz z trójką innych osób z Mazowsza Hubert B. przyjechał do Krakowa na weekend.

Prokurator postawił Hubertowi B. zarzut umyślnego naruszenia zasad w ruchu drogowym. Dodatkowo mężczyzna odpowie za nieumyślne spowodowanie wypadku ze skutkiem śmiertelnym. Grozi mu do 8 lat więzienia

– Samochód będzie badany przez biegłych pod kątem ewentualnych wzmocnień w silniku i przeróbek – mówi prokurator Boroń.

Prokuratura wystąpiła o tymczasowe aresztowanie Huberta B. Sąd zgodził się na aresztowanie go na trzy miesiące. – Powodem jest grożąca podejrzanemu surowa kara i obawa ewentualnego mataczenia przez niego w sprawie w razie pozostawienia go na wolności – powiedział „Wyborczej" sędzia Maciej Czajka, rzecznik Sądu Okręgowego w Krakowie.

„GODZINA CISZY"

Tymczasem mieszkańcy okolic ulicy Solnej, na której doszło w sobotę do tragedii, od kilku lat skarżą się na kierowców notorycznie łamiących przepisy o ograniczeniu prędkości, czy wręcz wyścigach odbywających się na krakowskim Zabłociu i w rejonie mostu Kotlarskiego.

Dwa lata temu Rada Dzielnicy Podgórze zwróciła się do władz miasta o podjęcie działań, które poprawiłyby bezpieczeństwo pomiędzy ul. Solną a Przemysłową.

W uchwale, którą w maju 2024 roku podjęli radni dzielnicowi, wprost napisali o konieczności zamontowania szykan na jezdni, które utrudniłyby rozwijanie większych prędkości samochodom i uspokoiłby ruch w tym miejscu.

Jak przekonywali, co prawda obowiązuje tu ograniczenie prędkości do 30 km/godz., ale jest ono nagminnie łamane.

W sprawie kierowców pędzących ulicami Zabłocia interpelował do prezydenta Krakowa radny miejski Artur Zawiślak. Proponował, by zainstalować w tym rejonie mini ronda i wyspowe przejścia dla pieszych, które spowolniły ruch samochodów na odcinku pomiędzy ul. Solną a ul. Zabłocie.

W odpowiedzi władze miasta napisały, że wystąpiły do policji o skontrolowanie szybkości jadących tam samochodów i w razie potwierdzenia zwrócą się do Wydziału Miejskiego Inżyniera Ruchu „z prośbą o przygotowanie propozycji lokalizacji szykan drogowych". Jednocześnie odrzuciły propozycje wprowadzenia mini ronda, gdyż byłoby to ich zdaniem nieefektywne bez zmiany geometrii drogi. „Zastosowanie samego »mini ronda« nie wymusi w fizyczny sposób na kierowcy odgięcia toru ruchu pojazdu, a tym samym zredukowania prędkości przed wjazdem na skrzyżowanie" – argumentowało miasto. Urząd miasta wskazywał też, że w tym miejscu są już trzy wyspowe przejścia dla pieszych. Odpowiedź podpisał we wrześniu 2024 roku wiceprezydent Stanisław Kracik.

Zapytaliśmy władze Krakowa, jakie działania podjęły od tego czasu, by poprawić bezpieczeństwo na ulicach w tym rejonie krakowskiego Zabłocia.

W odpowiedzi Anna Latocha, rzeczniczka urzędu miasta odpisała nam, że „uchwała Rady Dzielnicy XIII z maja 2024 roku dotyczyła innego odcinka drogi niż ten, na którym doszło do wypadku". – Natomiast w oparciu o treść uchwały, w celu rzetelnego zbadania zgłaszanych problemów oraz podjęcia dalszych kroków, miasto przeprowadziło pomiary prędkości, które nie wykazały jednoznacznego występowania przekroczeń – twierdzi rzeczniczka.

Jak twierdzi w lipcu 2024 roku, z inicjatywy Rady Dzielnicy XIII, odbyło się spotkanie, podczas którego ustalono, że „Rada Dzielnicy wystąpi do policji z wnioskiem o przeprowadzenie właściwych pomiarów prędkości dla jednoznacznej oceny sytuacji".

„Ewentualne dalsze działania w kontekście zmian organizacji ruchu miały być uzależnione od ich wyników. Ponieważ kontrole miały zostać przeprowadzone przez policję, miasto jako organ zarządzający ruchem nie realizowało dodatkowych pomiarów we własnym zakresie. Trzeba też zaznaczyć, że w ostatnich pięciu latach (do 22 sierpnia) na tym odcinku drogi nie doszło do żadnego wypadku" – twierdzi w odpowiedzi Anna Latocha.

W poniedziałek, pełniący obecnie obowiązki prezydenta Krakowa Stanisław Kracik (ten sam, który odpowiadał radnym w 2024 roku na ich interpelacje) na wieść o tragicznym wypadku polecił ponowne przeanalizowanie możliwości wprowadzenia zmian w organizacji ruchu, która pozwoli na jego uspokojenie w rejonie ul. Nadwiślańskiej, Solnej i Zabłocie.

eprasa.pl aed9c3bb49

Piotr Starmach

W Szaflarach wrze przed referendum

Król chce odwołać wójta, w tle konflikt posłów PiS

Oficjalnie chodzi o 31 mln zł długu, rozkopane drogi i niejasną przyszłość geotermii. A może referendum jest kolejnym starciem w 15-letniej wojnie o władzę na podhalańskiej prawicy?

Formalnie najważniejszy jest starosta, ale politycznie coraz więcej osób patrzy na Króla. On czuje się silny, bo stoi za nim Hanka (Anna Paluch, posłanka PiS znana z tego, że zajmuje mieszkanie komunalne, mimo osiągania stosunkowo wysokich dochodów – przyp. red.). Próbuje budować wpływy w jednostkach powiatu, wśród radnych i strażaków – mówi w rozmowie z „Wyborczą" jedna z osób będących blisko władz powiatu. Dlaczego Król chce odwołać wójta Szaflar Rafała Szkaradzińskiego, skoro ten drugi również sympatyzuje z partią Kaczyńskiego?

CO MIESZKAŃCY SĄDZĄ O REFERENDUM?

Jesteśmy w samym centrum Szaflar. Nieopodal kościoła parafialnego znajdujemy sklep ogólnopolskiej sieci spożywczej. Gdy tylko wchodzimy do środka i pytamy o referendum, kasjerka odkłada wszystko na bok i spogląda na nas z pobłażaniem. – Nie będę głosować – odpowiada stanowczo. Wyjaśnia:

– Kompletnie nie zgadzam się z tym referendum. Uważam, że mamy bardzo dobrego wójta, który wiele dobrego zrobił dla naszej gminy. To powinno być wystarczającym argumentem przeciwko głosowaniu. A jednak klamka już zapadła: w niedzielę 4 października mieszkańcy gminy Szaflary pójdą do urn. Odpowiedzą na pytanie, czy dotychczasowy wójt Rafał Szkaradziński powinien stracić stanowisko przed końcem kadencji. Im dalej od centrum Szaflar, tym bardziej zmieniają się nastroje.

GÓRALE ODWOŁAJĄ WÓJTA?

Docieramy do osiedla, przez które prowadzona jest magistrala geotermalna. Droga jest rozkopana, a ciężki sprzęt całkowicie blokuje przejazd. Mieszkańcy opowiadają, że gigantyczne korki stały się tutaj codziennością. W weekend do sklepu albo kościoła rozsądniej iść pieszo niż próbować wydostać się samochodem.

– Wpisałem się na listę, miałem być odbiorcą, ale wygląda na to, że geotermia mnie ominie – słyszymy od pana Marka, który wskazuje ręką na wykop po drugiej stronie drogi.

Mężczyzna opowiada, że powstająca magistrala ciepłownicza docelowo ma połączyć geotermię podhalańską z Nowym Targiem. Mieszkańcy Szaflar mają również skorzystać z ekologicznego ciepła. – Ale tylko ci, którzy znaleźli się na trasie inwestycji – dodaje z rozgoryczeniem.

W ostatnich latach Szaflary stały się znane w całej Polsce dzięki rekordowemu odwiertowi, który miał sięgnąć siedmiu kilometrów w głąb ziemi. Ostatecznie, z powodu wyjątkowo twardych skał, zakończono go na głębokości około sześciu kilometrów. Gorącą wodę znaleziono wcześniej, na kilku poziomach.

Jedni widzą w geotermii historyczną szansę. Szaflary mogą stać się regionalnym centrum ekologicznej energetyki, a mieszkańcy zyskać ogrzewanie niezależne od węgla i gazu. Dla innych – w tym dla pana Marka – te ambitne plany pozostają jedynie obietnicami wójta bez pokrycia.

– Kto będzie tym zarządzał? Gmina, spółka państwowa, Geotermia Podhalańska czy jeszcze ktoś inny? Jaka będzie cena ciepła? Czy będzie konkurencyjna? Gdzie będą przyłącza? Od dawna pytamy o to pana wójta i nie dostajemy odpowiedzi – wylicza mężczyzna.

W SZAFLARACH SKARŻĄ SIĘ NA GEOTERMIĘ

I dodaje: – Magistralę pchamy do Nowego Targu, bo tam będzie duży odbiorca. Powstaje też kolejny kompleks basenowy, który odbierze dużo energii. A co zostanie dla zwykłych mieszkańców Szaflar? Tego nie wiemy. Mam duże obawy, że wójt tworzy w ten sposób sobie ciepłą posadkę. Dlatego wezmę udział w referendum i zagłosuję przeciwko niemu.

Kolejnym z zarzutów jest zadłużenie gminy. Według danych przedstawianych przez inicjatorów referendum, gdy Rafał Szkaradziński obejmował urząd, gmina miała około 8 mln zł długu. Na koniec 2025 roku miało to być ponad 31 mln zł.

– Można się zadłużać na inwestycje, które będą służyły wszystkim. Ale mieszkańcy muszą wiedzieć, co konkretnie dostają za te pieniądze – dodaje Andrzej, kolejny z mieszkańców, którego spotykamy w Szaflarach.

Przeciwnicy wójta wyciągają koszty skateparku, obiektów sportowych oraz parku historyczno-przyrodniczego w Szaflarach. Pytają nie tylko o budowę, lecz także o późniejsze utrzymanie takich miejsc.

Uważają, że władze zbyt łatwo sięgają po kolejne inwestycje, bo zdobywają na nie dotacje, a za mało mówią o wkładzie własnym, kredytach i kosztach, które zostaną z gminą na wiele lat.

– I podobnie jest z geotermią. Nowy Targ będzie ogrzewać się wodą termalną, a nam wzrosną podatki, bo przecież trzeba będzie to w jakiś sposób spłacić – denerwuje się Andrzej.

STRAŻACY ZBUNTOWALI SIĘ PRZECIWKO WÓJTOWI

Kilka kilometrów dalej jesteśmy w Zaskalu. Przed remizą siedzi na werandzie około 40-letni mężczyzna. O referendum mówi ostrożnie. Więcej emocji wywołuje u niego spór pomiędzy strażakami.

– Ostatnio mocno się pokłócili. Druhowie z innych jednostek mieli pretensje, że OSP Szaflary dostaje więcej pieniędzy niż pozostałe jednostki w gminie – opowiada Piotr. I dodaje: – Na jedno z zebrań strażaków wójt przyszedł z dwoma radnymi. Strażakom się to nie spodobało, bo poczuli, jakoby Szkaradziński miał na nich wywierać presję. Teraz udzielają się w sprawie referendum, chodzą po domach i zbierają podpisy. Anna, sklepikarka: – Przyszli do mnie strażacy wraz z kierownictwem. Prosili mnie, abym podpisała się pod wnioskiem o przeprowadzenie referendum. Odmówiłam. Zaczęli się przegadywać ze mną.

Powiedziałam im w końcu, że w moim sklepie o polityce i religii rozmów nie będzie i jeśli chcą, to mogą porozmawiać o seksie. Wyszli przerażeni.

– Referenda powinny być zakazane – słyszymy z kolei od Macieja. – Jak wybiera się kogoś na wójta, to trzeba mu dać cały okres sprawowania władzy, a nie przerywać w trakcie pracy. Jeżeli pozwolimy, aby w Polsce wszystko i wszystkich odwoływać, to niedługo sparaliżujemy cały kraj.

Jolanta, mieszkanka Szaflar, którą spotykamy w Zaskalu: – Nie lubię wójta, nie będę go bronić, ale nie zamierzam uczestniczyć w referendum. Ludzie skarżą się na rozkopane drogi czy przebudowę mostu. Ale o to pretensje powinny wnosić do Powiatowego Zarządu Dróg czy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, które prowadzą te inwestycje, a nie do gminy.

W jednym ze sklepów w Zaskalu słyszymy, że liczba niechętnych wójtowi stale rośnie.

– Najdziwniejsze jest to, że przeciwko wójtowi wystąpili ludzie, którzy jeszcze niedawno chodzili z nim na spotkania wyborcze – mówi Anna. – Kiedyś byli razem, teraz są po przeciwnych stronach.

Od mieszkańców Zaskala szybko dowiaduję się o kolejnym bohaterze całego zamieszania. Nie o wójcie i nawet nie o Rafale Wilkusie, który jest pełnomocnikiem komitetu referendalnego. W rozmowach coraz częściej pojawia się Jacek Król – jeden z członków komitetu referendalnego. Karierę Jacka Króla można porównać do historii Nikodema Dyzmy. Samorządowiec z wykształceniem zawodowym, który jeszcze kilka lat temu pracował jako konserwator w Szkole Podstawowej w Zaskalu, w krótkim czasie awansował na stanowisko urzędującego członka Zarządu Powiatu Nowotarskiego. To funkcja porównywana do roli drugiego wicestarosty: etatowa, dobrze opłacana i dająca duży wpływ na jednostki podległe powiatowi.

1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

Skąd tak nagły awans? Nasi rozmówcy wskazują przede wszystkim na polityczne znajomości. Tajemnicą poliszynela jest, że Król pozostaje bliskim współpracownikiem baronowej PiS na Podhalu, Anny Paluch.

Król szybko zbudował w powiecie silną pozycję. Pod koniec 2024 roku w Powiatowym Zarządzie Dróg zatrudniona została jego córka. Onet podał, że wcześniej przez kilka lat pracowała w firmie Bloomon – internetowej kwiaciarni, dostarczającej klientom kwiaty bezpośrednio od hodowców. Krytycy władz powiatu zaczęli mówić o nepotyzmie. Starostwo odpowiadało, że zatrudnienie odbyło się zgodnie z prawem.

Kolejne pytania pojawiły się po przyznaniu przez powiat dotacji na Zaskalańskie Jodełko – imprezę od lat współorganizowaną i prowadzoną przez Króla. Wsparcie było wyraźnie wyższe niż kwoty przekazywane na wiele innych wydarzeń. Starosta tłumaczył, że impreza się rozwija, a zarząd powiatu uznał ją za wartą większego dofinansowania.

Dlaczego zatem Jacek Król chce odwołać wójta Szaflar Rafała Szkaradzińskiego, skoro ten drugi również sympatyzuje z partią Kaczyńskiego? Żeby to zrozumieć, trzeba cofnąć się o kilkanaście lat.

Choć Prawo i Sprawiedliwość na Podhalu od lat wyglądał jak monolit, to w rzeczywistości od piętnastu lat w bastionie prawicy trwa bezpardonowa walka o wpływy.

Po jednej stronie barykady stoi Anna Paluch, posłanka związana w przeszłości z Lechem Kaczyńskim. Po drugiej człowiek Zbigniewa Ziobry – Edward Siarka.

WALKA O WPŁYWY

Konflikt pomiędzy obojgiem parlamentarzystów trwa od co najmniej 2011 roku. Początkowo poszło o kandydata podhalańskiej prawicy do Senatu. Siarka i jego polityczny mentor Arkadiusz Mularczyk, mimo sprzeciwu Paluch, przeforsowali Tadeusza Skorupę, wcześniej uwikłanego w tzw. aferę wiatrakową. Kandydat przegrał wybory, a niedługo później Siarka opuścił PiS razem ze Zbigniewem Ziobrą. Paluch mogła uznać, że pozbyła się konkurenta. Nie na długo.

Gdy w 2014 roku PiS i Solidarna Polska ponownie się porozumiały, dawni rywale znaleźli się na wspólnych listach. Już rok później ich konflikt wybuchł publicznie. Paluch zarzuciła Siarce, że bezprawnie wykorzystuje logo PiS na swoich plakatach, choć formalnie należy do partii Ziobry. Siarka odpowiadał, że startuje z listy Prawa i Sprawiedliwości, więc ma prawo do logo. „Plakatowa wojna" była w rzeczywistości walką o tych samych konserwatywnych wyborców. Oboje zdobyli mandaty, ale Paluch wyprzedziła rywala o nieco ponad tysiąc głosów.

Najcięższy cios Siarka zadał jej jednak po wyborach samorządowych w 2018 roku. PiS wygrał wybory do Rady Powiatu Nowotarskiego, lecz nie zdobył większości. Wydawało się, że naturalnym partnerem będzie lokalne zaplecze ziobrystów – Prawica Powiatu Nowotarskiego Krzysztofa Fabra. Ludzie Siarki odrzucili jednak warunki PiS i porozumieli się z innymi komitetami, także z radnymi mającymi związki z Platformą Obywatelską. Faber zachował stanowisko starosty, a ludzie baronowej PiS zostali zepchnięci do opozycji. Paluch nie szczędziła wówczas krytyki, mówiąc o „zdradzie", „partykularnym interesie" Siarki i jego układzie ze „spadami po Platformie".

W trakcie wyborów parlamentarnych w 2023 roku Paluch przyznała już otwarcie, że pomiędzy nią a Siarką „nie było i nie ma chemii". Ponownie oskarżyła jego ludzi o grę na dwa fronty: gdy walczyli o władzę w powiecie, mieli przedstawiać się jako niezależny komitet, ale przy podziale miejsc na listach do Sejmu nagle przypominać sobie, że reprezentują Solidarną Polskę. Tym razem bezpośredni pojedynek wygrał Siarka, który wszedł do Sejmu. Paluch z wynikiem ponad 14 tys. głosów straciła mandat poselski (później go odzyskała, gdy Mularczyk został europosłem).

Po wyborach samorządowych w 2024 roku obie strony zawarły pozorny rozejm. PiS i Prawica Powiatu Nowotarskiego wspólnie przejęły władzę, a starostą został Tomasz Hamerski, syn senatora PiS Jana Hamerskiego. Dotychczasowy starosta – ziobrysta Krzysztof Faber – stracił stanowisko. Kilka miesięcy później Suwerenna Polska została wchłonięta przez PiS, więc Paluch i Siarka znów znaleźli się formalnie w jednej partii. Wydawało się, że podhalańska prawica oficjalnie się zjednoczył.

• Jedni widzą w Rafale Szkaradzińskim (na zdjęciu) skutecznego gospodarza Szaflar , inni zarzucają mu zadłużenie gminy i niespełnione obietnice związane z geotermią. Za buntem mieszkańców wyłania się jednak polityczna rozgrywka, w której pojawiają się Jacek Król, Anna Paluch i Edward Siarka FOT. MAREK PODMOKŁY / AGENCJA WYBORCZA.PL

Kompletnie nie zgadzam się z tym referendum. Uważam, że mamy bardzo dobrego wójta, który wiele dobrego zrobił dla naszej gminy. To powinno być wystarczającym argumentem przeciwko głosowaniu

KASJERKA ZE SKLEPU W SZAFLARACH

Magistralę pchamy do Nowego Targu, bo tam będzie duży odbiorca. Powstaje też kolejny kompleks basenowy, który odbierze dużo energii. A co zostanie dla mieszkańców Szaflar? Mam duże obawy, że wójt tworzy w ten sposób sobie ciepłą posadkę. Dlatego wezmę udział w referendum i zagłosuję przeciwko niemu

MAREK
mieszkaniec Szaflar

Anna Paluch z doświadczenia wiedziała, że polityczne rodziny rzadko są sobie wierne. Dlatego do zarządu powiatu nowotarskiego wprowadziła swoją prawą rękę – Jacka Króla. Niedługo później senator Jan Hamerski (ojciec nowego starosty nowotarskiego), który przez kilkanaście lat współdzielił z baronową PiS biuro w Nowym Targu, zaczął budować własne otoczenie. Otworzył biuro z Andrzejem Gutem-Mostowym. I zbliżył się również do Edwarda Siarki – głównego rywala Paluch.

Co ma z tym wspólnego Rafał Szkaradziński? Wójt Szaflar przez lata budował pozycję przedsiębiorczego samorządowca: nie bał się wielkich projektów, skutecznie zabiegał o pieniądze i utrzymywał kontakty z najważniejszymi politykami prawicy. W ostatnich latach szczególnie blisko było mu do środowiska Mateusza Morawieckiego i Edwarda Siarki. W podhalańskich kuluarach Szkaradziński bywa wręcz nazywany „człowiekiem Siarki".

Jeżeli więc Szaflary są postrzegane przez obóz Anny Paluch jako część strefy wpływów jej odwiecznego konkurenta, obecność Jacka Króla w komitecie, dążącym do odwołania Szkaradzińskiego, nabiera zupełnie innego znaczenia. Referendum może być nie tylko próbą rozliczenia wójta, lecz także kolejnym starciem w wieloletniej walce o kontrolę nad podhalańską prawicą.

Co ciekawe, przy obecnym stanie prawnym, Szkaradziński odbywa ostatnią dopuszczalną kadencję w Szaflarach. Kodeks wyborczy nie pozwala bowiem na trzeci wybór tej samej osoby na wójta w tej samej gminie. Dlaczego więc jego przeciwnicy nie chcą poczekać do zwykłych wyborów? Z komitetu referendalnego słyszymy dwie odpowiedzi.

Pierwsza: ogólnopolskie trend na referenda. Głośne głosowania w kolejnych samorządach pobudzają emocje i dają ludziom poczucie, że władzę można rozliczyć w połowie kadencji. Za rok albo dwa ta fala może opaść.

– Nasi ludzie są pewni co do negatywnych nastrojów w gminie. Most w remoncie, droga zablokowana, niejasne losy geotermii – wszyscy mają tego po dziurki w nosie. Trzeba kuć żelazo, póki gorące – słyszymy od miejscowego działacza związanego z komitetem referendalnym.

Druga odpowiedź jest jeszcze ciekawsza: chodzi o wyprzedzenie konkurencji. W normalnych wyborach wszystkie środowiska miałyby czas, aby znaleźć kandydatów, stworzyć komitety i zbudować kampanię. Referendum zmienia ten kalendarz.

Jeżeli wójt zostanie odwołany, przedterminowe wybory odbędą się znacznie wcześniej. Największą przewagę będą mieli ci, którzy są już przygotowani. I tu na prowadzenie wychodzi pełnomocnik komitetu referendalnego Rafał Wilkus, kontrkandydat Szkaradzińskiego w poprzednich wyborach. Wilkus ma w swoim otoczeniu radnych, lokalnych działaczy, a także Jacka Króla – człowieka z pozycją w powiecie oraz kontaktami w PiS.

Referendum w Szaflarach odbywa się w chwili, gdy dotychczasowy porządek na polskiej prawicy rozpada się na oczach wyborców. Mateusz Morawiecki i jego ludzie utworzyli Rozwój Plus. Po konflikcie z Jarosławem Kaczyńskim kilkudziesięciu parlamentarzystów zostało usuniętych z PiS. Do ugrupowania Morawieckiego przeszedł m.in. Andrzej Gut-Mostowy, parlamentarzysta z Zakopanego.

KONFEDERACJE CORAZ SILNIEJSZE

Ale na tym nie koniec. Podhale przez lata należało do najwierniejszych bastionów partii Kaczyńskiego. Teraz coraz lepsze wyniki osiągają tutaj zarówno Konfederacja związana ze Sławomirem Mentzenem i Krzysztofem Bosakiem, jak i Konfederacja Korony Polskiej Grzegorza Brauna. Do tego dochodzi ruch Morawieckiego, który może zabrać PiS wyborców przedsiębiorczych, konserwatywnych, ale zmęczonych rządami Jarosława Kaczyńskiego.

– Nie możemy być pewni, gdzie partia Jarosława Kaczyńskiego będzie za dwa lata. Możemy zostać zmarginalizowani przez Bosaka albo Morawieckiego. Górale zagłosują na prawicę, to pewne. Ale zagłosują na tę prawicę, która w ich oczach będzie najsilniejsza – dodaje anonimowo współpracownik Wilkusa.

Wyznaczenie referendum na 4 października oznacza, że Szaflary dołączają do coraz dłuższej listy miejscowości, w których mieszkańcy próbują odwołać lokalne władze przed końcem kadencji.

W ostatnich miesiącach w samej Małopolsce głosowania odbyły się m.in. w Radłowie i Lanckoronie, ale oba okazały się nieważne z powodu zbyt małej frekwencji.

W Bochni do referendum przeciwko burmistrz ostatecznie nie doszło – inicjatorzy nie zebrali wymaganej liczby prawidłowych podpisów.

Zupełnie inaczej zakończyło się referendum w Krakowie, gdzie mieszkańcy skutecznie odwołali prezydenta Aleksandra Miszalskiego.

Niecodzienny finał miały również dwa głosowania przeprowadzone jednego dnia w Mszanie Dolnej: wójt Mirosław Cichorz obronił stanowisko, ale rada gminy została odwołana.

Referendalna fala nie słabnie – w podkrakowskich Liszkach rozpoczęto już procedurę odwołania rady gminy.

Teraz jednak polityczne emocje skupią się na Szaflarach. To tutaj za półtora miesiąca okaże się, czy górale chcą jedynie rozliczyć Rafała Szkaradzińskiego, czy również otworzyć nowy rozdział w walce o władzę na podhalańskiej prawicy. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34449722

1 KR

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraków/34449724

INFORMACJA DLA UŻYTKOWNIKÓW
PŁATNEGO ODCINKA AUTOSTRADY A4 KATOWICE – KRAKÓW

W związku z budową Miejsc Obsługi Podróżnych we wrześniu 2026 r. na odcinku pomiędzy Węzłem Rudno a PPO Balice na obu jezdniach, to jest w kierunku Krakowa oraz Katowic, na długości 1 km obowiązywać będzie zmieniona organizacja ruchu. Ruch odbywać się będzie dwoma zawężonymi pasami ruchu i przy ograniczeniu prędkości.

Szczegółowe informacje są na bieżąco publikowane na stronach internetowych: www.a4info.pl, www.ia4.pl, na platformie X: www.twitter.com/A4KatKra oraz w Punktach Informacji Drogowej.

Przepraszamy za utrudnienia i prosimy o ostrożną jazdę.
Eurovia Polska S.A. – Wykonawca robót

eprasa.pl aed9c3bb49

Łańcuchy w Tatrach

Trasy też dla początkujących

Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe i Tatrzański Park Narodowy przestrzegają turystów przed niewłaściwym zachowaniem na trasach zabezpieczonych łańcuchami. A my radzimy, gdzie nabrać wprawy w takich eskapadach.

Bartłomiej Kuraś

Do groźnej sytuacji w Tatrach doszło w połowie sierpnia na Orlej Perci, najtrudniejszym szlaku turystycznym w Tatrach, zabezpieczonym łańcuchami. Turyści szli pod prąd na jednokierunkowym odcinku, ignorując zasady bezpieczeństwa. TPN i TOPR wprowadziły w tym miejscu jeden kierunek ruchu, aby uniknąć niebezpiecznego mijania się nad przepaściami. Służby przypominają, że lekceważenie oznakowań w Tatrach to skrajna nieodpowiedzialność.

Ratownicy TOPR radzą, by przed wycieczką na Orlą Perć czy Rysy nabrać doświadczenia w wędrówce po trasach z łańcuchami na łatwiejszych szlakach. Choćby nad Doliną Kościeliską.

– Większość turystów idzie tylko do schroniska, ale Dolina Kościeliska ma o wiele więcej ciekawych miejsc: piękny staw, szlaki z łańcuchami, jaskinie – opowiada nam Michał Słowiński, leśniczy Tatrzańskiego Parku Narodowego.

TUŻ NAD DOLINĄ KOŚCIELISKĄ

Sama Dolina Kościeliska potrafi zachwycić pięknymi krajobrazami.

Dawniej wśród górali ta okolica budziła obawy. Jeszcze w połowie XIX w. ks. Józef Stolarczyk, pierwszy zakopiański proboszcz, w kronice parafialnej zanotował: „Dla częstych zdarzających się w Dolinie Kościeliskiej nieszczęśliwych wypadków, rozeszło się i prawie wkorzeniło między ludem mniemanie, że w tej dolinie jakiś zły duch przemieszkuje – że tam osiadł od tego czasu, kiedy w niej przed wieki były kopalnie na srebro i kuźnice".

Ślady po dawnych sztolniach rzeczywiście wciąż można znaleźć w tym rejonie. Wielu wierzy, że w tej dolinie jeszcze 150 lat temu swoje kryjówki mieli zbójnicy. Miejscowi opowiadają sobie, że niektórzy górale po latach natrafili na pochowane między skałami kosztowności, dzięki którym się wzbogacili. I wciąż ktoś tam poszukuje skarbów.

Na szczęście wypadki wśród turystów notowane są tu jedynie sporadycznie. – Ale jak wszędzie w górach, i tutaj trzeba uważać, choćby na spotkanie z niedźwiedziami, które w tym rejonie mają swoje gawry – przestrzega Michał Słowiński. I proponuje, byśmy odwiedzili miejsca, do których wielu turystów nie dociera.

– W Dolinie Kościeliskiej warto zaplanować cały dzień, bo tyle kryje w sobie górskich atrakcji. Polecam trasę nie tylko do schroniska, zresztą też wartego odwiedzenia. W niewielkiej odległości od doliny znajduje się piękny staw, są też fragmenty szlaku, zabezpieczone łańcuchami i drabinką. No i jaskinie, stosunkowo łatwo dostępne, do których może zaglądnąć każdy w miarę sprawny turysta, podążając szlakiem także zabezpieczonym łańcuchami – informuje leśniczy.

W rejonie Bramy Raptawickiej w obie strony odbijają szlaki. – Tam można się styrmać – oznajmia Michał Słowiński. Styrmanie oznacza w gwarze góralskiej wspinaczkę.

Przez mniej więcej 15 minut pokonujemy dosyć stromą ścianę, ubezpieczoną łańcuchami. Docieramy do jaskiń: Raptawickiej, Obłazkowej i Mylnej. Do każdej z nich można wejść bez dodatkowego zezwolenia. Warto jednak pamiętać, by wziąć ze sobą latarkę. Najlepiej tzw. czołówkę, zapinaną na głowie, bo wtedy będziemy mieli wolne ręce. Dobrze też mieć kask, by uchronić się przed skaleczeniem o jaskiniowy strop podczas pokonywania niskich korytarzy. Nawet latem stąpamy tu po podłożu mokrym, śliskim, miejscami nawet błotnistym.

– Jaskinia Mylna nieprzypadkowo ma taką nazwę. Liczne korytarze potrafią zwieść, naprawdę nie jest tu trudno zabłądzić. Dlatego należy podążać za znakami szlaku – przestrzega Michał Słowiński.

Po odwiedzeniu jaskiń schodzimy do Bramy Raptawickiej. I od razu kierujemy się na szlak po przeciwległej stronie doliny. Tam rozpoczyna się wejście do Wąwozu Kraków, które były dyrektor Tatrzańskiego Parku Narodowego Paweł Skawiński zachwala jako „miejsce czarowne". – A nazwa wzięła się stąd, że dawniej ściany wąwozu kojarzyły się góralom z kamiennymi, wąskimi ulicami i kamienicami Krakowa – usłyszeliśmy od byłego dyrektora TPN.

A jak Kraków, to oczywiście również Smocza Jama – taką nazwę nosi jaskinia nad wąwozem, którą może pokonać średnio zaawansowany turysta. I tutaj natrafimy na szlak zabezpieczony łańcuchami oraz drabinką.

NA GIEWONT

Jeśli bez problemu poradziliśmy sobie na szlakach zabezpieczonych łańcuchami w rejonie Doliny Kościeliskiej, warto spróbować sił gdzieś wyżej. Choćby na Giewoncie.

Wyjście na Giewont, choć to szlak niezbyt odległy od Zakopanego, to jednak nie to samo, co przechadzka którąś z reglowych dolin. Kroniki Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego odnotowują śmiertelne ofiary wycieczek na szczyt, przypominający śpiącego rycerza.

Mam taką zasadę, że na skaliste szczyty, choćby nie były bardzo wysokie, chodzę tylko w pewną pogodę, minimalizując ryzyko wypadku. Staram się też wyjść na szlak w miarę wcześnie – ma to tą zaletę, że podczas wycieczki można więcej zobaczyć i o poranku uniknąć tłumów. A przecież Giewont to jeden z najpopularniejszych celów tatrzańskich wycieczek, zwłaszcza w wakacje.

• **Przed wyprawą na Orlą Perć – najtrudniejszy turystyczny szlak w Tatrach – warto jeszcze nabrać wprawy na Kościelcu, Świnicy (na zdjęciu) czy Rysach** FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Od Hali Kondratowej czeka bardziej wymagające podejście na Kondracką Przełęcz (1725 m n.p.m.). Po drodze mija się źródełko. Trasa jest szeroka i w bezdeszczowy dzień nie sprawia żadnych trudności technicznych – po mocno wyślizganych butami kamieniach ułożonych na ścieżce widać, jak bardzo jest popularna.

Po godzinie docieramy na Kondracką Przełęcz, gdzie nasza trasa krzyżuje się ze szlakiem, prowadzącym z Doliny Małej Łąki.

Wiele osób poważnie przygotowuje się na odcinek z łańcuchami – na rękach mają rękawiczki przeznaczone do takiej wspinaczki, popijają napoje izotoniczne, uzupełniające niedobory wody, elektrolitów, soli mineralnych i witamin.

Są też osoby, którym w drodze do krzyża na Giewoncie przyświeca cel pielgrzymkowy. – Czy ja tam dam radę dojść? – niepokoiła się spotkana podczas jednej z wycieczek, około 60-letnia kobieta. – Jak ja dałam radę, to i pani da – dodawała jej otuchy schodząca z góry turystka w podobnym wieku. – Trochę strachu na łańcuchach było, ale tylko tak się wydaje, że to takie trudne. Jak już się wejdzie na te skały, to noga za nogą, przytrzymując się łańcuchów, człowiek się ani obejrzy i będzie pod krzyżem – przekonywała.

Wkrótce – przez Wyżnią Kondracką Przełęcz (1765 m n.p.m.), skąd odchodzi kolejny szlak, w stronę Grzybowca – docieramy do łańcuchów.

Szlak pod samym Giewontem jest jednokierunkowy. Jedną stroną szczytu wchodzi się, inną schodzi.

Łańcuchy są srebrzyste i wyglądają bardzo solidnie. Wymieniono je po burzy nad Tatrami Zachodnimi, która 22 sierpnia 2019 roku zniszczyła szlak. Pioruny ściągały krzyż na Giewoncie i łańcuchy, ubezpieczające trasę. Po polskiej stronie Tatr zginęły wtedy cztery osoby, a jedna po słowackiej. Pod Giewontem ratownicy TOPR musieli równocześnie ratować ponad sto osób.

Choć część turystów ma tu pierwszy raz do czynienia z takimi zabezpieczeniami w górach, to dzielnie sobie radzi. Inni, bardziej doświadczeni, doradzają, jak bezpiecznie przejść ten fragment. Zwracają uwagę, by na poszczególnym łańcuchu – oddzielonym od kolejnego mocowaniem w skale – znajdowała się tylko jedna osoba. Dlaczego? Bo inna, chwytając ten sam łańcuch, gdy ktoś już wcześniej zaczął się nim zabezpieczać, może doprowadzić do szarpnięcia, co jest bardzo niebezpieczne w wysokogórskim terenie.

Łańcuchy pod Giewontem pomagają przy wspinaczce po stromych skałach, na łatwiejszych odcinkach spełniają rolę poręczy, której można się przytrzymać, obawiając się potknięcia.

DO DOLINY PIĘCIU STAWÓW POLSKICH

Kolejnym miejscem z łańcuchami na popularnej trasie jest szlak do Doliny Pięciu Stawów Polskich. Najszybciej można tu dojść Doliną Roztoki od Wodogrzmotów Mickiewicza, znajdujących się przy Drodze Oswalda Balzera, prowadzącej nad Morskie Oko. Inni docierają tam z Hali Gąsienicowej przez Zawrat albo przez Świstówkę Roztocką znad Morskiego Oka.

Ja najchętniej idę do tej wysokogórskiej doliny przez Szpiglasową Przełęcz, wcześniej mijając Morskie Oko. By jak najwcześniej podziwiać górskie krajobrazy z tatrzańskimi stawami.

Wycieczkę należy uczynić jak najbardziej przyjemną, dlatego najpóźniej o szóstej rano w letni dzień wyruszam z Palenicy Białczańskiej. Nad Morskie Oko docieram jeszcze zanim nad tym największym tatrzańskim jeziorem pojawi się tłum, ciągnący zwykle później asfaltowym szlakiem. Podchodzę nieco nad jezioro, w stronę Dolinki za Mnichem i Szpiglasowego Wierchu, by tutaj w ciszy i spokoju zjeść porządne śniadanie, które przynoszę ze sobą w plecaku. Degustując, kontempluję spokojną taflę jeziora.

Ze Szpiglasowej Przełęczy – a jeszcze lepiej ze znajdującego się tuż obok Szpiglasowego Wierchu – z jednej strony możemy podziwiać panoramę z Doliną Pięciu Stawów Polskich, a kiedy nieco się odwrócimy, zobaczymy Morskie Oko i Czarny Staw pod Rysami. A do tego ze Szpiglasowego ujrzymy też Niżni Ciemnosmreczyński Staw, położony już po słowackiej stronie gór.

Dla turystów nabierających wprawy na tatrzańskich szlakach to dobre miejsce na jedną z pierwszych wysokogórskich wycieczek, wymagającą pokonania trasy ubezpieczonej łańcuchami. Tak schodzi się ze Szpiglasowej Przełęczy do Doliny Pięciu Stawów Polskich.

Niektórzy uważają, że ten szlak łatwiej pokonać, podchodząc za pomocą łańcuchów z Doliny Pięciu Stawów Polskich i schodząc łagodniejszą trasą do Morskiego Oka. Ja jednak wybieram ten pierwszy wariant, by porankiem pojawić się nad cichym Morskim Okiem – ma wtedy zupełnie innych charakter niż kilka godzin później, gdy jest już oblegane przez co najmniej kilka tysięcy ludzi. Nie mogę też doczekać się widoku ze Szpiglasowej Przełęczy, a od strony Morskiego Oka jest tu najłatwiej dotrzeć.

Przed wyprawą na Orlą Perć – najtrudniejszy turystyczny szlak w Tatrach – warto jeszcze nabrać wprawy na Kościelcu, Świnicy czy Rysach. Ale najważniejsze, by nie ignorować zasad bezpieczeństwa, tak jak turyści, którzy w połowie sierpnia szli pod prąd na jednokierunkowym odcinku Orlej Perci. ●

1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

Tajemnicze śmierci młodych kobiet w Krakowie

Dilerka zarabiała krocie

Kobieta, która sprzedawała opioidy, miała taki obrót, że lekarzowi za recepty na te leki zapłaciła w krótkim czasie 200 tysięcy złotych. Śledczy wciąż szukają ofiar śmiertelnego uzależnienia.

Jarosław Sidorowicz

• **W połowie sierpnia policja zatrzymała dwie osoby zamieszane w nielegalny handel opioidami, które mają związek ze zgonami młodych kobiet w Krakowie** FOT. MATERIAŁY POLICJI

Jest połowa sierpnia. Przed jeden z domów w powiecie bydgoskim podjeżdża grupa policyjna. To funkcjonariusze z bydgoskiej komendy wojewódzkiej i krakowskiego wydziału do walki z przestępczością przeciwko życiu i zdrowiu policji w Krakowie. To ci ostatni rozpracowują od pewnego czasu szajkę rozprowadzająca po całej Polsce opioidy.

POLICYJNA AKCJA POD BYDGOSZCZĄ

Policjanci chcą wejść do środka, ale drzwi są zamknięte. Mimo wezwań nikt nie otwiera. Policjanci decydują się na siłowe wejście do domu. Nieprzypadkowo. W środku są dwie osoby zamieszane w nielegalny handel opioidami. Rozprowadzały je po Polsce. To 37-letnia kobieta i o trzy lata starszy mężczyzna. Nie stawiają oporu. Policjanci znajdują w środku środki odurzające, narkotyki, sprzęt elektroniczny i pieniądze.

Według policji 37-latka zatrzymana pod Bydgoszczą obracała bardzo dużymi ilościami środków psychotropowych. Zatrzymana dwójka była częścią siatki, która w nielegalny sposób wprowadzała na rynek opioidy, uzależniając od nich młode osoby w kryzysie emocjonalnym. Niektóre z nich nie miały skończonych 18 lat. To ta szajka ma związek ze zgonami młodych kobiet w Krakowie. Policja wie o co najmniej czterech takich przypadkach. Wszystkie kobiety zmarły wskutek przedawkowania opioidów. „Wyborcza" szeroko opisywała tę sprawę.

BIZNES NA RECEPTACH

Kluczem do sprawy był lekarz, 58-letni anestezjolog z Dolnego Śląska. Bez niego cały proceder byłby niemożliwy, bo to on wystawiał recepty na leki psychotropowe. Robił to hurtowo na dane osób, które dostawał od dilerów. By uniknąć wpadki, recept nie realizowano od razu po wystawieniu.

– To byłoby podejrzane, skoro lekarz był kilkaset kilometrów od swojego pacjenta. Wykupywano je najwcześniej kolejnego dnia. Czasami anestezjolog sam decydował, że na kogoś już nie może wystawiać recepty. Wtedy prosił o inne dane. Kolegom mówił, że dzięki „biznesowi" nie musi już brać dodatkowych dyżurów w szpitalu – opowiadała nam śledcza.

Jedna recepta kosztowała w granicach np. 250 zł. W większości były to zamówienia na kilkanaście opakowań. Lekarz za taka partię dostawał przelew na 1,5–2 tysiące zł. – Ograniczał się wyłącznie do wypisania recept, bez wdawania się w szczegóły dotyczące choćby dawkowania. Nie interesowała go historia choroby pacjenta. Zamawiający w odpowiedzi dostawał informację zwrotną, że ma blikiem przelać określoną kwotę. Gdy wpływały pieniądze, lekarz wysyłał kody do recepty. Oni je realizowali, a potem za dużo wyższe kwoty odsprzedawali leki – opowiadała nam krakowska policjantka zaangażowana w śledztwo.

– Za same recepty z wypisanymi psychotropami i opioidami zatrzymana kobieta przelała lekarzowi blisko 200 tysięcy złotych i to zaledwie w ciągu kilku miesięcy – mówi inny policjant z Krakowa.

I tak jej się ten wydatek opłacał. Lekarstwa wykupione przez nią dzięki receptom sprzedawała potem na sztuki lub blistry. Pieniądze płynęły strumieniem. Na tyle, że z handlu lekami uczyniła sobie stałe źródło dochodu.

Kiedy także anestezjolog został zatrzymany przez policję, śledczym powiedział, że... ratował ludzi. Twierdził, że wymagali pomocy, a według niego nikt im nie chciał jej udzielać.

ŚMIERTELNE PRZEDAWKOWANIE

Leki trafiały do młodych kobiet z tzw. dobrych domów. Dostawcy, którzy uzależniali je od opioidów i psychotropów wykorzystywali ich problemy emocjonalne, czasem depresje, stany lękowe. Potem uzależniali je od siebie.

Według śledczych po wypisaniu recept zaczęło dochodzić do zgonów kobiet w Krakowie, pierwszy przypadek miał miejsce już w roku 2021. Śledczy początkowo nie wiązali ich ze sobą.

Jesienią 2024 roku krakowska policja uzyskała informacje o śmierci młodej kobiety w jednym z mieszkań na krakowskim Kazimierzu. Sekcja zwłok wykazała, że była pod wpływem środków psychotropowych. Funkcjonariusze ustalili, że nieprzypadkowo znalazła się w tym właśnie mieszkaniu. Zajmował je mężczyzna, u którego kobieta szukała kontaktu do lekarza, przepisującego za pieniądze leki.

– Wtedy zauważyliśmy, że w tych zdarzeniach jest wiele zbieżnych: młode kobiety, mnóstwo lekarstw psychotropowych i opioidowych znalezionych w mieszkaniach i ten sam mężczyzna – mówią śledczy.

TE ŚMIERCI NIE BYŁY PRZYPADKOWE

Pewności, że zgony młodych kobiet są ze sobą powiązane, nabrali, gdy 30 stycznia zeszłego roku dyżurny komendy miejskiej w Krakowie dostał alarmujący telefon, że w windzie jednego z bloków na Prądniku Białym leży nieprzytomna młoda kobieta. – Nie miała butów, na ramię miała częściowo naciągniętą koszulę, jakby ktoś w pośpiechu ją ubierał. Sprawdziliśmy, czy żyje. Nie było pulsu ani funkcji życiowych. Była już martwa. Wszystko wskazywało, że nie żyła już od kilku godzin – zeznała policjantka, która była na miejscu zdarzenia.

Na ciele nie było widocznych śladów przemocy. Odpowiedzi na pytanie o przyczyny zgonu nie dała początkowo nawet sekcja zwłok, lecz dopiero zlecone przez śledczych badania toksykologiczne: za śmierć młodej kobiety odpowiadały przyjęte leki opioidowe.

– W mieszkaniu, w którym przebywała, była mała apteka. Liczba lekarstw, które tam odkryliśmy, była ogromna. To m.in. psychotropy, benzodiazepiny, opioidy, leki na ADHD, zaburzenia lękowe, na kłopoty ze snem – wylicza śledczy, który zna sprawę. Co ważne: to ta sama grupa leków, co w przypadku młodej kobiety, która zmarła jesienią 2024 r.

Potem był kolejny przypadek – w czerwcu 2025 r. Młoda dziewczyna przyjęła leki – opioidy i środki nasenne – w takiej ilości, że została odwieziona do szpitala w stanie krytycznym.

Śledczy wciąż tropią kolejne osoby zamieszane w proceder, ale też sprawdzają informacje o ewentualnych innych ofiarach opioidów.

Policja zatrzymała dotąd już 17 osób w tej sprawie. 10 jest tymczasowo aresztowanych, siedmioro jest pod dozorem policji. Także kobieta zatrzymana w Bydgoszczy trzy najbliższe miesiące spędzi w areszcie. 40-letni mężczyzna zatrzymany razem z nią pozostanie pod dozorem policji. ●

REKLAMA Kraków/34445313

eprasa.pl aed9c3bb49

Z głębokim smutkiem przyjąłem wiadomość o śmierci

dr. hab. n. med.
Macieja Kowalczyka

wieloletniego Dyrektora Naczelnego
Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie,
wybitnego lekarza, menadżera i społecznika, człowieka wielkiego serca.

Za swoje zasługi dla Krakowa otrzymał w 2017 r. odznakę Honoris Gratia.

Rodzinie i Bliskim
dr. hab. n. med. Macieja Kowalczyka

składam wyrazy głębokiego współczucia

Stanisław Kracik

p.f. Prezydenta Miasta Krakowa

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449802

W dniu 5 sierpnia 2026 roku odszedł w wieku 50 lat

ŚP

Andrzej Turek

Msza święta żałobna odprawiona zostanie
dnia 1 września 2026 roku o godzinie 13:00
w kościele św. Karola Boromeusza na warszawskich Powązkach,
po czym nastąpi odprowadzenie do grobu rodzinnego
na Cmentarz Powązki Stare.

O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Żona, Syn, Siostra i Mama

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449843

ODESZLI.pl
Dziel się wspomnieniami o bliskich
Wejdź na serwis **odeszli.pl**

GAZETA wyborcza
DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczne

Ogłoszenia
sądowe
i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl
nekrologi.wyborcza.pl

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 28 sierpnia 2026 r.
o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Praska-Zielna" wraz z niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), a także w związku z uchwałą nr CXXXI/3682/24 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 kwietnia 2024 r.

zawiadamiam

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Praska-Zielna"** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją.

Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Konsultacje społeczne do projektu planu wraz z niezbędną dokumentacją zostaną przeprowadzone w dniach **od 25 września do 23 października 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:
  – **10.00-18.00 w poniedziałki;**
  – **8.00-15.00 we wtorki, środy, czwartki i piątki,**
  wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: *bp.umk@um.krakow.pl* lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;
- składanie uwag;
- zamieszczenie projektu planu „Praska-Zielna" na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *PLANY SPORZĄDZANE).*

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego obszaru „Praska-Zielna", zostanie przeprowadzone w dniu **15 października 2026 r.**, w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Dietla**, początek **o godz. 15:30**.

W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć *online,* tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce *ZAPROSZENIA* pod adresem: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Dodatkowe spotkanie otwarte na temat projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „**Praska-Zielna"** odbędzie się w Dzielnicy *VIII Dębniki* w dniu **30 września 2026 r.**, w Domu Działkowca na terenie Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Dębniki", przy ul. Praskiej 26 w Krakowie, początek **o godzinie: 17.00.**

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 23 października 2026 r. – wyłącznie na formularzu urzędowym** – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *WZORY*). Można go przesłać poprzez e – doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: *uwagi-bp@um.krakow.pl*
Forma papierowa obejmuje:

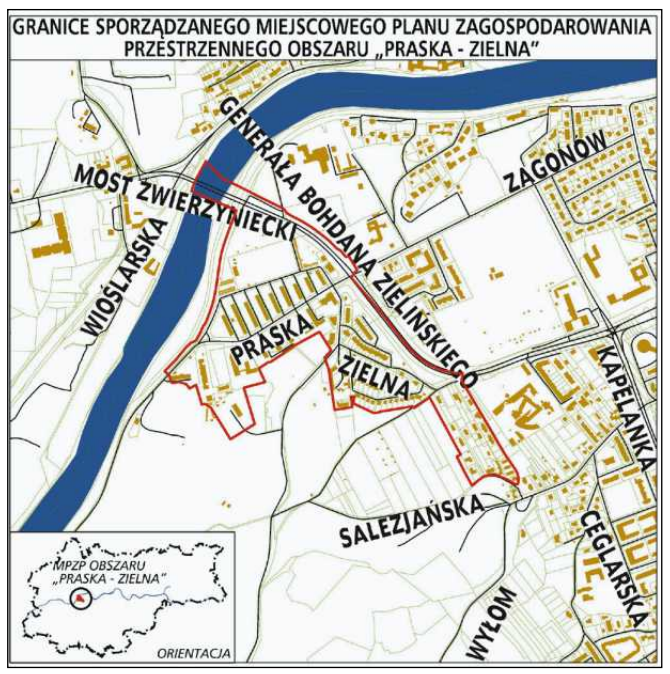
- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej).

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. *Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.*
2. *Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.*
3. *Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.*
4. *Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.*
5. *Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
6. *Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.*
7. *Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*
8. *Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.*

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Kraków/34449132

eprasa.pl aed9c3bb49

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl /newslettery

wyborcza.pl

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIASTA I GMINY SKAWINA

z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o konsultacjach społecznych dotyczących projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego dla części działek ewid. nr 135/22 i 109/1 w obrębie Rzozów

Na podstawie art. 37ec ust. 2 pkt 4 lit. d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538, ze zm.), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. poz. 1688 ze zm.) i art. 54 ust. 2 w związku z art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.),

zawiadamiam o rozpoczęciu w dniu 31 sierpnia 2026 r. konsultacji społecznych dotyczących projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego dla części działek ewid. nr 135/22 i 109/1 w obrębie Rzozów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją.

Celem sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego jest zmiana funkcji części wyznaczonych w obowiązującym planie miejscowym terenów nie inwestycyjnych – rolniczych i zieleni nieurządzonej – na teren elektrowni słonecznej.

Projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją udostępniony zostanie do konsultacji społecznych w dniach od 31 sierpnia 2026 r. do 7 października 2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 3, I piętro, pokój nr 14 w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Skawina pod adresem: https://www.gminaskawina.pl/mieszkancy/informacje-praktyczne/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego/aktualnosci-gp, a także w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > ZINTEGROWANE PLANY INWESTYCYJNE > ZPI OZE RZOZÓW, pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,477924,zpi-oze-rzozow.html

Każdy ma prawo złożenia uwag do projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Uwagi należy składać w terminie od 31 sierpnia 2026 r. do 7 października 2026 r. – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby – **na obowiązującym FORMULARZU** (udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy, w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > FORMULARZ WNIOSKU/UWAGI DO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO).

Uwagi można wnosić w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres: urzad@gminaskawina.pl oraz na adres e-Doręczeń: AE:PL-90745-70998-FGUJT-25. W przypadku składania uwagi w formie elektronicznej konieczne jest podpięcie wypełnionego FORMULARZA jako załącznika stanowiącego uwagę do projektu zintegrowanego planu.

Forma papierowa obejmuje złożenie formularza do Burmistrza Miasta i Gminy Skawina na Dzienniku Podawczym Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 lub drogą pocztową na adres: Urząd Miasta i Gminy w Skawinie, 32-050 Skawina, Rynek 1.

Pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawione będą bez rozpatrzenia.

Uwagi zostaną rozpatrzone w drodze zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie na stronie internetowej: www.gminaskawina.pl.

Informuję w związku z Rozporządzeniem o Ochronie Danych Osobowych (RODO), że:

1) dane osobowe są podawane w celu składania uwag do projektu aktu planowania przestrzennego i będą przetwarzane do momentu zakończenia sprawy,
2) podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy, nie podanie danych osobowych jest związane z pozostawieniem uwagi bez rozpatrzenia,
3) administratorem podanych w uwadze danych osobowych jest Burmistrz Miasta i Gminy w Skawinie z siedzibą: 32-050 Skawina, Rynek 1,
4) składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych,
5) składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzoru, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (00-193 Warszawa, ul. Stawki 2), jeżeli uzna, że przetwarzanie jego danych osobowych w związku ze złożeniem uwagi do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego narusza przepisy prawa,
6) podstawę prawną przetwarzania podanych danych stanowią: art. 8g, art. 37ec ust. 2 pkt 4 lit. d, ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.),
7) składający uwagę ma prawo w dowolnym momencie wnieść sprzeciw wobec przetwarzania podanych danych osobowych z przyczyn związanych ze szczególną sytuacją składającego uwagę,
8) Administrator powołał inspektora ochrony danych osobowych w Urzędzie Miasta i Gminy w Skawinie, z którym można skontaktować się w formie; e-mail: iodo@gminaskawina.pl; telefonicznie 606 487 587 lub tradycyjnie, wysyłając pismo na adres administratora z dopiskiem Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Burmistrz Miasta i Gminy Skawina

Kraków/34449554

Nasz znak: WBG.6722.1.15a/15b.2026

OGŁOSZENIE
Wójta Gminy Chełmiec
o rozpoczęciu konsultacji społecznych
dot. projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełmiec

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2026 poz. 538), art. 1 pkt 17 lit. h ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), art. 39 ust.1 i art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 poz. 1112), oraz uchwały Rady Gminy Chełmiec Nr XIV/618/2025 z dnia 27.03.2025 r.. obręb Marcinkowice, Nr XI/134/2025 z dnia 30.01.2025 r., obręb Świniarsko – w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chełmiec

Z A W I A D A M I A M O ROZPOCZĘCIU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH:

1. Konsultacje będą prowadzone w terminie **od 28.08.2026 r. – 30.09.2026 r.** i obejmują zbieranie uwag do projektu zmiany planu w terminie **28.08.2026 r. – 30.09.2026 r.;** zbieranie wniosków i uwag do prognozy oddziaływania na środowisko w terminie **28.08.2026 r. – 30.09.2026 r.;**
2. Spotkanie otwarte poprzedzone prezentacją projektu aktu planowania przestrzennego nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie zmiany miejscowego planu odbędzie się w dniu **18.09.2026 r.** w Urzędzie Gminy Chełmiec w pokoju nr 3 **o godz. 16.30.**
3. W ramach konsultacji społecznych w terminie **28.08.2026 r. – 30.09.2026 r.** na stronie internetowej pod adresem: www.chelmiec.pl oraz na BIP zamieszczono ankietę dot. ww. zmiany MPZP,
4. Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chełmiec obejmującego tereny działek ewidencyjnych położonych w obrębie Marcinkowice oraz Świniarsko wraz z prognozą oddziaływania na środowisko jest dostępny w punkcie konsultacyjnym w terminie **28.08.2026 r. – 30.09.2026** w Urzędzie Gminy Chełmiec w godzinach: pon. – śr.: 07.30 do 15.30, czw.: 07.30 do 17.30, pt.: 07.30 do 13.30 w pokoju nr 3, na BIP oraz na stronie podmiotowej Urzędu Gminy Chełmiec.

Uwagi do projektu zmiany planu oraz wnioski i uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko można wnosić w formie papierowej w Urzędzie Gminy Chełmiec, drogą pocztową na adres: Urząd Gminy Chełmiec, ul. Papieska 2, 33-395 Chełmiec, lub w formie elektronicznej w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej mail: gmina@chelmiec.pl i platformy usług administracji publicznej EPUAP (/1l931bkbhg/SkrytkaESP), e-Doręczenia (AE:PL-14167-85033-GHCTH-32) a w przypadku prognozy oddziaływania na środowisko także ustnie do protokołu. Uwagi i wnioski należy składać na formularzu pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, którego wzór dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie podmiotowej Urzędu Gminy Chełmiec. Uwaga powinna zawierać imię i nazwisko albo nazwę interesariusza, adres zamieszkania albo siedziby, adres poczty elektronicznej o ile taki posiada, a także dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu, przedmiot, oznaczenie nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także informację czy składający wniosek i uwagę jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem i uwagą.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Chełmiec.

Kraków/34448612

KLEPSYDRA

CMENTARZ KOMUNALNY I KREMATORIUM

INFOLINIA: 12 352 44 44
CMENTARZ: +48 502 930 185
KREMATORIUM: +48 502 930 170

Nowy zielony cmentarz | Pierwsza kwatera ekologiczna
Kolumbaria na urny | Kamieniarstwo i opieka nad grobami

www.cmentarzkrakow.pl | Kraków, ul. Wielogórska 16

34444682

ODESZLI.pl

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399, 22 55 55 555

Połącz Kropki

Połącz Kropki
Idealna gra na krótką przerwę

Zeskanuj QR kod i graj

APLIKACJA WYBORCZEJ

1 KRL

eprasa.pl aed9c3bb49

Całodobowe wsparcie i doradztwo

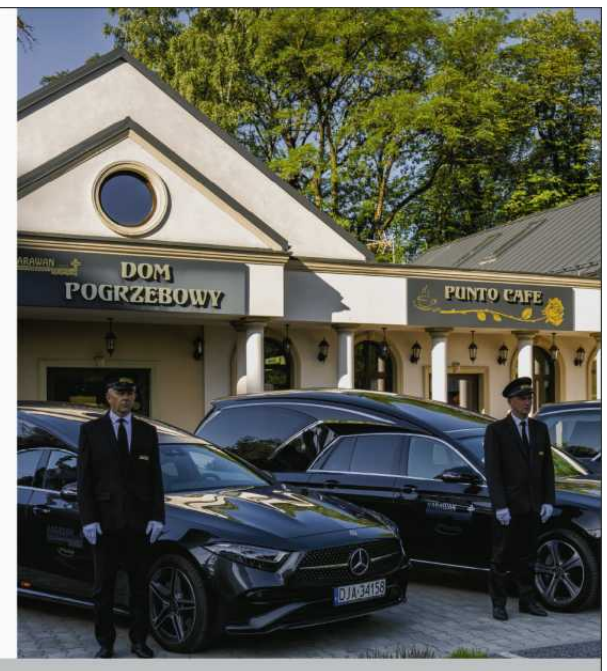
Dbamy o godne pożegnanie w każdej cenie

- Kompleksowe usługi pogrzebowe
- Rozliczenia bezgotówkowe
- Transport krajowy i międzynarodowy
- Własne krematorium
- Organizacja styp i pożegnań

KARAWAN GRUPA FIRM POGRZEBOWYCH
TRADYCJE OD 1981 ROKU

Punkty Obsługi Klienta
10 lokalizacji w Krakowie

- ul.Rakowicka 26A 12 222 00 30
- ul. Sieroszewskiego 5B 12 686 61 45
- ul. Bieżanowska 24 12 656 21 11
- ul. Reduta 3B 12 222 50 49
- ul. Rakowicka 33A 12 421 89 83
- ul. Dolnych Młynów 3 12 632 11 22
- ul. Wrocławska 8 12 631 77 95
- ul. Ćwiklińskiej 10 606 793 279
- Cm.Batowice 12 413 63 46
- Cm.Grębałów 12 645 14 35
- Krakowskie Krematorium
- ul. Wielogórska 12 413 33 33

KRAKOWSKIE KREMATORIUM
tel. 12 413-33-33
biuro@kremacja-krakow.pl

30-398 Kraków, ul. Wielogórska 20
Gwarantujemy:
bezpieczeństwo i profesjonalizm | duży wybór urn | możliwość przechowania po kremacji

Zapraszamy do współpracy
firmy pogrzebowe

Kraków/34444701

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 28 sierpnia 2026 r.
o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Wola Duchacka-Wschód" wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, 781 i 912) w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688, z 2024 r. poz. 1824, z 2025 r. poz. 527, 1543 i 1668 oraz z 2026 r. poz. 781) i art. 54 ust. 2 w związku z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), a także w związku z uchwałą Nr **CII/2776/22** Rady Miasta Krakowa z dnia **21 grudnia 2022** r., działając na podstawie decyzji Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 maja 2026 r.

zawiadamiam

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Wola Duchacka-Wschód"** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją. Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją udostępniony zostanie do publicznego wglądu w dniach **od 12 października 2026 r. do 9 listopada 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę zainteresowanych osób w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godz. **8.00-15.00** (z wyjątkiem sobót i niedziel), **wizytę można również umówić na konkretną godzinę** – mailowo pod adresem: *bp.umk@um.krakow.pl* lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;
- zamieszczenie projektu planu **„Wola Duchacka-Wschód"** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *PLANY SPORZĄDZANE).*

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu miejscowego obszaru **„Wola Duchacka-Wschód"** zostanie przeprowadzona w dniu **4 listopada 2026 r.**, w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **Sala Portretowa**, początek o **godzinie 15.30**.

Będzie możliwość uczestnictwa w dyskusji publicznej *online,* tj. za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie wygenerowany i umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce *ZAPROSZENIA* pod adresem: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Każdy ma prawo złożenia uwag do projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 24 listopada 2026 r.** – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby wnioskodawcy.

Uwagi można wnosić w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poprzez e-doręczenia, pocztę elektroniczną lub formularz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce WZORY). Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online.

LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile należy kierować na adres: uwagi-bp@um.krakow.pl.

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie pisma z uwagą/formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa lub – w przypadku ograniczeń w bezpośredniej obsłudze klienta – wrzucenie do odpowiedniego pojemnika umieszczonego w pobliżu wejścia do budynku Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonej dyskusji publicznej.

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. *Złożenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Obwieszczenie.*
2. *Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.*
3. *Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.*
4. *Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.*
5. *Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
6. *Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.*
7. *Podstawę prawną przetwarzania danych osobowych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*
8. *Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl*

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa w terminie 21 dni od dnia upływu terminu ich składania. Rozpatrzenie następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

GRANICE SPORZĄDZANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU „WOLA DUCHACKA - WSCHÓD"

Kraków/34449110

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

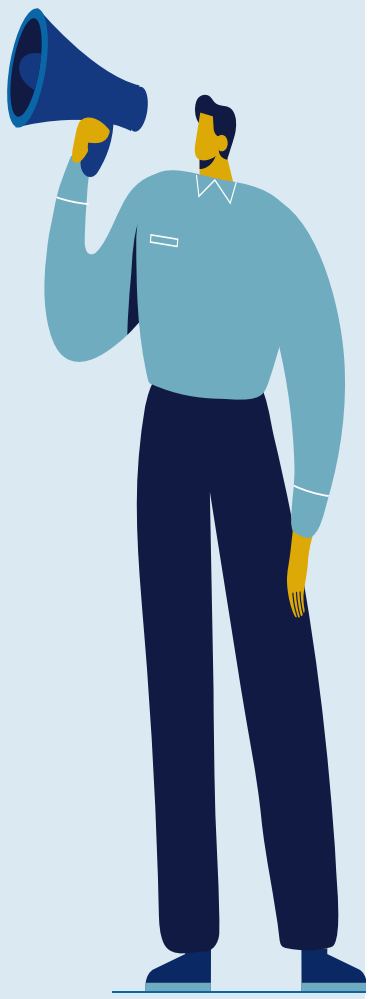
eprasa.pl aed9c3bb49

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości
w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty,
ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIASTA I GMINY SKAWINA

z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Borek Szlachecki, Facimiech, Jaśkowice, Ochodza, Pozowice, Wielkie Drogi, Zelczyna w ich granicach administracyjnych oraz części miejscowości Kopanka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977, poz. 1506, poz. 1597), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.), a także w związku z uchwałą Nr LVI/814/23 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 24 maja 2023 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości: Borek Szlachecki, Facimiech, Jaśkowice, Ochodza, Pozowice, Wielkie Drogi, Zelczyna w ich granicach administracyjnych oraz części miejscowości Kopanka,

z a w i a d a m i a m

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz z niezbędną dokumentacją.

Granice obszaru określa załącznik do ww. uchwały.

Projekt ww. planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz z niezbędną dokumentacją udostępniony zostanie do wglądu w dniach

od 19 października 2026 r. do 17 listopada 2026 r., w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, w Referacie Gospodarki Przestrzennej – pokój nr 14, Rynek 3, 32-050 Skawina w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Skawina pod adresem: https://www.gminaskawina.pl/mieszkancy/informacje-praktyczne/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego/aktualnosci-gp, a także w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > MPZP_LVI/814/23, pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,478487,mpzplvi81423.html

Zespół autorski będzie udzielać informacji i wyjaśnień w sprawie projektu w dniach: **20, 23, 27 i 30 października 2026 r. oraz 3, 4, 10, 13 i 17 listopada 2026 r., w godzinach od 10.00 do 14.00,** w sali konferencyjnej w siedzibie Rady Miejskiej w Skawinie, Rynek 2, pokój nr 2, 32-050 Skawina.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu miejscowego, **zostanie przeprowadzona w dniu 3 listopada 2026 r.** w Urzędzie Miasta i Gminy w Skawinie – Rynek 1, Sala Obrad, I piętro, **początek o godz. 15.00**.

Zgodnie z art. 8c i art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy ma prawo złożenia uwag do projektu planu. **Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 grudnia 2026 r.** z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby. Uwagi można wnosić w formie:

1) papierowej: na piśmie do Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, bezpośrednio poprzez złożenie w urzędzie, na Dzienniku Podawczym, Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 lub drogą pocztową na adres: Urząd Miasta i Gminy w Skawinie, 32-050 Skawina, Rynek 1;

2) elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adresy: urzad@gminaskawina.pl oraz za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej: adres do e-Doręczeń: AE:PL-90745-70998-FGUJT-25.

Uwagi należy składać za pomocą „FORMULARZA PISMA DOTYCZĄCEGO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO” (szczegółowe informacje dostępne są pod adresem https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego). Formularz dostępny jest w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 (dziennik podawczy) oraz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina (w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > FORMULARZ WNIOSKU/UWAGI DO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO), pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,439471,formularz-wnioskuuwagi-do-aktu-planowania-przestrzennego.html

Pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawione będą bez rozpatrzenia. Uwagi zostaną rozpatrzone w drodze zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina.

Ponadto informuję, iż na co najmniej 7 dni przed terminem wyłożenia do dokumentacji zostaną dołączone pozyskane opinie i uzgodnienia.

Informuję, w związku z Rozporządzeniem o Ochronie Danych Osobowych (RODO), że szczegółowe informacje związane z przetwarzaniem danych osobowych uzyskanych w toku prowadzenia postępowania dotyczącego sporządzenia aktów planistycznych umieszczone zostały w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina w treści Obwieszczenia.

Burmistrz Miasta i Gminy Skawina

Kraków/34449546

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIASTA I GMINY SKAWINA

z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o konsultacjach społecznych dotyczących projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina w jej granicach administracyjnych – etap II, w rejonie LKS „Radziszowianka”

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 583, z późn. zm.), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1688 ze zm.) i art. 54 ust. 2 w związku z art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.), a także w związku z uchwałą Nr XII/152/25 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina w jej granicach administracyjnych – etap II, w rejonie LKS „Radziszowianka”,

zawiadamiam o rozpoczęciu w dniu 31 sierpnia 2026 r. konsultacji społecznych

dotyczących projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina w jej granicach administracyjnych – etap II, w rejonie LKS „Radziszowianka”, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją, które odbywać będą się do 7 października 2026 r.

Granice obszaru objętego zmianą planu miejscowego szczegółowo określa załącznik graficzny do ww. uchwały.

W ramach konsultacji społecznych:

1) **zbierane będą uwagi w terminie od 31 sierpnia do 7 października 2026 r.**; uwagi należy składać na urzędowym FORMULARZU (udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE, w folderze: FORMULARZ WNIOSKU/UWAGI DO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO), z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.
   Formularz z uwagą można wnieść w formie papierowej lub elektronicznej:
   - formę papierową należy złożyć na Dzienniku Podawczym, Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 lub wysłać drogą pocztową na adres: Urząd Miasta i Gminy w Skawinie, 32-050 Skawina, Rynek 1,
   - formę elektroniczną należy przesłać za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności na adres e-Doręczeń: AE:PL-90745-70998-FGUJT-25 lub na adres poczty elektronicznej: urzad@gminaskawina.pl.

   Pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawione będą bez rozpatrzenia. Uwagi zostaną rozpatrzone w drodze zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina;
2) **w dniu 21 września 2026 r. o godzinie 17.00 odbędzie się spotkanie otwarte** poprzedzone prezentacją projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; spotkanie odbędzie się w sali obrad w Ratuszu, 32-050 Skawina, Rynek 1;
3) **projektant będzie pełni dyżur stacjonarny w dniu 21 września 2026 r. w godz. 17.30-18.00** w sali obrad w Ratuszu, 32-050 Skawina, Rynek 1.

Projekt zmiany planu wraz z niezbędną dokumentacją udostępniony będzie do konsultacji społecznych w dniach od 31 sierpnia do 7 października 2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 3, I piętro, pokój nr 14, w godzinach pracy Urzędu,

oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Skawina pod adresem: https://www.gminaskawina.pl/mieszkancy/informacje-praktyczne/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego/aktualnosci-gp, a także w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > ZMIANA MPZP GMINY SKAWINA – RADZISZOWIANKA, pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,297045,planowanie-przestrzenne.html

Informuję w związku z Rozporządzeniem o Ochronie Danych Osobowych (RODO), że:
1) dane osobowe są podawane w celu składania uwag do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i będą przetwarzane do momentu zakończenia sprawy,
2) podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy, nie podanie danych osobowych jest związane z pozostawieniem uwagi bez rozpatrzenia,
3) administratorem podanych w uwadze danych osobowych jest Burmistrz Miejska w Skawinie z siedzibą: 32-050 Skawina, Rynek 1,
4) składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych,
5) składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzoru, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (00-193 Warszawa, ul. Stawki 2), jeżeli uzna, że przetwarzanie jego danych osobowych w związku ze złożeniem uwagi do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego narusza przepisy prawa,
6) podstawę prawną przetwarzania podanych danych stanowi art. 8c i art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.) oraz § 11 pkt 14 w związku z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2404),
7) składający uwagę ma prawo w dowolnym momencie wnieść sprzeciw wobec przetwarzania podanych danych osobowych z przyczyn związanych ze szczególną sytuacją składającego podanie,
8) Administrator powołał inspektora ochrony danych osobowych w Urzędzie Miasta i Gminy w Skawinie, z którym można skontaktować się w formie; e-mail: iodo@gminaskawina.pl; telefonicznie pod numerem: 12 2770 175 lub tradycyjnie, wysyłając pismo na adres administratora z dopiskiem Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Burmistrz Miasta i Gminy Skawina

Kraków/34449542

eprasa.pl aed9c3bb49

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIASTA I GMINY SKAWINA

z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o konsultacjach społecznych dotyczących projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych w rejonie hali sportowej Olimpijka

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538, z późn. zm.), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. poz. 1688 ze zm.), a także w związku z uchwałą Nr X/128/25 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych w rejonie hali sportowej Olimpijka,

z a w i a d a m i a m

o rozpoczęciu w dniu 31 sierpnia 2026 r. konsultacji społecznych dotyczących projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych w rejonie hali sportowej Olimpijka wraz z niezbędną dokumentacją, które odbywać będą się do 7 października 2026 r.

Granice obszaru objętego zmianą planu miejscowego szczegółowo określa załącznik graficzny do ww. uchwały.

W ramach konsultacji społecznych:

1) **zbierane będą uwagi w terminie od 31 sierpnia do 7 października 2026 r.**; uwagi należy składać na urzędowym FORMULARZU (udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE, w folderze: FORMULARZ WNIOSKU/UWAGI DO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO), z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.
   Formularz z uwagą można wnieść w formie papierowej lub elektronicznej:
   - formę papierową należy złożyć na Dzienniku Podawczym, Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 lub wysłać drogą pocztową na adres: Urząd Miasta i Gminy w Skawinie, 32-050 Skawina, Rynek 1,
   - formę elektroniczną należy przesłać za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności na adres e-Doręczeń: AE:PL-90745-70998-FGUJT-25 lub na adres poczty elektronicznej: urzad@gminaskawina.pl.

   Pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawione będą bez rozpatrzenia. Uwagi zostaną rozpatrzone w drodze zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina;
2) **w dniu 28 września 2026 r. od godziny 17.00 odbędzie się spotkanie otwarte** poprzedzone prezentacją projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; spotkanie odbędzie się w sali obrad w Ratuszu, 32-050 Skawina, Rynek 1;
3) **projektant będzie pełni dyżur stacjonarny w dniu 28 września 2026 r. w godz. 16.00-17.00** w sali obrad w Ratuszu, 32-050 Skawina, Rynek 1.

Projekt zmiany planu wraz z niezbędną dokumentacją udostępniony będzie do konsultacji społecznych w dniach od 31 sierpnia do 7 października 2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 3, I piętro, pokój nr 14 w godzinach pracy Urzędu,

oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Skawina pod adresem: https://www.gminaskawina.pl/mieszkancy/informacje-praktyczne/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego/aktualnosci-gp, a także w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > ZMIANA MPZP MIASTA SKAWINA – OLIMPIJKA, pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,297045,planowanie-przestrzenne.html

Informuję w związku z Rozporządzeniem o Ochronie Danych Osobowych (RODO), że:
1) dane osobowe są podawane w celu składania uwag do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i będą przetwarzane do momentu zakończenia sprawy,
2) podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy, nie podanie danych osobowych jest związane z pozostawieniem uwagi bez rozpatrzenia,
3) administratorem podanych w uwadze danych osobowych jest Burmistrz Miejska w Skawinie z siedzibą: 32-050 Skawina, Rynek 1,
4) składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych,
5) składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzoru, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (00-193 Warszawa, ul. Stawki 2), jeżeli uzna, że przetwarzanie jego danych osobowych w związku ze złożeniem uwagi do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego narusza przepisy prawa,
6) podstawę prawną przetwarzania podanych danych stanowi art. 8c i art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.) oraz § 11 pkt 14 w związku z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2404),
7) składający uwagę ma prawo w dowolnym momencie wnieść sprzeciw wobec przetwarzania podanych danych osobowych z przyczyn związanych ze szczególną sytuacją składającego podanie,
8) Administrator powołał inspektora ochrony danych osobowych w Urzędzie Miasta i Gminy w Skawinie, z którym można skontaktować się w formie; e-mail: iodo@gminaskawina.pl; telefonicznie pod numerem: 12 2770 175 lub tradycyjnie, wysyłając pismo na adres administratora z dopiskiem Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Burmistrz Miasta i Gminy Skawina

Kraków/34449541

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIASTA I GMINY SKAWINA

z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o konsultacjach społecznych dotyczących projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych dla terenu pomiędzy ul. Za Górą, droga krajowa DK-44 i potokiem Rzepnik

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 583, z późn. zm.), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1688 ze zm.) i art. 54 ust. 2 w związku z art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.), a także w związku z uchwałą Nr XIV/179/25 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych dla terenu pomiędzy ul. Za Górą, droga krajowa DK-44 i potokiem Rzepnik,

z a w i a d a m i a m

o rozpoczęciu w dniu 31 sierpnia 2026 r. konsultacji społecznych dotyczących projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych dla terenu pomiędzy ul. Za Górą, droga krajowa DK-44 i potokiem Rzepnik wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją, które odbywać będą się do 7 października 2026 r.

Granice obszaru objętego zmianą planu miejscowego szczegółowo określa załącznik graficzny do ww. uchwały.

W ramach konsultacji społecznych:

1) **zbierane będą uwagi w terminie od 31 sierpnia do 7 października 2026 r.**; uwagi należy składać na urzędowym FORMULARZU (udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE, w folderze: FORMULARZ WNIOSKU/UWAGI DO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO), z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.
   Formularz z uwagą można wnieść w formie papierowej lub elektronicznej:
   - formę papierową należy złożyć na Dzienniku Podawczym, Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 lub wysłać drogą pocztową na adres: Urząd Miasta i Gminy w Skawinie, 32-050 Skawina, Rynek 1,
   - formę elektroniczną należy przesłać za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności na adres e-Doręczeń: AE:PL-90745-70998-FGUJT-25 lub na adres poczty elektronicznej: urzad@gminaskawina.pl.

   Pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawione będą bez rozpatrzenia. Uwagi zostaną rozpatrzone w drodze zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina;
2) **w dniu 7 września 2026 r. o godzinie 17.00 odbędzie się spotkanie otwarte** poprzedzone prezentacją projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; spotkanie odbędzie się w sali obrad w Ratuszu, 32-050 Skawina, Rynek 1;
3) **projektant będzie pełni dyżur stacjonarny w dniu 7 września 2026 r. w godz. 17.30-18.00** w sali obrad w Ratuszu, 32-050 Skawina, Rynek 1.

Projekt zmiany planu wraz z niezbędną dokumentacją udostępniony będzie do konsultacji społecznych w dniach od 31 sierpnia do 7 października 2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 3, I piętro, pokój nr 14 w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Skawina pod adresem: https://www.gminaskawina.pl/mieszkancy/informacje-praktyczne/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego/aktualnosci-gp, a także w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > ZMIANA MPZP MIASTA SKAWINA – STACJA GPZ, pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,297045,planowanie-przestrzenne.html

Informuję w związku z Rozporządzeniem o Ochronie Danych Osobowych (RODO), że:
1) dane osobowe są podawane w celu składania uwag do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i będą przetwarzane do momentu zakończenia sprawy,
2) podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy, nie podanie danych osobowych jest związane z pozostawieniem uwagi bez rozpatrzenia,
3) administratorem podanych w uwadze danych osobowych jest Burmistrz Miejska w Skawinie z siedzibą: 32-050 Skawina, Rynek 1,
4) składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych,
5) składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzoru, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (00-193 Warszawa, ul. Stawki 2), jeżeli uzna, że przetwarzanie jego danych osobowych w związku ze złożeniem uwagi do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego narusza przepisy prawa,
6) podstawę prawną przetwarzania podanych danych stanowi art. 8c i art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.) oraz § 11 pkt 14 w związku z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2404),
7) składający uwagę ma prawo w dowolnym momencie wnieść sprzeciw wobec przetwarzania podanych danych osobowych z przyczyn związanych ze szczególną sytuacją składającego podanie,
8) Administrator powołał inspektora ochrony danych osobowych w Urzędzie Miasta i Gminy w Skawinie, z którym można skontaktować się w formie; e-mail: iodo@gminaskawina.pl; telefonicznie pod numerem: 12 2770 175 lub tradycyjnie, wysyłając pismo na adres administratora z dopiskiem Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Burmistrz Miasta i Gminy Skawina

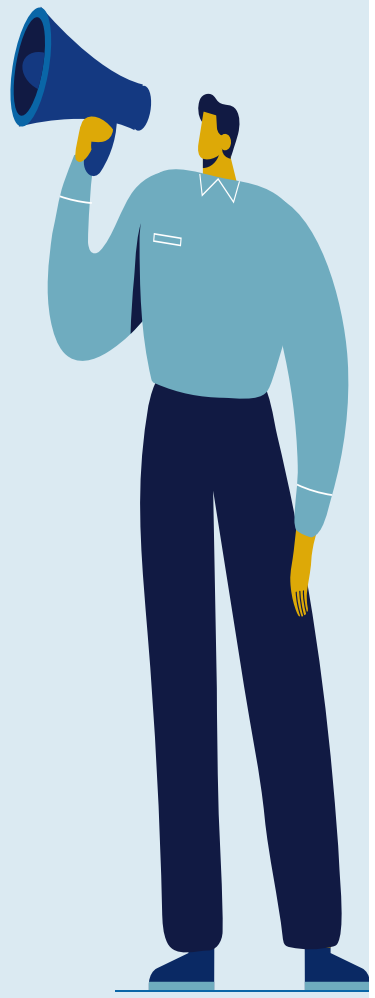
Kraków/34449539

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości
w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty,
ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

KRL 1

eprasa.pl aed9c3bb49

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj
w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIASTA I GMINY SKAWINA

z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Radziszów i Wola Radziszowska w ich granicach administracyjnych wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977, poz. 1506, poz. 1597), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.) , a także w związku z uchwałą Nr LVI/816/23 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 24 maja 2023 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Radziszów i Wola Radziszowska w ich granicach administracyjnych,
zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz z niezbędną dokumentacją.
Granice obszaru określa załącznik do ww. uchwały.

Projekt ww. planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz z niezbędną dokumentacją udostępniony zostanie do wglądu w dniach od 19 października 2026 r. do 17 listopada 2026 r., w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, w Referacie Gospodarki Przestrzennej – pokój nr 14, Rynek 3, 32-050 Skawina w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Skawina pod adresem: https://www.gminaskawina.pl/mieszkancy/informacje-praktyczne/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego/aktualnosci-gp, a także w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > MPZP_LVI/816/23, pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,478484,mpzplvi81623.html

Zespół autorski będzie udzielać informacji i wyjaśnień w sprawie projektu w dniach: **20, 23, 27 i 30 października 2026 r. oraz 3, 4, 10, 13 i 17 listopada 2026 r., w godzinach od 10.00 do 14.00,** w sali konferencyjnej w siedzibie Rady Miejskiej w Skawinie, Rynek 2, pokój nr 2, 32-050 Skawina.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu miejscowego, **zostanie przeprowadzona w dniu 17 listopada 2026 r.** w Urzędzie Miasta i Gminy w Skawinie – Rynek 1, Sala Obrad, I piętro, **początek o godz. 15.00**.

Zgodnie z art. 8c i art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy ma prawo złożenia uwag do projektu planu. **Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 grudnia 2026 r.** z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby. Uwagi można wnosić w formie:
1) papierowej: na piśmie do Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, bezpośrednio poprzez złożenie w urzędzie, na Dzienniku Podawczym, Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 lub drogą pocztową na adres: Urząd Miasta i Gminy w Skawinie, 32-050 Skawina, Rynek 1;
2) elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adresy: urzad@gminaskawina.pl oraz za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej: adres do e-Doręczeń: AE:PL-90745-70998-FGUJT-25.

Uwagi należy składać za pomocą „FORMULARZA PISMA DOTYCZĄCEGO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO” (szczegółowe informacje dostępne są pod adresem https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego). Formularz dostępny jest w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 (dziennik podawczy) oraz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina (w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > FORMULARZ WNIOSKU/UWAGI DO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO), pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,439471,formularz-wnioskuuwagi-do-aktu-planowania-przestrzennego.html
Pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawione będą bez rozpatrzenia. Uwagi zostaną rozpatrzone w drodze zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina.

Ponadto informuję, iż na co najmniej 7 dni przed terminem wyłożenia do dokumentacji zostaną dołączone pozyskane opinie i uzgodnienia.

Informuję, w związku z Rozporządzeniem o Ochronie Danych Osobowych (RODO), że szczegółowe informacje związane z przetwarzaniem danych osobowych uzyskanych w toku prowadzenia postępowania dotyczącego sporządzenia aktów planistycznych umieszczone zostały w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina w treści Obwieszczenia.

Burmistrz Miasta i Gminy Skawina

Kraków/34449553

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIASTA I GMINY SKAWINA

z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Gołuchowice, Grabie, Jurczyce, Krzęcin, Polanka Hallera, Rzozów w ich granicach administracyjnych wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977, poz. 1506, poz. 1597), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.), a także w związku z uchwałą Nr LVI/815/23 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 24 maja 2023 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Gołuchowice, Grabie, Jurczyce, Krzęcin, Polanka Hallera, Rzozów w ich granicach administracyjnych,
zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz z niezbędną dokumentacją.
Granice obszaru określa załącznik do ww. uchwały.

Projekt ww. planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz z niezbędną dokumentacją udostępniony zostanie do wglądu w dniach od 19 października 2026 r. do 17 listopada 2026 r., w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, w Referacie Gospodarki Przestrzennej – pokój nr 14, Rynek 3, 32-050 Skawina w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Skawina pod adresem: https://www.gminaskawina.pl/mieszkancy/informacje-praktyczne/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego/aktualnosci-gp, a także w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > MPZP_LVI/815/23, pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,478488,mpzplvi81523.html

Zespół autorski będzie udzielać informacji i wyjaśnień w sprawie projektu w dniach: **20, 23, 27 i 30 października 2026 r. oraz 3, 4, 10, 13 i 17 listopada 2026 r., w godzinach od 10.00 do 14.00,** w sali konferencyjnej w siedzibie Rady Miejskiej w Skawinie, Rynek 2, pokój nr 2, 32-050 Skawina.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu miejscowego, **zostanie przeprowadzona w dniu 10 listopada 2026 r.** w Urzędzie Miasta i Gminy w Skawinie – Rynek 1, Sala Obrad, I piętro, **początek o godz. 15.00**.

Zgodnie z art. 8c i art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy ma prawo złożenia uwag do projektu planu. **Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 grudnia 2026 r.** z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby. Uwagi można wnosić w formie:
1) papierowej: na piśmie do Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, bezpośrednio poprzez złożenie w urzędzie, na Dzienniku Podawczym, Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 lub drogą pocztową na adres: Urząd Miasta i Gminy w Skawinie, 32-050 Skawina, Rynek 1;
2) elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adresy: urzad@gminaskawina.pl oraz za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej: adres do e-Doręczeń: AE:PL-90745-70998-FGUJT-25.

Uwagi należy składać za pomocą „FORMULARZA PISMA DOTYCZĄCEGO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO” (szczegółowe informacje dostępne są pod adresem https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego). Formularz dostępny jest w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 (dziennik podawczy) oraz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina (w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > FORMULARZ WNIOSKU/UWAGI DO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO), pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,439471,formularz-wnioskuuwagi-do-aktu-planowania-przestrzennego.html
Pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawione będą bez rozpatrzenia. Uwagi zostaną rozpatrzone w drodze zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina.

Ponadto informuję, iż na co najmniej 7 dni przed terminem wyłożenia do dokumentacji zostaną dołączone pozyskane opinie i uzgodnienia.

Informuję, w związku z Rozporządzeniem o Ochronie Danych Osobowych (RODO), że szczegółowe informacje związane z przetwarzaniem danych osobowych uzyskanych w toku prowadzenia postępowania dotyczącego sporządzenia aktów planistycznych umieszczone zostały w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina w treści Obwieszczenia.

Burmistrz Miasta i Gminy Skawina

Kraków/34449552

W sprzedaży!

SPONSOR WYDANIA
MÖLLER'S OMEGA-3

TEMAT NUMERU:
JAK SIĘ DOGADAĆ Z DORASTAJĄCYM DZIECKIEM

oraz:
• Agresja nastolatka. Co za nią stoi
• Matki z ADHD
• Orzeczenia i opinie. Sprawdź, co należy się w szkole

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o psychologii
czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

eprasa.pl aed9c3bb49

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIASTA I GMINY SKAWINA

z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Miasta Skawina wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977, poz. 1506, poz. 1597), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.), a także w związku z uchwałą Nr LVI/813/23 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 24 maja 2023 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części Miasta Skawina,

z a w i a d a m i a m

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz z niezbędną dokumentacją.

Granice obszaru określa załącznik do ww. uchwały.

Projekt ww. planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz z niezbędną dokumentacją udostępniony zostanie do wglądu w dniach

od 19 października 2026 r. do 17 listopada 2026 r., w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, w Referacie Gospodarki Przestrzennej – pokój nr 14, Rynek 3, 32-050 Skawina w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Skawina pod adresem: https://www.gminaskawina.pl/mieszkancy/informacje-praktyczne/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego/aktualnosci-gp, a także w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > MPZP_LVI/813/23, pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,478484,mpzplvi81623.html

Zespół autorski będzie udzielać informacji i wyjaśnień w sprawie projektu w dniach: **20, 23, 27 i 30 października 2026 r. oraz 3, 4, 10, 13 i 17 listopada 2026 r., w godzinach od 10.00 do 14.00,** w sali konferencyjnej w siedzibie Rady Miejskiej w Skawinie, Rynek 2, pokój nr 2, 32-050 Skawina.

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu miejscowego, **zostanie przeprowadzona w dniu 4 listopada 2026 r.** w Urzędzie Miasta i Gminy w Skawinie – Rynek 1, Sala Obrad, I piętro, **początek o godz. 15.00**.

Zgodnie z art. 8c i art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy ma prawo złożenia uwag do projektu planu. **Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 grudnia 2026 r.** z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby. Uwagi można wnosić w formie:

1) papierowej: na piśmie do Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, bezpośrednio poprzez złożenie w urzędzie, na Dzienniku Podawczym, Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 lub drogą pocztową na adres: Urząd Miasta i Gminy w Skawinie, 32-050 Skawina, Rynek 1;
2) elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adresy: urzad@gminaskawina.pl oraz za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej: adres do e-Doręczeń: AE:PL-90745-70998-FGUJT-25.

Uwagi należy składać za pomocą „FORMULARZA PISMA DOTYCZĄCEGO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO” (szczegółowe informacje dostępne są pod adresem https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/formularz-pisma-dotyczacego-aktu-planowania-przestrzennego). Formularz dostępny jest w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 (dziennik podawczy) oraz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina (w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > FORMULARZ WNIOSKU/UWAGI DO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO), pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,439471,formularz-wnioskuuwagi-do-aktu-planowania-przestrzennego.html

Pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawione będą bez rozpatrzenia. Uwagi zostaną rozpatrzone w drodze zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina.

Ponadto informuję, iż na co najmniej 7 dni przed terminem wyłożenia do dokumentacji zostaną dołączone pozyskane opinie i uzgodnienia.

Informuję, w związku z Rozporządzeniem o Ochronie Danych Osobowych (RODO), że szczegółowe informacje związane z przetwarzaniem danych osobowych uzyskanych w toku prowadzenia postępowania dotyczącego sporządzenia aktów planistycznych umieszczone zostały w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina w treści Obwieszczenia.

Burmistrz Miasta i Gminy Skawina

Kraków/34449549

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIASTA I GMINY SKAWINA

z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o konsultacjach społecznych dotyczących projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych dla obszaru „Gubałówka”

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538, z późn. zm.), w związku z art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. poz. 1688 ze zm.), a także w związku z uchwałą Nr X/126/25 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych dla obszaru „Gubałówka”,

z a w i a d a m i a m

o rozpoczęciu w dniu 31 sierpnia 2026 r. konsultacji społecznych

dotyczących projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych dla obszaru „Gubałówka” wraz z niezbędną dokumentacją, które odbywać będą się do 7 października 2026 r.

Granice obszaru objętego zmianą planu miejscowego szczegółowo określa załącznik graficzny do ww. uchwały.

W ramach konsultacji społecznych:

1) **zbierane będą uwagi w terminie od 31 sierpnia do 7 października 2026 r.**; uwagi należy składać na urzędowym FORMULARZU (udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE, w folderze: FORMULARZ WNIOSKU/UWAGI DO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO), z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby. Formularz z uwagą można wnieść w formie papierowej lub elektronicznej:
   - formę papierową należy złożyć na Dzienniku Podawczym, Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 14, pokój 1 lub wysłać drogą pocztową na adres: Urząd Miasta i Gminy w Skawinie, 32-050 Skawina, Rynek 1,
   - formę elektroniczną należy przesłać za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności na adres e-Doręczeń: AE:PL-90745-70998-FGUJT-25 lub na adres poczty elektronicznej: urzad@gminaskawina.pl.

   Pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawione będą bez rozpatrzenia. Uwagi zostaną rozpatrzone w drodze zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Skawina, publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Skawina;
2) **w dniu 14 września 2026 r. od godziny 17.00 odbędzie się spotkanie otwarte** poprzedzone prezentacją projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; spotkanie odbędzie się w sali obrad w Ratuszu, 32-050 Skawina, Rynek 1;
3) **projektant będzie pełni dyżur stacjonarny w dniu 14 września 2026 r. w godz. 16.00-17.00** w sali obrad w Ratuszu, 32-050 Skawina, Rynek 1.

Projekt zmiany planu wraz z niezbędną dokumentacją udostępniony będzie do konsultacji społecznych w dniach od 31 sierpnia do 7 października 2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, Rynek 3, I piętro, pokój nr 14 w godzinach pracy Urzędu,
oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Skawina pod adresem: https://www.gminaskawina.pl/mieszkancy/informacje-praktyczne/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego/aktualnosci-gp, a także w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce: PLANOWANIE PRZESTRZENNE > ZMIANA MPZP MIASTA SKAWINA – GUBAŁÓWKA, pod adresem: https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,297045,planowanie-przestrzenne.html

Informuję w związku z Rozporządzeniem o Ochronie Danych Osobowych (RODO), że:

1) dane osobowe są podawane w celu składania uwag do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i będą przetwarzane do momentu zakończenia sprawy,
2) podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy, nie podanie danych osobowych jest związane z pozostawieniem uwagi bez rozpatrzenia,
3) administratorem podanych w uwadze danych osobowych jest Burmistrz Miejska w Skawinie z siedzibą: 32-050 Skawina, Rynek 1,
4) składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych,
5) składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzoru, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (00-193 Warszawa, ul. Stawki 2), jeżeli uzna, że przetwarzanie jego danych osobowych w związku ze złożeniem uwagi do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego narusza przepisy prawa,
6) podstawę prawną przetwarzania podanych danych stanowi art. 8c i art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.) oraz § 11 pkt 14 w związku z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2404),
7) składający uwagę ma prawo w dowolnym momencie wnieść sprzeciw wobec przetwarzania podanych danych osobowych z przyczyn związanych ze szczególną sytuacją składającego podanie,
8) Administrator powołał inspektora ochrony danych osobowych w Urzędzie Miasta i Gminy w Skawinie, z którym można skontaktować się w formie; e-mail: iodo@gminaskawina.pl; telefonicznie pod numerem: 12 2770 175 lub tradycyjnie, wysyłając pismo na adres administratora z dopiskiem Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Burmistrz Miasta i Gminy Skawina

Kraków/34449550

GAZETA wyborcza
DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczne

Ogłoszenia
sądowe
i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl
nekrologi.wyborcza.pl

Połącz Kropki
Idealna gra na krótką przerwę

Połącz Kropki
Zeskanuj QR kod i graj
APLIKACJA WYBORCZEJ

KRL 1

eprasa.pl aed9c3bb49

ODESZLI.pl

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Filtrowa-Lindego” wraz z niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, 781 i 912) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), a także w związku z uchwałą nr XXXI/626/25 z dnia 12 czerwca 2025 r.

ZAWIADAMIAM

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **„Filtrowa-Lindego”** wraz z niezbędną dokumentacją. W związku z uzgodnieniem odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko nie jest wymagana. Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Konsultacje społeczne do projektu planu wraz z niezbędną dokumentacją zostaną przeprowadzone w dniach **od 19 października do 16 listopada 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:
  - **wtorki, środy, czwartki i piątki 8.00-15.00 (z wyjątkiem świąt),**
  - **w poniedziałki 10.00-18.00;**

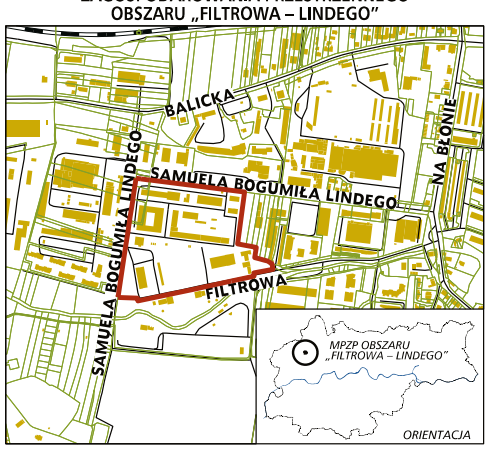
  wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: bp.umk@um.krakow.pl lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, -8542;
- składanie uwag;
- zamieszczenie projektu planu **„Filtrowa-Lindego”** na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce PLANY SPORZĄDZANE).

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego **„Filtrowa-Lindego”,** zostanie przeprowadzone w dniu **3 listopada 2026 r.**, w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Obrad**, początek **o godz. 15.30.**

W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć online, tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce ZAPROSZENIA pod adresem: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

Dodatkowe spotkanie otwarte odbędzie się w Dzielnicy VI Bronowice w dniu **26 października 2026 r. w Klubie Sportowym Bronowianka (sala konferencyjna) przy ul. Zarzecze 124A** w Krakowie, początek **o godzinie 17:30**.

GRANICE SPORZĄDZANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU „FILTROWA – LINDEGO”

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu planu miejscowego. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 16 listopada 2026 r. – wyłącznie na formularzu urzędowym** - z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce WZORY).

Można go przesłać poprzez e- doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego - Krakowski Portal Usług Miejskich

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: uwagi-bp@um.krakow.pl

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej) albo dodatkowego spotkania otwartego.

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.
2. Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.
3. Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.
4. Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.
5. Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
6. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.
7. Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
8. Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw. , e-mail: iod@um.krakow.pl.

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

Kraków/34449280

INGA IWASIÓW znalazła klucz, który otwiera świat. O jej nowej powieści „Tobiasz i wielki liść” – książce o emeryturze, samotności, końcu pewnego świata i... króliku, który niespodziewanie wypełnia pustkę

ARTUR DOMOSŁAWSKI o legendarnym reporterze i „Operacji Masakra”. Pióro, pistolet i srebrnolistne topole, czyli o tym, dlaczego niektóre reportaże stają się legendami

Dlaczego jesteśmy coraz bardziej zmęczeni i czy książki o wypaleniu naprawdę pomagają z niego wyjść?

Spotkanie Książkowego Klubu Książki, przegląd jesiennych nowości, kryminały i powieści z dreszczykiem oraz książki dla młodszych czytelników.

W sprzedaży, również z dostawą do paczkomatu

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

eprasa.pl aed9c3bb49

OGŁOSZENIE NR 3.2026

Burmistrza Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o wyłożeniu do publicznego wglądu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego miejscowości Jastrzębik, Złockie i Szczawnik w gminie Muszyna wraz z prognozami oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538 z późn. zm.), w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.) oraz art. 29, art. 39 ust. 1 pkt. 2-5 i ust. 2, art. 54 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670), a także w związku z Uchwałami Rady Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna Nr XLVII.594.2022 z dnia 28 czerwca 2022 roku w sprawie: *przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego miejscowości Jastrzębik, Złockie i Szczawnik w gminie Muszyna*, zmienioną Uchwałą Nr LIX.747.2023 z dnia 1 sierpnia 2023 r., zmienioną Uchwałą Nr LXIV.804.2023 z dnia 30 listopada 2023 r.;

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu:

- **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego miejscowości Jastrzębik, Złockie i Szczawnik w gminie Muszyna – etap A, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,**
- **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego miejscowości Jastrzębik, Złockie i Szczawnik w gminie Muszyna – etap B, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,**
- **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego miejscowości Jastrzębik, Złockie i Szczawnik w gminie Muszyna – etap C, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,**

w dniach od 19 października 2026 r. do 9 listopada 2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna (ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna) pok. **nr 17**, w godzinach urzędowania.

Ponadto projekty miejscowych planów wraz z prognozami oddziaływania na środowisko zostaną udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projektach planów rozwiązaniami odbędzie się **w dniu 23 października 2026 r.** w Ratuszu Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna przy ul. Rynek 34, **o godz. 11.00.**

Każdy ma prawo złożenia uwag do projektów miejscowych planów oraz uwag i wniosków do prognoz oddziaływania na środowisko.

Uwagi do ww. projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz uwagi i wnioski do prognoz oddziaływania na środowisko mogą być wnoszone do Burmistrza Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna: w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna (33-370 Muszyna, ul. Rynek 31) lub w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres e-mail: gmina@muszyna.pl oraz za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP lub platformy usług e-Doręczenia: AE:PL-53113-61569-BFIWD-18 – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby – w nieprzekraczalnym terminie do dnia **23 listopada 2026 r.**

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków będzie Burmistrz Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna.

Uwagi i wnioski są rozpatrywane w terminie 21 dni od dnia upływu terminu ich składania. Rozpatrzenie następuje w formie Zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna. Sposób rozpatrzenia zostanie opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna oraz na stronie internetowej urzędu.

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych:

Zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538 z późn. zm.) w związku z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych, w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE. L 2016, Nr 119, str. 1 z późn. zm.), zwanym dalej „RODO" – informuję, iż prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia RODO przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano. Administratorem danych osobowych przetwarzanych w wyniku uzyskania ich w toku prowadzonych postępowań dotyczących sporządzenia aktów planistycznych jest Burmistrz Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna. Kontakt z Inspektorem Ochrony Danych możliwy jest za pomocą e-mail: rodo@muszyna.pl. Przetwarzanie danych jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w ramach sprawowania władzy publicznej – szczegółowe informacje dotyczące ochrony danych osobowych dostępne są na stronie internetowej www.muszyna.pl – Strefa Miejska, zakładka: klauzula informacyjna".

Burmistrz Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna
(-)

Kraków/34449283

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 28 sierpnia 2026 r.
o konsultacjach społecznych do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Bieńczyce – Osiedle" sporządzanego z zastosowaniem postępowania uproszczonego

Na podstawie art. 27b ust. 4 pkt. 4 lit. d oraz art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, 781, 864 i 912), a także w związku z zarządzeniem nr 1685/2026 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 10 sierpnia 2026 r.,

zawiadamiam

o konsultacjach społecznych do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Bieńczyce – Osiedle"** sporządzanego z zastosowaniem postępowania uproszczonego. Granice obszaru objętego zmianą planu miejscowego szczegółowo określa załącznik graficzny.

Konsultacje społeczne do projektu zmiany planu zostaną przeprowadzone w dniach **od 28 sierpnia do 11 września 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:
  – wtorki, środy, czwartki i piątki 8:00-15:00,
  – w poniedziałki 10:00-18:00;
  wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: bp.umk@um.krakow.pl lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;
- składanie uwag;
- zamieszczenie projektu zmiany planu „Bieńczyce – Osiedle" na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *PLANY SPORZĄDZANE).*

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie zmiany planu miejscowego obszaru „Bieńczyce – Osiedle" zostanie przeprowadzone w dniu **1 września 2026 r**., w Urzędzie Miasta Krakowa, **pl. Wszystkich Świętych 3-4, sala Obrad**, początek o **godzinie 15:30**. W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć online, tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce ZAPROSZENIA pod adresem: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu zmiany planu miejscowego. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do 11 września 2026 r.** – wyłącznie na formularzu urzędowym – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *WZORY)*. Można go przesłać poprzez e – doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: *uwagi-bp@um.krakow.pl*

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej).

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. *Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.*
2. *Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.*
3. *Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.*
4. *Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.*
5. *Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
6. *Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.*
7. *Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*
8. *Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.*

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Kraków/34449478

ODESZLI.pl
Stwórz Miejsce Pamięci
Wejdź na serwis odeszli.pl
Dziel się wspomnieniami o bliskich, których już z nami nie ma
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

eprasa.pl aed9c3bb49

Słówko • Literówka
Quizy • Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

OGŁOSZENIE NR 4.2026

Burmistrza Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o wyłożeniu do publicznego wglądu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego miejscowości Żegiestów, Milik i Andrzejówka w gminie Muszyna wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538 z późn. zm.), w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. *o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.) oraz art. 29, art. 39 ust. 1 pkt. 2-5 i ust. 2, art. 54 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 670), a także w związku z Uchwałą Rady Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna Nr XLVII.595.2022 z dnia 28 czerwca 2022 roku w sprawie: *przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego miejscowości Żegiestów, Milik i Andrzejówka w gminie Muszyna*,

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu:

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego miejscowości Żegiestów, Milik i Andrzejówka w gminie Muszyna wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach od 7 grudnia 2026 r. do 28 grudnia 2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna (ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna) pok. **nr 17**, w godzinach urzędowania.

Ponadto projekt miejscowego planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostaną udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami odbędzie się **w dniu 16 grudnia 2026 r.** w Ratuszu Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna przy ul. Rynek 34, **o godz. 11.00.**

Każdy ma prawo złożenia uwag do projektu miejscowego planu oraz uwag i wniosków do prognozy oddziaływania na środowisko.

Uwagi do ww. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz uwagi i wnioski do prognozy oddziaływania na środowisko mogą być wnoszone do Burmistrza Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna: w formie papierowej na adres Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna (33-370 Muszyna, ul. Rynek 31) lub w formie elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres e-mail: gmina@muszyna.pl oraz za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP lub platformy usług e-Doręczenia: AE:PL-53113-61569-BFIWD-18 – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby – w nieprzekraczalnym terminie do dnia **11 stycznia 2027 r.**

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków będzie Burmistrz Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna.

Uwagi i wnioski są rozpatrywane w terminie 21 dni od dnia upływu terminu ich składania. Rozpatrzenie następuje w formie Zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna. Sposób rozpatrzenia zostanie opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna oraz na stronie internetowej urzędu.

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych:

Zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538 z późn. zm.) w związku z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych, w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE. L 2016, Nr 119, str. 1 z późn. zm.), zwanym dalej „RODO" – informuję, iż prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia RODO przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano. Administratorem danych osobowych przetwarzanych w wyniku uzyskania ich w toku prowadzonych postępowań dotyczących sporządzenia aktów planistycznych jest Burmistrz Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna. Kontakt z Inspektorem Ochrony Danych możliwy jest za pomocą e-mail: rodo@muszyna.pl. Przetwarzanie danych jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w ramach sprawowania władzy publicznej – szczegółowe informacje dotyczące ochrony danych osobowych dostępne są na stronie internetowej www.muszyna.pl – Strefa Miejska, zakładka: klauzula informacyjna".

Burmistrz Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna
(-)

Kraków/34449284

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości w przepisach, zamówienia publiczne, porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „W rejonie ulic Stańczyka i Złoty Róg" wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, 781 i 912) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), a także w związku z uchwałą nr II/27/24 z dnia 22 maja 2024 r.

ZAWIADAMIAM

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **„W rejonie ulic Stańczyka i Złoty Róg"** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją. Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Konsultacje społeczne do projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją zostaną przeprowadzone w dniach **od 5 października do 2 listopada 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:
-wtorki, środy, czwartki i piątki 8.00-15.00,
-w poniedziałki 10.00-18.00;
wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: bp.umk@um.krakow.pl lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, -8542;
- składanie uwag;
- zamieszczenie projektu planu **„W rejonie ulic Stańczyka i Złoty Róg"** na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce PLANY SPORZĄDZANE).

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego **„W rejonie ulic Stańczyka i Złoty Róg"**, zostanie przeprowadzone w dniu **16 października 2026 r.**, w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Portretowa**, początek **o godz. 15.30**.

W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć online, tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce ZAPROSZENIA pod adresem: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne
Dodatkowe spotkanie otwarte odbędzie się w Dzielnicy VI Bronowice w dniu **14 października 2026 r.**

w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 7 (w holu) przy ul. Złoty Róg 30 w Krakowie, początek **o godzinie 18:00.**

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 2 listopada 2026 r. – wyłącznie na formularzu urzędowym** - z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce WZORY). Można go przesłać poprzez e- doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego - Krakowski Portal Usług Miejskich

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: uwagi-bp@um.krakow.pl

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej) albo dodatkowego spotkania otwartego.

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.
2. Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.
3. Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.
4. Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.
5. Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
6. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.
7. Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
8. Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw. , e-mail: iod@um.krakow.pl.

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

Kraków/34449276

eprasa.pl aed9c3bb49

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 28 sierpnia 2026 r.
o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Bieżanów – Kolonia” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, 781, 864 i 912) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), a także w związku z uchwałą nr CXXXI/3685/24 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 kwietnia 2024 r.,

zawiadamiam

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Bieżanów – Kolonia”** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją. Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Konsultacje społeczne do projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją zostaną przeprowadzone w dniach **od 9 października do 6 listopada 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:
  – wtorki, środy, czwartki i piątki 8:00-15:00,
  – w poniedziałki 10:00-18:00;
  wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: bp.umk@um.krakow.pl lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;
- składanie uwag;
- zamieszczenie projektu planu „Bieżanów – Kolonia” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *PLANY SPORZĄDZANE).*

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego obszaru „Bieżanów – Kolonia” zostanie przeprowadzone w dniu **29 października 2026 r**., w Urzędzie Miasta Krakowa, **pl. Wszystkich Świętych 3-4, sala Dietla**, początek o **godzinie 15:30**. W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć online, tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce ZAPROSZENIA pod adresem: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Dodatkowe spotkanie otwarte na temat projektu planu miejscowego obszaru „Bieżanów – Kolonia” odbędzie się w Dzielnicy XII Bieżanów-Prokocim w dniu **20 października 2026 r.**, w siedzibie Rady i Zarządu Dzielnicy XII Bieżanów-Prokocim przy ul. Kurczaba 3 w Krakowie, początek o godzinie 18:00.

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do 6 listopada 2026 r.** – wyłącznie na formularzu urzędowym – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *WZORY)*. Można go przesłać poprzez e – doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: *uwagi-bp@um.krakow.pl*

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej).

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. *Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.*
2. *Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.*
3. *Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.*
4. *Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.*
5. *Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
6. *Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.*
7. *Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*
8. *Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.*

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Kraków/34449497

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację
POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

POLSKA NA DWÓCH KÓŁKACH
PRZEWODNIK
po *najpiękniejszych*
trasach rowerowych
• Idealne zarówno na weekendowe wycieczki, jak i dłuższe wyprawy
• Czytelne mapy, doskonałe uzupełnienie opisów, pomocne przy planowaniu wypraw
• Do każdej trasy w tym przewodniku możecie pobrać plik GPX

ZAMÓW NA KulturalnySklep.pl
wyborcza.pl

KRL 2

eprasa.pl aed9c3bb49

OBWIESZCZENIE
Burmistrza Krynicy-Zdroju
z dnia 26.08.2026 r.

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2026 r. poz. 538) oraz art. 39 ust.1 i art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 r. poz. 1112) oraz Uchwały Nr XXX.197.2026 Rady Miejskiej w Krynicy – Zdroju z dnia 25 lutego 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Uzdrowisko Krynica-Zdrój (Obszar 5 Czarny Potok),

zawiadamiam

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Uzdrowisko Krynica – Zdrój (OBSZAR 5 – CZARNY POTOK) przyjętego Uchwałą Nr LI.303.2014 Rady Miejskiej w Krynicy – Zdroju z dnia 31 stycznia 2014 r. (Dz. U. Woj. Małopolskiego z dnia 25.02.2014 r. poz. 1151), zmieniony uchwałą Nr XXVI.180.2016 Rady Miejskiej w Krynicy – Zdroju z dnia 18. sierpnia 2016 r. (Dz. U. Woj. Małopolskiego z 23.08.2016 r., poz. 4840), uchwałą Nr L.368.2018 Rady Miejskiej w Krynicy – Zdroju z dnia 25 czerwca 2018 r. (Dz. U. Woj. Małopolskiego z 3.07.2018 r., poz. 4685) i uchwałą Nr XIV.140.2019 Rady Miejskiej w Krynicy – Zdroju z dnia 27 listopada 2019 r. (Dz. U. Woj. Małopolskiego z 10.12.2019 r., poz. 9117) oraz uchwałą Nr XXXV.272.2021 Rady Miejskiej w Krynicy – Zdroju z dnia 21 kwietnia 2021 r. (Dz. U. Woj. Małopolskiego z 04.05.2021 r., poz. 2503)

Konsultacje społeczne będą prowadzone w dniach **od 31 sierpnia 2026 r. do 30 września 2026** r. i obejmują:

1) zbieranie uwag w terminie od dnia 31 sierpnia 2026 r. do dnia 30 września 2026 r.

Uwagi należy składać za pomocą formularza pisma, dotyczącego aktu planowania przestrzennego, wprowadzonego Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), zamieszczonego na stronie internetowej:
ttps://bip.malopolska.pl/umkrynicazdroj,m,438007,formularze.html

Formularz dostępny jest również w siedzibie urzędu.

Zainteresowani mogą składać uwagi do wyżej wymienionego projektu zmiany planu miejscowego w formie pisemnej do Burmistrza Krynicy-Zdroju, ul. Kraszewskiego 7, 33-380 Krynica-Zdrój lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres krynica@umkrynica.pl, ,oraz poprzez **skrzynkę do e-doręczeń:** AE:PL-21013-60028-AUDUJ-24, na dedykowanym formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego.

Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą , może też podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu;

2) spotkanie otwarte, które odbędzie się w dniu **3 września 2026r. o godz. 15:30** na Sali USC Urzędu Miejskiego w Krynicy-Zdroju, ul. Kraszewskiego 7, 33-380 Krynica-Zdrój .

3) punkt konsultacyjny, który prowadzony będzie w dniu **17 września 2026r. w godzinach 15:30-16:30** na Sali Nr 36 Urzędu Miejskiego w Krynicy-Zdroju, ul. Kraszewskiego 7, 33-380 Krynica-Zdrój.

Z projektem planu miejscowego, można zapoznać się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Krynicy-Zdroju, w Wydziale Inwestycji i Mienia sala nr 36 w godzinach pracy Urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Miejskiego w Krynicy-Zdroju: ***https://bip.malopolska.pl/umkrynicazdroj,m,473915,zmiana-mpzp-czarny-potok.html***

Termin składania uwag i wniosków upływa w dniu **30 września 2026.r.** Uwagi i wnioski niespełniające wymogów formalnych, w szczególności złożone po upływie wyznaczonego terminu lub niezłożone na wymaganym formularzu, zostaną pozostawione bez rozpatrzenia. Właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Burmistrz Krynicy-Zdroju.

Burmistrz Krynicy-Zdroju
/-/ Piotr Ryba

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych:
W związku z przetwarzaniem danych osobowych w korespondencji pisemnej/e-mail, których zakres może zawierać (Imię, Nazwisko, adres e-mail, telefon) informujemy, iż zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE. L 2016, Nr 119, str. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „RODO", prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia RODO przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano. Administratorem danych osobowych przetwarzanych w wyniku uzyskania ich w toku prowadzonych postępowań dotyczących sporządzenia aktów planistycznych jest Burmistrza Krynicy-Zdroju. Kontakt z Inspektorem Ochrony Danych w Urzędzie Miejskim w Krynicy – Zdroju za pomocą e-mail: iod@umkrynica.pl. Przetwarzanie danych jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w ramach sprawowania władzy publicznej – szczegółowe informacje dotyczące ochrony danych osobowych są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej.

Kraków/34449813

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 28 sierpnia 2026 r.
o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Stojałowskiego – Cechowa" wraz z niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), a także w związku z uchwałą nr CXXIII/3347/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 22 listopada 2023 r.

zawiadamiam

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Stojałowskiego – Cechowa"** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją.

Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Konsultacje społeczne do projektu planu wraz z niezbędną dokumentacją zostaną przeprowadzone w dniach **od 2 do 30 października 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:
  – **11.00-18.00 w poniedziałki;**
  – **8.00-15.00 we wtorki, środy, czwartki i piątki,**
  wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: *bp.umk@um.krakow.pl* lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;
- składanie uwag;
- zamieszczenie projektu planu „Stojałowskiego – Cechowa" na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *PLANY SPORZĄDZANE).*

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego obszaru „Stojałowskiego – Cechowa", zostanie przeprowadzone w dniu **22 października 2026 r**., w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Dietla**, początek **o godz. 15:30**.

W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć *online,* tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce *ZAPROSZENIA* pod adresem: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 30 października 2026 r. – wyłącznie na formularzu urzędowym** – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *WZORY*). Można go przesłać poprzez e – doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: *uwagi-bp@um.krakow.pl*

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej).

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. *Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.*
2. *Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.*
3. *Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.*
4. *Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.*
5. *Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
6. *Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.*
7. *Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*
8. *Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.*

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Kraków/34449108

eprasa.pl aed9c3bb49

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 28 sierpnia 2026 r.
o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Zesławice – Cegielnia" wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, 781, 864 i 912) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), a także w związku z uchwałą nr II/28/24 Rady Miasta Krakowa z dnia 22 maja 2024 r.

zawiadamiam

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Zesławice – Cegielnia"** wraz z prognozą oddziaływania na rodowisko oraz niezbędną dokumentacją. Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Konsultacje społeczne do projektu planu wraz z niezbędną dokumentacją zostaną przeprowadzone w dniach **od 15 października do 13 listopada 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:
  – wtorki, środy, czwartki i piątki 8.00-15.00,
  – poniedziałki 10.00-18.00;
  wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: *bp.umk@um.krakow.pl* lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;
- składanie uwag;
- zamieszczenie projektu planu „Zesławice – Cegielnia" wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *PLANY SPORZĄDZANE).*

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego obszaru „Zesławice – Cegielnia" zostanie przeprowadzone w dniu **5 listopada 2026 r**., w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Dietla**, początek o **godz. 15:30**.

W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć *online,* tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce *ZAPROSZENIA* pod adresem: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Dodatkowe spotkanie otwarte na temat projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Zesławice – Cegielnia" odbędzie się w Dzielnicy XVII Wzgórza Krzesławickie w dniu 23 października 2026 r. w Klubie Zakole Ośrodka Kultury Nowa Huta ul. Zakole 31 w Krakowie, początek o godzinie 18:00.

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 13 listopada 2026 r.** – wyłącznie na formularzu urzędowym – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *WZORY)*. Można go przesłać poprzez e – doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: *uwagi-bp@um.krakow.pl*

Forma papierowa obejmuje:

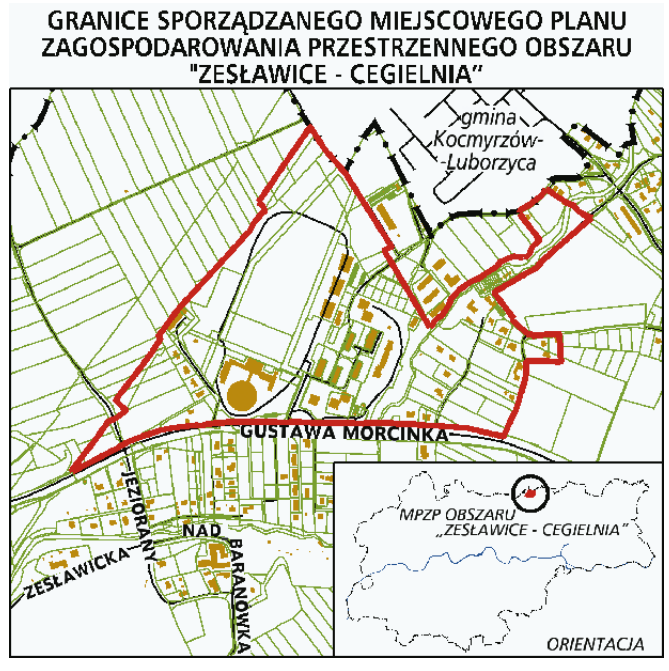
- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej).

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. *Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.*
2. *Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.*
3. *Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.*
4. *Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.*
5. *Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
6. *Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.*
7. *Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*
8. *Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.*

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Kraków/34449515

GAZETA wyborcza
DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczne

Ogłoszenia
sądowe
i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl

nekrologi.wyborcza.pl

W sprzedaży!

TEMAT NUMERU:

JAK SIĘ DOGADAĆ Z DORASTAJĄCYM DZIECKIEM

oraz:
- Agresja nastolatka. Co za nią stoi
- Matki z ADHD
- Orzeczenia i opinie. Sprawdź, co należy się w szkole
- Fakty i mity o diecie dziecka

SPONSOR WYDANIA
MÖLLER'S OMEGA-3

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o psychologii czytaj na **wysokieobcasy.pl/zyclepiej**

KRL 2

eprasa.pl aed9c3bb49

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 28 sierpnia 2026 r.
o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Na Leszczu" wraz z niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), a także w związku z uchwałą nr XLV/915/26 Rady Miasta Krakowa z dnia 21 stycznia 2026 r.

zawiadamiam

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Na Leszczu"** wraz z niezbędną dokumentacją. W związku z uzgodnieniem odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko nie jest wymagana.
Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.
Konsultacje społeczne do projektu planu wraz z niezbędną dokumentacją zostaną przeprowadzone w dniach **od 2 do 29 września 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:
  – **10.00-18.00 w poniedziałki;**
  – **8.00-15.00 we wtorki, środy, czwartki i piątki,**
  wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: *bp.umk@um.krakow.pl* lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;
- składanie uwag;
- zamieszczenie projektu planu „Na Leszczu" na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *PLANY SPORZĄDZANE).*

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego obszaru „Na Leszczu", zostanie przeprowadzone w dniu **10 września 2026 r**., w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Obrad**, początek o **godz. 15:30**.

W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć *online,* tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce *ZAPROSZENIA* pod adresem: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Dodatkowe spotkanie otwarte na temat projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „**Na Leszczu"** odbędzie się w Dzielnicy *VIII Dębniki* w dniu **25 września 2026 r**., w siedzibie Rady Dzielnicy VIII Dębniki Miasta Krakowa przy ul. Jana Kantego Przyzby 10A w Krakowie, początek **o godzinie: 16.00.**

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu planu miejscowego. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 29 września 2026 r. – wyłącznie na formularzu urzędowym** – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *WZORY)*. Można go przesłać poprzez e – doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich.*

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: *uwagi-bp@um.krakow.pl*

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej).

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. *Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.*
2. *Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.*
3. *Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.*
4. *Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.*
5. *Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
6. *Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.*
7. *Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*
8. *Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.*

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Kraków/34449128

Połącz Kropki

Idealna gra
na krótką przerwę

Zeskanuj
QR kod i graj

APLIKACJA WYBORCZEJ

eprasa.pl aed9c3bb49

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 28 sierpnia 2026 r.
o konsultacjach społecznych do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Bodzów – Rejon ulicy Widłakowej” sporządzanego z zastosowaniem postępowania uproszczonego

Na podstawie art. 27b ust. 4 pkt. 4 lit. d oraz art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, 781, 864 i 912), a także w związku z zarządzeniem nr 1245/2026 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 16 czerwca 2026 r., zmienionym zarządzeniem nr 1344/2026 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 26 czerwca 2026 r.,

zawiadamiam

o konsultacjach społecznych do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Bodzów – Rejon ulicy Widłakowej”** sporządzanego z zastosowaniem postępowania uproszczonego. Granice obszaru objętego zmianą planu miejscowego szczegółowo określa załącznik graficzny.
Konsultacje społeczne do projektu zmiany planu zostaną przeprowadzone w dniach **od 23 października do 6 listopada 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:
  – wtorki, środy, czwartki i piątki 8:00-15:00,
  – w poniedziałki 10:00-18:00;
  wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: bp.umk@um.krakow.pl lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;
- składanie uwag;
- zamieszczenie projektu zmiany planu „Bodzów – Rejon ulicy Widłakowej” na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *PLANY SPORZĄDZANE).*

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie zmiany planu miejscowego obszaru „Bodzów – Rejon ulicy Widłakowej” zostanie przeprowadzone w dniu **29 października 2026 r**., w Urzędzie Miasta Krakowa, **pl. Wszystkich Świętych 3-4, sala Dietla**, początek o **godzinie 18.00**. W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć online, tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce ZAPROSZENIA pod adresem: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu zmiany planu miejscowego. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do 6 listopada 2026 r.** – wyłącznie na formularzu urzędowym – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *WZORY)*. Można go przesłać poprzez e – doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: *uwagi-bp@um.krakow.pl*

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej).

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. *Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.*
2. *Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.*
3. *Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.*
4. *Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.*
5. *Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
6. *Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.*
7. *Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*
8. *Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.*

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Kraków/34449482

GAZETA wyborcza
DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczne

Ogłoszenia
sądowe
i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

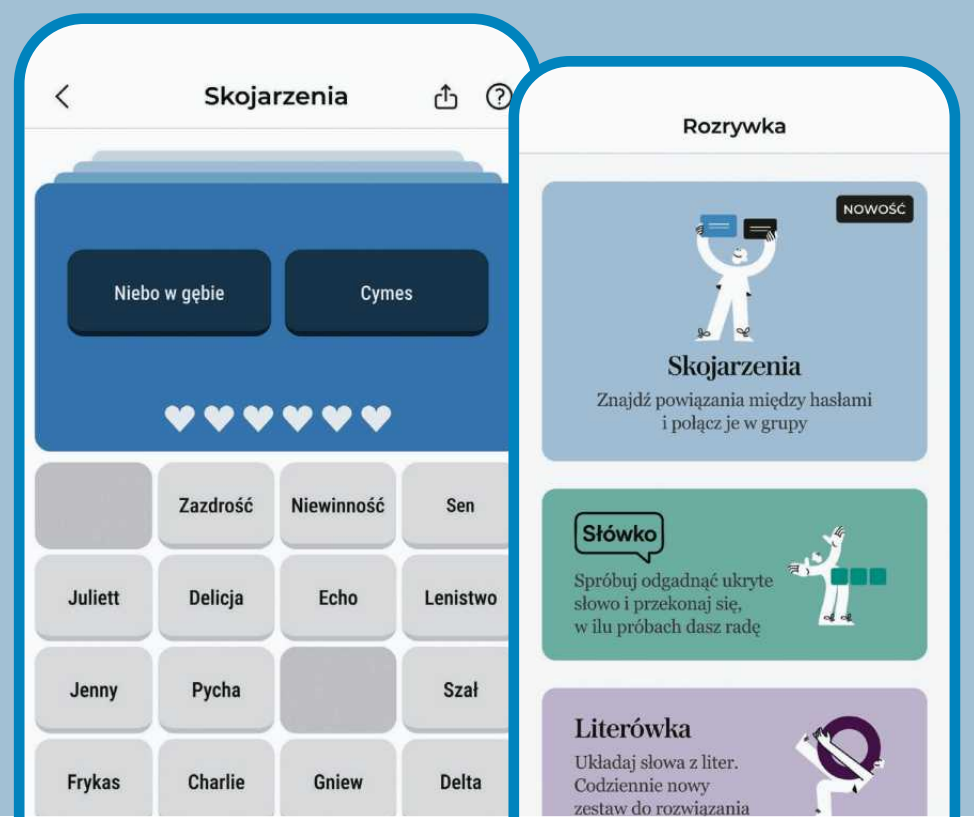

KONTAKT:

**kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55**

Komunikaty.pl
nekrologi.wyborcza.pl

Nowa gra Skojarzenia
Łączysz fakty? Sprawdź się
Graj za darmo w APLIKACJI WYBORCZEJ

eprasa.pl aed9c3bb49

nekrologi.wyborcza.pl

ODESZLI.pl

Zamieść:

nekrolog
kondolencje
wspomnienie

nekrologi@wyborcza.pl
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383,
22 55 55 399,
22 55 55 555

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 28 sierpnia 2026 r.
o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Wesoła – rejon ulicy Strzeleckiej" wraz z niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), a także w związku z uchwałą nr XLVI/945/26 Rady Miasta Krakowa z dnia 25 lutego 2026 r.

zawiadamiam

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Wesoła – rejon ulicy Strzeleckiej"** wraz z niezbędną dokumentacją. W związku z uzgodnieniem odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko nie jest wymagana.
Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Konsultacje społeczne do projektu planu wraz z niezbędną dokumentacją zostaną przeprowadzone w dniach **od 3 do 30 września 2026 r.** poprzez:
• bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godzinach:
– 11.00-18.00 w poniedziałki;
– 8.00-15.00 we wtorki, środy, czwartki i piątki,
wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: *bp.umk@um.krakow.pl* lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;
• składanie uwag;
• zamieszczenie projektu planu „Wesoła – rejon ulicy Strzeleckiej" na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *PLANY SPORZĄDZANE).*

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego obszaru „Wesoła – rejon ulicy Strzeleckiej", zostanie przeprowadzone w dniu **22 września 2026 r**., w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Obrad**, początek **o godz. 15:30**.

W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć *online,* tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce *ZAPROSZENIA* pod adresem: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu planu miejscowego. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 30 września 2026 r. – wyłącznie na formularzu urzędowym** – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

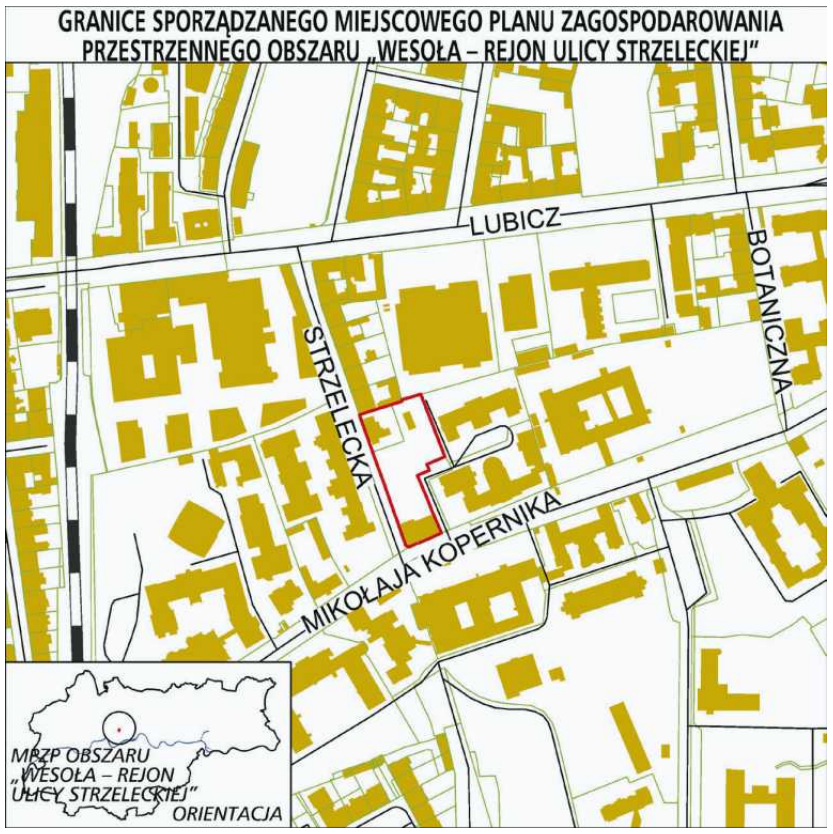
Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne* (w zakładce *WZORY*). Można go przesłać poprzez e – doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: *Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich*

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: *uwagi-bp@um.krakow.pl*
Forma papierowa obejmuje:
• złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
• wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
• przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej).

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

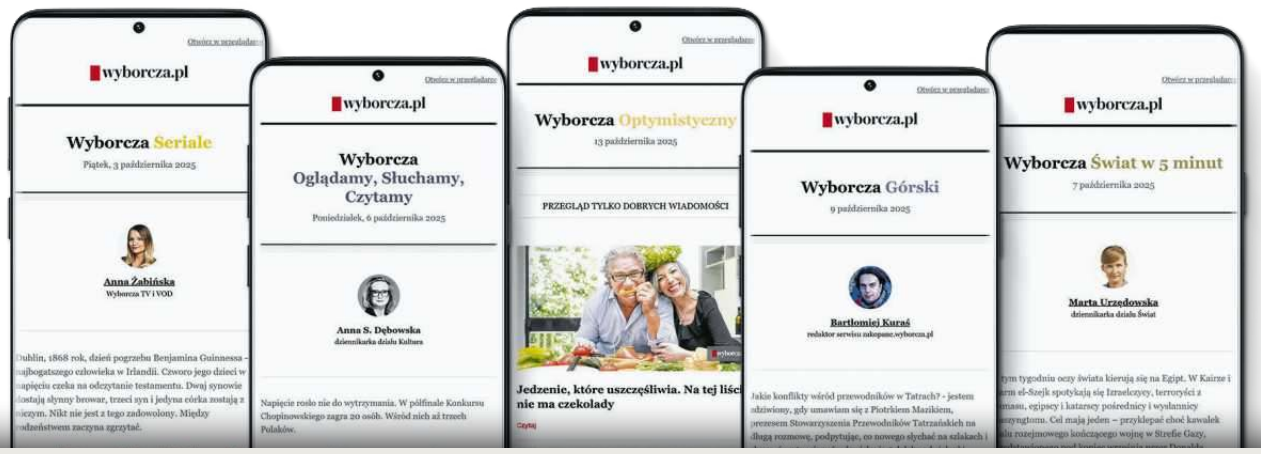
Informuję, że:
1. *Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.*
2. *Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.*
3. *Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.*
4. *Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.*
5. *Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
6. *Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.*
7. *Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*
8. *Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.*

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej *www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne*

Kraków/34449075

NEWSLETTERY
WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny. Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

eprasa.pl aed9c3bb49

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Podkamyk” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.), art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688 ze zm.) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), a także w związku z uchwałą Nr XIV/269/19 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 2019 r.

ZAWIADAMIAM

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru **„Podkamyk”** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją. Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją udostępniony zostanie do publicznego wglądu w dniach **od 12 października do 9 listopada 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godz. 8:00-15:00 (z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt); wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: bp.umk@um.krakow.pl lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, -8542;
- zamieszczenie projektu planu **„Podkamyk”** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce PLANY SPORZĄDZANE).

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu miejscowego obszaru „**Podkamyk”**, zostanie przeprowadzona w dniu **28 października 2026 r.**, w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Portretowa**, początek o **godz. 15:30**.

Będzie możliwość uczestnictwa w dyskusji publicznej online, tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie wygenerowany i umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce ZAPROSZENIA pod adresem: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

Każdy ma prawo złożenia uwag do projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 24 listopada 2026 r.** – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Uwagi można wnosić w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poprzez e-doręczenia, pocztę elektroniczną lub formularz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce WZORY). Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online.

Link: https://kontakt.krakow.pl/formularz-pismo-dotyczące-aktu-planowania-przestrzennego
W przypadku poczty elektronicznej – maile należy kierować na adres: uwagi-bp@um.krakow.pl

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie pisma z uwagą / formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonej dyskusji publicznej.

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

1. Złożenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.
2. Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.
3. Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.
4. Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.
5. Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
6. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.
7. Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
8. Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa w terminie 21 dni od dnia upływu terminu ich składania. Rozpatrzenie następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

Kraków/34449292

WSPRZEDAŻY

TEMAT NUMERU:

ROZSTANIE
TO NIE KONIEC ŚWIATA

PSYCHOLOGIA: Jak rozpada się przyjaźń
RELACJE: Seks to nie nagroda
URODA: Reanimacja po lecie
ZDROWIE: Cytologia po nowemu

wysokieobcasy extra

KRL 2

eprasa.pl aed9c3bb49

CO JEST GRANE

Rodzinna sztuka w IMO Galerii w Starym Sączu

Co malowała Teresa Plata-Nowińska?

Koniec wakacji sprzyja ostatnim podróżom. Komu po drodze będzie Stary Sącz, może śmiało zajrzeć do IMO Galerii. Obecna tam wystawa „Błądząc / Szukając" prezentuje twórczość rodziny Nowińskich.

Marta Gruszecka

Teresa Plata-Nowińska pochodziła z miejscowości Mostek koło Starego Sącza. Była absolwentką Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Antoniego Kenara w Zakopanem oraz Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. W 1973 związała się zawodowo z warszawską Akademią Sztuk Pięknych, gdzie w 1996 roku objęła kierownictwo nad pracownią ceramiki na Wydziale Rzeźby. Pięć lat później, jako profesor nadzwyczajna w Katedrze Sztuk Pięknych Wydziału Nauk Społecznych i Sztuki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, objęła pracownię rzeźby.

SENTYMENT DO RODZINNYCH STRON

Artystka tworzyła rzeźby kameralne oraz ceramiczne obiekty artystyczne i użytkowe. Mówiła o nich, że „zatrzymują czas jej impresji i pracy twórczej". Jej prace mają w zbiorach publicznych: Muzeum Brytyjskie w Londynie, Instytut Balzaka w Paryżu, AIAP w Mediolanie, Pulchri Studio w Hadze oraz kolekcje polskie i zagraniczne, państwowe, publiczne i prywatne. Mężem Teresy Platy-Nowińskiej był Marian Nowiński, również człowiek związany ze sztuką. Artysta od 1975 roku pracował na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, gdzie był wykładowcą na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki. Po 1992 roku, już jako profesor sztuk pięknych, założył Wydział Sztuki Nowych Mediów Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie.

Syn pary, Piotr Nowiński, odziedziczył talent po rodzicach. Artysta ukończył Wydział Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, a w 2011 roku uzyskał stopień doktora na Wydziale Malarstwa macierzystej uczelni. Od 2005 roku pracuje na Wydziale Nowych Mediów w Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych, gdzie prowadzi Pracownię Komiksu Multimedialnego i Gier 2D oraz Pracownię Rysunku. Od 2017 roku jest prodziekanem Wydziału Nowych Mediów.

OBRAZY ZNAD BRZEGU DUNAJCA

Opowieść o uzdolnionej artystycznie rodzinie snuje IMO Galeria w Starym Sączu. – Wystawa „Błądząc / Szukając" pokazuje liczne wątki artystycznych poszukiwań trzech prezentowanych artystów, krążących wokół kondycji człowieka, doświadczenia natury, a także pracy z materią dzieła, łącząc je w wielobarwną mozaikę – mówi Weronika Pisarska, kuratorka wystawy. Teresę Platę-Nowińską wspomina tak: – W swoich formalnych eksperymentach z ceramiką, szamotem i szkłem artystka oddawała część kontroli materiałowi, z którym pracowała. W swoich rzeźbach ukazywała doświadczenia cielesności, macierzyństwa, a także aktualnych wydarzeń, takich jak atak na World Trade Center z 11 września 2001 roku, który stał się impulsem do powstania odnoszących się do lęków ludzkości prac z cyklu „Głowy". Kuratorka podkreśla, że artystka miała sentyment do rodzinnych stron, co zresztą przekazała mężowi i synowi. – Metaforyczne błądzenie wyobraźni współistnieje na wystawie z dosłowną wędrówką po rodzinnych okolicach i odnajdywaniem w nich inspirujących motywów – jak w przypadku cyklu prac „Święty Franciszek" Teresy Platy-Nowińskiej, których motyw artystka zaczerpnęła ze znajdującej się w Mostkach kapliczki czy obrazów Piotra Nowińskiego, powstałych pod wpływem kamienistych brzegów Dunajca. Prezentowane obiekty autorstwa syna twórczyni to również płótna o geometrycznych kompozycjach.

LUDZKIE NAPIĘCIA PRZEDSTAWIONE NA PLAKATACH

Wystawa obejmuje też plakaty Mariana Nowińskiego. – Prace wykorzystują właściwości graficznego medium – raz syntetyzując, innym razem zwielokrotniając przedstawienia, których bohaterami są hybrydyczne postaci. Wyrażają istniejące w człowieku napięcia i splątania, wznoszenia i ciążenia – dodaje kuratorka.

Wystawa „Błądząc / Szukając" pokazuje liczne wątki artystycznych poszukiwań trzech prezentowanych artystów

WERONIKA PISARSKA
kuratorka wystawy

Wystawę „Błądząc / Szukając" można oglądać do 20 września w IMO Galerii w Starym Sączu. Szczegółowy program artystyczny galerii jest dostępny na stronie imogaleria.pl.

• **IMO Galeria w Starym Sączu zaprasza na wystawę przybliżającą twórczość rodziny Nowińskich**

FOT. MATERIAŁY PRASOWE IMO GALERII

REKLAMA Kraków/34448708

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO POCHODZĄCYCH Z FUNDUSZU PROMOCJI KULTURY W RAMACH PROGRAMU *MUZYKA*, REALIZOWANEGO PRZEZ NARODOWY INSTYTUT MUZYKI I TAŃCA — PARTNER — ZADANIE DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW BUDŻETU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO — WSPÓŁORGANIZATOR — PARTNER — PATRONAT MEDIALNY

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego · Narodowy Instytut Muzyki i Tańca · Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia · Województwo Śląskie · Gminny Ośrodek Kultury w Świerklańcu · za'ks sprzyjamy wyobraźni · wyborcza.pl

eprasa.pl aed9c3bb49

CO JEST GRANE

Międzynarodowe ilustracje w Goethe Institut w Krakowie

Cały świat na jednej stronie

Jak opowiadać o świecie poprzez ilustracje? Goethe Institut zaprasza na wystawę „Cały świat na jednej stronie.

Marta Gruszecka

Początki współczesnych książek-wyszukiwanek sięgają lat 60. XX wieku. Ali Mitgutsch stworzył je w Niemczech jako nową formę narracji wizualnej. Ilustracje artysty, pełne drobnych zdarzeń, humoru i codziennych obserwacji, zapoczątkowały gatunek, który do dziś rozwija się na całym świecie.

– Mitgutsch pokazał, że jedna strona może stać się mikrokosmosem: miejscem, w którym spotykają się różne perspektywy, rytmy życia i kultury – mówi Jolanta Krzemień z Goethe Institut w Krakowie.

Wystawa „Cały świat na jednej stronie. Międzynarodowe książki-wyszukiwanki" przygotowana przez Internationale Jugendbibliothek w Monachium prezentuje międzynarodowy wybór ilustracji z książek-wyszukiwanek z ostatnich dwóch dekad. – Podzielone na cztery kategorie tematyczne prace ukazują, jak różnorodnie można opowiadać o świecie – poprzez miejskie pejzaże, sceny wodne, momenty wspólnej zabawy czy odniesienia do realnych miejsc.

Ilustracje z jednej książki zostały zaprezentowane w całości, aby unaocznić oglądającym ciągłość narracji, która jest znakiem rozpoznawczym gatunku. Wyszukiwanki nie są jedynie ilustracjami – są zaproszeniem do dialogu. Otwierają przestrzeń do wspólnego patrzenia, zadawania pytań i tworzenia własnych historii. W tym tkwi ich siła: w niekończącej się możliwości odkrywania – zapowiada zespół Goethe-Institutu.

• **Komiksy, które były prezentowane na wystawie „Na dobry początek - Wystawa o najnowszej niemieckojęzycznej literaturze dla dzieci i młodzieży" w Instytucie Goethego** FOT. ŁUKASZ KRAJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Ekspozycja obejmie ilustracje, ale również kilkanaście książek wyszukiwanek, m.in. Alego Mitgutscha, Rotraut Susanne Berner, Anny Fikse, Marianny Oklejak, Aleksandry i Daniela Mizielińskich, które ukazały się w Polsce.

Wystawę „Cały świat na jednej stronie. Międzynarodowe książki-wyszukiwanki" będzie można oglądać od 14 września 2026 roku do 24 czerwca 2027 roku w Goethe Institut w Krakowie (Podgórska 34). Wstęp wolny.

wyborcza.pl

• **Więcej wiadomości czytaj na Krakow.Wyborcza.pl**

Innowacje na Festiwalu Gorczyckim

Dwanaście koncertów w kilku miastach

Dwanaście koncertów w kilku miastach, wiele spotkań i dźwięków, przy których warto się zatrzymać. Festiwal Gorczycki, jeden z najważniejszych przeglądów muzycznych na Śląsku, ma popularyzować muzykę dawną i promować dziedzictwo kulturowe regionu. Przed nami 21. edycja imprezy.

Marta Gruszecka

Patronem festiwalu jest Grzegorz Gerwazy Gorczycki, kompozytor, kapelmistrz i ksiądz, autor utworów sakralnych, mszy, motetów i kantat.

Klejnot kapłaństwa

Co łączy kompozytora z Krakowem? Praca w katedrze na Wawelu – najpierw w roli wikariusza (1694), następnie spowiednika katedralnego (1696), a potem kapelmistrza (1698). Wśród obowiązków Gorczyckiego było m.in. przygotowywanie repertuaru katedralnego, dyrygowanie muzykami i komponowanie własnych utworów. Grzegorz Gerwazy Gorczycki był też opiekunem więźniów, osadzonych w basztach Zamku Królewskiego na Wawelu. Do dziś w Katedrze Wawelskiej wisi poświęcona mu tablica pamiątkowa, na której wdzięczni parafianie i uczniowie nazwali go „klejnotem kapłaństwa".

• **21. Międzynarodowy Festiwal im. G. G. Gorczyckiego to 12 koncertów z udziałem znakomitości polskiej sceny muzycznej**
FOT. MATERIAŁY PRASOWE FESTIWALU GORCZYCKIEGO

Tegoroczny festiwal pod hasłem „Innowacje" ma pokazać największe innowacje i przemiany w historii muzyki, jakie dokonały się w dwóch epokach

ALEKSANDRA KABUS
z Festiwalu Gorczyckiego

Plany na 21. edycję

– Tegoroczny festiwal pod hasłem „Innowacje" ma pokazać największe innowacje i przemiany w historii muzyki, jakie dokonały się w dwóch epokach: baroku oraz w muzyce współczesnej. Przemiany te mają ogromne znaczenie dla dalszego biegu historii muzyki.

Pojawiają się innowacje, wpływające na społeczeństwo, na twórców i ich dzieła. Pokażemy przemiany, które mogą stać się inspiracją do kolejnych transformacji, gdyż to, co nowe, zawsze ma swoje podstawy w tym, co stare. Jednym z głównych zadań festiwalu jest aspekt kulturotwórczy, a więc inspirowanie twórców do tworzenia – mówi Aleksandra Kabus z Festiwalu Gorczyckiego.

Dzieła Bacha i Vivaldiego

W festiwalu zapowiedziało udział kilka znakomitych orkiestr oraz soliści. – Wśród tegorocznych wykonawców znajdą się m.in. Capella Regia Polona, Capella Cracoviensis, Capella Gedanensis, Baltic Neopolis Orchestra, Meccore String Quartet, Śląska Orkiestra Kameralna Filharmonii Śląskiej, Chór Filharmonii Śląskiej, Chór Fresco, Orkiestra Śląskich Kameralistów oraz wybitni soliści, m.in. Olga Pasiecznik, Adrian Janus, Agata Szymczewska, Volodia Mykytka, Agata Kielar-Długosz, Łukasz Długosz, Anna Ogińska, Piotr Lato, Maciej Zimka, Aleksandra Gajecka-Antosiewicz i Leszek Kołodziejski – wymienia Aleksandra Kabus. Repertuar obejmie m.in. dzieła instrumentalne i wokalne Johanna Sebastiana Bacha, Antonia Vivaldiego, Georga Friedricha Händla, Georga Philippa Telemanna, Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego, Wolfganga Amadeusa Mozarta oraz kompozytorów współczesnych.

21. Międzynarodowy Festiwal im. Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego odbędzie się między 5 a 27 września w Bytomiu, Chorzowie, Katowicach, Tarnowskich Górach, Raciborzu, Radzionkowie, Świerklańcu, Świętochłowicach i Krakowie. Szczegółowy program festiwalu dostępny na stronie gorczycki.pl.

REKLAMA Kraków/34448492

2 KR

eprasa.pl aed9c3bb49

wyborcza

WROCŁAW TYGODNIK

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktor prowadzący **Leszek Frelich**

wroclaw.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: wroclaw@wyborcza.pl

FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Barbara Mróz-Gorgoń

Wielka kariera, bolesny upadek

▶ 2-3

eprasa.pl aed9c3bb49

Barbara Mróz-Gorgoń

Wielka kariera, bolesny upadek

Przedstawiciel wrocławskiego środowiska biznesowego: – Dzisiaj nie ma w polskim internecie nikogo, kto powiedziałby: „Znam Basię, pracowałem z nią. Popełniła błąd, ale nie jest złodziejką, oszustką i kretynką”.

• **29.07.2026 roku, Warszawa. Premier Donald Tusk przedstawia prof. Barbarę Mróz-Gorgoń jako pełnomocnika rządu ds. promocji Polski**
FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Karolina Kijek, Marcin Rybak

Na zdjęciu stoi uśmiechnięta obok Piotra Borysa, wiceministra sportu i turystyki. Za nimi na wielkim ekranie okładka raportu „Polaków portret własny”. Jest koniec listopada 2025 roku. Barbara Mróz-Gorgoń prezentuje wyniki badania o tym, jak Polacy postrzegają siebie i swój kraj.

Na LinkedInie jej praca zbiera kilka wpisów z gratulacjami i słowami uznania. „Znakomite. Lubię analityczne podejście, to daje precyzję” – chwali ktoś w jednym z komentarzy.

Mróz-Gorgoń jeszcze wtedy nie wie, że dopiero za kilka miesięcy jej raport będzie czytać cały kraj. Dokument wywróci jej karierę do góry nogami i wpędzi w potężny kryzys wizerunkowy.

Mec. Jędrzej Jachira, przewodniczący jej fundacji Marka Polska: – Pani profesor jest ekspertką w swojej dziedzinie. Latami pracowała na swój wizerunek i wówczas była oceniana pozytywnie przez wszystkie strony sceny politycznej. Dopóki nie znalazła się na niej osobiście.

44-letnia Barbara Mróz-Gorgoń pochodzi z Wrocławia. Od niemal 20 lat jest związana tutejszym Uniwersytetem Ekonomicznym.

Pod koniec lipca na konferencji prasowej premier Donald Tusk – mianując na stanowisko pełnomocniczki rządu – mówi o niej: „najwybitniejsza w Polsce specjalistka od kształtowania marki”.

– Wielu jej znajomym wtedy „opadły kopary” – mówi nam pochodzący z Wrocławia doświadczony specjalista od rozwoju biznesu. – Owszem, ona na pewno nie jest żadnym „no-nejmem”, to przecież profesorka uniwersytetu, która od lat zajmuje się brandingiem i budowaniem marek. Jednak nie jest też taką gwiazdą, na jaką kreował ją premier.

Jej awans do rządu jest zaskoczeniem dla części wrocławskiego środowiska akademickiego, bo Mróz-Gorgoń nie ma tam mocnego nazwiska. Akademicy komentują w kuluarach jej pełen angielskich wtrętów język i zastanawiają się, co to jest „power speech” – według biogramu, wygłosiła ich ponad 20.

OD FORTEPIANU DO ŚWIATA BIZNESU

Barbara Mróz-Gorgoń dzieli swoje życie na dwa etapy.

Pierwsze przypada na lata dorastania i kręci się wokół fortepianu. W dzieciństwie wakacje spędza w Dusznikach-Zdroju, na mistrzowskich kursach pianistycznych pod okiem słynnej Haliny Czerny-Stefańskiej. Kończy liceum muzyczne. W 1999 roku – jak czytamy w opisie płyty z nagraniami z tutejszej filharmonii – młoda pianistka „zapowiada swoje olbrzymie możliwości warsztatowe”.

Jednak Barbara zostawia fortepian i wybiera inną drogę. Wchodzi w świat nauki i biznesu. W 2006 roku kończy stosunki międzynarodowe na ówczesnej Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu (dziś to uniwersytet). Pięć lat później robi doktorat z nauk ekonomicznych (w dziedzinie nauk o zarządzaniu), a w 2020 roku – habilitację.

Ma też – jak sama to określa – „drugą akademicką wspólnotę”; od 2022 roku jest profesorką wizytującą na Kasetsart University w Bangkoku.

Z uczelnianej bazy wynika, że jest promotorką ponad 100 prac i ma na koncie 70 publikacji. Nie trzyma się w nich jednej ścieżki. Bierze na warsztat wizerunek sieci franczyzowych, później marek modowych, potem branding i rebranding różnych instytucji. W 2025 roku współtworzy pracę o tym, jak humor może łagodzić niechęć do AI w reklamie cyfrowej.

Jej CV puchnie od kolejnych stanowisk. Zostaje wiceprzewodniczącą Rady Zachodniej Izby Gospodarczej i doradczynią prezesa organizacji Pracodawcy RP. Odpowiada za marketing we wrocławskim start-upie PayEye, który rozwija płatności okiem.

Przewodniczy Radzie Doradczej Kotler Impact Poland, organizacji związanej z Philipem Kotlerem, światowym autorytetem od marketingu.

Specjalista od rozwoju biznesu: – Ona bywa ujmująca i potrafi „w ludzi”. Myślę, że w dużej mierze zjednywała ich sobie swoim zaangażowaniem.

Po wybuchu afery wokół raportu „Polaków portret własny”, ludzie wyciągną jej też inne zawodowe epizody. Jak to, że zasiadła w radzie programowej wrocławskiego aquaparku – członkowie tego gremium dostawali po 2 tys. zł miesięcznie za spotkania dwa razy w roku, a podczas jednego z zebrań testowali sałatki do basenowego bufetu.

Portal wp.pl opisze, że była też dyrektorką kreatywną kontrowersyjnej federacji sportów walki, gdzie na gali walczył skazany na 10 lat za pobicie ze skutkiem śmiertelnym lider kiboli.

Wypłynie też jej wypowiedź z konferencji dotyczącej budowania marki Beskidów. – Dla mnie zawsze będziecie Indianami Polski – mówi w bielskim ratuszu. Krytycy nie analizują profesjonalizmu lub jego braku w pracy na rzecz Beskidów, śmieją się tylko z tego zdania.

#MARKA POLSKA

Myśl o narodowej marce wraca do Barbary Mróz-Gorgoń przez lata przy różnych okazjach.

Podczas zagranicznych wyjazdów ciągle musi tłumaczyć, skąd pochodzi. Słowo „Polska” niewiele mówi rozmówcom ani na międzynarodowych targach GITEX w Dubaju, ani na uczelni w Bangkoku.

Swego czasu przepytuje też w ramach badania przebywających w Polsce studentów Erasmusa o Fryderyka Chopina i Marię Skłodowską-Curie – ponad 70 proc. wskazuje, że oboje byli Francuzami.

W grudniu 2024 roku, na konferencji branży turystycznej, dzieli się refleksją, że z marką Polski mogłoby być lepiej. Wśród słuchaczy jest Piotr Borys z KO. Zaprasza ją do międzyresortowego zespołu ds. promocji polskiej marki.

Jej profile w serwisach społecznościowych zaczynają pęcznieć od kolejnych wpisów z hasztagiem #MarkaPolska. Opowiada o swoim pomyśle na promocję kraju na konferencjach.

Na jednej z nich, wiosną ubiegłego roku, słucha jej Henryka Bochniarz, założycielka Konfederacji Lewiatan. – My w Lewiatanie kilka miesięcy wcześniej uznaliśmy, że trzeba zająć się uporządkowaniem promocji Polski. Od początku transformacji nikt się tym na poważnie nie zajął, a teraz weszliśmy do grupy 20 największych gospodarek świata i mamy swoje pięć minut – mówi nam Bochniarz. – Różne instytucje robią to po swojemu, bez jednej wspólnej koncepcji, w związku z czym wydajemy mnóstwo pieniędzy bez widocznego efektu.

Podobają jej się pomysły Mróz–Gorgoń. – To była dobra koncepcja – mówi prezeska Konfederacji Lewiatan. – Przedstawiła dokładnie to, co trzeba było zrobić. Tak uważałam wtedy i tak uważam dziś.

Specjalista od rozwoju biznesu z Wrocławia na początku wiosny tego roku bierze udział w spotkaniu organizowanym przez think-thank, założony przez Mróz-Gorgoń z przedstawicielami różnych branż i środowisk. – To był sensowny warsztat – wspomina specjalista. – Na poziomie koncepcyjnym to, o czym opowiadała, miało naukową podbudowę. Odwoływała się do takich postaci jak Simon Anholt.

To Brytyjczyk, jeden z najbardziej znanych ekspertów od budowania wizerunku państw. Uważa, że ich reputacji nie da się sztucznie skonstruować, bo są odbiciem rzeczywistości. Kraje budują ją „nie tym, co mówią, a tym, co robią”.

Wrocławski ekspert pamięta z tego warsztatu coś jeszcze: obecność Magdaleny Sobkowiak-Czarneckej, pełnomocniczki rządu ds. unijnego programu SAFE i zapowiedź, że na jednym z kolejnych spotkań ma się zjawić wicepremier Krzysztof Gawkowski.

– Ona pracowała z ludźmi z rządu, a dziś wszyscy udają, że nie wiedzą, skąd się wzięła na konferencji z Tuskiem – mówi. – Z drugiej strony obracanie się wśród tych polityków mogło obniżyć jej czujność. Jeździła na konferencje, gdzie wszyscy mówili, że pomysł z marką polską jest taki świetny. Być może trochę uwierzyła we własny mit.

Anonimowi internauci piszą: „Debilka”, „Kretynka z tytułami pseudonaukowymi”

BUBEL

W połowie 2025 roku Mróz-Gorgoń zostaje kierowniczką naukową i merytoryczną projektu „Marka Polska – podstrategia turystyczna”. Tę rolę powierza jej Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy w Polsce, które wygrywa konkurs ministerstwa sportu i turystyki.

Stowarzyszenie przesyła nam długą listę jej zadań. Mróz-Gorgoń odpowiadała m.in. za przygotowanie raportu „Strategia Marka Polska” i skróconego podsumowania jej najważniejszych założeń i wniosków („executive summary”).

– Zakres zadań kierownika merytorycznego i naukowego obejmował w szczególności przygotowanie i realizację procesu badawczo-analitycznego (...), współpracę z grupą ekspertów przy opracowaniu strategii, dobór narzędzi badawczych, prowadzenie oraz koordynację badań i warsztatów, a także redakcję końcową dokumentu – wymieniają przedstawiciele SKKP.

W sierpniu 2025 roku zostaje zarejestrowany jej think-thank pod nazwą „Marka Polska”. Mróz-Gorgoń dociera do kolejnych osób ze świata biznesu, nauki i innowacji. Podczas inauguracji działalności fundacji zorganizowanej w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie zjawia się ponad 200 osób, choć spodziewała się około 60.

eprasa.pl aed9c3bb49

W postach na LinkedIn Mróz-Gorgoń opisuje, że jeździ po Polsce w towarzystwie wolontariuszy związanych z think-thankiem, żeby odkryć, „co składa się na polskie DNA".

W listopadzie 2025 roku, w Akademii im. Leona Koźmińskiego w Warszawie, prezentuje pierwsze wnioski. Wtedy ma miejsce premiera 26-stronicowego raportu „Polaków portret własny". W programie: wystąpienie rektora i wiceministra Borysa, panel dyskusyjny, sesja Q&A.

Raport – z logotypami resortu sportu, think–thanku, SKKP – zostaje opublikowany na stronie jej fundacji.

W serwisach społecznościowych nie ma wielu komentarzy, ale wszystkie są pozytywne. Do sierpnia 2026 roku nikt nie zwraca uwagi na to, że jest naszpikowany kuriozalnymi sformułowaniami.

LAWINA

Pod koniec lipca 2026, premier Donald Tusk mianuje Barbarę Mróz-Gorgoń na stanowisko pełnomocniczki rządu ds. promocji marki Polski.

Jako pierwszy podnosi alarm Sebastian Meitz z Instytutu Sobieskiego, związany z PiS. W serii wpisów na portalu X zaczyna punktować kolejne błędy z raportu: „chlebowość" jako cechę polskiej kultury, Wrocław jako miasto na północnym-zachodzie, „suffering" jako nieudolne tłumaczenie „martyrologii".

Pyta, czy raport był tworzony z użyciem AI i czy ministerstwo za niego zapłaciło. Gorgoń-Mróz podczas wywiadu w Polsat News przyznaje, że wykorzystano sztuczną inteligencję, ale raport to był „work in progress", czyli materiał roboczy, zaś same badania były prowadzone rzetelnie.

– Służył jako materiał przejściowy, nic więcej – zapewnia. – Nie powinien znaleźć się w przestrzeni publicznej, to prawda.

Jej wyjaśnienia tylko pogarszają sprawę. Politycy PiS grzmią o „wielkim blamażu Donalda Tuska" i „partactwie". Zawiadamiają CBA i prokuraturę, która wszczyna postępowanie, żeby zbadać czy w sprawie nie było przekrętów.

Anonimowi internauci piszą: „Debilka", „Kretynka z tytułami pseudonaukowymi", „Że coś takiego jeszcze żyje".

Ministerstwo Sportu oświadcza, że nie zapłaciło za ten raport, tylko za coś zupełnie innego. Logo resortu na okładce pojawiło się bez jego zgody.

Raportu nie znają też w stowarzyszeniu, które przygotowywało dla ministerstwa projekt promocji Polski.

Mec. Jędrzej Jachira, szef rady fundacji „Marka Polska" też zarzeka się, że nie dostali ani grosza. Think-thank nie był stroną żadnej umowy z resortem i nie brał udziału w badaniach, a jedynie w listopadowej premierze raportu „Polaków portret własny".

Ministerstwo publikuje w sieci kopie czterech dokumentów, za które – jak twierdzi – naprawdę zapłaciło. Wśród nich jest strategia autorstwa Mróz-Gorgoń, czyli najważniejszy według resortu dokument. Internet odnotowuje ministerialne dementi jedynie zdawkowo. Strategię mało kto czyta. Wiele komentarzy sprowadza się do tego, że uknuto plan na wielkie złodziejstwo, a Mróz-Gorgoń zażądała dla siebie i swojej fundacji prawie 700 mln zł, co jest kłamstwem.

WSZYSCY SIĘ WYPIĘLI

– Gdy zostawała pełnomocniczką, gratulacje od byłych studentów wylewały się z LinkedIna wiadrami. Dzisiaj nie ma nikogo w polskim internecie, kto powiedziałby: „Znam Basię, pracowałem z nią. Popełniła błąd, ale nie jest złodziejką, oszustką i kretynką" – komentuje wrocławski ekspert od rozwoju biznesu. – A najbardziej uderza mnie to, że gdy ktoś jest znikąd, to nikt go w polityce nie broni. Wszyscy się na nią wypięli.

Barbara Mróz-Gorgoń rezygnuje z funkcji pełnomocniczki rządu. Wyjaśnia, że robi to z uwagi na „niewyobrażalną skalę hejtu".

Nie chce obecnie rozmawiać. – Jest wrakiem człowieka, boi się wyjść z domu – słyszymy od jej bliskiego znajomego.

OGŁOSZENIE PŁATNE Wrocław/34449571

OGŁOSZENIE

WÓJTA GMINY DŁUGOŁĘKA

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

– dla obrębu Januszkowice – MPZP JANUSZKOWICE IV

– dla obrębu Jaksonowice – MPZP JAKSONOWICE III

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.), w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.), a także art. 39 ust. 1 pkt 2–5, w związku z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670) oraz uchwał:

- Nr LVIII/645/23 Rady Gminy Długołęka z dnia 18 maja 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Januszkowice – MPZP JANUSZKOWICE IV,
- Nr LIX/669/23 Rady Gminy Długołęka z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Jaksonowice – JAKSONOWICE III,

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu ww. projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w terminie **od dnia 9 listopada 2026 r**. **do dnia 9 grudnia 2026 r**.

Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozami oddziaływania na środowisko będą udostępnione w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu w siedzibie Urzędu Gminy Długołęka, ul. Robotnicza 12, 55-095 Długołęka, pokój 20, w godzinach pracy urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Długołęka pod adresem: https://dlugoleka.bip.net.pl/kategorie/102-miejscowe-plany-zagospodarowania-przestrzennego?lang=PL.

Dyskusje publiczne nad przyjętymi w projektach planów miejscowych rozwiązaniami odbędą się w następujących terminach:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Januszkowice – MPZP JANUSZKOWICE IV – **w dniu 1 grudnia 2026 r.**, **o godz. 16:00** w świetlicy w Januszkowicach, ul. Klonowa 1,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Jaksonowice – MPZP JAKSONOWICE III – **w dniu 2 grudnia 2026 r.**, **o godz. od 17:00** w świetlicy w Jaksonowicach, Jaksonowice 16a.

Zgodnie z art. 17 pkt 11 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, osoby prawne i fizyczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wnosić uwagi do projektu miejscowego planu.

Uwagi do projektów planów miejscowych oraz prognoz oddziaływania na środowisko można składać do Wójta Gminy Długołęka za pomocą formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, wprowadzonego Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), udostępnionego wraz z projektami miejscowych planów oraz zamieszczonego pod adresem: https://www.gov.pl/attachment/b049c0d9-7cef-4b43-9c4d-f64902a6f04c.

Uwagi należy składać na piśmie do Wójta Gminy Długołęka, na adres Urzędu Gminy Długołęka, ul. Robotnicza 12, 55-095 Długołęka lub w formie elektronicznej na adres e-mail: gmina@gmina.dlugoleka.pl lub za pomocą e-Doręczeń adres: AE:PL-92471-75432-CSRUU20, w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 23 grudnia 2026 r.**

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Długołęka.

Zgodnie z art. 8g ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Klauzula informacyjna

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia RODO, informuję, że:

1) Administratorem danych osobowych wnioskodawców jest: Wójt Gminy Długołęka, ul. Robotnicza 12, 55-095 Długołęka, tel. 71 32 30 203 e-mail: gmina@gmina.dlugoleka.pl
2) Wyznaczono Inspektora Ochrony Danych w Urzędzie Gminy Długołęka, którą jest spółka Leśny & Wspólnicy Sp. z o.o., w której jako osobę kontaktową wyznaczono Paulinę Lesiecką-Koralewską; e-mail: iod@lesny.com.pl
3) Dane osobowe wnioskodawcy będą przetwarzane w celu rozpatrzenia wniosków do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

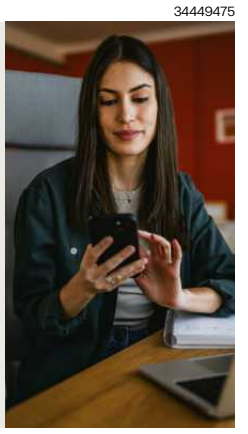
Pełna treść klauzuli informacyjnej, w tym informacja dotycząca możliwości korzystania ze swoich uprawnień przez osoby fizyczne, oraz wynikającymi z przepisów prawa ograniczeń w korzystaniu z tych praw znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Długołęka.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34449475

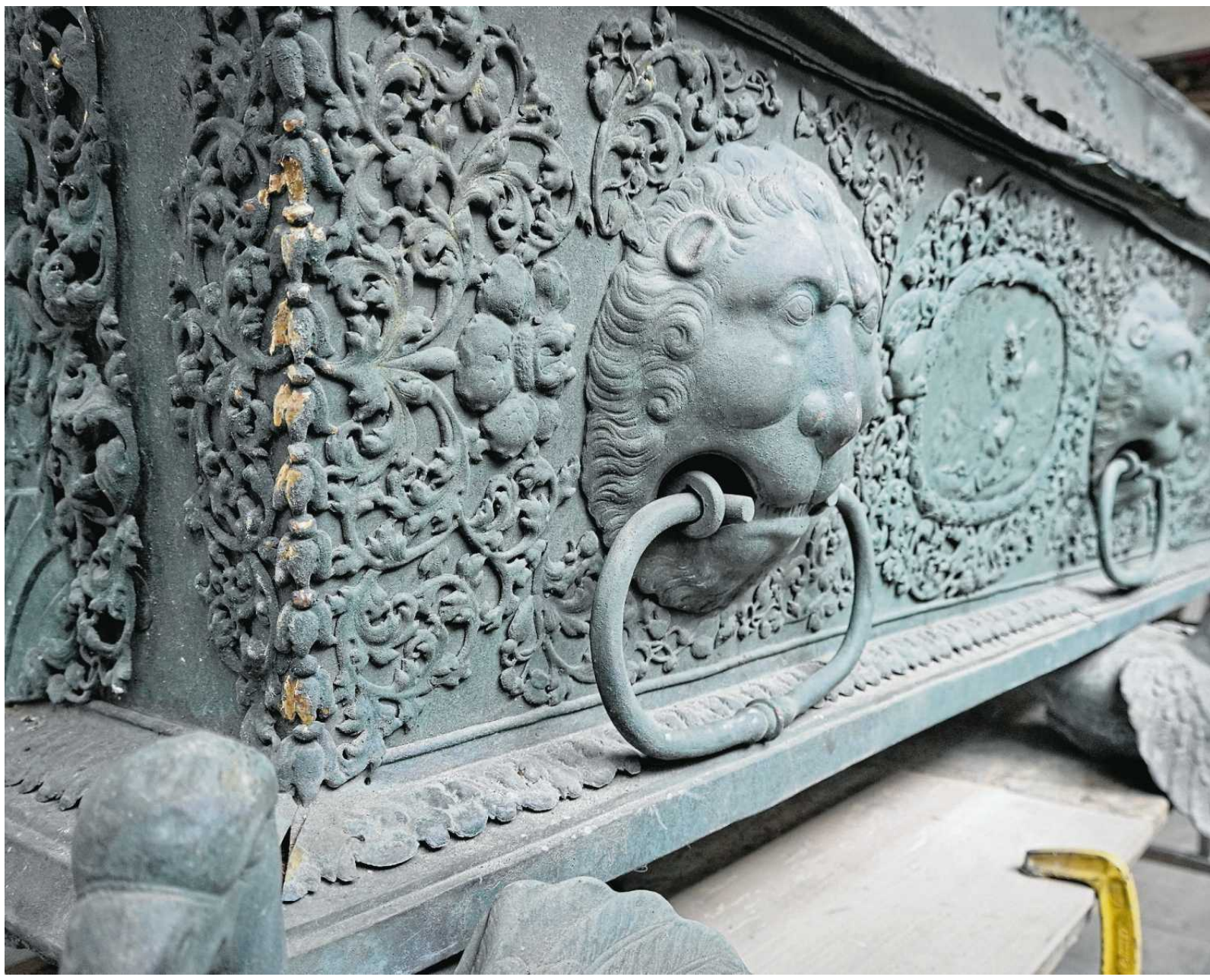
NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

eprasa.pl aed9c3bb49

Tajemnice sarkofagu otwartego po trzystu latach

Trumna na grzbietach szybujących orłów

Sarkofag księcia Chrystiana Ulryka Wirtemberskiego stoi na grzbietach orłów, które w czasie pogrzebu **poruszały skrzydłami, tworząc złudzenia unoszenia go w powietrzu.**

Beata Maciejewska

Konserwatorzy wyciągnęli go z oleśnickiej krypty i zajrzeli do wnętrza.

– Jestem zaskoczona, dawno nie widziałam pochówku przygotowanego z takim pietyzmem. To był prawdziwie książęcy pogrzeb. Zmarłemu przygotowano grobową szatę z czarnego aksamitu, rodzaj togi z bardzo szerokimi rękawami, rozciętej na plecach, ozdobionej srebrnymi galonami. Została starannie podszyta kosztownym jedwabiem, choć nikt tej podszewki nie oglądał. Stopy oparto o poduszkę i troskliwie nakryto rąbkiem szaty. Każdy element stroju jest dobrany z wyjątkowym smakiem – mówi prof. Anna Drążkowska z Uniwersytetu w Toruniu, wybitna znawczyni kultury funeralnej.

Do badania krypty Wirtembergów w Oleśnicy została zaproszona w 2022 r. i ten projekt okazał się wielką przygodą naukową. Sarkofag Chrystiana Ulryka jest trzecim, który bada. Wcześniej wyciągnięto sarkofagi jego rodziców – Sylwiusza Nimroda Wirtemberskiego i Elżbiety Marii, ostatniej z rodu oleśnickich Podiebradów (bo Sylwiusz „wżenił" się w Oleśnicę).

Jednak to Chrystian Ulryk ufundował tę kryptę, przeniósł do niej sarkofagi rodziców i w końcu spoczął w niej, otoczony czterema żonami, ośmiorga dziećmi, synowymi i wnukami. Jedna rodzina, 24 członków dynastii, która przez 145 lat rządziła księstwem oleśnickim.

W KRYPCIE AMBITNYCH WIRTEMBERGÓW

Metalowych sarkofagów jest aż 15, istny sezam dla archeologów, antropologów i historyków sztuki, pokaz wspaniałej sztuki konwisarskiej ze śląskich warsztatów oraz kultury funeralnej sprzed kilkuset lat. A przede wszystkim manifest potęgi politycznej i dumy rodowej książąt „in Würtemberg und Teck, auch in Schlesien zu Oels", hrabiów „zu Mompelgart", panów „zu Heydenheim, Sternberg und Miedzibor".

Tytulatura wręcz przytłacza, choć władztwo Wirtembergów miało skromne rozmiary: 1700 km kwadratowych i ok. 70 tys. mieszkańców. Jednak w Oleśnicy skromność to pojęcie względne.

Miasto nigdy nie wyrosło na wielki ośrodek, przykryte cieniem, rzucanym przez zbyt blisko położony Wrocław, ale ambicji mu nie brakowało. Ciekawych mieszkańców również, bo z Oleśnicy pochodzili m.in. producent zegarów Gustav Becker, twórca polskiej stomatologii prof. Antoni Cieszyński i Sigmar Polke, jeden z najbardziej wpływowych i eksperymentujących artystów powojennego pokolenia.

Najciekawsi byli jednak książęta – najpierw Piastowie, potem czescy Podiebradowie, a w końcu Wirtembergowie, Welfowie i na końcu Hohenzollernowie. To oni pozostawili po sobie jeden z najpiękniejszych zamków Dolnego Śląska, rezydencję rozłożoną na trzech hektarach, z renesansowymi krużgankami i potężną wieżą, połączoną z bazyliką pod wezwaniem św. Jana Apostoła, patrona miasta.

Kościół jest wspaniały, z XVII-wieczną amboną, będącą dziełem wybitnego niderlandzkiego rzeźbiarza Gerharda Hendrika i jedyną w naszej części Europy biblioteką łańcuchową. Jednak największe skarby kryje pod posadzką, w kryptach Podiebradów i Wirtembergów.

– W Europie jest ok. 200 metalowych sarkofagów, z tego 130 w Polsce. O tylu przynajmniej wiemy, oczywiście mogą być jeszcze jakieś w zamkniętych kryptach – opowiadała dr Agnieszka Trzos, która razem z mężem Tomaszem przeprowadzała konserwację m.in. królewskich sarkofagów na Wawelu, Hochbergów w Pszczynie i Świebodzicach oraz biskupów łuckich w Janowie Podlaskim.

Po Jagiellonach i Wazach przyszła kolej na Wirtembergów oleśnickich. Sarkofagi Sylwiusza Nimroda i Elżbiety Marii wyglądają po konserwacji w tyskiej pracowni Agnieszki i Tomasza Trzosów jak klejnoty, można je oglądać w kościele.

Cyna lśni niczym czyste srebro, książęce korony, malowidła przedstawiające panoramę miasta, opatrzone napisem, że oto „w środku dnia zgasło Słońce Oleśnicy", podkreślają majestat księcia Sylwiusza Nimroda, a pelikany rozszarpujące dziobem pierś symbolizują macierzyńską miłość księżnej Elżbiety. Niegdyś wierzono, że tak długo karmią pisklęta własną krwią, aż same umrą z wycieńczenia. Gdy Sylwiusz Nimrod umierał w 1664 r., żaden z jego czterech synów nie był pełnoletni. I nawet gdy dorośli, w zgodzie braterskiej nie umieli żyć. Matka musiała podzielić skromne księstwo na trzy części. I czym tu nakarmić wybujałe ambicje?

„Lubujący się w przepychu i rozrzutności książęta, w swych państeweczkach naśladowali przykład króla-słońce na szkodę swoich poddanych i na hańbę książęcego imienia" – krytykował ponad sto lat niemiecki historyk Ferdinand Friedensburg.

Twarda ta mowa i niepasująca do Chrystiana Ulryka. – Był dobrze przygotowany do objęcia rządów, kształcił się w Tybindze, Lejdzie i Hadze, znał świetnie stosunki i organizację dworów zachodniej Europy – opowiada prof. Przemysław Wiszewski, jeden z autorów monografii o Oleśnicy i Bierutowie.

Bierutów jest ważny, bo po podziale księstwa oleśnickiego 21-letni Chrystian Ulryk osiadł w tym miasteczku. Hołd od mieszkańców odebrał w grudniu 1673 r. i przez prawie ćwierć wieku Bierutów był centrum jego świata, do Oleśnicy przybył dopiero po bezpotomnej śmierci starszego brata, zaledwie kilka lat przed swym zgonem.

„Przy tego rodzaju rozdrobnieniu księstwa jest dla nas całkiem jasne, że nie było niezbędnych środków na utrzymanie trzech dworów nawet przy [ich] najskromniejszych pretensjach i że książęta zazwyczaj musieli zmagać się z najniegodniejszymi problemami finansowymi" – pisał uszczypliwie w 1930 r. Heinrich Schönborn, jeden z historyków księstwa oleśnickiego.

Żadna władza nie ma dość pieniędzy, ale Chrystian Ulryk dobrze sobie radził. Bierutów, liczący niespełna dwa tysiące mieszkańców, skorzystał na obecności książęcego dworu. Chrystian Ulryk rozbudował zamek (wciąż go możemy podziwiać), odnowił za swoje pieniądze miejski kościół pw. Św. Katarzyny i urządził w sąsiedztwie zamku dwa eleganckie założenia parkowe.

eprasa.pl aed9c3bb49

• **Sarkofag księcia Chrystiana Ulryka Wirtemberskiego**
FOT. TOMASZ TRZOS

Dawno nie widziałam pochówku przygotowanego z takim pietyzmem. To był prawdziwie książęcy pogrzeb

PROF. ANNA DRĄŻKOWSKA

– Miał niezwykły zmysł estetyczny i pociąg do eksperymentów. Uwielbiał fajerwerki, wówczas bardzo kosztowną sztukę elit. Urządził na bierutowskim zamku laboratorium i tworzył efektowane pokazy – mówi prof. Wiszewski. – Przygotował m.in. wielki spektakl na przyjazd swojej drugiej żony, Sybilli Marii Sachsen-Merseburg.

Czego tam nie było: dwie wielkie piramidy, nad którymi białe zjawy podtrzymywały inicjały księżnej, herby, kotwica, ołtarz ofiarny, a w końcu wyświetliła się siedząca na tronie Wenus, z gorejącym sercem w dłoniach. Spektakl w trzech aktach i 36 obrazach.

Taki gest wobec żony (i jednocześnie wkład w doskonalenie sztuki fajerwerków) wart jest uznania, ale potomni szemrali, że „można by lepiej wykorzystać setki talarów niż przez ekspediowanie ich w powietrze i palenie na wysokości".

Z tą opinią można dyskutować, bo fajerwerki budowały splendor władzy, cała Europa się nimi pasjonowała, łączyły sztukę z naukę, a efekt wykorzystywali polityczni propagandziści.

Poza tym książę dzięki czterem żonom z dużymi posagami zapełniał pustki w skarbcu. Próbował wprawdzie wyprodukować złoto w laboratorium, ale tradycyjne metody ratowania budżetu były skuteczniejsze.

KSIĄŻĘ W JEDWABNYCH POŃCZOCHACH

Umarł 5 kwietnia 1704 r. w Oleśnicy, mając 52 lata. Pan małego księstwa, z finansowymi problemami, odszedł z tego świata w splendorze godnym cesarza.

Na płycie krypty sam kazał wyryć łaciński napis, głoszący światu, że ten „pomnik pobożności, czci, szacunku, przodkom, ojcu, matce, szczerej i małżeńskiej wierności (...) wystawił Chrystian Ulryk, książę Wirtemberski, Tecku, na Śląsku oleśnicki, bierutowski, hrabia Mompelgardu, dynasta Heindenheimu i Międzyborza, w roku Chrystusowej radości 1699. Żegnaj, przechodniu, nie kwiatami, lecz łzami czcząc książąt święte prochy, módl się o wieczny odpoczynek dla zmarłych z najjaśniejszej rodziny Wirtemberskiej aż po ostateczny dzień świata u niebieskiej Opatrzności, o szczęśliwe przeznaczenie".

Wieczny odpoczynek był zakłócany, bo poszukiwacze skarbów – głównie w mundurach armii radzieckiej – dostali się do krypty. – Sarkofag został otwarty, bo śruby były odkręcone i wrzucone do środka – mówi konserwator Tomasz Trzos. – Ale ciała zmarłego nie ruszono, kości były w układzie anatomicznym – dodaje prof. Anna Drążkowska.

Chrystiana Ulryka złożono w drewnianej trumnie z potężnymi antabami, obitej kosztowną materią i metalowymi taśmami, wyścielonej materacem. Zarówno materac, jak i poduszki włożone pod i wokół głowy księcia zostały uszyte z jedwabnego atłasu i wypchane aromatycznymi ziołami.

– Odstraszały owady i miały właściwości aseptyczne – mówi prof. Drążkowska.

Kości dobrze się zachowały, łącznie z czaszką i jasnorudymi, długimi włosami, zostały już przekazane do pracowni dr Anny Spinek z wrocławskiego oddziału PAN. Są dla antropologa jak karta pacjenta, zapisano w nich historię życia i śmierci Chrystiana Ulryka. Będziemy wiedzieli, na co chorował, jak się odżywiał czy miał jakieś urazy. I jak wyglądał, bo stan czaszki pozwala na komputerową rekonstrukcję.

– Dobrze się też zachowała wierzchnia szata oraz aksamitna czapka skrojona z klinów, z obciąganym guzikiem na górze, ozdobiona srebrnymi galonami oraz pończochy z jedwabnej przędzy, podwiązane jedwabnymi wstążkami. Bardzo piękny strój, staranność wykonania zrobiła na mnie duże wrażenie. Czarny aksamit odbija światło w specyficzny sposób, pod różnymi kątem, co daje efekt satynowego połysku – mówi prof. Drążkowska.

To książęcy luksus, kilka metrów aksamitu warte było tyle, co kilka wołów, pończochy też były symbolem przynależności do wyższych sfer. Bardzo drogie, czarne pończoszki Elżbiety Tudor kosztowały cieślę półroczne zarobki.

Najbardziej ceniono wyroby hiszpańskie, neapolitańskie, angielskie i francuskie, ale w XVII-wiecznych polskich inwentarzach wymieniane są też pończochy niemieckie (w tym „amburskie") oraz wrocławskie.

Po ponad trzystu latach książęcy strój wygląda jak szmata, ale w pracowni konserwatorskiej prof. Drążkowskiej te strzępy odzyskują dawną świetność.

POWAGA ŚMIERCI, SPLENDOR WŁADZY

Najpiękniejszy i najdroższy jest jednak sam sarkofag, z książęcą koroną na wieku.

– Został wykonany z blach miedzianych, które pokryto cyną, uzyskując efekt pobielenia. Na tym tle wspaniale odbijały się grubo złocone aplikacje. Sarkofag manifestował rangę zmarłego, olśniewał blaskiem srebra i złota. Dziś nie widzimy tego efektu z powodu korozji miedzi – tłumaczy Tomasz Trzos. – Ale zielone nawarstwienia, wśród których mogą występować m.in. zasadowe węglany miedzi, takie jak malachit, nie zawsze należy traktować jako warstwę przeznaczoną do bezwarunkowego usunięcia. Część z nich może być stabilna, a miejscami mogła wręcz ograniczać mechaniczne ścieranie zachowanego złocenia.

Konserwatorzy próbują więc rozstrzygnąć klasyczny dylemat: zachować historyczne nawarstwienia jako świadectwo procesów starzenia czy przywrócić czytelność pierwotnej koncepcji estetycznej?

– Na pewno nie będziemy „czyścić do połysku", ale trzeba znaleźć granicę między zachowaniem historii obiektu, a odzyskaniem czytelności jego pierwotnego wyrazu artystycznego – tłumaczy Tomasz Trzos.

Konserwatorzy będą też musieli rozwikłać tajemnicę szybujących orłów. Sarkofag spoczywa na grzbietach sześciu ptaków, które zgodnie z przekazami historycznymi miały ruszać skrzydłami. W czasie uroczystości pogrzebowych dawało to efekt unoszenia ciężkiej trumny.

– Już się nie ruszają, ale będziemy ten mechanizm badać. Jeśli się tylko uda, orły znowu poszybują. Nigdy wcześniej nie mieliśmy do czynienia z kinetycznymi rzeźbami, to niezwykły element – zauważa Tomasz Trzos.

SKARB W ŚWIECIE WIRTUALNYM

Sarkofag Chrystiana Ulryka będzie miał też trójwymiarowy model cyfrowy.

– Jakub Curyło z PointLab wykonał ponad 2800 zdjęć, które pozwolą odwzorować kształt obiektu, jego zdobienia, fakturę powierzchni oraz najdrobniejsze widoczne detale – tłumaczy Tomasz Trzos. – Model będzie zachowywał rzeczywiste wymiary sarkofagu i stanie się cyfrowym zapisem jego obecnego stanu i efektów konserwacji. Dzięki temu będzie można dokładnie oglądać obiekt, wykonywać na nim pomiary oraz wykorzystywać go w przyszłych badaniach i pracach konserwatorskich.

Nie wiadomo, kiedy zobaczymy odrestaurowany sarkofag, bo ze względów finansowych prace zostały rozłożone na etapy, co powoduje poważne komplikacje konserwatorskie.

– Bo po wyczyszczeniu blach sarkofagu z produktów korozji powinno się je jak najszybciej zabezpieczyć, uzupełnić warstwy dekoracyjne, położyć ochronny lakier. A my po zrobieniu konserwacji technicznej, musimy przerwać prace – tłumaczy Tomasz Trzos.

Gwoli sprawiedliwości trzeba przyznać, że skarb ze śląskiej krypty dostał wsparcie i ze strony konserwatora wojewódzkiego, i Urzędu Marszałkowskiego. To wciąż zbyt mało.

– Prace konserwatorskie przy tak cennym sarkofagu to koszt ok. 250 tys. zł brutto. Niestety, na drewnianą trumnę z efektownymi antabami nie ma żadnych środków – mówi Tomasz Trzos. ●

REKLAMA

Wrocław/34441927

1 WR

eprasa.pl aed9c3bb49

• Reklamówka piramidy finansowej AdBlast. Aktorka w roli klientki zachwyconej łatwym i dużym zarobkiem. Pieniądze miały być za oglądanie reklam, przez godzinę dziennie

FOT. YOUTUBE

Afera AdBlast

Dwójka Wrocławian naciągała ludzi na całym świecie

Firma z Belize, należąca do dwóch Wrocławian, miała oszukać na co najmniej 32 miliony dolarów 90 tysięcy osób na całym świecie. Sąd skazał pierwszą osobę z ich grupy przestępczej za pranie wyłudzonych pieniędzy.

Marcin Rybak

Według prokuratury organizatorzy przekrętu to Adam J. i Krzysztof Z. Znani wymiarowi sprawiedliwości. W 2022 roku dostali po siedem lat więzienia z inny przekręt, w którym ich łupem padło 16,8 mln złotych, a oszukanych doliczono się 44 tysiące osób.

Pod koniec kwietnia tego roku Prokuratura Krajowa, która przejęła śledztwo w tej sprawie z wrocławskiej Prokuratury Regionalnej, ujawniła, co działo się z pieniędzmi wyłudzonymi od pokrzywdzonych przez piramidę finansową AdBlast.

„ZAREJESTRUJ SIĘ, ZAPŁAĆ I WCIĄGAJ INNYCH"

Na trop ich dotąd największego przekrętu wpadł naczelnik Pierwszego Urzędu Skarbowego w Szczecinie. 27 lutego 2019 roku w piśmie do szefa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów alarmował, że w sieci pojawiają się materiały promujące biznes, który wygląda jak piramida finansowa. Na pierwszy rzut oka ma być to oferta inwestycyjna, z zarobkiem znacznie atrakcyjniejszym niż daje lokata bankowa.

„Adblast jest zarobkową platformą reklamową, będącą integralną częścią portalu społecznościowego Alternet. Oglądając reklamy oraz pozyskując paczki reklamowe w Adblast zarabiasz, cały czas zwiększając swoje dochody" – kusił na swojej stronie internetowej naganiacz, zachęcający do inwestycji w AdBlast.

„Środki jakie otrzymujesz to część dochodu wygenerowanego przez portal społecznościowy Alternet oraz platformę reklamową Adblast. Zarobione pieniądze firma wypłaca użytkownikom codziennie".

Jak zacząć zarabiać? W reklamówce lektor zapewniał, że wystarczą „trzy proste kroki":

– Krok pierwszy: zarejestrować się na stronie internetowej.

– Krok drugi: wykupić „pakiet reklamowy" za 10, 50 albo 100 dolarów. Na filmiku widać ekran komputera i wyświetloną witrynę AdBlast. Kursor myszki wybiera 10 pakietów po 100 dolarów każdy. Razem 1000 dolarów. Po chwili obok kursora z góry na dół ekranu spadają pliki spiętych gumką studolarowych banknotów. A lektor tłumaczy, że im większa zainwestowana kwota, tym większy później zysk.

– Krok trzeci: Oglądać reklamy raz dziennie. Na ekranie rozradowana kobieta przy biurku z komputerem, a lektor mówi: „Gratulacje. Od tego momentu tworzysz sukces firmy oraz uczestniczysz w podziale jej zysku".

Lektor-naganiacz proponował jeszcze drugie źródło dochodu. Oprócz tego z oglądania reklam. Trzeba wciągnąć do biznesu innych – znajomych, rodzinę. Za każdego wciągniętego obiecywał prowizje.

Tyle że na zyskach, pochodzących z wpłat kolejnych „inwestorów" zarabiali przede wszystkim twórcy AdBlast. Taki model jest zakazany i traktowany jak oszustwo.

Reklamówki były nie tylko po polsku. Na portalu Youtube znaleźliśmy wersję angielską, a nawet kanał „AdBlast Vietnam". I sporo stron po wietnamsku z informacjami o potężnych zyskach oferowanych przez tę platformę.

Szef UOKiK w 2020 roku potwierdził, że AdBlast to piramida i zaczął postępowanie. Okazało się, że za przekrętem stoi firma Alternet LLC z Nevady w Stanach Zjednoczonych. UOKiK zakazał amerykańskiej spółce prowadzenia biznesu. Kazał też oddać klientom pieniądze.

Spółka odpowiedziała, że w Polsce nie ma ani jednego. Tymczasem we Wrocławiu zaczynało się śledztwo, które ujawniło wkrótce dziesiątki tysięcy oszukanych z całego świata, w tym z Polski.

PRZEDMIEŚCIA LAS VEGAS, RAJ PODATKOWY I CZARNA LISTA ONZ

Według internetowego rejestru firm stanu Nevada podmiot o nazwie Alternet LLC został zarejestrowany 10 maja 2017 roku na osiedlu jednorodzinnych domków w miasteczku Henderson. Do centrum Las Vegas i legendarnego kasyna Caesars Palace jedzie się stąd samochodem pół godziny.

eprasa.pl aed9c3bb49

To jednak nie jest siedziba firmy. Tu jest tylko zarejestrowana. Na przedmieściach Las Vegas jest tylko rzekomy „agent" reprezentujący Alternet. Prawdziwe biuro znajduje się w raju podatkowym Belize. W zasadzie znajdowało, bo firma Alternet LLC zakończyła działalność w kwietniu 2021 roku.

W Belize spółkę z Nevady reprezentowała „członkini zarządu" Tiffany Brown. Znajdujemy ją w słynnych Panama Papers. To nazwa gigantycznego wycieku danych (11 mln dokumentów), do którego doszło w 2016 roku. Wyszło wtedy na jaw, w jaki sposób najbogatsi ludzie na świecie ukrywają pieniądze i unikają podatków. Pracowali nad ujawnieniem tego dziennikarze ze 108 redakcji na świecie, również z „Wyborczej".

Na takich samych zasadach jak Alternet, Tiffany Brown reprezentuje wiele różnych firm. W jednej z nich funkcjonuje razem z innym mieszkańcem Belize, niejakim Matthew Bradley'em. Dziennikarskie śledztwa m.in. brytyjskich mediów ujawniły, że został on objęty sankcjami przez Program Narodów Zjednoczonych do spraw Rozwoju (UNDP). „Za oszustwa, oszustwa i zmowę oraz oszustwa i utrudnianie śledztwa" – czytamy w raporcie „Out of the Cauldron", przygotowanym przez ekspertów, badających przestępczość finansową.

„ZAREJESTRUJ SIĘ I ZACZNIJ POLOWANIE"

Gdy w Nevadzie powstawała spółka Alternet i jej piramida finansowa zaczynała działalność, w Polsce kończył się właśnie inny przekręt. Portal aukcyjny sknerus.pl proponował różne towary po absurdalnie niskich cenach. Każdy mógł je wylicytować.

„26,90 zł – Apple iPhone 7 128GB, 91,01 zł – Telewizor Samsung Ultra HD 55", 51,72 zł – Dron Quadrocopter DJI Phantom 4., zarejestruj się na sknerus.pl i zacznij polowanie" – kusił facebookowy profil portalu.

Tyle że prawie nikomu się nie udało cokolwiek upolować. Zaproponowaną przez klienta cenę zawsze przebijał komputer. Twórcy biznesu zarabiali, bo klient płacił za prawo licytowania.

Ostatnie wpisy ze sknerusa.pl. pochodzą z 2016 roku. Filmy reklamujące platformę AdBlast, po polsku, angielsku i wietnamsku, które znaleźliśmy w sieci, pochodzą z 2018 roku.

Dwa lata później – w lutym 2020 r. – Adam J. i Krzysztof Z. zostali zatrzymani przez wrocławskich policjantów, zajmujących się cyberprzestępczością, a w Prokuraturze Okręgowej we Wrocławiu ogłoszono im zarzuty w sprawie działalności portalu sknerus.pl.

Podczas przeszukań mieszkań i skrytek depozytowych mężczyzn policjanci znaleźli 3,5 mln złotych i 2 miliony euro w gotówce oraz kilkanaście sztab złota. Siedzieli do sierpnia 2021. Po opuszczeniu aresztu wyjechali z Polski. Dziś jeden z nich – Krzysztof Z. jest poszukiwany listem gończym.

ŁÓŻKO ZA 227 TYS. ZŁ. KOŁDRA I PODUSZKI ZA 50

W 2020 roku również we wrocławskiej Prokuraturze Regionalnej zaczęło się śledztwo w sprawie AdBlast. Pod koniec kwietnia 2026 Prokuratura Krajowa, która przejęła śledztwo, ujawniła, co działo się z pieniędzmi, wyłudzonymi od pokrzywdzonych przez piramidę finansową.

Były zamieniane na kryptowaluty, potem kryptowaluty były sprzedawane, a pieniądze wpływały na konta obu panów, z których wypłacali je przy pomocy bankomatów lub systemu BLIK.

Następnie w kantorach wymieniali złotówki na euro, ale pilnowali, żeby nie wymieniać jednorazowo większych kwot, żeby kantor nie musiał zgłaszać transakcji do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej. Potem kupione euro znowu zamieniali na kryptowaluty albo wpłacali na konta osób fizycznych (ale nie swoje własne) lub różnych firm, także takich, które nie byłyby skojarzone z AdBlast.

Śledczy ustalili, że dla twórców piramidy pracowała m.in. Katarzyna z Warszawy, prowadząca firmę, zajmującą się wystrojem wnętrz. W kwietniu 2018 roku zgłosiła się do niej Izabela Z., żona Krzysztofa Z. Kupili apartament we wrocławskim wieżowcu Sky Tower i potrzebowali kogoś, kto zaprojektuje jego wnętrza i zajmie się ich urządzeniem.

Co ciekawe, oficjalnie apartament nie należał do państwa Z., tylko do warszawskiego prawnika, który dla nich pracował. Katarzyna o tym wiedziała. Wiedziała też, że kancelaria prawna opłacała wystrój i zagospodarowanie wnętrz apartamentu. Łącznie zapłaciła przeszło 580 tysięcy złotych i 23,8 tys euro. Na taką kwotę firma Katarzyny wystawiła faktury.

Kobieta dostawała gotówkę. Również na apartament. W styczniu 2020 roku przekazano jej – od Krzysztofa Z. – 227 tysięcy złotych na łóżko. Państwo Z. zamówili bowiem mebel szwedzkiej firmy Hastens, znanej z produkcji najdroższych łóżek świata. „Rolls-Royce'a łóżek. Gwiazdy z całego świata zakochują się w tych luksusowych modelach" – zachwycał się w 2023 roku portal Onet.pl. Okazuje się, że państwo Z. zamówili sobie bardzo skromny model. Najdroższe łóżko Hastens może kosztować nawet przeszło 5 milionów złotych.

Gdy w Nevadzie powstawała spółka Alternet, i jej piramida finansowa zaczynała działalność, w Polsce kończył się właśnie inny przekręt. Portal aukcyjny sknerus.pl proponował różne towary po absurdalnie niskich cenach

Wiemy, że do apartamentu zamówiono też kanapę wartą 50 tysięcy złotych. Gdy w lutym 2020 Krzysztof Z. został aresztowany do sprawy portalu sknerus.pl, Katarzyna Z. za taką właśnie kwotę sprzedała mebel. Kolejne 50 tysięcy złotych warte były cztery poduszki i kołdra, które w tym samym czasie Katarzyna K. przekazała jednemu ze współpracowników Krzysztofa Z.

NIE TYLKO PROJEKTANTKA POMAGAŁA

Katarzynie K. prokuratura ogłosiła zarzuty udziału w zorganizowanej grupie przestępczej. Architektka przyznała się do winy i zdecydowała na dobrowolne poddanie się karze. Uzgodniła z oskarżeniem karę dziewięciu miesięcy więzienia w zawieszeniu na rok. Wyrok zapadł w maju 2026 i jest prawomocny.

W uzasadnieniu wyroku skazującego Katarzynę czytamy, że pieniądze, za które kupowała wystrój wnętrza w apartamencie w Sky Tower należały do szefów piramidy AdBlast Adama J. i Krzysztofa Z.

Dodajmy, że projektantka z Warszawy nie jest jedyną osobą, które w ostatnim czasie oskarżono o pomaganie szefom piramidy AdBlast. W 2024 roku na półtora roku więzienia został skazany strażnik więzienny z jednego z wrocławskich zakładów karnych. Miał pomagać szefom „biznesu" w czasie, kiedy byli aresztowani. Między innymi przenosił grypsy z informacjami o śledztwie do osób związanych z grupą przestępczą.W styczniu 2026 prokuratura ujawniła też, że oskarżona została cywilna pracownica dolnośląskiej policji i jej syn. Pracowała w sekretariacie Laboratorium Kryminalistycznego dolnośląskiej policji i – za pośrednictwem syna – przekazywała informacje o badaniach, zlecanych w śledztwie (odcisków palców i DNA) w sprawie piramidy. Syn jest oskarżony o udział w grupie przestępczej i pranie pieniędzy.

REKLAMA

Wrocław/34447232

Organizator:

Mecenas:

Wrocław miasto spotkań

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Narodowy Instytut Muzyki i Tańca

Projekt współfinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego, w ramach programu „Muzyka", realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.

DOLNY ŚLĄSK | DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO www.dolnyslask.pl

swiss arts council prohelvetia

BRITISH COUNCIL

Muzeum Współczesne Wrocław

SOUND EXPERIENCE

(S) STAJNIA Przestrzeń sztuki

DRAPANY

KNH kino nowe horyzonty

HUTA

PROTO KULTURA

TVP KULTURA

dwójka POLSKIE RADIO

Trójka POLSKIE RADIO

POLITYKA

wyborcza.pl

FILMWEB

UNDERTONE UNDRTN.PL

ANXIOUS musick magazine

Glissando

eprasa.pl aed9c3bb49

Prof. Simon o aferze wokół zarobków lekarzy:

Na kontrakcie zarabiam tyle, ile uda mi się wynegocjować

Ograniczenie czasu pracy lekarzy uważam za jedyne rozsądne wyjście – mówi prof. Krzysztof Simon.

• **Prof. Krzysztof Simon**
FOT. KRZYSZTOF ĆWIK / AGENCJA WYBORCZA.PL

ROZMOWA Z
PROF. KRZYSZTOFEM SIMONEM
byłym ordynatorem oddziału zakaźnego szpitala przy ul. Koszarowej we Wrocławiu

MAGDA NOGAJ: Dobrze, że rząd chce zmienić zasady pracy lekarzy? Pan zna praktykę funkcjonowania systemu.
PROF. KRZYSZTOF SIMON: – Na razie są to głównie deklaracje. Dopóki nie ma konkretnych zapisów, trudno o tym dyskutować.

Jest już jednak jakiś zarys zmian. Na przykład pomysł, żeby ograniczyć czas pracy lekarzy.
– Uważam, że to jest jedyne rozsądne wyjście. Jeżeli ktoś ma z rzędu trzy dyżury po 24 godziny, to na ostatnim nie wie już, co się dzieje. Tak to nie może wyglądać.

Trzeba jednak pamiętać, z czego to się wzięło. Wynagrodzenia w ochronie zdrowia przez lata nie były szczególnie wysokie. Ludzie chcieli poprawić swoją sytuację finansową i szukali dodatkowej pracy.

Po informacjach o ogromnych zarobkach m.in. w Warszawie pojawiło się społeczne przyzwolenie, żeby uderzyć w lekarzy. Jednak nie tylko oni są winni, a przede wszystkim dyrekcje szpitali, które zgadzały się na tak wysokie kontrakty.

Wprowadzając zmiany, trzeba zachować zdrowy rozsądek. Uważam, że ograniczenie podstawowych stawek do 240 zł za godzinę na etacie państwowym mogłoby być akceptowalne. Natomiast na kontrakcie już nie. Kontrakt powinien pozostać formą porozumienia między lekarzem a dyrektorem odpowiadającym za finanse szpitala.

Kontrakty też są opłacane z publicznych pieniędzy, a jeśli ktoś dostaje 100 tysięcy miesięcznie, to jednak budzi emocje.
– Oczywiście, ale ktoś chciał mu tyle zapłacić. Drugą stroną medalu jest kwestia, ile praca tak opłacanego lekarza przyniosła szpitalowi zysku.

Myśli pan, że oburzenie zarobkami lekarzy jest przesadzone?
– Nikt nie oburza się na fachowca, gdy przyjdzie naprawić w domu rynnę czy instalację i weźmie bardzo duże pieniądze za krótką usługę. Nie ma z tego ogólnopolskiej afery.

Jestem lekarzem na kontrakcie. Zarabiam tyle, ile uda mi się wynegocjować z instytucją, dla której pracuję.

Tylko że jeśli mówimy o szpitalu publicznym, to nie jest prywatna sprawa między stronami.
– Oczywiście, że nie jest. Tyle że dalej to dyrektor decyduje, z jaką stawką chce i może zatrudnić lekarza.

Poza tym lekarz na kontrakcie nie dostaje pieniędzy za urlop, gdy jest na zwolnieniu lekarskim, za nieobecności, sam płaci podatek. To też trzeba uwzględniać.

Chyba nie jest to takie złe, skoro większość lekarzy pracuje właśnie na kontraktach.
– Wielu wybiera możliwość decydowania o sobie. Tak jest wszędzie na świecie.

Jak w każdym zawodzie, są lepsi i gorsi specjaliści. Są lepsi lekarze, lepsi kelnerzy, lepsi artyści i lepsi fachowcy. Ci lepsi zwykle zarabiają więcej. Tak działa konkurencja.

Porównuje pan lekarzy do fachowców od rynien, ale nie słyszałam, żeby zarabiali półtora miliona rocznie.
– Bo nikt tego nie nagłaśnia. Ostatnio miałem drobną naprawę w domu – para drzwiczek do szafki w kuchni. Za półtorej godziny pracy zapłaciłem 2400 zł. Gdybym nie zapłacił, po prostu nikt by nie przyszedł.

Dlaczego więc pensje lekarzy wywołują tak silne emocje?
– Lekarze od zawsze są grupą zawodową, która znajduje się pod szczególną obserwacją społeczną. Są łatwym celem krytyki. Ludzie widzą dobry samochód lekarza, ale nie dostrzegają pracy po nocach, dyżurów, odpowiedzialności, częstego użerania się z pijanymi, naćpanymi, chamskimi pacjentami.

Lekarze bardzo ciężko pracują. Oczywiście nie wszyscy, jak w każdym zawodzie. Ale generalnie pracują bardzo dużo i ponoszą ogromną odpowiedzialność. Jednocześnie mają często wyższy poziom życia niż przeciętny człowiek i właśnie to budzi emocje.

Mam wrażenie, że afera z zarobkami została rozkręcona głównie z powodów politycznych i jest w tym sporo populizmu. Teraz rząd próbuje ugasić pożar. Wcześniej nikt nie reagował, choć takie kontrakty funkcjonowały od lat. Nie pojawiły się za rządów Koalicji Obywatelskiej. To problem systemowy. Poprzednie rządy również wiedziały o istnieniu takich umów. Ktoś je podpisywał, ktoś składał oferty i ktoś się na nie zgadzał.

Pana nie zszokowała wysokość części wynagrodzeń?
– W niektórych przypadkach rzeczywiście osiągnęły poziom trudny do uzasadnienia. Takie sytuacje trzeba uporządkować. Nie oznacza to jednak, że należy podejmować decyzje pod wpływem emocji czy pojedynczych głośnych przypadków.

Wynagrodzenia lekarzy są ważnym tematem, ale to tylko jeden z elementów znacznie większego problemu. Mamy niedobór personelu medycznego, a szpitale często wykonują zadania, które powinny należeć do opieki społecznej lub podstawowej opieki zdrowotnej.

Do szpitali trafiają osoby starsze, samotne czy wymagające opieki długoterminowej, ponieważ system nie zapewnia im odpowiedniego wsparcia poza lecznictwem szpitalnym. W efekcie placówki zajmują się wieloma problemami często socjalnymi, które nie są typowo medyczne.

Wynagrodzenia lekarzy są ważnym tematem, ale to tylko jeden z elementów znacznie większego problemu. Mamy niedobór personelu medycznego, a szpitale często wykonują zadania, które powinny należeć do opieki społecznej lub podstawowej opieki zdrowotnej

Jest też cała grupa osób niepracujących, bo nie chcą pracować, nieubezpieczonych i też otrzymują usługi medyczne typu hospitalizacja, a pieniędzy za to nie ma jak ściągnąć. To też trzeba radykalnie uporządkować. Przecież osoby pracujące za nich płacą, a niby dlaczego tak ma być? Nie mówią tu o osobach pokrzywdzonych przez los, niepełnosprawnych etc.

Poza tym szpitali w Polsce jest za dużo. Część świadczeń mogłaby być realizowana przez podstawową opiekę zdrowotną lub lecznictwo ambulatoryjne. Szpitale powinny koncentrować się przede wszystkim na leczeniu pacjentów wymagających hospitalizacji, a nie zastępować inne elementy systemu opieki.

Co zmieniłoby się, gdyby szpitali było mniej?
– Część środków należałoby przesunąć do opieki długoterminowej i zakładów opiekuńczo-leczniczych – to te mniejsze szpitale państwowe, może także prywatne. Starzejące się społeczeństwo potrzebuje przede wszystkim opieki nad pacjentami przewlekle chorymi. Pozostałe środki i kadry powinny być skoncentrowane w większych, wielospecjalistycznych placówkach, które są w stanie zapewnić pełen zakres świadczeń.

Samo ograniczenie zarobków nie rozwiąże problemów ochrony zdrowia, a może je wręcz nasilić. To raczej próba załatania jednego z objawów znacznie głębszego kryzysu.

System musi zostać dostosowany do obecnych możliwości finansowych państwa i potrzeb zdrowotnych społeczeństwa. By przeprowadzić realne zmiany, niezbędny jest konsensus polityczny. Natomiast obecnie rząd przygotowuje ustawy, a prezydent w znacznym stopniu je blokuje. Moim zdaniem potrzebna byłaby ponadpartyjna dyskusja ekspertów o różnych poglądach, a nie populistyczne wrzaski, i wypracowanie wspólnego akceptowalnego społecznie kierunku zmian. ●

eprasa.pl aed9c3bb49

Występ na Święcie Ceramiki

Bregović dzieli Bolesławiec

„Boże, jak mi wstyd!" – napisał pisarz Sławek Gortych po koncercie artysty z Sarajewa na Święcie Ceramiki.

Hubert Głuch

Tegoroczna edycja imprezy była dla wielu ludzi szczególnie ważna – obchodzono bowiem 80-lecie przyjazdu do Bolesławca ludności z Bośni. Z tej okazji podczas inauguracji wydarzenia odbyła się plenerowa inscenizacja, z kolei w sobotę wieczorem na głównej scenie wystąpił artysta z Bałkanów – Goran Bregović.

Komentujący wpis o koncercie na facebookowym profilu Bolesławieckiego Święta Ceramiki zwrócili uwagę na kontrowersje wokół artysty oskarżanego o prorosyjskość.

Goran Bregović to artysta ceniony mi.n. za komponowanie muzyki do filmów, a w Polsce znany również z wspólnych występów i nagrań z Kayah i z Krzysztofem Krawczykiem.

W 2015 roku miał być gwiazdą Life Festivalu w Oświęcimiu, odbywającego się pod hasłem „Artyści przeciwko wojnie". Ale na krótko przed tym wydarzeniem, wystąpił w Sewastopolu na Krymie, okupowanym przez Rosjan więc występ Bregovića odwołano.

W lutym 2022 r. Bregović koncertował w Moskwie, w przeddzień pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę. – Myślę, że dzień przed inwazją nawet prezydent Ukrainy nie wiedział, że do niej dojdzie – mówił później w wywiadzie z „Wyborczą" artysta.

W tym samym wywiadzie zapewniał, że nie jest wrogiem Ukrainy i że koncertował w niej wiele razy. Zapytał „jak miałbym stać po stronie kogoś, kto wywołał wojnę, a przeciwko komuś, kto się broni? To nie ma sensu". Ale jednoznacznie rosyjskiej agresji nie potępił, a forma wywiadu – odpowiedzi w formie wiadomości głosowych – nie pozwalała na dopytanie.

Goranowi Bregovićowi odmówiono wjazdu na Łotwę i do Mołdawii. Gra natomiast w Polsce. Podczas trasy „Huczne Poprawiny 2026" razem z Kayah odwiedził Opole, Kielce, Warszawę, Sopot i Koszalin. Polska artystka komentowała sprawę, mówiąc że „są osobnymi organizmami i nie może odpowiadać za czyjeś poglądy". Dodała, że Bregovićowi „jest wszystko jedno, gdzie gra, bo muzykę traktuje jak biznes".

Niebawem muzyk wystąpi w Niemczech, w Szwecji, Danii, Wielkiej Brytanii, Francji i Holandii.

22 sierpnia Bregović wystąpił na Święcie Ceramiki w Bolesławcu.

„Muszę zabrać głos, bo się uduszę" – napisał po koncercie Sławek Gortych, autor popularnej serii karkonoskich kryminałów.

Wpis zaczął od przedstawienia swoich związków z Bolesławcem: „Lubię mówić o Tobie, Bolesławcu, że jesteś miastem mojego szczęśliwego dzieciństwa i cudownej młodości. Wyrosłem na dumie z Ciebie i ceramiki – naszego rzemiosła o unikatowej, wielowiekowej tradycji".

Kayah skomentowała sprawę, mówiąc że „są osobnymi organizmami i nie może odpowiadać za czyjeś poglądy"

Gortych dodał, że jego prababcie i pradziadkowie dotarli w 1946 roku do Bolesławca i wraz z innymi przesiedlonymi tworzyli miasto od nowa. Napisał, że z Bolesławca jest dumny. Ale jednocześnie jest mu przykro i wstyd. Właśnie z powodu koncertu Bregovića. Nazwał muzyka wielbicielem Armii Czerwonej i Putina, prorosyjskim fanatykiem.

„Boże, jak mi wstyd! Brak słów. Człowiek, którego poglądy i postawa godzą w nasz narodowy interes zaproszony do Bolesławca za ciężkie pieniądze. Nasze pieniądze" – napisał w emocjonalnym tekście autor „Schronisk, które..." i zakończył: „Prababciu i Pradziadku, pewnie przewracacie się w grobach ze wstydu".

– Dla mnie to nie jest żadna kontrowersja. Ja słucham Pink Floydów i nie interesują mnie poglądy Rogera Watersa, które są uznawane za prorosyjskie. Poza tym, co to znaczy prorosyjskość? Mogę wymienić wiele zespołów, które występowały w Moskwie po aneksji Krymu – mówi Piotr Roman, prezydent Bolesławca. – Na Boga, odróżnijmy sztukę od tego, kto jakie ma poglądy. Caravaggio zabił człowieka. Czy nie oglądamy jego obrazów? Kanye West niebawem wystąpi w Rosji.

Prezydent zwraca uwagę, że pomysł koncertu Bregovića na Święcie Ceramiki pochodzi również od Stowarzyszenia Reemigrantów z Bośni, ich Potomków oraz Przyjaciół, a podczas samego występu nie było prorosyjskich akcentów.

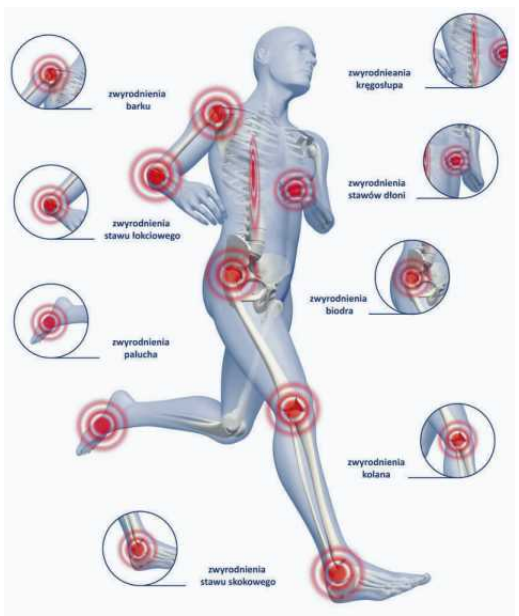
– To jest artysta wielkiej klasy i to był jeden z najlepszych koncertów, jakie w Bolesławcu się odbyły. Była znakomita zabawa, wzruszenie na twarzach bardzo wielu osób. Mieliśmy rekord frekwencji – podsumował Roman.

• **Goran Bregović** FOT. ADRIANNA BOCHENEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

REKLAMA

Wrocław/34447223

FENOMEN OSOCZA i FIBRYNY

Jedyne przyczynowe leczenie bólu - REGENERACJA KRĘGOSŁUPA, STAWÓW, MIĘŚNI I TKANEK

Jesteśmy w Centrum Terapii Kręgosłupa (SPONDLO-CLINIC group) prowadzone przez dra Jarosława Jawnego- (uznany ekspert w dziedzinie spondyliatrii i znany terapeuta manualny) – który pracuje ponad 30 lat z tkanką łączną a jego zespół to uznani specjaliści w swoich dziedzinach. **Centrum słynie z nowoczesnych i skutecznych metod leczenia kręgosłupa, stawów i mięśni.**

Z jakimi schorzeniami najczęściej trafiają do nas pacjenci?
Z bólami i uszkodzeniami kręgosłupa, kolana, biodra czy też barku (cały aparat ruchu) – uszkodzenie po urazie, przeciążenie, wiek i zwyrodnienie. Tam gdzie inni lekarze nie potrafili pomóc lub chcieli tylko operować. A **dysfunkcje i ból należy leczyć zawsze** i za wszelką cenę. Im wcześniej podejmiemy leczenie tym szybciej i taniej dojdziemy do zdrowia.

Co to jest proloterapia?
Proloterapia to najnowocześniejsza na świecie metoda leczenia i regeneracji kręgosłupa, więzadeł, stawów i mięśni. Podajemy preparat w miejsce uszkodzenia i w punkty sterujące. Likwidujemy ból poprzez **naprawę uszkodzonej** tkanki. Dużą skuteczność osiąga się podając gotowy **kolagen MD. PRP to osocze bogato-płytkowe a i-PRF to fibryna** które uzyskuje się po odwirowaniu z krwi własnej pacjenta. **PRP** to skoncentrowana objętość **płytek krwi** i **czynników wzrostu stymulujące** przebudowę naprawczą. **I-PRF** to najwyższe osiągnięcie medycyny regeneracyjnej, jest świetnie **usieciowana (struktura 3D) i zawiera dodatkowo znaczną ilość komórek macierzystych** (nazywana **jest osoczem III generacji**). Z HBOT (**komora tlenowa** hyperbayczna) działa rewelacyjnie. **Odrasta zwykła, zdrowa tkanka.**

Metody u nas stosowane są uznawane za najlepsze na całym świecie
Dodatkowo aby przyspieszyć proces regeneracji stosujemy proloterapię, terapię manualną, igło-terapię, masaże, trening indywidualny kręgosłupa, kinezyterapię, dietę, ale też fizykoterapię - najnowsze technologie XXI wieku. Dzięki temu uzyskujemy **najwyższą skuteczność.**

Czemu kolagen jest aż tak ważny?
Kolagen a szczególnie fibrynogen jest odpowiedzialny za to, że nasze tkanki są elastyczne i mocne. Jego brak sprzyja uszkodzeniom wielu struktur (kolana, biodra, ale też dyskopatie czy przepukliny).

Czy starszym ludziom można pomóc?
Tak, dostarczamy kolagen w ten sposób, żeby w uszkodzonym miejscu następowała regeneracja. Do **pobudzenia regeneracji** należy podać **czynniki wzrostu(PRP), komórki macierzyste, tlen** i zapewnić nowoczesną rehabilitację. **Zaczynają być sprawni i bez bólu.**

A co z ludźmi po wypadkach lub urazach sportowych?
Ważne jest prawidłowe i szybkie rozpoczęcie leczenia. Zastosowanie **proloterapii z kolagenem, PRP lub i-PRF i właściwej rehabilitacji oraz fizykoterapii na najnowocześniejszym sprzęcie** znacznie skraca czas leczenia i całkowitego wyzdrowienia. Tutaj **HBOT** (hyperbaria tlenowa) czyni wręcz cuda. Mówimy o prawdziwej **rewolucji w regeneracji. Uważa się, że leczenie PRP, i-PRF i kolagenem jest lepsze od innych metod.** Około **90% ludzi po leczeniu u nas** funkcjonuje bez bólu. Nawet u pacjentów ze skierowaniem na operację mamy podobne wyniki.

Czy warto polecić leczenie tlenem pod ciśnieniem (HBOT)?
Tak. Leczenie **tlenem pod wyższym ciśnieniem** to nie moda ale **nowoczesna i bardzo skuteczna** metoda wspomagania terapii w bardzo wielu schorzeniach. Także **znacznie skraca czas leczenia i regeneracji**. Po kilku zabiegach w komorze tlenowej poziom **komórek macierzystych** zwiększa się nawet **7-8 krotnie**. To także skuteczna profilaktyka (**idealna w czasach COVID-19**) oraz najdoskonalszy **doping sportowy i intelektualny**.
Do naszej oferty wprowadziliśmy również INHALACJE WODOROWE, do których stosujemy jedno z najbardziej wydajnych i technologicznie zaawansowanych urządzeń na rynku (HIM-19). Inhalacje te stanowią uzupełnienie prowadzonej terapii - zwiększają odporność organizmu, działają antyoksydacyjnie oraz wspomagająco przy leczeniu wielu chorób (cukrzyca, nadciśnienie, astma, reumatyzm, alergie) oraz stanów zapalnych mięśni i uszkodzeń tkanek miękkich.

WARTO WIEDZIEĆ: Schorzenia, w leczeniu których się specjalizujemy to:
bóle kręgosłupa, dyskopatie (przepukliny), rwa kulszowa, bóle i zawroty głowy, migreny, bóle kończyn, barku, bóle kolan i bioder, łokieć tenisisty, wady postawy i skoliozy, bóle menstruacyjne, nerwobóle oraz wszelkie urazy sportowe i po wypadkach komunikacyjnych. Nasze metody (przy współpracy ze specjalistą stomatologii) są bardzo skuteczne przy **regeneracji stawu skroniowo-żuchwowego oraz przy leczeniu BRUKSIZMU (o ile wiadomo jesteśmy pierwsi)**
Dr Jarosław Jawny prowadzi szkolenia z praktycznego stosowania osocza i fibryny dla lekarzy z całej Polski propagując nowe metody.

ZAPRASZAMY
DO CENTRUM TERAPII KRĘGOSŁUPA,
Wrocław, ul. Wyszyńskiego 116/2,
tel. 71 726-11-71, 503-183-095,
www.ctkregoslupa.pl

1 WR

eprasa.pl aed9c3bb49

Wrzesień z kulturą we Wrocławiu

Kinomural, Wratislavia Cantans, koncerty i wystawy

Kolejne edycje festiwalu Wratislavia Cantans i pełnego nieoczywistych dźwięków Avant Art Festivalu, Kinomural na Nadodrzu i międzynarodowy festiwal teatru dla dzieci – to tylko niektóre ciekawe kulturalne wydarzenia, jakie zaplanowano we Wrocławiu we wrześniu.

• **19 września w Sali Gotyckiej wystąpi Clan Of Xymox, holenderska grupa uważana za klasyków dark wave** FOT. KAMIL GOZDAN / AGENCJA WYBORCZA.PL

Rafał Zieliński

We wrześniu we Wrocławiu zabrzmią m.in. muzyczna awangarda, blues, poezja śpiewana i muzyka oratoryjna. Wystąpi Clan Of Xymox, holenderska grupa uważana za klasyków dark wave, będzie też jubileusz Muzeum Współczesnego Wrocław i kolejna edycja Kinomuralu.

19. EDYCJA AVANT ART FESTIVAL

Muzyka eksperymentalna, noise, free jazz, elektronika i psychodeliczny rock, a także performance, wystawa i jedyny w Polsce przegląd filmów dokumentalnych o muzyce – tak wygląda program 19. edycji Avant Art Festivalu, która odbędzie się od 3 do 13 września. Zagrają m.in. australijskie legendarne awangardowe trio jazzowe The Necks, metalowo-noise'owy włoski zespół ZU, współzałożyciel zespołu Sepultura brazylijski perkusista Iggor Cavalera i indonezyjski eksperymentator i konstruktor instrumentów Wukir Suryadi. Na liście artystów są trio Extensa, z którym wystąpi saksofonista i klarnecista Mikołaj Trzaska i kanadyjski psychodeliczny skład EarthBall.

W programie jest wystawa „Los Pesados". Prezentowane na niej rzeźby Manueli Morales Délano koncentrują się na cegłach i butach jako na symbolach buntu, protestu, oporu i rewolucji. Częścią AAF jest przegląd filmów dokumentalnych o muzyce. Na ekranie zobaczymy te poświęcone Meredith Monk, Fugazi, Sun Ra, Butthole Surfers, Nickowi Cave'owi i The Residents oraz początkom krautrocka. Będą też filmy o Davidzie Lynchu i działaniach Warrena Ellisa na rzecz ochrony dzikich zwierząt na Sumatrze.

AAF odbywać się będzie w Galerii Toy Piano, Muzeum Współczesnym Wrocław, Kinie Nowe Horyzonty, beachbarze Odra-Pany, Subiektywnej Instytucji Kultury 66P Stajnia na Kępie Mieszczańskiej i w Klubie Szalonych przy ul. Ruskiej. Zagości też w siedzibie firmy Sound Experience na Tęczowej, w Hucie na ul. Grabiszyńskiej i w Protokulturze przy ul. Robotniczej.

• Pełen program festiwalu i ceny biletów na poszczególne wydarzenia jest na stronie www.avantart.pl.

KINOMURAL NA NADODRZU

18 i 19 września już po raz ósmy ściany kilku wrocławskich kamienic zamienią się w wielkie ekrany. Wszystko za sprawą Kinomuralu, unikatowego w skali świata projektu z pogranicza filmu i sztuk wizualnych. Dzięki niemu budynki zamieniają się w wielkoformatową galerię, a na projekcje składają się wideo-art, performance, kino eksperymentalne, animacje i instalacje audiowizualne wykorzystujące m.in. wirtualną rzeczywistość i technologię 3D. Zaplanowano m.in. pokazy abstrakcyjnych animacji okraszone autorskimi narracjami.

Ruchome murale zobaczymy na sześciu kamienicach na Nadodrzu. Kinomural odbywać się będzie pod hasłem „On Repeat". „Tematem tegorocznej edycji jest Niekończący się obieg, a headlinerem Extraweg, którego czołówki do hitowego „Rozdzielenia" tchnęły świeżość w świat serialowych produkcji. Kinomural zakończy tegoroczny, letni sezon festiwalowy. To wydarzenie zmienia perspektywę miasta, pokazuje sztukę nowych mediów w dużym formacie, rozbudza i eksperymentuje z wyobraźnią – tak o tej edycji wydarzenia piszą jego organizatorzy. Pokazy zaplanowano w godz. 19.30-22, wstęp wolny.

• Więcej informacji na www.kinomural.com.

FESTIWAL WRATISLAVIA CANTANS

61. Międzynarodowy Festiwal Wratislavia Cantans zacznie się 3 września i potrwa do 13 września. Temat tegorocznej edycji to „smuga cienia".

– Tytuł ten kieruje uwagę słuchaczy w stronę tych momentów życiowych, w których podejmujemy brzemienne w skutki decyzje i bierzemy za nie odpowiedzialność – mówi Andrzej Kosendiak, dyrektor artystyczny Wratislavia Cantans. – Na festiwalu skonfrontujemy się ze schyłkiem projektów państwowych, z dojrzałością i starością artysty, z ludzkimi wyborami, przeczuciem zmiany oraz żałobą. Z chwilami, o których mowa, każdy z nas konfrontuje się sam i bywa, że buntuje się przeciwko światu. Dopiero z perspektywy czasu rozumiemy, że warto było podejmować decyzje i angażować się w życie społeczności wobec nadchodzącej – być może – burzy zmian – dodaje Kosendiak.

Program festiwalu to ponad 40 dużych koncertów, z czego 30 odbędzie się we Wrocławiu, a pozostałe w kilku innych miastach regionu. Zaplanowano też serię wydarzeń dla najmłodszych słuchaczy. Centrum festiwalowym będzie Narodowe Forum Muzyki, ale artyści pojawią się też m.in. w Katedrze św. Marii Magdaleny, Muzeum Pana Tadeusza i w Muzeum Teatru.

Na festiwalu wystąpią m.in. niemiecki dyrygent i pianista Thomas Guggeis, Giovanni Antonini z Il Giardino Armonico, brytyjski skrzypek Alexander Sitkovetsky, Bartłomiej Nizioł i NFM Orkiestra Leopoldinu, Paul McCreesh z Gabrieli Consort & Players, zespół Ars Cantus, Chór Capella Cracoviensis pod dyrekcją Ottavia Dantonego, Emilio Pomarico z Ensemble Musikfabrik, Jerzy Maksymiuk, Andrzej Kosendiak z Wrocław Baroque Ensemble oraz Staatskapelle Dresden.

• Pełen program festiwalu dostępny jest na stronie www.nfm.wroclaw.pl.

URODZINY MUZEUM WSPÓŁCZESNEGO

Mieszczące się na placu Strzegomskim Muzeum Współczesne Wrocław obchodzi w tym roku 15-lecie istnienia. Z tej okazji zaprasza na cykl wydarzeń, które odbędą się od 2 do 5 września. Program jubileuszu zawiera dwanaście punktów, są wśród nich dyskusje, pokaz filmowy dla dzieci, performance i instalacje oraz koncert, które będzie częścią Avant Art Festivalu.

Ponadto w sobotę MWW zaprasza na piknik rodzinny, w programie którego są gra terenowa, poczęstunek, koncert, set DJ-ski i kolektywne obsadzanie zieleni

• Więcej na www.muzeumwspolczesne.pl.

WYSTAWA W MUZEUM ETNOGRAFICZNYM

Wystawa „Życie na węglu. Ludzie, krajobrazy, dziedzictwo w obliczu transformacji energetycznej" pokazuje życie wokół kopalni i elektrowni Turów w gminie Bogatynia na Dolnym Śląsku. Przez długie lata przedsiębiorstwa te napędzały rozwój gospodarczo-ekonomiczny regionu oraz zbudowały społeczny, kulturowy i emocjonalny stosunek do przemysłu energetycznego. W obliczu kryzysu klimatycznego i rosnącej świadomości ekologicznej świat społeczności lokalnej zmienia się.

Na wystawie w Muzeum Etnograficznym pokazani zostaną ludzie, krajobrazy i dziedzictwo tego regionu w kontekście nadchodzących zmian. Tytułowe życie na węglu ukazane zostanie w perspektywie międzygatunkowego sąsiedztwa ludzi, surowca, kompleksu wydobywczo-energetycznego, technologii oraz ożywionej i nieożywionej materii. Na wystawie można będzie zobaczyć m.in. obrazy dawnej Bogatyni, niszczejące na skraju odkrywki uzdrowisko Opolno-Zdrój czy wieś-widmo Wigancice Żytawskie, zlikwidowane u progu XXI wieku. Ekspozycja czerpie z badań antropologicznych prowadzonych przez pracowników Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego. Wystawa otwarta zostanie 26 września i potrwa do 29 listopada.

• Ul. Traugutta 111. Więcej na www.mnwr.pl.

KONCERTY W STARYM KLASZTORZE

Koncertową aktywność wznawia po wakacjach klub Stary Klasztor. Jesienny sezon zacznie się 4 września od występu zespołu Lubelska Federacja Bardów. Potem klub będzie muzycznie świętował urodziny Ryśka Riedla i Krzysztofa Krawczyka, będą wieczory poświęcone Amy Winehouse, Sade, Krzysztofowi Klenczonowi i hitom polskiego rocka. 17 września „Piosenki Komedy bez słów" zagra Piotr Schmidt Quartet, a dzień potem wystąpi formacja Coals.

19 września w Sali Gotyckiej wystąpi Clan Of Xymox. Holenderska grupa uważana za klasyków dark wave powstała w 1981 roku. Do ich najlepszych płyt zalicza się „Creatures" z 1999 roku i wydane w pierwszej dekadzie XXI wieku „Notes Of The Underground", „Farewell", „Breaking Point" i „In Love We Trust". Ich najnowszy, 18 studyjny album, „Exodus", ukazał się w czerwcu 2024 roku. Bilety od 150 zł.

Z kolei 27 września w Starym Klasztorze wystąpi Wolna Grupa Bukowina, legenda poetyckiego śpiewania z Krainy Łagodności. Debiutowali w 1971 roku i dziś, prócz wielu płyt, mają na koncie m.in. występy KFPP w Opolu i dla 150-tysięcy ludzi na Przystanku Woodstock. Bilety od 70 zł, ul. Purkyniego 1.

eprasa.pl aed9c3bb49

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

Prezydent Wrocławia

ogłasza

przetarg ustny, ograniczony do właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości przyległych, na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej we Wrocławiu w rejonie:

ul. Szczecińskiej;

obręb:	Żerniki, AM-6, dz. nr 61/1, 61/2;
GPS:	51.13423 N, 16.93716 E;
pow. nieruchomości:	**302 m²;**
KW nr	**WR1K/00268138/2;**
Opis nieruchomości:	niezabudowana.

Przeznaczenie nieruchomości: brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, nieruchomość położona w sąsiedztwie zabudowy usługowej i przemysłowej.

Ze względu na wielkość oraz cechy geometryczne nieruchomości, przetarg ogranicza się do właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości przyległych do działek 61/1 lub 61/2, AM-6, obręb Żerniki.

Cena wywoławcza:	**200 000,00 zł**;
Wadium:	**20 000,00 zł;**

Sprzedaż nastąpi za cenę osiągniętą w przetargu.

Wadium uczestnicy przetargu powinni wpłacić najpóźniej do dnia **25 września 2026 r.** na konto: Gmina Wrocław, Pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław – nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655. Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, **Pl. Nowy Targ 1-8 w sali 215 o godz. 10^{00} dnia 2 października 2026 r.**

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz warunków uczestnictwa w przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, Pl. Nowy Targ 1-8. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest również w Internecie, na stronach Urzędu Miejskiego Wrocławia: **gn.um.wroc.pl** oraz pod adresem **www.bip.um.wroc.pl**

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Dziale Sprzedaży Nieruchomości Zespole II Urzędu Miejskiego Wrocławia, Pl. Nowy Targ 1-8, pok. 126, tel. +48-71-777-72-83 do 84, e-mail: **wns@um.wroc.pl**

Prezydent Wrocławia ma prawo odwołania przetargu z ważnych powodów..

Wrocław/34449391

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

OGŁOSZENIE

WÓJTA GMINY DŁUGOŁĘKA

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

– dla obrębu wsi Godzieszowa – MPZP GODZIESZOWA II
– dla obszaru w obrębie wsi Pasikurowice – MPZP PASIKUROWICE I
– dla obrębu wsi Raków – MPZP RAKÓW III

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.) oraz uchwał:

- Nr LIV/611/23 z dnia 16 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu wsi Godzieszowa – MPZP GODZIESZOWA II,
- Nr XLII/502/22 z dnia 21 kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie wsi Pasikurowice – MPZP PASIKUROWICE I,
- Nr XLVI/549/22 z dnia 15 września 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu wsi Raków – MPZP RAKÓW III

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów ww. planów miejscowych wraz z prognozami oddziaływania na środowisko.

Wyłożenie odbędzie się w dniach:
od **28 września 2026 r. do 26 października 2026 r.** w siedzibie Urzędu Gminy Długołęka, ul. Robotnicza 12, 55-095 Długołęka, pokój 20, w godzinach pracy urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Długołęka pod adresem: https://dlugoleka.bip.net.pl/kategorie/102-miejscowe-plany-zagospodarowania-przestrzennego?lang=PL.

Dyskusje publiczne nad przyjętymi w projektach planów miejscowych rozwiązaniami odbędą się w następujących terminach:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zagospodarowania przestrzennego dla obrębu wsi Godzieszowa – MPZP GODZIESZOWA II – **w dniu 13 października 2026 r. o godz. 16:00** w świetlicy w Godzieszowej, Godzieszowa 21,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w obrębie wsi Pasikurowice – MPZP PASIKUROWICE I – **w dniu 21 października 2026 r. o godz. 17:00** w sali konferencyjnej Urzędu Gminy Długołęka, ul. Robotnicza 12, 55-095 Długołęka,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu wsi Raków – MPZP RAKÓW III – **w dniu 20 października 2026 r. o godz. 16:00** w świetlicy w Rakowie, Raków 25.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, każdy kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi.

Uwagi należy składać na piśmie do Wójta Gminy Długołęka, na adres Urzędu Gminy Długołęka, ul. Robotnicza 12, 55-095 Długołęka lub w formie elektronicznej na adres e-mail: gmina@gmina.dlugoleka.pl lub za pomocą e-Doręczeń adres: AE:PL-92471-75432-CSRUU20, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **16 listopada 2026 r.**

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 2, 3, 4, 5 w związku z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z postępowaniem w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wyżej wymienionego planu miejscowego, w miejscu i czasie wyłożenia projektu planu miejscowego do publicznego wglądu można zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy tj. projektem planu miejscowego, uzgodnieniem stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, prognozą oddziaływania na środowisko oraz wymaganymi opiniami.

Uwagi i wnioski w postępowaniu należy składać w formie pisemnej do Wójta Gminy Długołęka, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **16 listopada 2026 r.**

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków w niniejszym postępowaniu jest Wójt Gminy Długołęka.

Klauzula informacyjna
Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia RODO, informuję, że:
1) Administratorem danych osobowych wnioskodawców jest: Wójt Gminy Długołęka, ul. Robotnicza 12, 55-095 Długołęka, tel. 71 32 30 203 e-mail: gmina@gmina.dlugoleka.pl.
2) Wyznaczono Inspektora Ochrony Danych w Urzędzie Gminy Długołęka, którą jest spółka Leśny & Wspólnicy Sp. z o.o., w której jako osobę kontaktową wyznaczono Paulinę Lesiecką-Koralewską; e-mail: iod@lesny.com.pl
3) Dane osobowe wnioskodawcy będą przetwarzane w celu rozpatrzenia wniosków do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Pełna treść klauzuli informacyjnej, w tym informacja dotycząca możliwości korzystania ze swoich uprawnień przez osoby fizyczne, oraz wynikającymi z przepisów prawa ograniczeń w korzystaniu z tych praw znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Długołęka.

Wrocław/34449580

POLSKA NA DWÓCH KÓŁKACH

PRZEWODNIK
po *najpiękniejszych*
trasach rowerowych

- Idealne zarówno na weekendowe wycieczki, jak i dłuższe wyprawy
- Czytelne mapy, doskonałe uzupełnienie opisów, pomocne przy planowaniu wypraw
- Do każdej trasy w tym przewodniku możecie pobrać plik GPX

ZAMÓW NA
KulturalnySklep.pl

wyborcza.pl

1 WRL

eprasa.pl aed9c3bb49

XXXV FORUM EKONOMICZNE

Karpacz znowu centrum dyskusji o zmieniającym się świecie

8 września rozpoczyna się XXXV Forum Ekonomiczne. Organizatorzy szacują, że weźmie w nim udział ponad 6 tys. gości z 60 krajów. W Karpaczu spotkają się reprezentanci władz różnego szczebla, naukowcy, eksperci, przedstawiciele firm, w tym liczni goście z zagranicy. W tym roku hasło przewodnie wydarzenia brzmi: „Architektura nowego porządku – stabilność w czasach zmian".

fot. archiwum UMWD

W czasach geopolitycznych napięć i szybkich zmian to regiony stają się fundamentem stabilności gospodarczej Europy. Dolny Śląsk buduje swoją siłę poprzez nowoczesną infrastrukturę, bezpieczeństwo energetyczne, innowacje oraz partnerską współpracę samorządu z biznesem i nauką. Hasło tegorocznego Forum Ekonomicznego – „Architektura nowego porządku – stabilność w czasach zmian" – dobrze oddaje wyzwania, przed którymi stoi dziś Europa – mówi Paweł Gancarz, marszałek województwa dolnośląskiego.

I dodaje: – Wierzę, że odpowiedzią na nie musi być współpraca: pomiędzy samorządami, biznesem, nauką i administracją publiczną. Tylko w ten sposób możemy budować odporne gospodarki i silne wspólnoty

W świecie zmian potrzebna jest współpraca

Program wydarzenia jak zwykle jest bardzo rozbudowany. Przez trzy dni w Karpaczu odbędzie się ponad 500 debat i paneli dyskusyjnych, sesji plenarnych czy wykładów, a także warsztatów, spotkań autorskich oraz rozmów specjalnych.

Jakich zagadnień będą dotyczyć dyskusje i debaty? W programie znalazło się osiem głównych obszarów tematycznych. Są to: Forum Cyfryzacji, Forum Ochrony Zdrowia, Forum Regionów, Gospodarka, Polityka Międzynarodowa, Bezpieczeństwo, Społeczeństwo oraz Zrównoważony Rozwój.

W panelach dyskusyjnych wezmą udział przedstawiciele administracji rządowej oraz parlamentu, samorządowcy, eksperci i naukowcy z różnych dziedzin. Debaty skoncentrują się wokół najbardziej aktualnych problemów i wyzwań.

– W świecie szybkich zmian gospodarczych i geopolitycznych przewagę budują regiony dobrze skomunikowane, przewidywalne i otwarte na innowacje. Dolny Śląsk konsekwentnie wzmacnia swój potencjał poprzez inwestycje w transport, wsparcie przedsiębiorczości i nowoczesne rozwiązania dla biznesu. Tegoroczne Forum Ekonomiczne w Karpaczu odbywa się pod hasłem stabilności w czasach zmian. To szczególnie ważna perspektywa dla regionów takich jak Dolny Śląsk, które chcą aktywnie współtworzyć nowy model rozwoju — oparty na współpracy samorządu, biznesu i nauki, odpowiedzialnym inwestowaniu oraz budowaniu odpornej i nowoczesnej gospodarki – mówi Michał Rado, wicemarszałek województwa dolnośląskiego.

Szykuje się rekordowa frekwencja

Organizatorzy spodziewają się, że w wydarzeniu weźmie udział 6 tys. gości z 60 krajów, co oznacza rekord frekwencji Forum Ekonomicznego.

Do Karpacza przyjadą m.in. Krzysztof Gawkowski – wiceprezes Rady Ministrów i minister cyfryzacji, Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz – ministra funduszy i polityki regionalnej, Marcin Kulasek, czyli minister nauki i szkolnictwa wyższego. Pojawią się również przedstawiciele rządów innych krajów europejskich, w tym wicepremier Czarnogóry Filip Ivanović oraz wiceminister przemysłu i handlu Czech Jan Sechter.

W Forum udział weźmie również liczne grono polskich samorządowców, m.in. marszałkowie kilku województw. W gronie ekspertów są zarówno naukowcy z największych polskich uczelni (kilka największych będzie miało w Karpaczu swoje strefy), jak i praktycy biznesu.

Wśród ekspertów zagranicznych jest np. prof. Nicole Alexander, była dyrektorka globalnego marketingu firmy Meta, a obecnie wykładowczyni na Columbia University i New York University. Do Karpacza przyjedzie również Hal Brands, uznany na świecie ekspert z Johns Hopkins University zajmujący się geopolityką, autor m.in. książki „Stulecie Eurazji: 100 lat konfliktów i zimnych wojen, które ukształtowały współczesny świat".

Już tradycyjnie na otwarcie wydarzenia w Karpaczu zostanie zaprezentowany raport Szkoły Głównego Handlowej i Forum Ekonomicznego. Przedstawiony zostanie również Ranking Finansowy Samorządu Terytorialnego, czyli opracowanie obrazujące kondycję finansową JST w Polsce. Przyznane zostaną również nagrody w trzech kategoriach – Człowiek Roku, Firma Roku, a także Organizacja Pozarządowa Roku.

Jest okazja, by się zaprezentować

Dolny Śląsk, jak co roku, zorganizuje w Karpaczu swoją strefę, w której będą się prezentować samorządowe podmioty, jak Koleje Dolnośląskie czy Dolnośląski Park Innowacji i Nauki. Ale to nie wszystko. Między innymi, będzie tam można spróbować również dolnośląskich produktów regionalnych.

Jednak nie tylko ta strefa, lecz całe wydarzenie w Karpaczu daje szansę na szerszą promocję regionu.

– Dolny Śląsk od lat pokazuje, że rozwój wymaga odwagi w podejmowaniu nowych wyzwań, ale również umiejętności budowania trwałej współpracy z partnerami, która cementuje naszą teraźniejszość i zabezpiecza przyszłość. Dolny Śląsk to region, który aktywnie odpowiada na wyzwania współczesności, skutecznie łącząc tradycję z nowoczesnymi technologiami, przedsiębiorczość z innowacyjnością, a lokalny potencjał z międzynarodową współpracą. Forum Ekonomiczne to okazja do prezentacji potencjału Dolnego Śląska, jego przedsiębiorców, uczelni, instytucji oraz naszych mieszkańców. Dzięki obecności tysięcy uczestników z kraju i zagranicy możemy też pokazywać region jako miejsce nowoczesne, ambitne i gotowe do podejmowania najważniejszych wyzwań współczesnego świata – mówi Wojciech Bochnak, Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego.

XXXV Forum Ekonomiczne w Karpaczu potrwa od 8 do 10 września. Jego organizatorem jest Fundacja Instytut Studiów Wschodnich. Głównym partnerem wydarzenia jest Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, głównym partnerem merytorycznym – Szkoła Główna Handlowa, a partnerem strategicznym – Hotel Gołębiewski. Partnerami wydarzenia są również miasto Wrocław oraz Port Lotniczy Wrocław.

DOLNY ŚLĄSK

eprasa.pl aed9c3bb49

wyborcza

KULTURALNY
KRAKÓW

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktorka prowadząca **Małgorzata Skowrońska**

Wyborcza.pl

FOT. MATERIAŁY PRASOWE MUFO

FOT. PRZEMYSŁAW JENDROSKA

FOT. PIOTR LIGIER, 2026 SUCCESSION PICASSO

FOT. MATERIAŁY PRASOWE MNK

FOT. IWONA BANDZAREWICZ

FOT. K. NOWAK

eprasa.pl aed9c3bb49

Kraków zaprasza na jesień

Nie oddawajmy polityce całego września

We wrześniu Kraków będzie żył kampanią wyborczą. Ale między sondażami i rolkami kandydatów warto zostawić miejsce na teatr, wystawy, festiwale i zwykłą przyjemność z bycia w mieście.

Skowrońska

We wrześniu Kraków będzie miał dwa kalendarze. W jednym: konferencje prasowe, sondaże, spoty wyborcze, zaczepki w mediach społecznościowych i codzienne pytanie, kto zyskał, a kto właśnie stracił kilka punktów. 27 września wybierzemy nowego prezydenta miasta, więc polityki nie da się na kilka tygodni wyłączyć. W drugim kalendarzu są premiery, wystawy, festiwale, koncerty i biegi. I mam zamiar zaglądać do niego równie często, a może nawet częściej.

Nie dlatego, że kultura jest schronem, w którym można udawać, że za drzwiami nic się nie dzieje. Dobry teatr, książka czy wystawa robią raczej coś odwrotnego: pozwalają zobaczyć rzeczywistość pod innym kątem niż ten podsuwany przez polityków. A tego tej jesieni możemy bardzo potrzebować. Kampania w Krakowie trwa właściwie od miesięcy, od referendum, które zakończyło prezydenturę Aleksandra Miszalskiego. Teraz przyspieszy, stanie się głośniejsza i zapewne jeszcze bardziej nerwowa, żeby nie napisać ogłupiająca. Zanim więc wszyscy zaczniemy rozpoznawać kandydatów po rolkach w kanałach społecznościowych, proponuję zawczasu zapisać w kalendarzu kilka innych dat.

Pierwszy kalendarzowy pewniak już mam. I tym razem nie muszę pisać, że „warto czekać", bo byłam i widziałam. W Muzeum Manggha do 11 listopada można oglądać dwie wystawy, które świetnie ze sobą współgrają: „Wojowniczki. Japońskie herstorie" oraz „Akitsushima. Wyspa Ważek", z japońskimi zbrojami z kolekcji Wiktorii i Adama Jurgilewiczów. Pierwsza przypomina kobiety, które w japońskiej historii i kulturze były wojowniczkami, dowódczyniami, strategami, wykraczały poza role, jakie wyznaczało im społeczeństwo.

• W Muzeum Manggha do 11 listopada można oglądać dwie wystawy, które świetnie ze sobą współgrają: „Wojowniczki. Japońskie herstorie" oraz „Akitsushima. Wyspa Ważek"

FOT. MATERIAŁY PRASOWE MUZEUM MANGGHA

Druga pozwala oglądać zbroję nie tylko jako narzędzie walki, lecz także jako dzieło rzemiosła i sztuki. Mnie zachwyciły obie. Jeśli więc ktoś przespał je latem, jesienią ma jeszcze czas, żeby ten błąd naprawić.

Potem będzie coraz trudniej wybierać. Muzeum Narodowe już we wrześniu pokaże sześć ceramicznych prac Pabla Picassa. Obok nich pojawią się polskie „pikasiaki". Chwilę później przyjdzie czas na ponad pięćdziesiąt prac Józefa Czapskiego, w dużej części z prywatnych kolekcji. W październiku „Obywatelka Cepelia" przypomni instytucję, która przez dekady urządzała Polakom mieszkania, stroje i wyobrażenia o ludowości.

A pod koniec listopada na Wawel przyjedzie Vermeer – „Kobieta z naszyjnikiem z pereł" z berlińskiej Gemäldegalerie. Wcześniej, na zamku, zobaczymy Berniniego. To już jest zestaw, przy którym zdanie „nie mam co robić jesienią" trudno będzie wypowiedzieć z przekonaniem.

W teatrze będzie podobnie. Teatr Nowy Proxima świętuje 20-lecie i w grudniu chce doprowadzić do spotkania Davida Bowiego z Andym Warholem. Teatr Ludowy sięgnie po „Wichrowe Wzgórza", Mateusz Pakuła w Teatrze im. Słowackiego przygotowuje nową farsę religijną, a krakowskie sceny mają w repertuarach tyle premier, że samo ich przejrzenie wymaga kartki, długopisu i chwili skupienia. To jeden z tych luksusów Krakowa, o których przypominamy sobie najczęściej wtedy, gdy próbujemy kupić bilety i odkrywamy, że inni nas wyprzedzili.

Do tego dochodzą festiwale. Unsound tym razem rozciągnie się między Warszawą i Krakowem, a jedną z jego najważniejszych postaci będzie Arca. W grudniu Boska Komedia zrobi z Krakowa stolicę polskiego teatru i jak zwykle uruchomi osobną konkurencję sportową: kto szybciej dopadnie biletów na najbardziej oblegane spektakle. Wcześniej będzie Mała Boska Komedia, a Sacrum Profanum znów spróbuje pomieszać muzykę z tym, co muzyką na pierwszy rzut oka nie jest.

Sport zresztą tej jesieni też może okazać się kulturalnym widowiskiem. W Poland Business Run po raz pierwszy pobiegną roboty. Ludzie mają do pokonania po cztery kilometry, maszyny tylko sto metrów, ale pomysł jest dobry nie dlatego, że robot na trasie świetnie wygląda na zdjęciu. Każde zgłoszenie ma wspierać beneficjentów fundacji, a cały bieg pomaga osobom z niepełnosprawnościami i po amputacjach wracać do większej samodzielności. Na tegoroczną edycję zapisało się już ponad 47 tys. osób. W październiku z kolei 18 tys. biegaczy ma stanąć na starcie Cracovia Półmaratonu Królewskiego. Można pobiec, można kibicować. Obie wersje są lepsze niż spędzenie niedzieli na czytaniu kolejnej internetowej awantury.

I właśnie dlatego przygotowaliśmy ten dodatek. Nie po to, żeby po raz kolejny udowodnić, że Kraków jest „miastem kultury" – takich deklaracji przez lata usłyszeliśmy wystarczająco dużo – ale żeby podpowiedzieć, co konkretnie zrobić z jesiennym popołudniem i wieczorem. Co zobaczyć, na co kupić bilet wcześniej, czego nie przegapić, a gdzie po prostu pójść z ciekawości. Na kolejnych stronach znajdą Państwo znacznie więcej propozycji niż te, które zmieściłam tutaj. Nie wszystkie będą dla wszystkich i bardzo dobrze. Kultura nie musi być plebiscytem, w którym wszyscy głosujemy na ten sam tytuł.

Przez najbliższy miesiąc i tak będziemy głosować naprawdę. Krakowska kampania wyborcza wejdzie nam do telefonów, na ulice i zapewne do niejednej rozmowy przy stole. Sama będę ją śledzić, bo taka jest moja praca i dlatego, że wynik tych wyborów będzie miał dla miasta znaczenie. Ale nie zamierzam oddawać kandydatom całego września.

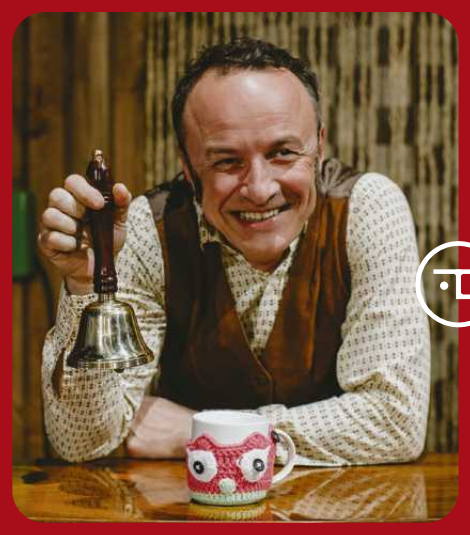
Między jednym sondażem a drugim można przecież pójść zobaczyć wojowniczki w Mangghdze. Zamiast kolejnej rolki kandydata – Picassa. Zamiast wieczoru spędzonego na czytaniu komentarzy pod politycznym postem – spektakl. W październiku Unsound, w listopadzie Vermeer i Bernini, w grudniu Boska Komedia. A jeśli napięcie okaże się nie do zniesienia, zawsze zostają cztery kilometry biegu.

Politycy przez najbliższe tygodnie będą przekonywać nas, że to właśnie ich wybór jest dla Krakowa najważniejszy. 27 września rzeczywiście warto pójść i wybrać. Ale wcześniej i później wybierajmy też sami, czym zajmujemy swoją uwagę. Tej jesieni Kraków daje nam w tej sprawie naprawdę sporo możliwości. ●

Małgorzata Skowrońska

REKLAMA 34447874

Kraków

TEATR LUDOWY

DEREK BENFIELD

AKT RÓWNOLEGŁY

REŻYSERIA: TADEUSZ ŁOMNICKI

GRAMY: 5, 6 WRZEŚNIA
19.00

DUŻA
SCENA

TEATR LUDOWY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Mecenas Teatralnego Instytutu Młodych – ZUE S.A. GRUPA ZUE
Partner premier Teatru Ludowego mpec kraków
KRAKÓW AIRPORT im. Jana Pawła II
MPK S.A. w Krakowie
Patron medialny pap POLSKA AGENCJA PRASOWA
RADIO KRAKÓW
Kraków Culture KARNET

1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

Kraków

Teatr pełen
RÓŻNORODNOŚCI
sezon artystyczny 2026/2027

TEATR
VARIÉTÉ

KRAKOWSKI TEATR VARIETE - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

34447679

eprasa.pl aed9c3bb49

Teatralna jesień w Krakowie

Marilyn Monroe, Bowie, Warhol, sacrum i profanum na scenie

Znane nazwiska, nieoczywiste tematy i klasyka czytana zupełnie na nowo. Krakowskie teatry zdradzają plany na sezon 2026/2027. Wybraliśmy premiery, o których będzie głośno.

Marta Gruszecka

Na jaką okazję bal zorganizuje w nowym sezonie artystycznym Narodowy Stary Teatr? Muzyczną biografię którego artysty opowie znakomicie śpiewający zespół Teatru Nowego Proxima? Jaką historią wzruszy nas Teatr Ludowy, a czym zaskoczy Łaźnia Nowa? Na żaden moment w kulturalnym kalendarzu teatralni maniacy nie czekają tak jak na koniec sierpnia. Przed nami mocny sezon, pełen znanych nazwisk, nieoczywistych tematów i nagłych zwrotów akcji.

Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej

„Jesteś u siebie!”, Gosia Wdowik, Ralph Kamiński i Krystian Lupa w Starym

To kolejny sezon, w ramach którego zespół NST podkreśla: „Jesteś u siebie”.

– W Narodowym Starym Teatrze wspólnota rodzi się nie z podobieństwa, ale ze spotkania różnych głosów. W tym sezonie wyznaczy ją pięć ścieżek kuratorskich, prowadzących przez odmienne obszary teatru i pozwalających każdemu znaleźć własny punkt wejścia i własną drogę do Narodowego Starego Teatru – zapowiada Daria Będkowska z zespołu NST.

„NONFICTION”, reż. Gosia Wdowik, 3 października

Otwarcie sezonu i inauguracja pierwszej ze ścieżek kuratorskich pod hasłem „Radykalna ciekawość”. To opowieść o macierzyństwie bez idealizacji, miłości bezradnej wobec uzależnienia dziecka i pytaniu o granice wolności twórczej.

„E:/migranci”, reż. Mikita Iłynczyk, 6 listopada

Spektakl inspirowany legendarnym dramatem Sławomira Mrożka. Polska nie jest już wyłącznie krajem wyjazdu, lecz miejscem powrotu do „raju utraconego”, miejscem selekcji i asymilacji. Potomkowie dawnych emigrantów muszą udowodnić, że mają prawo tu zostać, a ich kapsuła staje się mieszkaniem, granicą i ośrodkiem asymilacyjnym jednocześnie.

• **Gosia Wdowik** FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

„100 SPOJRZEŃ”, reż. Choy Ka Fai, 4 grudnia

Symboliczna podróż do 2044 roku – świata algorytmów, sztucznej inteligencji i cyfrowych relacji. To teatr o przyszłości, która zaczyna się już teraz, ale także o tym, czy czułość, niedoskonałość i realna obecność mogą być tym, co zaświadczy o naszym człowieczeństwie w dobie AI. Spektakl pod patronatem ścieżki kuratorskiej „Radykalna ciekawość”.

W 2027 roku zespół NST zaprasza na premierę „Sąsiadów” Jakuba Skrzywanka, dyrektora artystycznego narodowej sceny. Spektakl przyjrzy się kruchości wspólnoty i momentom, w których bliskość zamienia się w przemoc, milczenie albo spór o pamięć. Sięgnie do relacji polsko-żydowskich i polsko-ukraińskich, dokumentów, świadectw i reportaży, pytając nie tylko o to, co wydarzyło się kiedyś, lecz także o to, czego dziś nie chcemy albo nie potrafimy pamiętać.

REKLAMA 34447627

1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie

REPERTUAR

WRZESIEŃ 2026

3 CZW.	**Znachor** reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
4 PT.	**Koriolan** reż. Jadwiga Klata		**Dom Machin**
	Znachor reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
	MOS Underground „Masażystka”		**MOS**
5 SOB.	**Koriolan** reż. Jadwiga Klata	AD	**Dom Machin**
	Znachor reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
6 NDZ.	**Koriolan** reż. Jadwiga Klata		**Dom Machin**
7 PON.	**Przywrócone Arcydzieła** „Lalka” reż. W. Has		**Kino MOS**
8 WT.	**Antygona** reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
9 ŚR.	**Antygona** reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
10 CZW.	**Antygona** reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
11 PT.	**Wyspa** reż. E. Balakireva		**Dom Machin**
	Antygona reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
12 SOB.	**Wyspa** reż. E. Balakireva		**Dom Machin**
	Antygona reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
13 NDZ.	**Wyspa** reż. E. Balakireva		**Dom Machin**
	Antygona reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
15 WT.	**Od nowa** reż. G. Jakubowska Raczkowska		**Dom Machin**
16 ŚR.	**Od nowa** reż. G. Jakubowska Raczkowska		**Dom Machin**
18 PT.	**Szczeliny istnienia** reż. I. Kempa		**Dom Machin**
	MOS Underground – IMPRO KRK		**MOS**
19 SOB.	**Szczeliny istnienia** reż. I. Kempa		**Dom Machin**
	Wielki Gatsby reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
20 NDZ.	**Szczeliny istnienia** reż. I. Kempa		**Dom Machin**
	Wielki Gatsby reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
22 WT.	**Romeo i Julia** reż. Z. Pszczołowska, D. Feiglewicz-Penarska		**Scena MOS**
23 ŚR.	**Romeo i Julia** reż. Z. Pszczołowska, D. Feiglewicz-Penarska		**Scena MOS**
24 CZW.	**Pani Bovary. Możliwa historia** reż. G. Jakubowska Raczkowska		**Dom Machin**
	Magiczna rana reż. P. Świątek		**Scena MOS**
25 PT.	**Pani Bovary. Możliwa historia** reż. G. Jakubowska Raczkowska		**Dom Machin**
	Magiczna rana reż. P. Świątek		**Scena MOS**
	MOS Underground – IMPRO KRK		**MOS**
26 SOB.	**Pani Bovary. Możliwa historia** reż. G. Jakubowska Raczkowska		**Dom Machin**
	Magiczna rana reż. P. Świątek		**Scena MOS**
29 WT.	**Niespodziewane zwycięstwo Unii Polsko-Czeskiej w Trzeciej Wojnie Światowej** reż. J. Krofta		**Scena MOS**
30 ŚR.	**Niespodziewane zwycięstwo Unii Polsko-Czeskiej w Trzeciej Wojnie Światowej** reż. J. Krofta		**Scena MOS**

PAŹDZIERNIK 2026

1 CZW.	**Niespodziewane zwycięstwo Unii Polsko-Czeskiej w Trzeciej Wojnie Światowej** reż. J. Krofta		**Scena MOS**
2 PT.	**Spóźnione odwiedziny** reż. I. Kempa		**Dom Machin**
	Niespodziewane zwycięstwo Unii Polsko-Czeskiej w Trzeciej Wojnie Światowej reż. J. Krofta	AD	**Scena MOS**
3 SOB.	**Spóźnione odwiedziny** reż. I. Kempa		**Dom Machin**
4 NDZ.	**Spóźnione odwiedziny** reż. I. Kempa		**Dom Machin**
	IMPRO KRK	AD	**Scena MOS**
6 WT.	**Wyspa** reż. E. Balakireva		**Dom Machin**
7 ŚR.	**Wyspa** reż. E. Balakireva	AD	**Dom Machin**
9 PT.	**PREMIERA Układ scalony** reż. P. Chomczyk		**COGITEON, Małopolskie Centrum Nauki**
10 SOB.	**Układ scalony** reż. P. Chomczyk		**COGITEON, Małopolskie Centrum Nauki**
	Antygona reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
11 NDZ.	**Antygona** reż. J. Roszkowski		**Scena MOS**
	Układ scalony reż. P. Chomczyk		**COGITEON, Małopolskie Centrum Nauki**
14 ŚR.	**Pokój** reż. R. Talarczyk, Sz. Twardoch		**Scena MOS**
15 CZW.	**Bóle fantomowe** reż. D. Feiglewicz-Penarska	AD	**Dom Machin**
	Pokój reż. R. Talarczyk, Sz. Twardoch		**Scena MOS**
	Układ scalony reż. P. Chomczyk		**COGITEON, Małopolskie Centrum Nauki**
16 PT.	**Bóle fantomowe** reż. D. Feiglewicz-Penarska	ENG	**Dom Machin**
	Pokój reż. R. Talarczyk, Sz. Twardoch		**Scena MOS**
17 SOB.	**Bóle fantomowe** reż. D. Feiglewicz-Penarska		**Dom Machin**
	Język polski na dwa głosy – warsztaty edukacyjne		**MOS**
	MOS Underground – IMPRO KRK		**MOS**
18 NDZ.	**Myślnik. Jazz – filozofia – stand-up**		**Scena MOS**
22 CZW.	**Pani Bovary. Możliwa historia** reż. G. Jakubowska Raczkowska		**Dom Machin**
23 PT.	**PREMIERA Kraków narodowej sztuce czyli tryumf miernoty** reż. A. Duda-Gracz		**Duża Scena**
	Pani Bovary. Możliwa historia reż. G. Jakubowska Raczkowska		**Dom Machin**
24 SOB.	**Kraków narodowej sztuce czyli tryumf miernoty** reż. A. Duda-Gracz		**Duża Scena**
	Pani Bovary. Możliwa historia reż. G. Jakubowska Raczkowska		**Dom Machin**
25 NDZ.	**Kraków narodowej sztuce czyli tryumf miernoty** reż. A. Duda-Gracz		**Duża Scena**
	Przywrócone Arcydzieła		**Kino MOS**
27 WT.	**Kraków narodowej sztuce czyli tryumf miernoty** reż. A. Duda-Gracz		**Duża Scena**
	Kobieta i życie reż. G. Dębska		**Dom Machin**
28 ŚR.	**Kraków narodowej sztuce czyli tryumf miernoty** reż. A. Duda-Gracz		**Duża Scena**
	Kobieta i życie reż. G. Dębska		**Dom Machin**
29 CZW.	**Kraków narodowej sztuce czyli tryumf miernoty** reż. A. Duda-Gracz		**Duża Scena**
30 PT.	**Kraków narodowej sztuce czyli tryumf miernoty** reż. A. Duda-Gracz		**Duża Scena**

widownia Dużej Sceny wyposażona jest w pętlę indukcyjną

LEGENDA: AD audiodeskrypcja | ENG napisy w języku angielskim
napisy rozszerzone w języku polskim
dostępność dla osób z niepełnosprawnością intelektualną

TEATR IM. JULIUSZA SŁOWACKIEGO W KRAKOWIE
DUŻA SCENA – Pl. Św. Ducha 1
DOM MACHIN – Pl. Św. Ducha 2
MOS / SCENA MOS – ul. Rajska 12 / Szujskiego
teatrwkrakowie.pl

Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie | INSTYTUCJA KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO | KULTURALNA MAŁOPOLSKA | Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

PARTNERZY TEATRU: BMW M-Cars Group | Bielenda GROUP

PATRONI MEDIALNI TEATRU: 65 TVP3 KRAKÓW | TEATR DLA WSZYSTKICH

34448180

eprasa.pl aed9c3bb49

• **Teatr Ludowy przygotowuje „Opowieści z Narnii" w reżyserii Jakuba Roszkowskiego** FOT. BEATA STRAMA

Zmysłowe zwiedzanie i warsztaty asertywności

Szczególną datą w kalendarzu nowego sezonu będzie 30-lecie „Rodzeństwa" Krystiana Lupy.

– To spektakl, który przez trzy dekady obrósł legendą, a jednocześnie nie przestał mówić o rodzinie jako miejscu zależności, niemożności porozumienia i duchowego uwięzienia. Jubileusz staje się tu czymś więcej niż rocznicą: powrotem do jednego z tych przedstawień, które nie zamykają się w historii teatru, lecz nadal pracują w pamięci widzów – zapowiada Daria Będkowska.

Doskonale znanym punktem repertuaru Starego Teatru jest Krakowski Salon Poezji – w tym roku jego gościem będzie m.in. Ralph Kamiński, który zaśpiewa piosenki Ireny Santor.

Sezon 2026/2027 zaprasza nie tylko do oglądania, ale także do uczestnictwa.

– W ścieżce „Przestrzeń doświadczeń" można wejść w teatr głębiej: przez ciało, głos, ruch, dźwięk, architekturę, pamięć miejsca i obecność innych ludzi. Ta ścieżka prowadzi między innymi przez zmysłowe zwiedzanie „Linie papilarne", podczas którego publiczność odkryje zakamarki teatru, dotknie kostiumów, posłucha specjalnie skomponowanej warstwy dźwiękowej i pozna budynek przez światło, ruch oraz zadania angażujące zmysły – wymienia Daria Będkowska.

W programie również m.in. warsztaty asertywności z elementami WenDo dla kobiet 60+, „Oczy skóry", czyli warsztat ruchowy inspirowany architekturą Starego Teatru i doświadczania wszystkimi zmysłami, koncert awangardowego jazzu i improwizacji w wykonaniu oktetu Marka Pospieszalskiego, koncert WSPÓŁGŁOSÓW oraz spektakle i atrakcje dla dzieci, m.in. „Bankructwo małego Dżeka", „Kopciuszek", rodzinne Czytanki i Kids Rave.

Szczegółowy repertuar Narodowego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie jest dostępny na stronie stary.pl.

Teatr im. Juliusza Słowackiego

Agata Duda-Gracz domknie tryptyk. Trzy sceny

Budynek krakowskiego teatru przechodzi wieloetapowy remont. W sezonie 2026/2027 widzowie wrócą na Dużą Scenę po jej metamorfozie, ale również na scenę MOS oraz, po raz pierwszy, do Małopolskiego Centrum Nauki Cogiteon.

„Kraków Narodowej Sztuce", reż. Agata Duda-Gracz, 23 października, Duża Scena

Nowy spektakl Agaty Dudy-Gracz przygotowywany jest specjalnie dla Dużej Sceny Teatru Słowackiego i jej wyjątkowej architektury. Akcja dzieje się w czasie III próby generalnej do „Wesela" i składa się z dwóch części: immersyjnej części pierwszej, w której Wyspiański (a wraz z nim my) wędrujemy przez cztery przestrzenie teatru i cztery realistyczne historie spotkań z autentycznymi postaciami, które doprowadziły, zainspirowały, popchnęły artystę do stworzenia „Wesela". I części drugiej – granej klasycznie – w której scenę zawładną teatralne upiory. Kostiumy do spektaklu zaprojektowali między innymi wielcy polscy malarze: Jan Matejko, Józef Mehoffer, Stanisław Wyspiański, Wojciech Weiss, Teodor Axentowicz, Tadeusz Ajdukiewicz. A muzykę na żywo wykonywać będą Maja Kleszcz i Wojciech Krzak.

„Układ scalony", reż. Paweł Chomczyk, 9 i 10 października, Cogiteon

To naukowa bajka przygotowana z myślą o młodych widzach i połączeniu teatru ze światem nauki. Punktem wyjścia jest spotkanie jarmarcznej lalkowej trupy z tajemniczą Zieloną Nacią – istotą biologiczno-krzemową, która zadaje sobie pytanie o to, czy istnieje naprawdę, czy jedynie przetwarza informacje.

Przedstawienie łączy środki aktorskie, muzyczne, lalkowe i multimedialne, by w przystępny dla młodej widowni sposób dotknąć pytania, na które odpowiedzi szuka wielu naukowców: czym jest świadomość?

Odwołując się do filozofii, neurobiologii i teorii informacji, spektakl ukazuje teatr jako wyjątkowe laboratorium – miejsce, w którym myśl, emocja, obraz i obecność widza stają się częścią wspólnego eksperymentu. To propozycja dla dzieci i dorosłych, otwierająca przestrzeń do dyskusji o tym, co znaczy „być". Spektakl powstaje w koprodukcji Teatru Słowackiego z Cogiteonem.

„Jeszcze dziś będziesz ze mną w...", reż. Mateusz Pakuła, 27 listopada, Scena MOS

Nowa farsa religijna świetnie znanego krakowskiej publiczności autora i reżysera. To pozornie „słodka fantazja", w której ostry dowcip i musicalowa energia łączą się z głęboką refleksją na temat naszej religijności.

Co już dziś wiemy jeszcze o jesienno-zimowym programie Teatru im. Juliusza Słowackiego? 25 października zespół ponownie zaprosi publiczność do udziału w tradycyjnym opuszczeniu zabytkowego żyrandola nad widownię.

Szczegółowy repertuar Teatru im. Juliusza Słowackiego znajdziemy na stronie teatrwkrakowie.pl.

Teatr Ludowy

„Wichrowe Wzgórza" i „Opowieści z Narni"

Sezon 2025/2026 był dla nowohuckiego zespołu wyjątkowy.

– Świętowaliśmy jubileusz 70-lecia Teatru Ludowego, przygotowaliśmy siedem premier, zorganizowaliśmy kolejną edycję „Festiwalu Otwarcia" oraz liczne wydarzenia artystyczne i edukacyjne. Był to sezon pełen sukcesów, wzruszeń i niezapomnianych spotkań. W nadchodzącym sezonie 2026/2027 planujemy realizację pięciu premier oraz bogaty program wydarzeń teatralnych, edukacyjnych i międzynarodowych – zapowiada Małgorzata Bogajewska, dyrektorka Teatru Ludowego.

• **Agata Duda-Gracz ponownie reżyseruje w Teatrze im. Słowackiego** FOT. JOANNA SIWIEC

„Wichrowe Wzgórza", reż. Jakub Zalasa, grudzień 2026

Kultowa powieść Emily Brontë o namiętności i sile uczuć zyska nowoczesną i dialogującą z wrażliwością współczesnego widza formę.

„Opowieści z Narnii", reż. Jakub Roszkowski, styczeń 2027

Familijne widowisko na podstawie powieści C.S. Lewisa. Pełna magii, przygód i wzruszeń teatralna podróż do świata, w którym odwaga, dobro i wyobraźnia mają niezwykłą moc.

Spektakl inspirowany twórczością Václava Havla, reż. Radosław Stępień, przełom lutego i marca 2027

Opowieść o wolności, podziałach społecznych i mechanizmach działania systemów opresji.

„Porucznik z Inishmore", reż. Radosław Maciąg, przełom lutego i marca 2027

Błyskotliwa czarna komedia Martina McDonagha, która stanowi ostrą satyrę na przemoc, fanatyzm i absurdy politycznych konfliktów.

Co jeszcze w nowym repertuarze Teatru Ludowego? Czwarta edycja Festiwalu Otwarcia z najciekawszymi polskimi i europejskimi spektaklami dla młodzieży oraz warsztatami, spotkaniami z twórcami i panelami dyskusyjnymi (24-29 listopada). W czerwcu 2027 roku premiera – niespodzianka z klasyki literatury w reżyserii dyrektorki Małgorzaty Bogajewskiej.

Szczegółowe informacje o planach Teatru Ludowego w Krakowie są dostępne na stronie ludowy.pl.

eprasa.pl aed9c3bb49

Fot. HaWa – Aneta Wawrzoła i Grzegorz Habryn dla NST

Michał Badeński, Kamil Pudlik, Krzysztof Globisz i Przemysław Przestrzelski w spektaklu „Mam coś w głębi nie do przedstawienia. HAMLET" Pawła Demirskiego i Remigiusza Brzyka,

Wspólnota z różnicy, nie z podobieństwa

A gdyby JESTEŚ U SIEBIE oznaczało nie powrót, lecz początek? Początek drogi przez idee, emocje i pytania, które domagają się nowych odpowiedzi. W Narodowym Starym Teatrze wspólnota rodzi się nie z podobieństwa, ale ze spotkania różnych głosów. W tym sezonie wyznaczy ją pięć ścieżek kuratorskich, prowadzących przez odmienne obszary teatru i pozwalających każdemu znaleźć własny punkt wejścia i własną drogę do Narodowego Starego Teatru.

Jedna z tych dróg prowadzi przez ścieżkę **Radykalna ciekawość**. To droga dla tych, którzy od teatru oczekują czegoś więcej niż tylko zachwytu. Szukają miejsca, w którym dokument spotyka się z fikcją, obraz z ciałem, nowe media z intymnością, a po spektaklu zostaje nie tyle odpowiedź, ile poruszenie. Zaproszeniem do wejścia na tę drogę i jednocześnie otwarciem sezonu, będzie „NONFICTION" Gosi Wdowik, opowieść o macierzyństwie bez idealizacji, miłości bezradnej wobec uzależnienia dziecka i pytaniu o granice wolności twórczej. Na tej samej ścieżce pojawi się też „Sto spojrzeń" Choy Ka Faia, spektakl, który przeniesie widzów do roku 2044 – świata algorytmów, sztucznej inteligencji i cyfrowych relacji. To teatr o przyszłości, która zaczyna się już teraz, ale także o tym, czy czułość, niedoskonałość i realna obecność mogą być tym, co zaświadczy o naszym człowieczeństwie w dobie AI.

Ciekawość nie musi prowadzić tylko przez abstrakcyjne światy, ale także w głąb rzeczywistości, do teatru społecznie zaangażowanego, który osadza widza w konkretnych problemach, historii i politycznych napięciach. ścieżka **Polska: sprawdzam** jest dla osób, które chcą zobaczyć, jak teatr rozmawia dziś o kraju, w którym żyjemy: o jego mitach, lękach, przemilczeniach, klasowych napięciach, pamięci i wspólnocie. Obok pamięci pojawia się pytanie o przyszłość polskości. W premierowych „E:/migrantach" Mikity Iłynczyka (inspirowanych legendarnym dramatem Sławomira Mrożka) Polska nie jest już wyłącznie krajem wyjazdu, lecz miejscem powrotu do „raju utraconego", miejscem selekcji i asymilacji. Potomkowie dawnych emigrantów muszą udowodnić, że mają prawo tu zostać, a ich kapsuła staje się mieszkaniem, granicą i ośrodkiem asymilacyjnym jednocześnie.

W tej przestrzeni mocnym głosem zabrzmią „Sąsiedzi" Jakuba Skrzywanka. Spektakl przyjrzy się kruchości wspólnoty i momentom, w których bliskość zamienia się w przemoc, milczenie albo spór o pamięć. Sięgnie do relacji polsko-żydowskich i polsko-ukraińskich, dokumentów, świadectw i reportaży, pytając nie tylko o to, co wydarzyło się kiedyś, lecz także o to, czego dziś nie chcemy albo nie potrafimy pamiętać.

Historia to nie temat wyłącznie do rozliczeń, ale także do podtrzymywania ciągłości i budowania wspólnoty. Ci, którzy w teatrze nie szukają radykalnych eksperymentów, ale trwałości, wracają do Starego Teatru, żeby zobaczyć to, co od zawsze budowało jego renomę – doskonałe aktorstwo, bezkompromisową reżyserię i najwyższej próby sceniczną realizację. W ścieżce **Powidoki historii** przeszłość nie wraca jako pomnik ani muzealny eksponat, ale jako żywy głos, który wciąż domaga się odpowiedzi. Szczególnym punktem sezonu będzie 30-lecie „Rodzeństwa" Krystiana Lupy, spektaklu, który przez trzy dekady obrósł legendą, a jednocześnie nie przestał mówić o rodzinie jako miejscu zależności, niemożności porozumienia i duchowego uwięzienia. Jubileusz staje się tu czymś więcej niż rocznicą: powrotem do jednego z tych przedstawień, które nie zamykają się w historii teatru, lecz nadal pracują w pamięci widzów. Obok niego pojawi się Krakowski Salon Poezji, czyli kameralna tradycja słuchania literatury i muzyki, bliska publiczności, oparta na obecności aktorów, muzyków i słowa. To w ramach Salonu Ralph Kamiński zaśpiewa piosenki Ireny Santor, przywołując jeden z najbardziej rozpoznawalnych głosów polskiej sceny muzycznej nie po to, by odtworzyć dawny sentyment, lecz by usłyszeć go na nowo, przez współczesną wrażliwość, czułość i dystans. W Powidokach historii to, co minione, nie znika. Zostaje pod powiekami, w melodii, w aktorskim geście, w zdaniu, które po latach znów okazuje się nasze.

Sezon 2026/2027 zaprasza nie tylko do oglądania, ale także do aktywnego uczestnictwa. W ścieżce **Przestrzeń doświadczeń** można wejść w teatr głębiej: przez ciało, głos, ruch, dźwięk, architekturę, pamięć miejsca i obecność innych ludzi. Ta ścieżka prowadzi między innymi przez zmysłowe zwiedzanie „Linie papilarne", podczas którego publiczność odkryje zakamarki teatru, dotknie kostiumów, posłucha specjalnie skomponowanej warstwy dźwiękowej i pozna budynek przez światło, ruch oraz zadania angażujące zmysły. Do końca 2026 roku pojawią się też działania oparte o taniec, ruch i wspólne działanie. To warsztaty asertywności z elementami WenDo dla kobiet 60+ czy „Oczy skóry", warsztat ruchowy inspirowany architekturą Starego Teatru i doświadczania wszystkimi zmysłami. Tę ścieżkę zainauguruje, podobnie jak cały nowy sezon, koncert awangardowego jazzu i improwizacji w wykonaniu oktetu Marka Pospieszalskiego. W październiku natomiast zapraszamy na koncert WSPÓŁGŁOSÓW uhonorowanych nagrodą Fryderyka, gdzie muzycy, osoby aktorskie i chór osób z niepełnosprawnościami tworzą wspólną przestrzeń opartą na różnorodności.

Ścieżka **Rodzina w teatrze** jest dla tych, którzy chcą przychodzić do Starego Teatru razem z dziećmi, bez wybierania między wartościową kulturą a swobodnym, rodzinnym czasem. To moment pierwszych zachwytów, mądrych rozmów i bezpiecznego spotkania z emocjami: od spektakli takich jak „Bankructwo małego Dżeka" i „Kopciuszek", przez rodzinne Czytanki i Salon Poezji dla dzieci, po wydarzenia w MICET, Kids Rave i program opieki warsztatowej dla dzieci, gdy dorośli oglądają spektakl. W tej ścieżce teatr staje się miejscem bliskim i dostępnym: można słuchać, tańczyć, zajrzeć za kulisy, zadawać pytania i po prostu być razem.

Bo może właśnie na tym polega bycie u siebie w teatrze: nie na gotowej odpowiedzi, lecz na możliwości wyboru własnej drogi, własnego głosu i własnego momentu zachwytu. Sezon 2026/2027 w Narodowym Starym Teatrze układa się w mapę możliwych spotkań. Wystarczy wybrać pierwsze drzwi i sprawdzić, dokąd prowadzą.

Daria Będkowska

NARODOWY
STARY TEATR

34447864

1 KRA

eprasa.pl aed9c3bb49

Teatr Nowy Proxima

David Bowie spotyka Andy'ego Warhola. 20-lecie teatru

Sezon 2026/2027 będzie dla zespołu Piotra Siekluckiego jubileuszowy.

– Z roku na rok rośniemy w siłę. To oczywiście sprawa nie tylko naszej determinacji, ale także wielu wspaniałych osób, które spotkaliśmy na swojej drodze – podkreśla dyrektor i założyciel Teatru Nowego Proxima.

W poprzednim sezonie teatr zaprosił widzów na aż 290 różnorodnych wydarzeń. Co szykuje na rok jubileuszowy i pierwszy, który zaczyna jako Społeczna Instytucja Kultury Miasta Krakowa? Na początek muzyczne hity frekwencyjne znane w całej Polsce: „Kora. Boska" w reż. Katarzyny Chlebny i „Święty Rysiek ze Śląska" w reż. Piotra Siekluckiego oraz ostatnia premiera ubiegłego sezonu, czyli „Nasza mama Sinead" w reż. Chlebny (wrzesień 2026).

Pierwszą nowość zespół Teatru Nowego Proxima planuje na listopad – będzie to „Griga" według Antoniego Czechowa, pierwszy spektakl trupy Siekluckiego, który artyści grali 25 lat temu w Alchemii i był początkiem myślenia o teatrze. Kolejną dyrektor zapowiada na grudzień – „Tożsamość Davida" to spektakl o spotkaniu Davida Bowiego z Andym Warholem.

Musical o służbie zdrowia i szpitalach

Co jeszcze w programie? 8 września – niespodzianka! W Kinie Pod Baranami odbędzie się premiera filmu dokumentalnego o teatrze.

Artyści zapraszają też do Pałacu Nieśmiertelności na Pałacowe Obiady Czwartkowe: 17 września gościem obiadu będzie Michał Rusinek. Uczta zostanie wydana z okazji 30. rocznicy przyznania Wisławie Szymborskiej Literackiej Nagrody Nobla.

W kolejnym Obiedzie Czwartkowym wezmą udział założyciele teatru: Piotr Sieklucki i Łukasz Błażejewski (29 października). Zespół zaplanował również wrześniowy cykl spotkań w Pałacu pt. „Nieśmiertelna klasa", spotkania pałacowe „Człowiek (z) kultury", w których wezmą udział m.in. Robert Piaskowski i Olga Brzezińska oraz warsztaty tańca w pałacu.

Na horyzoncie pierwszy w Polsce muzyczny spektakl o służbie zdrowia i szpitalach, „Żółty szalik" wg Pilcha, „"Balladyna" w ramach programu debiutów oraz teatr tańca i teatr performatywny.

Plany Teatru Nowego Proxima znajdziemy na stronie teatrnowy.com.pl.

Teatr Łaźnia Nowa

Dyrektorzy krakowskich teatrów na ławie oskarżonych. Obywatelski „Proces..."

Teatr Łaźnia Nowa wkroczy w nowy sezon artystyczny kontynuując myśl teatru obywatelskiego. I to już 6 września, gdy na placu Szczepańskim w Krakowie zorganizuje plenerowy proces znany z poprzedniego sezonu. Przypomnijmy: 11 listopada 2025 roku, w rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości, w siedzibie Łaźni Nowej odbyła się premiera „Procesu Eligiusza Niewiadomskiego" w reżyserii Bartosza Szydłowskiego, dyrektora teatru.

• **David Bowie spotyka Andy'ego Warhola – takie plany na nowy sezon ma Teatr Nowy Proxima** FOT. LESTER COHEN/GETTY IMAGES

• **Katarzyna Chlebny wyreżyseruje w Teatrze Variete musical o Marilyn Monroe** FOT. MATERIAŁY PRASOWE KRAKOWSKIEGO TEATRU VARIETE

– Spektakl robimy ku pamięci. Marsze Niepodległości w ostatnich latach są przepojone hasłami nienawiści i wykluczenia. My przypominamy, do czego mowa nienawiści może prowadzić – mówił wtedy dyrektor Łaźni Nowej.

W obsadzie znaleźli się wówczas Krzysztof Zarzecki, Adam Ferency, Tomasz Karolak, Andrzej Kłak, Przemysław Bluszcz i Andrzej Seweryn. Tym razem, w „Procesie..." wezmą udział dyrektorzy krakowskich teatrów. – Chciałbym, aby publiczna rekonstrukcja procesu zabójcy pierwszego prezydenta niepodległej Polski, Gabriela Narutowicza, stała się ostrzeżeniem przed bezmyślnym przyzwoleniem na mowę nienawiści, polaryzację i radykalizację życia publicznego – mówi Bartosz Szydłowski, dyrektor Teatru Łaźnia Nowa.

Na „ławie oskarżonych" zasiądzie Krzysztof Zarzecki. W pozostałych rolach wystąpią m.in. Juliusz Chrząstowski, Andrzej Kłak, Anna Oberc, Leszek Piskorz, Jacek Romanowski i Andrzej Seweryn (wideo). W obsadzie spektaklu pojawią się również dyrektorzy krakowskich teatrów: Krzysztof Głuchowski (Teatr Słowackiego), Dorota Ignatjew i Jakub Skrzywanek (Narodowy Stary Teatr) oraz Andrzej Wyrobiec (Teatr Bagatela).

Pokaz plenerowy „Procesu..." na Placu Szczepańskim, zostanie poprzedzony panelem dyskusyjnym, „Teatr i demokracja" w którym udział wezmą dyrektorzy teatrów, m.in. Małgorzata Bogajewska (Teatr Ludowy), Krzysztof Głuchowski, Dorota Ignatjew, Jakub Skrzywanek, Bartosz Szydłowski (Teatr Łaźnia Nowa) i Andrzej Wyrobiec oraz Maja Kleczewska, dyrektorka Teatru Powszechnego z Warszawy i Robert Talarczyk, dyrektor Teatru Śląskiego.

Rozmowa rozpocznie się o godz. 18, spektakl o godz. 20. Wstęp wolny.

„Estampida Humana", reż. Andreína Olivarí i Pablo Manzi, 30 i 31 października

Do Teatru Łaźnia Nowa przyleci kolektyw Bonobo z Chile. Spektakl duetu rozgrywa się właśnie tam w niedalekiej przyszłości. Mieszkańcy jednej z dzielnic muszą zdecydować, co zrobić z grupą osób w kryzysie bezdomności, które zajęły osiedlowy plac. Sklep z wyposażeniem wnętrz stoi na krawędzi bankructwa i desperacko szuka sposobu, żeby przetrwać. A gdzieś wewnątrz chilijskiej policji działa tajna lewicowa frakcja, która przygotowuje swój pierwszy zamach.

– Brzmi absurdalnie? Powinno. Kolektyw Bonobo bierze bardzo konkretne społeczne konflikty i podkręca je do granic prawdopodobieństwa. Zderza codzienność z groteską, politykę z farsą, a starcie kompletnie różnych wizji świata zamienia w paliwo dla rozpędzonej teatralnej machiny – komentuje Bartosz Szydłowski.

„Yeguas Sueltas", reż. Ernesto Orellana Gómez, 28 i 29 listopada

Miesiąc po wizycie gości z Chile do Teatru Łaźnia Nowa przyleci inny chilijski zespół – Teatro SUR na czele z Ernestem Orellanem Gómezem. Tym razem Chilijczycy zafundują krakowskiej publiczności powrót do przeszłości, konkretnie 22 kwietnia 1973 roku. Artyści zapowiadają spektakl tak: – Na ulice Santiago wychodzą osoby homoseksualne, travesti i transpłciowe. Po raz pierwszy w historii Chile publicznie żądają szacunku, równości i prawa do własnej tożsamości. Kilka miesięcy później wojskowy zamach stanu rozpocznie siedemnaście lat dyktatury Augusto Pinocheta.

Dyrektor Bartosz Szydłowski komentuje: – „Yeguas Sueltas" jest bezczelne, przerysowane i kampowe. Dokumentalne archiwa i świadectwa spotykają się tu z cielesnością, teatralnym nadmiarem i queerową estetyką. Historia nie zostaje grzecznie zrekonstruowana – zostaje przejęta, rozegrana na nowo i opowiedziana językiem osób, które wcześniej z oficjalnej narracji wykluczono. Już sam tytuł jest takim gestem. „Yeguas Sueltas" nawiązuje do obraźliwego określenia, którym ówczesna prasa opisywała uczestniczki i uczestników protestu. Teatro SUR bierze język pogardy i obraca go przeciwko tym, którzy próbowali za jego pomocą ośmieszyć i uciszyć queerową społeczność.

W spektaklu biorą udział m.in. aktorki transpłciowe i osoby travesti. – Ich współczesne doświadczenie spotyka się z historią sprzed pół wieku, a teatr staje się miejscem, w którym pamięć nie musi być ani pomnikowa, ani nabożna. Może być głośna, cielesna, śmieszna, prowokacyjna. Może mieć za dużo makijażu i zdecydowanie nie zamierzać przepraszać za to, że zajmuje miejsce – dodaje dyrektor.

Jesienią (wrzesień-październik) Teatr Łaźnia Nowa zaprasza również na Odyseję Nowohucką. To znany krakowskiej widowni cykl wydarzeń performatywnych, spotkań oraz warsztatów, których motywem przewodnim w tym roku będzie pamięć wody. – Będziemy sięgać do historii Nowej Huty oraz Łaźni Nowej – zapowiada zespół teatru.

Szczegółowy program działań artystycznych Teatru Łaźnia Nowa jest dostępny na stronie laznianowa.pl.

Teatr Variete

Musical o Marilyn Monroe

Autorskie produkcje, najpopularniejsze musicale, komedie, propozycje familijne oraz koncerty z udziałem czołowych artystów polskiej sceny musicalowej – tak zapowiada nowy sezon artystyczny Krakowski Teatr VARIETE, od roku pod rządami nowej dyrekcji: Kamili Polit oraz Jakuba Szydłowskiego. Dzięki dofinansowaniu w wysokości 450 tys. złotych z programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Infrastruktura kultury 2026" teatr wzbogaci się m.in. o nowoczesne ekrany LED, dzięki którym spektakle uzyskają jeszcze bardziej ambitną oprawę wizualną.

„Marilyn", reż. Katarzyna Chlebny, 6 marca 2027 roku

Świetnie zapowiada się autorski musical Variete spod pióra Ałbeny Grabowskiej poświęcony jednej z największych ikon XX wieku. Reżyserować będzie doskonale znana na krakowskiej scenie Katarzyna Chlebny, która w 2025 roku w Variete przygotowała znakomity spektakl „SIX". Za przekład utworów na język polski odpowiada Daniel Wyszogrodzki. Castingi do głównych ról oraz zespołu taneczno-wokalnego odbędą się już w październiku.

„Mistrzowie Musicalu", 29 października

Koncert z wybitnymi artystami polskiej sceny musicalowej, m.in. Zofią Nowakowską, Januszem Kruciński i Andrzejem Perkmanem.

W repertuarze Variete na 2026/2027 znajdą się premiery z ostatniego sezonu: znakomity, dowcipny i dopieszczony scenograficznie spektakl familijny „Adonis ma gościa" w reżyserii Rafała Supińskiego (wrzesień i październik), a także pierwszy w historii Variete autorski musical „Czarownice" w reżyserii i z librettem Jakuba Szydłowskiego oraz z muzyką Jakuba Lubowicza (18-20, 24-27 września). Na afisz powrócą również hity z lat ubiegłych, m.in. „SIX" w reż. Katarzyny Chlebny,

eprasa.pl aed9c3bb49

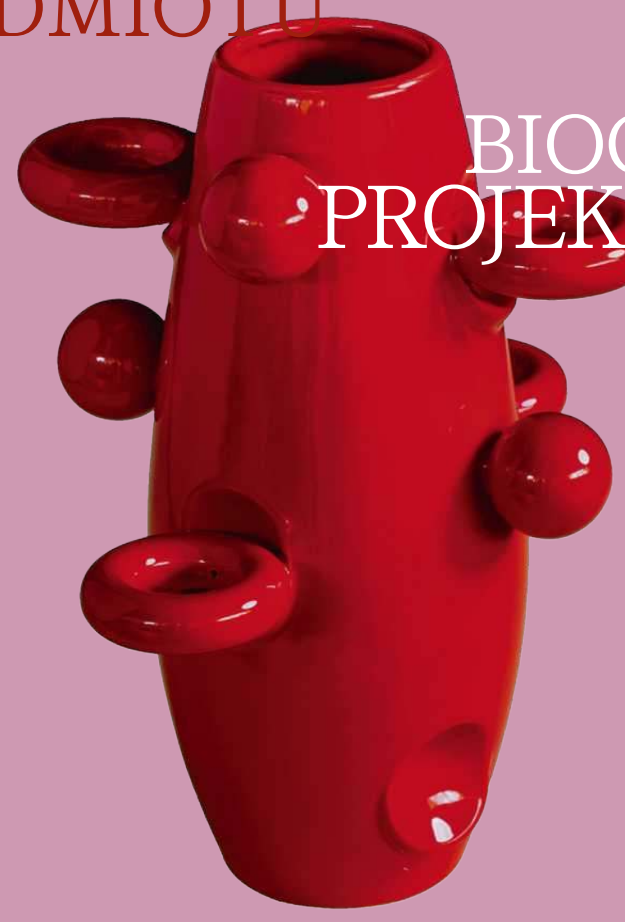
NOWE WYSTAWY W BUNKRZE SZTUKI

POLSKI DIZAJN
BIOGRAFIA
PRZEDMIOTU

23.09—13.12.2026

KURATORKI
AGATA KIEDROWICZ
ALEKSANDRA KOPERDA

bunkier sztuki

BIOGRAFIA
PROJEKTANTA

PROJEKTANCI I PROJEKTANTKI

MAGDA JUREK, MICHAŁ BORECKI / PANI JUREK
ANNA MARCINISZYN / NODI STUDIO
JUSTYNA FAŁDZIŃSKA, MIŁOSZ DĄBROWSKI / UAUPROJECT
KRYSTIAN KOWALSKI
MARIA JEGLIŃSKA-ADAMCZEWSKA
MARTYNA BARBARA GOLIK
AGNIESZKA BAR
PIOTR KUCHCIŃSKI
ALEKSANDRA ŻEROMSKA
MATI SIPIORA
MAJA GANSZYNIEC
MARTA NIEMYWSKA-GRYNASZ
DAWID GRYNASZ / GRYNASZ STUDIO
MALWINA KONOPACKA
JAN GLIŃSKI
ADAM SKOTARCZAK

23.09.2026–3.01.2027

KINGA NOWAK

RZAR MI
TROPIKUW

Kuratorka:
Anna Batko

34447688

1 KRA

eprasa.pl aed9c3bb49

„Pretty Woman – The Musical" w reż. Wojciecha Kościelniaka, „Premiera, która poszła nie tak" w reż. Janusza Szydłowskiego oraz „Do dwóch razy sztuka" w reż. Anny Gryszkówny.

Szczegółowy repertuar Krakowskiego Teatru Variete znajdziemy na stronie teatrvariete.pl.

Scana STU

Co zawiera ludzka krew? Dobry humor i gwiazdy

Teatr założony i wciąż artystycznie wspierany przez Krzysztofa Jasińskiego w 1966 roku, planuje w nowym sezonie artystycznym dwie premiery oraz wiele muzycznych niespodzianek.

„Na rauszu", reż. Artur „Baron" Więcek, 3 i 4 października

Przebojowa czarna komedia, sceniczna adaptacja oscarowego filmu z 2020 roku w reżyserii Thomasa Vinterberga z Madsem Mikkelsenem w roli głównej. Czterech zmęczonych życiem nauczycieli postanawia przetestować teorię norweskiego psychiatry Finna Skårderuda, według której ludzka krew zawiera o pół promila alkoholu za mało. A co, jeśli eksperyment wymknie się spod kontroli? Sprawdzą Szymon Mysłakowski, Paweł Kumięga, Marcin Kalisz, Tomasz Schimscheiner, Michał Majnicz, Dominik Nowak, Piotr Franasowicz i Łukasz Szczepanowski.

„Pełna powaga, czyli komedia dla ludzi bez poczucia humoru", reż. Krzysztof Pluskota, 12 i 13 czerwca 2027

Najsłynniejsza komedia Oskara Wilde'a, będąca satyrą na moralność i hipokryzję wyższych sfer. Przepełniona błyskotliwym angielskim humorem historia namiętnych porywów uczuć bohaterów uwikłanych w konwencję wiktoriańskiej rzeczywistości, której osią wydarzeń jest pomysł głównych postaci, by znaleźć sposób na nudę i miłość przez wymyślenie fikcyjnych tożsamości. Obsada spektaklu będzie symboliczna: na scenie spotkają się mistrzowie sztuk aktorskiej, m.in. Dorota Segda, Dominika Bednarczyk, Ewa Konstancja Bułhak i Rafał Dziwisz oraz niedawni absolwenci AST w Krakowie.

Co jeszcze w repertuarze? Sezon zainauguruje koncert zespołu Kroke (12 września), którego brzmienie jest znane na całym świecie. Artyści wywodzą się z muzyki klezmerskiej, czerpią również z muzyki etnicznej z różnych stron świata.Tak dobra energia na początek sezonu teatralnego wróży Scenie STU same sukcesy.

Kolejną muzyczną propozycją Sceny STU będzie koncert Marcina Januszkiewicza z zespołem „Osiecka po męsku" (17 października). Aktor i wokalista udowodni, że teksty Agnieszki Osieckiej wciąż można odczytywać na nowo. Koncert Marcina będzie spotkaniem z nowoczesną, odważną interpretacją klasyki, w której aktor bawi się konwencją, łącząc „Niech żyje bal" z motywami

• **Na „Cafe Luna" warto wybrać się do Teatru KTO** FOT. MATERIAŁY ORGANIZATORÓW

• **Radosław Krzyżowski tym razem po drugiej stronie sceny – w Bagateli wyreżyseruje „List", sztukę Audrey Schebat** FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

rockowymi i głęboką refleksją nad współczesnością. Już w 2027 roku, 21 lutego, na koncert „Odnawiam dusze" zaprosi z kolei Jacek Cygan.

Szczegółowy repertuar Sceny STU jest dostępny na stronie scenastu.pl.

Teatr Bagatela

„Ludzie, miejsca, rzeczy", Codzienna walka o zdrowie: o uzależnieniach i związkach, reż. Anna Rokita, 19 września

Sztuka Duncana Macmillana w tłumaczeniu Małgorzaty Wrzesińskiej to opowieść o wrażliwości, rozpaczliwym poszukiwaniu sensu istnienia, rozczarowaniu samym sobą oraz kłamstwie i prawdzie. Główną bohaterką tej poruszającej historii jest Emma, alkoholiczka i uzależniona od narkotyków aktorka. Po dramatycznym załamaniu na scenie trafia do ośrodka odwykowego, gdzie poddaje się trudnej terapii. Emma niechętnie przystępuje do programu kliniki, walcząc w trakcie leczenia z własnym, napędzającym nałóg ego. – Sztuka odziera temat uzależnienia z sensacyjnych stereotypów, ukazując proces wychodzenia z choroby jako codzienną walkę, a nie prostą, triumfalną historię. Utwór podejmuje uniwersalne wątki tożsamości, prawdy i zdrowia psychicznego, podkreślając, na czym polega odbudowa autentycznego „ja" bez uciekania się do używek – zapowiada reżyserka.

„List", reż. Radosław Krzyżowski, 24 października

Sztuka Audrey Schebat w tłumaczeniu Jana Nowaka to historia jednej nocy, podczas której w życiu pewnej pary może wydarzyć się wszystko. Gotowy na rozstanie Julien, słynny psychoanalityk, chciał opuścić Maud, światowej sławy pianistkę, bez słowa wyjaśnienia. Nie starczyło mu odwagi, ba, nawet pewności, że to właściwa decyzja. W szczerych wyznaniach, w których gniew miesza się z humorem, para podejmuje próbę nadania swojemu związkowi nowego sensu. Ma jedną noc, by się rozstać albo zakochać w sobie na nowo.

Szczegółowy repertuar na stronie bagatela.pl.

Teatru KTO

Wielogłosowy portret społeczności. KTO świętuje 50-lecie

Teatr Jerzego Zonia wkracza w nowy sezon z hasłem „Miejsce, które porusza".

– To zdanie dobrze opisuje zarówno sam teatr, jak i to, co dzieje się na jego scenie. Teatr KTO chce być miejscem, które porusza emocje, uruchamia wyobraźnię, prowokuje do rozmowy, czasem rozśmiesza, czasem niepokoi, ale przede wszystkim nie pozostawia obojętnym. „Porusza" także dosłownie – bo przecież ruch, ciało, taniec i fizyczność od lat pozostają ważną częścią języka artystycznego teatru – mówi dyrektor.

W 2027 roku Teatr KTO będzie świętował 50. urodziny. – Na widzów czekać będzie ogrom wydarzeń: spektakli, premier, widowisk plenerowych, projektów specjalnych, spotkań i artystycznych niespodzianek przygotowywanych z myślą o jubileuszowym roku. Poszczególne elementy programu 50-lecia będziemy odsłaniać sukcesywnie w kolejnych miesiącach – zapowiada Jerzy Zoń.

„300-milisecond archives", reż. Aleksandra Nowakowska i Andrzej Józefczyk, październik 2026

Spektakl zwycięzców drugiej edycji Festiwalu Ciało i Czas. Premiera sztuki odbędzie się podczas trzeciej odsłony przeglądu zaplanowanego na październik. W repertuarze znajdą się m.in. „Your Majest", „Immunokracja", „opera.exe" Krakowskiego Teatru Tańca w choreografii Eryka Makohona oraz „FIDGETS" i „M4GlC Blow".

„Umarli ze Spoon River", reż. Krzysztof Babicki, 18 i 19 grudnia

Spektakl inspirowany słynną „Antologią Spoon River" Edgara Lee Mastersa. To zbiór poetyckich epitafiów, poprzez które mieszkańcy fikcyjnego amerykańskiego miasteczka opowiadają o swoich miłościach, rozczarowaniach, tajemnicach i decyzjach, które zaważyły na ich losach. Z pojedynczych historii powstaje wielogłosowy portret społeczności, a jednocześnie uniwersalna i ponadczasowa opowieść o pamięci, przemijaniu i ludzkiej potrzebie pozostawienia po sobie śladu.

W nowym sezonie na afisz wrócą hity Teatru KTO. We wrześniu będą to m.in. „TrueMoms Show" Małgorzaty Coello Czajowskiej i Marty Mietelskiej-Topór – opowieść o macierzyństwie, społecznych oczekiwaniach i próbach pogodzenia wielu życiowych ról oraz „Café Luna" w reżyserii Józefa Opalskiego – muzyczna, przewrotna i pełna kampowego humoru historia inspirowana światem wczesnych filmów Pedra Almodóvara. Teatr KTO stworzy też przestrzeń dla tańca i performance'u. – Widzowie zobaczą „Salon Bizarre" Jakuba Mędrzyckiego i Ilony Gumowskiej oraz „BEZDROŻE. wilderness" Marty Wołowiec, a także „Sen o Podgórzu, czyli pan Bednarski spaceruje do połowy mostu" w reżyserii Pawła Szumca – teatralno-muzyczną podróż przez historię dzielnicy, w której dziś mieści się siedziba Teatru KTO.

Szczegółowy program artystyczny Teatru KTO znajdziemy na stronie teatrkto.pl.

eprasa.pl aed9c3bb49

Kraków

JESIEŃ 2026 W ŁAŹNI NOWEJ

ŁAŹNIA NOWA

WRZESIEŃ

2 WRZEŚNIA 2026 | FILM | TEATR ŁAŹNIA NOWA
AKADEMIA FILMU POLSKIEGO ŁUKASZA MACIEJEWSKIEGO
DROGA RZADZIEJ PRZEMIERZANA
REŻYSERIA: ZUZANNA GRABOWSKA
GOŚCIE: ZUZANNA GRABOWSKA, ANDRZEJ GRABOWSKI, PAWEŁ DOMAGAŁA, JANUSZ CHABIOR, AGATA WĄTRÓBSKA

11-12-13 WRZEŚNIA 2026
MUZYCZNY PERFORMANS | TEATR ŁAŹNIA NOWA
NEW PANSORI
RITUALS FOR FREE NARRATIVES
PNASORI: SEOYOON JANG | KOREAŃSKA PERKUSJA: WOOJOO LEE
AKUSTYCZNA GITARA BASOWA I PEJZAŻ DŹWIĘKOWY: RAFAŁ MAZUR

OD 13 WRZEŚNIA 2026 | FESTIWAL
TEATR ŁAŹNIA NOWA, TEATR BAGATELA, TEATR GROTESKA, KRAKOWSKI TEATR VARIETE
PRZEGLĄD NAJLEPSZYCH, NAJGŁOŚNIEJSZYCH I NAJCIEKAWSZYCH SPEKTAKLI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
MAŁA BOSKA KOMEDIA 2026

23-24 WRZEŚNIA 2026 | SPEKTAKL | TEATR ŁAŹNIA NOWA
KOPISTA BARTLEBY
REŻYSERIA: TOMASZ FRYZEŁ
WYSTĘPUJĄ: ADAM BORYSOWICZ, SEBASTIAN GRYGO

PAŹDZIERNIK

1-2-3 PAŹDZIERNIKA 2026 | SPEKTAKL | TEATR ŁAŹNIA NOWA
LARWY
REŻYSERIA: PAMELA LEOŃCZYK
WYSTĘPUJĄ: KAROLINA ADAMCZYK, SYLWIA BOROŃ, BOGUMIŁA BUZIA GRĘDA, AGATA JĘDRZEJCZAK, MATYLDA SIELSKA, ŁUKASZ WÓJCICKI

6-7 PAŹDZIERNIKA 2026 | SPEKTAKL | TEATR ŁAŹNIA NOWA
JAK NIE ZABIŁEM SWOJEGO OJCA I JAK BARDZO TEGO ŻAŁUJĘ
REŻYSERIA: MATEUSZ PAKUŁA
WYSTĘPUJĄ: ANDRZEJ PLATA, JAN JURKOWSKI, WOJCIECH NIEMCZYK, SZYMON MYSŁAKOWSKI, MARCIN PAKUŁA

30-31 PAŹDZIERNIKA 2026 | SPEKTAKL GOŚCINNY
TEATR ŁAŹNIA NOWA
ESTAMPIDA HUMANA
REŻYSERIA: ANDREÍNA OLIVARÍ I PABLO MANZI
KOLEKTYW: BONOBA (CHILE)

LISTOPAD

7-8 LISTOPADA 2026 | SPEKTAKL | TEATR ŁAŹNIA NOWA
KOPISTA BARTLEBY
REŻYSERIA: TOMASZ FRYZEŁ
WYSTĘPUJĄ: ADAM BORYSOWICZ, SEBASTIAN GRYGO

15-16 LISTOPADA 2026 | SPEKTAKL GOŚCINNY | TEATR ŁAŹNIA NOWA
JESUS CHRIST SUPERSTAR
REŻYSERIA: AGNIESZKA PŁOSZAJSKA
PRODUKCJA: KUJAWSKO-POMORSKI TEATR MUZYCZNY W TORUNIU

20-21-22 LISTOPADA 2026 | SPEKTAKL | TEATR ŁAŹNIA NOWA
CZERWONE I CZARNE
REZYSERIA: BARTOSZ SZYDŁOWSKI
WYSTĘPUJĄ: TOMASZ AUGUSTYNOWICZ, NINA BATOVSKA, ADAM BORYSOWICZ, MAŁGORZATA GOROL, VITALIK HAVRYLA, MACIEJ JACKOWSKI, GRZEGORZ ŁUKAWSKI, WOJCIECH SKIBIŃSKI, PAWEŁ SMAGAŁA, JERZY ŚWIATŁOŃ (W PROJEKCJI WIDEO), TOMASZ TALERZAK, OLGA WOJTKOWIAK, BŁAŻEJ WÓJCIK, MARTA ZIĘBA

28-29 LISTOPADA 2026 | SPEKTAKL GOŚCINNY | TEATR ŁAŹNIA NOWA
YEGUAS SUELTAS
REŻYSERIA: ERNESTO ORELLANA GÓMEZ
PRODUKCJA: TEATRO SUR (CHILE)

KOLEJNE OGŁOSZENIA PROGRAMOWE WKRÓTCE!

TEATR ŁAŹNIA NOWA – INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

ŁAŹNIA NOWA
Teatr Łaźnia Nowa
Kraków-Nowa Huta
os. Szkolne 25

Partner
Mercedes-Benz
Zasada Auto

Patron medialny
Kraków Culture KARNET

LAZNIANOWA.PL

34447199

1 KRA

eprasa.pl aed9c3bb49

Teatr Groteska

Mądry jak kura, szybki jak wilk. Dla dzieci i dorosłych

– Teatr zaczyna się od spotkania. Od chwili, w której gasną światła, milknie codzienny pośpiech, a obok siebie siadają dzieci, rodzice, dziadkowie i wszyscy ci, którzy choć na moment chcą uwierzyć, że wyobraźnia potrafi zmieniać świat – mówi Karol Suszczyński, dyrektor Teatru Groteska i zaprasza na nowy sezon artystyczny.

„Dzika banda”, reż. Paweł Kuźma, 19 września

Opowieść inspirowana światem książek brytyjskiej pisarki Rachel Bright, wybranych do realizacji na scenie przez widzów w zeszłorocznej akcji literackiej Teatru Groteska „Wczytani w teatr”. Znana i lubiana dramatopisarka oraz autorka książek dla dzieci Malina Prześluga stworzyła pełną humoru i piosenek historię o leśnych zwierzakach, które okazują się zaskakująco podobne do nas.

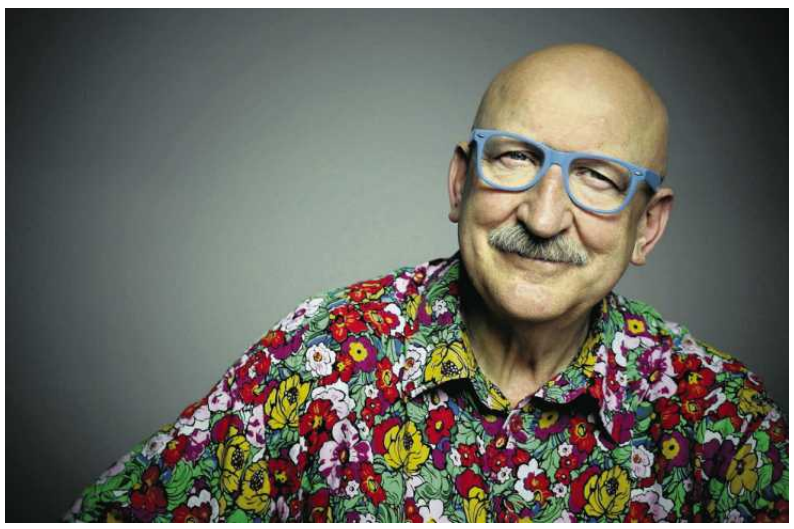
– W tej historii każdy jest jakiś: Wilczek pędzi przez życie z prędkością Formuły 1, rodzeństwo Lis i Lisica nieustannie się kłócą, Jeleń wciąż szuka światła reflektorów, Żabka zgadza się na wszystko, choć jej małe serce podpowiada coś zupełnie innego, a Ropucha dobrze wie, że słowo „nie” bywa czasem najodważniejszą odpowiedzią. A potem pojawia się ktoś nowy. Cichy i tajemniczy. Ktoś, kogo łatwo się przestraszyć. Ale czasem to, co wygląda groźnie, wcale takie nie jest – bywa tylko maską skrywającą poczucie osamotnienia – mówi reżyser. Dodaje, że „Dzika banda” z humorem i wrażliwością na potrzeby najmłodszych opowiada o ważnych sprawach: potrzebie akceptacji, nieśmiałości, zazdrości i o odwadze bycia sobą.

• **„Tarabumba! Ale Cyrk” zobaczymy w Teatrze Groteska** FOT. JEREMI ASTASZOW

„Kury z grubej rury”, reż. Robert Drobniuch, 4 grudnia

Sztuka na podstawie bestsellerowej serii o kurach autorstwa Justyny Bednarek, w adaptacji Magdaleny Riffo-Christy, to familijny, rozśpiewany spektakl pełen wyrazistych postaci, wartkiej akcji i błyskotliwego humoru. – Kiedy do rodziny Ogórków trafiają cztery niezwykłe kury rasy brahma, ich codzienność wywraca się do góry nogami. Razem z wyjątkowo mądrym pierwszoklasistą Wojtusiem Ogórkiem przeżyją niesamowite przygody: stawią czoła oszustwu, rozbroją nielegalną kurzą fermę, zorganizują najlepsze przyjęcie urodzinowe na świecie, a przede wszystkim udowodnią, że bycie innym nie jest wadą, lecz wyjątkowym darem – mówi reżyser. I zapowiada: – Pod lekką, komediową formą kryje się opowieść o empatii, akceptacji, odpowiedzialności za zwierzęta oraz sile wspólnoty. To historia o tym, że warto patrzeć na świat z różnych perspektyw, odważnie wyrażać swoje zdanie, a co najważniejsze – nie bać się marzyć.

• **Jerzy Zoń, dyrektor Teatr KTO, szykuje w tym sezonie sporo jubileuszowych niespodzianek** FOT. BARTEK CIENIAWA

W 2027 roku Teatr Groteska zaprasza na premierę „Małej Syrenki” (marzec 2027), „Karmelka” (maj 2027) i „Tymoteusza wśród ptaków” (sierpień 2027). Repertuar zespołu obejmie też czytania performatywne, „Czytanki po zachodzie słońca”, spotkania w ramach Kodu Mistrzów oraz Krakowskiego Salonu Literackiego.

Szczegółowy repertuar Teatru Groteska jest dostępny na stronie groteska.pl.

Teatr Barakah

Filmowe inspiracje

Teatr Barakah w sezonie 2026/2027 zamierza kontynuować działalność repertuarową, dramaturgiczną i społeczną, a także rozwijać program koncertowy, wystawienniczy i festiwalowy. Plany na najbliższy czas? Dwie premiery, koncerty, czytania performatywne i działania na rzecz dostępności.

„Ostatnie Kuszenie Chrystusa. Ewangelia Wątpliwości”, reż. Michał Telega, 5 listopada

Twórcy sięgają do filmu Martina Scorsese, proponując współczesne odczytanie opowieści o Jezusie z Nazaretu – nie jako o figurze boskiej, lecz o człowieku pełnym wątpliwości, rozdartym pomiędzy duchem a ciałem, między powinnością a pragnieniem.

Spektakl inspirowany „Lotem nad kukułczym gniazdem”, reż. Jadwiga Klata, marzec 2027

Sztukę w oparciu o film Kena Keseya i Miloša Formana wyreżyseruje młoda reżyserka, laureatka 15. Forum Młodej Reżyserii w Teatrze Barakah.

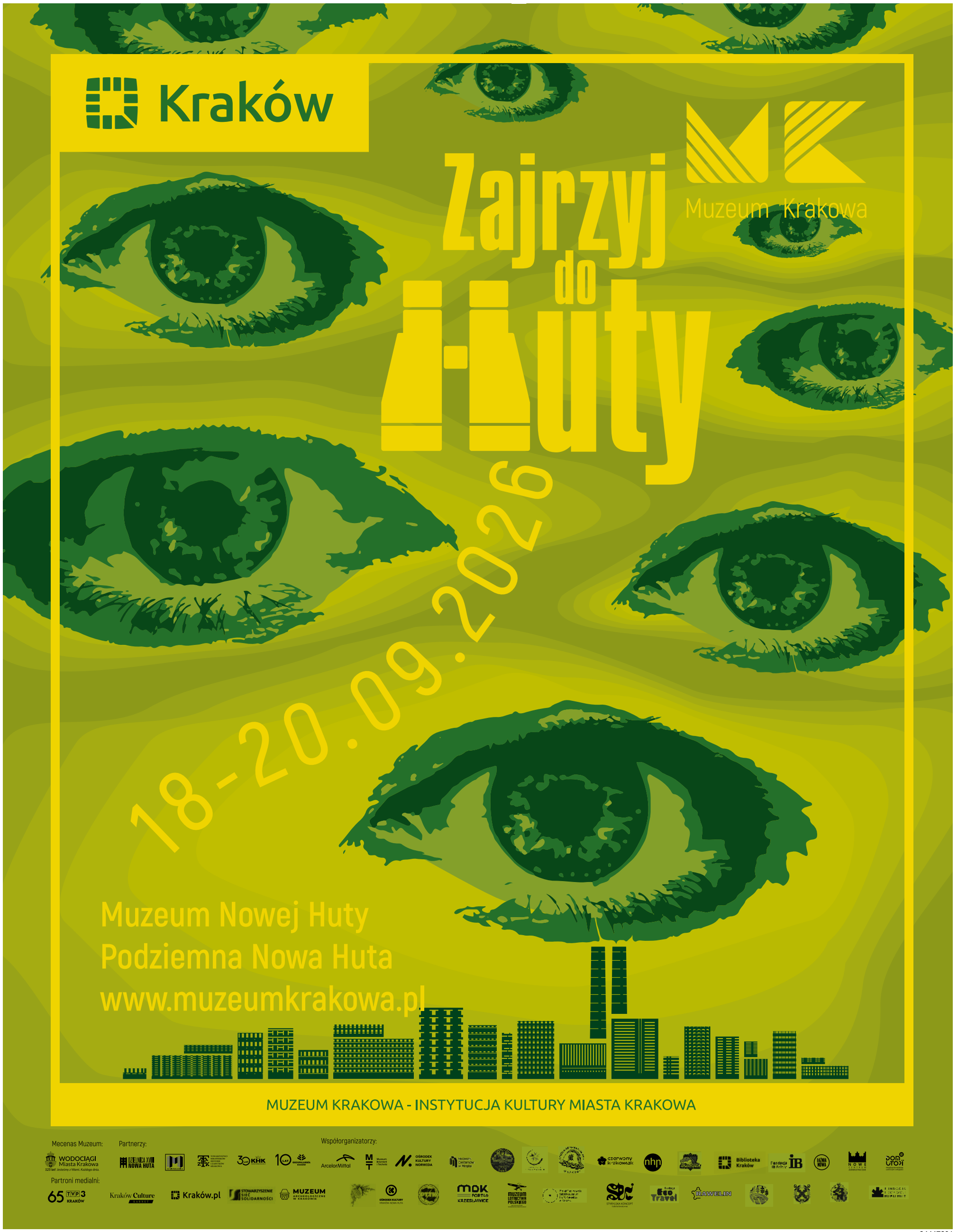
Co jeszcze w repertuarze? Najnowsze produkcje teatru, których prapremiery odbyły się wiosną tego roku, m.in. społecznie zaangażowana sztuka „Moja miłość” Jerzego Duszewskiego, Macieja Gorczyńskiego i Adama Krepskiego w reżyserii Macieja Gorczyńskiego, która podejmuje temat sytuacji

REKLAMA 34447784

1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

34447201

1 KRA

eprasa.pl aed9c3bb49

w Republice Białorusi – reżimu Łukaszenki i społeczności Queer, która odpowiada na opresję humorem i buntem. Na afisz wróci również „American Beauty – sprostowanie" Szymona Króla w reżyserii Michała Nowickiego – spektakl, który dotyka rozpadu amerykańskiego snu, kryzysu relacji oraz wykorzystywania seksualnego nieletnich, konfrontując te tematy z dzisiejszą wrażliwością.

Szczegółowe informacje o działaniach artystycznych Teatru Barakah znajdziemy na stronie teatrbarakah.com.

80 lat Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie

W świecie Pogan i samosądów

Jedna z najważniejszych szkół teatralnych w Polsce świętuje w tym roku 80-lecie działalności. Oprócz dumnego jubileuszu, na który przyjadą znani dziś na całym świecie absolwenci, akademia przygotowała pod okiem młodych (i już bardzo doświadczonych) twórców dwie premiery.

„Poganie", reż. Weronika „Werusha" Kowalska, 5 września, Scena im. Stanisława Wyspiańskiego

Spektakl dyplomowy studentek i studentów IV roku Wydziału Aktorskiego, specjalności wokalno-aktorskiej, który wyrasta z badań nad słowiańszczyzną. Punktem wyjścia są motywy zaczerpnięte z kultury słowiańskiej: legendy, postaci demonologii ludowej, dawne praktyki wspólnotowe, obrzędy przejścia oraz pieśni, które przez wieki porządkowały ludzkie doświadczenie narodzin, życia i śmierci. Twórców interesuje jednak nie historyczna rekonstrukcja, lecz żywotność tych form, ich zdolność do opowiadania o współczesnym człowieku.

– W świecie Pogan człowiek nie jest oddzielony od natury. Ziemia, woda, ogień i powietrze funkcjonują jako żywe porządki, którym podlega każde istnienie. Narodziny i śmierć nie stanowią przeciwieństw, ale elementy jednego, nieustannie odnawiającego się cyklu. Poganie są również opowieścią o wspólnocie. Dawne pieśni rodziły się podczas pracy, żniw, wesel, czuwań i pogrzebów, należały do ludzi zgromadzonych wokół wspólnego doświadczenia. Spektakl podejmuje próbę przywrócenia tej funkcji pieśni. Śpiew staje się przestrzenią spotkania, radości, smutku, współodczuwania i wzajemnego porozumienia – zapowiada reżyserka.

„Samosąd", reż. Jakub Skrzywanek, 25 września, Scena im. Jerzego Treli

Spektakl dyplomowy studentek i studentów IV roku Wydziału Aktorskiego, inspirowany „Dwunastoma gniewnymi ludźmi" oraz udokumentowanymi przypadkami przestępstw popełnianych przez osoby nieletnie.

– Grupa jedenaściorga nastolatków wzywa was, aby 25 września 2026 roku stawić się na Scenie im. Jerzego Treli w Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego i być świadkami oraz świadkiniami samosądu dokonanego wbrew prawu Rzeczypospolitej Polskiej, lecz zgodnie z decyzją grupy i jej własnym poczuciem sprawiedliwości. Zapraszamy do świata, w którym prawo przestało obowiązywać, bo nikt już w nie nie wierzy. Do świata, w którym dorośli nie są autorytetami, lecz memami. W którym ich wartości stały się karykaturą. W którym przemoc wydaje się jedynym sprawiedliwym i zrozumiałym rozwiązaniem – zapraszają studenci.

• **Od 5 września na scenie AST będzie można oglądać „Pogan" w reżyserii Weroniki „Werushy" Kowalskiej** FOT. Z ARCHIWUM AST W KRAKOWIE

„Kwiaty polskie", Jubileusz 80-lecia Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie, 17 października

Widowisko artystyczne inspirowane poematem Juliana Tuwima, w którym udział wezmą najwybitniejsi absolwenci i absolwentki Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie, od dziesięcioleci współtworzący pejzaż polskiej kultury i rozsławiający ją na międzynarodowej arenie. Wystąpią m.in. Magdalena Cielecka, Tomasz Kot, Maja Ostaszewska, Dorota Segda, Jacek Romanowski, Jacek Poniedziałek, Andrzej Grabowski, Tomasz Schuchardt, Maciej Musiał, Bartosz Gelner i Sandra Drzymalska.

16. Forum Młodej Reżyserii, 20-22 listopada

Jedyny w Polsce cykliczny przegląd konkursowy, prezentujący dokonania studentek i studentów oraz absolwentek i absolwentów kierunku reżyseria ze wszystkich publicznych uczelni teatralnych w kraju (Akademia Teatralna im. A. Zelwerowicza w Warszawie, Filia AT w Białymstoku, Akademia Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie oraz Filia AST we Wrocławiu). Organizowane od 2011 Forum jest okazją do ciekawych dyskusji, spotkań twórców, artystów i krytyków teatralnych oraz, rzecz jasna, prezentacji spektakli. W tym roku w festiwalowym repertuarze znajdą się tytuły tj. m.in. „Zagadka Kaspara Hausera" w reż. Jadwigi Klaty, „Twój stary delfin" w reż. Patryka Kozłowskiego i „Kto zabił mojego psa?" w reż. Dominiki Siwiec.

Szczegółowy repertuar AST w Krakowie jest dostępny na stronie ast.krakow.pl.

A może wybrać się do Rzeszowa?

Na „Drakulę" i „Klątwę" do Rzeszowa. Klasyka w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie

Dwie premiery, gościnne występy teatrów z innych miast, festiwal KLASYKA 3.0, wystawa plakatów do sztuk Stanisława Wyspiańskiego. Takie plany na sezon artystyczny 2026/2027 zdradził Teatr im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

Co z nowości w repertuarze rzeszowskiej sceny? Pierwszą premierą będzie „Klątwa" w reżyserii Sławomira Gaudyna zaplanowana na październik. W marcu 2027 roku na afisz trafi „Drakula" w reżyserii Jerzego Jana Połońskiego.

KLASYKA 3.0, 9 września – 16 grudnia

Projekt koncentruje się na twórczym reinterpretowaniu klasyki literatury, tworzeniu spektakli teatralnych oraz formatów medialnych. Jest to interdyscyplinarna inicjatywa, która otwiera nowe możliwości spotkania z arcydziełami literatury polskiej i światowej.

• **W widowisku artystycznym inspirowanym poematem Juliana Tuwima, które przygotowuje AST, wystąpi m.in. Magdalena Cielecka** FOT. DAWID ŻUCHOWICZ/AGENCJA WYBORCZA.PL

– Wychodząc od głębokiego przekonania o ponadczasowej wartości klasyki, Teatr im. Wandy Siemaszkowej łączy tradycję z nowoczesnością, zapraszając do świeżego spojrzenia na klasyczne dzieła. To nie tylko teatr – to wielowymiarowe doświadczenie, które angażuje całą Polskę poprzez debaty telewizyjne, wymiany spektakli oraz ogólnopolski zasięg wszystkich wydarzeń – mówi Jan Nowara, dyrektor Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

Tegoroczny repertuar przeglądu obejmie pokazy m.in. „Tanga" i „Wahazara" Teatru Witkacego w Zakopanem, „Poskromienia złośnicy" Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie oraz „Koriolana" Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie.

64. Rzeszowskie Spotkania Teatralne i 5. Festiwal Arcydzieł, 16-25 października

Kultowy przegląd teatralny najciekawszych tytułów ostatniego sezonu oraz prezentacja klasyki literatury w nowych interpretacjach. W tegorocznym repertuarze m.in. „Księżniczka na opak wywrócona" w reż. Pawła Aignera (Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu), „Hamlet" w reż. Jana Marka Kamińskiego (Teatr im. Aleksandry Fredry w Gnieźnie), „Dziedzictwo" w reż. Roberta Talarczyka (Teatr Żydowski im. Estery Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie) oraz „Iwona, księżniczka Burgunda" w reż. Leny Frankiewicz (Teatr Polski w Bielsku-Białej).

Szczegółowy program artystyczny teatru jest dostępny na stronie teatr-rzeszow.pl. ●

1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

Kraków

wystawa czasowa

KUCHNIA od KUCHNI

mit.krakow.pl

Muzeum Inżynierii i Techniki
w Krakowie
ul. św. Wawrzyńca 15

MIT

MUZEUM INŻYNIERII I TECHNIKI – INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

34447869

1 KRA

eprasa.pl aed9c3bb49

Kraków wchodzi w sezon festiwali

Tokarczuk, Arca, teatr, literatura i muzyka

Jak wsiąść do Pociągu zwanego Unsoundem? Kiedy zarezerwować czas na Conrad Festival i spotkanie z Olgą Tokarczuk? Kraków jest bezapelacyjnie stolicą festiwali. Sprawdzamy, gdzie wybrać się w drugiej połowie 2026 roku.

Marta Gruszecka

• **„Podróże Guliwera"** FOT. MAREK ZIMAKIEWICZ

Tak bogatej oferty festiwalowej mogą słusznie zazdrościć Krakowowi inne europejskie miasta. Dopieszczona jest nie tylko każda dziedzina sztuki, m.in. muzyka, teatr czy literatura, ale również nauka czy edukacja. Śladem Krakowa idą też inne okoliczne miasta, które zapraszają do siebie artystów i tworzą bogatą ofertę kulturalną. Tak jak m.in. Gorlice, Chorzów i Katowice. Sprawdziliśmy, na jakie festiwale wybrać się jesienią i zimą.

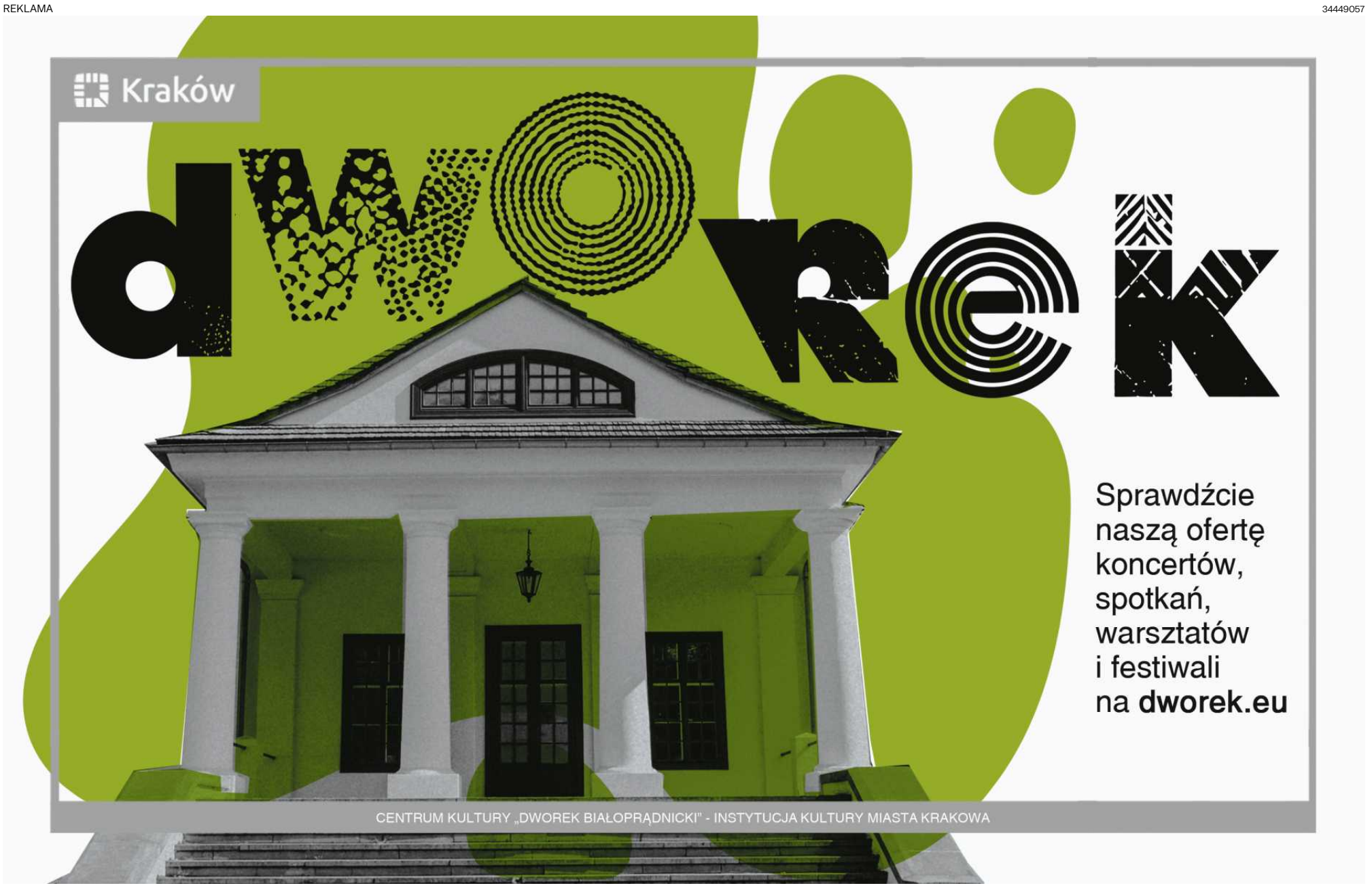
Mała Boska Komedia

Czy Adam Mickiewicz dogada się z Guliwerem?

13-26 września, 13 listopada

Młodsza siostra Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Boska Komedia skierowana do dzieci i nastolatnich widzów, choć po kilku edycjach wiem, że na spektaklach biorących udział w przeglądzie skrajne emocje przeżywają też dorośli. Bo zaproszone przez Teatr Łaźnia Nowa – organizatora festiwalu – przedstawienia poruszają tematy, które kiedyś były bliskie nam wszystkim. Dorastanie, pierwsze relacje, szkoła, marzenia – o tym wszystkim i wielu innych

REKLAMA 34449057

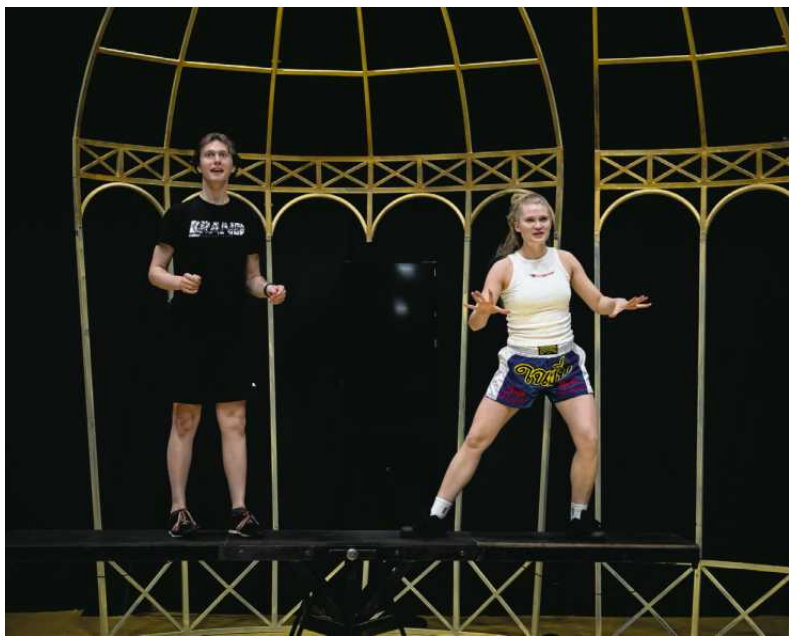
1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

komponentach życia będą opowiadać we wrześniu i w listopadzie osoby artystyczne. Scenami festiwalu będą Teatr Łaźnia Nowa, Teatr Groteska, Krakowski Teatr Variete oraz Teatr Bagatela.

– Teatr dla dzieci i młodzieży jest dziś jednym z najbardziej żywiołowych, pomysłowych i odważnych obszarów sztuki. Twórcy i twórczynie potrafią rozmawiać z młodą widownią serio, ale bez nadęcia – z humorem, wyobraźnią, muzyką i energią wspólnej zabawy. Mała Boska Komedia to festiwal, który traktuje młodą widownię serio, ale jednocześnie nie zapomina, że teatr powinien być przygodą, spotkaniem i dobrą zabawą. Chcemy zapraszać dzieci, młodzież i całe rodziny do wspólnego przeżywania emocji i odkrywania różnych języków współczesnego teatru – mówi Bartosz Szydłowski, dyrektor naczelny i artystyczny Teatru Łaźnia Nowa.

Kto przyjedzie do Krakowa? Festiwal otworzy 13 września „Pani Twardowska albo nieustraszony Adam Mickiewicz" z warszawskiego Teatru Lalka w reż. Joanny Zdrady. Widowisko inspirowane twórczością Mickiewicza, łączy teatr lalek, humor i estetykę fantastycznego horroru. – Zapraszamy do niesamowitego, plastycznego świata Tima Burtona, czaru sycylijskich marionetek i historii, w której Adam Mickiewicz trafia do świata zamieszkiwanego przez bohaterów i bohaterki jego własnych utworów. Jeśli myślicie, że o wieszczu wiecie wszystko, to przedstawienie z warszawskiego Teatru Lalka

• **„Adonis ma gościa"** FOT. MAGDA WOCH / KRAKOWSKI TEATR VARIETE

udowodni Wam szybko, że się mylicie – zapowiadają twórcy.

M jak Marta i Maciek

Ciekawą propozycją dla młodych (oraz dla ich rodziców i opiekunów, bo Krzysztofa Garbaczewskiego znamy głównie z propozycji dla dorosłych) będą „Podróże Guliwera" z Teatru Guliwer w Warszawie. Reżyser zabiera Guliwera w podróż, która może coś powiedzieć o wyzwaniach współczesności i życiu w szybko zmieniającym się świecie, którego nieodzowną częścią stała się technologia.

– Z jakimi pytaniami zmierzy się podróżnik? Jakie fantastyczne zwierzęta spotka na swojej drodze? Żeby się dowiedzieć – ruszajmy w drogę! – zapowiadają twórcy.

Spektakl wykorzystuje multimedia i elementy wirtualnej rzeczywistości, m.in. zaprojektowane przez Aleksandrę Wasilkowską lalki.

„Podróże Guliwera" obejrzymy 26 września.

Ze Szczecina przyjedzie do Krakowa Teatr Lalek Pleciuga. Artyści pokażą na Małej Boskiej spektakl „Czy to M...?" w reżyserii, ze scenariuszem i kostiumami Moniki Czajkowskiej o pierwszych zauroczeniach, relacjach i emocjach związanych z dorastaniem.

– „M" jak miłość? Tak, ale też „M" jak Magda, Marta, Malwina, Marcin, Maciek i Mateusz – grupa znajomych ze szkoły, którzy przeżywają pierwsze zakochania i zauroczenia oraz doświadczają intensywnych zmian związanych z dorastaniem. To, co jest dla nich nowe – uczucia, możliwości, relacje – fascynuje i przyciąga, ale pojawia się też wiele zasad, sytuacji i wyzwań komunikacyjnych, które napawają nastolatków lękiem i niepewnością – zdradza reżyserka.

Miejscem akcji będzie m.in. szkolna dyskoteka. Pokaz „Czy to M...?" 18 września.

Wśród festiwalowych gości z innych miast również Wrocławski Teatr Lalek ze spektaklem „Zła dziewczynka" w reż. Jakuba Krofty, TR Warszawa i „Power Play" w reż. Samary Hersch oraz Teatr Rampa na Targówku z przedstawieniem „Pippi" w reż. Agi Błach.

Podczas Małej Boskiej Komedii zaprezentują się krakowskie teatry. W programie pierwsza w historii Krakowskiego Teatru Variete sztuka dla dzieci i młodzieży, czyli „Adonis ma gościa" w reż. Rafała Supińskiego oraz „Tarabumba! Ale Cyrk..." w reż. Magdaleny Miklasz-Turny – spektakl powstały na 80-lecie Teatru Groteska.

Mała Boska Komedia 2026 odbędzie się od 13 września do 13 listopada 2026 roku w Krakowie. Szczegółowy program i bilety są dostępne na laznianowa.pl.

Unsound Festival

SOFT POWER,
2-6 października Warszawa,
8-11 października Kraków

Festiwal, bez którego kulturalna jesień w Krakowie straciłaby charakter. Nie ma w mieście drugiego tak różnorodnego przeglądu łączącego muzykę, nieoczywiste przestrzenie, performansy i coraz częściej sztuki wizualne.

Małgorzata Płysa i Mat Schulz, organizatorzy festiwalu, co roku dbają o najwyższy poziom imprezy i podnoszą poprzeczkę wyszukiwania muzycznych (i nie tylko) ciekawostek coraz wyżej. Tym razem postanowili zaprosić publiczność nie tylko do Krakowa – bazy Unsoundu od 23 edycji, ale również do Warszawy.

– W Warszawie i w Krakowie nie odbywają się dwa osobne festiwale, rywalizujące o uwagę publiczności. To dwie części tego samego dzieła. Każde z miast ma swoją własną tożsamość, jednak odbywające się w nich wydarzenia składają się w jedną spójną całość. Program w każdym z tych miast stanowi wyrazisty rozdział festiwalu, a połączy je Pociąg zwany Unsoundem, który wyruszy w podróż 7 października – mówi Mat Schulz, dyrektor artystyczny festiwalu.

Pociąg zwany Unsoundem

Motywem przewodnim tegorocznej edycji jest SOFT POWER.

– Dosłownie to miękka siła. Pierwotnie termin ten

REKLAMA 34449300

GRA Z KANTOREM: FRANCJA – AKT PIERWSZY

Spektakl w reżyserii Gisèle Vienne w Cricotece

Gisèle Vienne rozpoczyna tegoroczną „Grę z Kantorem". Jak przebiegnie nasza kolejna podróż w poszukiwaniu śladów Tadeusza Kantora w twórczości artystów i artystek z całego świata? Dowiemy się tego już we wrześniu i listopadzie. Kierunek: Francja.

Spektakl „Sketches of Crowd #8"

„Sketches of Crowd #8" to kameralna, dopasowana do przestrzeni Cricoteki wersja słynnego spektaklu „Crowd". Trzyosobowa etiuda badająca mechanizmy tłumu, samotności i rave'owej obecności powstała jako refleksja nad izolacją w czasie pandemii. Gisèle Vienne za każdym razem adaptuje spektakl do nowej przestrzeni (jednocześnie nadając mu kolejny numer), zgłębiając na nowo mechanizmy ujęte w spektaklu „Crowd": działanie percepcji oraz ciała unieruchomionego i ograniczonego przez to, co od niego niezależne. Spektakl będzie można zobaczyć 18 i 19 września w Cricotece przy ulicy Nadwiślańskiej 2-4 o godzinie 18:30. Po pokazie 18 września odbędzie się spotkanie z Gisèle Vienne.

Gisèle Vienne

Gisèle Vienne to francusko-austriacka choreografka, reżyserka, lalkarka i artystka sztuk wizualnych. Na jej twórczość składają się zarówno spektakle, często z pogranicza teatru i tańca, jak i instalacje artystyczne, filmy i fotografie. W swojej praktyce performatywnej Vienne skupia się na materialności ludzkich ciał i przedmiotów, dialektyce obecności i nieobecności, tego, co żywe i sztuczne, śledząc tęsknoty i lęki dzieciństwa, dorastania i kontrkultury, wnikając głęboko w podświadomość widzów i widzek. Jest obecnie jedną z najbardziej rozpoznanych i cenionych francuskich reżyserek i jedną z najbardziej niekonwencjonalnych w Europie. Jej prace prezentowane są na festiwalach, w teatrach i galeriach na całym świecie, w tym na wystawie „Kantor. Terapia widzeń" w Cricotece.

Gra z Kantorem 2026

Po raz kolejny wracamy do „Gry z Kantorem", tym razem po to, by przyjrzeć się trzem ważnym figurom współczesnej sceny francuskiej. Program tegorocznej edycji skupia się na twórczości Gisèle Vienne, Philippe'a Quesne'a i Nach, to przez ich pryzmat przyjrzymy się, w jaki sposób sztuka Tadeusza Kantora żyje w dziełach współczesnych artystów i artystek we Francji.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Organizator: Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie
Współorganizator: Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie
Sponsor Projektu: Kraków Airport
Kuratorka: Dorota Semenowicz
Patroni medialni: e-teatr, Gazeta Wyborcza, Tygodnik Powszechny, Magazyn SZUM, MINT Magazine, Radio Kraków, Radio Kraków Kultura, TVP3 Kraków, TVP Kultura

1 KR

eprasa.pl aed9c3bb49

opisywał wywieranie wpływu nie poprzez siłę, ale kulturę, dziś wymaga jednak zrewidowania. Chcemy zbadać, co mogą oznaczać łagodność i władza w czasach, gdy racja jest po stronie silniejszego, naznaczonych globalnym bezprawiem, silnym wpływem sztucznej inteligencji oraz kontrolą sprawowaną przez algorytmy, a jednocześnie przepełnionych kolektywną tęsknotą za wygodą, przytulnością i bezpieczeństwem, która czasem może wydawać się nie na miejscu – mówi Małgorzata Płysa, dyrektorka wykonawcza Unsound Festivalu.

Jakie projekty znajdą się w tegorocznym line upie festiwalu? To m.in. Actress prezentuje „Radical Frame", Ana Roxanne z udziałem Hashtag Ensemble, Arca prezentuje „Airdoll oraz Arca b2b Bobby Beethoven, Tianzhuo Chen (aka ASIANDOPEBOYS) oraz Siko Setyanto prezentują „Moyang&-Seaman", Azzi On The Beat, Bendik Giske, Blackhaine prezentuje „Saints in the Wethouse", Kode9 b2b Nikki Nair, Księżyc prezentuje „Eternal Circle" z udziałem Svitlany Nianio oraz przyjaciół, Liars prezentują koncert z okazji dwudziestolecia Drum's Not Dead" z udziałem Macia Morettiego oraz Tymka Papiora, Mandy, Indiana, WARP prezentuje The Providenza Ensemble (Mabe Fratti, Clarissa Connelly i Mark William Lewis) z udziałem Sinfonietty Cracovii, a także „WARSZAWA" Piotra Kurka oraz Wilhelma Sasnala z udziałem Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk".

Szczegółowy program i bilety na Unsound Festival znajdziemy na stronie unsound.pl.

Conrad Festival

Jak rozumieć „Nieposłuszeństwo"?
19-25 października

Międzynarodowy Festiwal Literatury, na który co roku przyjeżdżają najważniejsi pisarze i pisarki z całego świata. Motywem przewodnim 18. edycji przeglądu organizowanego przez Miasto Kraków, Krakowskie Biuro Festiwalowe i Fundację Tygodnika Powszechnego, jest Nieposłuszeństwo.

– O tym, jak można je rozumieć i wprowadzać w życie, będą opowiadać gościnie i goście reprezentujący różne języki, kultury i wrażliwości. Bohaterowie tekstów Josepha Conrada stają się zakładnikami czasów postępującej globalizacji. Ich rzeczywistość naznaczona jest migracjami, współdzieleniem świata z ludźmi innych nacji, rewolucją przemysłowo-technologiczną. Muszą odnaleźć się w świecie, w którym stare zasady już nie obowiązują, a nowe jeszcze nie zostały ustanowione. Sto lat później żyjemy w rzeczywistości, w której dotychczasowy porządek okazuje się równie nieadekwatny. Poszukajmy zatem wspólnie nowych literackich kompasów – mówi Paulina Frankiewicz, dyrektorka programowa Conrad Festivalu.

• **Olga Tokarczuk** FOT. JAKUB PORZYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Dyrektorka Krakowskiego Biura Festiwalowego i dyrektorka wykonawcza Conrad Festivalu, Carolina Pietyra, dodaje: – Jestem przekonana, że bogaty program tegorocznej edycji odpowie na różnorodne potrzeby publiczności. Czeka nas bowiem spotkanie z noblistką Olgą Tokarczuk na temat jej najnowszej książki, ale też rozmowa z Nathachą Appanah, laureatką Listy Goncourtów – polskiego wyboru. Co więcej, do Krakowa powraca Didier Eribon – tym razem będzie opowiadał o przyjaźni, wspólnie z Geoffroy de Lagasneriem i Édouardem Louisem. Festiwal Conrada to także spotkania z autorami komiksów Aurélienem Lozesem i Nicolasem Preslem, z ilustratorką i malarką Joanną Karpowicz oraz z jednym z najważniejszych polskich artystów wizualnych: Zbigniewem Liberą. Takiego święta zbuntowanej myśli nie można przegapić.

„Żyć to wzniecać paradoksy"

Ważną postacią tegorocznej odsłony przeglądu będzie Albert Camus.

REKLAMA 34448665

Kraków

STU
Krakowski Teatr
Scena STU
Al. Z. Krasińskiego 16-18
30-101 Kraków
www.scenastu.pl

Rezerwacja i sprzedaż biletów:
tel. 12 422 27 44
bilety@scenastu.pl
wwww.bilety.scenastu.pl

fot. Jeremi Astaszow

Nasze żony
reż. Wojciech Malajkat
15 i 16 września

fot. Radek Krzyżowski

Proszę zejść ze sceny
reż. Krzysztof Pluskota
17 i 18 września

fot. Radek Krzyżowski

Sprzedawcy gumek
reż. Marcin Hycnar
24 i 25 września

KRAKOWSKI TEATR SCENA STU – INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

To dlatego, że w tym roku mija 75 lat od premiery „Człowieka zbuntowanego", w którym algiersko-francuski myśliciel przedstawił własną filozofię buntu. W dyskusji „Żyć to wzniecać paradoksy" o wpływowym eseju wezmą udział: pisarz i tłumacz, a także wnuk noblisty – David Camus, historyczka Joanna Ostrowska, politolog Basil Kerski oraz Maciej Kałuża – założyciel Polskiego Stowarzyszenia Alberta Camusa. Panel zaplanowano na 19 października.

Kraków odwiedzi również w czasie festiwalu jeden z najbardziej uznanych pisarzy, tłumaczy i dziennikarzy Ameryki Południowej – Kolumbijczyk Juan Gabriel Vásquez.

– Jego książki, przełożone na ponad trzydzieści języków, są wyrazem niezgody: na politycznie poprawny fałsz i triumf teorii spiskowych, na spustoszenie wynikające z polaryzacji i wojny domowej w Kolumbii, wreszcie na sposób traktowania kobiet w maczystowskim społeczeństwie – podkreśla dyrektorka.

Temat przemocy wobec kobiet podejmuje również Cristina Rivera Garza – meksykańska pisarka i wykładowczyni. Laureatka Nagrody Pulitzera za książkę „Niezniszczalne lato Liliany" weźmie udział w spotkaniu „Co dzień jedna więcej" (22 października).

Literaturę anglojęzyczną będzie reprezentować m.in. urodzona w Wielkiej Brytanii Sophie Gilbert. W swojej książce „Girl on Girl. Jak popkultura zwróciła kobiety przeciw sobie" autorka pokazuje, jak wygórowane oczekiwania wobec kobiet zostały spotęgowane przez rozwój mediów i kapitalizmu. Na ten temat Gilbert porozmawia z kolejną gościnią festiwalu, hiszpańską dziennikarką Begoñą Gómez Urzaiz, autorką książki „Wyrodne. Opowieść o macierzyństwie i poczuciu winy" (22 października).

Szczegółowy program Conrad Festivalu jest dostępny na stronie conradfestival.pl.

Festiwal Gorczycki

Innowacje, 5-27 września, Śląsk i Kraków

Jeden z najważniejszych przeglądów na Śląsku ma popularyzować muzykę dawną i promować dziedzictwo kulturowe regionu. Patronem festiwalu jest Grzegorz Gerwazy Gorczycki, kompozytor, kapelmistrz i ksiądz, autor utworów sakralnych, mszy, motetów i kantat. Co łączy kompozytora z Krakowem? Praca w katedrze na Wawelu – najpierw w roli wikariusza (1694), następnie spowiednika katedralnego (1696), a potem kapelmistrza (1698). Wśród obowiązków Gorczyckiego było m.in. przygotowywanie repertuaru katedralnego, dyrygowanie muzykami i komponowanie własnych utworów.

Grzegorz Gerwazy Gorczycki był też opiekunem więźniów, osadzonych w basztach Zamku Królewskiego na Wawelu. Do dziś w Katedrze Wawelskiej wisi poświęcona mu tablica pamiątkowa, na której wdzięczni parafianie i uczniowie nazwali go „klejnotem kapłaństwa".

• **Juan Gabriel Vásquez** FOT. FRANCISCO CANED

Plany na 21. edycję? – Tegoroczny festiwal pod hasłem „Innowacje" ma pokazać największe innowacje i przemiany w historii muzyki, jakie dokonały się w dwóch epokach: baroku oraz w muzyce współczesnej. Przemiany te mają ogromne znaczenie dla dalszego biegu historii muzyki. Pojawiają się innowacje, wpływające na społeczeństwo, na twórców i ich dzieła. Pokażemy przemiany, które mogą stać się inspiracją do kolejnych transformacji, gdyż to, co nowe, zawsze ma swoje podstawy w tym, co stare. Jednym z głównych zadań festiwalu jest aspekt kulturotwórczy, a więc inspirowanie twórców do tworzenia – mówi Aleksandra Kabus z Festiwalu Gorczyckiego.

W festiwalu zapowiedziało udział kilka znakomitych orkiestr oraz soliści. – Wśród tegorocznych wykonawców znajdą się m.in. Capella Regia Polona, Capella Cracoviensis, Capella Gedanensis, Baltic Neopolis Orchestra, Meccore String Quartet, Śląska Orkiestra Kameralna Filharmonii Śląskiej, Chór Filharmonii Śląskiej, Chór Fresco, Orkiestra Śląskich Kameralistów oraz wybitni soliści, m.in. Olga Pasiecznik, Adrian Janus, Agata Szymczewska, Volodia Mykytka, Agata Kielar-Długosz, Łukasz Długosz, Anna Ogińska, Piotr Lato, Maciej Zimka, Aleksandra Gajecka-Antosiewicz i Leszek Kołodziejski – wymienia Aleksandra Kabus. Repertuar obejmie m.in. dzieła instrumentalne i wokalne Johanna Sebastiana Bacha, Antonia Vivaldiego, Georga Friedricha Händla, Georga Philippa Telemanna, Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego, Wolfganga Amadeusa Mozarta oraz kompozytorów współczesnych.

21. Międzynarodowy Festiwal im. Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego odbędzie się między 5 a 27 września w Bytomiu, Chorzowie, Katowicach, Tarnowskich Górach, Raciborzu, Radzionkowie, Świerklańcu, Świętochłowicach i Krakowie. Szczegółowy program festiwalu dostępny na stronie gorczycki.pl.

33. Międzynarodowy Festiwal Filmowy Etiuda & Anima

Po raz pierwszy bez pana Bogusława, 26-31 października

Ostatnim w roku festiwalem filmowym w Krakowie od ponad trzydziestu lat jest

REKLAMA 34449022

1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

Etiuda&Anima. Tegoroczna edycja będzie pierwszą bez jej założyciela, pomysłodawcy i dyrektora Bogusława Zmudzińskiego. Twórca festiwalu zmarł 4 lipca 2026 roku. Był wszechstronnym filmoznawcą, doktorem nauk humanistycznych, uwielbianym przez studentów wykładowcą Wydziału Humanistycznego AGH w Krakowie oraz Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Twórców Animacji ASIFA, Stowarzyszenia Filmowców Polskich i Stowarzyszenia Rotunda w Krakowie oraz wieloletnim ekspertem Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

Bogusław Zmudziński zostawił po sobie festiwal, który na stałe wpisał się w kalendarz i serca krakowian. Przegląd konfrontuje osiągnięcia studentów szkół filmowych i artystycznych z całego świata oraz dorobek twórców animacji artystycznej – zarówno profesjonalistów, studentów, jak i realizatorów niezależnych. W jego ramach rozgrywają się trzy konkursy: „Etiuda", w którym filmowcy walczą o Złote, Srebrne i Brązowe Dinozaury, „Anima", w którym do wygrania Złote, Srebrne i Brązowe Jabberwocky oraz „Anima 60+" dla filmów animowanych powyżej 60 minut. Już dziś wiemy, że do konkursu „Etiuda" zakwalifikowano 26 filmów z m.in. Słowacji, Litwy, Brazylii i Ekwadoru. Pozostałe informacje na temat festiwalu będą pojawiały się regularnie na stronie etiudaandanima.pl. Pokazy konkursowe zaplanowano m.in. w kinie ASP, Paradox i Agrafce.

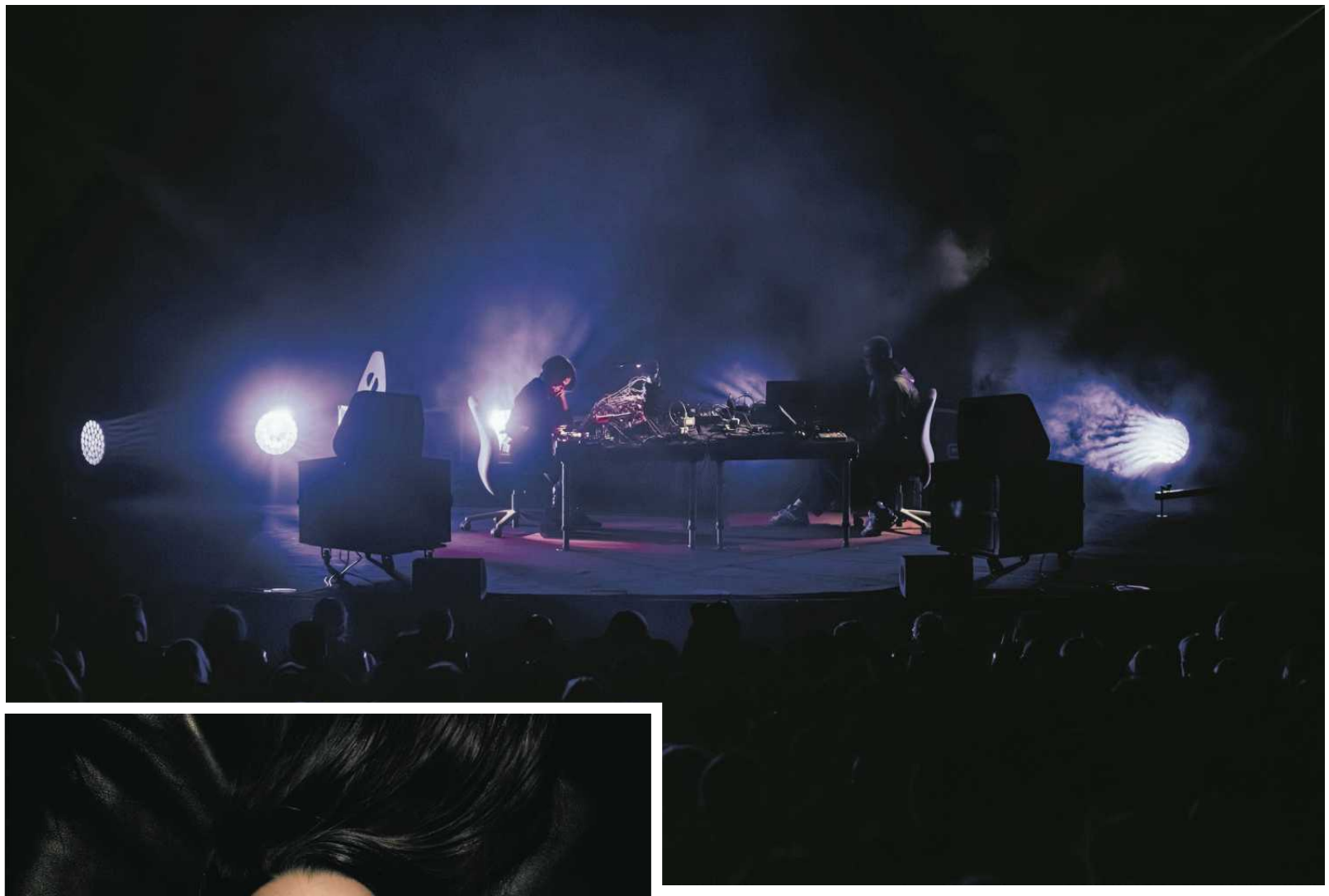
Program 33. edycji pojawi się niebawem na stronie etiudaandanima.pl.

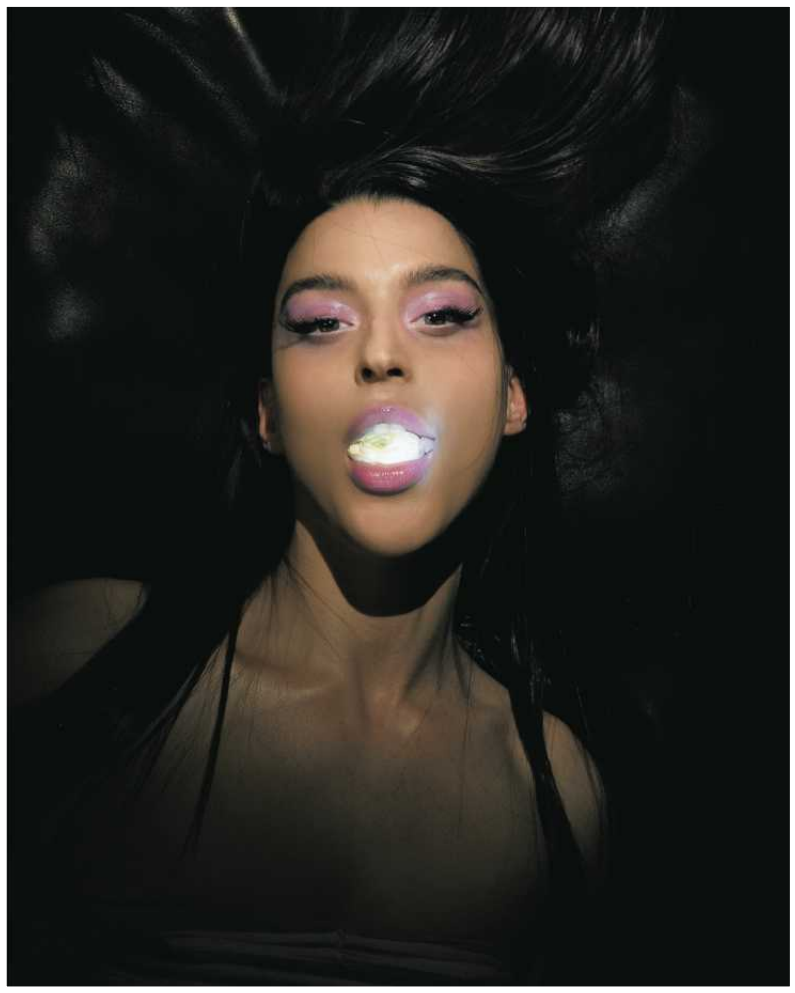
12. Festiwal im. Zygmunta Haupta

Jedziemy do Gorlic, październik 2026

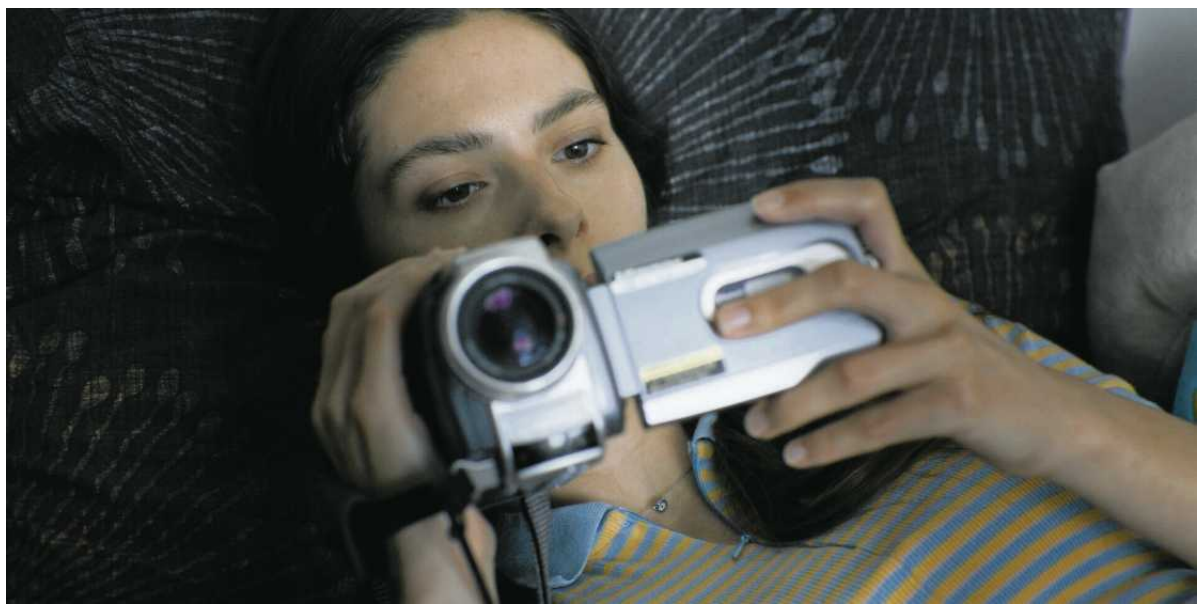
Zygmunt Haupt był malarzem, architektem i pisarzem. Pisał reportaże i opowiadania, a te publikował m.in. paryskiej „Kulturze" Jerzego Giedroycia oraz w nowojorskich „Tematach". Choć artysta zmarł w 1975 roku, o jego twórczości wciąż się dyskutuje. Na przykład na festiwalu w Gorlicach. Program tegorocznej 12. odsłony przeglądu poznamy niebawem. Spotkania z autorami i autorkami będą odbywały się w Gorlickim Centrum Kultury (Józefa Michalusa 4) oraz Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Stanisława Gabryela w Gorlicach (Jagiełły 1).

Szczegółowy program Festiwalu Haupta pojawi się wkrótce na stronie festiwalhaupta.pl.

• **Arca** FOT. SAINT AKA CASSANDRA ANTONIADES

• **Kadr z filmu „Swept by Silence/Odviate tichom", reż. Andrej Zelenec** FOT. MATERIAŁY PRASOWE FESTIWALU ETIUDA & ANIMA

• **Unsound Festival 2026 odbędzie się po raz pierwszy w dwóch miastach: Warszawie i Krakowie. Na zdjęciu ubiegłoroczny koncert Suzanne Ciani**
FOT. MICHAŁ MURAWSKI

Sacrum Profanum

Festiwal przekracza granice, listopad 2026

Od dwudziestu trzech lat Sacrum Profanum przekracza muzyczne granice, eksperymentuje z muzyką i stwarza okazje do nietypowego doświadczania dźwięków. Przed rokiem działania skupiały się wokół hasła „Instaimprowizacje".

– Sacrum Profanum nadal buduje mosty między estetykami, dziedzinami sztuki i wspólnotami, skupiając się na znaczeniu i różnych interpretacjach nazwy festiwalu. Koncentrujemy się na improwizacji, współpracy, kierowaniu się intuicją, działaniu z intencją, interakcji z dziełem oraz inspiracji. Planujemy działania łączące muzykę z teatrem, performansem, literaturą, sztuką, wychodzące w przestrzeń publiczną (site-specific) oraz koncert wspólnotowy. Podejmujemy tematy natury, pamięci, obecności, troski o siebie, a przede wszystkim czasu – mówił przed rokiem Krzysztof Pietraszewski, dyrektor artystyczny Sacrum Profanum. Koncerty odbyły się w różnych miejscach, m.in. o świcie na kopcu Krakusa. Co organizatorzy wymyślili w tym roku? Program poznamy niebawem.

Szczegóły na stronie sacrumprofanum.com.

19. Międzynarodowy Festiwal Teatralny Boska Komedia

Stolica polskiego teatru, 1-20 grudnia

Najbardziej wyczekiwany moment w roku dla widzów i środowiska artystycznego. Na Boską Komedię przyjeżdżają do Krakowa zespoły z całej Polski, ostatnio równie często miasto odwiedzają również goście z zagranicy. Nic dziwnego – grudzień w Krakowie to przegląd najciekawszych spektakli ostatniego sezonu, lustro współczesnych nastrojów, przestrzeń inspiracji, miejsce nieoczywistych spotkań i dyskusji. Kiedy tylko do sprzedaży trafiają bilety na festiwalowe spektakle, krakowski Internet znacznie przyspiesza, starając się sprostać gigantycznemu zainteresowaniu widowni.

Ubiegłoroczny bank nagród rozbił Teatr Śląski w Katowicach. Grand Prix festiwalu, czyli Boskiego Komedianta zespół Roberta Talarczyka zdobył za spektakl „Tkocze" w reż. Mai Kleczewskiej. Nagrodę przyznało jury składające się z przedstawicieli środowiska teatralnego z Tajwanu, Niemiec, USA, Meksyku i Estonii. Jurorzy wskazali też najlepszych aktorów i aktorki – nagrody powędrowały do Aleksandry Bernatek, Grażyny Bułki i Marcina Gawła (Teatr Śląski w Katowicach) oraz Martyny Krzysztofik (Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie) i Grzegorza Mielczarka (Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie).

Zaproszone do tegorocznej edycji spektakle poznamy dopiero jesienią. Tegoroczny program i bilety pojawią się niebawem na stronie boskakomedia.pl. ● 1 KR

eprasa.pl aed9c3bb49

TEATR BARAKAH – SPOŁECZNA INSTYTUCJA KULTURY

Nowy sezon Teatru BARAKAH

Prapremiery, spektakle, spektakle z tłumaczeniem na PJM, czytania performatywne, konkurs z przeglądem dramaturgicznym, cykl spotkań i akcji społecznych, arteterapia, koncerty, wystawy sztuki oraz wyjazdy na festiwale – nowy sezon Teatru BARAKAH to różnorodny program na scenie przy ul. Paulińskiej 28 w Krakowie.

Teatr BARAKAH nie zwalnia tempa – od początku 2026 roku zrealizował blisko 150 wydarzeń. Kontynuuje swoją linię programową, sięgając po dzieła światowej kinematografii oraz literatury. 5 listopada odbędzie się prapremiera sztuki z elementami transopery „Ostatnie Kuszenie Chrystusa. Ewangelia Wątpliwości" według scenariusza i w reżyserii Michała Telegi, z muzyką Daniela Grupy. Twórcy sięgają do filmu Martina Scorsese, proponując współczesne odczytanie opowieści o Jezusie z Nazaretu – nie jako o figurze boskiej, lecz o człowieku pełnym wątpliwości, rozdartym pomiędzy duchem a ciałem, między powinnością a pragnieniem. Kolejną prapremierą będzie spektakl inspirowany „Lotem nad kukułczym gniazdem" Kena Keseya i filmem Miloša Formana, w reżyserii Jadwigi Klaty, która została nagrodzona przez Teatr BARAKAH podczas 15. Forum Młodej Reżyserii.

W rozpoczynającym się sezonie widzowie będą mogli zobaczyć najnowsze spektakle BARAKAH. Wyróżniona Marką Radia Kraków „Moja miłość" Jerzego Duszewskiego, Macieja Gorczyńskiego i Adama Krepskiego w reżyserii Macieja Gorczyńskiego to opowieść o białoruskim reżimie Łukaszenki i społeczności Queer, która na opresję odpowiada humorem i buntem. „American Beauty – sprostowanie" Szymona Króla w reżyserii Michała Nowickiego opowiada o rozpadzie amerykańskiego snu, kryzysie relacji i wykorzystywaniu seksualnym nieletnich, wykorzystując współczesną perspektywę.

„Moja miłość", reż. Maciej Gorczyński, na zdjęciu Adam Krepski • fot. Piotr Kubic

Jesienią odbędą się także cztery czytania performatywne i spotkania z twórcami w ramach cyklu „Światło na tekst. Nagroda Dramaturgiczna im. Tadeusza Różewicza", realizowanego we współpracy z Teatrem Miejskim w Gliwicach.

Do końca sierpnia Teatr BARAKAH przyjmuje zgłoszenia do konkursu dramaturgicznego w ramach „Przeglądu Młodej Dramaturgii – III edycja". Cztery zwycięskie dramaty zostaną zaprezentowane 16 i 17 grudnia.

Kontynuowany będzie także cykl „Rozważania" – rozmowy i spotkania poświęcone ważnym problemom społecznym, m.in. zdrowiu, prawom człowieka, przemocy, hejtowi, środowisku, wypaleniu zawodowemu oraz niepewności ekonomicznej. Z kolei 5, 6 i 7 września odbędą się zajęcia z muzykoterapii – „Sesja relaksacji dźwiękiem", a 18 października zaplanowano kolejne wydarzenie pt. „Zaadoptuj bezdomnego psiaka w Teatrze BARAKAH".

W nadchodzących miesiącach Teatr BARAKAH zaprasza także na koncerty, wystawy i spektakle z aktualnego repertuaru. Wśród siedemnastu tytułów znajdują się m.in. „Niebezpieczne związki", „Twin Peaks: do drzwi czerwonych zapukam", „Inni ludzie" oraz „Marzyciele". W repertuarze pojawią się również „Persona K2" i „Rosemary" z tłumaczeniem na Polski Język Migowy. „Requiem dla snów" zostanie zaprezentowane 10 września podczas Multižánrový divadelný festival w Namiestowie na Słowacji, a 24 września – w ramach XV Zakopiańskich Prezentacji Artystycznych „Pępek Świata". BARAKAH rozwija także dostępność infrastrukturalną – teatr zakupił m.in. schodołaz ułatwiający dostęp osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi oraz nowe, wygodne krzesła na widownię.

Nowy sezon zainauguruje wystawa fotografii z warsztatów teatralnych, plastycznych i muzycznych. Wernisaż odbędzie się 4 września.

Szczegółowy repertuar i informacje o wydarzeniach: www.teatrbarakah.com.
Teatr BARAKAH zaprasza!

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

„American Beauty – sprostowanie", reż. Michał Nowicki, na zdjęciu Monika Kufel i Hubert Woliński • fot. Piotr Kubic

34447618

1 KRA

eprasa.pl aed9c3bb49

Jesień należy do sztuki

Picasso, Vermeer i wielkie wystawy w krakowskich muzeach

Pierwsza w Polsce wystawa poświęcona Cepelii, Vermeer na Zamku Królewskim na Wawelu, retrospektywa Magdaleny Abakanowicz w MOCAK-u, historia Fabryki Schindlera przypomniana po latach, premiera dokumentu o hotelu Forum. **Krakowskie muzea i galerie są gotowe na długie jesienne wieczory.**

Marta Gruszecka

• **Specjalny pokaz obrazu Johannesa Vermeera „Kobieta z naszyjnikiem z pereł" ze zbiorów Gemäldegalerie w Berlinie odbędzie się w listopadzie na Wawelu** FOT. ZBIORY KRÓLEWSKIEJ GALERII OBRAZÓW MAURITSHUIS W HADZE

Muzeum Krakowa

„Kunszt i Fach. Kraków rzemieślników", do 25 października, Pałac Krzysztofory

Wystawa bazuje na spuściźnie dawnych krakowskich rzemieślników. Eksponaty są świadkami historii dawnych mieszkańców miasta – ich życia codziennego, nauki, kunsztu ich pracy, życia religijnego, zaangażowania społecznego w sprawy miasta i narodu. Oprócz muzealiów ze zbiorów Muzeum Krakowa, zobaczymy także zabytki z innych krakowskich instytucji: Muzeum Narodowego, Etnograficznego, Archeologicznego, Archiwum Narodowego, Dzieła Pomocy Ojca Pio oraz Cechu Rzemiosł Spożywczych, a także Muzeum Ziemi Tarnowskiej, Muzeum Ziemi Sądeckiej oraz Muzeum im. prof. S. Fischera w Bochni.

Istotną częścią wystawy jest ścieżka edukacyjna dla najmłodszych. – Przez wystawę prowadzi dzieci myszka Trudzia. Zaprasza do pracy z kartą zadań, a także wskazuje miejsca, gdzie mali zwiedzający mogą zajrzeć do skrzyni cechowej, dotknąć intarsji czy ułożyć w odpowiedniej kolejności układankę z elementami fortyfikacji miejskich – mówi dr Katarzyna Moskal, kuratorka wystawy.

Akcja „Rozbić więzienie". Dni Pamięci Ofiar Gestapo 2026, 11-14 września, Ulica Pomorska

Tegoroczna, dwudziesta edycja, odbywa się w 80. rocznicę rozbicia więzienia św. Michała i będzie poświęcona pamięci Krakowian, którzy stracili życie w więzieniach podczas okupacji niemieckiej i w okresie terroru komunistycznego oraz tych, którzy próbowali ich ocalić. W programie m.in. otwarcie wystawy plenerowej Akcja „Rozbić więzienie" na placu Inwalidów, spotkanie poświęcone pamięci Józefy Mikowej i spacer edukacyjny „Śladami akcji rozbicia więzienia św. Michała".

Zajrzyj do Huty 2026, 18-20 września

Inicjatywa od siedemnastu lat na stałe wpisuje się do kalendarza kulturalnych imprez nowohuckich. Organizatorem akcji jest Muzeum Nowej Huty, oddział Muzeum Krakowa, które zaprasza do współpracy liczne instytucje działające na terenie dzielnicy oraz jej mieszkańców, chcących opowiedzieć o swojej Małej Ojczyźnie. W ostatnich latach w projekt angażują się także lokalni przedsiębiorcy. Co w programie? Spacery, wycieczki autokarowe (w tym zabytkowymi pojazdami), wyprawy rowerowe, gry terenowe, warsztaty dla dzieci i rodzin, zajęcia sportowe, zabawy podwórkowe, pokazy filmowe, wykłady dotyczące Nowej Huty wygłaszane przez specjalistów w różnych dziedzinach, zwiedzanie niedostępnych na co dzień miejsc, przejażdżki samochodami z PRL-u, spotkania z mieszkańcami Nowej Huty i świadkami historii.

– W tym roku po raz pierwszy będzie można zwiedzić otwartą główną wystawę stałą Podziemnej Nowej Huty zatytułowaną „Schrony w Nowej Hucie – dziedzictwo zimnej wojny", która prezentowana jest na osiedlu Szkolnym 22 – zaprasza Mateusz Boczar z Muzeum Krakowa.

„Kamienica – przestrzeń otwarta", 6-31 października, Kamienica Hipolitów

Druga wystawa powstała w wyniku współpracy ASP w Krakowie (Wydział Intermediów) z Muzeum Krakowa (Kamienica Hipolitów). Punktem odniesienia na 2026 rok jest kultura materialna – zachowane przedmioty codziennego użytku z kolekcji przechowywanej w Kamienicy Hipolitów. Stały się one źródłem inspiracji i twórczej interpretacji dla studentów i absolwentów Wydziału Intermediów.

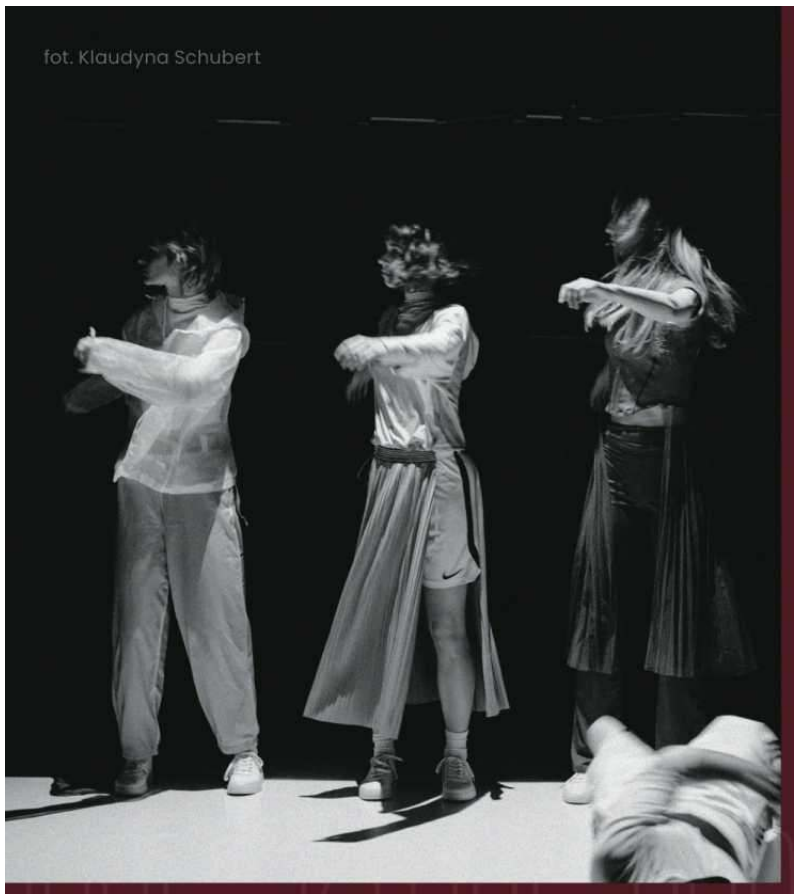
– Wystawa odpowiada na potrzebę uświadamiania i wyczulenia studentów i odbiorców na przedmiot codzienny, jego aspekt praktyczny, wymiar estetyczny. To także osadzenie go w kontekście pamięci, bo przedmioty przywodzą skojarzenia, a także mogą komunikować w dosłowny lub bardziej symboliczny sposób treści społeczne – mówi Mateusz Boczar z Muzeum Krakowa. Wystawę poprzedziły kilkumiesięczne konsultacje i warsztaty, na temat znaczenia i rozumienia, jaką wartością jest przedmiot użytku codziennego, tym bardziej sprzed 100 lat.

Jom Riszon – Niedziela w Starej Synagodze, 11 października, Stara Synagoga

Święto oddziału Muzeum Krakowa, Starej Synagogi, które ma w planach przybliżyć dziedzictwo Żydów sefardyjskich i aszkenazyjskich. W programie m.in. wykład dr. hab. Macieja Tomala, prof. UJ, pt. „Dwie tradycje, jeden żydowski świat. Judaizm sefardyjski i aszkenazyjski", koncert w sali głównej mężczyzn Starej Synagogi, oraz występ Wassima Ibrahima z zespołem w ramach cyklu „Sztuka Muz"

eprasa.pl aed9c3bb49

fot. Klaudyna Schubert

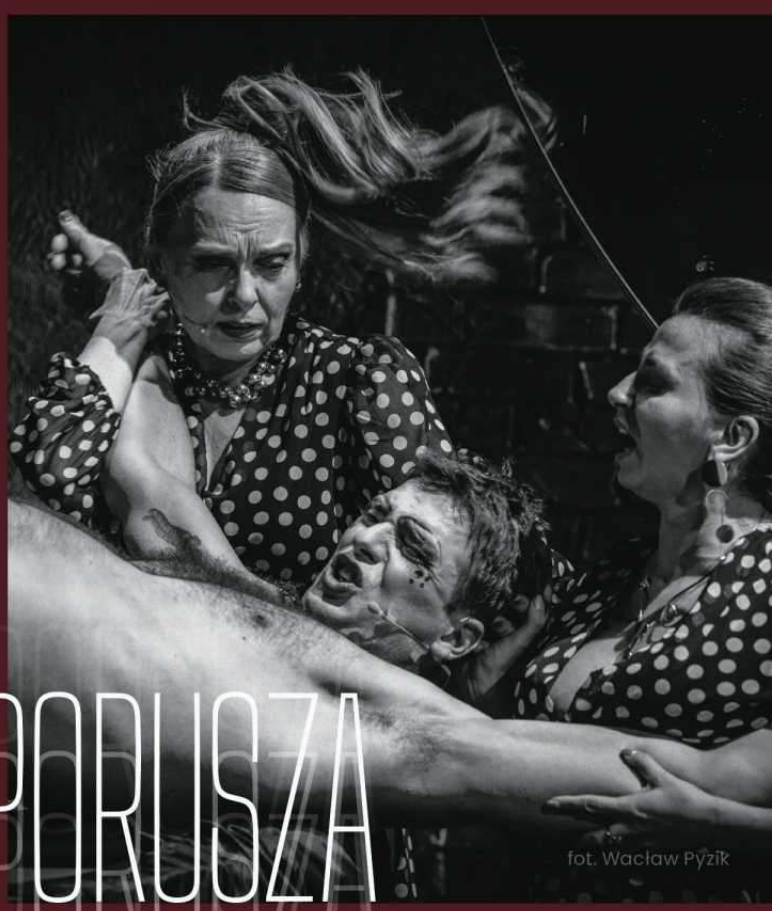

TEORIA ZMĘCZENIA

KTO TEATR

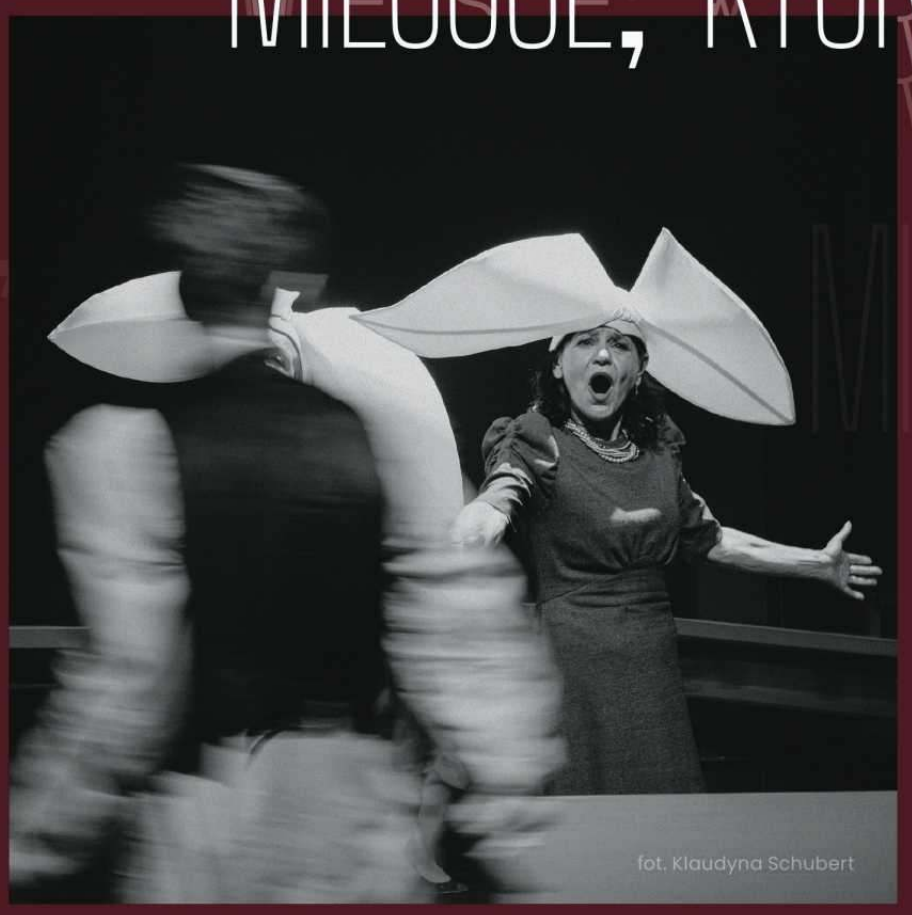
ul. Zamoyskiego 50,
Kraków

CAFÉ LUNA

fot. Wacław Pyzik

MIEJSCE, KTÓRE PORUSZA

fot. Klaudyna Schubert

SALON BIZARRE

fot. Wacław Pyzik

ARCADIA

Sezon 2026/2027
teatrkto.pl

34447878

eprasa.pl aed9c3bb49

„Fabryka Schindlera – historie miejsca”, 16 października 2026 – 8 sierpnia 2027, Fabryka Schindlera

Opowieść o tym, jak doszło do tego, że w dawnym budynku administracyjnym Deutsche Emailwarenfabrik (DEF), kierowanej przez Oskara Schindlera w czasie niemieckiej okupacji, powstało jedno z najchętniej odwiedzanych krakowskich muzeów. Poprzez zdjęcia, dokumenty, oryginalne obiekty, a przede wszystkim relacje świadków odwiedzający dowiedzą się, jak wyglądała praca w fabryce i jak doszło do powstania słynnej „listy Schindlera”.

Jesienno-zimowy program Muzeum Krakowa obejmuje również m.in. Educatorium (sympozjum o sztuce, 6 listopada, Pałac Krzysztofory), Osadzanie Chochoła (21 listopada, Rydlówka), Thesaurus z Mikołajem (warsztaty ozdób choinkowych z ekologicznych materiałów, 4-5 grudnia, Thesaurus Cracoviensis), 84. Konkurs i wystawę szopek krakowskich (3 grudnia) oraz pokonkursową wystawę szopek (9 grudnia 2026 – 28 lutego 2027) oraz korowód kolędniczy (29 grudnia, Rydlówka).

Szczegółowe informacje o programie Muzeum Krakowa i biletach znajdziemy na stronie muzeumkrakowa.pl.

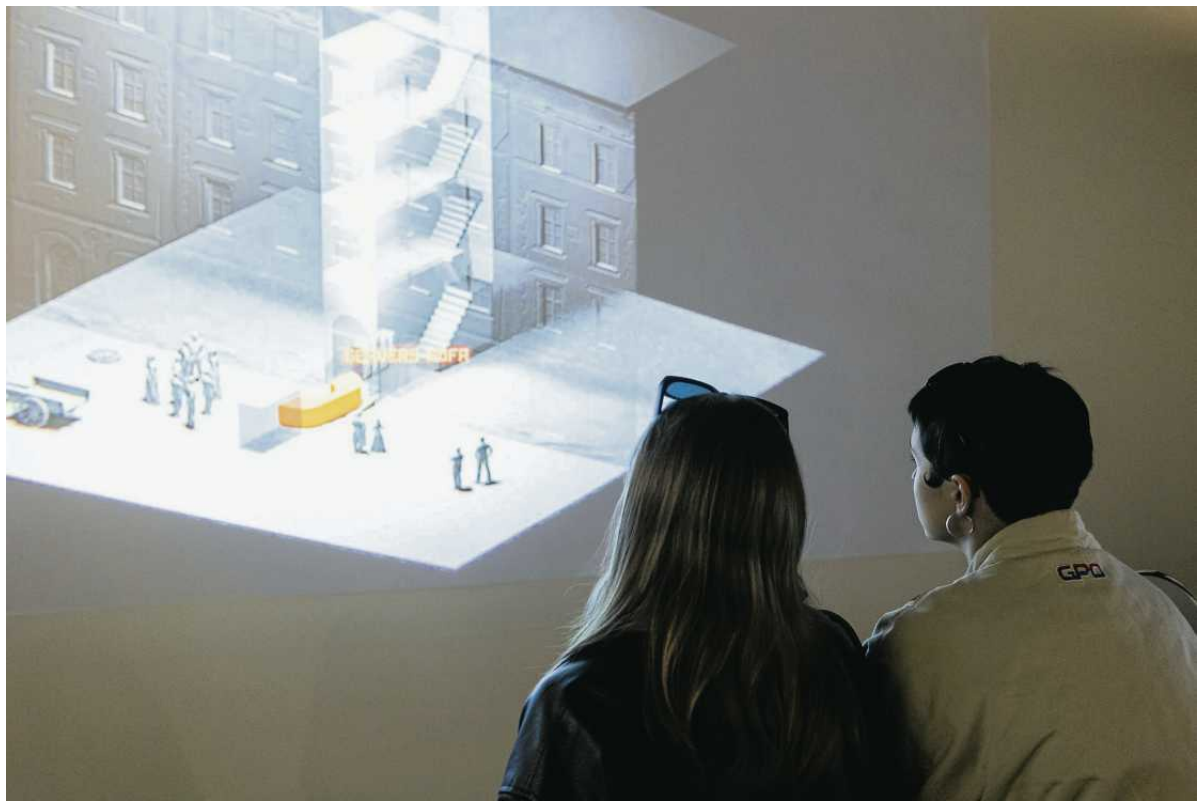
Muzeum Narodowe w Krakowie

„Picasso i pikasiaki. Nowoczesna ceramika”, 11 września 2026 – 7 lutego 2027, MNK Szołayscy

Gdy w 1948 roku Pablo Picasso przyjechał na Światowy Kongres Intelektualistów w Obronie Pokoju, odbywający się we Wrocławiu, przywiózł ze sobą 20 dużych półmisków wykonanych z fajansu w Atelier Madoura w Vallauris na południu Francji. Przekazał je wówczas do zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie. – To prace unikatowe, własnoręcznie malowane i ryte przez artystę. Półmiski Picassa rzadko opuszczają stolicę. W 1964 roku mieliśmy okazję eksponować trzy z nich na wystawie ceramiki europejskiej zorganizowanej przez Muzeum Narodowe w Krakowie. Po ponad 60 latach możemy zobaczyć je ponownie. Tym razem pokażemy sześć obiektów z warszawskiej kolekcji Picassa, a towarzyszyć im będzie polska nowoczesna ceramika – prace artystów i artystek z kilku środowisk oraz wyroby fabryczne – czyli tzw. „pikasiaki” lub „pikasy” – zapowiada Bożena Kostuch, kuratorka wystawy.

„Oblicza Czapskiego”, 18 września 2026 – 31 stycznia 2027, MNK Gmach Główny

Wystawa jubileuszowa, powstała w 130. rocznicę urodzin artysty i w roku pod jego patronatem, staje się okazją do przyjrzenia się wielorakim obliczom sztuki Czapskiego – stąd jej tytuł. – Na wystawie zgromadziliśmy ponad pięćdziesiąt dzieł malarstwa i rysunku głównie z kolekcji prywatnych (krajowych i zagranicznych), pochodzących zwłaszcza od bezpośrednich spadkobierców sióstr Czapskiego. Ten rodzinny i intymny charakter rzadko eksponowanych dzieł znajduje odbicie w strukturze wystawy. Ekspozycję otwierają autoportrety w pracowni, które w przestrzeni otulone są malarskimi i rysunkowymi przedstawieniami bliskich mu ludzi (m.in. czułymi portretami członków rodziny), przedmiotów (z uporem powtarzane przez całe życie martwe natury) i widoków (w tym majątków rodzinnych) – zapowiada dr Magdalena Ludera, kuratorka i autorka scenariusza wystawy.

• **Między 6 a 31 października Muzeum Krakowa zaprosi na nową wystawę czasową „Kamienica – przestrzeń otwarta” w Kamienicy Hipolitów** FOT. PIOTR IDEM / MUZEUM KRAKOWA

„Obywatelka Cepelia”, 8 października 2026 – 21 lutego 2027, MNK Gmach Główny

Pierwsza w Polsce, krytyczna, przekrojowa wystawa poświęcona jednej z najbardziej wpływowych, a jednocześnie najmniej rozumianych instytucji wytwarzającej i dystrybuującej przedmioty artystyczne i dzieła sztuki. – Cepelia (Centrala Przemysłu Ludowego i Artystycznego) przez cztery dekady kształtowała codzienną estetykę Polaków, wpływając na wygląd ich mieszkań, stroju, pamiątek, a nawet na zbiorowe wyobrażenia o ludowości i tradycji. Miała istotne znaczenie dla budowania wizerunku kraju zagranicą. Wystawa prezentuje ten fenomen w szerokiej perspektywie, łącząc konteksty społeczne, projektowe, wizualne i ideologiczne – mówią prof. UAM dr hab. Piotr Korduba oraz dr Anna Wiszniewska, kuratorzy wystawy. Ekspozycja odsłania pełne spektrum funkcjonowania Cepelii – od projektowania i produkcji, przez badania i eksperyment, po system sprzedaży i wystawiennictwa. – W przestrzeniach wystawy zobaczymy zarówno wyroby nowoczesne, jak i tzw. ludowe i retro oraz modę, biżuterię, pamiątkarstwo, plakaty i wydawnictwa – zapowiadają kuratorzy.

„W lustrze Dantego. Kuszenie i ostrzeżenie”, 27 listopada 2026 – 23 maja 2027, MNK Gmach Główny

Wystawa opowiada o jednym z najstarszych motywów w historii sztuki – kuszeniu i ostrzeżeniu przed błędem. – Artyści od wieków pokazują, jak człowiek mierzy się z własną słabością, lękiem i pokusą – od średniowiecznych wizji grzechu, przez doświadczenia wojen napoleońskich i XX-wiecznych katastrof. Najważniejszym punktem odniesienia dla ekspozycji jest Boska komedia Dantego – ponadczasowy poemat, który stał się symbolem duchowej wędrówki, rozliczenia z własnymi winami i poszukiwania drogi wyjścia z ciemności. To właśnie przejście przez dantejskie zaświaty i obecne tam motywy staną się główną osią narracji wystawy – zapowiada Światosław Lenartowicz, kurator wystawy.

Zamek Królewski na Wawelu

Festiwal interpretacyjny „Wawel jest Wasz”, 24-27 września

Czwarta edycja przygotowana pod kierunkiem dr Bogumiły Wiśniewskiej odbywa się pod hasłem „Bezpieczeństwo w muzeum”. Przegląd towarzyszy otwarciu wystawy „Lary i Penaty, O budowaniu poczucia bezpieczeństwa w architekturze” (pierwotnie prezentowanej w Pawilonie Polskim na 19. Międzynarodowej Wystawie Architektury – Biennale w Wenecji w 2025 roku) i zaprasza do refleksji nad bezpieczeństwem – zarówno jako troską o materialne dziedzictwo, jak i potrzebą schronienia, harmonii i równowagi. – Spotkania literackie, spacery tematyczne, warsztaty i panele dyskusyjne pozwolą spojrzeć na tę ideę z perspektywy historycznej, kulturowej, społecznej i osobistej. Wspólnie poszukamy odpowiedzi na pytania o to, jak przez wieki ludzie budowali poczucie bezpieczeństwa i jak sztuka, literatura oraz kultura pomagają budować wspólnotę, zaufanie i schronienie – zapowiada Urszula Wolak-Dudek z Zamku Królewskiego na Wawelu.

„Lary i Penaty. O budowaniu poczucia bezpieczeństwa w architekturze”, 24 września 2026 – 6 stycznia 2027

Ekspozycja podejmuje temat jednej z podstawowych funkcji architektury – ochrony. – Od prapoczątków budynki miały zapewniać schronienie, a współcześnie architektura mierzy się także z katastrofą klimatyczną, wojnami czy perspektywą masowych migracji. Wystawa poszukuje odpowiedzi na te wyzwania w kultywowanych do dziś przesądach budowlanych. Osadzona w polskiej tradycji, pokazuje praktyki i rytuały związane z zapewnianiem poczucia bezpieczeństwa jako przejaw przednowoczesnej, zbiorowej inteligencji i odpowiedź na lęki – zarówno dawne, jak i współczesne – zapowiada rzeczniczka Wawelu.

„Anna Jagiellonka. Wszystkie twarze królowej”, 22 października 2026 – 14 lutego 2027

Córka Zygmunta Starego, siostra ostatniego króla z dynastii Jagiellonów i żona Stefana Batorego – Anna Jagiellonka przez lata pozostawała w cieniu swoich wielkich krewnych. Wystawa pokazuje ją jednak jako samodzielną władczynię, fundatorkę, mecenaskę i strażniczkę dynastycznego dziedzictwa.

„Zdrowie to sztuka. Sztuka to zdrowie”, listopad 2026

Akcja skierowana m.in. do osób neuroróżnorodnych i seniorów. To okazja nie tylko do zwiedzania zamkowych przestrzeni, ale również do głębszej refleksji nad tym, jak sztuka może wpływać na nasze zdrowie, emocje i sposób postrzegania świata. – Sztuka jako nośnik emocji i doświadczeń otwiera przed nami nowe perspektywy, inspiruje do zadawania pytań o sens życia oraz skłania do zatrzymania się na chwilę w codziennym biegu – mówi Urszula Wolak-Dudek.

„Ekstazy. Bernini na Wawelu”, 5 listopada 2026 – 6 stycznia 2027

Kontynuacja dwóch ekspozycji prezentujących arcydzieła rzeźby nowożytnej: „Ekspresji” (2023) i „Emocji” (2024). – Tym razem prezentowane zabytki skupiają się wokół pojęcia ekstazy, ukazując ludzkie stany uczuciowe – od wewnętrznego przeżywania emocji, przez ich zewnętrzną manifestację, po ekstremalne uniesienie. Na wystawie szczególne miejsce zajmą artefakty związane z „Ekstazą św. Teresy z Ávilli” Gian Lorenzo Berniniego, m.in. bozzetto „Twarzy św. Teresy z Ávilli”, rysunki oraz projekt ołtarza w kaplicy Cornaro – wymienia rzeczniczka Wawelu.

„Vermeer na Wawelu”, 27 listopada 2026 – 28 lutego 2027

Specjalny pokaz obrazu Johannesa Vermeera „Kobieta z naszyjnikiem z pereł” ze zbiorów Gemäldegalerie w Berlinie. Obraz, datowany na około 1663 – 1664 rok, przedstawia młodą kobietę, która stojąc przed lustrem, unosi w dłoniach perłowy naszyjnik. Ubrana jest w charakterystyczny żółty kaftan obszyty futrem. Do spokojnego wnętrza wpada światło z okna częściowo przesłoniętego żółtą zasłoną. Oszczędna kompozycja, subtelna gra światła oraz skupienie bohaterki nadają tej codziennej scenie atmosferę ciszy i intymności.

„Oniricon wawelski”, 19 listopada 2026 – 28 lutego 2027

Spojrzenie na Wawel pomiędzy snem a rzeczywistością. – „Oniricon wawelski” to interwencja artystyczna Małgorzaty Stachurskiej, artystki i konserwatorki sztuki od lat związanej z Pracownią Malarstwa Zamku Królewskiego na Wawelu. W swoich grafikach przetwarza dobrze znane przestrzenie, dzieła i symbole królewskiej rezydencji, nadając im nieoczywisty, oniryczny charakter. Inspiracją dla prezentowanych prac stały się m.in. Zbrojownia, Skarbiec Koronny, wawelskie kurdybany i renesansowe głowy stropowe. Dzieła zostaną pokazane w miejscach, które były źródłem ich powstania, tworząc dialog między historycznymi wnętrzami a osobistą wizją artystki – zapowiada Urszula Wolak-Dudek.

„Oświecone. Sztuka światła”, 19 listopada 2026 – 28 lutego 2027

Historyczne rzemiosło spotka się ze współczesnym projektowaniem. Wystawa prezentuje kolekcję brązów złoconych ze zbiorów Zamku Królewskiego na Wawelu, uzupełnioną wybranymi przykładami z Muzeum Narodowego w Warszawie i Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie. – Ekspozycja pokaże brązy złocone jako samodzielne dzieła sztuki i przykłady francuskiego rzemiosła artystycznego, a nie tylko

eprasa.pl aed9c3bb49

ZAMEK KRÓLEWSKI
NA WAWELU

Wawel zaprasza!

Jesień pełna historii, sztuki i spotkań.

WRZESIEŃ

Festiwal „Wawel jest Wasz” | spotkania, warsztaty i wiele innych

Lary i penaty. O budowaniu poczucia bezpieczeństwa w architekturze
wystawa czasowa

PAŹDZIERNIK

Anna Jagiellonka. Wszystkie twarze królowej | wystawa czasowa

Ekstazy. Bernini na Wawelu | wystawa czasowa

LISTOPAD

Oświecone. Sztuka światła | wystawa czasowa

Bogate y jedwabne. Pasy kontuszowe w zbiorach Zamku Królewskiego na Wawelu | wystawa czasowa

34447414

1 KRA

eprasa.pl aed9c3bb49

elementy dekoracji wnętrz. Wystawę uzupełni prezentacja zwycięskich prac studentów Wydziału Form Przemysłowych krakowskiej ASP, powstałych w ramach konkursu na współczesną interpretację oświetlenia i „sztuki światła"- zdradza rzeczniczka.

„Bogate y jedwabne – pasy kontuszowe w zbiorach Zamku Królewskiego na Wawelu", 19 listopada 2026 – 28 lutego 2027

Wystawa zaprezentuje 63 szlacheckie pasy kontuszowe. To jedne z najbardziej efektownych elementów dawnego polskiego stroju. W XVIII wieku były również elementem męskiego stroju narodowego. Moda na ich noszenie trwała od połowy XVIII do początku XIX wieku, a odrodziła się w drugiej połowie XIX stulecia, gdy kontusz stał się znakiem polskości. – Trzon zbioru stanowią pasy Sapiehów oraz tkaniny ze zbiorów Grocholskich, Pusłowskich, Reyów i Kowalskich – zapowiadają kuratorzy.

Darmowy Listopad

W listopadzie po raz kolejny rusza akcja „Darmowy Listopad" – zaproszenie do bezpłatnego zwiedzania czterech rezydencji królewskich w całej Polsce. – To okazja, by odkrywać miejsca związane z historią, sztuką i kulturą oraz wspólnie celebrować nasze dziedzictwo – zaprasza Urszula Wolak-Dudek.

Muzeum Fotografii MuFo

„Popłochy. Paulina Ołowska & Deborah Turbeville", 24 października 2026 – 28 lutego 2027, MuFo Rakowicka

Świat Deborah Turbeville, legendy światowej fotografii mody, to m.in. kobiety przypominające zjawy, balansujące na granicy jawy i snu, opuszczone wnętrza i rozproszone światło. W nowym sezonie artystycznym MuFo przypomina krakowską sesję artystki z 1997 roku. – Punktem wyjścia dla wystawy „Popłochy" stała się sesja fotograficzna zrealizowana przez Deborah Turbeville w 1997 roku dla amerykańskiego magazynu modowego „W". Jej planem był Kraków – miasto, które podczas pierwszej podróży do Polski w latach 70. zafascynowało artystkę jako świat całkowicie odmienny od Nowego Jorku, w którym spędzała większość swojego życia. Sesja „Kraków", opatrzona podtytułem „Drama, mystery, beauty, eccentricity. Kraków has it all", daleko wykraczała poza obowiązującą w latach 90. estetykę luksusowych magazynów modowych. Zamiast barwnego, wyidealizowanego świata, Turbeville stworzyła obrazy tajemnicze, niepokojące i silnie przesiąknięte duchem miejsca – mówi Weronika Ptak, kuratorka wystawy.

Kraków stał się równoprawnym bohaterem ekspozycji Turbeville. – Modelki pozowały na ulicach Starego Miasta, w Pałacu Pod Baranami, w kawiarni Noworolski w Sukiennicach, a także w opuszczonym Pałacu Potockich w Krzeszowicach. Wyjątkową atmosferę współtworzyły kostiumy i elementy scenografii wypożyczone z archiwów Teatru Cricot 2 Tadeusza Kantora. Przed obiektywem stanęli również związani z nim aktorzy – bliźniacy Lesław i Wacław Janiccy – wspomina kuratorka. Do sesji sprzed prawie 30 lat nawiąże Paulina Ołowska – ceniona malarka, autorka kolaży, fotografii i instalacji. – To spotkanie dwóch artystek, które odnajdują w archiwach i śladach przeszłości inspirację do tworzenia nowych znaczeń i opowieści – podsumowuje kuratorka.

• **MOCAK pokaże dzieła Magdaleny Abakanowicz** FOT. JAN KOSMOWSKI

„Zofia Kulik. Zamiast rzeźby. Przypisy", 3 października – 20 grudnia 2026, MuFo Rakowicka

Czy do zrozumienia sztuki współczesnej potrzebna jest ekspercka wiedza? Wystawa „Zofia Kulik. Zamiast rzeźby. Przypisy" zachęca do spojrzenia na sztukę z perspektywy własnego doświadczenia – z otwartością i ciekawością. – Punktem wyjścia jest praca jednej z najważniejszych postaci polskiej neoawangardy, a jej dopełnieniem – „Przypisy", efekt spotkań Otwartej Grupy Roboczej, która przez kilka miesięcy przyglądała się twórczości Zofii Kulik, jednocześnie tworząc przestrzeń do jej wspólnego odkrywania – zapowiada Monika Kozień, kuratorka wystawy.

Zofia Kulik jest jedną z najważniejszych polskich artystek współczesnych. – Międzynarodowe uznanie przyniosły jej monumentalne, precyzyjnie konstruowane fotokolaże, w które wplata ornamenty, motywy historyczne i symbole władzy. Zanim jednak wypracowała własny, rozpoznawalny język artystyczny, współtworzyła wraz z Przemysławem Kwiekiem legendarny duet KwieKulik – jedną z czołowych formacji polskiej neoawangardy lat 70. i 80. XX wieku. Ich wspólne realizacje, łączące fotografię, performans, dokumentację i działania konceptualne, podważały tradycyjne rozumienie dzieła sztuki oraz krytycznie odnosiły się do rzeczywistości PRL – opowiada kuratorka.

Wystawa w MuFo to pierwsza muzealna prezentacja dyplomu Zofii Kulik pt. „Zamiast rzeźby". Jej centralnym punktem jest pokaz slajdów – jedna z trzech części realizacji z 1971 roku. – Trwająca około trzydziestu minut projekcja pozwala wejść w świat artystki i obserwować rozwijający się proces twórczy, w którym formy i kolory pojawiają się i znikają, wzajemnie na siebie oddziałując. Wszystko tu jest w ciągłym procesie przemian, niczym w organicznych procesach, które zachodzą w naturze – mówi Monika Kozień.

Drugą część stanowią „Przypisy" – projekt przygotowany przez Otwartą Grupę Roboczą (w składzie: Aleksandra Adamowicz, Agnieszka Berezowska, Kasia Borysewicz, Annemarie Frascoli, Marta Gelu, Monika Kozień, Karolina Majchrowicz, Barbara Maroń, Tuyet Pham, Izabela Raś, Elżbieta Sobiecka, Anna Szczepańska-Krasoń, Paulina Świca). Przez kilka miesięcy grupa osób z różnych pokoleń wspólnie przyglądała się twórczości Zofii Kulik i teorii Oskara Hansena, architekta, pedagoga i twórcy Teorii Formy Otwartej, którym inspirowała się artystka.

Galeria Bunkier Sztuki

Kongres Kobiet 2026

Galeria Bunkier Sztuki przygotowuje z okazji Kongresu Kobiet wielowątkowy program poświęcony widoczności kobiet w kulturze, sztuce i życiu społecznym. Działania obejmą trzy inicjatywy: wystawę „Środek ciężkości", projekt „Widzia(l)ne. Sztuka kobiet" oraz projekt społeczny „Społeczne krakowianki".

„Środek ciężkości", 4-30 września

Czy medium jest wyłącznie narzędziem artystycznym? – Przez wieki było ono również nośnikiem określonych norm kulturowych i społecznych, a także jednym z najtrwalszych hierarchicznych podziałów w polu sztuk wizualnych. Podział ten nie zniknął wraz z rozwojem modernizmu, lecz przyjął bardziej subtelne formy, obecne w klasyfikacjach muzealnych, wartościach rynkowych, języku krytycznym czy samym sposobie myślenia o pracy, monumentalności i medium. Od lat 60. artystki zaczęły świadomie sięgać po media historycznie utożsamiane z kobiecością – tkaninę, ceramikę, tkactwo czy praktyki wytwórcze związane z przestrzenią domową – nie jako praktyki poboczne, ale jako narzędzia krytyczne ujawniające mechanizmy wykluczenia, marginalizacji i symbolicznej degradacji – mówi Weronika Ptak, kuratorka wystawy. Osoby artystyczne biorące udział w wystawie to: Andreea Anghel, Michalina Bigaj, Konrad Gubała, Justyna Koeke, Eliška Konečná, Magdalena Lazar, Bartek Materka, Aleksandra Nenko, Małgorzata Malwina Niespodziewana i Wojciech Ireneusz Sobczyk.

„Rzar mi tropikuw. Kinga Nowak", 23 września 2026 – 3 stycznia 2027

Indywidualna wystawa jednej z najciekawszych polskich malarek i rzeźbiarek współczesnych. Projekt „Rzar mi tropikuw" będzie krytycznym spojrzeniem na relacje między nowoczesnością, kolonializmem i fascynacją „egzotyką", a także próbą dekolonizacji europejskiej kultury wizualnej. – Punktem wyjścia dla wystawy są obrazy i rzeźby Kingi Nowak, które zostaną zestawione z dziełami sztuki ludowej, obiektami określanymi mianem „prymitywnych" oraz archiwaliami. Wśród prezentowanych dzieł znajdą się m.in. prace Władysława Hasiora, Edwarda Sutora, Leokadii Płonkowej. Jednym z centralnych elementów ekspozycji będzie monumentalna tkanina Kurtyna wg. Jeana Geneta, inspirowana sztuką Murzyni francuskiego pisarza Jeana Geneta. Praca podejmuje temat społecznych ról, mechanizmów władzy, spojrzenia i reprezentacji, stawiając pytania o podmiotowość tych, których przez lata przedstawiano z perspektywy dominującej kultury – zapowiada Ania Batko, kuratorka wystawy.

Ekspozycji będzie towarzyszyć premierowa publikacja „Malarka w muzeum. Kinga Nowak" – pierwsze tak obszerne opracowanie poświęcone twórczości artystki.

„Romance au chocolat", Mirella von Chrupek, 23 września 2026 – 3 stycznia 2027

Zaproszenie na wyprawę do wypełnionej aromatem kakao krainy marzeń. – W gablotach przedstawimy pięć odsłon – swoistych scenek rodzajowych należących do tego samego słodkiego uniwersum. Mimo iż każda z nich opowiada osobną historię, motywem spajającym je jest czekolada pod rozmaitymi postaciami. Czasem stanowi ona podstawowy komponent pejzażu, kiedy indziej jest elementem kluczowym, występując jako bezcenny artefakt czy wręcz antropomorfizowana bohaterka – zapowiada Anna Grochowiak, kuratorka wystawy.

Monografia Magdaleny Abakanowicz i retrospektywa Eleanor Antin w MOCAK-u

„Fort Sztuki 3026", 16-31 października, przestrzenie wewnętrzne i zewnętrzne MOCAK-u

Prezentacja przygotowana w związku z 30. rocznicą rejestracji Stowarzyszenia Fort Sztuki oraz 20. rocznicą decyzji o zawieszeniu jego działalności. – Będzie to próba, animowana przez członków ostatniego zarządu stowarzyszenia, rekapitulacji działalności Fortu Sztuki w kontekście współczesnym i instytucjonalnym. W programie znajdą się pokazy archiwaliów i filmów, a także spotkania, dyskusje oraz performanse, w tym Johna Courta i Sandry Johnston, którzy dodatkowo przeprowadzą warsztaty dla osób twórczych związanych z aktualną krakowską sceną performansu – zapowiada Iryna Antonets z MOCAK-u. Osoby kuratorskie wystawy to: Kamil Kuitkowski, Artur Tajber, Barbara Maroń, Arti Grabowski i Łukasz Guzek.

„Eleanor Antin. Retrospektywa", 5 grudnia 2026 – 21 marca 2027, poziom 0

Pierwsza i największa w Europie retrospektywa wybitnej amerykańskiej artystki. Ponad 80 kluczowych prac, wybranych na podstawie pogłębionych badań i przygotowanych we współpracy z 90-letnią artystką oraz międzynarodowymi instytucjami, prezentuje pełne spektrum jej twórczości. Antin łączy w swoich realizacjach wątki feministyczne z nurtem konceptualnym, poruszając się między sztukami wizualnymi i performansem. Wystawa czołowej przedstawicielki sztuki feministycznej, zaangażowanej i krytycznej, wytyczającej nowe myślenie o roli sztuki i wprowadzającej tematy związane z kobiecym ciałem,

eprasa.pl aed9c3bb49

Kraków

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW MIASTA KRAKOWA

33. Międzynarodowy Festiwal Filmowy

ETIUDA & ANIMA

26–31 X 2026

Krakow

33rd International Film Festival

- najlepsze estońskie animacje w wyborze Ülo Pikkova
- Piotr Dumała – jubileusz pracy twórczej
- focus na Gruzję i Austrię
- głośne długometrażowe animacje: *Tangeles* (2026), *In Waves* (2026), *Son of a Bitch* (2026)
- *Od dokumentu do animacji* – Ilze Burkovska Jacobsen
- *Między grą a animacją* – Tomasz Bagiński
- trzy konkursy: międzynarodowy konkurs etiud studenckich, międzynarodowy konkurs animacji krótkometrażowych i konkurs animacji polskich
- wystawa Marty Pajek

ORGANIZATORZY

ETIUDA&ANIMA · ETIUDA&ANIMA · CREATIVE LAB: E&A · ROTUNDA

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO POCHODZĄCYCH
Z FUNDUSZU PROMOCJI KULTURY

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego · Filmoteka Narodowa Instytut Audiowizualny

PROJEKT ZREALIZOWANY PRZY WSPARCIU FINANSOWYM | WSPÓŁFINANSOWANIE

Kraków · Polski Instytut Sztuki Filmowej · Stowarzyszenie Filmowców Polskich

34449059

1 KRA

eprasa.pl aed9c3bb49

historyczną konstrukcją ról opiekuńczych oraz płynnością tożsamości, stanie się przedmiotem pogłębionej refleksji – mówią Mirosława Bałazy i Magdalena Ujma, kuratorki wystawy. Ekspozycji będzie towarzyszyć cykl wykładów z udziałem międzynarodowych ekspertów.

Wielowymiarowa twórczość Magdaleny Abakanowicz

Tyle w 2026 roku. Na 2027 rok MOCAK planuje między innymi otwarcie dwóch monumentalnych retrospektyw światowej klasy artystek: Magdaleny Abakanowicz i Kiki Smith. – Wystawa Abakanowicz zainauguruje obchody Roku Magdaleny Abakanowicz, ustanowionego przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej na rok 2027. Będzie to szeroka prezentacja monograficzna ukazująca twórczość artystki w sposób wielowymiarowy – poprzez dzieła, materiały archiwalne oraz konteksty interpretacyjne istotne dla współczesnego odczytania jej dorobku. Aktualność podejmowanych przez Magdalenę Abakanowicz tematów, takich jak kondycja człowieka, relacja jednostki i wspólnoty, pamięć oraz cielesność, a także fundamentalny wpływ jej twórczości na rozwój tkaniny artystycznej i rzeźby, to centralne motywy tego projektu – zapowiada Iryna Antonets. Drugą kluczową wystawą będzie pierwsza w Polsce retrospektywa Kiki Smith – jednej z najważniejszych współczesnych artystek, której twórczość od ponad czterech dekad wyznacza kierunki rozwoju sztuki feministycznej i ekologicznej. Ekspozycja obejmie prace z różnych okresów działalności artystki: rzeźby, instalacje, grafiki, rysunki i tkaniny, ukazując konsekwencję oraz aktualność podejmowanych przez nią tematów. Wystawa będzie nie tylko prezentacją wybitnych realizacji artystycznych, lecz także zaproszeniem do dialogu na temat współistnienia ludzi i innych form życia oraz miejsca człowieka we współczesnym świecie – mówi Iryna Antonets. W czasie wystawy planowane jest nadanie Kiki Smith tytułu doktora honoris causa Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Szczegółowe informacje o działaniach MOCAK-u znajdziemy na stronie mocak.pl.

Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka

„Sketches of Crowd #8”, Gra z Kantorem, 18-19 września

Kameralna, dopasowana do przestrzeni Cricoteki, wersja słynnego spektaklu „Crowd”. Trzyosobowa etiuda badająca mechanizmy tłumu, samotności i rave'owej obecności, powstała jako refleksja nad izolacją w czasie pandemii. Reżyserka Gisèle Vienne za każdym razem adaptuje spektakl do nowej przestrzeni (jednocześnie nadając mu kolejny numer), zgłębiając na nowo mechanizmy ujęte w spektaklu „Crowd”: działanie percepcji oraz ciała unieruchomionego i ograniczonego przez to, co od niego niezależne.

• **Pianistka, księżna Marcelina Czartoryska z Radziwiłłów, lata 60. XIX w. fot. Walery Rzewuski** FOT. ARCHIWUM NARODOWE W KRAKOWIE

Warsztaty „Troskliwy ruch – laboratorium odpoczywania”, 3, 10, 17 i 24 września oraz 1 października

Druga tura warsztatów odpoczywania. Jesienne spotkania poprowadzi Monika Kiwak, improwizatorka, choreografka i pedagożka. – Ruch jest podstawą piramidy żywieniowej. Dbanie o siebie musi obejmować ruch. Troska w ruchu to coś więcej. To dostrzeżenie siebie i swojego ciała wraz z jego możliwościami oraz ograniczeniami i twórcze ich przetworzenie. Na warsztatach będziemy pracować na dwa sposoby – sami i w towarzystwie drugiej osoby – zapowiada choreografka.

Punktem wyjścia będzie praca z ciałem. – To praca z ciałem drugiej osoby, która nie jest masażem ani fizjoterapią, a pasywną lub aktywną formą ruchu i ożywiania ciała z użyciem dotyku. Następnie będziemy przenosić doświadczenie z body work na ruch w miejscu i w przestrzeni, z uwagą obserwując swoje ciało. Będziemy też pisać. Praktyka automatycznego pisania to także ruch, mała motoryka przybierająca formę graficzną – dodaje prowadząca.

Szczegółowe informacje o programie Cricoteki znajdziemy na stronie cricoteka.pl.

Małopolski Instytut Kultury

4. Festiwal Kultury Wrażliwej

Między 20 a 30 września kilkadziesiąt instytucji z całej Małopolski – w tym muzea, teatry, biblioteki i ośrodki muzyczne – połączy siły, by pokazać, jak kultura znosi bariery i zbliża do siebie ludzi. Festiwal Kultury Wrażliwej powstał z myślą o osobach z niepełnosprawnościami i tych, które na co dzień mogą napotykać różne bariery w dostępie do kultury. Jednocześnie organizatorzy zadbali o to, by udział w wydarzeniach był komfortowy i dostępny dla osób z różnymi potrzebami.

Tematem przewodnim tegorocznej, czwartej edycji będzie „Sztuka zmysłów”. – Przygotowany przez instytucje program kładzie szczególny nacisk na multisensoryczne odbieranie rzeczywistości – często w sposób nieoczywisty i wychodzący poza proste skojarzenia – zapowiada Klaudia Kaczmarczyk z Małopolskiego Instytutu Kultury w Krakowie.

Dziewięćdziesiąt różnorodnych atrakcji przygotowało 38 instytucji z całej Małopolski przygotowało dziewięćdziesiąt różnorodnych wydarzeń. Te odbędą się w kilkudziesięciu miejscowościach, m.in. w Krakowie, Alwerni, Gorlicach, Krynicy-Zdroju, Lusławicach, Niepołomicach, Nowym Sączu, Oświęcimiu, Szlachtowej, Tarnowie, Wadowicach, Zagorzycach, Zakopanem i Zubrzycy Górnej.

Pełny program festiwalu, wraz z informacjami dotyczącymi rezerwacji oraz ewentualnymi kosztami, jest dostępny na stronie kulturawrazliwa.pl.

„Hotel Forum. Biografia brutala znad Wisły”, 12 listopada, kino Kijów

Premiera filmu dokumentalnego o krakowskim hotelu Forum. Dokument skupia się na historii powstania budynku zarówno w kontekście ogólnopolskim, jak i lokalnym, krakowskim, oraz na jego architekturze. Głos w produkcji zabrali zarówno eksperci zajmujący się tematem, jak i przedstawiciele społeczności skupionej wokół hotelu. O hotelu opowiadają ludzie, którzy go tworzyli – pracownicy hotelu Forum. Wyjątkowa drużyna, która wyznaczała standardy obsługi gościa w rodzącym się hotelarstwie na najwyższym poziomie.

Projekcję filmu poprzedzi dyskusja z udziałem ekspertów.

Szczegółowe informacje dotyczące premierowego pokazu ukażą się na stronie mik.krakow.pl oraz w mediach społecznościowych Małopolskiego Instytutu Kultury w Krakowie.

Muzeum Inżynierii i Techniki

Piknik edukacyjny „Wszystko o transporcie”, 17 września

Jak poruszać się po mieście bezpiecznie, ekologicznie i z korzyścią dla środowiska? Odpowiedzi na te pytania będzie można znaleźć podczas pikniku edukacyjno-informacyjnego „Wszystko o transporcie”, organizowanego w ramach Europejskiego Tygodnia Mobilności 2026. To międzynarodowa kampania promująca zrównoważony transport i zachęcająca do wybierania przyjaznych środowisku sposobów przemieszczania się. – Tegoroczne hasło kampanii „Mobilność dla każdego” zwraca uwagę na tworzenie miasta dostępnego dla wszystkich – niezależnie od wieku, sprawności czy sposobu podróżowania. W szczególności podkreśla znaczenie mobilności międzypokoleniowej oraz potrzebę projektowania przestrzeni i usług transportowych sprzyjających integracji społecznej. Kampania akcentuje także rolę transportu jako narzędzia wspierającego równość, bezpieczeństwo i wysoką jakość życia mieszkańców – mówi Edyta Gajewska z MIT.

Co w programie pikniku? Gry, quizy, warsztaty i interaktywne zadania dzieci, młodzieży i dorosłych, m.in. odkrywanie tajników miejskiego transportu i nowoczesnych rozwiązań komunikacyjnych, aktywności związane z bezpieczną jazdą rowerem i korzystaniem z miejskich środków transportu, warsztaty ekologiczne pokazujące wpływ transportu na klimat i jakość powietrza, kreatywne zajęcia, gry i zagadki dla najmłodszych uczestników, malowanie twarzy oraz nagrody dla najbardziej aktywnych osób w postaci jesiennych sadzonek roślin (wrzosy). – Zapraszamy dzieci, młodzież, nauczycieli, rodziny oraz wszystkich mieszkańców Krakowa do wspólnego odkrywania świata transportu i rozmowy o tym, jak budować miasto przyjazne ludziom i środowisku – mówi Edyta Gajewska.

Szczegółowe informacje o pikniku są dostępne na stronie mit.krakow.pl. Wstęp wolny.

Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha

„Wojowniczki. Japońskie herstorie”, do 11 listopada

Druga wystawa w Muzeum Manggha ukazująca kobiety. Pierwszą, w 2024 roku, była „Opowieść o księciu Genjim”, czyli o poetkach okresu Heian. – W japońskiej tradycji literackiej historycznej i wizualnej pojawiają się postacie kobiet obdarzonych niezwykłą siłą, odwagą i zdolnościami strategicznymi. Ich wizerunki funkcjonowały na styku historii, legendy i popularnej wyobraźni, tworząc jeden z ważnych tematów kultury okresu Edo. Bohaterki te przedstawiano jako uczestniczki wydarzeń militarnych, często obdarzone wyjątkową inteligencją, determinacją oraz niezłomną postawą moralną. W określaniu ich szczególnego statusu istotne miejsce zajmuje pojęcie „onna bugeisha”, odnoszące się do kobiet wyszkolonych w sztukach walki – mówi prof. ASP dr hab. Anna Król, kuratorka wystawy.

„Akitsushima. Wyspa ważek. Japońskie zbroje z kolekcji Wiktorii i Adama Jurgilewiczów” – do 11 listopada

Wystawa prezentuje wyjątkową kolekcję japońskich zbroi, a także innych militariów, które łączy bardzo ważny w japońskiej kulturze motyw ważki. Towarzyszą jej drzeworyty i malowidła przedstawiające kwiaty, ważki i motyle oraz dynamiczne grafiki ukazujące wojowników (musha-e). – Zestawienie tych przedmiotów pozwala spojrzeć na samurajskie uzbrojenie nie tylko jako na świadectwo historii militarnej Japonii, lecz także jako na złożony fenomen artystyczny. W detalach pancerzy i hełmów widoczny jest wysoki poziom dawnego rzemiosła, ale również szczególna wrażliwość estetyczna, w której obserwacja natury przenikała do przedmiotów związanych z walką, władzą i reprezentacją – mówią Adam Jurgilewicz i prof. ASP, dr hab. Anna Król, kuratorzy ekspozycji.

„TOKYO STORY”, 18 września do 25 października

Opowieść o podróży i o spotkaniu z innym, pozwalającym zarazem na odkrycie własnego alter ego. Miejscem poszukiwań artystów z duetu Studio 2 stało się „szczeliny”, w których czai się nie tylko przeszłość, ale i teraźniejszość Tokio i jego mieszkańców, leżące poza utartym, turystycznym szlakiem. Odnajdywali w nich ślady artystycznej aktywności nieznanego japońskiego twórcy, którego realność stale wzbudzała w nich wątpliwości. Artyści Studia 2, podążając jego tropem, odkrywali jednak kolejne zbieżności łączące ich z nierozpoznanym twórcą.

1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

Zobacz Kraków z innej perspektywy

Jesień oznacza krótsze dni i zmieniające się kolory, a w Muzeum Iluzji w Krakowie to także okazja, by spojrzeć na świat w nowy sposób. W 2026 roku kolekcję wzbogaciły dwa nowe eksponaty: sala, w której kolory zdają się znikać, oraz rzeźba z pierścieni poruszających się w nieoczekiwany sposób. Obie instalacje bawią się percepcją i sprawiają, że zaczynamy wątpić w to, co podpowiadają nam własne oczy.

Muzeum mieści się w samym sercu Krakowa, między Rynkiem Głównym a Zamkiem Królewskim na Wawelu, tuż przy Plantach. Za drzwiami XIX-wiecznej rezydencji przy ulicy Straszewskiego 15 zasady dobrze znanego nam świata zaczynają się zmieniać.

Kiedy nie warto wierzyć własnym oczom

To nie jest muzeum, które zwiedza się z dystansu. Odwiedzający są zachęcani do eksperymentowania, interakcji i stawania się częścią ekspozycji.

Światło, cień, lustra i perspektywa sprawiają, że zwykłe bodźce wzrokowe przestają być oczywiste. Można rysować światłem, tworzyć niezwykłe cienie, sprawdzać swoje poczucie skali albo wejść do odwróconego świata, w którym znane zasady przestają obowiązywać.

Za tymi efektami kryją się zagadnienia związane z optyką, fizyką, matematyką i nauką o percepcji. Eksponaty pokazują, jak łatwo kolor, perspektywa i informacje wzrokowe mogą zmienić to, co wydaje nam się prawdziwe.

W efekcie powstaje wystawa, która zachęca do samodzielnego odkrywania. Zabawa jest tu na pierwszym miejscu, ale za iluzjami kryją się naukowe wyjaśnienia.

Gdzie historia spotyka się z iluzją

Muzeum mieści się w zabytkowej rezydencji, która niegdyś należała do rodziny Potockich. Do dziś można tu zobaczyć oryginalne detale architektoniczne oraz XIX-wieczne kominki.

Współczesne instalacje pojawiają się więc w historycznych wnętrzach, tworząc nieoczywiste połączenie dawnego Krakowa z nowymi pomysłami.

Sama wystawa również się zmienia. Choć wiele instalacji ma charakter stały, muzeum regularnie wzbogaca kolekcję o nowe eksponaty. Dwie instalacje wprowadzone w 2026 roku są kontynuacją tego podejścia i dają coś nowego do odkrycia zarówno osobom odwiedzającym muzeum po raz pierwszy, jak i tym, którzy wracają.

Ciekawość nie zna wieku

Iluzje potrafią zainteresować osoby w każdym wieku. Dzieci cieszą się widokiem pozornie niemożliwych pomieszczeń i zaskakujących odbić, a dorośli często z równym zainteresowaniem próbują odkryć, jak powstał dany efekt i dlaczego ich własne zmysły tak łatwo dały się zwieść.

Nie potrzeba specjalistycznej wiedzy. Wystarczy patrzeć, eksperymentować i zadawać pytania.

A kiedy jesień na dobre zagości w Krakowie, muzeum staje się ciekawą alternatywą dla spaceru po historycznym centrum – miejscem pełnym światła, kolorów, luster i zagadek optycznych.

34448381

1 KRA

eprasa.pl aed9c3bb49

Jesienią Manggha zaprasza również na wystawy „Teraz wszystko będzie inaczej. Karolina Breguła" (18 września – 25 października), „Eiko Ishioka. Kim jestem?" (14 listopada 2026 – 17 stycznia 2027) oraz „Szepty deszczu, cisza śniegu. Kawase Hasui", ekspozycję poświęconą córce artysty Fumiko Hasui (29 listopada 2026 – 28 lutego 2027).

Ośrodek Kultury Cypriana Kamila Norwida

„Samotność wspólna" – Norwid Festiwal 2026, 20-22 października

Interaktywna wystawa inspirowana twórczością Cypriana Kamila Norwida staje się przestrzenią, w której słowo i obraz przestają istnieć osobno, a zaczynają wzajemnie się przenikać. – Tytuł wystawy podkreśla paradoks wpisany zarówno w twórczość Norwida, jak i współczesne doświadczenie uczestnictwa w kulturze: każdy tworzy własną interpretację, ale czyni to w obecności innych, we wspólnej przestrzeni odbioru i dialogu. Samotność jest jednym z najbardziej ludzkich i dojmujących doświadczeń, stanem, który w refleksji filozoficznej odsłania nie tylko poczucie oddzielenia od innych, lecz także możliwość głębszego poznania siebie i własnego miejsca w świecie – mówi Jadwiga Bryś z Ośrodka Kultury Norwida.

Każdy odwiedzający może wybierać i nakładać na siebie transparentne folie, tworząc własne układy znaczeń i indywidualne kompozycje. – Powstające obrazy mają charakter efemeryczny: istnieją tylko przez chwilę, zanim zostaną przekształcone przez kolejną osobę. W ten sposób wystawa staje się opowieścią o interpretacji jako procesie ciągłym, otwartym i wspólnotowym. Analogowa technologia spotyka współczesną potrzebę interakcji, a odbiorca staje się współtwórcą znaczeń – dodaje rzeczniczka.

Co jeszcze w programie Ośrodka Kultury Norwida? Warsztat artystyczny dla dorosłych „GRUNTowanie relacji: Wyplatając troskę" (12 września), wystawa „Odczytywanie kolekcji" (wernisaż 17 września, Galeria Huta Sztuki), a także pokazy w ramach DKF Sfinks („Piknik pod wiszącą skałą" – 19 września oraz „Człowiek z marmuru"- 20 września).

Willa Decjusza

„Odwiedziny u Marceliny" – dzień otwarty w Willi Decjusza, 30 sierpnia i 27 września

Stworzyła słynny salon muzyczny Krakowa, który odwiedzali arystokraci, obłędnie interpretowała utwory swojego przyjaciela Fryderyka Chopina, była znaną w środowisku filantropką.

Biografię księżnej Marceliny Czartoryskiej przypomni podczas dnia otwartego, 30 sierpnia i 27 września pod hasłem „Odwiedziny u Marceliny" Willa Decjusza w Krakowie. Dlaczego Willa Decjusza chce przywrócić pamięć o Marcelinie Czartoryskiej? W latach 1869-1894 księżna była właścicielką dworku. W ramach wymyślonego przez siebie Salonu Patriotycznego Krakowa gościła tam wówczas najważniejszych artystów, przedstawicieli arystokracji, naukowców i młodzież.

– Marcelina Czartoryska, która doskonaliła swój warsztat pianistyczny u boku Fryderyka Chopina w Paryżu, pozostaje symbolem artystycznych związków między dwoma europejskimi miastami. Tegoroczna edycja projektu nawiązuje do tej historii, zapraszając do odkrywania dziedzictwa Willi Decjusza poprzez muzykę, sztukę i bezpośrednie doświadczenie miejsca. W tym roku zaprosiliśmy pianistów i pianistki z Polski i Francji, którzy w Willi Decjusza pracują nad reinterpretacjami muzycznego dziedzictwa obu krajów. Zwieńczeniem rezydencji będzie recital „Kraków-Paryż" – muzyczny dialog inspirowany twórczością Fryderyka Chopina – zapowiada dyrekcja Willi Decjusza.

Szczegółowe informacje o dniu otwartym na stronie willadecjusza.pl.

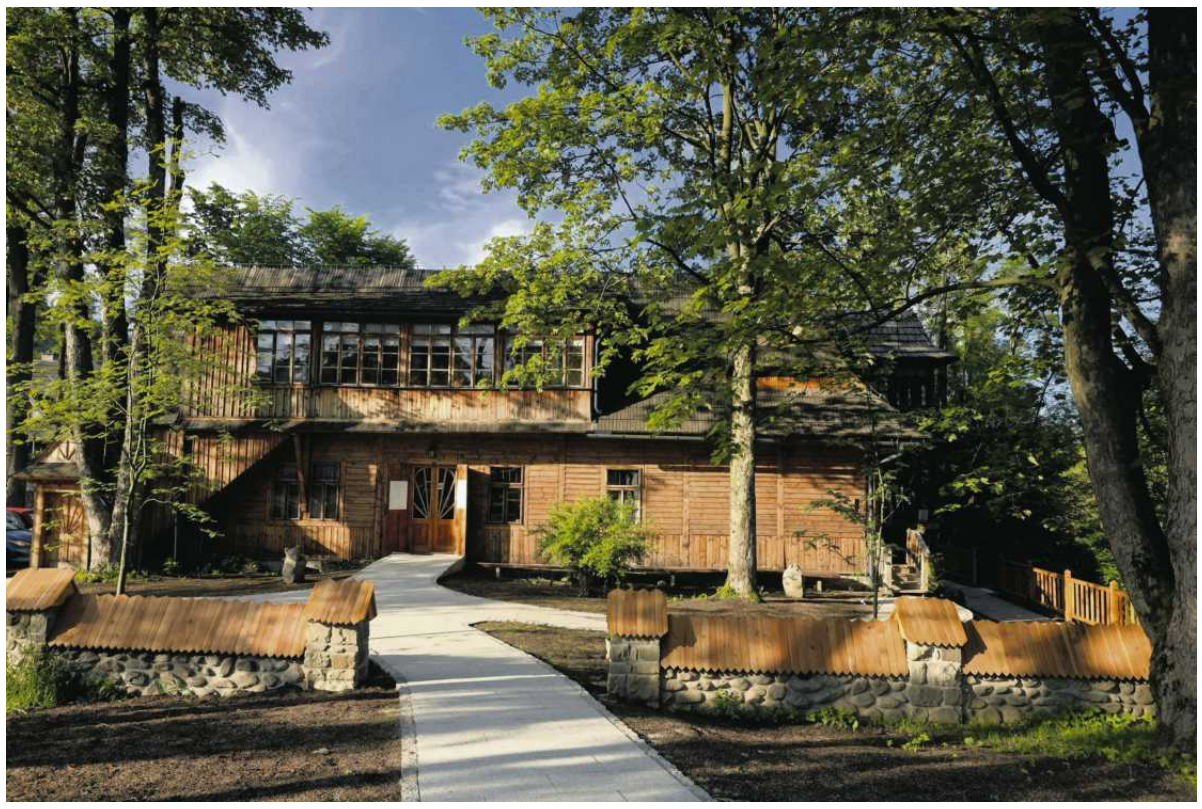
Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie

Spacer „Szlakiem Starorzecza Wisły", 29 sierpnia

Czy wiedzieliście, że krakowski wiadukt kolejowy przy ulicy Grzegórzeckiej był kiedyś mostem, pod którym płynęła Wisła? A że Kazimierz przez stulecia stanowił wyspę otoczoną dwoma ramionami rzeki?

– Zapraszamy na spacer śladami Starej Wisły – dawnego północnego koryta, które miało duży wpływ na wygląd tej części Krakowa. Obecność Wisły uczyniła Grzegórzki jednym z najważniejszych ośrodków przemysłowych i robotniczych miasta. To tutaj powstawały liczne fabryki, miejska rzeźnia oraz osiedla przeznaczone dla pracowników. Przez blisko dwa stulecia Stara Wisła stanowiła główny nurt rzeki na terenie Krakowa, wyznaczając rytm życia mieszkańców i kierunki rozwoju miasta – mówi Beata Bujak-Szwaczka, przewodniczka po Krakowie i oddziałach Muzeum Miasta Krakowa.

Podczas spaceru uczestnicy prześledzą historię zmiany biegu Wisły oraz jej wpływ na zabudowę Krakowa. – Opowiemy o narodzinach krakowskiego kolejnictwa, rozwoju handlu i medycyny – dodaje przewodniczka.

• **Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem** FOT. MAREK PODMOKŁY / AGENCJA WYBORCZA.PL

Muzeum Armii Krajowej

Akademia Filmowa NNW – Dyskusyjne Forum Filmowe, 16 września

Cykl spotkań łączących projekcje filmowe, rozmowy z twórcami, prelekcje i dyskusje. Spotkania są okazją nie tylko do obejrzenia wartościowych filmów, lecz także do poznania warsztatu ich autorów i spojrzenia na historię oraz współczesne problemy z perspektywy sztuki filmowej. Podczas najbliższego pokazu obejrzymy dokument „Sztuka ponad życiem" o Zofii Stryjeńskiej, jednej z najwybitniejszych polskich artystek XX wieku i przedstawicielki polskiego art déco. Po projekcji odbędzie się spotkanie z reżyserem Jackiem Januszykiem oraz dyskusja z publicznością.

Szczegóły na stronie muzeum-ak.pl.

Instytut Cervantesa w Krakowie

Wystawa „Arcydzieło Mauricia Amstera i Waltera Reutera", do 25 września

Ekspozycja prezentuje wyjątkowy podręcznik do nauki czytania, stworzony podczas hiszpańskiej wojny domowej przez polskiego grafika Mauricia Amstera i niemieckiego fotografa Waltera Reutera. – Dzieło to łączyło naukę czytania z nowoczesną szatą graficzną i silnym przesłaniem ideologicznym. W czasie hiszpańskiej wojny domowej dwaj środkowoeuropejscy twórcy połączyli swoje talenty w niezwykłej misji – nauki czytania i liczenia żołnierzy republikańskich, broniących wolności na froncie. Grafik polskiego pochodzenia Mauricio Amster (1907–1980) oraz niemiecki fotograf i pionier fotomontażu Walter Reuter (1906–2005) stworzyli elementarz o ogromnej sile wizualnej, który z biegiem czasu stał się punktem odniesienia w sztuce ilustracji – mówią Juan Manuel Bonet, Michel Lefebvre i Aku Estebaranz, kuratorzy wystawy. Więcej na stronie

Zakopiańskie Centrum Kultury

XVIII Międzynarodowy Festiwal „Muzyka na Szczytach", 5-12 września

Zakopiańskie Centrum Kultury od lat dba o to, by ci, którzy nie chodzą po górach albo właśnie z nich zeszli, mieli w stolicy Podhala co robić. Kto wybiera się do Zakopanego między 5 a 12 września może wziąć udział w festiwalu „Muzyka na Szczytach". – Rok 2026 jest szczególny dla miłośników polskiej muzyki. Mija 150 lat od urodzin Mieczysława Karłowicza, kompozytora niezwykle mocno związanego z Tatrami. I trudno wyobrazić sobie lepsze miejsce do przypomnienia jego twórczości niż Zakopane. Przez osiem dni w Zakopanem, Kościelisku i Nowym Targu zabrzmi muzyka od Mieczysława Karłowicza i Jana Sebastiana Bacha po współczesne prawykonania. Będą koncerty kameralne, recital akordeonowy, film Andrzeja Wajdy, spotkania z artystami, wystawa i konferencja poświęcona twórcom Młodej Polski – zapowiadają organizatorzy.

Szczegółowy program festiwalu na stronie zakopane.pl.

Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem

„Jan Kasprowicz – życie i twórczość. Inspiracje", do 29 sierpnia, Galeria Kobierców Wschodnich im. Włodzimierza, Jerzego i Anny Kulczyckich

Wystawa prezentuje prace powstałe w ramach Konkursu na Tkaninę Artystyczną „Jan Kasprowicz – życie i twórczość. Inspiracje", zorganizowanego przez Stowarzyszenie Szpulki im. Marii Bujakowej.

Jan Kasprowicz należy do najwybitniejszych poetów Młodej Polski. Jego twórczość – obejmująca lirykę, dramaty i przekłady – ewoluowała od utworów o tematyce społecznej po głęboko refleksyjną poezję inspirowaną naturą, filozofią i duchowością. Szczególne miejsce w jego życiu zajmowało Zakopane, gdzie spędził ostatnie lata życia i stworzył wiele ważnych dzieł. Dom poety na Harendzie do dziś pozostaje miejscem pamięci o jego życiu i twórczości.

– Poezja Jana Kasprowicza od pokoleń inspiruje kolejne pokolenia twórców. W prezentowanych na wystawie pracach uczestnicy konkursu podjęli próbę przełożenia literackich obrazów, emocji i symboli na język tkaniny artystycznej. Powstałe dzieła ukazują różnorodne interpretacje twórczości poety, łącząc tradycyjne techniki tkackie z indywidualną, współczesną wrażliwością artystyczną – mówią kuratorzy.

Więcej na stronie muzeumtatrzanskie.pl.

Sądecka Jesień Kulturalna, 4-27 września

Perfect, Ania Karwan, Marcin Wyrostek, Sławek Uniatowski czy Feel, goście z Teatru Capitol z Warszawy, Teatru Tej Ziemi z Nowego Sącza czy Teatru Witkacego w Zakopanem – 6. edycja Sądeckiej Jesieni Kulturalnej zapowiada się wyjątkowo.

– To wspaniałe święto artystyczne naszego miasta, które na stałe wpisało się w kalendarz najważniejszych wydarzeń kulturalnych Nowego Sącza i całej Małopolski. Prezentujemy tutaj całe bogactwo i różnorodność sztuki: różne odcienie i odmiany wydarzeń artystycznych – od muzyki, po spektakle. W tym roku na scenach pojawią się wielkie gwiazdy estrady, takie jak Sławek Uniatowski i zespół FEEL, a na deskach sceny MOK będziemy mogli podziwiać popularnych aktorów: Katarzynę Glinkę, Roberta Janowskiego, Olgę Borys, Pawła Deląga, Ewę Ziętek, Hannę Śleszyńską, Pawła Wawrzeckiego, Lucynę Malec, Edytę Herbuś, Dariusza Kordka, Dorotę Chotecką, Radosława Pazurę, Kingę Preis i Katarzynę Żak. Każda edycja zaskakuje świeżością i jakością, tworząc przestrzeń, w której spotykają się najwybitniejsi artyści i lokalna publiczność. Sądecka Jesień Kulturalna jest od lat wyczekiwanym przez mieszkańców świętem, które wypełnia nasze miasto dźwiękami, kolorami i emocjami. Dla nas wszystkich stanowi ona prawdziwy powód do dumy – dowód na to, że Nowy Sącz jest miejscem otwartym na kulturę, kreatywnym i pełnym twórczej energii – podkreśla Ludomir Handzel, prezydent Nowego Sącza.

Szczegółowy program na stronie sadeckajesienkulturalna.pl. 1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

Jesienią Stary Sącz zagęszcza jazz

Dziewięć koncertów jazzowych w ciągu miesiąca. W dużym mieście taka liczba nie robi szczególnego wrażenia.

Ale jeśli wydarza się to w niespełna dziewięciotysięcznym Starym Sączu, proporcje zaczynają wyglądać zupełnie inaczej. Kraków ma swój Summer Jazz Festival – blisko 150 koncertów rozłożonych na całe wakacje. Tyle że aby osiągnąć starosądeckie zagęszczenie jazzu w przeliczeniu na mieszkańca, musiałby urządzić monstrualną jazzową kanonadę na 900 fajerek: przez cały miesiąc, dzień w dzień, po 30 koncertów.

Jesienią odbędzie się tu ósma edycja Sącz Jazz Festivalu. Festiwalu, który zaczynał w 2019 roku od czterech koncertów, a dziś coraz śmielej wychodzi poza lokalny obieg. Do niewielkiego miasta położonego między Beskidem Sądeckim a Pogórzem przyjeżdżają muzycy, których równie dobrze można spotkać na scenach dużych europejskich festiwali.

Koncerty odbywają się odbywa się w starosądeckim Sokole – sali na około 220 osób. To przestrzeń w sam raz, żeby koncert miał energię prawdziwego festiwalowego wydarzenia, a jednocześnie na tyle kameralna, że nawet z ostatnich rzędów widać reakcję muzyka na solo partnera, ruch dłoni pianisty czy pracę perkusisty.

W tym roku festiwal po raz pierwszy trafił też na listę wydarzeń wspartych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w programie „Muzyka". Ale ciekawsze od ministerialnej pieczęci jest to, co wydarzy się jesienią na scenie.

Od Mazolewskiego do chicagowskiej awangardy

Festiwalowy prolog zaplanowano już na 24 października. Wystąpi **Wojtek Mazolewski Quintet**, czyli formacja, która od lat skutecznie przekonuje, że granice pomiędzy jazzową improwizacją, rockową energią i klubowym pulsem są raczej umowne.

Właściwa część festiwalu ruszy 6 listopada i potrwa przez cztery kolejne weekendy. Na początek zagra słowackie **AMC Trio z Johnem Daversą**, amerykańskim trębaczem, kompozytorem i laureatem Grammy. Dwa dni później pojawi się **Just Duo: Urszula Dudziak i Grzech Piotrowski** – spotkanie dwóch artystów o bardzo różnych temperamentach, ale podobnym zamiłowaniu do swobodnego przekraczania stylistycznych granic.

13 listopada do Starego Sącza przyjedzie **Maciej Obara Quartet**. To już europejska ekstraklasa: polsko-norweski skład z Dominikiem Wanią przy fortepianie i muzyką znaną między innymi z albumów wydawanych przez ECM. Dla miejscowej publiczności będzie to także pierwsza okazja, by usłyszeć Wanię przy nowym koncertowym Shigeru Kawai, który tego lata trafił do starosądeckiego Sokoła.

Dzień później scena należeć będzie do Amerykanów. **Artifacts Trio** tworzą Nicole Mitchell, Tomeka Reid i Mike Reed – muzycy mocno związani ze współczesną sceną Chicago, dla których jazz jest raczej żywym językiem eksperymentu niż zamkniętym katalogiem stylów. To będzie jeden z tych koncertów, które pokazują najbardziej poszukującą, otwartą i nieoczywistą stronę programu.

20 listopada organizatorzy zestawiają dwa młode europejskie zespoły: polskie **BluBry** i węgierskie **Lukács Márton Trio**. Następnego dnia wystąpi **Andrzej Olejniczak Quartet** – z saksofonistą, który od dekad funkcjonuje pomiędzy polską i hiszpańską sceną jazzową. To z kolei ukłon w stronę słuchaczy przywiązanych do bardziej klasycznego języka jazzu, melodii i mistrzowskiego warsztatu.

Z Blue Note do Starego Sącza

Jednym z najmocniejszych punktów programu będzie koncert 22 listopada. Przy fortepianie usiądzie **Gerald Clayton**, sześciokrotnie nominowany do Grammy amerykański pianista i kompozytor związany z legendarną wytwórnią Blue Note.

Clayton należy do tego pokolenia muzyków, które bez nabożnego respektu korzysta z całej historii jazzu: od tradycji fortepianowego tria po współczesną improwizację, muzykę klubową i nowoczesną kompozycję. Nie odcina się od tradycji, ale traktuje ją raczej jak punkt wyjścia niż muzealny eksponat.

Finał festiwalu nastąpi 27 listopada. Zagra **Kinga Głyk**, basistka, której kariera od kilku lat rozwija się już zdecydowanie poza polskimi granicami. Jej muzyka lokuje się gdzieś pomiędzy jazzem, funkiem, fusion i elektroniką – i być może najlepiej pokazuje, jak szeroko organizatorzy rozumieją dziś pojęcie jazzowego festiwalu.

Jazz bliżej ludzi

Sącz Jazz Festival nie próbuje zamknąć jazzu w jednej formule. Jest tu miejsce na muzykę poszukującą, improwizację i chicagowską awangardę, ale także na bardziej klasyczne granie. Program rozciąga się od muzyki wyrastającej z jazzowej tradycji po brzmienia, które traktują ją jedynie jako punkt wyjścia do dalszych eksperymentów.

Po raz pierwszy w tym roku festiwal przyzna też własne nagrody. Oprócz werdyktu jury swojego faworyta wybierze publiczność, która pod koniec festiwalu przyzna własną nagrodę.

Stary Sącz coraz mocniej rozpycha się więc na festiwalowej mapie Polski, pomiędzy imprezami o znacznie dłuższym rodowodzie. I robi to po swojemu: kameralnie w formie, ale z intensywnością, której mogłaby mu pozazdrościć niejedna metropolia.

8. Sącz Jazz Festival, Stary Sącz, 24 października – 27 listopada 2026. Bilety w przedsprzedaży: www.ekobilet.pl/ckis

eprasa.pl aed9c3bb49

Muzyczne plany

Możdżer, Jazz Juniors, widowisko inspirowane Wyspiańskim

Muzyczne widowisko zespołu aktorskiego i Filharmonii Krakowskiej inspirowane Wyspiańskim w hołdzie dla Stanisława Radwana, premiera „Fausta" w Operze Krakowskiej, trio Możdżer/Danielsson/Fresco w Nowohuckim Centrum Kultury.

Marta Gruszecka

Filharmonia Krakowska im. Karola Szymanowskiego w Krakowie

„Poezja witraży" – widowisko słowno-muzyczne w hołdzie Stanisławowi Wyspiańskiemu i Stanisławowi Radwanowi, 23-25 września

Scenariusz widowiska autorstwa Jacka Popiela opiera się na korespondencji Stanisława Wyspiańskiego, muzykę skomponował zmarły przed trzema laty Stanisław Radwan.

– Realizatorzy „Poezji witraży" pragną w formie widowiska przedstawić jedno z najwspanialszych dzieł Stanisława Wyspiańskiego i uczcić znakomitego artystę – Stanisława Radwana, kompozytora zafascynowanego twórczością Wyspiańskiego. Zasadniczy pomysł inscenizacyjny widowiska oparty jest na połączeniu słowa, śpiewu, muzyki z reżyserią światła, stopniowo wydobywającego z przestrzeni bazyliki fragmenty polichromii i witraże autorstwa jednego z najwybitniejszych przedstawicieli polskiej kultury – zapowiada Małgorzata Koch z Filharmonii Krakowskiej.

W widowisku wezmą udział: Orkiestra i Chór Filharmonii Krakowskiej pod batutą Tomasza Tokarczyka oraz aktorki i aktorzy: Mateusz Bieryt (jako Stanisław Wyspiański), Ewa Kaim, Anna Radwan, Jacek Romanowski i Jan Wróbel (AST). Chór przygotował Janusz Wierzgacz. Spektakl odbędzie się w bazylice św. Franciszka z Asyżu w Krakowie.

Koncert na inaugurację 82. Sezonu Artystycznego, 2-3 października

Filharmonia Krakowska prężnie działa przez cały rok i nie zna terminu „przerwa wakacyjna". Koncerty oraz festiwale muzyczne odbywają się również w lecie i spotykają się z dużym zainteresowaniem publiczności. Jesienią nadchodzi jednak moment, w którym artyści oficjalnie inaugurują nowy sezon artystyczny. W tym roku będzie to koncert z repertuarem Karola Szymanowskiego i Antonín Dvorák.

Orkiestrę i Chór Filharmonii Krakowskiej poprowadzi Michał Klauza – wybitny dyrygent z bogatym doświadczeniem na muzycznej scenie. Maestro był m.in. dyrektorem artystycznym Orkiestry Polskiego Radia w Warszawie (2015-2025), kierownikiem muzycznym Opery i Filharmonii Podlaskiej (2013–2015), II dyrygentem Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia (2009–2015) oraz dyrygentem i zastępcą dyrektora muzycznego Welsh National Opera w Cardiff (2004–2008). Razem z artystami Filharmonii Krakowskiej w koncercie inauguracyjnym wystąpią soliści: Joanna Zawartko (sopran), Anna Bernacka (alt) i Łukasz Goliński (baryton).

Szczegółowy program artystyczny i bilety do Filharmonii Krakowskiej są dostępne na stronie filharmonia.krakow.pl.

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie

Cztery orkiestry

W Akademii działają cztery orkiestry, które regularnie zapraszają na koncerty. Orkiestra Kameralna zachwyca publiczność niemal od 32 lat. Repertuar comiesięcznych koncertów obejmuje utwory z kanonu muzyki światowej, zatem nic dziwnego, że muzyków ciągnie w świat – zespół występował m.in. we Francji, Wielkiej Brytanii, na Słowacji oraz w Niemczech. Orkiestrę prowadzi dr hab. Maciej Tworek, profesor AMKP. W nowym sezonie artystycznym zespół wystąpi m.in. 26 listopada w Auli Florianka, gdzie zaprezentuje dwa utwory: „Fantasia para un Gentilhombre (Fantazja dla Szlachcica)" Joaquina Rodrigo oraz „Serenada E-dur" Antona Dvoraka.

Orkiestrę Symfoniczną AMKP prowadzi od października 2023 roku Tomasz Tokarczyk. Muzycy występują regularnie, co miesiąc, prezentując akademickiej publiczności dzieła od baroku po współczesność. Rolę młodych artystów doceniał maestro Penderec-

REKLAMA 34448079

1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

• **Widowisko słowno-muzyczne w hołdzie Stanisławowi Wyspiańskiemu i Stanisławowi Radwanowi z udziałem Orkiestry i Chóru Filharmonii Krakowskiej odbędzie się 23-25 września w bazylice św. Franciszka z Asyżu**

FOT. MATERIAŁY PRASOWE FILHARMONII KRAKOWSKIEJ

ki – kompozytor wielokrotnie prowadził z nią wykonania własnych kompozycji. Orkiestra zaprezentuje się 8 listopada w Filharmonii Krakowskiej ze specjalnym udziałem skrzypaczki Marii Sławek. Artystów poprowadzi Paweł Kapuła.

Akademicka orkiestra gra muzykę filmową

Orkiestra Barokowa, która powstała w 2008 roku z inicjatywy prof. Elżbiety Stefańskiej, przygotowuje program z okazji Dni Jana Pawła II. Pierwszy jesienny koncert artyści zaplanowali na 4 listopada. Orkiestry Symfonicznej pod batutą Łukasza Borowicza z udziałem skrzypaczki Aleksandry Kuls-Koziak posłuchamy 13 grudnia.

Najmłodszą z uczelnianych zespołów jest Orkiestra Dęta AMKP pod opieką Jarosława Ignaszaka. Repertuar grupy obejmuje muzykę klasyczną, filmową i jazzową. Najbliższy koncert zespołu 21 października w Muzeum Lotnictwa Polskiego.

Nowohuckie Centrum Kultury

Muzyka łączy pokolenia

Scena NCK w Nowej Hucie od wielu lat udowadnia, że muzyka łączy pokolenia. Co roku goszczą tutaj artyści, na których przyjeżdża młoda i dorosła publiczność, a często całe rodziny. Kogo posłuchamy w NCK-u jesienią? Wśród zaproszonych gości m.in. Jacek Wójcicki i Beata Rybotycka w nostalgicznym programie „Krakowskie klimaty" (9 października), Krystyna Prońko (18 października), Katarzyna Groniec (24 października) i Grzegorz Turnau (20 listopada). Muzykę nieco młodszego pokolenia będą reprezentować m.in. zespół Nene Heroine (27 września), Mateusz Ziółko świętujący w Krakowie 40. urodziny (3 października) oraz Hubert „Spięty" Dobaczewski (7 listopada). Świąteczną niespodzianką, na którą już można kupować bilety, będzie grudniowy koncert legendarnego Trio Możdżer/Danielsson/Fresco (5 grudnia), które od ponad dwudziestu lat wyznacza nowe granice współczesnego jazzu i zachwyca publiczność na całym świecie.

Program muzyczny (ale nie tylko) Nowohuckiego Centrum Kultury znajdziemy na stronie nck.krakow.pl.

Jazz Juniors, 1-4 października

Jazz Juniors to jeden z najważniejszych festiwali i konkursów muzycznych Krakowa, który od ponad pół wieku gromadzi młodych artystów i otwiera im drzwi do sławy. Zespoły i wokaliści biorący w nim udział błyskawicznie trafiają na inne prestiżowe festiwale, podpisują kontrakty z szanującymi się wytwórniami, ruszają w tournée i zyskują nowych fanów. W tym roku festiwal świętuje 50-lecie obecności na krakowskiej scenie

Program festiwalu pojawi się niebawem na jazzjuniors.com.pl.

Opera Krakowska

Koncert inauguracyjny sezonu 2026/2027, 4 października

Spektakl w reżyserii Michała Znanieckiego będący zapowiedzią sezonu artystycznego w barwnej oprawie najsłynniejszych arii.

„Faust", 16 października

Premiera opery autorstwa Julesa Barbiera i Michela Carré z muzyką Charlesa Gounoda, którą po raz pierwszy świat obejrzał 19 marca 1859 roku w Paryżu. 167 lat później reżyserii widowiska na deskach Opery Krakowskiej podjął się Michał Znaniecki. Doskonale znany w Krakowie reżyser jest też autorem scenografii, zaś pozostali twórcy to Małgorzata Słoniowska (kostiumy), Dawid Karolak (reżyseria światła), Jacek Tyski (choreografia), Karolina Jacewicz (scenografia multimedialna/projekcje) i Andrzej Korzeniowski oraz Joanna Wójtowicz (przygotowanie chóru)

Balet „Balladyna", 15 listopada

Dwuaktowy spektakl baletowy oparty na dramacie Juliusza Słowackiego o tym samym tytule. – To uniwersalna opowieść o bezwzględnym dążeniu do władzy, bogactwa i wpływów, które okazują się ważniejsze od miłości, lojalności i moralności. Balet, podobnie jak dramat romantyczny Słowackiego, koncentruje się bohaterach zróżnicowanych nie tylko pod względem charakterów, ale i życiowych postaw. Osią spektaklu jest postać Balladyny, którą impulsywna decyzja o zabójstwie siostry prowadzi do miejsca, z którego nie ma już odwrotu – mówi Monika Myśliwiec, reżyserka i choreografka spektaklu. Balladynę nazywa kobietą ogarniętą żądzą władzy i przekonaniem o swojej bezkarności, która odrzuca wszystkie zasady etyczne. – Z czasem jednak pogłębiające się poczucie winy prowadzi ją do przyjęcia kary za popełnione zbrodnie – dodaje artystka.

Program artystyczny Opery Krakowskiej znajdziemy na stronie opera.krakow.pl.

REKLAMA 34449394

1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

Kraków rusza do biegania

Roboty, aktorzy i 18 tys. półmaratończyków

Od 15 lat biegają, by pomagać tym, którzy nie mogą biegać. Bo nie ma przyjemniejszych zawodów niż te, podczas których nie tylko zdobywa się medale, ale również daje innym szansę na spełnienie marzeń i powrót do zdrowia. W Poland Business Run po raz pierwszy pobiegną nawet... roboty.

Marta Gruszecka

• **Zaproszenie Poland Business Run tradycyjnie mają również dzieci**
FOT. MATERIAŁY PRASOWE FUNDACJI POLAND BUSINESS RUN

A gdyby tak przebiec cztery kilometry, które mogą komuś pomóc? Na ten pomysł wpadła 15 lat temu Fundacja Poland Business Run. Odtąd regularnie organizuje największy charytatywny bieg biznesowy w Polsce. Frekwencja rośnie z roku na rok, do tegorocznej edycji zapisała się już rekordowa liczba 47 250 osób, a listy startowe wciąż są otwarte. Tegoroczną nowością jest udział w zawodach robotów.

– Poland Business Run od dawna nie jest tylko biegiem. Chodzi o to, żeby w pomaganie mogły włączać się różne środowiska i robić to na swój sposób. ROBOT RUN zaprasza do tego świata firmy technologiczne, uczelnie, zespoły badawcze i prywatnych właścicieli robotów. Maszyny mają dać publiczności trochę frajdy, a stojący za nimi ludzie mogą przy okazji wesprzeć naszych beneficjentów. Nie każdy robot musi od razu zmieniać świat, ale jeśli zwróci uwagę na potrzeby osób z niepełnosprawnościami i pomoże zebrać środki na ich rehabilitację, zrobi kawał dobrej roboty – mówi Agnieszka Pleti, prezeska Fundacji Poland Business Run.

Sprint robotów

Roboty będą miały do pokonania 100 metrów. Organizatorem ich zmagań jest Science & Technology Film Festival.

– ROBOT RUN ma być przede wszystkim widowiskiem i dobrą zabawą. Chcemy wyciągnąć roboty z laboratoriów, zobaczyć je w działaniu i pokazać publiczności, nad czym pracują dziś polskie firmy, uczelnie i konstruktorzy. Jeszcze kilka lat temu takie zawody trudno byłoby sobie wyobrazić. Dziś roboty potrafią już chodzić, biegać, tańczyć, pokonywać przeszkody i coraz lepiej radzą sobie w codziennym otoczeniu człowieka. Tempo rozwoju tej technologii jest naprawdę niezwykłe – mówi Piotr Biedroń, dyrektor Science & Technology Film Festival i pomysłodawca ROBOT RUN.

Dodaje, że przesłanie biegu robotów łączy się z misją Poland Business Run. – Każde zgłoszenie robota oznacza również pomoc dla beneficjentów Fundacji. Robotyka i nowoczesne protezy korzystają dziś z wielu podobnych technologii – od czujników po systemy sterowania. To dobry przykład tego, że technologia może jednocześnie fascynować, bawić i mieć bardzo praktyczne zastosowanie – tłumaczy.

12. PKO Cracovia Półmaraton Królewski

• odbędzie się 11 października (niedziela). Biegacze wystartują spod Tauron Areny Kraków o godz. 10. Szczegółowy program i trasa biegu są dostępne na stronie cracovia-polmaraton.pl.

W tym roku biegacze i roboty pobiegną dla m.in. 25-letniej Klaudii z Jadownik (Małopolska), która po amputacji nogi w wyniku długotrwałej choroby marzy o tym, by znów stać i wrócić do aktywnego trybu życia. W podobnej sytuacji jest 50-letnia Monika z Trzciana w województwie kujawsko-pomorskim, która w dzieciństwie, w wyniku powikłań po otwartym złamaniu nogi, musiała przejść amputację nogi. Przed wypadkiem trenowała siatkówkę i lekkoatletykę, była też wicemistrzynią Polski w pływaniu. Wsparcie biegaczy pozwoli jej na udział w turnusie rehabilitacyjnym.

Wiewiórki na starcie

Zaproszenie Poland Business Run tradycyjnie mają również dzieci. Poland Business Kids, młodszy brat Poland Business Run, odbędzie się po raz czwarty.

– Dziecięce biegi podczas Poland Business Run stały się już naszą tradycją. Tu bardziej niż rywalizacja liczą się dobra zabawa i radość ze sportu – mówi Agnieszka Pleti.

Dzieci będą miały do pokonania trzy dystanse: 100 metrów (kategoria Wiewiórki, czyli dzieci w wieku od 4 do 6 lat), 200 metrów (Lwy, czyli dzieci od 7 do 9 lat) i 400 metrów (Lisy, czyli nastolatki w wieku od 10 do 12 lat). Maluchy poniżej 4 lat będą mogły przebiec dla zabawy dowolnie wybraną trasę razem z rodzicami. Na każde dziecko, które ukończy bieg, czeka medal i słodka przekąska, a w pakiecie startowym mali biegacze otrzymają dodatkowo koszulkę.

Jak stanąć na starcie biegu? By wziąć udział w Poland Business Run, trzeba zmobilizować pięcioosobową drużynę. Każdy z zawodników ma do pokonania 4 km. Zawodnicy mają do wyboru trzy biegi stacjonarne: 31 sierpnia w Warszawie (po terenie lotniska Bemowo) oraz 6 i 7 września w Krakowie (trasa wokół Błoń i po parku Jordana). Środki za pakiety startowe trafią do beneficjentów Fundacji Poland Business Run. Zapisy trwają do 27 sierpnia, do godz. 23.59. Drużynę można zgłosić na stronie bieg.pbr.pl.

Poland Business Run odbędzie się 30 sierpnia (stacjonarnie w Warszawie) oraz 5-6 września (stacjonarnie w Krakowie), a także między 31 sierpnia a 6 września w dowolnym miejscu na świecie. Pakiety na bieg stacjonarny w Krakowie można odebrać w Biurze Zawodów w Hali Cracovia (al. Focha 40) w dniach 2-4 września (godz. 12-20), 5 września (godz. 7-17) oraz 6 września (godz. 7-9). Szczegółowe informacje na temat biegu znajdziemy pod linkiem polandbusinessrun.pl.

18 tys. biegaczy na starcie. PKO Cracovia Półmaraton Królewski po raz dwunasty

21,097 km po najbardziej znanych miejscach Krakowa, tysiące dopingujących na trasie kibiców, meta na murawie Tauron Areny Kraków. Takie zalety ma PKO Cracovia Półmaraton Królewski, który odbędzie się 11 października już po raz dwunasty. Ale po raz pierwszy pobiegnie w nim aż 18 tys. zawodników.

Po kilku ukończonych edycjach półmaratonu potwierdzam, że to jeden z najbardziej radosnych akcentów jesieni. Doping kibiców na całej trasie, atmosfera startu i mety oraz możliwość pokonywania własnych słabości w kilkunastotysięcznej grupie zapewnia doładowanie energetyczne co najmniej do końca roku. Kto lubi uprawiać tzw. turystykę biegową i zwiedzać miasta biegiem, podczas PKO Cracovia Półmaratonu Królewskiego może śmiało oglądać najsłynniejsze krakowskie zabytki, m.in. Zamek Królewski na Wawelu, Bramę Floriańską czy Rynek Główny, przebiec przez legendarne Planty i bulwary nad Wisłą, a ostatni krok postawić tam, gdzie złoty medal Mistrzostw Świata w Siatkówce odbierali w 2014 roku polscy siatkarze.

Aktorski wyścig po marzenia 13-letniego Patryka

Od dwóch lat podczas zawodów równocześnie odbywa się dodatkowa rywalizacja – Aktorskie Mistrzostwa w Półmaratonie. Na ich organizację wpadł aktor Andrzej Popiel, ambasador Krakowskiej Triady Biegowej, juror tegorocznego Rankingu Krakowskich Pączków „Wyborczej".

– Terminarze aktorskie są dziś zupełnie nieporównywalne, często jedyną okazją do spotkania jest make up na planie przed zdjęciami. A my chcemy się spotykać, rozmawiać ze sobą na żywo. Jako syn aktorki Lidii Bogaczówny wychowywałem się w Teatrze im. Słowackiego. Po spektaklu ludzie nie pędzili do swoich zajęć czy przed ekran, żeby obejrzeć nowy serial Netflixa. Zostawali, dyskutowali. Tęsknię za tym, jak wówczas aktorzy się ze sobą komunikowali, wymieniali inspiracjami. Zamarzyło mi się, by zaproponować nam, aktorom i aktorkom, nowocześniejszy pomysł na to, jak spędzić razem czas. Alkohol na wieczornym bankiecie? Nie, my wolimy pobiegać – komentował przed pierwszą edycją mistrzostw aktor.

W tym roku partnerem Aktorskich Mistrzostw w Półmaratonie po raz kolejny jest Fundacja Mam Marzenie.

– Nasze sportowe zmagania pod hasłem „Wyścig po Marzenia" dedykujemy chorującemu 13-letniemu Patrykowi, którego największym marzeniem jest wyjazd na mecz El Clásico na Camp Nou – mówi Andrzej Popiel. ●

1KR

eprasa.pl aed9c3bb49

Kraków

SCENA NCK

repertuar wrzesień–grudzień 2026

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

nowohuckie centrum kultury

nck scena

nck.krakow.pl

Zawsze aktualny repertuar znajdziesz tu:

34447940

1 KRA

eprasa.pl aed9c3bb49

Kraków

MAŁA BOSKA KOMEDIA

ŁAŹNIA NOWA

WRZESIEŃ 2026

NIEDZIELA, 13 WRZEŚNIA / 16:00
KRAKOWSKI TEATR VARIETE

PANI TWARDOWSKA ALBO NIEUSTRASZONY ADAM MICKIEWICZ

REŻYSERIA: JOANNA ZDRADA
CZAS TRWANIA: 75 MINUT
SUGEROWANY WIEK: OD 10. ROKU ŻYCIA

PONIEDZIAŁEK, 14 WRZEŚNIA / 17:00
KRAKOWSKI TEATR VARIETE

ADONIS MA GOŚCIA

REŻYSERIA: RAFAŁ SUPIŃSKI
CZAS TRWANIA: 80 MINUT
SUGEROWANY WIEK: OD 5. ROKU ŻYCIA

ŚRODA, 16 WRZEŚNIA / 11:45
TEATR GROTESKA

TARABUMBA! ALE CYRK...

REŻYSERIA: MAGDALENA MIKLASZ-TURNA
CZAS TRWANIA: 120 MINUT (JEDNA PRZEREWA)
SUGEROWANY WIEK: OD 7. ROKU ŻYCIA

PIĄTEK, 18 WRZEŚNIA / 18:00
TEATR ŁAŹNIA NOWA

CZY TO M...?

REŻYSERIA: MONIKA CZAJKOWSKA
CZAS TRWANIA: 60 MINUT
SUGEROWANY WIEK: OD 14. ROKU ŻYCIA

NIEDZIELA, 20 WRZEŚNIA / 17:00
TEATR ŁAŹNIA NOWA

POWER PLAY

REŻYSERIA: SAMARA HERSCH
CZAS TRWANIA: 75 MINUT
SUGEROWANY WIEK: OD 12. ROKU ŻYCIA

ŚRODA, 23 WRZEŚNIA / 17:00
TEATR BAGATELA

ZŁA DZIEWCZYNKA

REŻYSERIA: JAKUB KROFTA
CZAS TRWANIA: 75 MINUT
SUGEROWANY WIEK: OD 7. ROKU ŻYCIA

SOBOTA, 26 WRZEŚNIA / 16:00
TEATR ŁAŹNIA NOWA

PODRÓŻE GULIWERA

REŻYSERIA: KRZYSZTOF GARBACZEWSKI
CZAS TRWANIA: 75 MINUT (JEDNA PRZERWA)
SUGEROWANY WIEK: OD 8. ROKU ŻYCIA

LISTOPAD 2026

PIĄTEK, 13 LISTOPADA / 18:00
TEATR ŁAŹNIA NOWA

PIPPI

REŻYSERIA: AGA BŁASZCZAK
CZAS TRWANIA: 75 MINUT
SUGEROWANY WIEK: OD 8. ROKU ŻYCIA

MAŁA BOSKA KOMEDIA

TEATR ŁAŹNIA NOWA – INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

ŁAŹNIA NOWA
Teatr Łaźnia Nowa
Kraków-Nowa Huta
os. Szkolne 25

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Patroni medialni
wyborcza.pl
KrakówCulture KARNET

LAZNIANOWA.PL

34447171

KRA 1

eprasa.pl aed9c3bb49

wyborcza

ŁÓDZKIE ZAPRASZA

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktor prowadzący **Kamilla Sierocka**

wyborcza.pl

16 Light.Move.Festival.

BOKKA, Odet, BEMY, Black Radio, Marek Biliński

To tylko kilku artystów, którzy wystąpią na XVI edycji Light.Move.Festival. w ostatni weekend września. Co jeszcze nas czeka? ▶ 2

Kulturalna Łódź

Wrzesień pełen festiwali i wydarzeń artystycznych

4

17. Summer Dying Loud w Aleksandrowie Łódzkim

Wśród gwiazd Nevermore

8

eprasa.pl aed9c3bb49

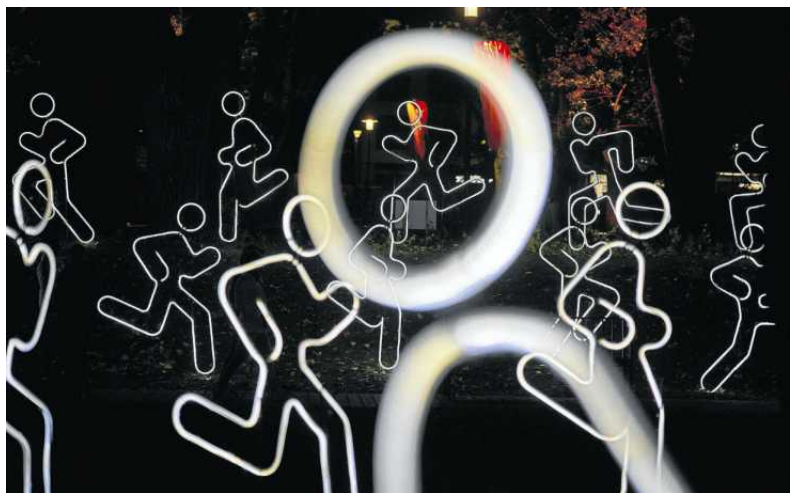
16 Light.Move.Festival.

BOKKA, Odet, BEMY, Black

To tylko kilku artystów, którzy wystąpią na XVI edycji Light.Move.Festival. w ostatni weekend września. Co jeszcze nas czeka?

FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL (4)

Kamilla Sierocka

Od lat ważnym elementem Light.Move.Festival. jest muzyka i tworzące trasę festiwalu przystanki muzyczne wkomponowane w łódzką XIX-wieczną architekturę. W dwóch lokalizacjach na trasie festiwalowej mappingi będą połączone z muzyką na żywo.

– Tegoroczna, szesnasta edycja festiwalu to nie tylko festiwal światła. To całe kompletne doświadczenie audiowizualne. Jest tak stworzone, aby każdy mógł doświadczyć Łodzi w zupełni inny, niecodzienny sposób – mówi Adam Pustelnik, wiceprezydent Łodzi.

Sześć scen muzycznych

W tym roku w ramach LMF Music Festiwalowiczki i Festiwalowicze posłuchają muzyki z aż sześciu scen: Elektro, Muzyczne Podróże, Rock'n'Pop, Classic, Baroque oraz Klubowa. – W ramach XVI edycji Light.Move. Festival. na scenie „Muzyczne Podróże" Paweł Steczek z gośćmi stworzy muzykę wpisującą się do przedstawianego mappingu na Pałacu rodziny Poznańskich od strony ogrodu. Autor zaprezentuje: „Grand Prix Marzeń" – premierową kompozycję napisaną specjalnie na festiwal światła.

Beata Konieczniak, dyrektor Light. Move.Festival.: Zapraszamy szczególnie do odwiedzenia przystanków muzycznych, które w połączeniu z eklektyczną, XIX -wieczną architekturą tworzą niezapomniane, artystyczne przeżycie. Balkon Pałacu Poznańskich będzie jednym z takich przystanków muzycznych i jedną ze scen. W tym roku to scena elektro. W piątek zobaczymy artystów Bokka. To jeden z najbardziej tajemniczych zespołów na polskiej scenie alternatywnej. Od początku działalności artyści pozostają incognito, konsekwentnie budując własny, zamknięty świat audiowizualny, w którym najważniejsza jest muzyka i atmosfera – mówi Beata Konieczniak.

W sobotni wieczór na pałacowym balkonie zobaczymy Marka Bilińskiego – To polski kompozytor muzyki elektronicznej, a także multiinstrumentalista wykorzystujący elektroniczne instrumenty klawiszowe. Zobaczymy jak kompozycje tego twórcy świetnie współgrają z nowoczesnymi aranżacjami graficznymi i mappinigiem – dodaje Beata Konieczniak.

Popularność solową na rodzimym rynku muzycznym zdobył Marek Biliński bestsellerowym albumem „Ogród Króla Świtu" (Złota Płyta) oraz

eprasa.pl aed9c3bb49

Radio, Marek Biliński

wideoklipem „Ucieczka z Tropiku". Jako jeden z pierwszych w kraju i Europie, wykonał multimedialne plenerowe koncerty muzyki i światła.

Z kolei w niedzielę na balkonie „łódzkiego Luwru" pojawi się Odet – solowy projekt pianistki klasycznej i wokalistki Aleksandry Dąbrowskiej. Jej muzyka to hybryda gatunków – od popu i elektroniki po muzykę klasyczną. Artystka odpowiada za kompozycję oraz warstwę tekstową wszystkich utworów i zaprezentowała swój materiał na najważniejszych festiwalach muzycznych w Polsce.

FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

W Parku Staromiejskim imprezowy tramwaj

– Pomiędzy wschodnią, a zachodnią częścią Parku Staromiejskiego stanie tramwaj imprezowy z muzyką techno i disco upiększony świetlnymi iluminacjami. Stanie w nim także zjawiskowa scena Rock & Pop położona na wodzie z instalacją artystyczną Jarosława Koziary – zapowiada Adam Pustelnik.

Wystąpią na niej zespoły rockowe: zespół Cochise, którego muzykę można określić jako oryginalne połączenie rocka, grunge-u i metalu, a jej wokalistą jest znany aktor filmowy, teatralny i telewizyjny Paweł Małaszyński. W sobotę na scenie zagra łódzki zespół Black Radio, ceniony za energiczne koncerty. W niedzielny wieczór na scenie zagości polsko-francuski popowo-indie rockowy zespół BEMY założony przez braci Mattię i Elie Rosinskich, do których dołączył polski muzyk Wojciech Trusewicz.

Piotrkowska „Na tropie przygód"

Na ulicy Piotrkowskiej 50 pojawi się mapping „Na tropie przygód", który, każdego dnia wzbogacony będzie występami muzycznymi na żywo – ariami i pieśniami barokowymi w specjalnie przygotowanych aranżacjach przez łódzkiego barytona Piotra Płuskę. Na scenie Baroque artysta wystąpi w duecie z uznaną pianistką Danutą Antoszewską grającą na fortepianie. Muzyczno-wizualna opowieść przeprowadzi nas przez zapomniane historie niegdyś pełnej życia i bogatej w architekturę kamienicy Frischmanna.

Kolejny przystanek muzyczny pojawi się na ulicy Piotrkowskiej jako scena Classic. Na balkonach pod numerami 77 i 82 wystąpią trzej tenorzy, a wśród nich wybitny śpiewak operowy Dariusz Stachura z gościnnym udziałem Dawida Kwiecińskiego, Wiktora Sobkowiaka i Łukasza Ratajczaka. Zagrają na trzech balkonach zabytkowych secesyjnych kamienic położonych naprzeciwko siebie.

– Serdecznie zapraszamy do wspólnego celebrowania sztuki światła w Łodzi w muzycznych aranżacjach. To będzie bardzo ekumeniczne wydarzenie, które ma trafić w gusta wszystkich łodzian i łodzianek, a także wszystkich tych, którzy chcą z nami obchodzić to wyjątkowe święto – zachęca Adam Pustelnik.

Wszystkie atrakcje Light.Move.Festival. będą dostępne dla widzów 25-27 września 2026 roku w godzinach 19:00–00:00. Szczegółowy harmonogram koncertów będzie dostępny na stronie www.lmf.com.pl oraz na naszych social mediach.

REKLAMA
34446258

WITKO – polska firma z ponad 35-letnim doświadczeniem w kompleksowym wyposażaniu laboratoriów naukowych i przemysłowych. W WITKO specjalistki i specjaliści są aktywnie zaangażowani w dostarczaniu innowacyjnych rozwiązań dla sektorów: biotechnologicznego, farmaceutycznego i chemicznego. Od ponad 3 dekad kobiety odgrywają w tym procesie bardzo ważną rolę. W środowisku, w którym precyzja oraz wiedza winny mieć laboratoryjną dokładność, to właśnie kompetencje kobiet merytoryczne, analityczne, organizacyjne i relacyjne są niekwestionowanym atutem w realizacji codziennych wyzwań firmy. Kobiety w WITKO, łącząc techniczne kompetencje z kreatywnym podejściem do rozwiązywania problemów, z powodzeniem realizują swoje ambicje zawodowe – od doradztwa produktowego i budowania relacji z partnerami, po udział w skomplikowanych projektach technicznych.

Jako stabilna firma rodzinna o ugruntowanej pozycji rynkowej stale rozwijamy naszą strukturę handlową i techniczną.

W związku z dynamicznym rozwojem poszukujemy zarówno kandydatek, jak i kandydatów – wykwalifikowanych specjalistów oraz handlowców z branży – na stanowiska:

• Asystent / Asystentka ds. sprzedaży w Łodzi

• Przedstawiciel / Przedstawicielka naukowo-handlowy(-a) w Gdańsku

Otwieramy drzwi dla wybitnych ekspertek i ekspertów. Jeśli posiadasz wykształcenie kierunkowe (chemia, biotechnologia lub nauki pokrewne), znasz język angielski na poziomie co najmniej B2 i chcesz budować swoją karierę w oparciu o pasję do nauki i nowoczesnego przemysłu – dołącz do nas! Do aplikowania zapraszamy zarówno kobiety, jak i mężczyzn.

CV należy wysłać na adres:

rekrutacja@witko.com.pl

Prosimy o dodanie klauzuli: *„Wyrażam zgodę na przetwarzanie i przechowywanie moich danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu rekrutacji, zgodnie z RODO oraz Ustawą z dnia 10.05.2018 r. o Ochronie Danych Osobowych (Dz.U. 2018 poz. 1000)"*

Informujemy, że skontaktujemy się z wybranymi osobami.

WITKO to polska firma rodzinna, która od ponad 35 lat dostarcza kompleksowe rozwiązania dla laboratoriów najwyższej klasy. Tworzymy zespół pasjonatów budujących pomost między nauką a biznesem. Wierzymy w innowacje, które zmieniają świat.

DOBRA FIRMA 2021 INNOWATOR

Dołącz do naszego zespołu!

1 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

Kulturalna Łódź

Wrzesień pełen festiwali i wydarzeń artystycznych

Podczas piątej edycji Great September Showcase Festival & Conference wystąpi prawie 100 artystów i zespołów. Fanów z całego kraju przyciągnie 37. Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier

Sławomir Szymański

Na długi weekend zaprasza Festiwal Łódź Wielu Kultur. W Kutnie odbędzie się 52. Święto Róży. A w ostatni weekend września najbardziej spektakularne wydarzenie w przestrzeni publicznej w mieście, festiwal światła, obrazu, dźwięku i ruchu. Będzie się działo!

• **Na 5 września zaplanowano inaugurację jubileuszowego sezonu artystycznego Teatru Wielkiego w Łodzi, który obchodzi 60-lecie działalności. Tego dnia odbędzie się koncert „Opera Łódź Opener”** FOT. TEATR WIELKI W ŁODZI

„Opera Łódź Opener”

Na 5 września zaplanowano inaugurację jubileuszowego sezonu artystycznego Teatru Wielkiego w Łodzi, który obchodzi 60-lecie działalności. Tego dnia odbędzie się koncert „Opera Łódź Opener” – nie w gmachu łódzkiej opery, lecz na Placu Dąbrowskiego. Co w programie? „Podczas tego wyjątkowego wieczoru zabrzmią znane i lubiane fragmenty oper ze światowego kanonu, jak i klasyki opery polskiej oraz arie z premierowych spektakli sezonu” – zapowiadają organizatorzy. Podkreślają też, że koncert jest adresowany zarówno do wytrawnych melomanów, jak i do każdego, komu „bliska jest muzyka”. Początek o godz. 19.00.

REKLAMA
34445382

1 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

Teatr tworzą ludzie

Rozmowa z Rałałem Kłoczko – dyrektorem Teatru Wielkiego w Łodzi

fot. Karpai & Zarewicz

Jaki jest pański stosunek do jubileuszy?
Uwielbiam świętować, szukać powodów do radości i życzyć sobie nawzajem wszystkiego, co najlepsze. Jubileusze stwarzają ku temu znakomitą okazję – pozwalają zatrzymać się na chwilę, docenić wspólną drogę i ludzi, którzy ją tworzyli, ale także z nadzieją spojrzeć w przyszłość. Zdecydowanie bliższe są mi takie radosne rocznice niż upamiętnianie dat śmierci kompozytorów. Domyślam się jednak, że pyta pan przede wszystkim w kontekście zbliżającego się jubileuszu Teatru Wielkiego w Łodzi.

Tak. Po jubileuszowym sezonie w Filharmonii Zielonogórskiej, gdzie spędził pan ostatnie lata, obejmuje pan Teatr Wielki w Łodzi, który rozpoczyna swój 60. sezon, a zatem znów jubileusz. Czy czuje się pan specjalistą od jubileuszy?
Specjalistą od jubileuszy bym się nie nazwał, ale rzeczywiście los obdarzył mnie pod tym względem pewną konsekwencją. Miniony sezon w Filharmonii Zielonogórskiej upłynął pod znakiem jej 70-lecia, a teraz rozpoczynam pracę w Teatrze Wielkim w Łodzi u progu 60. sezonu. Zielonogórskie doświadczenie wiele mnie nauczyło i z pewnością wykorzystam je w Łodzi. Jubileusz powinien być nie tylko okazją do wspomnień, lecz także impulsem do rozwoju i początkiem kolejnego rozdziału. Jednocześnie przed Teatrem stoją codzienne wyzwania repertuarowe i organizacyjne, a także rozpoczynający się remont. Moją troską będzie więc takie ułożenie wszystkich działań, abyśmy mogli świętować z rozmachem, ale bez utraty oddechu i jakości bieżącej pracy.

Rozpoczynając pracę w Teatrze Wielkim w Łodzi, znalazł się pan w sytuacji, w której jubileusz był praktycznie zaplanowany. Miał pan chyba niewielkie pole manewru pod względem realizacji własnych pomysłów.
Nie do końca. Poprzednia dyrekcja zaproponowała, aby w jubileuszowym sezonie powrócić do tytułów, którymi w 1967 roku zainaugurowano działalność Teatru Wielkiego w Łodzi. Uważam, że to bardzo dobry pomysł, budujący wyraźny pomost między historią naszej sceny a jej teraźniejszością. Ja natomiast skupiłem się przede wszystkim na gali jubileuszowej. W tym przypadku mogłem już nadać wydarzeniu własny kształt – zarówno repertuarowy, jak i obsadowy.

Uchyli pan rąbka tajemnicy?
Oczywiście. Zależało mi przede wszystkim na tym, aby gala była prawdziwym świętem naszego zespołu, dlatego wystąpią w niej wszyscy soliści Teatru Wielkiego w Łodzi. Szczegóły programu wciąż ustalamy, mogę jednak zdradzić, że chcę położyć mocny akcent na muzykę polską – zwłaszcza tę mniej znaną, a niekiedy niemal zupełnie zapomnianą. Wszyscy znamy Moniuszkę, Karłowicza czy Szymanowskiego, ale co z twórczością Henryka Jareckiego, Franciszka Mireckiego albo Adama Münchheimera? To znakomici kompozytorzy, których dzieła odnosiły niegdyś sukcesy, a później zostały przykryte grubą warstwą historycznego kurzu. Przywracanie ich muzyki może być wielką wartością zarówno dla artystów, jak i dla publiczności. Chcę w ten sposób nawiązać również do tradycji Teatru Wielkiego w Łodzi, który wielokrotnie był miejscem pierwszych prezentacji dzieł operowych.

Chce pan walczyć z kompleksem polskim?
Nie nazwałbym tego walką. Uważam po prostu, że nie mamy żadnego powodu do kompleksów. Muzyka polska zawsze pozostawała w żywym dialogu z najważniejszymi nurtami europejskimi, a jednocześnie potrafiła udzielać na nie własnej, oryginalnej odpowiedzi. Problem polega na tym, że wiele wartościowych dzieł nie doczekało się odpowiedniej promocji, a czasem nawet szansy na trwałe zaistnienie w repertuarze. W mojej koncepcji rozwoju Teatru muzyka polska stanowi jeden z najważniejszych filarów repertuarowych – obok wielkiej klasyki, dzieł XX i XXI wieku oraz nowych zamówień kompozytorskich. Nie chodzi więc o jednorazowy gest ani o zamykanie się na repertuar światowy, lecz o systematyczne przywracanie polskiej twórczości należnego jej miejsca.

Teatr otwarty czy teatr dla koneserów?
Nie widzę tu sprzeczności. Teatr może być otwarty na każdego, a jednocześnie oferować najwyższy poziom artystyczny i propozycje interesujące dla koneserów. Chcę postawić na różnorodność – repertuarową, estetyczną i pokoleniową – tak aby różni widzowie mogli znaleźć w Teatrze coś dla siebie. Szczególnie ważne jest dla mnie dostrzeganie grup, których wykluczenie nie zawsze jest oczywiste. Dobrym przykładem są młodzi rodzice.

Inną grupą są seniorzy, których zbyt często traktuje się w sposób protekcjonalny lub wręcz infantylizuje, zamiast uważnie wsłuchać się w ich rzeczywiste potrzeby. Teatr otwarty to dla mnie nie hasło, lecz konsekwentne usuwanie barier: organizacyjnych, ekonomicznych, komunikacyjnych i mentalnych. To bardzo szeroki temat, do którego z pewnością warto jeszcze powrócić.

Jak znaleźć równowagę między repertuarem, który zapewnia pełną widownię, a dziełami mniej znanymi, wymagającymi od publiczności większej ciekawości i otwartości? Czy dyrektor teatru operowego powinien podążać za gustem widzów, czy również ten gust kształtować?
Jedno i drugie. Teatr publiczny powinien uważnie słuchać swojej widowni, ale nie może ograniczać się wyłącznie do prezentowania tego, co już dobrze znane i sprawdzone. Musi również rozbudzać ciekawość, proponować nowe doświadczenia i otwierać drzwi do repertuaru, po który widz być może sam nigdy by nie sięgnął.

Najważniejsze jest odpowiednie ułożenie proporcji, ale także sposób przedstawienia tych propozycji publiczności. Nieznany tytuł nie musi oznaczać pustej widowni, jeśli potrafimy ciekawie o nim opowiedzieć, zbudować wokół niego zainteresowanie i przekonać widzów, że warto podjąć to ryzyko razem z nami. Dyrektor nie powinien więc ani bezrefleksyjnie podążać za gustem publiczności, ani próbować kształtować go z pozycji kogoś, kto wie lepiej. Powinien prowadzić z widzami dialog i stopniowo zdobywać ich zaufanie.

Co za kilka lat powinno wyróżniać Teatr Wielki w Łodzi spośród innych polskich scen operowych? Po czym widz ma rozpoznać, że ogląda spektakl właśnie tego Teatru?
Chciałbym, aby Teatr Wielki w Łodzi był kojarzony przede wszystkim z otwartością, różnorodnością i odwagą artystyczną. Z miejscem dostępnym nie tylko w sensie architektonicznym, lecz także społecznym, ekonomicznym i komunikacyjnym – takim, które zaprasza różnych widzów i nikomu nie daje odczuć, że opera jest przestrzenią przeznaczoną wyłącznie dla wtajemniczonych.

Różnorodność powinna dotyczyć zarówno repertuaru, jak i języków artystycznych, twórców oraz publiczności. Chcę, aby obok wielkiej klasyki pojawiały się dzieła zapomniane, muzyka najnowsza, polskie opery, odważne interpretacje i spektakle baletowe reprezentujące różne estetyki. Nie oznacza to jednak przypadkowości. Każda propozycja powinna mieć swoje uzasadnienie i wpisywać się w wyrazistą wizję Teatru.

Ambicją tak dużej instytucji nie może być wyłącznie obserwowanie, co sprawdziło się już gdzie indziej, i podążanie za obowiązującymi trendami. Teatr Wielki w Łodzi powinien sam je wyznaczać – inicjować nowe zjawiska, odkrywać twórców i dzieła, podejmować artystyczne ryzyko oraz proponować rozwiązania, które później staną się punktem odniesienia dla innych scen. Chciałbym, aby widz, wychodząc ze spektaklu, miał poczucie, że zobaczył coś przygotowanego na najwyższym poziomie, ale też coś, czego nie mógłby doświadczyć w żadnym innym miejscu.

eprasa.pl aed9c3bb49

– Dzień później można wybrać się na piknik familijny, który odbędzie się przed siedzibą teatru. Okazja, by „przyjrzeć się operowej kuchni na wesoło z niemałą dawką fachowej wiedzy, podanej w sposób przystępny i zachęcający do kolejnych wizyt w naszym teatrze – zachęcają organizatorzy.

Jubileuszowych wydarzeń w następnych miesiącach pojawi się więcej. W repertuarze na najbliższe miesiące są też premiery. Najbliższa 27 października – to balet „Coppélia" Léo Delibesa, powracający na scenę Teatru Wielkiego w Łodzi po 26 latach. A pod koniec listopada pojawi się tam nowa inscenizacja „Otella". To dzieło wraca do łódzkiej opery po pół wieku.

Już można przygotowywać się na niezwykły koncert jubileuszowy, który odbędzie się 19 stycznia. Zapowiada się swego rodzaju artystyczny przegląd sześciu dekad. W programie najpiękniejsze fragmenty oper, baletów i dzieł symfonicznych, które przez lata pojawiały się w łódzkim Teatrze Wielkim.

Miasto całe w różach

W dniach 4-6 września zaplanowano 52. Święto Róży, czyli flagową imprezę Kutna, przyciągającą gości z całego kraju. Organizatorzy zaplanowali mocny akcent na początek. Podczas uroczystego otwarcia na Placu Piłsudskiego zostanie zaprezentowany pokaz „Flora Couture" – na wybiegu pojawią się modelki w kreacjach z kwiatów, roślin i materiałów florystycznych. Pokaz będzie połączony z prezentacją Królowej Róż 2026.

Jednym z najbardziej widowiskowych punktów programu będzie Parada Kwiatowa, która przejdzie w tym roku zmienioną, wydłużoną trasą. Wyruszy w sobotę, 5 września, ze Stadionu Miejskiego i przejdzie ulicami Kościuszki oraz Królewską na Plac Piłsudskiego.

Najważniejsza w Kutnie jest jednak Ogólnopolska Wystawa Róż, która w tym roku odbędzie się pod hasłem „Sekret Symetrii". Przez cały festiwalowy weekend w Kutnowskim Domu Kultury będzie można podziwiać podziwiać setki odmian róż ogrodowych. Zostanie również zorganizowany plebiscyt na najpiękniejszą różę i kompozycję wystawy.

Wystawa koncentruje na sobie uwagę odwiedzających Kutno podczas Święta Róży, ale w programie jest więcej wydarzeń.

W Parku Traugutta pojawią się efektowne instalacje florystyczne z żywych roślin, zaprojektowane i stworzone przez ponad 60 florystów z całego kraju. Nie zabraknie również wydarzeń artystycznych, w tym wystawy Agaty Serwatki „Malowane papierem".

Znajdzie się też coś dla praktyków. Organizatorzy proponują udział w warsztatach, spotkaniach i prezentacjach poświęconych różom oraz sztuce ich uprawy. W Centrum Teatru Muzyki i Tańca zaplanowano m.in. Różane Atelier, spotkania z ekspertami oraz warsztaty z sadzenia i pielęgnacji róż.

Będą też dwa konkursy o Złotą Różę, jeden dla profesjonalistów, drugi dla amatorów, jak również chrzest nowej odmiany róży, przygotowany we współpracy z Polskim Towarzystwem Różanym.

• **Light.Move.Festival w ostatni weekend września (25-27) całkowicie odmieni Łódź** FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jeśli chodzi o koncerty, to w sobotę 5 września wystąpią Poparzeni Kawą Trzy, Piersi oraz Michał Szpak, a dzień później na scenie pojawią się Anastazja Maciąg, Blanka i Smolasty. Podczas 52. Święta Róży odbędą się również koncerty lokalnych i zaproszonych zespołów, a wśród nich XVIII Ogólnopolski Festiwal Piosenki „Kwietnik", a także blok występów „Folklor i róże", czyli spotkanie z folklorem, tradycjami muzycznymi różnych regionów i kultur.

W tym roku na Placu Piłsudskiego pojawi się także II Festiwal Róża i Wino. A stałymi elementami różanego weekendu w Kutnie pozostają Jarmark Różany, Plenerowe Targi Różane, strefa food trucków oraz lunapark. Na najmłodszych i całe rodziny czekają Przystanek Dziecko, animacje i zabawy plenerowe.

Great September w centrum Łodzi

Od 10 do 12 września centrum Łodzi ponownie wypełni się scenami. W ciągu trzech dni wystąpi prawie 100 artystów i zespołów, w tym Zalewski, Julia Wieniawa, Andrzej Piaseczny, Maria Peszek x Hoshii, Kuba Karaś, Livka, Drabusheyka. Master Stone & The Stoneheads, Poczta Polska, Tranzyt, Deathknell, Qncicka, Jan Majewski, Strangers in Name, Banda Debili czy Torschlusspaniki, a także artyści z zagranicy, w tym Los Bitchos z Wielkiej Brytanii, Ava Rasti z Iranu czy Dove Ellis i Yard z Irlandii.

Koncerty zaplanowano w wielu różnych miejscach, to m.in. Łódzkie Centrum Wydarzeń, Scena mBank Grand Hotel, Teatr Club, Wooltura, 6. Dzielnica i Łódź Kaliska, Prywatka, Iron Horse Pub, Cabaret Club, Dom Literatury czy Scena mBank ON TOUR w Pasażu Schillera.

Program Great September pojawi się także poza klubami i scenami koncertowymi. W Pasażu Róży przy ul. Piotrkowskiej 3 zaplanowano instalację artystyczną, a kolejnymi punktami na festiwalowej mapie będą Galeria ASP oraz Pan Tu Nie Stał.

Great September to także część konferencyjna poświęcona branży muzycznej. Panele, spotkania i rozmowy odbędą się w Teatrze Pinokio.

Kilka dni z Łodzią Wielu Kultur

W dniach 17-20 września odbędzie się Długi Weekend Festiwalu Łódź Wielu Kultur.

Festiwal otworzy łódzka premiera drugiej płyty zespołu Współgłosy, łączącego muzyków jazzowych, osoby aktorskie i chór osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi. „W drugim albumie eksplorują swój piosenkowy potencjał. Solowo, unisono i polifonicznie. Jest jungle'owy beat, jest soul, gospel i pop. Jest piosenka z potencjałem na stadionowy hit i artystyczna – taka trochę krakowska. Alternatywa, improwizacja i operowe wokalizy. Głęboki oddech. Muzyczny eksperyment, który wydarza się między rozstrojonym keyboardem i fortepianem za milion" – zapowiadają ten koncert organizatorzy. Odbędzie się w Centrum Dialogu im. Marka Edelmana

W tym samym miejscu, w dniach 20 i 21 września, premiera spektaklu „Pola Nireńska. Próba otwarta", inspirowanego życiem i twórczością jednej z najwybitniejszych polskich tancerek i choreografek XX wieku.

– To opowieść o pamięci. O tym, co pozostaje po człowieku, gdy znikają świadkowie jego życia. O historii zapisanej w ciele, ruchu i sztuce. O próbie ocalenia śladów tych, którzy odeszli.

To opowieść o determinacji, wytrwałości, ambicji i talencie, o walce o siebie, o realizację marzeń, mimo niesprzyjających okoliczności: rodzinnych, społecznych, politycznych i historycznych – opowiada Agnieszka Przepiórska, odtwórczyni głównej roli w tym przedstawieniu.

19-20 września w Parku Ocalałych będzie działać Miasteczko Festiwalowe. Ma być to przestrzeń „współtworzona przez lokalnych twórców, organizacje społeczne, kolektywy, wydawnictwa, animatorów, artystów oraz osoby tworzące autorskie produkty i rękodzieło. Wśród drzew rozbrzmiewać będzie muzyka podczas potańcówek Poranki u Yanki, pojawi się Punkt Interwencji Artystycznej, a także instalacja artystyczna Latawce dla pokoju, którym towarzyszyć będą międzypokoleniowe warsztaty" – zapowiadają organizatorzy.

Będzie też koncert. W sobotę 20 września na scenie muzycznej Festiwalu Łódź Wielu Kultur wystąpią Rasm Almashan, Rasha Nahas oraz Shkoon.

Spotka się świat gier i komiksów

W przedostatni weekend września w w Atlas Arenie i sąsiedniej Sport Arenie odbędzie się 37. Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier. To wydarzenie przyciąga fanów i gości z całego kraju.

Co w tym roku? Nie zabraknie oczywiście planszówek i różnych odmian gier bez prądu. Ma być m.in.: strefa dla najmłodszych z grami wieloformatowymi, gry RPG, turnieje dla każdego z niskim progiem wejścia, gralnia oraz warsztaty z malowania figurek.

Organizatorzy zapowiadają też w sumie ponad 2000 metrów kw. interaktywnych atrakcji dla miłośników gier wideo. Łącznie na graczy czekać będzie blisko 200 interaktywnych stanowisk.

Obszerne strefy przygotowane zostaną także dla fanów gier „retro", współczesnych hitów AAA, rozrywek ruchowych i tanecznych, flipperów, a także nowoczesnych doświadczeń z zakresu wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości.

Szczególnie licznie reprezentowany będzie niezależny nurt elektronicznej rozrywki, określany jako „indie", funkcjonujący bez wsparcia wielkich wydawców i gigantycznych budżetów, za to w niewielkich zespołach i z pasją. Dlaczego warto zwrócić uwagę na takich twórców? Organizatorzy festiwalu uważają, że najciekawsze i najbardziej innowacyjne tytuły powstają obecnie właśnie w tym obiegu

– Niestety, produkcje te – pozbawione należnej im promocji – niekiedy giną w informacyjnym szumie, dlatego MFKiG otworzy strefę indie, na której będzie można sprawdzić potencjalne przyszłe przeboje, porozmawiać z ich twórcami i dowiedzieć się, czy warto kroczyć drogą „indyka" – wyjaśniają.

Co jeszcze? Rozstrzygnięte zostaną festiwalowe konkursy. Statuetki Komiksusa odbiorą zwycięzcy rywalizacji na projekt publikacji komiksowej, na najlepsze polskie komiksy (w trzech kategoriach), na najlepszego wydawcę historii obrazkowych w Polsce oraz nagrody im. Sophie Castille za przekład komiksu. Poznamy też laureatów konkursu dla dzieci i młodzieży „Skok w przeszłość" oraz zmagań w konkursie im. Zbigniewa Lengrena na serię humorystycznych pasków komiksowych. Jak co roku organizatorzy przyznają też doktorat humoris causa, czyli Nagrodę im. Papcia Chmiela za zasługi dla polskiego komiksu.

W 40. rocznicę publikacji pierwszego opowiadania Andrzeja Sapkowskiego na festiwalu nie może zabraknąć premier, spotkań, warsztatów czy wystaw, a także cosplaya poświęconego Wiedźminowi.

Wśród gości z zagranicy jest John Romita Junior, twórca tytułów takich jak „Amazing Spider-Man", „Punisher" czy „Kick Ass". Po raz pierwszy odwiedzi Polskę i spotka się z fanami właśnie w Łodzi. Przyjadą też Mike Perkins („Bastion", „Kapitan Ameryka", „Bat-man: Pierwszy rycerz"), Jesse Lonergan (nagradzany „Drom") czy przedstawiciele komiksu portugalskiego: Osvaldo Medina i Ricardo Cabral.

Główną wystawą towarzyszącą 37. MFKiG będzie „Produkt wystawowy", czyli ekspozycja prezentująca – jak piszą organizatorzy – wyjątkowe zjawisko, jakim był kultowy dziś magazyn „Produkt". W Łodzi pojawią się autorzy związani z tym periodykiem, m.in.: Michał „Śledziu" Śledziński, Marek Lachowicz, Rafał Skarżycki i Tomasz Lew Leśniak. Ekspozycję będzie można zwiedzać w sali wystaw czasowych Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej EC1 Łódź.

W tym samym miejscu pojawi się ekspozycja dokonań Rafała Gosienieckiego, czyli autora tegorocznego plakatu festiwalowego. Twórca przyjedzie do Łodzi z Japonii.

Światło, obraz, dźwięk, ruch

Wszystko to w spektakularnej skali. To najkrótszy opis Light.Move.Festival, który w ostatni weekend września (25-27) całkowicie odmieni Łódź. Uwagę przykują przede wszystkim wielkoformatowe mappingi 3D, czyli kilkuminutowe animacje,

zsynchronizowane z dźwiękiem, przygotowane specjalnie z myślą o detalach łódzkich

budynków.

W tym roku pojawi się sporo nowych lokalizacji przy ulicy Piotrkowskiej. Zacznie się od projekcji 360 stopni na Placu Wolności i prowadzącej do jej wejścia „bramy" stworzonej z dwóch kamienic przy Piotrkowskiej 11 i 12, które po raz pierwszy znajdą się w programie Light.Move.Festival. Oniryczne animacje przygotuje węgierska grupa Fényszóró.

W dalszej części głównej ulicy miasta, na dwóch budynkach pod numerami 60 i 62, zostanie zaprezentowana projekcja wielkoformatowa francuskiej wizjonerki Pia Vidal „Les Yôkai". Zapowiada się podróż do świata japońskich mitycznych stworzeń, duchów i demonów z legend.

Kolejnym nowym adresem będzie kamienica przy Piotrkowskiej 50, na której zostanie przedstawiony mapping Roberta Słowika połączony z ariami operowymi śpiewanymi na żywo z balkonu kamienicy w wykonaniu łódzkiego artysty Piotra Płuski. To niezwykła lokalizacja, ponieważ mapping ukaże utracone w latach 70. walory architektoniczne kamienicy.

Na ulicy Piotrkowskiej nie zabraknie także instalacji przestrzennych. Pod numerami 90 i 92 stanie 31-metrowa instalacja świetlna „A Bird Passing By" stworzona przez francuską formację Luminariste. Wzdłuż ulicy będzie spacerować brytyjski duet Theatre Illumiere, czyli żywe latarnie uliczne.

Przy Pasażu Schillera, na kamienicy przy Piotrkowskiej 113, zobaczymy projekcję Sławomira Fąfary a tuż obok stanie wielkogabarytowa instalacja świetlna polskiej artystki Miss God Joanny Zubryckiej „She is the light", czyli efemeryczna rzeźba kobiecej postaci.

W magiczne, świetlne ogrody zamienią sie Park Staromiejski oraz Park Sienkiewicza. Organizatorzy zapowiadają też wiele wydarzeń muzycznych.

Wszystkie atrakcje Light.Move.Festival. będą dostępne dla widzów od godz. 19.00 do północy. Organizatorzy zapowiadają, że szczegółowy program pojawi się wkrótce.

Zaucha w Wytwórni

W sobotę 26 września w Klubie Wytwórnia odbędzie się koncert pamięci Andrzeja Zauchy. W programie znajdą się oczywiście największe przeboje tego artysty, w tym „Byłaś serca biciem", „C'est la vie" czy „Bądź moim natchnieniem". Niekoniecznie będzie to tylko sentymentalna podróż w przeszłość. Znane utwory tego artysty zostaną zaprezentowane w nowych aranżacjach. Na scenie, w roli gościa specjalnego, pojawi się Natalia Kukulska.

eprasa.pl aed9c3bb49

ŚWIĘTO DŹWIĘKU PO RAZ OSIEMNASTY

Czym zaskoczy Soundedit ’26?

Ikony sceny i pionierzy nowych brzmień. Od synth-popu po new romantic, coś dla rockmanów, coś dla fanów trip hopu, i tanecznie, i mrocznie. Wchodzący w dorosłość Festiwal Soundedit na swoją osiemnastkę zaprosił sceniczne osobowości od Kasi Lins począwszy na Marcu Almondzie kończąc. Koneserzy dźwięku mogą delektować się czystym brzmieniem i autorską selekcją gwiazd, które od 23 do 27 października jaśnieć będą na scenie łódzkiego klubu Wytwórnia. Zamieniamy się w słuch!

Jedyne na świecie wydarzenie skupione na twórcach muzyki: producentach, realizatorach i sound designerach kończy osiemnaście lat. Święto muzyki zaczyna się w piątek (23 października) i przyniesie zderzenie klubowej awangardy z nowymi odczytaniami klasyki. Festiwal otworzy sceniczna premiera duetu Maszynowa (Marcin Pryt i Grzegorz „Fagot” Fajngold z 19 Wiosen) z albumem „Supernowa” – nostalgiczną, electro-punkową opowieścią o dawnej Łodzi. Chwilę później Kasia Lins zaprezentuje projekt „Obywatelka K.L.”, czyli mroczną interpretację twórczości Grzegorza Ciechowskiego. Zespołowi towarzyszyć będzie oryginalny syntezator Yamaha EX5, na którym grał sam lider Republiki. Zwieńczeniem wieczoru będzie jedyny w Polsce występ brytyjskiego producenta Howiego B. – współtwórcy sukcesów U2, Björk i Massive Attack.

Sobota (24 października) upłynie pod znakiem legend elektroniki i alternatywnego popu. W Łodzi wystąpi legendarny wokalista Marc Almond, można będzie usłyszeć utwory z pożegnalnego materiału duetu Soft Cell „Danceteria”, zarejestrowanego tuż przed śmiercią drugiego członka zespołu Dave’a Balla. Obok Almonda na scenie pojawi się Wolfgang Flür, wieloletni członek grupy Kraftwerk. Sobotni skład dopełni post-punkowa formacja The Wolfgang Press z kultowej wytwórni 4AD, która powraca do Łodzi z nowym albumem.

Niedzielę (25 października) zdominują obchody 50-lecia punk rocka. W poświęconej jubileuszowi debacie o historii gatunku wezmą udział między innymi Ziemowit Kosmowski (Brak), Paweł „Guma” Gumola (Moskwa), Marcin Pryt (19 Wiosen), Wiktor Skok (Jude) oraz Mariusz Jakóbczak (The Corpse). Na scenie wystąpi Dezerter – świętujący 45-lecie i promujący album „Wolny wybieg” na jedynym tegorocznym koncercie w Łodzi. Nowofalową energię podtrzyma Hugh Cornwell, legendarny głos The Stranglers. Kulminacją emocji będzie pożegnalny występ Lecha Janerki. Laureat statuetki Człowieka ze Złotym Uchem zagra swój ostatni koncert dla łódzkiej publiczności, wieńczący jego spektakularną karierę.

– *Osiemnasta edycja to dla nas ważny moment. Postawiliśmy na zestaw premier i powrotów, które świetnie łączą historię ze współczesnością. Osiemnaście lat temu naszą pierwszą statuetkę przyznaliśmy pośmiertnie Grzegorzowi Ciechowskiemu, a teraz jego twórczość przypomni Kasia Lins. Z kolei pożegnanie Lecha Janerki z łódzką publicznością to wydarzenie, które po prostu trzeba zobaczyć na żywo* – podkreśla Maciej Werk, dyrektor Festiwalu.

Szczegóły programu koncertów, debat i warsztatów branżowych publikowane są na bieżąco na stronie www.soundedit.pl

Festiwal Soundedit realizowany jest przy wsparciu Miasta Łodzi oraz Łódzkiego Centrum Wydarzeń w ramach strategii promującej Łódź jako miasto branż kreatywnych.

Marc Almond i 45-lecie singla „Tainted Love” w wersji duetu Soft Cell

SOUNDEDIT ’26
Międzynarodowy Festiwal Producentów Muzycznych

PIĄTEK 23.10
MASZYNOWA
OBYWATELKA K.L.
(Kasia LINS)
HOWIE B.

SOBOTA 24.10
Marc ALMOND
Wolfgang FLÜR
(ex-KRAFTWERK)
THE WOLFGANG PRESS

NIEDZIELA 25.10
50 LAT PUNK ROCKA
Lech JANERKA
DEZERTER
Hugh CORNWELL
(ex-the STRANGLERS)
K-2
(ZIEMOWIT KOSMOWSKI)

PON. 26.10
WALUŚKRAKSAKRYZYS
W HOŁDZIE ROBERTOWI BRYLEWSKIEMU
+ MUNIEK + KRZYSIEK (CKOD)
+ DAWID (DZIWNA WIOSNA)

NIEDZ.-WT. 25-27.10
WARSZTATY
i SZKOLENIA
BRANŻOWE

PRIORYTET
KARNETY KUP TUTAJ
soundedit.pl
Dołącz do społeczności Soundedit.

PATRON MEDIALNY
Trójka POLSKIE RADIO

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „*Muzyka*”, realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.

34448606

eprasa.pl aed9c3bb49

17. Summer Dying Loud w Aleksandrowie Łódzkim

Wśród gwiazd Nevermore

Summer Dying Loud to w tym roku koncerty 51 wykonawców. Na scenie zobaczymy Ponte del Diavolo z Włoch, to ich pierwszy występ w Polsce. Fani czekają też na koncert Nevermore.

• **Koncert grupy Behemot na Summer Dying Loud** FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Maria Stefańska

Summer Dying Loud odbędzie się w Aleksandrowie Łódzkim między 3 a 5 września. To mocna marka muzyczna i festiwal, który od lat cieszy się zaufaniem fanów dobrej muzyki – nie tylko z Polski, ale z całej Europy.

– Absolutnie nie stoimy w miejscu. Polska scena metalowa rozwija się prężnie, powstaje dużo nowych zespołów. Na tle Europy jest ewenementem. To już nie jest tylko Behemoth czy Vader. Mamy mnóstwo ciekawych zespołów – podkreśla Tomasz Barszcz, naczelnik Wydziału Promocji i Współpracy z Zagranicą Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Łódzkim.

Nevermore gwiazdą 17. edycji Summer Dying Loud

To ważny zespół amerykańskiego metalu progresywnego. Grupa powstała na początku lat 90. w Seattle z inicjatywy muzyków związanych wcześniej z zespołem Sanctuary.

Po rozwiązaniu zespołu w 2011 roku i śmierci jego wokalisty Warrela Dane'a w 2017 roku przez lata wydawało się, że historia grupy Nevermore dobiegła końca. W 2026 roku zespół powrócił jednak na scenę pod wodzą gitarzysty Jeffa Loomisa i perkusisty Van Williamsa, rozpoczynając nowy rozdział.

W obecnym składzie śpiewa turecki wokalista Berzan Önen.

Tegoroczny Summer Dying Loud będzie też też okazją do zobaczenia koncertu zespołu, który w Polsce wystąpi po raz pierwszy. Ponte del Diavolo z Włoch godzi doom i black metal z post-punkiem, tworząc jedno z bardziej nieoczywistych brzmień tegorocznego festiwalu.

Summer Dying Loud odbędzie się w Aleksandrowie Łódzkim między 3 a 5 września. To mocna marka muzyczna i festiwal, który od lat cieszy się zaufaniem fanów dobrej muzyki – nie tylko z Polski, ale z całej Europy

• **Summer Dying Loud odbędzie się w Aleksandrowie Łódzkim między 3 a 5 września** FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Co jeszcze warto polecić, jeśli chodzi o zagranicznych wykonawców? – Jesu łączy ciężar z drone'em, doomem, shoegaze'em i post-rockiem. Lucifer sięga po retrobrzmienia lat 70., a Dool porusza się na styku dark rocka i cięższych brzmień – wylicza organizator Summer Dying Loud.

Koncerty na Summer Dying Loud. 17 twórców z Polski

Swoje miejsce na festiwalowej mapie mocno zaznaczy polska scena. W tym roku 17 z 51 wykonawców pochodzi z Polski. Obok uznanych już zespołów, takich jak Azarath czy Neolith, wystąpią debiutanci. Organizatorzy Summer Dying Loud zwracają na te koncerty szczególną uwagę.

– Dla grupy Atavia to będzie debiut sceniczny. Projekt Michaliny Mai Rutkowskiej, początkowo solowe przedsięwzięcie, rozwinął się w trzyosobową formację. Muzycy zaprezentują materiał z albumu „To the Old Ones", w którym słychać inspiracje rockiem psychodelicznym, post-punkiem, dark folkiem i brzmieniami lat 70. To propozycja również dla tych, którzy z metalem nie mają wiele wspólnego – mówi organizator festiwalu.

Na jaki koncert jeszcze warto wybrać się do Aleksandrowa Łódzkiego?

Zespół Ciśnienie łączy post-rock, muzykę orkiestrową i transowy jazz. Inspirując się m.in. Swans, Fire! Orchestra, Godspeed You! Black Emperor oraz muzyką Henryka Mikołaja Góreckiego, a także tym, co proponuje słynny estoński kompozytor Arvo Pärt.

Tomasz Barszcz: – Ciśnienie buduje swoją muzykę wokół post-rockowej i post-metalowej ekspresji.

Na festiwalu wystąpi też zespół Czernina, którego muzyka wychodzi poza klasyczny black metal, oraz Grief Circle, grający ciężkie, powolne i pełne emocji riffy inspirowane m.in. Amenrą, Cult of Luną i Rosettą.

Summer Dying Loud w Aleksandrowie Łódzkim. 17 lat historii

Siedemnaście lat temu to było skromne wydarzenie: jednodniowa impreza z udziałem przede wszystkim polskich artystów. Z roku na rok rosła zarówno liczba wykonawców, jak i zainteresowanie publiczności, która docenia konsekwencję kierunku, w którym rozwija się festiwal.

– Mamy gości z Wielkiej Brytanii, Belgii, Francji, Niemiec, Czech i Białorusi – wylicza Tomasz Barszcz.

Tegoroczna edycja Summer Dying Loud będzie trwała już trzy dni. Na dwóch scenach wystąpi w tym czasie aż 51 zespołów.

– Publiczność wraca do nas z kilku powodów. Jednym z najważniejszych jest program, który wyróżnia Summer Dying Loud na tle innych festiwali metalowych. Na scenach pojawiają się zespoły cieszące się renomą w świecie metalu, ale obok nich można znaleźć również mniejsze, jeszcze nieodkryte formacje. Dzięki temu festiwal daje publiczności możliwość poznawania nowych artystów i zachęca do wychodzenia poza to, co już dobrze znane – dodaje organizator Summer Dying Loud.

Organizatorzy Summer Dying Loud od lat powtarzają, że nie chcą zamykać się w granicach tzw. ciężkiego brzmienia. Doom, post-rock, shoegaze, psychodelia, noise, rock alternatywny, dark ambient i brzmienia, których nie da się wrzucić do jednej szuflady.

To wszystko znajduje swoje miejsce na Summer Dying Loud.

– Nie trzeba zaczynać obecności na festiwalu od słuchania hardcore'owych brzmień – przekonuje naczelnik Wydziału Promocji i Współpracy z Zagranicą Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Łódzkim. I dodaje: – Summer Dying Loud pokazuje, że metal nie musi oznaczać wyłącznie ekstremalnego brzmienia. To również różnorodność, interesujące melodie, aranżacje i możliwość odkrywania muzyki, która może spodobać się znacznie szerszej publiczności.

Miasteczko festiwalowe tradycyjnie będzie urządzone na terenie MOSiR-u w Aleksandrowie Łódzkim. Na miejscu można nocować pod namiotem albo w kamperze.

eprasa.pl aed9c3bb49

„Rave Lucid" fot. Jonathan Lutumba Viascent

MOC WRAŻEŃ, WAŻNE PYTANIA I RODZINNY RAVE

DRUGA EDYCJA FESTIWALU S·PLOT

Jeden tydzień i dziesięć spektakli z Hiszpanii, Francji, Niemiec, Turcji czy Polski – widowiskowych, poruszających wyobraźnię scenicznych opowieści, które do młodego widza mówią jego własnym językiem.

Poza tym: rozmowy, spotkania, wieczorny rave, ale też konferencja naukowa czy ekspercka dyskusja o kryzysie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Teatr Pinokio w Łodzi w dniach 5-11 października zaprasza na II Międzynarodowy Festiwal Sztuk Performatywnych dla Dzieci i Młodzieży S•PLOT.

Program festiwalu obejmuje w sumie blisko 60 wydarzeń. – *Naszym celem jest zaprezentowanie widzom różnorodności współczesnego teatru dla młodych widzów, bogactwa artystycznych form, służących dialogowi z publicznością na temat spraw aktualnych i ważnych. Inspiracji dla programu szukaliśmy na europejskich festiwalach i za ich przykładem równolegle do tego, co dzieje się na scenie, tworzymy przestrzeń dyskusji ekspertów, badaczy, teoretyków i praktyków teatru* – wyjaśnia Gabriel Gietzky, dyrektor Teatru Pinokio w Łodzi, a zarazem dyrektor festiwalu.

Co na scenie?

Katalońska grupa Animal Religion performansem „To Copy" zaprosi dzieci do współtworzenia unikalnej choreografii, a hiszpański kolektyw laSala & Com un Ilum stworzy „A City of Shadows"– przestrzeń, gdzie uczestnicy zbudują upcyklingowe miasto. Dla najmłodszych – najnajów – grupa elPetit & Imaginart przygotuje sensoryczną przestrzeń „The Lair of the Senses" oraz instalację o takim samym tytule, dostosowaną do osób z różnorodnymi potrzebami.

Są też propozycje z Polski. Fundacja LALE.Teatr i Wrocławski Teatr Lalek zaprezentują „BAAACH!" historię o poczuciu bezpieczeństwa łączącą teatr formy z muzyką klasyczną, a Teatr Pinokio w Łodzi swoim najnowszym spektaklem „Moko Moko Moko" zabierze widzów w podróż do świata kształtów inspirowaną twórczością Shuntarō Tanikawy.

Dla młodzieży wybrane zostały spektakle poruszające współczesne tematy. „Chłopcy" (15+) Fundacji Horyzont Sztuki to studium radykalizacji oparte na wpisach z mediów społecznościowych, zaś turecki ACT Project w sztuce „*of… @h / OH!" (12+) opowie o relacjach i empatii. Głos w dyskusji o klimacie zabierze z kolei niemiecka performing:group prezentująca „TRASHedy" (13+).

Opowieść zakorzenioną w kulturze elektronicznego hip-hopu dla widzów powyżej 13. roku życia przywiezie francuski kolektyw MazelFreten, który zasłynął między innymi występami z Madonną. Po jego spektaklu „Rave Lucid" zaplanowano otwarty, rodzinny „Rave after Rave".

Festiwalowe spektakle będą dostępne po polsku i angielsku, a także z audiodeskrypcją i tłumaczeniem na polski język migowy.

O teatrze i emocjach

Ważnym punktem tegorocznego S•PLOTU będzie międzynarodowa konferencja naukowa „Sztuki performatywne dla dzieci i młodzieży: aktualne wyzwania". Uczestnicy zastanowią się m.in. nad tym, jak sztuka odpowiada na kryzysy i kiedy staje się aktem politycznym.

Nowością tej edycji jest blok tematyczny „Zjednoczeni wobec kryzysu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży" (10-11 października). W programie znalazły się m.in. dwudniowy warsztat „Pierwsza pomoc emocjonalna" prowadzony przez suicydolożkę Lucynę Kicińską oraz interdyscyplinarny panel dyskusyjny z udziałem ekspertek.

Szczegółowy program, informacje na temat zakupu biletów czy warunków uczestnictwa w konferencji dostępne są na stronie **www.teatrpinokio.pl**.

34448848

eprasa.pl aed9c3bb49

Niekoniecznie w góry lub nad morze

Łódzkie na końcówkę wakacji

Luksus, kajaki, folklor, dobre jedzenie – wcale nie trzeba szukać daleko, aby jedynie godzinę od domu znaleźć ciekawe miejsce na wypoczynek

Kamilla Sierocka

• **Opactwo Cystersów w Sulejowie** FOT. GETTY IMAGES

• **Zoo Borysew** FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Czy poróbowaliście zaplanować wakacje w Łódzkiem? Zapewniam, że jeżeli spróbujecie i dobrze traficie, to niedaleko Łodzi można spędzić ciekawie nawet dwa tygodnie.

Rower, konie, kajaki i termy

Załęczański Park Krajobrazowy to teren dla miłośników kajaków i rowerów. Jest tam cicho i spokojnie, a przyroda na wyciągnięcie ręki. Do tego baseny i place zabaw.

Z pewnością fajnie uda się spędzić czas nad Zalewem Sulejowskim. Można tu uprawiać sporty wodne (żeglarstwo, kajaki, windsurfing), odpoczywać na piaszczystych plażach, jeździć na rowerach wokół zbiornika oraz zwiedzać okoliczne atrakcje, takie jak zapora wodna w Smardzewicach, Ośrodek Hodowli Żubrów czy Opactwo Cystersów w Sulejowe.

Jeśli ktoś potrzebuje relaksu w ciepłej wodzie warto odzwiedzić Termy Uniejów. Kompleks oferuje zewnętrzny basen solankowo – tężniowy ze strefą hydromasażu, basenem pływackim i dla dzieci, a także strefę saun, kapielisko wewnętrzne z m.in. z tężnią solankową.

Na nieco zasobniejszych turystów czekają Lawendowe Termy, także z wodą termalną, ale bez tłumów. Z kolei w hotelu Uniejów browar oferuje regionalne piwo a restauracja dania przygotowywane na bazie wody termalnej. Dla miłośników rekreacji hotelowej dobrym rozwiązaniem może być też hotel Ossa Kongres & Spa pod Rawą Mazowiecką.

Gospodarstw agroturystycznych jest w okolicach Łodzi około 300. Można tam rezerwować miejsce już od 50 zł za dobę. W Łódzkiem swój raj mogą znaleźć też miłośnicy koni. Doskonałe miejsce na wypoczynek w siodle jest w Nieborowie, tuż obok Pałacu Radziwiłłów. To Stajnia u Kowala, doskonały punkt wypadowy do Bolimowskiego Parku Krajobrazowego. W pobliżu jest również mnóstwo atrakcji turystycznych, na przykład Łowicz, skansen w Maurzycach, park romantyczny w Arkadii czy warsztat garncarski w Bolimowie.

W gospodarstwach agroturystycznych położonych wzdłuż Warty i Pilicy są doskonale przygotowane bazy do kajakowych wypadów. Możemy mieć zapewniony transport, noclegi i dodatkowe atrakcje. W takich miejscach można spędzić całe tygodnie i nie narzekać na nudę. Piękna jest Spała ze swoim mikroklimatem, z Pilicą przepływającą przez miejscowość. Baza noclegowa to sporo obiektów – od tanich po czterogwiazdkowe. W pobliżu jest też Skansen Rzeki Pilicy w Tomaszowie, Groty Nagórzyckie. Można odwiedzić bunkier w Konewce, czyli dawny schron kolejowy dla niemieckich pociągów sztabowych położony w środku lasu. Można też wybrać się do kościoła św. Idziego w Inowłodzu czy częściowo odrestaurowanego zamku Kazimierza Wielkiego.

Do małej Japonii albo na safari

Coraz więcej turystów odkrywa też Dojo Stara Wieś. To nasza mała Japonia. Luksusowy obiekt położony jest na zboczu góry, goście śpią na japońskich materacach futonach, mogą podziwiać ogród w stylu japońskim i obserwować japoński ceremoniał parzenia herbaty. Piękne miejsce, w którym można zapomnieć o bożym świecie i oczywiście uprawiać karate.

Z kolei miłośnicy dzikich zwierząt mogą podziwiać białego tygrysa bengalskiego, dzikany rzeczne czy strusie afrykańskie w Zoo w Borysewie. ●

Jak zwiedzać region łódzki?

Kajakiem do perły architektury romańskiej, autem i/ lub rowerem dotrzeć do Tumu lub Parku Bolimoweskiego

Dla fanów średniowiecznej historii

Zaczynamy od odkrywania tajemnic Opactwa Cystersów w Sulejowie, które jest perłą architektury romańskiej, nie tylko w skali Polski. Cystersi zbudowali swój klasztor na wzgórzu, nad brzegiem Pilicy, w XII wieku rzeka płynęła bliżej klasztornych murów. Dziś do Sulejowa możemy dojechać samochodem, ale jest też możliwość wypożyczenia kajaków, żeby poznać okolicę z nieco innej perspektywy. Przystań kajakowa jest kilkaset metrów od historycznych zabudowań klasztornych.

Cystersów do Sulejowa sprowadził książę Kazimierz II Sprawiedliwy. Zakonnicy przybyli nad Pilicę na początku sierpnia 1177 roku. Cystersi zajmowali się rolnictwem i ogrodnictwem, ale można powiedzieć, że byli pionierami w wielu dziedzinach.

Budowa kościoła w stylu romańskim trwała ponad 50 lat. Budulcem świątyni był szydłowiecki piaskowiec. Do dziś zachwyca portal zdobiący główne wejście do kościoła, który został konsekrowany 23 listopada 1232 roku. Co ciekawe, wyposażenie kościoła jest barokowe, ale w czasie renowacji świątyni odkrywano nie tylko gotycką cegłę, ale i freski. Można je podziwiać w prezbiterium, przy ołtarzu głównym. Pozostałe ściany świątyni są nadal otynkowane – kto wie, jakie skarby czekają jeszcze na odkrycie? Wrażenie robią podwójne stalle – bogato zdobione, malowane na zielono oraz na złoto.

Opaci sulejowscy wielokrotnie przyjmowali możnych gości, na czele z królem Władysławem Jagiełłą w czasie, gdy rycerstwo przygotowywało się do bitwy pod Grunwaldem.

Będą w Sulejowie nie można zrezygnować z wizyty w tamtejszym muzeum – kameralnym, ale z wieloma interesującymi zabytkami. W środku prezentowane jest m.in. ciekawe lapidarium z fragmentami odkrytych w czasie prac archeologicznych pieców, naczyń i kamiennych detali.

Dzieci na pewno zainteresuje drewniana rzeźba lwa, datowana na połowę XVII wieku. Taką samą można zobaczyć w kościele.

Jeśli chcą Państwo spędzić noc w tym historycznym kompleksie, to dawne zabudowania gospodarcze cystersów pełnią obecnie nową rolę – mieści się w nich Hotel Podklasztorze ze spa oraz restauracją. To dobry adres! W klimat przeszłości miejsca wprowadzają nie tylko łacińskie sentencje, umieszczone w pokojach, ale też dźwiękowy detal – na korytarzach słychać momentami gregoriańskie chorały.

Dla fanów grodów

Fani historii na pewno znajdą coś dla siebie w Tumie. Wizyta w słynnej Archikolegiacie Tumskiej to punkt obowiązkowy, ale w odległości spaceru od tego zabytku są jeszcze dwie inne atrakcje.

Od 2022 roku można zwiedzać częściową rekonstrukcję fragmentu średniowiecznego grodu w Tumie. Do współczesnej budowy zużyto zużyto 1 tys. m sześc. drewna. To inwestycja za prawie 12 mln zł, w tym 7,5 mln dotacji z UE.

Największym odkryciem z trzech sezonów poprzedzających rekonstrukcję w Tumie jest srebrny dziewięcioboczny pierścień z inskrypcją po łacinie – „Obyś żył szczęśliwy, ile czasu żyje feniks". Został znaleziony w warstwie ziemi datowanej na drugą połowę XI w. i początek XII stulecia. Pierwszy gród w tym miejscu założył prawdopodobnie Bolesław Chrobry.

Będąc w tym miejscu, zajrzyjmy również do niewielkiego skansenu, który jest rzut beretem. Kierujcie się w stronę wiatraka!

Dla fanów przyrody

Inny sposób na zwiedzanie odkrywania łódzkiego? Na przykład wybierając ścieżkę parków krajobrazowych oraz rezerwatów, a tych w regionie nie brakuje. Tylko na terenie obecnej Puszczy Bolimowskiej żyje ponad 200 gatunków zwierząt chronionych. Cenne przyrodniczo tereny zostały objęte ochroną w granicach Bolimowskiego Parku Krajobrazowego z około 160 pomnikami przyrody, a także podmokłymi łąkami.

Przyrodniczą atrakcją są również Niebieskie Źródła w Tomaszowie Mazowieckim. Nazwa pochodzi od barwy wody. Podobno ich widokiem zachwycał się już car Mikołaj II w 1901 roku. Nie inaczej jest dzisiaj, chociaż do źródeł idzie się lasem od ruchliwej drogi. W ciepłe weekendy przygotujcie się na tłumy.

– Niebieski kolor jest w tym przypadku iluzją świetlną – mówi Krzysztof Olkusz, znany łódzki przewodnik. I dodaje: – Łódzkie generalnie ma niesamowite walory przyrodnicze i piękne lesiste tereny. Jestem zachwycony zespołem parków nad Pilicą, bo to ciągle jest to dzika rzeka – świetna do spływów kajakowych. Świetne spływy są też na Rawce i Grabi. Jest gdzie wypoczywać.

* Dla fanów młynów

Krzysztof Olkusz zwraca również uwagę, że Łódzkie jest zagłębiem młynów pochodzących z przełomu XIX i XX wieku. Często są one jeszcze drewniane. – Niektóre z nich zamieniły się w punkty gastronomiczne i dzięki temu ciągle żyją. To na przykład Osada Dwa Młyny nad Grabią – mówi przewodnik. Gospodarze tego miejsca piszą tak: „Na terenie Osady funkcjonuje Muzeum oraz Bar. W sprawie sesji zdjęciowych, planów filmowych oraz artystycznego wykorzystania Osady Dwa Młyny, prosimy o bezpośredni kontakt telefoniczny". Lokalizacja: gmina Dobroń, niedaleko Pabianic.

– Fryszerka nad Pilicą tuż za Inowłodzem, gdzie obok siebie są dwa młyny. Jeden jest smażalnią ryb, drugi nieco ukryty w lesie. Malowniczo położony. W Konstantynowie Łódzkim nawet zachował się ostatni młyn nad rzeką Łódką. Piękne młyny przetrwały nad Nerem, na przykład w Wilkowicach. Jest też młyn Jamborek koło Zelowa – wylicza Olkusz. Dodając, na zasadzie ciekawostki, że niektóre młyny miały metalowe elementy wyposażenia pochodzące z łódzkich fabryk.

Oznakowany przez PTTK jest Szlak Młynów nad Grabią w powiecie łaskim. Długość – 46 kilometrów. ●

Małgorzata Szlachetka

eprasa.pl aed9c3bb49

PATRONAT HONOROWY

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
Joanna Skrzydlewska

ORGANIZATORZY:

KUTNO
miasto róż

Kutnowski
Dom Kultury

Polskie Towarzystwo Różane
ptr

kdk.net.pl

34449092

1

eprasa.pl aed9c3bb49

34448750

eprasa.pl aed9c3bb49

wyborcza

PORADNIK PSYCHOLOGICZNY
EKSPERCI ODPOWIADAJĄ CZYTELNIKOM

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktorka prowadząca **Katarzyna Stożek** wyborcza.pl

Zastałam ich w łóżku i usłyszałam:

To nie tak, jak myślisz

Weszłam do pokoju, zastałam ich w łóżku. Stanęłam jak wryta, łzy cisnęły się do oczu. Dobrze, że nie mogli wiedzieć, co w tej chwili myślałam i co chciałam im zrobić. Ręce mi się trzęsły, głos drżał.

FOT. GETTY IMAGES

Nasza Czytelniczka czuje się zdradzona przez dwoje najbliższych jej osób:

Wiecie, jak to jest być oszukaną przed dwie najbliższe osoby w życiu? Ja już wiem i nikomu nie życzę, żeby przekonał się, jak to boli. Wszystko rozegrało podczas wakacyjnego wyjazdu, ale jestem przekonana, że miało początek znacznie wcześniej.

Od ponad pięciu lat, kiedy byłam w związku, to mój partner załatwiał wakacje. Zawsze wyczekiwał dobrej ceny. Wiadomo było, kiedy jedziemy, a to, gdzie, okazywało się krótko przed wylotem. W ten sposób udało nam się zwiedzić fajne miejsca za niewygórowane pieniądze.

W tym roku po raz pierwszy polecieliśmy do Portugalii i po raz pierwszy nie byliśmy na wyjeździe sami. Poleciała z nami moja najlepsze przyjaciółka, którą tuż po nowym roku rzucił facet.

Zdecydowaliśmy się na wspólne wakacje z moją przyjaciółką

W tym czasie bardzo potrzebowała mojego wsparcia i byłam zawsze blisko. Kiedy chciała się wypłakać, kiedy musiała pogadać, kiedy zaczęła w końcu wychodzić na miasto. Mój partner nigdy nie przepadał za moją przyjaciółką i początkowo miał focha, że poświęcam jej tyle uwagi. Z czasem nie przeszkadzało mu, że do nas wpadała, zostawała na noc. Kiedy zaproponował, żeby pojechała z nami na majówkę, ucieszyłam się, że przyjaciółka przestała mu przeszkadzać.

Podczas długiego weekendu, który fajnie minął, zdecydowaliśmy o wspólnych wakacjach. W tym czasie w ogóle nie zwróciło mojej uwagi, że przyjaciółka przestała szukać nowego faceta, choć, gdy ochłonęła po rozstaniu, chwaliła się, że „rozpoczęła łowy".

Teraz już wiem, że łowy były skuteczne, a nową zdobyczą był mój facet. Choć coś między nimi zaczęło się już wcześniej, przekonałam się o tym dopiero podczas wakacji.

Moim hobby jest fotografia. Na wyjazdy zawsze zabieram aparaty i kiedy inni robią sobie sjestę, ja wychodzę robić zdjęcia. Uwielbiam to, znajomi mówią, że podobają im się efekty mojej pracy.

Trzy dni przed powrotem do domu znowu wybrałam się na zdjęcia. Kiedy tuż po wyjściu z hotelu chciałam zrobić zdjęcie psa liżącego resztki lodów, które musiały komuś upaść, zorientowałam się, że nie zabrałam akumulatora do aparatu. Został przy drugim aparacie.

Weszłam do pokoju, zastałam ich w łóżku. Stanęłam jak wryta, łzy cisnęły się do oczu i otrzeźwiło mnie dopiero: „To nie jest tak, jak myślisz". To jak jest? Przecież wiem, co widziałam.

Dobrze, że nie mogli wiedzieć, co w tej chwili myślałam i co chciałam im zrobić. Ręce mi się trzęsły, głos drżał. Powiedziałam partnerowi, że nie chcę go widzieć w pokoju, jak wrócę. Nie chcę z nimi kontaktu, nie chcę wracać do tej sytuacji i najlepiej będzie, jak o sobie zapomnimy.

Przeżywanie żałoby po zdradzie polega na stopniowym odzyskiwaniu poczucia bezpieczeństwa, sprawczości i wiary w siebie

Nadal jestem wkurzona

Ostatni raz siedziałam obok niego w samolocie. Próbował się tłumaczyć, ale nie chciałam tego słuchać. Po powrocie do Polski on wyprowadził się do niej, nie miał daleko, trzy piętra wyżej. Czasami mijamy się przed windą, bo nie wsiadam do niej z nimi, lub na klatce schodowej. Nie patrzymy sobie w oczy, traktuję ich jak obcych ludzi.

Przyjaciółka próbowała jeszcze przepraszać na komunikatorze, były partner przysłał wiadomość: „Przepraszam, ale miłość nie wybiera". To prawda, miłość nie wybiera. To on wybrał moją przyjaciółkę. Nie wiem, czy mu się znudziłam? Czy jej nie chciało się szukać, skoro obok miała mojego faceta?

Może dlatego, że nadal jestem wkurzona, pełna złości, to jeszcze się trzymam. Nie wiem, co będzie, gdy złość zastąpią smutek i samotność. Nie wiem, czy dam radę. Na pewno zamierzam zmienić mieszkanie, żeby nie mieć ich obok. Nie myślałam, że spotka mnie coś takiego. Zostać oszukaną przez dwoje najbliższych osób boli. Boli cholernie.

Ekspertki odpowiadają Czytelniczkom

• Masz problemy, o których nie umiesz rozmawiać z bliskimi? Chciałabyś/chciałbyś powiedzieć komuś o tym, co cię trapi, ale nie masz odwagi? Potrzebujesz wsparcia lub chcesz się najzwyczajniej w świecie wygadać? Pisz do nas: **pytanie@wysokieobcasy.pl.** Nie bój się zapytać, a my postaramy się udzielić eksperckiej odpowiedzi.

ALEKSANDRA WRÓBEL-MURSHID*: Ta historia porusza, bo opisuje stratę, która dotknęła Panią z dwóch stron jednocześnie. Straciła pani partnera i przyjaciółkę – dwie osoby, które były częścią pani codziennego życia i którym pani ufała. Taka podwójna zdrada potrafi zachwiać poczuciem bezpieczeństwa, a także sprawić, że świat na jakiś czas przestaje być uważany za przewidywalny i sprawiedliwy.

Złość mobilizuje do działania, pomaga chronić własne granice

Szczególnie zatrzymałam się przy zdaniu, w którym napisała Pani, że „na razie trzyma mnie złość". Z perspektywy psychologicznej to bardzo ważna emocja. Złość mobilizuje do działania, pomaga chronić własne granice i daje energię potrzebną do poradzenia sobie z pierwszymi tygodniami po tak bolesnym doświadczeniu. Z czasem zwykle dołączają także smutek, tęsknota i żałoba po relacji oraz po wspólnych planach. Wszystkie te emocje mają swoje miejsce i każda z nich odgrywa ważną rolę w procesie zdrowienia.

Czytając pani list, pomyślałam również o pytaniach, które często pojawiają się po zdradzie: Dlaczego? Kiedy to się zaczęło? Coś przeoczyłam? Umysł szuka odpowiedzi, bo próbuje odzyskać poczucie kontroli. W terapii poznawczo-behawioralnej często rozmawiamy o tym, że warto oddzielać fakty od domysłów. Faktem jest to, że partner i przyjaciółka podjęli decyzję o przekroczeniu granic zaufania. To ich wybór i ich odpowiedzialność. Wartość osoby zdradzonej pozostaje niezależna od cudzych decyzji.

Zwróciłam też uwagę na pani reakcję w chwili odkrycia prawdy. W ogromnym szoku potrafiła pani jasno określić swoje granice i podjąć decyzję o zakończeniu tej relacji. To pokazuje, że mimo cierpienia zachowała pani kontakt ze swoimi wartościami i zadbała o siebie najlepiej, jak było to możliwe w tamtym momencie.

Rozumiem także potrzebę zmiany mieszkania. Codzienne spotykanie osób, które kojarzą się z traumatycznym wydarzeniem, utrudnia wyciszenie emocji i odzyskanie wewnętrznego spokoju. Stworzenie sobie nowej przestrzeni często staje się symbolicznym początkiem kolejnego etapu życia.

Napisała pani, że zastanawia się, co wydarzy się wtedy, gdy złość ustąpi miejsca smutkowi i samotności. To bardzo ważna refleksja. Właśnie wtedy szczególnego znaczenia nabiera wsparcie. Życzliwi ludzie, codzienne rytuały, aktywności, które przynoszą ukojenie oraz satysfakcję, a czasem także psychoterapia. Przeżywanie żałoby po zdradzie polega na stopniowym odzyskiwaniu poczucia bezpieczeństwa, sprawczości i wiary w siebie.

Życzę pani, aby z czasem coraz częściej patrzyła na tę historię przez pryzmat własnej siły, a nie wyłącznie doznanej krzywdy. To doświadczenie zostawi ślad, ale nie odbiera pani prawa do budowania dobrych, bezpiecznych i opartych na wzajemnym szacunku relacji. ●

***Aleksandra Wróbel-Murshidjest** psycholożką, psychoterapeutką, udziela wsparcia online na avigon.pl.

eprasa.pl aed9c3bb49

FOT. GETTY IMAGES

Jestem po wspólnych wakacjach ze znajomymi

Porażka. Nigdy więcej

Zaczęło się już podczas pierwszej kolacji. Kiedy mój partner zapytał, co zamawiamy do picia, znajomi odpowiedzieli, że oni nic. Kiedy napoje wjechały na stół, zapytaliśmy przez grzeczność, czy może się skuszą. No i się skusili.

Nasza czytelniczka pojechała na wakacje ze znajomymi i żałuje tego pomysłu:

Jestem po wspólnych wakacjach ze znajomymi. Jednym słowem porażka, dwoma: nigdy więcej. Choć znamy się od studiów, spotykamy się sporadycznie, najczęściej na mieście. Praca, dodatkowe zajęcia, szkolenia. To wszystko powoduje, że trudno nam zgrać kalendarze. Dlatego uznaliśmy, że wspólny tydzień wakacji dobrze nam zrobi. Zuza jest naszą bliższą znajomą, mieszkałyśmy razem przez dwa lata w czasie studiów. Jej mąż dołączył do naszej paczki dopiero trzy lata temu.

Już przy wyborze hotelu powinna mi się zapalić ostrzegawcza lampka. Znajomi naciskali, żeby z oferty kilku, które nam odpowiadały, wybrać tańszy i żadnego all inclusive. Zrobiliśmy, jak chcieli.

Zaczęło się już podczas pierwszej kolacji. Kiedy mój partner zapytał, co zamawiamy do picia, znajomi odpowiedzieli, że oni nic. Nawet wody nie chcieli. Zdziwiłam się, bo w Hiszpanii chce się pić przez cały dzień, a hiszpańskie przysmaki też warto popijać.

Kiedy wino i woda wjechały na stół, zapytaliśmy przez grzeczność, że może jednak się skuszą. No i się skusili. Tak bardzo, że jeszcze drugą butelkę domówiliśmy. Wtedy jeszcze nie wiedziałam, że to dopiero początek historii, którą poznam.

Podczas płacenia znajomy rzucił, że w takim razie jutro będzie ich kolej na zakup napojów do kolacji. I rzeczywiście kupili. Dwie półlitrowe butelki wody na cztery osoby. Ja się nie odzywałam, ale mój parter zapytał, a gdzie wino? W odpowiedzi usłyszał, że dzisiaj oni nie mają ochoty na alkohol. Mówił za nich dwoje, ale widziałam, że Zuza ma inne zdanie.

Zamówiliśmy butelkę z myślą, że połowę zostawimy sobie na następny dzień. Na co dzień nie pijemy alkoholu, sporadycznie wino do dobrej kolacji. Ale do tego jedzenia przygotowywanego w hotel aż się prosiło o kilka łyków czerwonego trunku. Kiedy pojawiło się wino, Zuza poprosiła o kieliszek, jej mąż zrezygnował. Kiedy odchodziliśmy od stołu, zauważyłam, że jednak dopił, to co Zuza zostawiła w kieliszku.

Podczas wycieczki do Barcelony, to my zapłaciliśmy za lody, pinchosy, bo mąż Zuzy zapomniał portfela, a telefonem dla zasady nie płaci, bo „człowiek przykłada ten telefon, gdzie popadnie i nie kontroluje wydatków". Miał nam oddać w gotówce po powrocie do hotelu, ale jakoś mu się nie przypomniało. „Co za koleś" – pomyślałam.

Wspólne konto jest tylko do chwili, kiedy wpłynie jej pensja

Zuza nawet nie miała pieniędzy na głupi magnes na lodówkę. Kupiłam go dla niej i zapytałam, co jest nie tak? Rozpłakała się. Okazuje się, że mają wspólne konto, ale wspólne jest tylko do chwili, kiedy wpłynie tam pensja Zuzy. Później to on rozlicza każdy wydany przez nią grosz. Ostatnio zaproponował jej, żeby droższe tampony zamieniła na tańsze podpaski. Podobno jest bardzo oszczędny i przekonuje ją, że w ten sposób szybciej pozbędą się kredytu, ale okazuje się, że to oszczędzanie dotyczy tylko Zuzy, bo on może sobie kupić nowy laptop czy nowszy model telefonu.

Chciałam z nim pogadać, ale mój partner powiedział, że mam się nie mieszać, a Zuza poprosiła o dyskrecję. Stwierdziła, że sama rozwiąże ten problem, ale jakoś jej nie wierzę. Do końca pobytu przy kolacjach płaciliśmy za napoje, sponsorując w ten sposób „pana oszczędnego". Nie chcieliśmy sprawiać przykrości Zuzie, bo czujemy, że najgorsze i tak dopiero przed nią.

Jedno jest pewne, już nie chcemy jechać ze znajomymi na wakacje. Chyba na długo odpoczniemy sobie od tej znajomości, ale żal mi Zuzy, bo wtedy zostanie sama ze skąpcem. Nie wiem, jak mogę jej pomóc.

JUSTYNA RYCZKO*: Doskonale rozumiem, dlaczego wróciła pani z tych wakacji bardziej zmęczona niż wypoczęta. Nie chodziło przecież tylko o niesprawiedliwie dzielone rachunki czy skąpstwo znajomego. Najbardziej poruszyło to, że za kulisami tej sytuacji zobaczyła pani cierpienie bliskiej osoby. I właśnie dlatego nie może Pani przestać myśleć przyjaciółce.

Przemoc ekonomiczna często pozostaje niewidoczna

To, co Pani opisuje, budzi niepokój. Kontrolowanie wydatków partnera, rozliczanie każdej złotówki, ograniczanie dostępu do własnych pieniędzy przy jednoczesnym pozwalaniu sobie na kosztowne zakupy dla siebie może być przejawem przemocy ekonomicznej. Nie oznacza to automatycznie, że dokładnie z takim zjawiskiem mamy tu do czynienia, ale są to sygnały, których nie wolno bagatelizować.

Kontrolowanie wydatków partnera, rozliczanie każdej złotówki, ograniczanie dostępu do własnych pieniędzy może być przejawem przemocy ekonomicznej

Przemoc ekonomiczna często pozostaje niewidoczna. Warto wiedzieć, jakie są sygnały ostrzegawcze.

Dzieje się tak, kiedy jedna osoba decyduje o wszystkich wydatkach. Partner musi pytać o zgodę na zakup ubrań, kosmetyków, leków czy spotkanie ze znajomymi, podczas gdy druga osoba wydaje pieniądze według własnego uznania, często nie licząc się z kosztami.

Sygnałem jest także rozliczanie każdego grosza. Wspólny budżet nie oznacza przesłuchiwania partnera z każdej wydanej złotówki. Jeżeli partner rozlicza każdy grosz, wymaga zachowania i przedstawienia paragonów, krytykuje zakupy, mówiąc, że można kupić tańsze produkty, to niewątpliwie jest to sygnał ostrzegawczy.

W przemocy ekonomicznej ogranicza się partnerowi dostęp do pieniędzy. Wtedy jedna osoba zarządza wszystkimi kontami, hasłami i oszczędnościami, a druga nie ma realnego dostępu do wspólnych środków.

Pojawiają się także podwójne standardy i jest to jeden z najbardziej charakterystycznych sygnałów. Partnerowi mówi się: „musimy oszczędzać", „nie stać nas na to", „kup tańsze", a jednocześnie osoba kontrolująca kupuje sobie nową elektronikę, markowe ubrania, kosztowne gadżety, inwestuje w drogie hobby. Taki właśnie sygnał pojawił się w historii pani przyjaciółki.

Do przemocy ekonomicznej można także zaliczyć utrudnianie pracy zawodowej. Partner zniechęca do pracy, awansu lub samodzielnych zarobków. Może mówić: „po co ci ta praca?", „dzieci bardziej cię potrzebują", „ja zarabiam wystarczająco", a w rzeczywistości utrzymuje w ten sposób zależność finansową.

Oczywiście dochodzi także do zabierania lub przejmowania dochodów partnera. Pensja wpływa na wspólne konto, ale faktyczny dostęp do niej ma tylko jedna osoba, która dodatkowo wzbudza poczucia winy przy wydatkach na podstawowe potrzeby. Wtedy ktoś słyszy: „po co ci takie drogie leki?", „nie możesz kupować takich tamponów?", „naprawdę potrzebujesz nowej kurtki?". Wtedy mówimy już nie o oszczędności, lecz o kontroli drugiej osoby.

Przy przemocy ekonomicznej dochodzi także do izolowania partnera od wsparcia bliskich, znajomych. Osoba kontrolowana przestaje wychodzić ze znajomymi, bo „szkoda pieniędzy", nie wyjeżdża, nie rozwija zainteresowań i z czasem traci kontakty społeczne. Jest to jeden z celów działania osoby przemocowej.

Przemoc ekonomiczna zawsze eskaluje

Trzeba pamiętać, że przemoc ekonomiczna często pojawia się stopniowo, ale zawsze

eprasa.pl aed9c3bb49

eskaluje. Zaczyna się zwykle od „rozsądnego oszczędzania", potem przechodzi w kontrolę, a z czasem może prowadzić do całkowitego uzależnienia jednej osoby od drugiej. Dlatego warto reagować już na etapie sygnałów ostrzegawczych, zanim sytuacja stanie się naprawdę poważna.

W historii, którą Pani opisała, niepokojące nie jest nawet zachowanie męża Zuzy przy restauracyjnym rachunku. Bardziej alarmujące są informacje o rozliczaniu jej wydatków, ograniczaniu dostępu do własnych pieniędzy i stosowaniu innych standardów wobec siebie, a innych wobec żony. To właśnie takie nierówności są często jedną z pierwszych oznak przemocy ekonomicznej.

Jednocześnie proszę pamiętać o jednej ważnej rzeczy: nie uratuje pani Zuzy wbrew jej woli. To bardzo trudne dla przyjaciół i bliskich osób, będących w przemocowych związkach. Kiedy widzimy, że ktoś tkwi w niezdrowej relacji, naturalną reakcją jest chęć działania, pomoc, uwolnienie bliskiej osoby od toksycznego partnera. Chcemy porozmawiać ze sprawcą, przekonać, naprawić sytuację. Niestety, takie interwencje często kończą się pogorszeniem położenia osoby, której próbujemy pomóc.

Dlatego, zamiast walczyć z mężem Zuzy, proszę się skupić na samej Zuzie. Przede wszystkim pokazać jej, że jest pani obok. Nie ocenia pani jej decyzji, nie pyta, dlaczego na to pozwala, nie namawia do natychmiastowego rozstania. Osoba żyjąca pod silną kontrolą często już i tak zmaga się z poczuciem winy, wstydu i bezradności. Dużo bardziej pomocne będą słowa: „martwię się o ciebie", „jeśli będziesz chciała porozmawiać, jestem", „możesz na mnie liczyć".

Warto też od czasu do czasu delikatnie wracać do tematu. Nie po to, by wywierać presję na przyjaciółce, ale żeby Zuza wiedziała, że nie była to jednorazowa rozmowa na wakacjach.

Często osoby znajdujące się w trudnych relacjach potrzebują miesięcy, a czasem lat, zanim same uznają, że chcą coś zmienić. Świadomość, że mają bezpieczną przystań, bywa wtedy bezcenna.

Może pani również wzmacniać jej poczucie sprawczości. Osoby poddawane kontroli często zaczynają wierzyć, że same sobie nie poradzą. Proszę przypominać Zuzie o jej kompetencjach, sukcesach zawodowych, samodzielności. Niech pamięta, że jest kimś więcej niż tylko żoną swojego męża i że ma prawo decydować o własnym życiu oraz własnych pieniądzach.

Wakacje są jak szkło powiększające

A co do Waszej znajomości? Rozumiem pani rozczarowanie. Wakacje często działają jak szkło powiększające. W ciągu tygodnia widzimy rzeczy, których nie dostrzeglibyśmy podczas kilku godzin spędzonych razem w restauracji.

Być może rzeczywiście przez jakiś czas będziecie potrzebowali dystansu od wspólnych wyjazdów. Nie musi to jednak oznaczać rezygnacji z przyjaźni z Zuzą. Wręcz przeciwnie. To właśnie teraz może najbardziej potrzebować ludzi, którzy nie będą jej oceniać, ale dadzą jej poczucie, że nie jest sama.

Czasami największą pomocą nie jest znalezienie rozwiązania czyjegoś problemu. Czasami jest nią cierpliwa obecność, dzięki której druga osoba odzyskuje siłę, by pewnego dnia znaleźć rozwiązanie samodzielnie.

Proszę zadbać o to, by przyjaciółka wiedziała, że ma w pani życzliwego i dyskretnego sprzymierzeńca. Trzymam kciuki za waszą relację z przyjaciółką, a jej życzę odwagi, by zaczęła szukać skutecznej pomocy, jeżeli problem będzie się pogłębiał.

***Justyna Ryczko** jest psycholożką z avigon.pl.

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o zdrowiu psychicznym na wysokieobcasy.pl/zyclepiej

SKANUJ I CZYTAJ

żyć lepiej
psychologia codziennie

Sąsiadka z plaży złośliwie komentowała mój brzuch:

Widziałeś? Jak można pokazywać takie ohydztwo?

Już pierwszego dnia pani sąsiadka z plaży zwróciła uwagę na mój brzuch. Może nie jest zbyt wystający, ale za to „upiększony" sporymi bliznami po trzech operacjach. I tak było codziennie, dopóki nie odezwał się jej mąż.

FOT. GETTY IMAGES

Nasza czytelniczka słyszała na plaży obraźliwe komentarze na temat swojego wyglądu:

Chciałam zapomnieć o tej historii, ale Wasza akcja „Ciało bez presji", zachęciła mnie, żeby do niej wrócić i dać odpór chamskim odzywkom i dawania sobie prawa do oceniania innych.

Ale od początku. Raz na dwa lata spędzam urlop w wersji all inclusive. Po wakacjach, podczas których zwiedzam odległe rejony świata, w następnym roku wybieram odpoczynek z książką, leżakiem i nicnierobieniem. Każda forma odpoczynku ma swój urok, więc po wyczerpującym trekkingu jednego roku, następnego uprawiam leżing.

Przywitali się po angielsku

Tak było i w tym roku. Pojechałam do bardzo dobrego hotelu, gdzie mogłam dodatkowo skorzystać ze strefy SPA. Byłam zachwycona. Aż po trzech dniach mojego pobytu przyjechała następna grupa z Polski.

Małżeństwo w średnim wieku ulokowało się na plaży obok mojego leżaka. Kiedy przyszli pierwszego dnia przywitali się, używając angielskiego, więc odpowiedziałam im grzecznie również po angielsku. Przez kolejne dni wybieraliśmy te same miejsca, witając się w obcym języku. Nie mogli zauważyć, że jestem ich rodaczką, bo książka, którą zabierałam na plażę, była obłożona papierem. To ważna część tej opowieści.

Już pierwszego dnia pani sąsiadka zwróciła uwagę na mój brzuch. Może nie jest zbyt wystający, ale za to „upiększony" sporymi bliznami po trzech operacjach. Jedna z nich uratowała mi życie.

Blizny są częścią mojego życia

Pamiętam, że pierwszego roku po ostatniej operacji, która zakończyła się prawie dwudziestocentymetrową blizną, na plażę wychodziłam tylko w jednoczęściowym stroju. Jednak następnego roku włożyłam bikini i nie mam już problemu z bliznami. Są moje, są częścią mojego życia i wychodzę z założenia, że jeżeli kogoś gorszą lub mu przeszkadzają, to jego problem, a nie mój. Nie zmuszam nikogo, żeby na nie patrzył, a tym bardziej nie daję prawa, żeby komentował wygląd mojego brzucha.

Jak wspomniałam, sąsiadka z plaży, nie odmówiła sobie komentarza. Do męża rzuciła: „Widziałeś tę obok? Jak można pokazywać takie ohydztwo? Przecież są stroje jednoczęściowe". Mąż znad telefonu potwierdził tylko, że widział i nie wracał do tematu, pogrążając się w oglądaniu kolejnej rolki w sieci.

Kolejne dni wyglądały podobnie. Zawsze był jakiś komentarz ze strony rodaczki: „Stroje ma fajne, ale brzuch mogłaby zakrywać", „Po co tak świeci tymi bliznami", „Zmuszanie ludzi do patrzenia na blizny jest okropne". Było tego więcej, a ja udawałam, że nie rozumiem, co mówi.

Kobieta o kobiecie

Ostatniego dnia przed wyjazdem na lotnisko postanowiłam pożegnać się z morzem. Znów wybrałam to samo miejsce, a moi sąsiedzi już tam byli. Zbliżając się do łóżka, usłyszałam: „Znów ta z bliznami idzie". Na co mąż sąsiadki odparł: „Dałabyś już spokój tej kobiecie". I to mnie chyba ośmieliło, bo powiedziałam po polsku: „Dziękuję panu za mądre słowo". Pani tak opadła szczęka, że chyba długo zbierała ją z piachu. Mąż odpowiedział tylko: „Nie ma za co" i wrócił do obróbki telefonu.

I tutaj pojawią się moje spostrzeżenia, które jednocześnie stają się pytaniami. Dlaczego kobieta o kobiecie jest w stanie wypowiedzieć tak krzywdzące, dołujące opinie? W tym duecie to mężczyzna okazał się tym bardziej wrażliwym, dającym przestrzeń drugiej osobie, szanującym jej wybór. Czy jest sens zwracanie uwagi na takie zachowania? Nie sądzę, że przy następnej sposobności ta pani zastanowi się i zrezygnuje z komentowania wyglądu innej osoby. Czy naprawdę największym problemem w naszym życiu jest wygląd cudzego brzucha? Dlaczego to sobie robimy?

PS. Na pewno nie zamierzam rezygnować z bikini.

MONIKA DENKIEWICZ*: Szanowna Pani, dziękuję za list i za zaufanie, którym obdarzyła nas Pani dzieląc się swoją historią. Dziękuję też za pytania. Akcje dotyczące ciałopozytywności są właśnie po to, by przełamywać wstyd i mówić o tym, co zwykle jest tematem tabu.

Niestety niektórzy z nas potrzebują porównywać się do innych, by spojrzeć na samych siebie życzliwiej, bo porównując się możemy dostrzec wyraźniej własne atuty. Sąsiadka z plaży myśli „Wyglądam lepiej, nie mam blizn, to dobrze" i oddycha z ulgą. Może ten komunikat skierowany w pani stronę pełnił też funkcję obronną. W końcu sąsiadka z plaży wypoczywa z mężem. Może chce się upewnić, że jej mąż nie będzie panią zainteresowany?

Blizny są moje, są częścią mojego życia i wychodzę z założenia, że jeżeli kogoś gorszą lub mu przeszkadzają, to jego problem, a nie mój

Jest to też pytanie o wstyd. Wstyd jest jedną z podstawowych emocji – tych uruchamiających się w nas już w pierwszych latach życia. Od tego, jak przebiega rozwój naszej osobowości zależy, czy w dorosłym życiu nasz wstyd będzie nas blokował czy pomoże nam stawiać zdrowe granice.

Sąsiadka być może nie miała żadnego pozytywnego, kobiecego wzorca. Mamy, babci, siostry czy kuzynki, która dmucha w jej skrzydła. Wspiera niezależnie od wszystkiego. Brak takiego kogoś w dzieciństwie, sprawia, że w dorosłym życiu udowadniamy sobie, że jesteśmy wartościowi w różny, niekoniecznie zdrowy sposób. Porównywanie się do innych to jedna z metod.

Patologiczny wstyd prowadzi do zazdrości

Porównywanie się do innych często prowadzi do patologicznego wstydu, który blokuje nasze aktywności. Utrudnia on wchodzenie w satysfakcjonujące relacje, prowadzi do rywalizacji z innymi ludźmi, do zazdrości.

Być może sąsiadka z plaży również miałaby ochotę na bikini, jednak poczucie wstydu jej na to nie pozwala. Może sąsiadka zazdrościła pani pewności siebie, odwagi, dystansu do siebie, lubienia siebie samej?

Pyta pani czy reagować? Można, ale nie trzeba. Następnym razem może pani w podobnej sytuacji uśmiechnąć się i powiedzieć coś w stylu „Ja lubię swój brzuch, przypomina mi, że jestem silna, potrafię o siebie walczyć".

PS. Trzymam kciuki, by nigdy nie zrezygnowała pani z bikini. Bo warto wierzyć w siebie.

***Monika Denkiewicz** jest psycholożką, psychoterapeutką. Udziela wsparcia online na avigon.pl.

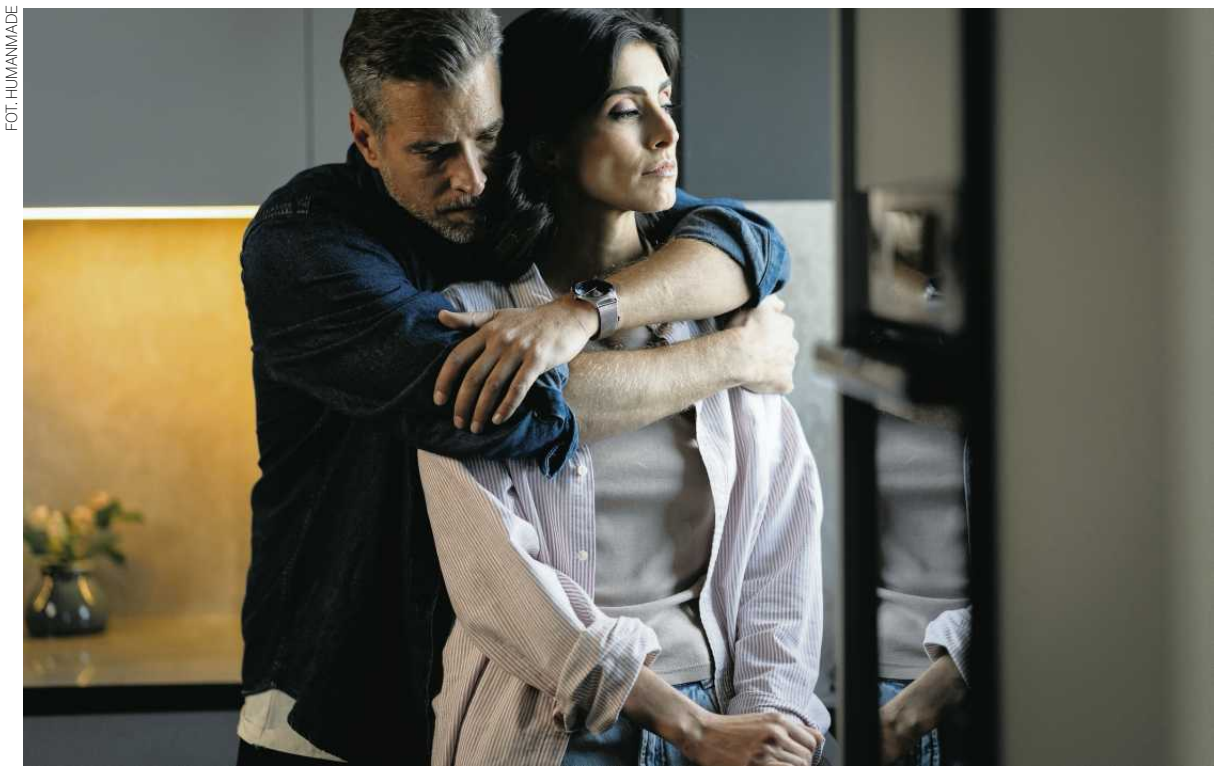
eprasa.pl aed9c3bb49

Małżeństwo

To ja w związku noszę spodnie. Jemu to odpowiada, a ja mam dość

Koleżanki od zawsze były zachwycone moim mężem. Że wpatrzony we mnie jak w obrazek, że mądry, że zawsze zgadza się z moim zdaniem. A mnie od jakiegoś czasu zaczęło to ciążyć. Też chciałabym czuć się wreszcie zaopiekowana.

Nasza Czytelniczka spędzi wakacje bez męża. Ma to być dla niego nauczką:

FOT. HUMANMADE

Jadę w tym roku na wakacje bez męża. To moja decyzja, ale spowodowana jego zachowaniem. Jesteśmy małżeństwem od prawie 16 lat. Poznaliśmy się przez jego znajomych z uczelni. On jest wykładowcą, ja od zawsze w biznesie. Zakochałam się w jego inteligencji, elokwencji, w tym, jak wieczorami czytał mi na głos.

Od początku to ja dominowałam w tym związku, a później małżeństwie. Mąż skupiał się na swoich wykładach, a ja wszystko ogarniałam. Rachunki, zakupy, remonty, wakacje. Wszystko na mojej głowie. Gdybym miała liczyć w tych sprawach na mojego męża, to pewnie wcześniej czy później odłączyliby nam prąd.

Też chciałabym czuć się wreszcie zaopiekowana

Koleżanki od zawsze były zachwycone moim mężem. Że wpatrzony we mnie jak w obrazek, że mądry, że zawsze zgadza się z moim zdaniem. A mnie od jakiegoś czasu zaczęło to ciążyć. Też chciałabym czuć się wreszcie zaopiekowana. Nie myśleć o codzienności, wiedzieć, że mam faceta, który o mnie zadba, zaskoczy, zrobi coś szalonego.

Jak się nad tym teraz zastanawiam, to chyba najbardziej zaczęła mi doskwierać ta jego przewidywalność. Co roku na urodziny bukiet róż i co roku o jedna więcej. Raz powiedziałam, że podobają mi się wyroby jednej z firm jubilerskich i teraz dostaję je co roku. Kiedyś lubiłam, jak zachwycał się jedzeniem, które przygotowywałam, a teraz unikam wspólnego jedzenia, żeby nie słuchać tego mruczenia i komplementów. W łóżku też ja dominuję, bo jego inicjatywa ograniczałaby się do przytulenia i całusa.

Specjalnie prowokuję kłótnie

To wszystko powoduje, że jestem sfrustrowana, a swoją złość wyładowuję na mężu. Łapię się na tym, że specjalnie prowokuję kłótnie. Wiele razy powtarzałam, o co mi chodzi, ale on twierdzi, że to ja w tym związku noszę spodnie i jemu to odpowiada. Ale mnie przestało odpowiadać!

Kiedy na początku czerwca zapytałam, co z naszymi wakacjami, dowiedziałam się, że on nie ma pomysłu, a ja to zrobię najlepiej. No to zrobiłam. Załatwiłam wakacje dla siebie i koleżanki

Dlatego już po feriach powiedziałam, że w tym roku on załatwia nasze wakacje. Nie ważne gdzie, za ile, ale ma mnie zaskoczyć. Przypominałam się co miesiąc, ale słyszałam tylko: pamiętam. Kiedy na początku czerwca zapytałam, co z naszymi wakacjami, dowiedziałam się, że on nie ma pomysłu, a ja to zrobię najlepiej.

No to zrobiłam. Załatwiłam wakacje dla siebie i koleżanki. Już nie przypominam, a on nie pyta. Jedziemy pod koniec lipca. Będę miała ponad tydzień na przemyślenia. Bez niego. I nie wiem, czy to będzie tylko ten tydzień bez niego. Przestało mi zależeć.

EWA CISŁO*: Droga Czytelniczko, Pani list jest dla mnie w swym wyrazie bardzo smutny, bo mówi o narastającym i kumulującym się rozczarowaniu w jednym z kluczowych obszarów życia. 16 lat wspólnego funkcjonowania nie oznacza, że potrzeby obu stron relacji będą zaspokojone w wystarczający sposób.

Trudna historia o zmieniających się potrzebach

Poszukiwanie „winy" w którejś osobie byłoby dużym uproszczeniem. Państwa historia jest historią o rozpadzie i o zmieniających się potrzebach.

Podstawowa trudność, jaką widzę, leży w odmiennych założeniach startowych. Pani mąż zauroczył Panią swoją inteligencją, erudycją i niekłamanym oddaniem i pozostał w tym niezmienny. Na szczęście i nieszczęście zarazem.

W tamtym okresie życia związek, w którym przyjęła Pani rolę swoistej lokomotywy i przewodniczki stada, był dla Pani wystarczający. Realizowała Pani swoje potrzeby dominacji i kształtowania Waszej wspólnej rzeczywistości, co dawało Pani poczucie spełnienia. Pozytywny odbiór społeczny męża utwierdzał Panią w poczuciu dokonania dobrego wyboru życiowego.

Z kolei Pani mąż jawi się w Pani opowieści jako nieco oderwany od realiów życia intelektualista, któremu rola drugich skrzypiec przynosi dużo satysfakcji. Wydaje się być przewidywalny, jednak uważnie słucha Pani sugestii i wyraża swoje uczucia i zaangażowanie.

Kumulacja rozczarowania

Z czasem to, co na początku było satysfakcjonujące, przestało być wystarczające. Założyła Pani, że mąż będzie bardziej elastyczny i skoro na początku idealnie wpasowywał się w Pani potrzeby, będzie tak nadal, nawet jeśli one się zmieniły. Nie wzięła Pani pod uwagę tego, że stabilność, przewidywalność i urok lekko niezaradnego i nieżyciowego idealisty, zaczną być uciążliwe w obliczu wyzwań codzienności.

Nadal podejmowała je Pani samodzielnie, nie wywierając presji na zmianę postawy męża, wychodząc z założenia, że nie udźwignie on zadań przyziemnych. A to przecież dorosły człowiek, w pełni władz umysłowych i o wysokim poziomie intelektualnym, który, zmuszony przez życiowe okoliczności, musiałby poradzić sobie jakoś z ogarnięciem płatności i innych prozaicznych zadań. Tymczasem w Pani kumulowało się rozczarowanie, które wylało się przy okazji planów wakacyjnych, które obnażyły złą kondycję relacji.

Wygodnie było nie dostrzegać zachodzących zmian

Żeby oddać sprawiedliwość, należy też dodać, że Pani mężowi było zapewne wygodnie nie dostrzegać zachodzących zmian. W swoim przekonaniu okazywał Pani atencję i był uważny, ale wyłącznie w aspektach, które były względnie łatwe do realizacji. W pewnym sensie odwracał głowę od Pani faktycznych potrzeb. Ponieważ nie były one wystarczająco jasno i jednoznacznie wyrażane, uważał, że sytuacja jest mniej więcej satysfakcjonująca dla obu stron. O tym, że przyjął strategię chowania głowy w piasek, świadczy omijanie tematu wakacji i przyznanie się do bezradności dopiero w ostatnim momencie.

I co teraz? Teraz proszę pojechać na wakacje i odpocząć. Nie analizować zbyt dużo, na pewno nie podejmować żadnych zmieniających życie decyzji, popływać, pozwiedzać, wyspać się, wytańczyć, poczytać książki i jeść lokalne przysmaki.

A po powrocie udać się z mężem na terapię małżeńską, która pomoże Państwu dostrzec faktyczne i aktualne potrzeby obu stron i wspólnie podjąć decyzję o kontynuowaniu lub niekontynuowaniu relacji. Decyzja o końcu relacji lub jej naprawie nie musi spaść na Panią. Uważam wręcz, że powinna być wspólna, aby odpowiedzialność obciążyła obie strony w podobny sposób. ●

***Ewa Cisło** jest psycholożką, trenerką kompetencji miękkich, socjoterapeutką i psychodietetyczką. Udziela indywidualnego wsparcia online na platformie avigon.pl.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
34449578

W sprzedaży!

SPONSOR WYDANIA
MÖLLER'S OMEGA-3

TEMAT NUMERU:
JAK SIĘ DOGADAĆ Z DORASTAJĄCYM DZIECKIEM
oraz:
• Agresja nastolatka. Co za nią stoi
• Matki z ADHD
• Orzeczenia i opinie. Sprawdź, co należy się w szkole
• Fakty i mity o diecie dziecka

żyć lepiej
psychologia codziennie
Więcej o psychologii czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

1 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

wyborcza.pl
wyborcza TV
VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | H
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Ap

„CHŁOPAK Z OSTATNIEGO RZĘDU". MŁODY WILK PRZECHYTRZY STAREGO LISA
S. 4-5

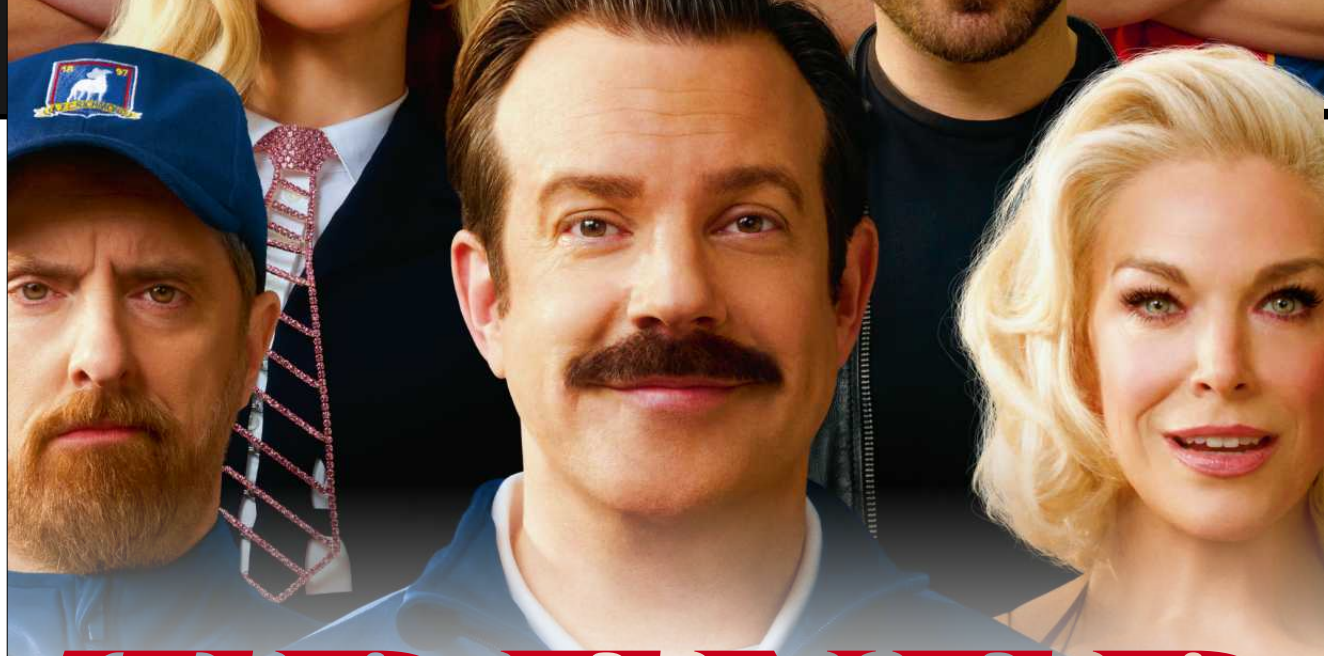
EUROWIZJA JEDZIE NAD MORZE CZARNE
S. 5

„STROICIEL SEJFÓW". IDEALNY FILM MA RANDKĘ
S. 6

TED LASSO

Wąsaty trener poprowadzi kobiecą drużynę piłkarską

S. 2-3

FOT. APPLE TV

TRENER z przypadku

Choć trzy lata temu się pożegnał, wąsaty trener znów poprowadzi drużynę piłkarską. Tym razem kobiecą.

Ted Lasso przyjechał z rodzinnego Kansas City do Londynu, by trenować drużynę piłkarską, do tego pierwszoligową. Nie wiedział do końca, dlaczego – nie znał nawet dobrze przepisów – ale propozycja była tak intratna, że ją przyjął. I zaskoczył wszystkich.

Zbudował drużynę i ruszył z nią na podbój Premier League, przy okazji sprawiając, że życie ludzi wokół niego stało się lepsze.

A jego życie? Cóż, tutaj serial nieoczekiwanie uderzył w poważne tony, bo uśmiechnięty trener miewał ataki paniki i nosił w sobie dużo smutku. Własne problemy umniejszał, ale przyjaciele zaopiekowali się nim tak, jak on wcześniej zaopiekował się nimi.

To wszystko zgrabnie łączyło się z mniej lub bardziej wyszukanymi żartami i dużą porcją wulgaryzmów. Było i o związkach, i o kobiecej przyjaźni, a nawet o nierównościach, w tym klasowych.

Najmniej zaś o piłce, choć aktorzy zatrudnieni do ról piłkarzy przyzwoicie radzili sobie na boisku.

Drugi sezon „Teda Lasso" był nawet lepszy od pierwszego, oba obsypano nominacjami do Emmy (po 20!) i nagrodzono jako najlepszą komedię dwa lata z rzędu. A potem przyszedł sezon trzeci.

Przeciągnięte odcinki, które z 30 minut wydłużyły się do 45 i więcej, niespójności, wątki prowadzące donikąd, a co najgorsze – wymuszone zmiany w życiu niektórych bohaterów czy nawet, o zgrozo, w ich osobowościach. Sezon trzeci, który miał być ostatnim, był okropnym zawodem.

Zatrzeć fatalne wrażenie?

Ale amerykański show-biznes nie potrafi odpuścić. I tak po ponad trzech latach serial wraca. Czy wraca poziom dwóch pierwszych sezonów? Pierwsze odcinki napawają mnie nadzieją.

W słodkim do mdłości finale trzeciego sezonu Ted postanowił wrócić do Kansas City, żeby być blisko swojego syna.

Gdy spotykamy go w sezonie czwartym, jest zastępcą kierownika w dużym sklepie spożywczym. Ale pracuje tam tylko na część etatu, żeby mieć czas dla Henry'ego. Po pracy Ted swoim wielkim amerykańskim samochodem wraca do swojego amerykańskiego szaro-beżowego domu na przedmieściach. A tam czeka niespodzianka: Rebecca, właścicielka AFC Richmond, Leslie (Jeremy Swift), dyrektor drużyny, i Keeley (Juno Temple), specjalistka od PR-u, przyjechali, żeby namówić go do powrotu i objęcia stanowiska trenera kobiecej drużyny. Ted się oczywiście waha, ale spokojnie – zanim pierwszy odcinek dobiegnie końca, zgodzi się.

Jednak Alice Chilton, dotychczasowa trenerka kobiecej drużyny złożyła rezygnację i będzie mu pomagać tylko do końca tygodnia. Czy Ted będzie w stanie ją zatrzymać?

Trenerka na ratunek Tedowi

Trenerkę Chilton gra znana z serialu „Sex Education" Tanya Reynolds. Grała tam nieco dziwną nastolatkę piszącą erotyczne opowiadania o kosmitach.

Ma wielki talent, charakterystyczną urodę i wspaniałą vis comica. Świetnie odnalazła się w kostiumie w filmowej „Emmie" na podstawie Jane Austen i w „Tej innej siostrze Bennet", moim ulubionym serialu tego roku.

W „Tedzie Lasso" jej bohaterka zachowuje kamienną, niczym u Bustera Keatona, twarz. Jest niewzruszona – nie daje nic po sobie poznać. To sprawia, że Rebecca nazywa ją z przekąsem „promyczkiem słońca", a trenerka Chilton na jej „dzień dobry" odpowiada: „Skąd wniosek, że dobry?". Kiedy na tej twarzy pojawia się w końcu uśmiech, widz czuje, jakby rzeczywiście zza chmur wyszło słońce. Nie należy tego jednak oczekiwać ani szybko, ani często.

eprasa.pl aed9c3bb49

VOD

Ted Lasso trenuje piłkarki

Podoba mi się również, że tym razem „Ted Lasso" zajął się kobiecą piłką nożną. Wciąż niedofinansowaną, wciąż traktowaną po macoszemu, ale powoli rosnącą w siłę. I pod względem talentu piłkarek, i pod względem liczby kibiców.

W Wielkiej Brytanii, w której toczy się akcja serialu, kobieca piłka była tak popularna, że zazdrośni o kibiców i pieniądze mężczyźni w 1921 roku jej zakazali. Pretekstem było to, że jest „nieodpowiednia" i „niekobieca". Zakaz obowiązywał do lat 70.

U nas zakazu nie było, ale dziewczynki w piłkę nożną nie grały zbyt często. Z tych najbardziej zdeterminowanych wyrosły takie wspaniałe piłkarki jak gwiazda Barcelony Ewa Pajor.

W kontraście do Europy w Stanach, z których pochodzi trener Lasso, piłka nożna przez lata była uznawana za sport kobiecy, nie tak kontaktowy i niebezpieczny jak futbol amerykański. I to właśnie Amerykanki – Mia Hamm, Alex Morgan czy Hope Solo – były pierwszymi znanymi na świecie zawodowymi piłkarkami.

A jednak, gdy ogłoszono, że w czwartym sezonie Ted Lasso będzie trenował kobiety, niektórym internetowym komentatorom to się nie spodobało.

Padały argumenty, że twórcy serialu poddali się „terrorowi wokizmu" czy że kobieca piłka jest nudna i nikt nie chce jej oglądać. Co prawda coraz to nowe rekordy liczby widzów na stadionach i przed telewizorami podczas dużych imprez, a czasem także meczów ligowych w Anglii, Niemczech, Hiszpanii czy USA temu przeczą, ale kto by się przejmował faktami. Przyszłoroczny kobiecy mundial w Brazylii zapewne też będzie się cieszył powodzeniem wśród kibiców.

Ci wojownicy klawiatury, którzy stwierdzili, że dalej „Teda Lasso" oglądać nie będą, nie są jednak prawdziwymi fanami serialu. Bo gdyby nimi byli, pamiętaliby jedną z najważniejszych lekcji, jakiej, grając w pubie w darta z Rupertem, udzielił wszystkim Ted: „Be curious, not judgmental" – bądź ciekawy, zamiast oceniać. Zwłaszcza zanim obejrzysz.

Maja Staniszewska

TED LASSO

serial komediowy, USA, Wielka Brytania 2020-26, wyk. Jason Sudeikis, Hannah Waddingham, Juno Temple, Jeremy Swift, Phil Dunster, Brett Goldstein, Brendan Hunt, Nick Mohammed, Sarah Niles, Anthony Stewart Head

4 sezony | Apple TV+

Między snem a jawą

Powieść przez lata uchodziła za niemożliwą do przeniesienia na ekran. Czy serial podołał wyzwaniu?

„Sto lat samotności" to tytuł, który od dekad miał status jednej z najwybitniejszych powieści literatury iberoamerykańskiej. Historia Macondo i kolejnych pokoleń rodziny Buendia jest jednocześnie rodzinną sagą, opowieścią o Kolumbii i niezwykłą podróżą przez realizm magiczny. To świat, w którym historia splata się z legendą, a to, co niemożliwe, przyjmowane jest z rozbrajającą naturalnością.

Nic dziwnego, że sam autor uważał swoją powieść za niemożliwą do przeniesienia na ekran. – Powieść, w przeciwieństwie do filmu, pozostawia czytelnikowi pole do kreatywności, pozwalając mu wyobrazić sobie bohaterów, scenerię i sytuacje tak, jak sam je postrzega – serwis newswav.com cytuje słowa Gabriela Garcíi Márqueza, które miał wypowiedzieć w wywiadzie udzielonym w latach 80.

Nie da się sfilmować?

Po śmierci pisarza w 2014 roku jego spadkobiercy zdecydowali się jednak udostępnić historię do ekranizacji. Netflix podzielił ją na dwa sezony. Pierwszy liczy osiem odcinków. Zadebiutował 11 grudnia 2024 roku. Druga część przedstawia kolejne dekady historii rodziny Buendia. Pierwsze siedem odcinków pojawiło się 5 sierpnia 2026 roku, natomiast finał zaplanowano na 26 sierpnia. Zamiast ściskać wielką powieść w dwóch godzinach, twórcy dostali przestrzeń, by pozwolić tej historii wybrzmieć pełnym głosem.

– Każdy odcinek tej drugiej części jest jak film – przyznał reżyser Carlos Moreno. – Przenieśliśmy serial na zupełnie nowy poziom pod względem estetycznym, narracyjnym, a także dźwiękowym i muzycznym, aby stworzyć znacznie bardziej kinowe i emocjonalne zakończenie. Po trzech latach spędzonych w tym domu i w tym miasteczku czuliśmy, że zakończenie tej podróży musi być równie wielkie, epickie i kinowe – zapowiadał, cytowany przez deadline.com.

Jest dobrze, choć nie idealnie

– Nie przesadzę, jeśli napiszę, że to chyba najpiękniejszy serial nie tylko tego roku, ale i wielu lat. To film rozciągnięty na całe godziny, który nie nuży i sprawia tylko, że chce się więcej – pisała w swojej recenzji o pierwszym sezonie „Stu lat samotności" Magda Walma z kultura.gazeta.pl. Drugi sezon zdaje się nie odstawać. Nie ucieka od trudniejszych tematów. Losy rodziny stają się coraz bardziej uwikłane w politykę, konflikty i nieuchronny rozpad świata, który znamy z pierwszej części.

Pierwsze reakcje są zdecydowanie przychylne. Nie brakuje także głosów bardziej sceptycznych. Pozostaje problem, który Márquez przeczuwał przed laty. Jak pokazać na ekranie coś, co w książce działa właśnie dlatego, że czytelnik sam dopowiada sobie granicę między snem a jawą?

Jednak „Sto lat samotności" to tytuł, który zdecydowanie jest godny uwagi. Oczywiste jest, że nie każdemu przypadnie do gustu, ale biorąc pod uwagę liczne wyzwania, Netflix może uznać go za udany. – Szala przechyla się bardziej w stronę sukcesu niż porażki – skwitowali recenzenci.

Wiktoria Cidyło

Historia Macondo i pokoleń rodziny Buendia jest jednocześnie rodzinną sagą, opowieścią o Kolumbii i niezwykłą podróżą przez realizm magiczny

· FOT. NETFLIX

STO LAT SAMOTNOŚCI

serial dramatyczny, Kolumbia 2024-26, wyk. Claudio Cataño, Marco Antonio González, Susana Morales, Gino Montesinos, Ruggero Pasquarelli, C. Eduardo de los Reyes, Janer Villareal

2 sezony | Netflix

eprasa.pl aed9c3bb49

VOD

FOT. YU ARA/NETFLIX

MŁODY WILK

przechytrzy starego lisa

„Chłopak z ostatniego rzędu" serwuje widzom dreszczowiec w środowisku literackim.

To historia stara jak literatura. Wypalony pisarz, który wiele lat wcześniej wydał jedną powieść i jego utalentowany student, bez wysiłku piszący genialne zdania. Profesor Heo Mun-oh murszeje intelektualnie na wydziale literatury prestiżowego uniwersytetu. Opowiada o klasykach uczniom, których bardziej interesują telefony. Wciąż marzy o tym, że po latach ukończy wreszcie drugą książkę. Codziennie chodzi do pracy przekonany o jej bezsensie, od kilkunastu lat żyje z żoną jak ze współlokatorką. Jego smętne życie zmienia się, kiedy czyta wypracowanie jednego ze studentów.

Czyż nie byłoby wspaniale?

Milczący i wycofany Lee Kang zawsze siada w ostatnim rzędzie. Pisze o swojej zazdrości wobec jednego z kolegów, o tym, jak próbuje się do niego zbliżyć, a właściwie być nim i mieć to, co on. Profesor Heo Mun-oh jest oczarowany boleśnie surową prozą. Robi to, czego nie zrobił nigdy wcześniej. Proponuje Lee Kangowi prywatne zajęcia. Po części dlatego, że rozpoznaje geniusz. Ale chciałby też, żeby część talentu spłynęła również na niego.

Bo czyż nie byłoby wspaniale zdobyć okruch uznania? Uśmiechać się skromnie w błysku fleszy, kiedy ze sceny płyną podziękowania za cierpliwość i mądrość starego profesora? Południowokoreański, liczący sześć odcinków thriller psychologiczny „Chłopak z ostatniego rzędu" robi coś, co udaje się rzadko. Serwuje widzom dreszczowiec w środowisku literackim. I wciąga jak najlepsza powieść. To nie powinno dziwić, skoro scenariusz powstał na podstawie jednej z nich – hiszpańskiej książki „El chico de la última fila" autorstwa nagradzanego autora Juana Mayorgi.

Manipulacja i morderstwo

Skąd dreszcze? Lee Kang jest zdeterminowany. Nie tylko zaprzyjaźnia się z bardziej uprzywilejowanym kolegą. Jak Ripley z powieści Patricii Highsmith chce więcej i więcej. Manipulacją i odgrywaniem ofiary, udaje mu się przekonać do siebie rodziców kumpla. Ci proponują nawet, by z nimi zamieszkał. Przekonuje ich to, że świetnie się uczy, a wzrusza rzewna historia o odejściu matki i chorobie ojca, którą Lee Kang sprzedaje im nad wystawną kolacją.

Profesor jest wniebowzięty. Dzięki temu jego uczeń ma o czym pisać, może obserwować pierwowzory swoich bohaterów w środowisku naturalnym. Nalega, że na pewno nie wszystko wygląda w tym domu tak sielsko, jak wydaje się na pierwszy rzut oka. I ma rację.

„Chłopak z ostatniego rzędu" skręca w stronę thrillera bardzo szybko. Profesor i uczeń rozwiązują nawet wspólnie zagadkę morderstwa, nie to jest tu jednak najważniejsze. Od pierwszego odcinka wiadomo, że Lee Kang coś ukrywa. Co?

Finał „Chłopaka z ostatniego rzędu" zaskakuje swoim okrucieństwem psychologicznym, ale jest dobrze przemyślany. Od pierwszej sceny pierwszego odcinka wszystkie fabularne ścieżki wiodły właśnie do niego. Ta historia nie mogła się skończyć inaczej. W czasie jednego z wykładów na temat konstrukcji powieści sam Heo Mun-oh mówi zresztą, że w życiu każdego bohatera jest wydarzenie, które „wprawia całą opowieść w ruch".

Sflaczały kręgosłup moralny

„Chłopak z ostatniego rzędu" nie jest jednak tylko historią mentora i jego adepta rzuconych w kryminalną intrygę. To przede wszystkim opowieść o obsesji i zawiści, przed którymi nie chronią profesorskie tytuły. Heo Mun-oh bywa miałki i zawistny. Od lat nie napisał ani słowa, bo jego kolega pisarz krytycznie ocenił jego prozę. Namawia Lee Kanga do podglądania, śledzenia, a powoduje nim nie poczucie tego, co słuszne, lecz osobista zadra.

eprasa.pl aed9c3bb49

Dla tej historii pozbędzie się swojej etyki, pozwoli, by jego kręgosłup moralny sflaczał. Jest od kolejnych rozdziałów pisanych przez Lee Kanga uzależniony. Dla kolejnej działki złożonej ze zdań i kropek zrobi wszystko. Postawi na szali swoją renomę, życie rodzinne i szacunek kolegów. Oglądanie jego upadku sprawia niemal fizyczną przykrość.

„Chłopak z ostatniego rzędu" nie oszczędza swojego bohatera, pozwala widzowi nim pogardzać i jednocześnie czuć do niego sympatię. Ot, żałosny gość w wygniecionych garniturach, który przez chwilę uwierzył, że wciąż jeszcze może coś osiągnąć. Bardzo prawdziwy i ludzki.

Serial pewnie nie byłby taki świetny, gdyby nie 64-letni Choi Min-sik w głównej roli.

Ten południowokoreański aktor zasłynął rolami w mocnych filmach – w legendarnym już dziś „Oldboyu" zagrał główną rolę, w przerażającym „Widziałem diabła" był wynaturzonym seryjnym mordercą, dla którego zabijanie to hobby.

W „Chłopaku z ostatniego rzędu" aktor znów ma okazję błysnąć w kilku scenach swoim szalonym spojrzeniem. Wspaniale ogląda się jego aktorskie popisy i powolny moralny kolaps jego postaci. Oczywiście z dystansu, przez barierę z ekranu. Z bliska patrzenie na ten stopniowy, cichy upadek byłoby trudne do zniesienia.

Marta Górna

CHŁOPAK Z OSTATNIEGO RZĘDU

serial dramatyczny, Korea Południowa 2026, tw. Kim Kyu-tae, wyk. Choi Min-sik, Choi Hyun-wook, Jin Kyung, Huh Joon-ho, Yunjin Kim, Han Ji-eun, Lee Jin-woo

6 odc. | Netflix

Eurowizja jedzie nad Morze Czarne

Choć od zakończenia Eurowizji minęły trzy miesiące, przygotowania do kolejnej nabierają tempa.

Po zwycięstwie Dary w 70. Konkursie Piosenki Eurowizji po raz pierwszy w historii konkurs zawita do Bułgarii. Gospodarzem w 2027 roku będzie Burgas, miasto nad Morzem Czarnym. Organizatorzy chcą jednak, aby wydarzenia towarzyszące odbywały się również w Sofii, Płowdiwie i Warnie.

– Nie chodzi o to, że jedno miasto organizuje Eurowizję. To Bułgaria ją organizuje: cała społeczność, zjednoczona i zainspirowana – oznajmił burmistrz Burgas Dimitar Nikolow.

EBU dokręca regulamin

Eurowizja 2027 to także kolejne zmiany. Organizatorzy tłumaczą, że są one efektem corocznego przeglądu regulaminu oraz uwag nadawców po tegorocznym konkursie w Wiedniu.

Najwięcej emocji może wzbudzić zapis dotyczący organizacji konkursu. Europejska Unia Nadawców (EBU) może odebrać to prawo zwycięskiemu krajowi, jeśli znajduje się on w stanie wojny lub sytuacja w państwie bądź jego regionie będzie stwarzała poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa. W takiej sytuacji EBU wyznaczy gospodarza zastępczego.

Tak było już w 2022 roku, kiedy zwyciężyła Ukraina. Nowe przepisy są jednak szczególnie interesujące w kontekście Izraela – gdyby to ten kraj wygrał Eurowizję, EBU musiałaby odpowiedzieć na pytanie, czy sytuacja w regionie pozwala mu zostać gospodarzem kolejnej edycji konkursu.

FOT. VALENTINA PETROVA/ASSOCIATED PRESS/EAST NEWS

Doprecyzowano także zasady dotyczące występów. Główna melodia nadal musi być wykonywana przez wokalistę na żywo. Podkłady i wcześniej nagrane elementy pozostają dozwolone, ale nie mogą zastępować głównego wokalu ani nadmiernie go wspomagać.

Zmienia się także zapis dotyczący wieku uczestników. Na scenie będą mogli występować wyłącznie artyści, którzy ukończą 18 lat przed pierwszą próbą. EBU tłumaczy to wzmacnianiem ochrony młodych wykonawców przed presją związaną z udziałem w konkursie. W praktyce oznacza to koniec występów 16- i 17-latków w dorosłej Eurowizji.

Koniec ery Moroccanoil

To jednak nie koniec rewolucji. Po sześciu latach z Eurowizją ma rozstać się Moroccanoil, izraelska firma kosmetyczna, której charakterystyczne logo było jednym z najbardziej rozpoznawalnych elementów komercyjnej oprawy konkursu.

Współpraca marki z konkursem rozpoczęła się jeszcze przed odwołaną z powodu pandemii edycją w 2020 roku. W 2027 roku tego partnera już jednak nie zobaczymy. 13 sierpnia EBU oznajmiła to w oświadczeniu przekazanym hiszpańskiemu portalowi ESCplus. „Możemy potwierdzić, że po sześciu udanych latach Moroccanoil zdecydowało się nie przedłużać sponsoringu Konkursu Piosenki Eurowizji" – napisał Dave Goodman, szef komunikacji Konkursu Piosenki Eurowizji.

Co ciekawe, do momentu wysłania tego wydania do druku, EBU nie opublikowała osobnego komunikatu prasowego w tej sprawie. Logo Moroccanoil nie pojawiło się jednak w filmie promocyjnym miasta gospodarza.

Przez ostatnie lata obecność Moroccanoil w gronie najważniejszych sponsorów Eurowizji stała się częścią sporu wokół udziału Izraela w konkursie. Krytycy pytali, czy pieniądze od izraelskiej firmy nie są jednym z powodów, dla których organizacja tak stanowczo broni prawa Izraela do udziału w wydarzeniu. Podczas tegorocznej Eurowizji w Wiedniu dyrektor konkursu Martin Green zdecydowanie odrzucił te sugestie, zapewniając, że sponsorzy nie mają wpływu na decyzje EBU.

Półfinały Eurowizji 2027 zaplanowano na 11 i 13 maja, a wielki finał odbędzie się 15 maja. Na razie udział w konkursie potwierdziło 20 państw, w tym debiutująca Kanada.

Magdalena Birska

„WYBORCZA TV". Redakcja: Magdalena Birska; **Projekt makiety „Wyborczej TV":** Dorota Jezierska i Tomasz Lebioda; **Wydawca:** Wyborcza Sp. z o.o., ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa, tel. 22 555 66 00, **e-mail:** kultura@wyborcza.pl, **Licencje na treści:** licencje@wyborcza.pl
Naświetlanie i druk: Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.; **Okładka:** Fot. Colin Hutton; **Serwis telewizyjny przygotowuje media-press.tv.**
Za zmiany w programie wprowadzone przez stacje po wysłaniu numeru gazety do drukarni redakcja nie odpowiada.

eprasa.pl aed9c3bb49

VOD

FOT. KINO ŚWIAT

Nareszcie świetny film dla dorosłych widzów. Szkoda, że nie trafił do kin.

Idealny film *na randkę*

Przyznam się od razu: to nazwisko Leo Woodalla przyciągnęło mój wzrok. Odkąd pojawił się w drugim sezonie „Białego Lotosu", oglądam wszystko, w czym gra. Po serialu „Jeden dzień" byłam pewna, że czeka go wielka kariera. I nie myliłam się.

Bondem pewnie nie zostanie, choć z drugiej strony, kto wie? Jest Anglikiem w odpowiednim wieku – nie ma jeszcze trzydziestki, a ponoć właśnie takiego aktora szukają amerykańscy producenci. Do tego podoba się kobietom, a przede wszystkim ma charyzmę i urok. Co nie znaczy, że nie potrafi zagrać prostaka, patrz wspomniany „Biały Lotos".

Partnerował już Renee Zellweger w „Bridget Jones: Szalejąc za facetem" (to on był tytułowym facetem), Ramiemu Malekowi i Russellowi Crowe'owi w „Norymberdze" czy Rachel Weisz w serialu „Vladimir".

Teraz połączono go w parę z samym Dustinem Hoffmanem. I to parę niezwykle oryginalną.

Stroiciel fortepianów i sejfów

Woodall gra Nikiego, stroiciela fortepianów cierpiącego na poważną nadwrażliwość słuchową, który terminuje u starego mistrza Harry'ego Horowitza, w którego wciela się Hoffman.

Razem jeżdżą po Nowym Jorku i okolicach, przywracając czyste brzmienie instrumentom, które większość właścicieli uważa po prostu za kolejny symbol statusu, niczym sportowe auto w garażu. Ci bogacze traktują zresztą naszych stroicieli jak kolejnych fachowców od napraw i pytają, czy skoro już tu są, nie mogliby naprawić spłuczki. W końcu gość w roboczym kombinezonie to tylko gość w roboczym kombinezonie, prawda?

Niki poza kombinezonem nosi też na stałe zatyczki do uszu. Nawet zwykłe dźwięki, takie jak brzęczenie lodówki czy szum ulicy za zamkniętym oknem, są dla niego zbyt głośne, drażniące i niepozwalające się skupić. Głośniejsze – sama ulica na przykład – są wręcz bolesne. Dlatego, chodząc po Nowym Jorku, potrzebuje także dużych, wygłuszających słuchawek.

Fortepiany stroi w zatyczkach, ale kiedy je zdejmuje, jest w stanie usłyszeć dźwięk zapadki mechanizmu sejfu. To się przydaje, gdy Harry zapomina kombinacji do swojego. A później, gdy szef firmy ochroniarskiej opiekującej się domami bogaczy proponuje Nikiemu zajęcie na boku – otwieranie sejfów w zamian za część zysków z łupów. Chłopak nie zgodziłby się na to, gdyby nie fakt, że Harry trafił do szpitala, a do tego nie tylko nie ma ubezpieczenia, ale także długi medyczne.

Mistrz, uczeń i dziewczyna

Niki uważa Harry'ego nie tylko za mentora, ale przede wszystkim za przyjaciela. Ten zaś żywi wobec swojego czeladnika ojcowskie uczucia. Hoffman gra to z taką lekkością, ciepłem i słodyczą, że widz całkowicie rozumie oddanie Nikiego.

Na dodatek Harry pomaga mu zdobyć dziewczynę – piekielnie zdolną studentkę kompozycji, której Niki przeszkodził w próbach przed koncertem dyplomowym. Ruthie (Havana Rose Liu) jest początkowo zirytowana. Patrzy na Nikiego z góry, aż okazuje się, że o muzyce wie on być może więcej niż ona.

Tutaj w filmie zaczynają pobrzmiewać przyjemne tony komedii romantycznej, które zgrabnie przenikają się z bardziej dramatycznymi tonami kina sensacyjnego. Głównie jest to jednak historia obyczajowa. Taka, utrzymana w coraz rzadziej dziś spotykanym stylu amerykańskich komediodramatów obyczajowych – starego dobrego kina środka, opowiadającego ciekawe historie o ciekawych ludziach, bez komputerowych efektów specjalnych, scen seksu czy nadmiernej przemocy.

„Stroiciel sejfów" to inteligentne, dobrze napisane i świetnie zagrane kino dla dorosłego widza, który po seansie będzie miał poczucie dobrze spędzonego czasu. Mnie przypomina nieco filmy Nory Ephron czy Nancy Meyers, ale nakręcone tu i teraz, dla współczesnej publiczności.

Nie ma dziś wielu takich filmów, dlatego żałuję, że „Stroiciel sejfów" nie trafił do kin. Idealnie nadawałby się na piątkową lub niedzielną randkę. Ale warto go zobaczyć choćby z własnej kanapy.

Maja Staniszewska

STROICIEL SEJFÓW

reż. Daniel Roher, wyk. Leo Woodall, Dustin Hoffman, Havana Rose Liu, Tovah Feldshuh, Jean Reno, Lior Raz, Nissan Sakira, C.S. Lee, Gil Cohen, Rek Lee, Jonnie Park

m.in. CANALVOD, Player, Prime Video i TVP VOD

eprasa.pl aed9c3bb49

PIĄTEK 28.08

GOLF

• PGA TOUR – TOUR CHAMPIONSHIP
2. dzień
19:00 | EUROSPORT 2

KAJAKARSTWO

• MISTRZOSTWA ŚWIATA W POZNANIU
09:00 | POLSAT SPORT 1
15:00 | POLSAT SPORT 2

KOLARSTWO

• VUELTA A ESPAÑA
UCI World Tour – 7. etap
13:30 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
Bayern Monachium – VfB Stuttgart
20:20 | ELEVEN SPORTS 2

• LIGA PORTUGAL BETCLIC
Rio Ave FC – Sporting CP
21:10 | ELEVEN SPORTS 4

• LIGUE 1 MCDONALD'S
Lille OSC – Paris Saint-Germain
20:40 | ELEVEN SPORTS 3

• PKO BP EKSTRAKLASA
Wisła Płock – Korona Kielce
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Legia – Śląsk Wrocław
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Crystal Palace – Man. City
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
AC Milan – Venezia FC
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• MISTRZOSTWA EUROPY KOBIET W AZERBEJDŻANIE, CZECHACH, SZWECJI I TURCJI
Turcja – Polska
17:45 | POLSAT SPORT 1

SNOOKER

• WUHAN OPEN
Półfinały
08:00 | EUROSPORT 1
13:30 | EUROSPORT 2

TENIS

• ATP 250 – WINSTON-SALEM OPEN
1. półfinał
22:00 | POLSAT SPORT 2
2. półfinał
00:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 500 – ABIERTO GNP SEGUROS
Półfinał
01:00 | CANAL+ SPORT2 HD
03:00 | CANAL+ SPORT2 HD

SOBOTA 29.08

KOLARSTWO

• VUELTA A ESPAÑA
8. etap
15:00 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
Union Berlin – Frankfurt
15:20 | ELEVEN SPORTS 2
1. FSV Mainz 05 – SC Paderborn 07
15:20 | ELEVEN SPORTS 4
Goal Arena – 1. kolejka Bundesligi
15:20 | ELEVEN SPORTS 3
RB Lipsk – Mönchengladbach
15:20 | ELEVEN SPORTS 1
Dortmund – Hamburger SV
18:20 | ELEVEN SPORTS 1

• LIGUE 1 MCDONALD'S
Olympique Lyonnais – Le Havre
20:40 | ELEVEN SPORTS 3
Stade Brestois 29 – Toulouse
20:40 | ELEVEN SPORTS 4

• PKO BP EKSTRAKLASA
Radomiak Radom – Cracovia
12:10 | CANAL+ SPORT 3 HD
Motor Lublin – Piast Gliwice
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Wisła Kraków – Wieczysta
17:25 | TVP SPORT
Wisła Kraków – Wieczysta
17:25 | CANAL+ SPORT 3 HD
KGHM Zagłębie Lubin – Pogoń
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Tottenham – Newcastle United
18:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
18:25 | ELEVEN SPORTS 4
Juventus – Parma Calcio 1913
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

TENIS

• ATP 250 – WINSTON-SALEM OPEN
Finał
22:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 500 – ABIERTO GNP SEGUROS
01:30 | CANAL+ SPORT2 HD

NIEDZIELA 30.08

KOLARSTWO

• VUELTA A ESPAÑA
12:00 | EUROSPORT 1

KOSZYKÓWKA

• ELIMINACJE MISTRZOSTW ŚWIATA MĘŻCZYZN
Polska – Niemcy
14:35 | TVP SPORT

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
SC Freiburg – SV Werder Brema
15:20 | ELEVEN SPORTS 1
FC Augsburg – FC Schalke 04
17:20 | ELEVEN SPORTS 2

• LIGUE 1 MCDONALD'S
Paris FC – OGC Nice
14:55 | ELEVEN SPORTS 3
Stade Rennais FC – Le Mans FC
17:10 | ELEVEN SPORTS 3
AS Monaco – Marsylia
20:40 | ELEVEN SPORTS 3

• MULTI PREMIER LEAGUE
14:55 | CANAL+ EXTRA 2

• PKO BP EKSTRAKLASA
Raków – Jagiellonia Białystok
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Górnik Zabrze – GKS Katowice
17:25 | CANAL+ PREMIUM, CANAL+ SPORT 3 HD
Widzew Łódź – Lech Poznań
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Chelsea FC – Brighton & Hove
14:55 | CANAL+ EXTRA 1
Manchester Utd. – Ipswich
17:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
SSC Napoli – Como 1907
18:25 | ELEVEN SPORTS 1
Cagliari Calcio – Inter Mediolan
20:40 | ELEVEN SPORTS 1
SS Lazio – Genoa CFC
20:40 | ELEVEN SPORTS 2

TENIS

• US OPEN W NOWYM JORKU
18:00 | 20:00 | 23:00 | 00:45 | 00:00 | 01:00 | EUROSPORT 2
04:00 | EUROSPORT 1, EUROSPORT 2

WIOŚLARSTWO

• MISTRZOSTWA ŚWIATA
Finały – 4. dzień
13:35 | TVP SPORT

PONIEDZIAŁEK 31.08

PIŁKA NOŻNA

• PREMIER LEAGUE
Aston Villa – Arsenal FC
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

SIATKÓWKA. Trwają ME siatkarek. Reprezentantki Polski zmierzą się w piątek z broniącymi trofeum Turczynkami. Transmisja w Polsacie · FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA.PL

• SERIE A ENILIVE
US Lecce – AS Roma
18:25 | ELEVEN SPORTS 1
Atalanta BC – Bologna FC 1909
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• MISTRZOSTWA EUROPY KOBIET
14:45 | POLSAT SPORT 1
17:45 | POLSAT SPORT 1
17:50 | POLSAT SPORT 2
20:20 | POLSAT SPORT 2

TENIS

• US OPEN W NOWYM JORKU
16:30 | EUROSPORT 2
17:30 | EUROSPORT 1
19:00 | EUROSPORT 2
19:30 | EUROSPORT 1
22:00 | EUROSPORT 2
22:30 | 00:45 | EUROSPORT 1
01:00 | EUROSPORT 2
1. runda
04:00 | EUROSPORT 1, EUROSPORT 2

WTOREK 1.09

KOLARSTWO

• VUELTA A ESPAÑA
14:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• STS PUCHAR POLSKI
1. runda
14:25 | TVP SPORT
1. runda: Odra Opole – Wisła Kraków
17:25 | TVP SPORT

PIŁKA RĘCZNA

• ORLEN SUPERLIGA KOBIET
ELMAS-KPS Radom – PGE El-Volt Lublin
20:15 | POLSAT SPORT 2

SIATKÓWKA

• MISTRZOSTWA EUROPY KOBIET
14:45 | POLSAT SPORT 1
17:45 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• US OPEN W NOWYM JORKU
16:30 | EUROSPORT 2
17:45 | EUROSPORT 1
19:00 | EUROSPORT 2
19:30 | EUROSPORT 1
1. runda
22:00 | EUROSPORT 2
22:30 | EUROSPORT 1
00:45 | EUROSPORT 1
01:00 | EUROSPORT 2
04:00 | EUROSPORT 1, EUROSPORT 2

ŚRODA 2.09

KOLARSTWO

• VUELTA A ESPAÑA
11. etap
14:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• STS PUCHAR POLSKI
1. runda
14:25 | TVP SPORT
1. runda: Znicz Pruszków – Cracovia Kraków
17:25 | TVP SPORT
Widzew Łódź – Korona Kielce
20:30 | TVP SPORT

SIATKÓWKA

• MISTRZOSTWA EUROPY KOBIET
15:45 | POLSAT SPORT 1
18:45 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• US OPEN W NOWYM JORKU
16:30 | EUROSPORT 2
17:45 | EUROSPORT 1
19:00 | EUROSPORT 2
19:30 | EUROSPORT 1
22:00 | EUROSPORT 2
22:30 | EUROSPORT 1
00:45 | EUROSPORT 1
01:00 | EUROSPORT 2
04:00 | EUROSPORT 1, EUROSPORT 2

CZWARTEK 3.09

KOLARSTWO

• VUELTA A ESPAÑA
12. etap
12:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• PKO BP EKSTRAKLASA
Raków – Górnik Zabrze
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Lech Poznań – Jagiellonia
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

SIATKÓWKA

• MISTRZOSTWA EUROPY KOBIET
17:50 | POLSAT SPORT 1
20:20 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• US OPEN W NOWYM JORKU
16:30 | EUROSPORT 2
17:45 | EUROSPORT 1
19:00 | EUROSPORT 2
19:30 | EUROSPORT 1
22:00 | EUROSPORT 2
22:30 | EUROSPORT 1
00:45 | EUROSPORT 1
01:00 | EUROSPORT 2
04:00 | EUROSPORT 1, EUROSPORT 2

eprasa.pl aed9c3bb49

PIĄTEK 28.08

Od A do Z

BRACIA ★★★
dramat wojenny, USA 2009, reż. Jim Sheridan, wyk. Tobey Maguire, Jake Gyllenhaal, Natalie Portman
23:35 | canal+ premium
Obsypany nagrodami duński dramat Susanne Bier w wersji hollywoodzkiej: kiedy jeden z braci wyjeżdża na wojnę do Afganistanu i ginie, drugi próbuje go zastąpić u boku żony i dzieci. Do zadumy.

BRAT ★★★
dramat obycz., Polska 2025, reż. Maciej Sobieszczański, wyk. Filip Wilkomirski, Tytus Szymczuk, Agnieszka Grochowska
19:25 | canal+ premium
Kiedy mąż trafia do więzienia, żona zachłystuje się wolnością, a opieka nad młodszym bratem (i trwałością rodziny) spada na czternastolatka, który przedwcześnie staje przed dorosłymi wyborami.

CICHE MIEJSCE 2 ★★★
horror, USA 2020, reż. John Krasinski, wyk. Emily Blunt, John Krasinski, Cillian Murphy
23:20 | tvn
Ocalona przed atakiem monstrów, które prowokuje każdy dźwięk, rodzina wychodzi na zewnątrz, by szybko przekonać się, że owe potwory stanowią niejedyne zagrożenie, a zachowanie ciszy nie zawsze pomaga.

FISHER KING ★★★
komediodramat, USA 1991, reż. Terry Gilliam, wyk. Robin Williams, Jeff Bridges, Amanda Plummer
23:00 | tvp kultura
Oscar dla Mercedes Ruehl i opowieść o krzepiącej przyjaźni Robina Williamsa i Jeffa Bridgesa na tle Nowego Jorku pokazanego przez Terry'ego Gilliama jak miejsce akcji średniowiecznej legendy.

GLADIATOR ★★★★
dramat historyczny, USA/Wlk. Brytania/Maroko/Malta 2000, reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe, Joaquin Phoenix, Connie Nielsen
20:00 | tvn
"Bracia! Nasze czyny za życia brzmią echem w wieczności" - krzyczał do żołnierzy przed bitwą generał Maximus. "Siła i honor" - odpowiedzieli i poszli za nim. Tę historię można oglądać bez końca.

Birth/Rebirth

20:00 | hbo
★★★

· FOT.IFC FILMS

Jakby film grozy, a w istocie dramat o macierzyństwie. Pani patolog ożywia martwą dziewczynkę. Dołącza do niej matka zmarłej, która chciałaby pożegnać się z córką, jeśli nie utrzymać ją przy życiu.

MYZ

HORROR
USA 2023, REŻ.LAURA MOSS, WYK. MARIN IRELAND, JUDY REYES, A.J. LISTER, BREEDA WOOL, MONIQUE GABRIELA CURNEN

JEDENASTE: ZNAJ SĄSIADA SWEGO ★★★
komedia, Niemcy 2021, reż. Daniel Brühl, wyk. Daniel Brühl, Peter Kurth, Rike Eckermann
20:00 | cinemax
Debiut reżyserski popularnego aktora Daniela Brühla: znany aktor, mieszkający od niedawna we wschodniej części Berlina, w wolnej chwili wstępuje do pobliskiego baru, gdzie poznaje swoich sąsiadów.

JURASSIC WORLD ★★★★
film przyg., USA 2015, reż. Colin Trevorrow, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Nick Robinson
22:50 | polsat
Pod auspicjami Spielberga: powrót do „Jurassic Parku" i od razu najbardziej kasowy film cyklu. Po parku ze wskrzeszonymi prehistorycznymi gadami grasuje genetycznie zmodyfikowany dinozaur morderca.

LUDZKIE DZIECI ★★
film s.f., USA/Wlk. Brytania/Japonia 2006, reż. Alfonso Cuarón, wyk. Clive Owen, Julianne Moore, Michael Caine
21:40 | hbo
Kiedy ludzkość straciła zdolność prokreacji a świat pogrąża się w anarchii, bohater otrzymuje zadanie wywiezienia z Anglii ciężarnej(!) dziewczyny. Wizja przyszłości sugestywna, ale całość nudnawa.

MAD MAX: NA DRODZE GNIEWU ★★★★★
film s.f., Australia/USA 2015, reż. George Miller, wyk. Tom Hardy, Charlize Theron, Nicholas Hoult
21:35 | cinemax
Po 30 latach George Miller powraca do swego bohatera – bez Mela Gibsona, ale z tą samą energią: Mad Max miesza szyki postapokaliptycznemu satrapie. Kino dynamiczne w stanie czystym.

MORTAL KOMBAT ★★★
film s.f., USA/Australia 2021, reż. Simon McQuoid, wyk. Lewis Tan, Jessica McNamee, Josh Lawson
23:30 | hbo
Mistrz mieszanych sztuk walki jedynym człowiekiem godnym stawienia czoła najeźdźcom z zaświatów w turnieju Mortal Kombat, od którego zależą losy świata. Ładna bajka, choć do bólu przewidywalna.

SEKSMISJA ★★★★
komedia, Polska 1984, reż. Juliusz Machulski, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Jerzy Stuhr, Bożena Stryjkówna
20:00 | stopklatka
Poddani hibernacji mężczyźni budzą się w następnym stuleciu – w postapokaliptycznym świecie kobiet, pozbawionym pierwiastka męskiego. Wielki przebój od czasów kinowej premiery: nie starzeje się.

SUMA WSZYSTKICH STRACHÓW ★★★
film sens., USA/Niemcy/Kanada 2002, reż. Phil Alden Robinson, wyk. Ben Affleck, Morgan Freeman, James Cromwell
22:40 | stopklatka
Ben Affleck zastępuje Harrisona Forda w roli analityka CIA Jacka Ryana, którego przenikliwość umysłu po raz czwarty w cyklu ekranizacji prozy Toma Clancy'ego ma zapobiec wojnie światowej. Rutyna.

SZCZĘŚCIARZ ★★★
melodramat, USA 2012, reż. Scott Hicks, wyk. Zac Efron, Taylor Schilling, Blythe Danner
20:00 | warner tv
Zac Efron jako amerykański komandos, który w Iraku wychodził cało z najgorszych opresji dzięki zdjęciu dziewczyny, jakie nosił przy sobie, więc po powrocie do kraju postanawia ją odnaleźć, by jej podziękować.

UNCHARTED ★★★
film przyg., USA/Hiszpania 2022, reż. Ruben Fleischer, Ruben Flajšer, wyk. Tom Holland, Mark Wahlberg, Sophia Ali
20:15 | polsat
Z tęsknoty za nowym Indianą Jonesem: Mark Wahlberg z Tomem Hollandem czy Antonio Banderas – który z nich pierwszy dotrze do wartego 5 miliardów dolarów skarbu Magellana, który zaginął kilkaset lat temu?

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aed9c3bb49

PIĄTEK 28.08

TVP1

05:25 Akacjowa 38
06:30 I Choose Poland
07:00 Msza święta
07:30 Welon, fura i brawura
08:00 Serwis Info, pogoda
08:15 Noce i dnie (6)
09:15 Ranczo X (3)
10:05 Komisarz Alex XXIV (9)
11:00 Ojciec Mateusz XIX (7)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes
12:40 Magazyn rolniczy (789)
13:00 Podróż przez życie (3/3)
14:00 Splątane losy
15:00 Serwis Info, pogoda
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5764)
18:05 Reporterzy (601)
18:25 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 **Ojciec Mateusz 35** (4) - serial krym. Polska 26
21:25 **Drelich** (6/7)
22:25 **Kobieta sukcesu** ** - dramat obycz. Polska 2018, reż. Robert Wichrowski (115 min)
00:20 **Londyński bulwar (London Boulevard)** *** - dramat kryminalny Wlk. Brytania/USA 2010 (110 min)
02:10 **Morderstwa w Nimes** *** - dramat kryminalny Francja 2024, reż. Anne Péjean (100 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Anna Dymna – spotkajmy się (443) - dyskusja
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7659) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7659) - mag. Polska 2026
11:30 Operacja zdrowie (45)
12:00 Rodzinka.pl IV (10/26)
12:35 Koło fortuny (2084)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1051)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2085)
16:35 Familiada (3028)
17:20 Panna młoda - serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1052)
18:50 Jeden z dziesięciu (10)
19:25 Barwy szczęścia

20:00 **Lato z Radiem i Telewizją Polską** - koncert Polska 2026
22:10 **To jest grane** (103) - program muzyczny
22:50 **Piknik Country** - koncert Polska 2026
00:50 **Psy II. Ostatnia krew** *** PO - film sens. Polska 1994, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Cezary Pazura, Artur Żmijewski (115 min)
02:45 **Akacjowa 38** - serial obycz. Hiszpania 2026

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Halo tu Polsat (3107) - magazyn Polska 2024
11:20 Dlaczego ja? 33 (55,56) - serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
13:20 Gliniarze XVI (58,59) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:30 Wydarzenia
15:55 Milionerzy (18) - teleturniej Polska 2025
16:35 Gliniarze XIX (40) - serial fabularno-dok. Polska 2025, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak, Ewelina Ruckgaber, Piotr Mróz, Aleksander Mackiewicz
17:45 Siatkówka: Mistrzostwa Europy kobiet w Azerbejdżanie, Czechach, Szwecji i Turcji: Turcja – Polska (na żywo)

20:15 **Uncharted** - film *** przyg. USA/Hiszpania 2022, reż. Ruben Fleischer, wyk. Tom Holland, Mark Wahlberg, Sophia Ali (155 min)
22:50 **Jurassic World** - film **** przyg. USA 2015, reż. Colin Trevorrow, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard (155 min)
01:25 **Łowca androidów (Blade Runner)** **** - film sens. USA/Wlk. Brytania 1982, reż. Ridley Scott (160 min)

TVN

05:40 Uwaga! (8018) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (55/60) – serial fabularno-dok.
06:50 Kuchenne rewolucje XXVI (7) - reality show
07:45 Dzień dobry wakacje (63) - mag. Polska 2026
11:25 Babski biznes II (1/8) - serial dok. Polska 2026
12:35 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Vintuna", Warszawa XX - reality show
13:40 Ukryta prawda (24,25,12/60) - serial fabularno-dok. Polska 2023
16:50 Szpital św. Anny III (24/53) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (60/60) - serial fabularno-dok.
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:50 Uwaga! (8075) - mag.

20:00 **Gladiator** - dramat **** historyczny USA/Wlk. Brytania/Maroko/Malta 2000, reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe (200 min)
23:20 **Ciche miejsce 2 (A Quiet Place Part 2)** *** - horror USA 2020, reż. John Krasinski, wyk. Emily Blunt, John Krasinski (120 min)
01:20 **Kaganiec (Muzzle)** ** - thriller USA 23, reż. John Stalberg jr., wyk. Aaron Eckhart (130 min)

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami IV (17,18/22) - serial krym. USA 1988, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIV (16,13/18)
10:00 Zaklinaczka duchów IV (17/23) - serial fantasy
11:00 Kotka - serial obycz.
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy II (28)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XII - serial obycz.
17:00 Kurierzy II (29) - serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (57,58)
20:00 **Plan lekcji** - dramat * kryminalny Polska 2022, reż. Daniel Markowicz, wyk. Piotr Witkowski, Jan Wieczorkowski (120 min)
22:00 **Black Lotus** - film ** sens. Holandia/USA 2023, reż. Todor Chapkanov, wyk. Rico Verhoeven (110 min)
23:50 **Pielgrzym (Pilgrim)** *** - film sens. Kanada/Wlk. Brytania/Meksyk 2000 (130 min)
02:00 **Menu na miarę** (10)

TVN7

05:20 Ten moment (10/40) - serial fab.-dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (46,47,48/72) - serial fab.-dok. Polska 2017
08:45 Ukryta prawda (21,52,53) - serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2010
13:55 Kryminalni IV (2) - serial kryminalny Polska 2006
15:00 Szpital (41,42/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (53/60) - telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Młode gliny (10/50) - serial krym. Polska 2026
20:00 **After 5. Na zawsze (After Everything)** ** - dramat obycz. USA 2023, reż. Castille Landon, wyk. Hero Fiennes Tiffin (125 min)
22:05 **Baywatch: Słoneczny patrol (Baywatch)** ** - komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017, reż. Seth Gordon (140 min)
00:25 **Los numeros** ** - komedia Polska 2011, reż. Ryszard Zatorski, wyk. Lesław Żurek (105 min)

MEZZO

10:00 La grande danza – Aterballetto w Mediolanie - balet Włochy 2017
11:20 Prix de Lausanne: Gala 2026 - balet Szwajcaria 2026
13:10 Intermezzo
13:30 Antonio Sartorio: Orfeusz - opera Francja 2023
16:45 Intermezzo
17:35 James Francies na Międzynarodowym Festiwalu Jazzowym w Montrealu
18:35 Hiromi: The Piano Quintet – Międzynarodowy Festiwal Jazzowy w Montrealu
20:30 Argerich, Kovacevich, Bar-Shai, Moreau, Kwartet Modigliani: Debussy, Ravel, Mozart, Schubert
21:55 Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny w Leeds
00:50 Georges Bizet: Poławiacze pereł - opera F 23

PULS 2

09:25 Świnka Peppa II
09:45 Bing IV (3,4/27)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały II (31,32/52)
12:00 Psi patrol VIII (5/26)
12:35 Marta mówi! II
13:00 Smerfy - serial anim.
14:00 Baranek Shaun IV
14:35 My Little Pony (25/26)
15:00 Miraculous III (7,13/26)
16:00 Fineasz i Ferb II
17:00 Smerfy (37/40)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (45) - serial obycz.
21:00 Pan i pani Kiler - komedia sensacyjna USA 2010
23:00 Ludożerca - horror USA 2022, reż. Justin Lee
00:45 Piła IV - horror USA/Kanada 2007, wyk. Tobin Bell

TV4

07:00 Strażnik Teksasu II (6/25) - serial sens. USA 1994
07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (3) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci XI (21,22/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVII (16,17) - serial fabularno-dok.
11:55 Policjantki i policjanci (21,22/40) - serial obycz.
13:55 Trudne sprawy XVII (32,33,34/40) - serial fab.-dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (64/65) - serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (552) - reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (65/65) - serial obycz.
20:00 Gwiazdy kabaretu (64, 89) - kabaret i satyra
22:05 Wodny świat - film s.f. USA 1995, reż. Kevin Reynolds
00:55 STOP Drogówka (334)

METRO

07:35 Tajemnice miłości
08:30 Szpital (49,50/68)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji (7/60) - telenowela dok.
13:30 Brzydula - serial obycz.
14:40 Za głosem serca
15:50 Magda M. II (13)
16:55 Idź na całość (7)
18:00 Złomowisko PL III
19:00 Kartoteka VI (6/30) - serial fab.-dok. Polska 2014
20:00 Johnny - film biograficzny Polska 2022, reż. Daniel Jaroszek, wyk. Dawid Ogrodnik, Piotr Trojan, Anna Dymna
22:30 Nie martw się, kochanie - thriller USA 2022, reż. Olivia Wilde, wyk. Florence Pugh, Harry Styles, Chris Pine
00:55 Szpital (29/68)
01:55 Szkoła (36/68)

eprasa.pl aed9c3bb49

PIĄTEK 28.08

STOPKLATKA

08:50 Robert Makłowicz (144) - mag. kulinarny
09:40 Zagadki kryminalne panny Fisher: Królowa kwiatów (9/13) - serial krym. Australia 2012
10:55 Górski lekarz XVII (1,2/8) - serial obycz. Niemcy/Austria 2024
12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher: Wyrok losu (10/13) - serial krym. Australia 2012, wyk. Essie Davis
14:00 Hudson i Rex III (15/16) - serial krym. Kanada 21
15:00 Zajazd. Będzie się działo (30,12)
17:00 Katastrofy w przestworzach III (3,9,9/10) - serial dokumentalny
20:00 Seksmisja - komedia Polska 1984, reż. Juliusz Machulski, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Jerzy Stuhr, Bożena Stryjkówna (160 min)
22:40 Suma wszystkich strachów (The Sum of All Fears) - film sens. USA/Niemcy/Kanada 2002, reż. Phil Alden Robinson (145 min)
01:05 Ekstradycja II (1) - serial sens. Polska 1995

KINO POLSKA

07:30 Bolek i Lolek (6/13)
07:40 Reksio II - serial anim.
08:00 Przygody Myszki
08:25 Ranking Naj Polskiego Kina - serial dok. Polska 2024
09:05 Nibylandex - film krótkometrażowy Polska 2026
09:35 7 słów o przemijaniu
09:45 Komedia małżeńska - komedia Polska 1993
11:50 W pustyni i w puszczy - film przygodowy Polska 2001, reż. Gavin Hood
14:30 Potop, cz. 2 - film historyczny Polska 1974, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Daniel Olbrychski, Małgorzata Braunek, Tadeusz Łomnicki
17:35 Pogranicze w ogniu (5,6)
20:00 Och, Karol! - komedia Polska 1985, reż. Roman Załuski, wyk. Jan Piechociński, Dorota Kamińska, Marta Klubowicz, Danuta Kowalska
22:00 Jeszcze raz - komedia romant. Polska 2008, reż. Mariusz Malec, wyk. Danuta Stenka, Jan Frycz
23:55 Ach śpij kochanie - thriller Polska 2017, reż. Krzysztof Lang, wyk. Karolina Gruszka, Andrzej Chyra
02:05 Skazany na bluesa - film biograf. Polska 2005, reż. Jan Kidawa-Błoński, wyk. Tomasz Kot, Jolanta Fraszyńska

ALE KINO+

09:30 Problem - film krótkom. Polska 2020 (30 min)
10:00 Bestia III (5,6/6) - serial obycz. Kanada 2025
12:05 Karen Pirie II (1/3) - serial kryminalny
14:00 Terapia dla par (Bajo terapia) - komedio-dramat Hiszpania 2023, reż. Gerardo Herrero, wyk. Malena Alterio, Alexandra Jiménez, Fele Martínez (120 min)
16:00 Marzyłam o Afryce (I Dreamed of Africa) - dramat obyczajowy USA 2000, reż. Hugh Hudson (135 min)
18:15 Karen Pirie II (2) - serial krym. Wlk. Brytania 2025
20:10 Feralna noc (The Bag Man) - thriller USA/Bahama 2014, reż. David Grovic, wyk. Rebecca Da Costa (135 min)
22:25 Chief of Station - thriller USA/Wlk. Brytania/Węgry 2024, reż. Jesse V. Johnson, wyk. Aaron Eckhart (125 min)
00:30 Gorący temat (Bombshell) - film biograficzny USA 2019, reż. Jay Roach, wyk. Charlize Theron (120 min)

POLSAT FILM

08:30 Przyjaciółki XVII (11,12/12) - serial obycz.
10:25 Świat według Kiepskich (32,16,1,18,19,13) - serial kom.
14:50 Miłość na nowo - komediodramat USA 2023
17:00 Opancerzony - film sensacyjny USA 2009
18:50 Aniołki Charliego: zawrotna szybkość - kom. USA 2003, reż. Joseph McGinty Nichol
21:00 Dziedzictwo Bourne'a - film sens. USA/Japonia 2012
23:45 Ostatni Mohikanin - film przyg. USA 1992, reż. Michael Mann, wyk. Daniel Day-Lewis

FILMBOX+ ONE

08:05 Zagadki kryminalne panny Fisher (4/13)
09:15 Panna Scarlet i komisarz III (2/6) - serial krym.
10:20 Panna Marple V (1/4)
12:15 Hudson i Rex V
14:30 Poirot XIII (1/5)
16:40 Strażnik Teksasu (7,8/26) - serial sens. USA 1995
18:55 Poirot: Niewiarygodna kradzież (8/10) - serial krym.
20:00 Ze śmiercią jej do twarzy - komedia USA 1992
22:10 Hellboy - film fantasy USA 04, reż. Guillermo del Toro
00:50 Szczęki – zemsta - thriller USA/Bahama 1987

TVP KULTURA

08:35 Kolekcja (8) - mag.
09:00 Polskie drogi (2)
10:40 Boccaccio '70 - film obycz. Francja/Włochy 1962 (105 min)
12:25 Roman Opałka – czas artysty, czas sztuki
13:05 Boccaccio '70 - film obycz. Francja/Włochy 1962 (115 min)
15:00 Ewa Bem - koncert
16:10 Wydarzenie aktualne
16:40 Polskie drogi (3) - serial wojenny Polska 1976
18:25 Mistrzowie wideo - serial dokumentalny
18:55 Rawhide II (30) - western USA 1960
20:00 Samuraj (Le samouraï) - dramat krym. Francja/Włochy 1967, reż. Jean-Pierre Melville, wyk. Alain Delon (115 min)
21:55 Akta Sherlocka Holmesa (1) - serial krym. Wlk. Brytania 1991
23:00 Fisher King (The Fisher King) - komediodramat USA 1991, reż. Terry Gilliam, wyk. Robin Williams (150 min)
01:30 Parada atrakcji - film krótkom. Holandia/Belgia/Wlk. Brytania/Francja 2023 (15 min)

WARNER TV

08:35 Bajer z Bel-Air II (4,5/24)
09:35 Prawo Agaty V (11)
10:30 Pełniejsza chata IV
11:40 Teraz albo nigdy!
13:55 Bajer z Bel-Air II
15:50 Pełniejsza chata IV
18:15 Licencja na miłość - komedia romantyczna USA/Australia 2007
20:00 Szczęściarz - melodramat USA 2012
22:05 Zabójcza broń IV - komedia sens. USA 1998
00:40 Kryptonim U.N.C.L.E. - komedia sensacyjna USA/Wielka Brytania 2015

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki II (17,18/22)
09:25 Policyjna grupa pościgowa XIX - serial dok.
10:30 Krokodyl Dundee II - komedia Australia/USA 1988
13:00 Czarodziejki II
15:00 Pingwiny z Madagaskaru (7/26) - serial anim. USA 2009
15:30 Przyznaj się, Fletch - komedia krym. USA 2022
17:50 Dirty Dancing - film muzyczny USA 1987
20:00 Świat w ogniu - thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bułgaria 2019
22:30 Uśmiechnij się - thriller USA 2022, reż. Parker Finn

HBO

08:55 Eddie zwany Orłem - film biograficzny Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2016 (105 min)
10:40 Christy - dramat obycz. Irlandia/Wlk. Brytania 2025 (95 min)
12:15 Na planie (35) - mag.
12:45 Mroczny Rycerz powstaje - film sensacyjny Wlk. Brytania/USA 2012 (160 min)
15:25 The Pitt II (6/15)
16:15 Spider-Man: Daleko od domu - film sensacyjny USA 2019, reż. Jon Watts (130 min)
18:25 Lista - komedia USA 2023, reż. Melissa Miller Costanzo, wyk. Halston Sage (95 min)
20:00 Birth/Rebirt - horror USA 2023, reż. Laura Moss, wyk. Marin Ireland, Judy Reyes (100 min)
21:40 Ludzkie dzieci - film s.f. USA/Wlk. Brytania/Japonia 2006, reż. Alfonso Cuarón (110 min)
23:30 Mortal Kombat - film s.f. USA/Aus. 2021, reż. Simon McQuoid (110 min)
01:20 Mortal Kombat II - film s.f. USA 2026, reż. Simon McQuoid (120 min)

CINEMAX

12:00 Śniadanie na Plutonie - komediodramat Irlandia/Wielka Brytania 2005
14:10 Życie i miłość - dramat obyczajowy Estonia 2024
16:15 Rzeka życia - dramat obyczajowy USA 1992
18:15 Całe szczęście - komedia romantyczna USA 2006
20:00 Jedenaste: Znaj sąsiada swego - komedia Niemcy 2021, reż. Daniel Brühl
21:35 Mad Max: Na drodze gniewu - film s.f. Aus./USA 2015
23:35 Liberator II - film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy

ROMANCE TV

08:30 Górski lekarz (1/7)
10:25 Statek marzeń - serial obycz. Niemcy 2022
12:25 Pulchna jak ja - komedia romantyczna Niemcy 2007
14:20 Inga Lindström: Róże na piasku - melodramat Niemcy/S 2021, reż. Marco Serafini
16:15 Dzikie fale – nic się nie ukryje (4/4) - serial obycz.
18:05 Górski lekarz (2/7)
20:00 Rejs ku szczęściu: Podróż poślubna do Zambii
22:00 Bachmannowie. Jak zawsze za późno? - kom. Niemcy 2024, reż. Miriam Bliese
23:55 Górski lekarz (2/8)

CANAL+ PREMIUM

09:40 Królowa chmur - komedia Polska 2003 (80 min)
11:00 Być kochaną - dramat obycz. Norwegia/Szwecja 2024 (100 min)
12:40 Długi weekend - film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
13:55 Godzina zero (4/4)
14:40 Ekstremalne opady: niszczycielski żywioł
15:30 Battleship: Bitwa o Ziemię - film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg (130 min)
17:40 Niania w Nowym Jorku - komedia romantyczna USA 2007 (100 min)
19:20 Łapu-Capu (206)
19:25 Brat - dramat obycz. Polska 2025, reż. Maciej Sobieszczański (95 min)
21:00 The Walking Dead: Dead City III (5/8) - serial grozy USA 2026
21:50 Wolf Man - horror USA/Irlandia/Nowa Zelandia 2025 (105 min)
23:35 Bracia - dramat wojenny USA 2009, reż. Jim Sheridan (105 min)
01:20 Sprzątaczka - film sensacyjny Wlk. Brytania 2025 (100 min)

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi
09:50 Prawo Agaty VI (10)
10:55 Lekarze III (4)
11:55 Zapukaj do moich drzwi
13:55 Prawo Agaty VI (9)
14:55 Detektywi - serial dok.
16:05 Na Wspólnej (59,60)
17:10 Seriaale: Rozmowy (2)
17:55 Po pierwsze kino (1)
18:00 Cisza - film obycz. Polska 2010, reż. Sławomir Pstrong, Natalia Siekierska
20:00 Flash - film s.f. USA/Kan./Aus./Nowa Zelandia 2023
23:05 Zakonnica - horror USA 2018, reż. Corin Hardy

AMC

09:05 Wściekła pięść - film sens. Hongkong 1972
11:15 I tak, i nie - komedia Kanada 2004, reż. Kelly Makin
13:15 Błękitna laguna - film przygodowy USA 1980
15:25 I uderzył grom - film sens. USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
17:30 Legionista - film sensacyjny USA 1998
19:40 Star Trek: W nieznane - film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
22:00 Anakonda IV: Krwawe ślady - film przyg. USA/Rum. 2009, reż. Don E. FauntLeRoy

eprasa.pl aed9c3bb49

AXN

08:10 Ostry dyżur IV (6/22)
09:10 Castle VI (4,5/23)
11:10 Rekrut IV (21,22/22)
13:10 Dowody zbrodni IV (8,9/24) - serial sens.
15:10 FBI IV (3,4/21)
17:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VI (24,1/24)
19:05 Castle VI (6,7/23) - serial krym. USA 2013
21:05 Zabójca - film sensacyjny USA/Kanada 2007
23:10 Uprowadzona III - film sens. USA/Hiszpania/F 2014
01:25 Castle VI (6/23)

EPIC DRAMA

08:35 Detektyw Murdoch XVIII
09:30 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (5/6)
10:30 Lekarze na start
12:00 Zatraceni w miłości
13:05 Morderstwo w małym mieście II (8) - serial krym.
14:00 Agenci NCIS XVI (9/24)
14:55 Panna Marple II (2/4)
16:55 Poirot IX (1/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2003
19:00 Agenci NCIS XVI (10/24)
19:55 Poirot V (4/8)
21:00 Marlow: klub zbrodni II
22:00 Morderstwo w małym mieście (7/8) - serial krym.
22:55 Poirot V (4/8)

TVN STYLE

07:45 Dzień dobry wakacje (63) - mag. Polska 2026
11:25 Ugotowani (13, 1)
13:30 Kuchenne rewolucje (11, 3) - reality show Polska 25
15:35 Zgłoś remont (4)
16:35 Pary młode ponad miarę II (6) - serial dok.
17:40 Kuchenne rewolucje (12, 13, 10) - reality show
20:50 Bitwa o gości (4) - reality show Polska 2025
21:50 Jestem z Polski IX (6,12/15) - serial dok.
23:50 Mroczne sekrety małżeńskie VII - serial dok.

TVN TURBO

08:20 Nic do zgłoszenia III
09:20 Samochód marzeń (3) - mag. motoryzacyjny
10:15 Ciężarówką przez Stany V (4/9) - serial dok.
11:15 101 napraw (4, 5)
12:15 Jeździć, obserwować III
13:00 Mobilni mechanicy (7, 8)
14:30 Zawodowi handlarze (9, 10) - mag. motoryzacyjny
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5055)
18:15 Z drugiej ręki (8, 9, 10)
20:30 Jeździć, obserwować V (5,6/16) - serial dok. Polska 25
22:00 Raport Turbo (5055)
22:15 Wojny samochodowe

BBC FIRST

08:40 Lewis (2/6)
09:40 Ojciec Brown III (12/15)
10:40 Śmierć pod palmami VII
11:50 Z pamiętnika położnej
12:55 Tajemnice Majorki
15:00 Ojciec Brown XI (4/10)
16:00 Lewis (2/6)
17:00 My Life is Murder II
18:00 Morderstwa w Midsomer XVI (5/5) - serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami VII
21:00 Po powodzi (2/6)
22:00 W cieniu podejrzeń (3/8)
23:05 Annika II (3/6)
00:10 Tajemnice Majorki

FX

08:00 Kości XI (5/22)
09:00 SkyMed III (6/9)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (14,15/25)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (17,18/22)
13:45 Agenci NCIS IX (19,20/24) - serial krym.
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (16,17/25)
17:25 Z Archiwum X IV (8,9/24)
19:15 Agenci NCIS: Sydney III
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (19,20/22)
22:00 Air Force One - film sens. USA/Niemcy 1997
00:30 Z Archiwum X IV (9/24)

HGTV

08:00 Poszukiwacze domów: Australia (17,18) - serial dok.
09:00 Remontujemy dom na plaży VIII - serial dok.
09:55 Letnia chata na lata 12R
11:55 Usterka XI (8)
13:05 Rajska posiadłość Pameli Anderson (1, 2) - real tv
15:05 Mieszkanie na miarę
17:05 Polowanie na ogród VIII
18:20 Weekendowa metamorfoza (2, 3) - reality show
20:10 Będzie pięknie (8/8) - serial dok. Polska 2025
21:10 Zgłoś remont (2)
22:05 House Hunters

BBC LIFESTYLE

11:30 Klasa pierwsza czy ekonomiczna? - film dok.
12:30 Najdroższe brytyjskie domy III - serial dok.
13:30 Mistrzowie szycia (4)
14:40 Wielkie brytyjskie wypieki (9) - pr. rozrywkowy
15:45 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (7, 8)
17:45 Klasa pierwsza czy ekonomiczna? - film dok.
18:45 Mistrzowie szycia (5)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (10) - pr. rozrywkowy
21:00 Miłosne przekręty
22:00 Bad Boyfriends (3, 4)
00:35 Ratunek dla skóry

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół XII (8/16)
08:55 Przyjaciele VI
11:55 Teoria wielkiego podrywu
14:30 Dwóch i pół XII
16:30 Przyjaciele VI (24,25,1,2,3,4/25) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu IV - serial kom.
22:00 The Office PL II (4,5) - serial kom. Polska 2022
23:05 Comedy Club (13, 14)
00:05 Miasteczko South Park VII (5,6/15) - serial anim. dla dorosłych USA 2003
01:00 Pracoholicy II (9/10)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex V (8)
09:30 Rodzinka.pl VI (10/26)
10:05 Klan - telenowela
10:35 Ranczo (8,9/13)
12:30 Komisarz Alex V (9)
13:25 Ojciec Mateusz 33 (2,3)
15:25 Komisarz Alex V (10)
16:15 Na sygnale - serial obycz.
17:25 Ranczo (10,11/13)
19:30 Ojciec Mateusz 33 (4)
20:25 Komisarz Alex XXV (12) - serial krym. Polska 2026
21:30 Ranczo (12,13/13) - serial kom. Polska 2006
23:30 Ojciec Mateusz 33 (5)
00:30 Zwerbowana miłość - film sens. Polska 2010

CANAL+ KUCHNIA

10:40 U sąsiadów w kuchni XI
11:50 Top Chef (1)
12:50 Poza utartym szlakiem
14:45 U sąsiadów w kuchni XIII
15:50 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (7) - mag.
16:10 Jakubiak rozgryza Polskę (7) - mag. kulinarny
16:40 Jamie Oliver (1, 5) - mag. kulinarny Wlk. Brytania 2024
18:30 Azjatycka kuchnia Evy Pau (2, 3) - mag. kulinarny
19:25 Gotuj taniej z Jamiem (6)
20:15 Kulinarne szlaki
23:40 Bitwa na smaki (10)
00:15 David w Europie (1)

CANAL+ DOMO

09:00 Rośliny Karoliny (7, 8)
10:00 Gardeners' World (9)
11:10 Ucieczka na wieś XXII
12:05 Wielkie projekty X (11)
13:05 Pogromcy bałaganu (9)
14:00 Cudotwórcy – pod presją - serial dok. USA 2026
14:55 Liczy się miejsce (15)
15:50 Daleko od miasta XVI
16:50 Gardeners' World (12)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
18:55 Wielkie projekty
20:00 Daleko od miasta XII (6)
21:00 Cudotwórcy – pod presją (9) - serial dok. USA 2026
21:55 Wielkie projekty XI
23:00 Domy na krańcu świata

PLANETE+

13:45 Najpiękniejsze rzeki świata II (10/10) - serial dok.
14:45 Wiatr. Niewidzialna siła
15:50 Niezwykłe podróże koleją XIV (3/5) - serial dok.
16:55 Świat z góry (5,6/14)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV
18:40 Jak oligarchowie korumpują Zachód (3)
19:45 My, budowniczowie nowej Czechosłowacji
20:50 Oceń tego sprzedawcę. Terror pięciu gwiazdek
22:00 Premiera: Ekskluzywna szkoła dla lokajów - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Parker na złotym szlaku IV (4/9) - serial dok.
10:00 Gorączka złota XVI
12:00 Przemytnicy: na morzu
13:00 Wyzwanie: przetrwanie
14:00 Nagi instynkt przetrwania – 21 dni samotności (3/8)
15:00 Złomowisko PL VIII
16:00 Łowcy opali VIII (14)
17:00 Kroniki policyjne: Szwecja - serial dok.
18:00 Polscy truckersi III
19:00 Nagi instynkt przetrwania VI (16/17) - serial dok.
21:00 Zawodowcy - serial dok.
22:00 Najniebezpieczniejszy zawód świata XXII (6)

TVP HISTORIA

09:30 Triest – miasto o wielu przydomkach - film dok.
10:25 Podróże z Agatą Christie i Sir Davidem Suchetem (5)
11:25 Wszystkie kolory świata
12:30 Odkryć tajemnicę VII
13:25 Amerigo Vespucci
14:30 Janosik (12,13/13)
16:20 Sensacje XX wieku
17:45 Budowniczowie świata
18:05 1920. Wojna i miłość
18:55 Wszystkie kolory świata
20:00 Powstanie warszawskie
21:30 Historia w postaciach zapisana - serial dok.
23:30 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (12/26)
14:50 Największe tajemnice świata VI (18/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Jak to wyjaśnić IV (7/20)
17:10 II wojna światowa na Pacyfiku (1) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata VI (5/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
21:00 Wojownicy wszech czasów (8) - serial dok. USA 2026
22:00 Starożytni kosmici XVII
23:00 Jak to wyjaśnić IV

NATIONAL GEOGRAPHIC

11:00 Plemienna szkoła przetrwania: Andy - serial dok.
12:00 Człowiek kontra żywioł
15:00 Katastrofa w przestworzach XXI (6/10) - serial dok.
16:00 Ukryte pod miastami (9)
17:00 Tajemnicze wyspy
17:55 Otchłań: powstanie i upadek nazizmu (4,5/10)
20:05 Katastrofa w przestworzach XXIV (5/10) - serial dok.
21:00 Premiera: 9/11: zjednoczeni: 10:15, 11 września – 07:45, 12 września (3)
22:00 Tajne pliki bin Ladena

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VIII
10:00 Gwiazdy lombardu XXIII
12:00 Tajemnice II wojny światowej - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Kroniki Hitlera (9/13)
15:00 Truckersi przez Australię IX (7/13) - serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka
18:00 Rolnicy. Podlasie V
20:00 Kosmos – niewyjaśnione tajemnice starożytności
21:00 Koloseum (6/8)
22:00 Naziści: ściśle tajna nauka (7,8/8) - serial dok.

BBC EARTH

11:25 Zabójcza pogoda V
12:30 Missisippi z Nickiem Knowlesem - serial dok.
13:30 Najwspanialsze rzeki świata: Missisipi (3/3)
14:35 W okowach mrozu VII
16:40 Sekretne życie ogrodu
17:40 Najwspanialsze rzeki świata: Missisipi (3/3)
18:45 Missisippi z Nickiem Knowlesem - serial dok.
19:45 Wietnamskie przygody Billa Baileya (6/6) - serial dok.
20:55 W okowach mrozu VII
22:55 Brutalna planeta
23:50 Zabójcza pogoda V

POLSAT VIASAT HISTORY

08:55 Wojna światowa: 1914-1945 (5/8) - serial dok.
09:55 Podziemna armia
10:55 Faszyści i masoni (1)
12:00 Starożytna apokalipsa
15:15 Wezuwiusz: historia zaginionych zwojów
16:25 Wojna światowa: 1914-1945 (6/8) - serial dok.
17:35 Podziemna armia
18:35 Majowie: wojna pięciu królestw (4) - serial dok.
19:45 Wezuwiusz: historia zaginionych zwojów - film dok.
20:55 Hitler i jego władza (3/3)
22:05 Próby zamachów na królową Wiktorię - film dok.

eprasa.pl aed9c3bb49

SOBOTA 29.08

Od A do Z

BEZ LITOŚCI ★★★
film sens., USA 2014, reż. Antoine Fuqua, wyk. Denzel Washington, Marton Csokas, Chloë Moretz
23:00 | polsat
Kinowy remake kultowego (w Stanach) serialu: były agent specjalny na emeryturze postanawia pomóc dziewczynie prześladowanej przez rosyjską mafię, co – oczywiście – niesie określone konsekwencje.

DZIEŃ ŚWIRA ★★★★
komediodramat, Polska 2002, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat, Janina Traczykówna, Andrzej Grabowski
23:00 | stopklatka
Grand Prix w Gdyni: Marek Kondrat (owacja!) jako uosobienie kompleksów polskiego inteligenta niepotrafiącego odnaleźć się na przełomie tysiącleci: celna, jakkolwiek gorzka wizja Marka Koterskiego.

FARINELLI, OSTATNI KASTRAT ★★★★
dramat historyczny, Francja/Belgia/Włochy 1994, reż. Gérard Corbiau, wyk. Stefano Dionisi, Enrico Lo Verso, Elsa Zylberstein
22:55 | tvp kultura
Urzekająca kostiumem i pięknem ludzkiego głosu historia wielkiego włoskiego śpiewaka i jego brata – miernoty, który pławi się w blasku cudzej sławy.

JASON BOURNE ★★★
film sens., USA/Chiny/Hiszpania/Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 2016, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon, Tommy Lee Jones, Alicia Vikander
22:40 | cinemax
Powrót do zamkniętego już cyklu: były tajny agent CIA do zadań specjalnych odkrywa kolejne stopnie uwikłania w coraz bardziej przerażające – nielegalne – działania agendy rządu USA. Na ekranie oczywiście Matt Damon.

KILL BILL II ★★★★
film sens., USA 2004, reż. Quentin Tarantino, wyk. Uma Thurman, David Carradine, Michael Madsen
23:15 | tvp 1
Quentin Tarantino powraca: niedoszła panna młoda, zawodowa morderczyni, budzi się ze śpiączki i postanawia zemścić się na człowieku, który nie dopuścił do jej ślubu – swoim szefie. Majstersztyk.

Pojedynek

21:00 | canal+ premium
★★★

· FOT. JAROSŁAW SOSINSKI / MONOLITH FILMS

Odpowiedź na „Katyń" Andrzeja Wajdy: polski oficer, w cywilu pianista, w sowieckiej niewoli mierzy się z doświadczonym funkcjonariuszem NKWD – jego przegrana pogrąży pozostałych polskich jeńców.

MYZ

DRAMAT WOJENNY POLSKA-IRLANDIA-CYPR-UKRAINA 2025
REŻ. ŁUKASZ PALKOWSKI. WYK. AIDAN GILLEN, JULIA PIETRUCHA, JAKUB GIERSZAŁ, BOGUSŁAW LINDA, TOMASZ KOT

KUCHENNA REWOLUCJA ★★★
komedia, USA 2023, reż. Joseph Schuman, Austin Stark, wyk. Fisher Stevens, Billy Magnussen, Sarah Gadon
20:00 | tvp kultura
W trakcie epidemii grypy „Hiszpanki", bogaty Amerykanin zatrudnia nowego kucharza, który okazuje się sprytnym oszustem gotowym do podjęcia gry ze swoim pracodawcą, prowadzącej do konfliktu klasowego.

LIBERATOR ★★★
film sens., USA/Francja 1992, reż. Andrew Davis, wyk. Steven Seagal, Tommy Lee Jones, Gary Busey
20:00 | tv puls
Steven Seagal jako kucharz na amerykańskim pancerniku, który przerabia terrorystów na mielone. Bez ironii – klasyk kina akcji. Były czasy, kiedy Seagala uważano za następcę Slya i Arnolda.

MISSION: IMPOSSIBLE – ROGUE NATION ★★★
film sens., USA 2015, reż. Christopher McQuarrie, wyk. Tom Cruise, Jeremy Renner, Simon Pegg
21:55 | tvn 7
Po rozwiązaniu swej agencji Ethan Hunt odnotowuje wzmożoną aktywność Syndykatu – organizacji byłych agentów, dążących do przejęcia władzy. Powstrzymać ją może tylko zespół Hunta. Plus cały sztafaż cyklu.

NIEMOŻLIWE ★★★★
film katas., USA/Hiszpania/Tajlandia 2012, reż. J.A. Bayona, wyk. Naomi Watts, Ewan McGregor, Tom Holland
19:10 | canal+ premium
Mistrz horroru J.A. Bayona z rozmachem i międzynarodową obsadą o słynnym tsunami, które w Boże Narodzenie 2004 r. uderzyło w plaże Tajlandii. Niezwykle sugestywne plus poruszająca kreacja Naomi Watts.

PEWNEGO RAZU... W HOLLYWOOD ★★★★
komediodramat, USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019, reż. Quentin Tarantino, wyk. Leonardo DiCaprio, Brad Pitt, Margot Robbie
20:00 | cinemax
Quentin Tarantino o Hollywood schyłku lat 60.: gwiazdor tv (Leonardo DiCaprio) i jego dubler (Oscar dla Brada Pitta) chcą zatrzymać proces przemijania, wybierając sposób zgodny z logiką tamtego kina.

SALA SAMOBÓJCÓW. HEJTER ★★★★
thriller, Polska 2020, reż. Jan Komasa, wyk. Maciej Musiałowski, Agata Kulesza, Danuta Stenka
20:00 | kino polska
Rekompensując życiowe (zawinione przez siebie) niepowodzenia, młodzieniec aranżuje hejterską nagonkę na znanego polityka i – doprowadzając swoje dzieło do tragicznego finału – nieźle na tym wychodzi.

SPIDER-MAN: BEZ DROGI DO DOMU ★★★
film s.f., USA 2021, reż. Jon Watts, wyk. Tom Holland, Zendaya, Benedict Cumberbatch
20:00 | hbo
Ujawnienie tożsamości Spider-Mana zamienia jego życie, podobnie jak i życie Petera Parkera w koszmar. Pomoc dr. Strange'a okazuje się nieskuteczna: na drodze Parkera stają wszystkie bestie świata.

W TRÓJKĄCIE ★★★★
komedia, Szwecja/Niemcy/Francja/Wlk. Brytania 2022, reż. Ruben Östlund, wyk. Harris Dickinson, Charlbi Dean Kriek, Dolly De Leon
22:25 | ale kino+ hd
Złota Palma z Cannes: gdy rejs bogaczy i celebrytów kończy się katastrofą u wybrzeży rzekomo bezludnej wyspy, ludzie, którym przyszło przejąć rząd dusz, nie są zainteresowani ratowaniem pozostałych.

ZAGINIONA DZIEWCZYNA ★★★★
thriller, USA 2014, reż. David Fincher, wyk. Ben Affleck, Rosamund Pike, Neil Patrick Harris
20:00 | stopklatka
David Fincher czyta powieść Gillian Flynn: w piątą rocznicę ślubu znika młoda żona, a sąsiedzi i otoczenie natychmiast wydają wyrok na jej męża pisarza - jest mordercą. Czyżby mieli rację? Błyskotliwe.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aed9c3bb49

SOBOTA 29.08

TVP1

05:20 Film dokumentalny
06:20 Balans bieli (138)
07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1180)
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:55 Ranczo X (4/13)
09:50 Komisarz Alex XXIV (10)
10:50 Ojciec Mateusz XIX (8)
11:45 Skrzydła i sieci. Niezwykły taniec w powietrzu
12:50 Rio Lobo - western USA/Meksyk 1970, reż. Howard Hawks (115 min)
14:45 Dobre strony (11)
15:10 Okrasa łamie przepisy
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:35 Rolnik szuka żony (12) - reality show Polska 2025
18:40 Jaka to melodia? (5873)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 **Gra z Cieniem** (12) - serial krym. Polska 24, wyk. Natalia Rybicka
21:20 **Paranoja (Paranoia)** ★★ - thriller USA/Indie/Francja 2013, reż. Robert Luketic, wyk. Liam Hemsworth (115 min)
23:15 **Kill Bill II** - film sens. ★★★★ USA 2004, reż. Quentin Tarantino, wyk. Uma Thurman, David Carradine (145 min)
01:40 **Kobieta sukcesu** ★★ - dramat obyczajowy Polska 2018 (115 min)

TVP2

05:15 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7660) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7660) - mag. Polska 2026
11:20 Górna półka smaku (1)
11:55 Zmiennicy (14)
13:05 Panna młoda
14:00 Familiada (3029) - teleturniej Polska 2025
14:35 Koło fortuny (2086) - teleturniej Polska 2025
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 (7) - show
16:20 Na dobre i na złe - serial obycz. Polska 2026
17:15 Panna młoda
18:10 Va banque (1053)
18:40 Słowo na niedzielę (1178) - program religijny
18:50 Rodzinka.pl XVIII (10,11) - serial kom. Polska 2026

20:00 **Lato z Radiem i Telewizją Polską** - koncert Polska 2026
22:10 **Gabi Drzewiecka zaprasza** (12)
23:10 **Miłość, ślub i inne nieszczęścia (Love, Weddings & Other Disasters)** ★★ - komedia romantyczna USA 2020 (105 min)
00:55 **Fatalna namiętność (Red Corner)** ★★★ - thriller USA 1997, reż. Jon Avnet, wyk. Richard Gere (130 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (2355) - mag. informacyjny
08:00 Halo tu Polsat (3114)
11:25 Hotel Transylwania - film anim. USA 2012, reż. Genndy Tartakovsky
13:10 Robin Hood, książę złodziei (Robin Hood: Prince of Thieves) - film przyg. USA 1991, reż. Kevin Reynolds, wyk. Kevin Costner, Morgan Freeman, Mary Elizabeth Mastrantonio (200 min)
16:30 Inna kobieta (The Other Woman) - komedia romantyczna USA 2014, reż. Nick Cassavetes, wyk. Cameron Diaz, Leslie Mann (140 min)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy (465) - program publicyst.

20:00 **Festiwal Magiczne Zakończenie Wakacji** (4, 5, 6) - program rozrywkowy Polska 2026
23:00 **Bez litości (The Equalizer)** ★★★ - film sens. USA 2014, reż. Antoine Fuqua, wyk. Denzel Washington, Marton Csokas (170 min)
01:50 **Szybcy i wściekli: Tokio Drift (The Fast and the Furious: Tokyo Drift)** ★★ - film sens. USA/Niemcy/Japonia 2006 (140 min)

TVN

05:40 Uwaga! (8075) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (56/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Zajazd „Dwa Koguty", Przędzel XXVII (2) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5759) - magazyn Polska 2026
11:25 Dobrze zrobione w domu (2) - mag. Polska 2026
11:30 Niezwykłe Stany Prokopa IV (8/11) - serial dok.
12:05 Przygoda na Alasce (Alaska) - film przyg. USA 1996, reż. Fraser C. Heston, wyk. Thora Birch, Dirk Benedict, Ben Cardinal (145 min)
14:25 Green Lantern - film s.f. USA 2011, reż. Martin Campbell (155 min)
17:00 Piłka nożna: Mecz Gwiazd (na żywo)
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 **The Floor. VIP Challenge** - teleturniej
20:55 **Hotel Paradise** (1) - real tv Polska 2026
21:50 **Kac Vegas III (The Hangover Part III)** ★★ - komedia USA 2013, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Zach Galifianakis (130 min)
00:00 **Na skraju jutra (Edge of Tomorrow)** ★★★ - film s.f. USA 2014, reż. Doug Liman, wyk. Tom Cruise (145 min)
02:25 **Uwaga!** (7735)

TV PULS

06:00 Kobra – oddział specjalny XXIV (14,15,12/18) - serial sens. Niemcy 2019
09:00 Taki jest świat (34)
09:25 Boso przez świat: Słoń domowy (78) - cykl reportaży
10:00 Lombard. Życie pod zastaw XII (54,55,56,57,58) - serial obycz. Polska 2023, wyk. Zbigniew Buczkowski, Henryk Gołębiewski, Michał Chorosiński. 19-letni Mieszko ma nadopiekuńczą matkę, która kontroluje każdy jego krok. Gdy kobieta zabrania mu iść na lodowisko, chłopak łamie zakaz i wraz ze swoją dziewczyną udaje się na ślizgawkę, gdzie dochodzi do wypadku.
20:00 **Liberator (Under Siege)** ★★★ - film sens. USA/Francja 1992, reż. Andrew Davis, wyk. Steven Seagal, Tommy Lee Jones (125 min)
22:05 **Strefa wroga (Land of Bad)** ★★★ - film sensacyjny USA/Australia 2024, reż. William Eubank (135 min)
00:20 **Krwawa pogoń (Hounds of War)** ★★ - film sens. USA/Malta 2024, reż. Isaac Florentine (120 min)

TVN7

06:55 New Looney Tunes III - serial anim. USA 2019
07:25 Piotruś Pan i Alicja w Krainie Czarów - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2020
09:20 Ukryta prawda
11:25 Mówię Wam (2) - mag.
12:50 Ukryta prawda (46,47/60) - serial fab.-dok.
15:00 Szpital św. Anny (23,24/50) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Joanna Liszowska, Klaudia Koścista
17:10 Detektywi (15/56)
18:10 Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć (Fantastic Beasts and Where to Find Them) - film przyg. Wlk. Bryt./USA/Kan. 2016 (165 min)
20:55 **Hotel Paradise**
21:55 **Mission: Impossible – Rogue Nation (Mission Impossible: Rogue Nation)** ★★★ - film sens. USA 2015, reż. Christopher McQuarrie, wyk. Tom Cruise, Jeremy Renner (170 min)
00:45 **Podwójne ryzyko (Double Jeopardy)** ★★ - thriller USA/Niemcy/Kanada 1999, reż. Bruce Beresford (130 min)
02:55 **Miasta, w których straszy II** - serial dok.

MEZZO

10:20 Intermezzo
10:45 Ludwig van Beethoven: Fidelio - opera Holandia 2024
13:30 Samara Joy na Międzynarodowym Festiwalu Jazzowym w Montrealu
14:20 Jazz w Vienne: Trombone Shorty - koncert
15:20 Maria João Pires i Renaud Capuçon w Gstaad
16:30 Intermezzo
17:00 Międzynarodowy Konkurs Muzyczny w Genewie 2025, kategoria altówka: finał z orkiestrą - muzyka klasyczna
19:00 Koncert z okazji 25-lecia Mezzo - muzyka klas.
20:30 Richard Wagner: Götterdämmerung - opera Szwajc. 2024, reż. Michael Beyer
01:05 Królewska Orkiestra Filharmonii w Liège, Gergely Madaras, Denis Kozhukhin

PULS 2

08:15 Dzielny kogut Maniek - film anim. Meksyk/USA 2015
10:10 Ekipa z dżungli. Misja ratunkowa - film anim. Francja 2023, reż. Laurent Bru, Yannick Moulin, Benoît Somville
12:00 Boso przez świat
13:45 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (10, 11)
15:40 Hudson Hawk - komedia sensacyjna USA 1991
17:45 Roszpunka - film fantasy Niemcy 2009
19:00 Kumba - film anim. RPA 2013, reż. Anthony Silverston
20:30 Hot Chick (Gorąca laska) - komedia USA 02, reż. Tom Brady, wyk. Rob Schneider
22:35 Zielona strefa (Green Zone) - film sens. Wlk. Brytania/Francja/Hiszpania/USA 2010, reż. Paul Greengrass
01:00 Wstydliwe choroby VI

TV4

07:00 Galileo - pr. popularn.
09:05 #JesteśmyDlaDzieci (342) - mag. Polska 2026
09:30 Galileo
11:35 Mini Galileo
12:15 Spider–Man III - film akcji USA 2007, reż. Sam Raimi, wyk. Tobey Maguire
15:00 Policjantki i policjanci XXIV (51,52,53,54,55/65) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Mariusz Węgłowski, Paweł Kowalczyk, Wojciech Sikora
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (49,50,51,52) - serial krym. Polska 2026, wyk. Jerzy Zelnik, Artur Dziurman, Aleksandra Galczynska, Maria Wieczorek, Rafał Cieluch
00:05 Gwiazdy kabaretu (57, 56) - kabaret i satyra
02:05 STOP Drogówka (361) - mag. policyjny Polska 2025

METRO

07:05 Gorączka złota XII (8/24) - serial dok. USA 2021
08:00 Klan z Alaski II
10:00 Złomowisko PL III (7) - serial dok. Polska 2016
13:00 Strażacy 24h - serial dokumentalny Polska 2020
14:05 Makłowicz w drodze (5)
14:40 Farma Clarksona (5/8)
15:50 Jestem z Polski III (3,4/6) - serial dok.
17:50 Kryminalni VII (4,3/13) - serial krym. Polska 2007, wyk. Marek Włodarczyk
20:00 Całe szczęście - komedia Polska 2019, reż. Tomasz Konecki, wyk. Roma Gąsiorowska, Piotr Adamczyk
22:10 Gliniarz z Beverly Hills III - komedia sensacyjna USA 1994, reż. John Landis
00:15 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (2/12)

eprasa.pl aed9c3bb49

SOBOTA 29.08

STOPKLATKA

08:00 **Komisarz Rex VI** (2,3/10) - serial sensacyjny A/Niemcy 2001
10:00 **Hudson i Rex III** (16,1/16) - serial krym.
12:00 **Kryminalne zagadki Mazur** (1) - serial krym.
14:00 ** **Duszek w zamku wiedźmy (Hui Buh und das Hexenschloss)** - komedia Niemcy 2022, reż. Sebastian Niemann, wyk. Christoph Maria Herbst (115 min)
15:55 ** **Tata i małolata (My Father the Hero)** - komedia Francja/USA 1994 (110 min)
17:45 ** **Lot Feniksa (Flight of the Phoenix)** - film sens. USA 2004 (135 min)
20:00 **** **Zaginiona dziewczyna (Gone Girl)** - thriller USA 2014, reż. David Fincher, wyk. Ben Affleck, Rosamund Pike, Tyler Perry (180 min)
23:00 **Dzień świra** - komediodramat Polska 2002, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat (120 min)
01:00 ** **Anatomia strachu (Trespass)** - thriller USA/Bułgaria 11, reż. Joel Schumacher (120 min)

KINO POLSKA

07:40 Polska Kronika Filmowa 8A/72 - reportaż Polska 1972
07:50 Polska Kronika Filmowa 40A/73 - reportaż Polska 1973
08:15 Podróże kapitana Klipera (5,6) - serial anim.
08:35 Bolek i Lolek (9,10/13)
08:55 Noce i dnie (1) - dramat obycz. Polska 1975, reż. Jerzy Antczak, wyk. Jerzy Bińczycki
10:55 Ranking Naj Polskiego Kina - serial dok. Polska 2024
11:40 Skradziona kolekcja - komedia kryminalna Polska 1979, reż. Jan Batory
13:35 Nie ma róży bez ognia - komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja
15:40 Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy - komedia muzyczna Polska 1978, reż. Janusz Rzeszewski, Mieczysław Jahoda
17:50 Piłsudski - film biograficzny Polska 2019, reż. Michał Rosa, wyk. Borys Szyc
20:00 Sala samobójców. Hejter - thriller Polska 2020, reż. Jan Komasa, wyk. Maciej Musiałowski, Agata Kulesza
22:55 Pokaż, kotku, co masz w środku - komedia Polska 2011, reż. Sławomir Kryński
00:55 Kingsajz - komedia PL 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik

ALE KINO+

10:10 **Glenn Close. Sztuka transformacji** - film dok. Francja 2025
11:25 **Tatami** - film sens. **** USA/Wlk. Brytania/Izrael/Gruzja 2023, reż. Zar Amir Ebrahimi, Guy Nattiv (130 min)
13:35 **W sieci wojny (Fog of War)** - thriller USA 2025, reż. Michael Day (125 min)
15:40 ** **Nora Roberts – Księżyc nad Karoliną (Carolina Moon)** - thriller USA/Niemcy/Kanada 2006 (125 min)
17:45 **Michael Clayton** - dramat krym. USA 2007, reż. Tony Gilroy, wyk. George Clooney, Tom Wilkinson (145 min)
20:10 **** **Czarna rzeka (Fleuve noir)** - dramat krym. Francja/Belgia 2018, reż. Erick Zonca, wyk. Vincent Cassel (135 min)
22:25 **** **W trójkącie (Triangle of Sadness)** - komedia Szwecja/Niemcy/Francja/Wlk. Bryt. 2022, reż. Ruben Östlund, wyk. Harris Dickinson (170 min)
01:15 **Sharon Stone. Instynkt przetrwania** - film dokumentalny

POLSAT FILM

08:10 Był sobie człowiek
09:50 Skubani - film animowany USA 2013
11:45 Kopciuszek - musical USA/Wlk. Brytania 2021
14:00 Jeszcze większe dzieci - komedia USA 2013
16:05 Jak wytresować smoka II - film anim. USA/Indie 2014
18:20 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw - film sens. USA 2019
21:00 Battleship: Bitwa o Ziemię - film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg
23:45 Captain Fantastic - komediodramat USA 2016

FILMBOX+ ONE

08:00 Strażnik Teksasu (1,2,3/26) - serial sens.
11:00 Nad Niemnem, cz. 1 - film obycz. Polska 1986
12:45 Znachor - melodramat PL 1981, reż. Jerzy Hoffman
15:35 Tootsie - kom. USA 1982
17:55 Ze śmiercią jej do twarzy - komedia USA 1992
20:00 Uprowadzona - thriller USA/Francja 2008, reż. Pierre Morel, wyk. Liam Neeson
22:00 Uprowadzona II - film sens. Francja 2012, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson
23:55 Przekręt - kom. krym. Wlk. Brytania/USA 2000

TVP KULTURA

08:00 **Uśmiech** - film anim. Polska 1965 (5 min)
08:05 **Fair play** - film anim. Polska 1971 (20 min)
08:25 **Szukając cudów** ** - dramat obyczajowy Wlk. Brytania/Australia 2020 (95 min)
10:00 **Kosmos 1999 II** (1/24)
11:05 **Cannes od kulis**
12:40 **Lunana. Szkoła na końcu świata (Lunana)** **** - film przyg. Bhutan/Chiny 2019 (125 min)
14:45 **Alternatywy 4** (2/9)
15:50 **Świat Leszka Płażewskiego**
16:15 **Boccaccio '70** - film *** obyczajowy Francja/Włochy 1962, wyk. Marisa Solinas (205 min)
20:00 **Kuchenna rewolucja (Coup!)** *** - komedia USA 2023, reż. Joseph Schuman, Austin Stark (110 min)
21:50 **Muzyka na dobry wieczór** (15)
22:55 **Farinelli, ostatni kastrat (Farinelli, il castrato)** **** - dramat historyczny F/Belgia/Włochy 1994 (120 min)
00:55 **Świat Leszka Płażewskiego**

WARNER TV

11:10 Bliźniaczki na boisku - komedia USA 1999
12:50 Raport Pelikana - thriller USA 1993
15:45 Licencja na miłość - komedia romantyczna USA/Australia 2007, reż. Ken Kwapis
17:25 Dziewczyna na pożegnanie - kom. romant. USA 77
19:40 Facet z ogłoszenia - komedia romantyczna USA 2005, reż. Gary David Goldberg
21:35 Batman i Robin - film fantasy USA/Wlk. Bryt. 1997
00:00 Hannibal (3,4/13) - serial grozy USA 2013

PARAMOUNT

08:45 Co wiecie o swoich dziadkach - komedia USA 2017
10:55 Wredne dziewczyny - komedia USA/Kanada 2004
13:00 BFG: Bardzo fajny gigant - film fantasy USA/Indie/Wlk. Brytania 2016, reż. Steven Spielberg, wyk. Mark Rylance
15:30 Wojownicze żółwie ninja - komedia sens. USA 2014
17:45 Szkoła rocka - komedia USA/Niemcy 2003
20:00 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015, reż. Alejandro González Iñárritu
23:15 Adrenalina - film sensacyjny USA 2006

HBO

09:20 **The Pickup** - komedia ** sensacyjna USA 2025, reż. Tim Story (95 min)
10:55 **Dražen** - film bio- *** graficzny Chorwacja/Serbia/Słowenia 2024, reż. Danilo Šerbedžija, Ljubo Zdjelarević, wyk. Zrinka Cvitešić (100 min)
12:35 **Longing** - komedio- ** dramat USA/Kanada/Izrael 2024, reż. Savi Gabizon (110 min)
14:25 **I.S.S.** - film s.f. USA ** 2023, reż. Gabriela Cowperthwaite (95 min)
16:00 **Bliżej** - melodramat **** USA/Wlk. Brytania 2004, reż. Mike Nichols, wyk. Julia Roberts (100 min)
17:40 **Player One** - film s.f. **** USA 2018, reż. Steven Spielberg, wyk. Tye Sheridan (140 min)
20:00 **Spider-Man: Bez drogi do domu** *** - film s.f. USA 2021, reż. Jon Watts, wyk. Tom Holland, Zendaya (145 min)
22:25 **The Pickup** - komedia ** sensacyjna USA 2025, reż. Tim Story (95 min)
00:00 **Queer** - dramat obycz. *** Wł./USA 2024, reż. Luca Guadagnino (135 min)

CINEMAX

13:10 Niemcy - dramat obycz. Arg./Niemcy/Hiszpania 2023
14:35 Przez skały i chmury - dramat obycz. Peru/Chile 2024, reż. Franco García Becerra
16:00 Inferno - thriller USA/Węgry 2016, reż. Ron Howard
18:00 Magia uczuć - film przyg. USA/RPA/Indie/Wlk. Bryt. 2006, reż. Tarsem Singh
20:00 Pewnego razu... w Hollywood - komediodramat USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019
22:40 Jason Bourne - film sens. USA/Chiny/Hiszp./Jap./Islandia/Niemcy/Włochy 2016

ROMANCE TV

07:40 Górski lekarz (7,8/8)
12:25 Rosamunde Pilcher: Trudna miłość - film obycz. Austria/Niemcy 1999
14:15 Rejs ku szczęściu - serial obycz. Niemcy 2007
16:05 Statek marzeń - serial obyczajowy Niemcy 2024
18:05 Inga Lindström: Po prostu powiedz „tak" - film obycz. Niemcy 2024, reż. Julia Peters
20:00 Joachim Vernau: Jezioro Düster - thriller Niemcy 2023
21:55 Dora Heldt: Ucieczka ciotki Inge - kom. Niemcy 2011
23:50 Człowiek robi, co może - komedia Niemcy 2012

CANAL+ PREMIUM

09:05 **Kiedy nadchodzi jesień** *** - dramat obycz. Francja 2024 (105 min)
10:50 **Jutro będzie nasze** **** - komediodramat Włochy 2023, reż. Paola Cortellesi, wyk. Paola Cortellesi (115 min)
12:45 **Łapu-Capu** (207)
13:00 **Spirala kłamstw** (1,2,3,4/4) - serial krym.
16:25 **Wicked** - musical USA/ *** Wlk. Brytania/Kanada 2024, reż. Jon M. Chu, wyk. Cynthia Erivo, Ariana Grande (165 min)
19:10 **Niemożliwe** - film **** katas. USA/Hiszpania/Tajlandia 2012, reż. J.A. Bayona, wyk. Naomi Watts, Ewan McGregor, Tom Holland (110 min)
21:00 **Pojedynek** - dramat *** wojenny Cypr/Irlandia/Polska/Ukraina 2025, reż. Łukasz Palkowski, wyk. Aidan Gillen, Julia Pietrucha (110 min)
22:50 **Skincare** - thriller ** USA/Włochy 2024, reż. Austin Peters, wyk. Elizabeth Banks (95 min)
00:25 **Christy** - film biogra- *** ficzny USA 2025, reż. David Michôd (130 min)

TVN FABUŁA

07:30 Lekarze (6,7,8) - serial obyczajowy Polska 2012
10:30 Koniec wakacji - film psychologiczny Polska 1975
12:30 Uwolnić orkę III: Na ratunek - film przyg. USA 1998
14:20 Harry Potter i Insygnia Śmierci, cz. 1 - film przygodowy Wlk. Brytania/USA 2010
17:30 Harry Potter i Insygnia Śmierci, cz. 2 - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2011
20:00 Skazani na Shawshank - dramat psycholog. USA 1994
23:00 To - horror USA/Kanada 2017, reż. Andy Muschietti

AMC

07:50 W 80 dni dookoła świata (1,3/3) - serial przygodowy
13:50 Flirt z czterdziestką - komedia romantyczna USA/Kanada 2008
15:45 Operacja Kondor - kom. sens. Hongkong 1991
18:00 Zagniewani młodociani - komedia USA 1996
19:50 Pole rażenia - film sensacyjny USA 1993
22:00 Człowiek w ogniu - thriller Szwajcaria/Wlk. Brytania/USA/Meksyk 2004
01:10 Facet pełen uroku - komedia romantyczna USA/Kanada 2007

eprasa.pl aed9c3bb49

AXN

08:10 FBI: International IV (19/22) - serial akcji USA 2025
09:10 FBI: Most Wanted IV (22/22) - serial krym.
10:10 Rekrut IV - serial krym.
15:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (6,7,8,9,10/22) - serial krym. USA/Kan. 2013
20:00 Iluzja - thriller USA/Francja 2013, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg
22:25 Jumanji - komedia USA 1995, reż. Joe Johnston
00:25 Patriota - dramat historyczny USA/Niemcy 2000

EPIC DRAMA

08:10 Zatraceni w miłości - serial obycz. Turcja 2024
11:25 Agenci NCIS XVI (6,7,8,9,10/24) - serial krym.
15:55 Panna Marple V (4/4) - serial krym. Wlk. Bryt. 2010
17:50 Poirot VI (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 1995
20:05 Detektyw Murdoch: Holowanie XIX - serial krym. Kanada/Wlk. Brytania 2026
21:00 Inspektor Ricciardi (2/6) - serial krym. Włochy 2021
23:25 Hiszpańska księżniczka (8/8) - serial historyczny
00:40 Zatraceni w miłości - serial obycz. Turcja 2024

TVN STYLE

11:30 Jestem z Polski VIII (13,4,17/17) - serial dok.
14:30 Do zobaczenia II (5/11) - cykl reportaży Polska 2025
15:00 Ostre cięcie (4)
16:00 Bitwa o gości (4)
17:00 Zgłoś remont (5)
18:00 Poukładani (6)
18:31 Stylowa kawiarenka
19:00 Kuchenne rewolucje
21:05 Śmierć Diany: dwa śledztwa (4/4) - serial dok.
22:10 Ambasady luksusu (2)
23:10 Skok na Luwr: jak skradziono klejnoty za 102 miliony dolarów - film dokumentalny

TVN TURBO

08:10 Nauka jazdy (9)
08:40 Samochód marzeń (5)
09:35 Naprawy nie do naprawy (1, 2) - mag. motoryzacyjny
11:00 Jeździć, obserwować III
12:30 Wojny samochodowe
15:30 Zawodowi handlarze
17:00 Mobilni mechanicy (1, 2)
18:30 Nauka jazdy (10, 11)
19:30 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (10) - mag.
20:15 Z drugiej ręki (14)
21:00 Naprawy nie do naprawy
21:45 Moto kombat (8)
22:25 Zawodowi handlarze (15)
23:10 Wojny samochodowe
00:10 Duda kontra Szafrański

BBC FIRST

08:30 Zbrodnie w Prowansji (1)
10:20 Morderstwa w Midsomer III (3,3/4) - serial krym.
12:35 Ojciec Brown X (10,1,2/10) - serial krym.
15:35 My Life is Murder V
17:40 Z pamiętnika położnej X
18:45 Śmierć z dala od palm II
19:55 Śmierć pod palmami VII (8/8) - serial krym. Wlk. Brytania/Francja 2018
21:00 Annika II (4/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2023
22:05 Milczący świadek XXIV
00:15 Po powodzi (2/6)

FX

08:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (8,9/25) - serial krym. USA 2005, wyk. David Caruso
10:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (11,12,13/22) - serial krym. USA/Kan. 2011
13:50 Z Archiwum X IV (5,6,7/24) - serial s.f.
16:50 Julie i Julia - komediodramat USA 2009, reż. Nora Ephron
19:20 Helikopter w ogniu - dramat wojenny USA/Wlk. Brytania 2001, reż. Ridley Scott, wyk. Josh Hartnett
22:25 Szklana pułapka III - film sensacyjny USA 1995
00:55 Zakłamanie

HGTV

08:05 Najdziwniejsze domy na wynajem (7, 8) - reality show
09:05 Nowa Maja w ogrodzie (37, 1, 2) - mag. poradnikowy
10:40 Uratuj swój ogród (22)
11:40 Postaw na kolor (5, 6)
12:45 Pogromcy chaosu (5)
13:45 Weekendowa metamorfoza (1, 2) - reality show
15:35 Polowanie na ogród VII
17:10 House Hunters (4, 5, 6)
18:50 Będzie pięknie (8/8)
19:50 Weekendowa metamorfoza (8, 5) - reality show
21:40 Mieszkanie na miarę
23:30 Usterka XI (11,5,7)

BBC LIFESTYLE

08:40 Mistrzowie ceramiki (10) - teleturniej muzyczny
09:45 Wielkie nowozelandzkie wypieki (9, 10) - show
12:30 W świecie luksusu - serial dok. Wlk. Bryt. 2025
13:30 Mistrzowie szycia (1, 2)
15:40 Zapraszam do stołu (26—29) - mag. kulinarny
17:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (1) - program rozrywkowy Wlk. Bryt. 2022
18:40 Bajecznie bogaci agenci
19:55 Bake off: zawodowcy (7, 8) - program rozrywkowy
22:00 Bad Boyfriends (5, 6)
00:15 Wstydliwe choroby V

COMEDY CENTRAL

08:00 Tata ma plan II (14/21) - serial kom. USA 2018
08:30 Teoria wielkiego podrywu III - serial kom.
12:45 Teoria wielkiego podrywu IV (6,7/24)
13:30 Przyjaciele V
18:30 Przyjaciele VI (10/25)
19:00 Duchy (17,18/18)
20:00 Wasabi - komedia sensacyjna Japonia/Francja 2001
22:00 The Office PL II (6,7/12)
23:05 Comedy Club (15, 1)
00:05 Miasteczko South Park VI (14,15,16/17)

TVP SERIALE

08:20 Na sygnale
10:00 Ranczo (5,6/13)
11:55 Rodzinka.pl XVIII (6,7,8)
13:35 Ojciec Mateusz 32 (9,10) - serial krym. Polska 2025
15:25 Komisarz Alex XXV (12) - serial krym. Polska 2026
16:25 Ranczo (7/13)
17:30 Czarne chmury (3)
18:30 Ogniem i mieczem (4/4) - serial Polska 2000
19:35 Ojciec Mateusz 32 (11,12,13) - serial krym. Polska 2025, wyk. Artur Żmijewski
22:25 Ranczo (8,9/13) - serial komediowy Polska 2006
00:30 Komisarz Alex XXV

CANAL+ KUCHNIA

15:25 Nie bój ryby! (6)
15:55 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (7)
16:05 m jak mięso (3, 4)
16:55 Jamie Oliver
17:50 Ekoporady z Julią Oleś II
17:55 Ziemia, ogień i smak (4)
18:45 Premium bez gotowania
20:00 Poza utartym szlakiem: Colin i Manu (3,4) - serial dok.
21:50 James Martin: hiszpańska przygoda (1/20)
22:45 Tajemnice indyjskich smaków (3) - pr. rozrywkowy
23:10 Wszystkie smaki fermentacji II (4,5) - serial dok.

CANAL+ DOMO

09:30 Mam zamek III (8)
10:00 Daleko od miasta XVI (2)
10:30 Ucieczka na wieś XXII
12:15 Cuda z drewna (9/12)
13:10 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (9)
14:10 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
15:20 Gardeners' World (21)
16:30 Mam zamek III (8)
17:00 Kupione i co dalej? (5, 6)
18:00 Daleko od miasta XVI
19:00 Zbudujemy ten dom
20:00 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
21:00 Wielkie projekty XII
22:10 W mieście czy na wsi

PLANETE+

12:30 Najpiękniejsze rzeki świata II (10/10) - serial dok.
13:35 Wytwórz i wyślij (3/4)
14:40 Orłosęp - film dok.
15:50 Najdziksze ostępy Europy (1/5) - serial dok.
17:00 Historia fantasy (1)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (165,1)
18:40 Polska z góry II (2,3/12)
19:45 Komensky. Edukacja tworzy człowieka - film dok.
20:55 Jimmy Sommerville. I Feel Love - film dok.
22:00 Premiera: James Dean – wrażliwy chłopak - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

11:00 Od samochodu do domu III - serial dok.
12:00 Awantura o furę (5,6/10)
13:00 Złomowisko PL V
15:00 Nic do zgłoszenia (2/8)
16:00 Bracia Collins biorą się do roboty (5) - pr. rozrywkowy
17:00 Ciężarówką przez Route 66 (2/7) - serial dok.
18:00 W dżungli z Edem Staffordem (2/6) - serial dok.
19:00 Teorie spiskowe pod lupą (8) - serial dok. USA 2026
20:00 W oku cyklonu II
21:00 Najniebezpieczniejszy zawód świata XXII (6)
22:00 Złoto drwali II (6/8)

TVP HISTORIA

10:25 Podziemne Włochy II
11:25 Wszystkie kolory świata
12:30 Magiczny Adriatyk (3/6)
13:35 Ex libris - mag.
14:10 Zakazane piosenki - dramat wojenny Polska 1947
16:00 Flesz historii (776)
16:25 Tajemnice samolotów prezydenckich - film dok.
17:25 Sława i chwała (3)
18:35 Zabójcza nauka II (6/6)
19:35 Bałtycki łańcuch, protest, który zmienił bieg historii
20:40 Operacja Himmler - dramat obycz. Polska 1979
22:10 Powstanie warszawskie

HISTORY

08:15 Starożytni kosmici XVI
09:15 Gwiazdy lombardu XIII
10:10 Wojny magazynowe XVI (10/10) - serial dok. USA 2025
11:10 Wojownicy wszech czasów (8) - serial dok. USA 2026
12:05 Starożytni kosmici XIV
13:05 Tajemnice zaginionych miast (6) - serial dok.
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (13/26) - serial dok.
14:55 Gwiazdy lombardu XXV
17:10 UFO: łowcy prawdy
19:05 Starożytni kosmici XVI
21:00 Starożytni kosmici (4)
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (15,16/18)

NATIONAL GEOGRAPHIC

08:55 Uwaga, katastrofa! (2/8)
10:00 Katastrofa w przestworzach XVI (3,4,8,6,10,7/10)
16:00 Morskie megamaszyny
17:00 Wojna widziana z powietrza III (3,4/6)
19:00 Sekrety starożytnej medycyny (5) - serial dok.
20:00 Odkrywcy: na wodach Pacyfiku: Poza horyzont (2)
21:00 Starożytne konstrukcje (6) - serial dok. Kanada 2025
22:00 Ukryte pod miastami
23:00 Ciemna strona świata (8,1/8) - serial dok. USA 2021

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VII
09:00 Wielkie wycieczkowce
11:00 Wraki, które zmieniły świat (4,9/10) - serial dok.
13:00 Rolnicy. Podlasie VIII
16:00 Podglądacze przyrody
17:00 Superstatki – morskie kolosy - film dok. Niemcy 2020
18:00 Ekstremalne drogi do szkoły - serial dok. F 2015
19:00 Jak to wyjaśnić III (4/20)
20:00 Świat z góry. Zamki (1/4)
21:00 Ciężki transport – ostatnia podróż okrętu podwodnego U-17 - film dok.
22:00 Wygrać z żywiołem
23:00 Poza kontrolą

BBC EARTH

08:05 Wyspy. Laboratoria natury (4, 5/6) - cykl reportaży
10:05 Sekretne życie ogrodu
11:15 Wietnamskie przygody Billa Baileya (6/6) - serial dok.
12:20 W okowach mrozu IV
17:10 David Attenborough i cuda natury IV (1/6)
17:45 Wielka nowozelandzka przygoda (2/4) - serial dok.
18:40 Parki narodowe z lotu ptaka: Irlandia - serial dok.
19:45 Skandynawia i Simon Reeve (3/3) - serial dok.
21:00 Sekretne życie drzew
22:00 W okowach mrozu

POLSAT VIASAT HISTORY

08:25 Podziemna armia - serial dok. Polska 2021
09:25 Hitler i jego władza (1,2,3/3) - serial dok.
12:50 Berlin 1936: olimpiada Hitlera w kolorze - film dokumentalny Wlk. Brytania 2026
14:05 Tajemnice machiny wojennej nazistów (2,3,4) - serial dok. Wlk. Brytania 2019
18:05 Królowie-zabójcy (3,1,6/6) - serial dokumentalny Wlk. Brytania 2025
21:00 Życie w kraju Hitlera (1,2,3/3) - serial dok.
00:20 Wojna światowa: 1914-1945 (1,2/8) - serial dok.

eprasa.pl aed9c3bb49

Od A do Z

AD ASTRA ★★★
film s.f., USA/Chiny/Brazylia 2019, reż. James Gray, wyk. Brad Pitt, Liv Tyler, Ruth Negga
21:30 | cinemax
Brad Pitt wyrusza na krańce Układu Słonecznego, by zbadać zakłócenia zagrażające życiu na Ziemi, a przy okazji poznać tajemnicę zaginięcia jego ojca w kosmosie. Plus nieco filozofii do przemyślenia.

ELITA ZABÓJCÓW ★★★
thriller, Wlk. Brytania/Australia/USA 2011, reż. Gary McKendry, wyk. Jason Statham, Clive Owen, Robert De Niro
20:00 | tv puls
Być może zza kulis brytyjskiego wywiadu: aby ratować swego mentora, sfrustrowany agent – zmuszony szantażem – podejmuje się karkołomnego zadania na prywatne zlecenie. Jednak zwyczajne łubu–du.

GRAWITACJA ★★★★★
film s.f., Wlk. Brytania/USA 2013, reż. Alfonso Cuarón, wyk. Sandra Bullock, George Clooney, Ed Harris
20:00 | cinemax
Science fiction awansuje do poziomu realistycznego dokumentu: para astronautów traci statek i rozpaczliwie szuka szansy ocalenia w kosmosie. Siedem Oscarów (w tym za film roku i reżyserię).

GRU I MINIONKI: POD PRZYKRYWKĄ ★★★
film anim., USA 2024, reż. Chris Renaud, Patrick Delage,
20:00 | hbo
Po raz czwarty: Gru, niegdyś superzbir a później superagent ucieka wraz ze swymi małymi żółtymi sojusznikami przed trudami ojcostwa, ścigając nowych kandydatów na mistrzów zbrodni. Do śmiechu.

KOMÓRKA ★★★
film sens., USA/Niemcy 2004, reż. David R. Ellis, wyk. Chris Evans, Kim Basinger, Jason Statham
20:00 | warner tv
Kim Basinger jako porwana przez mafię, która znajduje wyjście z sytuacji, łącząc się z rozbitego aparatu telefonicznego z przypadkowym numerem komórkowym. Czy młodzian po drugiej stronie zdąży z pomocą?

Krucjata Bourne'a

19:30 | canal+ premium
★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Drugi tom trylogii Roberta Ludluma: Matt Damon jako tajny agent, który porzuca zasłużoną emeryturę, by ocalić swoje życie zagrożone przez dawnych pracodawców. Dobre kino.

THRILLER
USA/NIEMCY 2004, REŻ. PAUL GREENGRASS, WYK. MATT DAMON, FRANKA POTENTE, JOAN ALLEN

MAD MAX ★★★★
film sens., Australia 1979, reż. George Miller, wyk. Mel Gibson, Joanne Samuel, Hugh Keays-Byrne
21:50 | warner tv
Klasyk współczesnego kina akcji: w zdziczałym świecie po zagładzie atomowej dzielny policjant próbuje zaprowadzić dawny porządek. Mela Gibsona pociąg do Hollywood.

MISSION: IMPOSSIBLE – FALLOUT ★★★★
film sens., USA 2018, reż. Christopher McQuarrie, wyk. Tom Cruise, Henry Cavill, Ving Rhames
21:55 | tvn 7
Ethan Hunt musi odzyskać pluton z rąk terrorystów, planujących zagładę świata. Tom Cruise po raz szósty plus eskapizm na najbardziej filmowym poziomie, oczywiście – w stanie czystym.

ROZMOWY KONTROLOWANE ★★★★
komedia, Polska 1991, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Stanisław Tym, Irena Kwiatkowska, Alina Janowska
21:55 | kino polska
Sylwester Chęciński przejmuje schedę po Stanisławie Barei, by w jego stylu stworzyć dalszy ciąg perypetii peerelowskiego notabla z „Misia" – w śmieszno-strasznych realiach stanu wojennego.

SOLIDARNOŚĆ, SOLIDARNOŚĆ... ★★★
dramat społeczny, Polska 2005, reż. Filip Bajon, Jacek Bromski, Ryszard Bugajski, Jerzy Domaradzki, Feliks Falk, Robert Gliński, Juliusz Machulski, Andrzej Jakimowski, Jan Jakub Kolski, Piotr Trzaskalski, Krzysztof Zanussi, Andrzej Wajda, Małgorzata Szumowska, wyk. Marek Kondrat, Krzysztof Kiersznowski, Maciej Stuhr
22:55 | tvp historia
Spojrzenie na Sierpień '80 z perspektywy 25 lat: oczami 13 polskich twórców uprawiających najróżniejsze odmiany kina. Do refleksji.

SZYBCY I WŚCIEKLI: HOBBS I SHAW ★★★
film sens., USA 2019, reż. David Leitch, wyk. Dwayne Johnson, Jason Statham, Idris Elba
21:35 | hbo
Oficjalny reboot popularnego cyklu: stróż prawa i bandyta łączą siły, by powstrzymać szaleńca, wcielającego w życie plan przejęcia kontroli nad całym światem. Plus Dwayne Johnson i Jason Statham.

ŚMIETANKA TOWARZYSKA ★★★★
komedia, USA 2014, reż. Woody Allen, wyk. Jesse Eisenberg, Kristen Stewart, Steve Carell
21:20 | tvp 1
Woody Allen jak za dawnych lat: młodzieniec, któremu nie udała się kariera producencka w Hollywood, wraca do Nowego Jorku, by z sukcesem poprowadzić modny klub. Jest też Jesse Eisenberg udający Allena.

ŚWIADEK ★★★★
thriller, USA 1985, reż. Peter Weir, wyk. Harrison Ford, Kelly McGillis, Josef Sommer
20:00 | stopklatka
Detektyw na tropie afery narkotykowej w policji i morderstwa, którego świadkiem był mały chłopiec, amisz (Lukas Haas). Plus Harrison Ford jako obcy wśród religijnej społeczności: niezwykłe.

WYJDŹ ZA MNIE ★★★
komedia romantyczna, USA/Chiny/Japonia 2022, reż. Kat Coiro, wyk. Jennifer Lopez, Owen Wilson, John Bradley
23:20 | polsat
Dwie supergwiazdy nagrywają singla „Wyjdź za mnie", który bije rekordy popularności, więc gwiazdy planują ślub na koncercie. Ale kiedy partner okazuje się niewierny, pani poślubia przypadkowego fana.

ZAKAZANE PIOSENKI ★★★
dramat wojenny, Polska 1947, reż. Leonard Buczkowski, wyk. Danuta Szaflarska, Janina Ordężanka, Jerzy Duszyński
21:05 | tvp historia
Pierwszy powojenny film polski: okupacyjne losy mieszkańców Warszawy ilustrowane podtrzymującymi na duchu piosenkami. Plus parada przyszłych gwiazd: lektura obowiązkowa.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aed9c3bb49

NIEDZIELA 30.08

TVP1

06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1096)
08:35 Kariera Nikodema Dyzmy (6,7/7) - serial obycz.
10:55 Ojciec Mateusz XIX (9)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 W głąb Jasnogórskiej Ikony (3) - cykl reportaży
13:10 Małe wielkie podróże (2/3) - serial dokumentalny
14:45 Parada oszustów (4) - serial sens. Polska 1977
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:30 Irena Santor. Magiczny jeden krok - film dok.
18:40 Jaka to melodia? (5838)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 **Gra z Cieniem** - serial krym. Polska 2024
21:20 **Śmietanka towarzyska (Café Society)** ★★★★ - komedia USA 2014, reż. Woody Allen, wyk. Jesse Eisenberg, Kristen Stewart (105 min)
23:05 **Dewajtis** (6/7)
00:05 **Paranoja (Paranoia)** ★★ - thriller USA/Indie/Francja 2013 (115 min)
02:00 **Kill Bill II** - film sens. ★★★★ USA 2004, reż. Quentin Tarantino, wyk. Uma Thurman (135 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2025
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7661) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7661) - mag. Polska 2026
11:15 Porozmawiajmy szczerze (8) - rozmowa Polska 2025
11:50 Lato z Radiem i Telewizją Polską - koncert
14:00 Familiada (3030)
14:35 Koło fortuny (2087) - teleturniej Polska 2025
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 (8) - show
16:10 Akwen Eldorado (3,4/4) - serial sensacyjny Polska 1988, wyk. Artur Dziurman
18:20 Rodzinka.pl XVII (8) - serial kom. Polska 2025
18:55 Kocham Cię, Polsko! (1) - quiz Polska 2026

20:20 **Postaw na milion** (390) - teleturniej
21:20 **Kabaretowa Noc pod Gwiazdami – Kogo tu nie było!** (1, 2) - program rozrywkowy
23:45 **Fuks** - komedia sensacyjna Polska 1999, ★★★ reż. Maciej Dutkiewicz, wyk. Agnieszka Krukówna, Maciej Stuhr, Janusz Gajos, Adam Ferency (100 min)
01:25 **Król** (8/8) - serial krym. Polska 2020, wyk. Michał Żurawski

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag. informacyjny Polska 2026
08:00 Halo tu Polsat (3121)
11:30 Karate Kid - film przyg. USA/Chiny 2010, reż. Harald Zwart, wyk. Jaden Smith, Jackie Chan, Taraji P. Henson
14:35 Kevin sam w domu – po raz czwarty (Home Alone 4: Taking Back the House) - komedia USA 2002, reż. Rod Daniel, wyk. Mike Weinberg, French Stewart, Missi Pyle, Joanna Going (110 min)
16:25 Uncharted - film przyg. USA/Hiszpania 2022, reż. Ruben Fleischer, wyk. Tom Holland, Mark Wahlberg, Sophia Ali, Alana Boden (145 min)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:30 Jesień pełna hitów

20:00 **Festiwal Magiczne Zakończenie Wakacji** (1, 2, 3) - program rozrywkowy Polska 2026
23:25 **Wyjdź za mnie (Marry Me)** ★★★ - komedia romantyczna USA/Chiny/Japonia 2022, reż. Kat Coiro, wyk. Jennifer Lopez, Owen Wilson, John Bradley (155 min)
02:00 **Holmes i Watson (Holmes & Watson)** ★ - kom. USA/Kan. 2018, reż. Etan Cohen, wyk. Will Ferrell (115 min)

TVN

05:05 Zamieszkać na plaży VII
05:40 Uwaga! (7735)
05:55 Ukryta prawda (57/60)
06:50 Kuchenne rewolucje: Warszawa – bar mleczny
07:45 Dzień Dobry TVN (5760)
11:30 Kobieta na krańcu świata XVII (1/8)
12:40 Co za tydzień (1258)
13:20 Jak rozmawiać z psem (Think Like a Dog) - komedia USA/Wlk. Brytania/Chiny 2021, reż. Gil Junger, wyk. Josh Duhamel (110 min)
15:10 Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindewalda (Fantastic Beasts: The Crimes of Grindelwald) - film fantasy Wlk. Bryt./USA 2018 (165 min)
17:55 Kuchenne rewolucje: Wrocław – Bistro „Zapętlone"
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:35 Raport US Open

19:45 **The Floor. VIP Challenge** - teleturniej Polska 2026
20:55 **Hotel Paradise** (2) - real tv Polska 2026
21:50 **Poranek kojota** ★★ - komedia Polska 2001, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Karolina Rosińska, Tadeusz Huk (130 min)
00:00 **Każdy wie lepiej** ★★★ - kom. Polska 2022, reż. Michał Rogalski, wyk. Joanna Kulig (135 min)
02:15 **Uwaga!** (7736)

TV PULS

06:00 Taki jest świat (34)
06:40 Don Matteo: Boski detektyw XV
08:55 Kurierzy II (25,26)
10:55 Kuloodporny - film fantasy USA/Kanada 2003
13:15 Wyspa piratów (Cutthroat Island) - film akcji USA/Francja/Włochy/Niemcy 1995, reż. Renny Harlin, wyk. Geena Davis (145 min)
15:40 Johnny English - komedia sensacyjna Wlk. Brytania/F 2003, reż. Peter Howitt, wyk. Rowan Atkinson (115 min)
17:35 Moonfall - film s.f. USA/Wlk. Brytania/Kanada/Chiny 2022, reż. Roland Emmerich, wyk. Halle Berry (145 min)
20:00 **Elita zabójców (Killer Elite)** ★★★ - thriller Wlk. Brytania/Australia/USA 2011, reż. Gary McKendry, wyk. Jason Statham, Clive Owen, Robert De Niro (135 min)
22:15 **Ocalić córkę (Shrapnel)** ★★★ - film sens. USA 2023, reż. William Kaufman, wyk. Jason Patric (115 min)
00:10 **Amber Alert** ★★★ - thriller USA 2024, reż. Kerry Bellessa, wyk. Hayden Panettiere (110 min)

MEZZO

11:25 Jazz w Vienne: Marcel Khalife i Bachar Mar-Khalife - koncert Francja 2022
12:25 Intermezzo
13:15 Konkurs im. Van Cliburna 2025 - muzyka klas.
14:40 Gaetano Donizetti: Córka pułku - opera Wł. 2022
17:00 Brahms: Niemieckie requiem - muzyka klasyczna
18:20 Intermezzo
18:45 Filharmonicy Berlińscy, Kirill Pietrienko : Europakonzert 2026
20:30 Izraelska Orkiestra Filharmoniczna, Lahav Shani, Pinchas Zukerman: Bruch, Ben-Haïm, Czajkowski
21:50 Orkiestra Kapitolu z Tuluzy pod batutą Thomasa Guggeisa: Ravel i Mahler
23:30 Dietrich Fischer-Dieskau: Ostatnie słowa

PULS 2

08:00 Aukcja w ciemno II (6,7,8/13) - serial dok.
09:30 Boso przez świat (76, 77) - cykl reportaży
10:40 Żandarm na emeryturze - komedia Francja/Włochy 1970, reż. Jean Girault
12:50 Żandarm i kosmici - komedia Francja 1978
14:45 Niesforne diabły - film fantasy Czechy 2018
16:50 Magiczny kamień - film fantasy Słowacja/Czechy 2019, reż. Kristína Herczegová, wyk. Zuzana Bydžovská
18:45 Niedźwiedzia skóra - film fantasy Niemcy 2015
20:00 Bez paniki - film sensacyjny Wlk. Brytania 2024
21:55 Wróg u bram - dramat wojenny USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Francja/Irlandia 2001
00:50 Dzielnica strachu X

TV4

07:00 Ewa gotuje (480)
07:35 Powrót do przeszłości (5,8/12) - serial dok.
08:25 11 września – ostatnie minuty lotu 93 - film dok.
09:25 Galileo
11:25 Mini Galileo
11:50 Klik: i robisz, co chcesz - komedia USA 2006
14:05 Quest - film sensacyjny USA/Kanada 1996
16:05 Wodny świat - film s.f. USA 1995, reż. Kevin Reynolds
18:55 Uroczysko IV (41,42/52) - serial krym.
20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (49,50,51,52) - serial krym. Polska 2026, wyk. Marek Włodarczyk
00:00 STOP Drogówka (362) - mag. policyjny Polska 2025
01:05 Prawdziwe oblicze SS - film dok. USA 2018

METRO

07:15 Gorączka złota XII (10/24) - serial dok. USA 2021
08:10 Klan z Alaski III (1,2/32)
10:20 The Floor (18, 1)
11:45 Chłopiec i wilk - komedia Belgia/Francja 2019
13:30 Diagnoza III (8,9) - serial obycz. Polska 2018
15:35 Kryminalni VII (6,7,9) - serial krym. Polska 2007
18:55 Milionerzy (638, 639)
20:10 Teściowie - komedia Polska 2021, reż. Jakub Michalczuk, wyk. Izabela Kuna
22:00 Podwójne ryzyko - thriller USA/Niemcy/Kanada 1999, reż. Bruce Beresford, wyk. Tommy Lee Jones, Ashley Judd, Bruce Greenwood
00:00 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (1/12)
01:00 Szpital (31/68)
02:00 Szkoła (40/68)

TVN7

05:05 Szkoła (50/72) - serial fabularno-dok. Polska 2017
06:05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie III - serial dokumentalny USA 2015
07:00 New Looney Tunes III - serial anim. USA 2019
07:30 Karol – papież, który pozostał człowiekiem (1/2) - film biograficzny Włochy/Polska/Kanada 2006, reż. Giacomo Battiato, wyk. Piotr Adamczyk, Małgorzata Bela
09:30 Ukryta prawda (48,49,50,51,52/60) - serial fabularno-dok. Polska 2023
14:30 Szpital św. Anny (25,26/50) - serial obycz.
16:35 Detektywi (16,17/56)
18:35 **Monte Carlo** ★★★ - komedia Węgry/USA 2011, reż. Thomas Bezucha, wyk. Selena Gomez, Leighton Meester, Katie Cassidy, Cory Monteith (140 min)
21:55 **Mission: Impossible – Fallout** ★★★★ - film sens. USA18, reż. Christopher McQuarrie (180 min)
00:55 **Wydział pościgowy (U.S. Marshals)** ★★★ - thriller USA 1998, reż. Stuart Baird, wyk. Tommy Lee Jones (160 min)

eprasa.pl aed9c3bb49

NIEDZIELA 30.08

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex VI (5,6/10) - serial sens. Austria/Niemcy 2001
10:00 Hudson i Rex VIII (2,3,4/14) - serial krym.
13:00 Komisarz Rex — Powrót do Wiednia (1/6) - serial krym.
15:00 Janosik - film przyg. * Polska 1974, reż. Jerzy Passendorfer, wyk. Marek Perepeczko, Ewa Lemańska (165 min)
17:45 RoboCop - film s.f. USA ** 2014, reż. José Padilha, wyk. Joel Kinnaman, Gary Oldman, Michael Keaton, Abbie Cornish (135 min)
20:00 Świadek (Witness) **** - thriller USA 1985, reż. Peter Weir, wyk. Harrison Ford, Kelly McGillis, Josef Sommer, Lukas Haas (145 min)
22:25 Wstrząsy (Tremors) ** - film s.f. USA 1990, reż. Ron Underwood, wyk. Kevin Bacon, Fred Ward, Finn Carter (180 min)
01:25 Anna German. Tajemnica białego anioła - serial biograf. Ukr./PL/Chorwacja 2012, wyk. Joanna Moro, Marija Poroszyna

KINO POLSKA

07:40 Polska Kronika Filmowa 37B/66 - reportaż Polska 1966
07:50 Polska Kronika Filmowa 16B/68 - film dok. Polska 1968
08:15 Podróże kapitana Klipera - serial animowany
08:35 Bolek i Lolek (11,12/13)
08:55 Noce i dnie (2) - dramat obyczajowy Polska 1975, reż. Jerzy Antczak
10:50 Ranking Naj Polskiego Kina: Seksbomby (1) - mag.
11:20 Widzisz? - film krótkometrażowy Polska 2025
11:55 Wielka majówka - film muzyczny Polska 1981, reż. Krzysztof Rogulski
13:55 Wyjście awaryjne - komedia Polska 1982, reż. Roman Załuski, wyk. Bożena Dykiel, Jerzy Michotek
15:55 Brunet wieczorową porą - komedia Polska 1976
18:00 Jeszcze raz - komedia romant. PL 2008, reż. Mariusz Malec, wyk. Danuta Stenka
20:00 Zgorszenie publiczne - komedia romantyczna Polska 2009, reż. Maciej Prykowski, wyk. Krzysztof Czeczot
21:55 Rozmowy kontrolowane - komedia Polska 1991, reż. Sylwester Chęciński
23:50 Wesele - dramat obyczajowy Polska/Łotwa 2021, reż. Wojciech Smarzowski

ALE KINO+

09:40 Natalie Portman: Niepokorna ikona Hollywoodu - film dokumentalny Niemcy 2025
10:55 Arktyka (Arctic) - film *** przyg. Isl./USA 2018, reż. Joe Penna, wyk. Mads Mikkelsen, Tintrinai Thikhasuk (120 min)
12:55 Wszyscy wiedzą (Todos lo saben) **** - dramat krym. Hiszpania/Francja/Włochy 2018, reż. Asghar Farhadi, wyk. Penélope Cruz (155 min)
15:30 Trzy dni Kondora (Three Days of the Condor) *** - film sens. USA 1975, reż. Sydney Pollack, wyk. Robert Redford (140 min)
17:50 Niemożliwe (The Impossible) **** - film katas. USA/Hiszpania/Tajlandia 2012, reż. J.A. Bayona, wyk. Naomi Watts (140 min)
20:10 Zbrodnie w Ystad (1—6/6) - serial krym. Szwecja 2023, wyk. Sofia Helin, Hedda Stiernstedt
02:00 Kruk. Szepty słychać po zmroku (6/6) - serial krym. Polska 2018, wyk. Michał Żurawski

POLSAT FILM

12:25 Finn sam w domu: Świąteczny skok - kom. USA/Kanada 2012, reż. Peter Hewitt
14:15 John Tucker musi odejść - komedia romantyczna USA/Kanada 2006
15:55 Aniołki Charliego: zawrotna szybkość - kom. USA 2003, reż. Joseph McGinty Nichol
18:15 Robin Hood - film przyg. USA/Wlk. Brytania 2010
21:00 Ostatni Mohikanin - film przyg. USA 1992, reż. Michael Mann, wyk. Daniel Day-Lewis
23:15 Koniec świata, czyli Kogel Mogel 4 - kom. PL 2022

FILMBOX+ ONE

08:00 Strażnik Teksasu (6,7,8/26) - serial sens.
11:00 Nad Niemnem, cz. 2 - film obycz. Polska 1986
12:55 Ściśle tajne - komedia sens. USA/Wlk. Brytania 1984
14:50 Fenomen - film obycz. USA 1996, reż. Jon Turteltaub
17:15 Zaginione miasto Z - film biograficzny USA 2016
20:00 Hulk - film sens. USA 2003, reż. Ang Lee, wyk. Eric Bana, Jennifer Connelly
22:55 Pocałunek śmierci - dramat krym. USA 1995
01:05 Hannibal - thriller USA/Wlk. Brytania/Włochy 2001

TVP KULTURA

08:00 Liturgia prawosławna
09:00 Przystań nad Biblią (26) - program religijny
09:20 Znaki rozpoznawcze. Karol Śliwka - film dok.
09:55 Cannes od kulis
12:05 Kosmos 1999 II (2/24)
13:10 Opole — koncertowe wspomnienia (12)
13:25 15. Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '77 (102)
14:25 Podróż Fanny (Le voyage de Fanny) *** - dramat wojenny Francja/Belgia 2016, reż. Lola Doillon (105 min)
16:10 Alternatywy 4 (3/9)
17:15 Studio Kultura (687)
18:00 Złota Płyta dla Mieczysława Fogga - program rozrywkowy
18:35 17. Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '79 - koncert Polska 1979
20:00 Miasto 44 - film wojenny **** Polska 2014, reż. Jan Komasa, wyk. Wojciech Błach (135 min)
22:15 Kulturalni (33) - mag.
23:10 Marlon Brando — tahitańska uluda - film dok.
00:20 Funeralia - film krótkom. Polska 22 (20 min)

WARNER TV

11:15 Dziewczyna na pożegnanie - komedia romantyczna USA 1977, reż. Herbert Ross
13:25 Godziny szczytu - film sensacyjny USA 1998
15:15 Licencja na miłość - komedia romantyczna USA/Australia 2007, reż. Ken Kwapis
17:00 Raport Pelikana - thriller USA 1993
20:00 Komórka - film sensacyjny USA/Niemcy 2004
21:50 Mad Max - film sens. Aus. 1979, reż. George Miller
23:45 Odwet - film sensacyjny USA/Niemcy 2003

PARAMOUNT

09:00 Agent XXL: Rodzinny interes - kom. sens. USA 2011
11:20 Wredne dziewczyny II - komedia USA 2011
13:25 Wojownicze żółwie ninja - komedia sensacyjna USA 2014, reż. Jonathan Liebesman
15:30 Wojownicze żółwie ninja: Wyjście z cienia - film przyg. USA/Hongkong/Chiny 2016
17:50 Czy to ty, czy to ja? - komedia USA 1995
20:00 Lodowy szlak - film sens. USA/Kanada 2021
22:25 Świat w ogniu - thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bułgaria 2019

HBO

09:10 Player One - film s.f. **** USA 2018 (140 min)
11:30 Salve Maria - thriller *** Hiszpania 2024, reż. Mar Coll (110 min)
13:20 Fantastyczny Pan Lis - film anim. Wlk. Brytania/USA 2009, reż. Wes Anderson (85 min)
14:45 O psie, który wrócił do domu *** - film przyg. USA/Chiny 2019, reż. Charles Martin Smith (95 min)
16:20 Wielka mała koza *** - film animowany USA 2026 (100 min)
18:00 Alita: Battle Angel **** - film sens. USA/Japonia/Kanada 2019, reż. Robert Rodriguez (120 min)
20:00 Gru i Minionki: Pod przykrywką *** - film anim. USA 2024, reż. Chris Renaud, Patrick Delage (95 min)
21:35 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw *** - film sens. USA 2019, reż. David Leitch (135 min)
23:50 Dzień Bastylii - film *** sens. USA/F/Luksemburg 2016 (90 min)
01:20 Bezmiar - dramat *** obyczajowy Francja/Włochy 2022 (100 min)

CINEMAX

10:10 Jason Bourne - film sensacyjny USA/Chiny/Hiszpania/Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 2016
12:10 Trzy rodziny (1,2/2)
14:15 Duse - film biograficzny Włochy/Francja 2025
16:25 Dwóch gniewnych ludzi - komedia USA 2003
18:10 Wybuchowa para - komedia sens. USA 2010
20:00 Grawitacja - film s.f. Wlk. Brytania/USA 2013
21:30 Ad Astra - film s.f. USA/Chiny/Brazylia 2019
23:30 Fargo V (1,2/10)

ROMANCE TV

08:15 Górski lekarz (1,2/7)
12:00 Szkoła jazdy - komedia romantyczna Niemcy 2012
13:55 Zabójcze tropiki (7,8/8)
16:15 Käthe i ja: Śpiąca Królewna (1/10) - serial obycz.
18:05 Lato na Lazurowym Wybrzeżu - dramat obyczajowy Niemcy 2024
20:00 Lato nad jeziorem Garda - romans Niemcy 2022, reż. Stefanie Scholt
21:55 Lato w Portugalii - film obycz. Niemcy/Portugalia 13
23:50 Pokój ze stajnią: Teściowa na horyzoncie - komedia Niemcy 2021

CANAL+ PREMIUM

08:45 Heidi ratuje rysia *** - film animowany Niemcy/Hiszpania/Belgia 2025 (75 min)
10:00 Dog Man - film anim. *** USA 2025, reż. Peter Hastings (90 min)
11:30 Kawałek po kawałku *** - film anim. USA/Dania/Australia/Hongkong 2024 (95 min)
13:05 Pod gwiaździstym niebem ** - kom. romant. USA 2025, reż. Michelle Danner (100 min)
14:45 Battleship: Bitwa o Ziemię ** - film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg (130 min)
16:55 Wstęp do meczu
17:25 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Górnik Zabrze — GKS Katowice (na żywo)
19:30 Krucjata Bourne'a *** - thriller USA/Niemcy 2004 (105 min)
21:15 Niewypowiedziana wojna II (2/6) - serial s.f.
22:05 Quebonafide: Ostatni koncert - koncert
00:00 Wyścig śmierci (Death Race) * - film s.f. USA/Niemcy/Wlk. Brytania 2008 (110 min)

TVN FABUŁA

07:35 Lekarze (9,10,11)
10:35 Hrabina Cosel - film historyczny Polska 1968
13:40 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos - komedia USA 1989, reż. Peter Bonerz
15:30 Black Adam - film s.f. USA 2022, reż. Jaume Collet-Serra
18:10 Wyjście awaryjne - komedia Polska 1982
20:00 Mission: Impossible — Fallout - film sens. USA 2018
23:05 Kryptonim Polska - komedia Polska 2022
01:10 Terminator: Genisys - film s.f. USA/Kanada 2015

AMC

11:35 I uderzył grom - film sens. USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
13:40 Wściekła pięść - film sensacyjny Hongkong 1972
15:50 Niewinna - thriller Wlk. Brytania/USA 2008
17:45 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia - film przyg. USA/Niemcy/Japonia/Wlk. Brytania/Hongkong 2003
20:00 Bez wyjścia - real tv
22:00 Tożsamość - thriller USA 2003, reż. James Mangold, wyk. John Cusack, Ray Liotta
23:55 Komenda: zabij - horror Wielka Brytania 2016

eprasa.pl aed9c3bb49

AXN

08:10 Walker: Strażnik Teksasu II (13,14/20)
10:05 Rekrut IV (18,19, 20,21,22/22) - serial krym.
15:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (11,12,13,14,15/22) - serial krym. USA/Kanada 2013
20:00 Iluzja II - thriller USA/ Hongkong 2016, reż. Jon M. Chu, wyk. Jesse Eisenberg
22:50 Pogromcy duchów - komedia sens. USA 1984
00:50 Dzień Świstaka - komedia USA 1993

EPIC DRAMA

08:20 Lekarze na start - serial obyczajowy Polska 2017
10:40 Poirot V (1/8)
11:50 Poirot: Przegrany gość V
12:55 Poirot V (3,4/8)
15:15 Dalgliesh III (6/6)
17:15 Komisarz Maigret (1/2)
19:05 Projekt Błękitna Księga II (4/10) - serial s.f.
20:00 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (4/6) - serial obycz. Wlk. Brytania 2025
21:00 Morderstwo w małym mieście (8/8) - serial krym.
22:00 Marlow: klub zbrodni II
23:00 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (4/6)

TVN STYLE

11:30 Ostre cięcie (5)
12:35 Babski biznes II (5/8)
13:35 Jestem z Polski VIII (15,10,5/17) - serial dok.
16:35 Bitwa o gości (5)
17:35 Do zobaczenia II (6/11)
18:10 Ugotowani (5)
19:10 Kuchenne rewolucje (3, 11) - reality show
21:05 Ostre cięcie (5) - reality show Polska 2026
22:10 Niezwykłe Stany Prokopa V (1/8) - serial dok.
23:10 Hotel Paradise (1, 2)
01:05 Domy z potencjałem – wnętrza z pomysłem (1)

TVN TURBO

08:20 Duda kontra Szafrański IX (10/10)
09:05 Raport końcowy (833)
09:30 Jeździć, obserwować VII
10:15 Z drugiej ręki (15, 16)
11:45 Naprawy nie do naprawy
12:30 Wojny samochodowe
14:30 Zawodowi handlarze
15:15 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (11,12/12)
16:15 Moto Fachury (11)
17:00 Moto kombat (9)
17:45 Raport końcowy (833)
18:10 Zawodowi handlarze
19:40 Naprawy nie do naprawy
21:55 Wojny samochodowe
22:55 Z drugiej ręki (15)

BBC FIRST

08:40 Śmierć z dala od palm II (4/6) - serial kryminalny
09:50 Sanditon III (1,2/6)
11:50 Duchy IV (5,6,7/6)
13:35 Morderstwa w Midsomer III (1,1,1,2/4) - serial krym.
17:50 Z pamiętnika położnej XI (1/8) - serial obyczajowy
18:55 Detektyw z Chelsea II
19:55 Śmierć pod palmami VIII (1/8) - serial kryminalny
21:00 W cieniu podejrzeń (4/8)
22:05 Line of Duty – Wydział wewnętrzny II (2,3/6)
00:30 Annika II (4/6)

FX

10:00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (14,15/22)
11:50 Z Archiwum X IV (8,9/24)
13:40 The Hunting Party II
14:35 Bogowie Egiptu - film fantasy USA/Australia/ Chiny/Hongkong 2016
17:00 Helikopter w ogniu - dramat wojenny USA/Wlk. Brytania 2001, reż. Ridley Scott, wyk. Josh Hartnett
20:00 The Mandalorian (1,2/8)
21:45 Liberator - film sensacyjny USA/Francja 1992
23:50 Na krawędzi - film sens. USA/Włochy/Francja/Japonia 1993, reż. Renny Harlin

HGTV

08:05 Uratuj swój ogród (22)
09:05 Nowa Maja w ogrodzie (4, 5, 29, 30) - magazyn
11:05 Polowanie na ogród
12:40 Letnia chata na lata 12R
14:40 Będzie pięknie (8/8)
15:40 Zgłoś remont (2)
16:40 Weekendowa metamorfoza (7, 7) - reality show
18:35 Postaw na kolor (7, 8) - reality show Polska 2017
19:40 House Hunters (7, 8, 2) - reality show Polska 2021
21:20 Pogromcy chaosu (5)
22:20 Dorota inspiruje (8)
23:20 Zamek w spadku (1, 2)

BBC LIFESTYLE

08:50 Bake off: zawodowcy
10:55 Wymarzone domy (18, 19, 20) - reality show
13:55 Jane Austen: narodziny geniuszu (3/3) - serial dok.
15:05 Wielkie brytyjskie wypieki (1, 2) - pr. rozrywkowy
17:55 Najzdrowsza dieta świata - serial dok.
18:55 W świecie luksusu
19:55 Wielkie nowozelandzkie wypieki (9, 10) - show
22:45 Miłosne przekręty (4/4) - serial dok. Wlk. Bryt. 2024
23:45 Ibiza: za kulisami wieczornej imprezy (1/4) - serial dok.
00:45 Wstydliwe choroby V

COMEDY CENTRAL

08:00 Tata ma plan II (19/21)
08:30 Teoria wielkiego podrywu IV (8,9,10,11,12,13,14, 15,16,17/24) - serial kom.
12:45 Teoria wielkiego podrywu IV (18,19/24) - serial kom.
13:30 Przyjaciele VI - serial kom.
17:00 Duchy (17,18/18)
18:00 Wasabi - komedia sensacyjna Japonia/Francja 2001
20:00 Mexican - komedia sensacyjna USA/Meksyk 2001
22:32 The Office PL II (8/12)
23:05 Comedy Club
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:00 Czarne chmury (4)
09:05 Ogniem i mieczem
11:15 Czterej pancerni i pies (3) - serial wojenny
13:30 Ojciec Mateusz 32 (11,12) - serial kryminalny
15:25 Komisarz Alex XXV (13)
16:20 Ranczo (10/13)
17:25 Czterej pancerni i pies (4,5) - serial wojenny Polska 1969, wyk. Janusz Gajos
19:40 Ojciec Mateusz 32 (13,1,2) - serial krym.
22:35 Ranczo (11,12/13) - serial kom. Polska 2006
00:35 Rodzinka.pl XVIII (9,10) - serial kom. Polska 2026

CANAL+ KUCHNIA

13:50 Podróż przez smaki Chin
14:50 James Martin: hiszpańska przygoda - serial dok.
15:40 Jamie Oliver
16:35 Ekoporady z Julią Oleś II
16:40 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (8)
16:50 Moje smaki wsi (5/6)
17:15 U sąsiadów w kuchni XV
18:25 Poza utartym szlakiem
19:25 Nie bój ryby! (5) - mag.
19:50 Dzień dobry, śniadanie
20:45 m jak mięso (2)
21:15 Anthony Bourdain IX
23:00 Wszystkie smaki fermentacji II (6) - serial dok.

CANAL+ DOMO

09:45 Przekopiemy Ci ogródek
10:15 Gardeners' World (27)
11:25 Cztery pory roku w ogrodach Kew II (6)
12:25 Ucieczka na wieś XXIV
14:10 Wielkie projekty XII
15:15 Luksusowa ucieczka
16:20 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
17:10 Projekty marzeń – Nowa Zelandia (1/12)
18:10 Mam zamek III (7)
18:35 Daleko od miasta XVI (3)
19:05 Ucieczka na wieś XXII
21:00 Pokochaj lub sprzedaj – Wielka Brytania (1, 2)
22:50 Pogromcy bałaganu

PLANETE+

11:25 Krajobrazy świata (2/12)
12:30 Surfing. Historia nieznana
13:35 Wytwórz i wyślij (4/4) - serial dok. Australia 2024
14:45 Najdzikse ostępy Europy (1,2/5) - serial dok.
17:00 Historia fantasy (2) - film dok. Niemcy 2019
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (2,3)
18:40 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace II (4,5/12)
19:45 Dzieci chaosu
21:35 Parada Równości
22:00 Berlusconi. Początki imperium - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Rolnicy w akcji
09:00 Złomowisko PL V
11:00 Poza cywilizacją
12:00 Bracia Collins biorą się do roboty - pr. rozrywkowy
13:00 Ciężarówką przez Route 66 (3/7) - serial dok.
14:00 Gorączka złota V (10/11)
15:00 Złoto drwali II (6/8)
16:00 Zawodowcy
17:00 Nic do zgłoszenia (2/8)
18:00 Od samochodu do domu
19:00 Awantura o furę (5,6/10)
20:00 Akta ekspedycji II
21:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (10/11)
22:00 W oku cyklonu II

TVP HISTORIA

13:05 Najwspanialsze góry Afryki (2) - serial dok.
14:05 Flesz historii (776)
14:35 Operacja Himmler - dramat obycz. Polska 1979
16:00 Sława i chwała (4)
17:05 Ex libris - magazyn
17:30 Jerzy Buzek. Siła marzeń
18:40 Debata po filmie
20:00 Druga wojna światowa w kolorze. Droga do zwycięstwa (8/10) - serial dok.
21:05 Zakazane piosenki - dramat wojenny Polska 1947
22:55 Solidarność, Solidarność... - dramat społ. PL 2005

HISTORY

13:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (9/11)
14:00 Piątka z historii (6)
14:25 David Duchovny: archiwum tajemnic II (12)
15:20 Starożytni kosmici XVIII
16:10 Tajemnice zaginionych miast (6) - serial dok.
17:10 II wojna światowa w kolorze (3,4/6) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Tom Hanks: II wojna światowa (10/20) - serial dok.
21:00 David Duchovny: archiwum tajemnic II (8)
22:00 Największe tajemnice świata VII (4) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

12:00 Premiera: Stacja Amsterdam - serial dok.
13:00 Premiera: W królestwie lwa (3,4/6) - serial dok.
14:50 Śladami tajemnic
16:00 Premiera: Grecja: miejsce pełne tajemnic (3/6)
17:00 Wojna widziana z powietrza III (5,6/6) - serial dok.
19:00 Sekrety starożytnej medycyny (6) - serial dok.
19:55 Bitwa o Księżyc (1)
21:00 Katastrofy pod lupą II
22:00 Katastrofa w przestworzach XVI (5,1,5,7/10)

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VII (22)
09:00 Działkowcy II
11:00 Z klimatem i z pasją (1)
11:30 Wojny magazynowe VIII (3,4,5,6,7/13) - serial dok.
14:00 Gwiazdy lombardu XXV
15:00 Przygody poszukiwaczy złota II (3,4) - serial dok.
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII (32,33,34,35) - serial dok.
21:00 Podróże Gienka i Jastrzębia II (5,6) - serial dok.
22:00 Tokio nocą. Sekretna Japonia - film dok.
23:00 Najsłynniejsze napady
00:00 UFO. Zaginione dowody II (1/10) - serial dok.

BBC EARTH

08:00 W okowach mrozu V - serial dok. USA 2017
10:00 Życie na pustkowiu
11:00 Dzika Wielka Brytania (1)
12:05 W okowach mrozu IV
13:05 Skandynawia i Simon Reeve (1,2,3/3) - serial dok.
16:50 Życie na pustkowiu III
18:45 Miłosne rozgrywki zwierząt (1/5) - serial dok.
19:45 Najwspanialsze rzeki świata: Nil (2/3) - film dok.
20:50 Dzika Wielka Brytania
21:55 W okowach mrozu: Kanada II (2/8) - serial dok.
22:55 Planeta zmian

POLSAT VIASAT HISTORY

09:10 Sisi: zabójstwo cesarzowej - film dok. Niemcy 2018
10:10 Anna Boleyn i Elżbieta I: królowe-więźniarki - film dok.
11:15 Tajemnice królowej Wiktorii - film dok.
12:30 Próby zamachów na królową Wiktorię - film dok.
14:30 Maria Stuart: listy pisane szyfrem - film dok.
15:35 Wojna światowa: 1914-1945 (1,2,3,4,5/8) - serial dok.
21:00 Tajemnice templariuszy (1) - serial dok. Czechy 2019
00:30 Tajemnice machiny wojennej nazistów (2) - serial dok. Wlk. Brytania 2019

eprasa.pl aed9c3bb49

PONIEDZIAŁEK 31.08

Od A do Z

DESZCZE NAD KLUBEM BABEL ★★★
komedia, Kolumbia/USA/Hiszpania 2025, reż. Gala del Sol, wyk. Jhon Narváez, Sofia Buenaventura, John Alex Castillo
23:00 | cinemax
Punkowa, nie stroniąca od perwersji, wersja „Piekła" Dantego. Grupa wyrzutków oczekuje w barze Babel, w istocie w czyśćcu, na spotkanie ze Śmiercią – w nadziei, że znów uda się ją oszukać.

DOSIĘGNĄĆ KOSMOSU ★★★
film biograficzny, USA 1999, reż. Joe Johnston, wyk. Jake Gyllenhaal, Chris Cooper, Laura Dern
20:00 | cinemax
Wysnuta z autobiografii inżyniera NASA, Homera Hickama, opowieść o chłopcu, który w latach 50. XX wieku, zafascynowany radzieckim sputnikiem, postanawia wbrew licznym przeciwnościom zbudować rakietę.

JUTRO IDZIEMY DO KINA ★★★
dramat wojenny, Polska 2007, reż. Michał Kwieciński, wyk. Mateusz Damięcki, Antoni Pawlicki, Jakub Wesołowski
22:10 | tvp 1
Michał Kwieciński wraca do losów pokolenia Kolumbów: maturzyści A.D. 1938 na chwilę przed wybuchem II wojny światowej. Kwiat młodych polskich aktorów i scenariusz Jerzego Stefana Stawińskiego.

KRWAWA ZEMSTA ★★
film sens., USA 2011, reż. Jason Hewitt, wyk. Luke Goss, Val Kilmer, 50 Cent
23:55 | tv puls
Zastępca szeryfa z małego miasteczka porzuca służbę i przenika do struktur wielkomiejskiego gangu, by odnaleźć mordercę swego młodszego brata i odpowiednio pomścić jego śmierć. Rutyna.

LA GOMERA ★★★★
komedia kryminalna, Rumunia/Francja/Niemcy/Szwajcaria/Szwecja 2019, reż. Corneliu Porumboiu, Agustí Villaronga, Catrinel Marlon, wyk. Vlad Ivanov, Catrinel Marlon
21:30 | tvp kultura
Rumuński policjant udaje się na Wyspy Kanaryjskie, by poznać tajemniczy język gwizdów, dzięki czemu może wyciągnąć zza krat więźnia, który jako jedyny wie, gdzie ukryto 30 mln skradzionych euro.

28 lat później: Świątynia kości

21:50 | hbo ★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Druga część sequela „28 dni później" Danny'ego Boyle'a: w dystopijnym świecie pod pręgierzem inwazji zombie ludzie coraz bardziej zatracają swoje człowieczeństwo. Szczęśliwie, nie wszyscy. Dla koneserów.

HORROR
WLK. BRYTANIA/USA 2026,, REŻ. NIA DACOSTA, WYK. RALPH FIENNES, JACK O'CONNELL, ALFIE WILLIAMS

OSTATNIE WIELKIE DZIEŁO ★★★
dramat historyczny, USA/Holandia 2019, reż. Dan Friedkin, wyk. Guy Pearce, Claes Bang, Vicky Krieps
20:10 | ale kino+ hd
Tuż po wojnie malarz i genialny kopista Han van Meegeren zostaje postawiony przed sądem pod zarzutem kolaboracji z hitlerowcami po sprzedaży Goeringowi obrazu Vermeera – jak się okaże - falsyfikatu.

PAN HIRE ★★★
dramat, Francja 1989, reż. Patrice Leconte, wyk. Michel Blanc, Sandrine Bonnaire, Luc Thuillier
20:00 | tvp kultura
Patrice Leconte czyta Georgesa Simenona: czy istotnie stroniący od otoczenia dziwak jest zdolny do zamordowania kobiety? Oklaski dla Michela Blanca oraz Sandrine Bonnaire. Ekscytujące.

ROMERIA ★★★
dramat obycz., Hiszpania/Niemcy 2025, reż. Carla Simón, wyk. Llúcia Garcia, Mitch Martín, Tristán Ulloa
22:40 | canal+ premium
Osierocona w dzieciństwie 18-latka przybywa do Galicji, by uzyskać administracyjne potwierdzenie pochodzenia, przy okazji natrafia na swoich krewnych i odkrywa skrywaną – wstydliwą – tajemnicę rodzinna.

SISU: DROGA DO ZEMSTY ★★★
film wojenny, USA/Finlandia/Wlk. Brytania 2025, reż. Jalmari Helander, wyk. Jorma Tommila, Stephen Lang, Einar Haraldsson
23:35 | hbo
Ciąg dalszy opowieści: niepokonany fiński komandos wraca po wojnie na tereny okupowane przez Sowietów, by rozebrać i przewieźć przez granicę swój dom – kolebkę rodu. Jednoosobowa armia w akcji!

STREFA ZAGROŻENIA ★★★
thriller, Wlk. Brytania 2025, reż. David Mackenzie, wyk. Aaron Taylor-Johnson, Theo James, Gugu Mbatha-Raw
20:50 | canal+ premium
Na londyńskiej budowie zostaje znaleziony niewybuch z czasów wojny. Władze przeprowadzają pospieszną ewakuację mieszkańców dzielnicy, gdy jednocześnie grupa przestępcza podejmuje napad na bank.

SUPERMAN ★★★
film s.f., USA/Wlk. Brytania 1978, reż. Richard Donner, wyk. Christopher Reeve, Marlon Brando, Margot Kidder
19:05 | warner tv
Współczesna ekranizacja bodaj najbardziej znanego komiksu wszech czasów: Christopher Reeve ratuje świat przed zakusami superzbira Hackmana. Wielka obsada, wielki rozmach, wielka klapa.

TITANIC ★★★★
film katas., USA/Meksyk 1997, reż. James Cameron, wyk. Leonardo DiCaprio, Kate Winslet, Billy Zane
20:30 | polsat
11 Oscarów dla kasowego rekordzisty: tragedia „Titanica" z punktu widzenia młodej kobiety, która przeżyła dzięki największej miłości życia. Techniczny wyczyn i zarazem poruszający melodramat.

WYWIAD Z WAMPIREM ★★★
horror, USA 1994, reż. Neil Jordan, wyk. Tom Cruise, Brad Pitt, Kirsten Dunst
22:00 | warner tv
Oryginalne spojrzenie na zagadnienie wampiryzmu według powieści Anne Rice: młody dziennikarz przeprowadza wywiad z liczącym sobie 200 lat wampirem. Parada gwiazd: przewrotne i wciągające!

ZABAWA, ZABAWA ★★★
dramat obycz., Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska, Dorota Kolak
20:00 | kino polska
Kinga Dębska o alkoholizmie kobiet: trzy panie w różnym wieku przekraczają granice samokontroli, co niesie za sobą gorzkie konsekwencje. Świetnie zagrane przez aktorskie tuzy: ku przestrodze.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aed9c3bb49

PONIEDZIAŁEK 31.08

TVP1

06:35 I Choose Poland
07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban (446)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:15 Noce i dnie (7)
09:15 Ranczo X (5)
10:10 Komisarz Alex XXIV (11)
11:05 Ojciec Mateusz XIX (10)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Małe wielkie podróże
14:00 Splątane losy
15:00 Serwis Info
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5765)
18:05 Reporterzy (602)
18:25 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 **07 zgłoś się** (4) - serial krym. Polska 1984
21:45 **Rzeki Literatury**
22:10 **Jutro idziemy do kina** ★★★ - dramat wojenny Polska 2007, reż. Michał Kwieciński (115 min)
00:05 **Brigitte Bardot, buntowniczka nie bez powodu** - film dokumentalny Francja 2019
01:10 **Rio Lobo** - western ★★★ USA/Meksyk 1970, reż. Howard Hawks, wyk. John Wayne, Jorge Rivero (120 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Rodzina (nie od) święta (21) - program religijny
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7662) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7662) - mag. Polska 2026
11:30 Okrasa łamie przepisy (255) - mag. kulinarny
12:00 Rodzinka.pl IV (12/26)
12:35 Koło fortuny (2087)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1053)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2088)
16:35 Familiada (3031)
17:20 Panna młoda
18:15 Va banque (1054)
18:50 Jeden z dziesięciu (11)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:35 **Kulisy serialu „M jak miłość"** (1668)
20:45 **M jak miłość** - serial obycz. Polska 2026
21:45 **Na sygnale** - serial obycz. Polska 2026
22:45 **Matlock** (9,10/19) - serial krym. USA 25
00:30 **Karol, władca Hiszpanii** - serial kostiumowy Hiszpania 2015
01:25 **W cieniu śmierci** (10/12) - serial krym. Finlandia/Niemcy 2018

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
09:10 Malanowski i Partnerzy VIII (38/59)
09:40 Wypasiona Kuchnia
09:45 Malanowski i Partnerzy VIII (39/59)
10:20 Trudne sprawy XX (17/40) - serial fab.-dok.
11:20 Dlaczego ja? 33 (57,58) - serial fabularno-dok.
13:20 Gliniarze XVI (60,61)
15:30 Wydarzenia
15:55 Gliniarze XXI (1) - serial fabularno-dok. Polska 2026
16:55 Gliniarze Śląsk (1)
18:00 Pierwsza miłość 50 (67) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (831)
19:25 Wypasiona Kuchnia
19:55 Milionerzy (121)

20:35 **Titanic** - film katas. ★★★★ USA/Meksyk 1997, reż. James Cameron, wyk. Leonardo DiCaprio, Kate Winslet, Billy Zane, Kathy Bates, Bill Paxton (250 min)
00:45 **Złoto pustyni (Three Kings)** ★★★★ - dramat wojenny USA/Australia 1999, reż. David O. Russell, wyk. George Clooney, Mark Wahlberg, Ice Cube (150 min)
03:15 **Nasz nowy dom** (317) - reality show Polska 24

TVN

05:05 Zamieszkać na plaży VII
05:40 Uwaga! (7736) - mag. reporterów Polska 2025
05:55 Ukryta prawda (58/60)
06:50 Kuchenne rewolucje XXVI (8) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5761)
11:20 Doradca smaku (13)
11:30 Kuchenne rewolucje: Wrocław – Bistro „Zapętlone" 31 (12) - reality show PL 2025
12:35 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Kuchnia z piwnicą", Człuchów XX (11) - reality show Polska 2019
13:40 Ukryta prawda (13,14,1/40) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny IV (1)
17:55 Detektywi VII (1) - serial fabularno-dokumentalny
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:40 Raport US Open
19:55 Uwaga! (8076) - mag.

20:15 **Na Wspólnej XXIV** - serial obycz. Polska 26
20:50 **The Floor** (1) - teleturniej Polska 2026
21:30 **Taskmaster** (1) - program rozrywkowy
22:25 **Gladiator** - dramat ★★★★ historyczny USA/Wlk. Brytania/Maroko/Malta 2000, reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe, Joaquin Phoenix (200 min)
01:45 **Co za tydzień** (1258) - mag. Polska 2026
02:25 **Uwaga!** (8076)

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami IV (18,19/22) - serial krym. USA 1988, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIV (13,17/18) - serial sens. Niemcy 2019
10:00 Zaklinaczka duchów IV (18/23) - serial fantasy
11:00 Kotka - serial obycz.
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy II (29)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIV (1,2) - serial obycz.
17:00 Kurierzy II (30)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII - serial obycz.
20:00 **Akt zemsty (Acts of Vengeance)** ★★ - film sens. USA/Bułgaria 2017, reż. Isaac Florentine, wyk. Antonio Banderas (115 min)
21:55 **Plan lekcji** ★ - dramat kryminalny Polska 2022, reż. Daniel Markowicz (120 min)
23:55 **Krwawa zemsta (Blood Out)** ★★ - film sens. USA 2011, reż. Jason Hewitt (125 min)
02:00 **Dzielnica strachu X** (25) - serial krym.

TVN7

05:20 Ten moment (11/40) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (51,52,53/72) - serial fab.-dok. Polska 2017
08:45 Ukryta prawda (22,54,55) - serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2010
13:55 Kryminalni IV (3) - serial kryminalny Polska 2006
15:00 Szpital (43,44/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (54/60) - telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Młode gliny (11/50) - serial krym. Polska 2026
20:00 **Hotel Paradise** (3) - real tv Polska 2026
21:00 **Karol – papież, który pozostał człowiekiem** ★★★ (2) - film biograf. Włochy/Polska/Kanada 2006, reż. Giacomo Battiato, wyk. Piotr Adamczyk (130 min)
23:10 **Gliniarz z Beverly Hills III (Beverly Hills Cop III)** ★★ - komedia sensacyjna USA 1994, reż. John Landis, wyk. Eddie Murphy (135 min)
02:20 **Mówię Wam** (2) - mag.

MEZZO

08:10 Keyon Harrold – Międzynarodowy Festiwal Jazzowy w Montrealu
09:35 Intermezzo
10:00 Konkurs im. Van Cliburna 2025 - muzyka klas.
11:25 Filharmonicy Berlińscy, François-Xavier Roth: Strawiński, Bach - muzyka klas.
12:55 Intermezzo
13:30 Richard Wagner: Zygfryd - opera Szwajc. 2024
17:50 Giovanni Antonini i Il Giardino Armonico
19:05 Orkiestra kameralna z Lozanny, Renaud Capuçon, Stefan Dohr: Mozart, Strauss
20:30 Wielcy muzyczni rywale: Callas vs Tebaldi - muzyka klasyczna Niemcy 2020
21:10 Verdi: Requiem
22:35 Vincenzo Lamagna: Creature - balet Wlk. Bryt. 21

PULS 2

10:00 Jeżyk i przyjaciele (11)
10:35 Basia - serial anim.
11:15 Gus. Mały II (33,34/52) - serial anim. Francja 2022
11:35 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! 28 (1,2)
12:00 Psi patrol VIII (25/26)
12:35 Marta mówi! II
13:00 Gumisie IV (1/10)
13:35 Smerfy (15/26)
14:00 Baranek Shaun IV
14:35 Fineasz i Ferb II (35/39)
15:00 Miraculous III
16:00 Patryk Rozgwiazda Show (1,2/26) - serial anim.
17:00 SpongeBob Kanciastoporty IX (1,2/26)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (46) - serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu X
23:00 Wstydliwe choroby

TV4

07:00 Strażnik Teksasu II (8/25) - serial sens. USA 1994
08:00 Bogaty dom – biedny dom XIII (4) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
11:55 Na ratunek 112 XVII
12:55 Trudne sprawy XVII
15:55 Policjantki i policjanci XXIV (65/65) - serial obycz.
17:00 Trudne sprawy 28
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (73) - reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXV (1) - serial obycz.
20:05 Uroczysko VI (1)
20:40 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (1)
21:40 Sprawiedliwi. Trójmiasto IV (1) - serial krym.
22:45 Opowiem ci o zbrodni
23:20 Rev - film sens. Kanada 2020, reż. Ant Horasanli
01:05 Love Island V

METRO

07:35 Tajemnice miłości - serial fab.-dok. Polska 2021
08:30 Szpital (51,52/68)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji (8/60) - telenowela dok.
13:30 Brzydula - serial obycz.
14:40 Za głosem serca - telenowela Meksyk 2013
15:50 Magda M. II (14)
16:55 Idź na całość (8)
18:00 Złomowisko PL III
19:00 Kartoteka VI (7,8/30) - serial fab.-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni VII (11,12/13) - serial krym. Polska 2007, wyk. Marek Włodarczyk
23:15 Hannibal (7/13)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (3/12)
01:20 Szpital (32/68)
02:20 Szkoła (42/68)

eprasa.pl aed9c3bb49

PONIEDZIAŁEK 31.08

STOPKLATKA

08:45 Robert Makłowicz (152) - mag. kulinarny
09:40 Górski lekarz XVII (2,3/16) - serial obycz. Niemcy/Austria 2024
11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher (10,11/13) - serial krym. Aus. 2012
14:00 Hudson i Rex III (16/16) - serial krym. Kanada 21
15:00 Zajazd. Będzie się działo (6,1) - serial fabularno-dok.
17:00 Katastrofy w przestworzach III (4,5/10) - serial dok. Kan. 2005
20:00 Patriota (The Patriot) * - film akcji USA 1998, reż. Dean Semler, wyk. Steven Seagal, Gailard Sartain (115 min)
21:55 Ekstradycja II (3,4/9) - serial sens. Polska 1996, wyk. Marek Kondrat, Małgorzata Pieczyńska, Maria Pakulnis, Witold Dębicki
00:05 Millennium: Mężczyźni, którzy nienawidzą kobiet (Män som hatar kvinnor) *** - thriller Szwecja/Dania/Niemcy/Norwegia 2009, reż. Niels Arden Oplev (210 min)

ALE KINO+

09:20 Przybieżeli - film krótkom. Polska 24 (40 min)
10:00 Co się zdarzyło w Mount Affinity? II (1,2/6) - serial obycz. Nowa Zel./Irlandia 2024
12:20 Karen Pirie II (2) - serial krym. Wlk. Brytania 2025
14:20 41 dni nadziei (Adrift) *** - film biograf. USA/Isl./Hongkong 2018, reż. Baltasar Kormákur (125 min)
16:25 Storm - dramat obycz. *** Norwegia 2022, reż. Erika Calmeyer, wyk. Tamina Ali (110 min)
18:15 Karen Pirie II (3/3) - serial kryminalny Wlk. Brytania 2025
20:10 Ostatnie wielkie dzieło (The Last Vermeer) *** - dramat historyczny USA/Holandia 2019, reż. Dan Friedkin, wyk. Guy Pearce, Claes Bang, Vicky Krieps, Roland Møller (140 min)
22:30 Prosta sprawa (5,6/6) - serial sens. Polska 2024, wyk. Mateusz Damięcki, Piotr Adamczyk, Mateusz Kmiecik
01:05 Planeta Singli. Osiem historii: Noc w Amsterdamie (8/8)

TVP KULTURA

08:40 Wymiana poglądów - film animowany Polska 1972 (20 min)
09:00 Polskie drogi (3)
10:40 Podróż Fanny (Le voyage de Fanny) *** - dramat wojenny Francja/Belgia 2016, reż. Lola Doillon (110 min)
12:30 Maria Montessori, wizjonerka - film dok.
14:00 Kosmos 1999 II (1/24)
14:55 O północy w Paryżu (Midnight in Paris) **** - komedia romantyczna USA/Hiszp./F 2011, reż. Woody Allen (105 min)
16:40 Polskie drogi (4)
18:10 Dźwięk Nowego Jorku: Gerald Clayton (4)
18:55 Rawhide II (32/32) - western USA 1960
20:00 Pan Hire (Monsieur Hire) *** - dramat Francja 1989, reż. Patrice Leconte, wyk. Michel Blanc, Sandrine Bonnaire (90 min)
21:30 La Gomera - komedia **** kryminalna Rumunia/Francja/Niemcy/Szwajcaria/Szwecja 2019 (110 min)
23:20 Muzyka w zabytkach
00:20 Kulturalni (33) - mag.

HBO

09:15 Across the Universe *** - musical USA/Wlk. Brytania 2007 (130 min)
11:25 Scott Pilgrim kontra świat *** - komedia USA/Wlk. Brytania/Kanada/Japonia 2010 (110 min)
13:15 Wasza Wysokość - kom. ** USA 2011, reż. David Gordon Green (100 min)
14:55 Saga »Zmierzch«: Przed świtem, cz. 2 ** - film fantasy USA 2011, reż. Bill Condon (115 min)
16:50 Gru i Minionki: Pod przykrywką *** - film anim. USA 2024 (95 min)
18:25 No hej! - komedia *** USA 2025, reż. Sophie Brooks, wyk. Molly Gordon (95 min)
20:00 Latarnie (3) - serial sensacyjny USA 2026
21:00 Lady (1/4) - serial obycz. Wlk. Brytania 2026
21:50 28 lat później: Świątynia kości *** - horror Wlk. Brytania/USA/Kanada 2026 (105 min)
23:35 Sisu: Droga do zemsty *** - film woj. USA/Fin./Wlk. Brytania 2025 (90 min)
01:05 Policja zastępcza *** - komedia sensacyjna USA 2010 (105 min)

CANAL+ PREMIUM

09:00 Ida - dramat obycz. ***** Polska/Dania/Fr/Wlk. Bryt. 2013, reż. Paweł Pawlikowski (80 min)
10:20 Łapu-Capu (207)
10:35 Kopnięci w czasie ** - komedia Francja/Belgia 2025, reż. Vinciane Millereau (105 min)
12:20 Fuks - komedia sens. *** PL 1999, reż. Maciej Dutkiewicz (85 min)
13:45 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (1,2/9)
14:50 Copa 71 - film dok.
16:20 Thelma - komedia USA/**** Szwajcaria 2024, reż. Josh Margolin (100 min)
18:00 Łapu-Capu (208)
18:05 Tożsamość Bourne'a *** - thriller USA/Niemcy/Czechy 2002 (115 min)
20:00 Niewypowiedziana wojna II (3/6) - serial s.f. Wlk. Brytania 2026
20:50 Strefa zagrożenia *** - thriller Wlk. Brytania 2025 (110 min)
22:40 Romeria - dramat *** obycz. Hiszpania/Niemcy 2025 (115 min)
00:35 The Wasp - thriller *** psychologiczny Wlk. Brytania 2024 (95 min)

KINO POLSKA

07:30 Bolek i Lolek (7,8/13)
07:50 Reksio II - serial anim.
08:10 Przygody Myszki - serial dla dzieci Polska 1978
08:35 Tego się nie robi kotu - film krótkom. Polska 2022
08:45 W pustyni i w puszczy - film przyg. Polska 2001, reż. Gavin Hood, wyk. Adam Fidusiewicz, Karolina Sawka
11:05 Papierowe małżeństwo - komedia romantyczna Polska/Wlk. Brytania 1991
13:00 Rozmowy nocą - komedia romantyczna Polska 2008, reż. Maciej Żak, wyk. Magdalena Różczka
15:05 Orzeł. Ostatni patrol - dramat hist. Polska 2022
17:35 Pogranicze w ogniu (6,7) - serial sens. Polska 1988
20:00 Zabawa, zabawa - dramat obycz. Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska
21:50 Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy - komedia muz. Polska 1978
23:50 Przepraszam, czy tu biją? - film sens. Polska 1976, reż. Marek Piwowski, wyk. Jerzy Kulej, Jan Szczepański
01:50 Chemia - dramat obycz. Polska 2015, reż. Bartosz Prokopowicz, wyk. Agnieszka Żulewska, Tomasz Schuchardt

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (1/9)
08:30 Przyjaciółki XVIII
10:25 Świat według Kiepskich (3,1,29) - serial komediowy
14:20 Finn sam w domu: Świąteczny skok - komedia USA/Kanada 2012, reż. Peter Hewitt
16:15 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw - film sens. USA 2019
18:55 Z bożą pomocą - thriller USA 2023
21:00 Captain Fantastic - komediodramat USA 2016
23:20 Baby driver - film krym. USA/Wlk. Brytania 2017
01:50 Gliniarze XII (10/60)

WARNER TV

08:05 Bajer z Bel-Air II (6,7/24)
09:00 Prawo Agaty V (12)
10:00 Pełniejsza chata (2,3/13)
11:05 Teraz albo nigdy!
13:10 Bajer z Bel-Air II (6,7,8,9/24) - serial kom.
15:10 Pełniejsza chata (2,3,4,5/13) - serial kom.
17:25 Psy i koty III: Łapa w łapę - film przyg. USA 2020
19:00 Superman - film s.f. USA/Wlk. Brytania 1978
22:00 Wywiad z wampirem - horror USA 1994
00:20 Wzgórze rozdartych serc - film sens. USA 1986

CINEMAX

13:15 Najdzielniejsza - dramat obyczajowy Francja 2025
14:55 Sześć stóp pod ziemią - dramat obycz. Francja 2023
16:35 Cena zwycięstwa - dramat obycz. Grecja 2025
18:30 Co ci jest, dziewczyno - dramat obycz. Słowenia/Wł./Chorwacja/Serbia 2025
20:00 Dosięgnąć kosmosu - film biograficzny USA 1999
21:45 Ujęcie - thriller Rum. 2023, reż. Adrian Voicu
23:00 Deszcze nad klubem Babel - komedia Kolumbia/USA/Hiszpania 2025

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi
09:50 Prawo Agaty VI (11) - serial obycz. Polska 2014
10:55 Lekarze III (5) - serial obyczajowy Polska 2013
11:55 Zapukaj do moich drzwi
13:55 Prawo Agaty VI (10)
14:55 Detektywi - serial dok.
16:05 Na Wspólnej (61,62)
17:10 Magia kina (2)
17:30 Black Adam - film s.f. USA 2022, reż. Jaume Collet-Serra
20:00 Ścigany - film sens. USA 1993, reż. Andrew Davis
22:50 Wydział pościgowy - thriller USA 1998

FILMBOX+ ONE

08:05 Zagadki kryminalne panny Fisher (5/13)
09:15 Panna Scarlet i komisarz III (3/6) - serial krym.
10:20 Panna Marple V (2/4)
12:15 Hudson i Rex V
14:30 Poirot XIII (2/5)
16:40 Strażnik Teksasu (9,10/26) - serial sens.
18:55 Poirot (9/10) - serial krym. Wlk. Brytania 1989
20:00 Wichry namiętności - dramat obycz. USA 1994
22:45 Przekręt - kom. krym. Wlk. Brytania/USA 2000
00:55 Wściekły pies - film sensacyjny USA 2017

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki II
09:25 Policyjna grupa pościgowa XIX - serial dok.
10:25 Pingwiny z Madagaskaru (12/26) - serial animowany
10:55 Krokodyl Dundee - komedia Australia 1986
13:00 Czarodziejki II
15:00 Pingwiny z Madagaskaru
15:30 Wredne dziewczyny - komedia USA/Kanada 2004
17:30 G.I. Joe: Czas Kobry - film sens. USA/Czechy 2009
20:00 Tomb Raider - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2018
22:30 Lodowy szlak - film sens. USA/Kanada 2021

ROMANCE TV

08:40 Górski lekarz (2/7)
10:30 Diagnoza Betty
12:25 Dwoje wśród milionów - komedia Niemcy 2022
14:20 Lato na Islandii - film obyczajowy Niemcy 2014
16:15 Toni – akuszer: Niemowlę w koszyku - kom. Niemcy 2024
18:05 Górski lekarz (3/7) - serial obycz. Niemcy/A 2022
20:00 Ojcowskie radości - komedia Niemcy 2022, reż. Sinje Köhler, wyk. Oliver Wnuk
21:55 Rozwód dla zaawansowanych - komedia romantyczna Niemcy 2010
23:50 Górski lekarz (3/7)

AMC

10:45 Operacja Kondor - kom. sens. Hongkong 1991
13:10 Most przeznaczenia - dramat obycz. Wlk. Brytania/Francja/Hiszpania/USA 2004
15:40 Star Trek: W nieznane - film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
18:10 Flirt z czterdziestką - komedia romantyczna USA/Kanada 2008
20:00 Śmierć i dziewczyna - dramat Wlk. Bryt./USA/F 1994, reż. Roman Polański
22:15 Teksańska masakra piłą mechaniczną - horror USA 2003, reż. Marcus Nispel

eprasa.pl aed9c3bb49

AXN

08:10 Ostry dyżur IV (8/22)
09:10 Castle VI (6,7/23)
11:10 Rekrut V (1,2/22)
13:10 Dowody zbrodni IV
15:10 FBI IV (5,6/21)
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (2,3/24)
19:10 Castle VI (8,9/23)
21:05 FBI: International IV (20/22) - serial akcji USA 2025
22:05 FBI: Most Wanted V (1/13) - serial krym. USA 2024
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (2,3/24)
00:50 Castle VI (8/23)

EPIC DRAMA

08:40 Detektyw Murdoch XVIII (19/22)
09:35 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (6/6)
10:35 Lekarze na start
12:10 Zatraceni w miłości
13:10 Morderstwo w małym mieście II (9) - serial krym.
14:00 Agenci NCIS XVI (11/24)
14:55 Panna Marple II (3/4)
16:55 Poirot IX (2/4)
19:00 Agenci NCIS XVI (12/24)
19:55 Poirot V (5/8)
21:00 Robin Hood - serial przyg. USA/Serbia 2025
22:10 Sherlock i córka (4/8)
23:05 Poirot V (5/8)

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (2, 3) - reality show Polska 2016
13:25 Kuchenne rewolucje (6, 5) - reality show
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (8, 1) - reality show
17:05 Magda gotuje Internet (5) - talk-show Polska 2026
17:40 Kuchenne rewolucje (4, 5, 12) - reality show
20:50 Jestem z Polski IX (1,3/15) - serial dok.
22:50 Hotel Paradise (3) - real tv Polska 2026
23:45 Mroczne sekrety małżeńskie VI - serial dok.

TVN TURBO

09:20 Samochód marzeń (4)
10:15 Ciężarówką przez Stany V (5/9) - serial dok.
11:15 101 napraw (6, 7)
12:15 Jeździć, obserwować III
13:00 Mobilni mechanicy
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5056)
18:15 Jeździć, obserwować VII
19:00 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (10) - mag.
19:45 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (11/12)
20:15 Naprawy nie do naprawy
21:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (5056)

BBC FIRST

08:35 Lewis (3/6)
09:45 My Life is Murder V
10:45 Śmierć pod palmami VIII
11:50 Z pamiętnika położnej XII (4/8) - serial obycz.
12:55 Tajemnice Majorki
14:55 Ojciec Brown XI (5/10)
15:55 Lewis (3/6)
17:00 My Life is Murder III
18:00 Morderstwa w Midsomer XVII (1/4) - serial krym.
19:50 Śmierć pod palmami VIII
21:00 Harry Wild V (1)
22:00 Sześć cztery (1,2/4)
00:00 Zbrodnie Saint-Pierre

FX

08:00 Kości XI (7/22)
09:00 SkyMed III (7/9)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (16,17/25)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (19,20/22)
13:45 Agenci NCIS IX
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (18,19/25)
17:25 Z Archiwum X IV
19:15 Agenci NCIS: Sydney III
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (21,22/22)
22:00 The Hunting Party II
22:55 Z Archiwum X IV (10/24)
23:50 Szklana pułapka III - film sensacyjny USA 1995

HGTV

08:05 Zamek w spadku (1, 2)
10:00 Widok, na który cię stać
11:00 Usterka XI (12,13)
12:30 Wymarzony dom w 100 dni VI (1) - serial dok.
14:25 Mieszkanie na miarę
16:25 Polowanie na ogród VIII (5,6,7/7) - serial dok.
18:05 Będzie pięknie (8/8)
19:00 Weekendowa metamorfoza (4) - reality show
20:00 Zgłoś remont (2)
20:55 Dorota was urządzi IV
22:25 House Hunters – poszukiwacze domów
00:40 Usterka XI (9)

BBC LIFESTYLE

09:35 Dekady Diany (1,2/3)
11:40 Na bogato: sekrety pierwszej klasy (1/4)
12:40 Najdroższe brytyjskie domy III (8) - serial dok.
13:45 Hilton przy Park Lane (2)
14:45 Wielkie brytyjskie wypieki (10) - pr. rozrywkowy
15:50 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (9, 10)
17:50 Na bogato: sekrety pierwszej klasy (1/4)
18:45 Mistrzowie szycia (6)
19:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (1) - show
21:00 Hilton przy Park Lane
22:00 W świecie luksusu

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół XII (12/16)
08:55 Przyjaciele VI (24,25, 1,2,3,4/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu IV (20,21,22,23,24,1/24)
14:30 Dwóch i pół XII (13,14,15,16/16) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VII (5,6,7,8,9,10/24) - serial kom.
19:30 Duchy II (1,2/22)
20:30 Teoria wielkiego podrywu V (2,3,4/24)
22:00 The Office PL II (9,10/12)
23:05 Comedy Club (4, 5)
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:20 Komisarz Alex XXV (8)
09:15 Rodzinka.pl VI (11/26)
09:50 Klan - telenowela
10:40 Ranczo (9,10/13) - serial komediowy Polska 2006
12:30 Komisarz Alex XXV (9)
13:30 Ojciec Mateusz 33 (3,4)
15:25 Komisarz Alex IX (1)
16:15 Na sygnale - serial obyczajowy Polska 2023
17:25 Ranczo (11,12/13)
19:30 Ojciec Mateusz 33 (5,4) - serial krym. Polska 2025
21:30 Ranczo (13,1/13) - serial komediowy Polska 2006
23:35 Ojciec Mateusz 33 (6,7) - serial krym. Polska 2025

CANAL+ KUCHNIA

10:40 U sąsiadów w kuchni XI
11:50 Top Chef (2)
12:50 Poza utartym szlakiem: Colin i Manu (6,7) - serial dok.
14:40 U sąsiadów w kuchni
15:45 Jakubiak rozgryza Polskę (7, 8) - mag. kulinarny
16:40 Jamie Oliver (2, 6)
18:30 Azjatycka kuchnia Evy Pau (3, 4) - mag. kulinarny
19:25 m jak mięso
19:50 Zgrillowani (8)
20:20 Gotuj taniej z Jamiem (2)
21:15 Anthony Bourdain IX
23:50 David w Europie (2, 3)
00:45 Top Chef (14)

CANAL+ DOMO

10:00 Gardeners' World (10)
11:10 Ucieczka na wieś XXII
12:05 Wielkie projekty
13:05 Pogromcy bałaganu (10)
14:05 Cudotwórcy (9)
15:00 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
15:55 Meblokreacje (1, 2)
16:50 Gardeners' World (13)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
18:55 Wielkie projekty X
20:00 Daleko od miasta XII
21:00 Cudotwórcy – pod presją (10) - serial dok. USA 2026
21:55 Wielkie projekty
23:05 Po pierwsze lokalizacja!
00:00 Luksusowa ucieczka

PLANETE+

15:50 Niezwykłe podróże koleją XIV (4/5) - serial dok.
16:55 Świat z góry (6,7/14)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (4)
18:15 Polska z góry X (9) - serial dok. Polska 2026
18:40 Premiera: Polska z góry. Blokowiska (1) - serial dok.
19:10 Mam zamek II (10)
19:45 Zaginiona świątynia Artemidy - film dok.
20:50 Jak budowano Watykan. Sekrety świętego miasta
22:00 Premiera: Legendarne bitwy II (4/6) - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Parker na złotym szlaku
10:00 Wyprawa w nieznane VI
11:00 Gorączka złota XVI (2)
12:00 Przemytnicy: na morzu
13:00 Wyzwanie: przetrwanie
14:00 Nagi instynkt przetrwania – 21 dni samotności (4/8)
15:00 Złomowisko PL VIII (12)
16:00 Awantura o furę (5,6/10)
17:00 Od samochodu do domu
18:00 Polscy truckersi III
19:00 Nagi instynkt przetrwania VI (17/18) - serial dok.
21:00 Nic do zgłoszenia (3/8)
22:00 Od samochodu do domu III - serial dokumentalny
23:00 Awantura o furę (7,8/10)

TVP HISTORIA

10:55 Zalana dolina - film dok.
12:00 Magiczny Adriatyk (3/6)
13:00 Zabójcza nauka II (6/6)
14:05 Dom (1/7) - serial obycz.
15:40 Sensacje XX wieku
18:00 Wojenne dziewczyny (1)
19:00 Gdzie jest Porozumienie Gdańskie? - reportaż
19:45 Powstanie warszawskie dzień po dniu - serial dok.
20:00 Trzeci oficer (12)
20:55 Tajemnice szpiegów
21:55 Druga wojna światowa w kolorze. Droga do zwycięstwa (8/10) - serial dok.
23:05 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (14/26)
14:50 Największe tajemnice świata VI (19/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Wykute w ogniu (18)
17:10 II wojna światowa na Pacyfiku (2) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata VI (9/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
22:00 Największe tajemnice świata VII (20) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (4/11)

NATIONAL GEOGRAPHIC

11:00 Na granicy wytrzymałości (4/10) - serial dok.
12:00 Era supertransportu
15:00 Katastrofa w przestworzach XXI (3/10) - serial dok.
16:00 Ukryte pod miastami
17:00 Neuschwanstein
18:00 Otchłań: powstanie i upadek nazizmu (6,7/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIV (4/10) - serial dok.
21:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny II
22:00 Katastrofa w przestworzach XVI (7,11/10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VIII
10:00 Gwiazdy lombardu XXIII
12:00 Tajemnice II wojny światowej (21) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIII (6,7) - serial dok.
14:00 Kroniki Hitlera (10/13)
15:00 Truckersi przez Australię IX (8/13)
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie V
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Wojna widziana z powietrza II (6/6) - serial dok.
22:00 Ostatni bastion Hitlera

BBC EARTH

12:15 Missisippi z Nickiem Knowlesem - serial dok.
13:15 Najwspanialsze rzeki świata II (1/3) - serial dok.
14:25 W okowach mrozu VII
16:30 Wietnamskie przygody Billa Baileya (6/6) - serial dok.
17:35 Najwspanialsze rzeki świata II (1/3) - serial dok.
18:45 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem
19:45 Fenomeny współczesnego życia II (2/6) - serial dok.
20:55 W okowach mrozu VII
22:55 Wietnamskie przygody Billa Baileya (6/6) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

10:55 Faszyści i masoni (2)
12:10 Anna Boleyn i Elżbieta I
13:05 Maria Stuart: listy pisane szyfrem - film dok.
14:15 Tajemnice królowej Wiktorii - film dok.
15:30 Sisi: zabójstwo cesarzowej - film dok. Niemcy 2018
16:30 Wojna światowa: 1914-1945 (7/8) - serial dok.
17:35 Podziemna armia (3)
18:40 Starożytna apokalipsa
19:50 1776: niepodległość USA
21:00 Berlin 1936: olimpiada Hitlera w kolorze - film dok.
22:00 Majowie: wojna pięciu królestw (1) - serial dok.

eprasa.pl aed9c3bb49

WTOREK 1.09

Od A do Z

BŁĘKITNY GROM ★★★
film sens., USA 1983, reż. John Badham, wyk. Roy Scheider, Warren Oates, Malcolm McDowell
20:00 | stopklatka
Roy Scheider jako pilot superśmigłowca, mającego ochraniać Los Angeles przed atakiem terrorystycznym, kontra Malcolm McDowell na czele faszystowskiego spisku. Gwarancja mocnych wrażeń.

COŚ JEST NIE TAK Z DZIECIAKAMI ★★
horror, USA 2023, reż. Roxanne Benjamin, wyk. Alisha Wainwright, Amanda Crew, Carlos Santos
23:45 | tvn 7
Podczas wakacji dwóch małżeństw na odludziu, dzieci jednego z nich znikają w tajemniczym forcie, a gzy zostają odnalezione, ich zachowanie zmienia się diametralnie: zwracają się przeciwko dorosłym.

GIGANT ★★★
film biograficzny, Wlk. Brytania/USA 2025, reż. Rowan Athale, wyk. Pierce Brosnan, Philip Gascoyne, Doren John Farmer
23:40 | canal+ premium
Odmieniony Pierce Brosnan jako Brendan Ingle, trener i mentor angielskiego boksera jemeńskiego pochodzenia Naseema Hameda, na przełomie tysiącleci 16-krotnego zawodowego mistrza wagi piórkowej.

JESTEM MORDERCĄ ★★★★
thriller psychologiczny, Polska 2016, reż. Maciej Pieprzyca, wyk. Agata Kulesza, Arkadiusz Jakubik, Mirosław Haniszewski
22:10 | kino polska
Gorzkie spojrzenie na Polskę czasów Gierka przez pryzmat głośnej sprawy „wampira z Zagłębia", podające w wątpliwość wyniki śledztwa i słuszność wydanego wówczas wyroku. Świetna filmowa robota.

KAC VEGAS III ★★
komedia, USA 2013, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Zach Galifianakis, Ed Helms
22:45 | tvn
Jeszcze raz to samo, jakkolwiek bez ślubnej okazji. Doświadczona w Vegas i Bangkoku paczka szuka porwanego przez mafię przyjaciela, odkrywając po drodze przyczynę większości swoich kłopotów.

Szklana pułapka II

23:35 | polsat
★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Jeszcze raz Bruce Willis walczy z terrorystami, tym razem na lotnisku w Waszyngtonie. Próba nerwów dla każdego widza.

FILM AKCJI
USA 1990, REŻ. RENNY HARLIN, WYK. BRUCE WILLIS, BONNIE BEDELIA, WILLIAM ATHERTON

MARSJANIN ★★★★
film s.f., USA/Wlk. Brytania/Węgry/Jordania 2015, reż. Ridley Scott, wyk. Matt Damon, Jessica Chastain, Kristen Wiig
20:30 | polsat
Matt Damon jako pozostawiony omyłkowo na Marsie astronauta, który musi powiadomić Ziemię, że żyje i oczekuje na ekspedycję ratunkową. I bawiący się konwencją Ridley Scott za kamerą.

NAKARMIĆ KRUKI ★★★★★
dramat obycz., Hiszpania 1975, reż. Carlos Saura, wyk. Geraldine Chaplin, Ana Torrent, Mónica Randall
22:25 | tvp kultura
Znak firmowy Carlosa Saury sprzed „Carmen". Studium kobiecej psychiki: trzydziestolatka wspomina dzieciństwo, które straciło urok po śmierci matki. Plus niepokojące oczy małej Any Torrent. Koniecznie.

PATRIOTA ★★★
dramat historyczny, USA/Niemcy 2000, reż. Roland Emmerich, wyk. Mel Gibson, Heath Ledger, Joely Richardson
21:30 | cinemax
Spokojny Amerykanin chwyta za broń: Mel Gibson dołącza do amerykańskiej rewolucji, czyli wojny George'a Washingtona z Anglią króla Jerzego III. Sporo patosu, ale bez ambicji historycznych.

PIANISTA ★★★★★
dramat wojenny, Francja/Niemcy/Polska/Wlk. Brytania/USA 2001, reż. Roman Polański, wyk. Adrien Brody, Thomas Kretschmann, Frank Finlay
22:05 | tvp 1
Złota Palma dla Romana Polańskiego i wiele innych nagród za ekranizację okupacyjnych wspomnień Władysława Szpilmana. Muzyka, który przeżył zagładę getta, przetrwał powstanie i wegetował w ruinach opustoszałej Warszawy.

POKEROWY BLEF ★★
komediodramat, USA/Niemcy/Australia 2007, reż. Curtis Hanson, wyk. Eric Bana, Drew Barrymore, Debra Messing
19:35 | warner tv
Eric Bana jako pokerzysta w rozterce, który staje do turnieju pokera w Las Vegas w nadziei, że uda mu się uciec od wierzycieli i problemów osobistych. Nie tylko do refleksji.

PORWANY ★★
thriller, USA 2017, reż. Luis Prieto, wyk. Halle Berry, Sage Correa, Chris McGinn
23:50 | tv puls
Halle Berry jako matka czterolatka uprowadzonego na jej oczach: kiedy policja wydaje się działać zbyt opieszale, kobieta sama podejmuje pościg za porywaczami – i nikt, i nic jej nie powstrzyma.

RIVER WILD ★★
film sens., USA/Węgry 2023, reż. Ben Ketai, wyk. Leighton Meester, Taran Killam, Adam Brody
21:50 | hbo
Rodzeństwo zaprasza znajomego z dzieciństwa, człowieka z wątpliwą ponoć przeszłością, na spływ kajakowy górską rzeką. Gdy sytuacja staje się niebezpieczna, znajomy objawia swoje prawdziwe oblicze.

WIĘCEJ NIŻ WALKIRIA: UPADEK CZWARTEJ RZESZY ★★
dramat wojenny, USA 2016, reż. Claudio Fäh, wyk. Sean Patrick Flanery, Tom Sizemore, Kip Pardue
20:10 | ale kino+ hd
Po nieudanym zamachu na Hitlera w Wilczym Szańcu, amerykańsko-angielski oddział komandosów przekracza front, by odnaleźć i ocalić domniemanego przywódcę IV Rzeszy. Przejmująca strata czasu.

WYDZIAŁ POŚCIGOWY ★★★
thriller, USA 1998, reż. Stuart Baird, wyk. Tommy Lee Jones, Wesley Snipes, Joe Pantoliano
21:00 | tvn 7
Tommy Lee Jones powtarza swą oscarową rolę ze „Ściganego", próbując schwytać zbiegłego więźnia i mając coraz większe wątpliwości co do jego winy.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aed9c3bb49

WTOREK 1.09

TVP1

06:30 I Choose Poland
07:00 Msza święta
07:30 Kościół z bliska (733)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:15 Noce i dnie (8)
09:15 Ranczo X
10:10 Komisarz Alex XXIV (12)
11:05 Ojciec Mateusz XIX (11)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (765)
12:55 Gołąb i jego krzątanina
14:00 Splątane losy
15:00 Serwis Info
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5734)
18:05 Reporterzy (603)
18:25 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 **07 zgłoś się** (1) - serial krym. Polska 1987, wyk. Piotr Fronczewski, Bronisław Cieślak
22:05 **Pianista (The Pianist)** ★★★★★ - dramat wojenny Francja/Niemcy/Polska/Wlk. Brytania/USA 2001, reż. Roman Polański (155 min)
00:40 **Film dokumentalny**
01:45 **Jasminum** - komedia ★★★★ Polska 06, reż. Jan Jakub Kolski, wyk. Janusz Gajos, Grażyna Błęcka-Kolska (115 min)

TVP2

05:35 M jak miłość
06:25 Bieg pamięci Aleksandra Prokopiuka - reportaż Polska 2026
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7663) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7663) - mag. Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl IV (11,13/26) - serial kom.
12:35 Koło fortuny (2088)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1054)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2089)
16:35 Familiada (3032)
17:20 Panna młoda
18:15 Va banque (1055)
18:50 Jeden z dziesięciu (12)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026, wyk. Elżbieta Jarosik, Leon Charewicz
20:35 **Kulisy serialu „M jak miłość"** (1669)
20:45 **M jak miłość** - serial obycz. Polska 2026
21:45 **Na sygnale**
22:45 **Ku'damm 63 III**
23:40 **Pitbull** (12) - serial sens. Polska 2008
00:35 **Karol, władca Hiszpanii** - serial kostiumowy Hiszpania 2015
01:35 **W cieniu śmierci**

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
09:10 Malanowski i Partnerzy VIII (41/59)
09:40 Wypasiona Kuchnia
09:45 Malanowski i Partnerzy VIII (42/59)
10:20 Dlaczego ja? 33 (59,60)
12:20 Gliniarze Śląsk (1) - serial krym. Polska 2026
13:20 Gliniarze XVI (62,63) - serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier
15:30 Wydarzenia
15:55 Gliniarze XXI (2) - serial fabularno-dok. Polska 2026
16:55 Gliniarze Śląsk (2)
18:00 Pierwsza miłość 50 (68) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń" (901)
19:25 Wypasiona Kuchnia
19:55 Milionerzy (122)

20:35 **Marsjanin (The Martian)** ★★★★ - film s.f. USA/Wlk. Brytania/Węgry/Jordania 2015, reż. Ridley Scott, wyk. Matt Damon, Jessica Chastain (185 min)
23:40 **Szklana pułapka II (Die Hard 2)** ★★★ - film akcji USA 1990, reż. Renny Harlin, wyk. Bruce Willis (150 min)
02:10 **Łzy słońca (Tears of the Sun)** ★★ - film akcji USA 2003, reż. Antoine Fuqua (165 min)

TVN

05:10 Zamieszkać na plaży VII (13/14) - serial dok.
05:40 Uwaga! (8076) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (59/60)
06:50 Kuchenne rewolucje XXVI (9) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5762)
11:20 Doradca smaku (1)
11:30 Kuchenne rewolucje: Restauracja-pizzeria „Irlandia", Czechowice-Dziedzice XXV (1)
12:35 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Prova Gourmet", Toruń XX (12) - reality show
13:40 Ukryta prawda (15,16,2/40) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny IV (2)
17:55 Detektywi VII (2) - serial fabularno-dok.
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:40 Raport US Open
19:55 Uwaga! (8077) - mag.

20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz. Polska 2026
20:50 **The Floor** (2) - teleturniej Polska 2026
21:30 **Kuba Wojewódzki** (1)
22:45 **Kac Vegas III (The Hangover Part III)** ★★ - komedia USA 2013, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Zach Galifianakis (120 min)
00:45 **Superwizjer** (1349) - mag. reporterów
01:25 **Uwaga!** (8077)
01:45 **Młode gliny** (1/50) - serial krym. Polska 26

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami IV (19,20/22) - serial krym. USA 1988, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIV (17,18/18)
10:00 Zaklinaczka duchów IV (19/23) - serial fantasy USA 09, wyk. Jennifer Love Hewitt
11:00 Kotka - serial obycz.
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy II (30)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIV (3,4) - serial obycz.
17:00 Kurierzy II (31)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (1,2) - serial obycz.
20:00 **Godziny szczytu III (Rush Hour 3)** ★★ - komedia USA/Niemcy 2007, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan, Chris Tucker (115 min)
21:55 **Zawrotna prędkość (Overdrive)** ★★ - thriller Francja/Belgia/USA 2017, reż. Antonio Negret (115 min)
23:50 **Porwany (Kidnap)** ★★ - thriller USA 2017, reż. Luis Prieto, wyk. Halle Berry (125 min)
01:55 **Dzielnica strachu X**

TVN7

05:20 Ten moment (12/40) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (54,55,56/72) - serial fabularno-dok.
08:45 Ukryta prawda (23,56,57) - serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2010
13:55 Kryminalni V (1) - serial kryminalny Polska 2006
15:00 Szpital (45,46/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (55/60) - telenowela dok.
19:00 Młode gliny (12/50) - serial krym. Polska 2026, wyk. Zofia Zborowska
20:00 **Hotel Paradise** (4) - real tv Polska 2026
21:00 **Wydział pościgowy (U.S. Marshals)** ★★★ - thriller USA 1998, reż. Stuart Baird, wyk. Tommy Lee Jones (165 min)
23:45 **Coś jest nie tak z dzieciakami (There's Something Wrong With the Children)** ★★ - horror USA 2023, reż. Roxanne Benjamin (120 min)
01:45 **Hotel Paradise** (3) - real tv Polska 2026

MEZZO

13:30 Królewska Orkiestra Filharmonii w Liège i Gergely Madaras: Dvořák, Franck
15:00 Filharmonicy Berlińscy, Kirił Pietrienko, Jonas Kaufmann: Waldbühne 2026
16:30 Samara Joy na Międzynarodowym Festiwalu Jazzowym w Montrealu
17:45 Wielcy muzyczni rywale: Furtwängler vs Toscanini
18:40 Mozart: Serenady – Orkiestra Symfoniczna Radia Bawarskiego, Sir Colin Davis - muzyka klasyczna
20:30 Sigur Rós: The Feeling of Going - balet Szwecja 2018
21:45 Renaud Capuçon, Martha Argerich, Orkiestra kameralna z Lozanny: Prokofiew, Beethoven, Fauré, Ravel
23:20 Antonio Sartorio: Orfeusz - opera Francja 2023

PULS 2

10:35 Basia (3,4)
11:10 Gus. Mały – wielki rycerz II (34,34/52)
11:35 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! 28 (2,3)
12:00 Psi patrol IV (1/26)
12:35 Marta mówi! II
13:00 Gumisie IV (2/10)
13:35 Smerfy - serial anim.
14:00 Baranek Shaun IV
14:35 Fineasz i Ferb II (36/39)
15:00 Miraculous III
16:00 Patryk Rozgwiazda Show (2,3/26) - serial anim.
17:00 SpongeBob Kanciastoporty IX (2,3/26)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (47) - serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu X
23:00 Wstydliwe choroby
01:00 Dzielnica strachu X (34)

TV4

07:00 Strażnik Teksasu II (9/25) - serial sens. USA 1994
07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (5) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
11:55 Na ratunek 112 XVII
12:55 Trudne sprawy XVII
15:55 Policjantki i policjanci
17:00 Trudne sprawy 28
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (74) - reality show
19:00 Policjantki i policjanci
20:00 Wypasiona Kuchnia
20:05 Uroczysko VI (2) - serial kryminalny Polska 2026
20:40 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (2)
21:40 Sprawiedliwi. Trójmiasto IV (2) - serial krym.
22:45 Opowiem ci o zbrodni
23:20 Krwawa zemsta - film sensacyjny USA 2009
01:05 Love Island V (7/50)

METRO

07:35 Tajemnice miłości - serial fab.-dok. Polska 2021
08:30 Szpital (53,54/68)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:30 Szkoła (42/68)
13:30 Brzydula - serial obyczajowy Polska 2009
14:40 Za głosem serca (14) - telenowela Brazylia 2023
15:50 Magda M. II (15)
16:55 Idź na całość (9)
18:00 Złomowisko PL III - serial dok. Polska 2016
19:00 Kartoteka VI (9,10/30) - serial fab.-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni VII (13,1/13) - serial krym. Polska 2007
23:15 Hannibal (8/13)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (4/12)
01:20 Szpital (51/68)
02:20 Szkoła (43/68)

eprasa.pl aed9c3bb49

WTOREK 1.09

STOPKLATKA DVB T

08:40 Robert Makłowicz (150) - mag. kulinarny
09:40 Górski lekarz XVII (3,4/16) - serial obycz. Niemcy/Austria 2024
11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher (11,12/13) - serial krym. Aus. 2012
14:00 Hudson i Rex VIII (1/14) - serial krym. Kanada 25
15:00 Zajazd. Będzie się działo II (1,2) - serial fabularno-dok.
17:00 Katastrofy w przestworzach III (6,5/10) - serial dokumentalny Kanada 2005
20:00 Błękitny Grom (Blue Thunder) *** - film sens. USA 1983, reż. John Badham, wyk. Roy Scheider, Warren Oates, Malcolm McDowell, Candy Clark (145 min)
22:25 Za linią wroga (Enemy Lines) *** - film wojenny Wlk. Brytania 2020, reż. Anders Banke, wyk. Ed Westwick, John Hannah, Tom Wisdom (120 min)
00:25 Tajemnica Westerplatte ** - film wojenny Polska/Litwa 2013, reż. Pawel Chochlew (145 min)

KINO POLSKA

07:30 Bolek i Lolek (2/13) - serial anim. Polska 1986
07:40 Przygody Myszki
08:00 Rzemiosła świata według Orskiej - serial dok.
08:55 Widzisz? - film krótkometrażowy Polska 2025
09:25 Skradziona kolekcja - komedia kryminalna Polska 1979, reż. Jan Batory, wyk. Izabella Dziarska
11:05 Komedia małżeńska - komedia Polska 1993, reż. Roman Załuski
13:30 Chłopi: Boryna (1) - film obyczajowy Polska 1973, reż. Jan Rybkowski
15:35 Chłopi: Jagna (2) - film obyczajowy Polska 1973, reż. Jan Rybkowski
17:15 Pogranicze w ogniu (7,8) - serial sens. Polska 1988
20:00 Mistyfikacja - thriller Polska 2010, reż. Jacek Koprowicz, wyk. Maciej Stuhr, Jerzy Stuhr, Ewa Błaszczyk, Karolina Gruszka
22:10 Jestem mordercą - thriller psychologiczny Polska 2016, reż. Maciej Pieprzyca, wyk. Agata Kulesza, Arkadiusz Jakubik, Mirosław Haniszewski
00:40 Ach śpij kochanie - thriller Polska 2017, reż. Krzysztof Lang, wyk. Karolina Gruszka, Andrzej Chyra

ALE KINO+

08:50 The Office PL (1,2/12) - serial kom. Polska 2021, wyk. Piotr Polak
10:00 Co się zdarzyło w Mount Affinity? II (3,4/6) - serial obycz.
12:15 Karen Pirie II (3/3) - serial kryminalny
14:10 Terapia dla par (Bajo terapia) *** - komediodramat Hiszpania 2023, reż. Gerardo Herrero, wyk. Malena Alterio (115 min)
16:05 Strefa interesów (The Zone of Interest) ***** - dramat wojenny Wlk. Brytania/Polska/USA 2023, reż. Jonathan Glazer (120 min)
18:05 Detektyw Foyle (1/4) - serial kryminalny
20:10 Więcej niż Walkiria: Upadek Czwartej Rzeszy (Beyond Valkyrie: Dawn of the 4th Reich) ** - dramat wojenny USA 2016, reż. Claudio Fäh (130 min)
22:20 Zatruta róża (The Poison Rose) ** - dramat krym. USA/Włochy 2019 (125 min)
00:25 Dream Scenario *** - komedia USA/Kanada 2023 (120 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (2/9)
08:30 Przyjaciółki XVIII
10:25 Świat według Kiepskich (39,11,2,7,11/42) - serial kom.
13:50 Kopciuszek - musical USA/Wlk. Brytania 2021
16:15 Robin Hood - film przyg. USA/Wlk. Brytania 2010
19:00 Wkręceni II - kom. PL 2015, reż. Piotr Wereśniak
21:00 Koniec świata, czyli Kogel Mogel 4 - kom. PL 2022
22:55 Pretty Woman - komedia romantyczna USA 1990
01:25 Fala zbrodni - serial sensacyjny Polska 2003

FILMBOX+ ONE

07:45 Panna Marple V (3/4)
09:40 Panna Fisher i Krypta Łez - film krym. Australia 2020
11:50 Zagadki kryminalne panny Fisher - serial krym.
13:05 Poirot: Zbrodnia na festynie XIII (3/5) - serial krym.
15:00 Strażnik Teksasu
17:05 Vera V (1/4)
19:00 Poirot: Sen (10/10)
20:00 Wróg u bram - dramat wojenny USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Francja/Irlandia 2001
22:55 Uprowadzona - thriller USA/Francja 2008
01:00 Pocałunek śmierci - dramat krym. USA 1995

TVP KULTURA DVB T

08:30 Rzeki Literatury
09:00 Polskie drogi (4)
10:30 Ada, to nie wypada ** - komedia Polska 1936, reż. Konrad Tom, wyk. Antoni Fertner (105 min)
12:15 Luftwaffe 39: Zbrodnia nieukarana - film dok. Polska 2019
13:15 Co mówią lekarze - film krótkometrażowy Polska 2009 (40 min)
13:55 Kosmos 1999 II (2/24)
15:00 Syzyfowe prace - film ** obycz. Polska 2000, reż. Paweł Komorowski, Waldemar Prokopowicz, wyk. Jerzy Bińczycki, Łukasz Garlicki (115 min)
16:55 Polskie drogi (5)
18:20 Kwiaty i jaszczury. Historia majoliki nieborowskiej - film dok.
18:55 Rawhide III - western
20:00 Emigranci - spektakl teatralny Polska 1995
22:25 Nakarmić kruki (Cría cuervos) ***** - dramat obyczajowy Hiszpania 1975, reż. Carlos Saura, wyk. Geraldine Chaplin, Ana Torrent (120 min)
00:25 Modigliani, portrecista niekonwencjonalny - film dok.

WARNER TV

08:25 Bajer z Bel-Air II (8,9/24)
09:25 Prawo Agaty V (13)
10:20 Pełniejsza chata (4,5/13)
11:25 Teraz albo nigdy! (3,4/13)
13:25 Bajer z Bel-Air II (8,9,10,11/24) - serial kom.
15:20 Pełniejsza chata (4,5,6,7/13) - serial kom.
17:30 Facet z ogłoszenia - komedia romant. USA 2005
19:30 Pokerowy blef - komediodramat USA/Niemcy/Australia 2007, reż. Curtis Hanson
22:00 4 Blocks (1,2/6)
00:20 Mad Max - film sensacyjny Australia 1979

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki II
09:25 Policyjna grupa pościgowa XIX - serial dok.
10:30 Krokodyl Dundee II - komedia Australia/USA 1988
13:00 Czarodziejki III (1,2/22)
15:00 Pingwiny z Madagaskaru (14,15/26) - serial anim.
16:00 Wredne dziewczyny II - komedia USA 2011
18:00 Żony ze Stepford - film s.f. USA 2004
20:00 Mission: Impossible – Rogue Nation - film sens. USA 2015, reż. C. McQuarrie
22:55 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015

HBO

09:45 Królestwo niebieskie *** - dramat hist. Wlk. Bryt./Niemcy/Hiszpania/Maroko/USA/Włochy/Francja 2005 (140 min)
12:05 Wielka odważna piękna podróż *** - film przyg. USA/Irlandia 2025, reż. Kogonada (110 min)
13:55 Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem (22)
14:40 Film balkonowy - film dok. Polska 2021
16:25 Policja zastępcza *** - komedia sensacyjna USA 2010, reż. Adam McKay (110 min)
18:15 Istoty fantastyczne *** - komedia USA 2024, reż. John Krasinski, wyk. Ryan Reynolds (105 min)
20:00 The Pitt II (7/15) - serial obyczajowy USA 2026
20:55 Niebo. Rok w piekle (1/6) - serial obycz.
21:50 River Wild - film sens. ** USA/Węgry 2023, reż. Ben Ketai (90 min)
23:20 Nasienie świętej figi *** - dramat krym. Niemcy/F/Iran 2024 (165 min)
02:05 Przepiękne - komedia *** Polska 25, reż. Katarzyna Priwiezientcew (115 min)

CINEMAX

11:40 Krótkie lato - dramat obycz. Niemcy/F/Serbia 2025
13:20 Pod szarym niebem - film biograficzny Polska 2024
14:45 Żona na niby - komedia USA 2011, reż. Dennis Dugan
16:40 Nowa przygoda po włosku - film przyg. Włochy 2025
18:20 Faceci w czerni - komedia sensacyjna USA 1997
20:00 Grawitacja - film s.f. Wlk. Brytania/USA 2013
21:30 Patriota - dramat historyczny USA/Niemcy 2000
00:10 Stoker - thriller Wlk. Brytania/USA 2013

ROMANCE TV

08:40 Górski lekarz (3/7) - serial obycz. Niemcy/A 2022
10:30 Bella vita - komedia romantyczna Niemcy 2010
12:25 Käthe i ja (2/10)
14:20 Dzieci zostają z tobą! - komedia Niemcy 2017
16:15 Rosamunde Pilcher: Mężczyzna moich marzeń - film obycz. Niemcy/A 2007
18:05 Górski lekarz (4/7)
20:00 Rosamunde Pilcher: Niechciana miłość - film obyczajowy Niemcy 2025
21:55 Käthe i ja (9/10)
23:50 Górski lekarz (4/7) - serial obycz. Niemcy/A 2022

CANAL+ PREMIUM

09:10 Długi weekend *** - film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
10:25 Łapu-Capu (208)
10:30 Być kochaną *** - dramat obycz. Norwegia/Szwecja 2024, reż. Lilja Ingolfsdottir (105 min)
12:15 Masz ci los! *** - komedia Polska 2023 (90 min)
13:45 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (3,4/9)
14:50 Naturalna dzikość serca - film dok.
16:15 Cudowne życie *** - komediodramat F/Kanada 2025 (100 min)
17:55 Łapu-Capu (209)
18:00 Zmierzch ** - film fantasy USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Catherine Hardwicke (120 min)
20:00 Najbogatsza kobieta świata *** - komediodramat Francja/Belgia 2025 (125 min)
22:05 Replika - film dok. Aus./Chiny/Francja 2026
23:40 Gigant *** - film biograficzny Wlk. Brytania/USA 2025 (115 min)
01:35 Ich bronią były kamery: Od plaż Normandii do Dachau - film dok.

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi
09:50 Prawo Agaty VI (12)
10:55 Lekarze III (6)
11:55 Zapukaj do moich drzwi
13:55 Prawo Agaty VI (11)
14:55 Detektywi - serial dok.
16:05 Na Wspólnej (63,64)
17:10 Po drugiej stronie kamery (1) - serial dok.
18:20 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos - komedia USA 1989, reż. Peter Bonerz
20:00 Kurier - film sens. PL 2019, reż. Władysław Pasikowski
22:35 Mission: Impossible – Fallout - film sens. USA 2018

AMC

07:10 Mead - komedia 2022
09:20 W 80 dni dookoła świata (1,3/3) - serial przygodowy
15:20 Moneyball - film biograficzny USA 2011
18:10 Bez wyjścia (2) - real tv
20:15 Przebudzenie - thriller USA 2007, reż. Joby Harold, wyk. Hayden Christensen
22:00 Paradox Effect - film sensacyjny USA 2023
23:50 Resident Evil: Domena zła - horror Wlk. Brytania/Niemcy/USA/Jap./F 2002
01:55 Krwawa rozgrywka - film akcji Chiny/Hongkong/USA 2017, reż. Leo Zhang

eprasa.pl aed9c3bb49

AXN

08:25 Ostry dyżur IV (10/22) - serial obycz. USA 1997
09:25 Castle VI (8,9/23)
11:20 Rekrut V (3,4/22)
13:20 Dowody zbrodni IV (12,13/24) - serial sens.
15:25 FBI IV (7,8/21)
17:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (4,5/24)
19:10 Castle VI (10,11/23)
21:05 Rekrut V (6/22)
22:05 Rekrut: Feds (6/22)
23:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (4,5/24)
00:50 Castle VI (10/23)

EPIC DRAMA

08:15 Detektyw Murdoch XVIII
09:10 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (7/7)
10:25 Lekarze na start
11:55 Zatraceni w miłości
13:00 Morderstwo w małym mieście II (10) - serial krym.
13:55 Agenci NCIS XVI (12/24)
14:50 Panna Marple II (4/4)
16:50 Poirot: Śmierć na Nilu IX (3/4) - serial kryminalny
18:55 Agenci NCIS XVI (13/24) - serial krym. USA 2019
19:55 Poirot V (6/8)
21:00 Hiszpańska księżniczka
22:15 Domina II (1/8) - serial obycz. Wlk. Bryt./Włochy 2022

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (4, 5) - reality show Polska 2016
13:25 Kuchenne rewolucje (7, 7) - reality show
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (2, 3) - reality show
17:05 Stylowa kawiarenka
17:40 Kuchenne rewolucje (6, 7, 13) - reality show
20:50 Ostre cięcie (5) - reality show Polska 2026
21:50 Jestem z Polski X (14/15)
22:50 Hotel Paradise (4)
23:45 Mroczne sekrety małżeńskie V (2, 3/12) - film dok.
00:50 Apetyt na miłość (1)

TVN TURBO

08:30 Najpopularniejsze auta świata (8, 9) - magazyn
09:15 Fani czterech kółek XVIII
11:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować III
18:00 Raport Turbo (5057)
18:15 Z drugiej ręki (15, 10)
19:45 Naprawy nie do naprawy (8) - mag. motoryzacyjny
20:30 Moto Fachury (11)
21:15 Jeździć, obserwować VII
22:00 Raport Turbo (5057)
22:15 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (12,11/12)

BBC FIRST

08:45 Lewis (4/6)
09:40 Ojciec Brown III (13/15)
10:40 Śmierć pod palmami VIII (2/8) - serial kryminalny
11:45 Z pamiętnika położnej
12:55 Tajemnice Majorki
15:00 Ojciec Brown XI (6/10)
16:00 Lewis (4/6) - serial krym.
17:00 My Life is Murder III
18:00 Morderstwa w Midsomer XVII (2/4) - serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami VIII
21:00 Zbrodnie Saint-Pierre
22:00 Sześć cztery (3,4/4)
23:55 Zbrodnie na Szetlandach

FX

08:00 Kości XI (9/22)
09:00 SkyMed III (8/9)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (18,19/25)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (21,22/22)
13:45 Agenci NCIS IX (23,24/24)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (20,21/25)
17:25 Z Archiwum X IV
19:15 Agenci NCIS: Sydney III
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (1,2/18)
22:00 9-1-1: Nashville
22:55 Z Archiwum X IV (11/24)
23:50 Rambo II - film sensacyjny USA/Meksyk 1985

HGTV

08:05 Remontujemy dom na plaży VIII - serial dok.
09:55 Poszukiwacze domów
10:55 Kamera, akcja, wpadka!
12:00 Odlotowy ogród (1)
12:30 Nowe życie w starym domu VII (1) - serial dok.
14:30 Mieszkanie na miarę II
15:30 Pogromcy chaosu (5)
16:30 Polowanie na ogród IX
18:10 Weekendowa metamorfoza (5) - reality show
19:05 Zgłoś remont (2)
20:05 Dorota inspiruje (1)
21:00 Dorota was urządzi V
22:35 House Hunters

BBC LIFESTYLE

09:40 Dekady Diany (2,3/3)
11:40 Na bogato: sekrety pierwszej klasy (2) - serial dok.
12:35 Luksusowe koleje Szkocji z Alanem Cummingiem
13:40 Hilton przy Park Lane (3)
14:40 Bake off: zawodowcy (1)
15:40 Zapraszam do stołu
17:50 Na bogato: sekrety pierwszej klasy (2)
18:50 Mistrzowie szycia (7)
19:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (2) - show
21:00 Koreańska uczta Eda i Ryu (1) - mag. kulinarny
22:00 Ibiza: za kulisami wieczornej imprezy - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół XII (16/16)
08:55 Przyjaciele VII (5,6,7,8,9,10/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu V - serial kom.
14:30 Dwóch i pół (1,2,3,4/24) - serial kom. USA 2003
16:30 Przyjaciele VII - serial komediowy USA 2001
19:30 Teoria wielkiego podrywu V (8,9,10,11,12,13/24)
22:00 The Office PL II (11,12/12) - serial kom.
23:05 Comedy Club (6, 7)
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:20 Komisarz Alex IX (1) - serial krym. Polska 2017
09:15 Rodzinka.pl VI (12/26) - serial kom. Polska 2015
09:50 Klan - telenowela
10:45 Ranczo (10,11/13)
12:35 Komisarz Alex XXV (10)
13:35 Ojciec Mateusz 33 (4,5)
15:30 Komisarz Alex IX (2)
16:20 Na sygnale
17:30 Ranczo (12,13/13)
19:35 Ojciec Mateusz 33 (6,5) - serial krym. Polska 2025
21:30 Ranczo II (1,2/13) - serial komediowy Polska 2006
23:35 Ojciec Mateusz 33 (7,8) - serial krym. Polska 2025

CANAL+ KUCHNIA

11:50 Top Chef (3)
12:50 Poza utartym szlakiem: Colin i Manu (7) - serial dok.
13:45 Włoskie życie Sophie Grigson (1,2) - serial dok.
14:40 U sąsiadów w kuchni
15:45 Jakubiak rozgryza Polskę (8, 9) - mag. kulinarny
16:40 Jamie Oliver (3, 7)
18:30 Azjatycka kuchnia Evy Pau (4, 5) - mag. kulinarny
19:25 m jak mięso (5)
19:50 Nico wrzuca na ruszt (1)
20:20 Premium bez gotowania
21:15 Anthony Bourdain VII
23:55 Top Chef (1)

CANAL+ DOMO

11:10 Ucieczka na wieś XXII
12:05 Wielkie projekty
13:05 Pokochaj lub sprzedaj – Wielka Brytania (1)
14:05 Cudotwórcy – pod presją (10) - serial dok.
15:00 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
15:55 Kupione i co dalej? (5, 6)
16:50 Gardeners' World (14)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty
20:00 Daleko od miasta XII (9)
21:00 Cudotwórcy – pod presją (11) - serial dok. USA 2026
21:55 Wielkie projekty (4)
23:05 W mieście czy na wsi

PLANETE+

12:35 360° – świat bez granic XI - serial dokumentalny
13:45 Dzikie iberyjskie opowieści (2/3) - serial dok.
14:50 Wiatr. Niewidzialna siła
15:50 Niezwykłe podróże koleją XIV (5) - serial dok.
16:55 Świat z góry (7,8/14)
17:55 Polska z góry. Blokowiska
18:20 Dokąd dzisiaj? IV (5,6)
19:00 Dzieci chaosu
20:50 1936-1953. Hiszpańska zbrodnia domowa - serial dok.
22:00 Kto zapłacił za II wojnę światową? - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Zoom na architekturę
09:00 Wyprawa w nieznane VI
11:00 Gorączka złota XVI (3)
12:00 Przemytnicy: na morzu
13:00 Wyzwanie: przetrwanie
14:00 Nagi instynkt przetrwania – 21 dni samotności (7/8)
15:00 Złomowisko PL VIII
16:00 Łowcy opali VIII
17:00 Kroniki policyjne: Szwecja - serial dok.
18:00 Polscy truckersi III
19:00 Nagi instynkt przetrwania VI - film dok. USA 2020
21:00 Poszukiwacze przeklętego złota V - serial dok.
22:00 W oku cyklonu

TVP HISTORIA

11:45 Najwspanialsze góry Afryki (2) - serial dok.
12:45 Tajemnice szpiegów. Atomowa gra (3) - serial dok.
13:45 Wieluń 4.40 - film dok.
14:10 Dom - serial obycz.
15:45 Sensacje XX wieku
17:30 Wojenne dziewczyny (2)
18:25 Westerplatte – jeszcze jedna historia - reportaż
18:50 Pomiędzy – 1944-1945
20:15 Trzeci oficer (13)
21:15 Kroniki Hitlera (1/13)
22:15 Nieznana wojna na Północy II (3/6) - serial dok.
23:20 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (15/26)
14:50 Największe tajemnice świata VI (20/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy (3/6)
18:10 Największe tajemnice świata VI (13/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII (1,13/8) - serial dok.
21:00 Tom Hanks: II wojna światowa (11,1/20)
23:00 II wojna światowa na Pacyfiku (2) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

11:00 Plemienna szkoła przetrwania: Andy (4/6)
12:00 Katastrofa w przestworzach XXIV (1,2,3,4/10)
16:00 Zaginione skarby Biblii: tajemnice wiary - serial dok.
17:00 Klucz do przepowiedni
18:00 Otchłań: powstanie i upadek nazizmu (8/10)
19:00 Złoto Hitlera (1/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XVIII (1/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Tajemnicze wyspy II (1) - serial dok.
22:00 Ukryte pod miastami

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VIII
10:00 Gwiazdy lombardu XXIII
12:00 Tajemnice II wojny światowej - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIII (8,9) - serial dok.
14:00 Kroniki Hitlera (11/13)
15:00 Truckersi przez Australię IX (9/13) - serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie V
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Wojna widziana z powietrza II (3/6) - serial dok.
22:00 Ostatni bastion Hitlera

BBC EARTH

12:25 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem
13:25 Najwspanialsze rzeki świata II (2/3) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu VII
15:30 Życie na pustkowiu IX
16:35 Pociągiem przez Imperium Rzymskie (5/6)
17:35 Najwspanialsze rzeki świata II (2/3) - serial dok.
18:45 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem
19:45 Dzika Wielka Brytania
20:55 W okowach mrozu VII
22:55 Krótka kronika dłuższego życia (1/4) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

09:50 Wojna światowa: 1914-1945 (7/8) - serial dok.
10:55 Podziemna armia (3)
11:55 Lądowanie w Normandii: historia żołnierza (1/2)
12:55 Miasta świata podziemi
16:30 Wojna światowa: 1914-1945 (8/8) - serial dok.
17:35 Podziemna armia
18:40 Starożytna apokalipsa
19:50 1776: niepodległość USA (2/6) - serial dok.
21:00 Naziści, U-booty i bitwa o Atlantyk - serial dok.
22:05 Majowie: wojna pięciu królestw (2) - serial dok.
23:05 Wszystko, co zobaczyli

eprasa.pl aed9c3bb49

ŚRODA 2.09

Od A do Z

ANIOŁKI CHARLIEGO ★★
film sens., USA/Niemcy 2000, reż. Joseph McGinty Nichol, wyk. Cameron Diaz, Drew Barrymore, Lucy Liu
22:50 | polsat
Popularny serial o dziewczynach z agencji detektywistycznej przeniesiony na duży ekran we współczesnym tempie i z gwiazdami. Wzbudza tylko nostalgię za oryginałem.

DZIEŃ ŚWIRA ★★★★
komediodramat, Polska 2002, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat, Janina Traczykówna, Andrzej Grabowski
23:00 | stopklatka
Grand Prix w Gdyni: Marek Kondrat (owacja!) jako uosobienie kompleksów polskiego inteligenta niepotrafiącego odnaleźć się na przełomie tysiącleci: celna, jakkolwiek gorzka wizja Marka Koterskiego.

EL MARIACHI ★★★★
film sens., Meksyk/USA 1992, reż. Robert Rodriguez, wyk. Carlos Gallardo, Consuelo Gómez, Jaime De Hoyos
22:20 | cinemax
Błyskotliwy i niezwykle tani (rekord w „Księdze rekordów Guinnessa") debiut Roberta Rodrigueza: pierwowzór „Desperado". Koniecznie.

JEDNA BITWA PO DRUGIEJ ★★★★
film sens., USA 2025, reż. Paul Thomas Anderson, wyk. Leonardo DiCaprio, Sean Penn, Benicio del Toro
22:35 | hbo
Paul Thomas Anderson czyta Thomasa Pynchona, a Leonardo DiCaprio wciela się w starzejącego się buntownika po przejściach, któremu przychodzi zmierzyć się z konsekwencjami burzliwej młodości.

KRONIKA WYPADKÓW MIŁOSNYCH ★★★
dramat obycz., Polska 1985, reż. Andrzej Wajda, wyk. Piotr Wawrzyńczak, Paulina Młynarska, Tadeusz Konwicki
23:55 | tvp 1
Wajda czyta Konwickiego: pierwsza miłość na Wileńszczyźnie w przededniu wybuchu II wojny światowej. Wzruszające i pięknie zagrane.

Transformers

20:00 | cinemax ★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Od zabawki poprzez komiks na duży ekran: opowieść o kosmicznej wojnie dwóch klanów wysoko technicznie zaawansowanych robotów, w której polem walki staje się nasza planeta. Eskapizm w najczystszej postaci.

FILM S.F.
USA 2007, REŻ. MICHAEL BAY, WYK. SHIA LABEOUF, MEGAN FOX, JOSH DUHAMEL

LEKTOR ★★★★
melodramat, USA/Niemcy 2008, reż. Stephen Daldry, wyk. Kate Winslet, Ralph Fiennes, David Kross
22:40 | canal+ premium
Kwestia odpowiedzialności synów za zbrodnie ojców: student odkrywa, że kobieta (Oscar dla Kate Winslet), która wprowadziła go w świat miłosnych uniesień, w czasie wojny była strażniczką w Auschwitz.

ŁOWCY BURZ ★★
film przyg., USA 2023, reż. Herbert James Winterstern, wyk. Skeet Ulrich, Anne Heche, Alec Baldwin
23:55 | tv puls
Syn legendarnego łowcy burz ucieka z domu i dołącza do innych badaczy zjawisk meteorologicznych, by przeżyć własną emocjonującą przygodę, ale i poznać istotę pasji, jaka kieruje poczynaniami jego ojca.

OCH, KAROL II ★★★
komedia, Polska 2011, reż. Piotr Wereśniak, wyk. Piotr Adamczyk, Małgorzata Socha, Małgorzata Foremniak
20:30 | polsat
Przebój sezonu, remake filmu sprzed 25 lat: Piotr Adamczyk, polski Don Juan, otoczony wianuszkiem kobiet i nadal – zaskakujące! – bezbronny. Plus mocny rys współczesności i parada gwiazd.

PROTEKTOR ★★★
film sens., USA 2012, reż. Boaz Yakin, wyk. Jason Statham, Catherine Chan, Chris Sarandon
22:15 | tvp 1
Dziewczynka, która zna tajemniczy kod, obiekt zainteresowania całego przestępczego świata, szuka pomocy i znajduje ją w osobie skompromitowanego policjanta, który pragnie odzyskać dobre imię.

RAPORT MNIEJSZOŚCI ★★★
film s.f., USA 2002, reż. Steven Spielberg, wyk. Tom Cruise, Colin Farrell, Samantha Morton
20:00 | stopklatka
Steven Spielberg czyta Philipa K. Dicka: Tom Cruise jako detektyw ścigający zbrodniarzy za sam zamiar popełnienia przestępstwa. Koszmarna wizja przyszłości plus reżyserski popis.

RIO BRAVO ★★★★★
western, USA 1959, reż. Howard Hawks, wyk. John Wayne, Dean Martin, Angie Dickinson
22:00 | warner tv
Howard Hawks polemizuje z innym klasykiem, „W samo południe" Freda Zinnemanna, czyli jak to było – a jeśli nie było, to być powinno – naprawdę. Plus szeryf John Wayne z kumplami i Angie Dickinson. Wciąga, oj, wciąga!

STRZĘPY ★★★★
dramat obycz., Polska 2022, reż. Beata Dzianowicz, wyk. Michał Żurawski, Grzegorz Przybył, Agnieszka Radzikowska
21:00 | tvp kultura
Cztery pory roku – cztery stadia choroby Alzheimera i jej druzgocący wpływ na wielopokoleniową rodzinę, która musi nauczyć się żyć ze schorzeniem swego patriarchy. Plus wiele zasłużonych nagród.

ŚLADY PO TOBIE ★★★
dramat obycz., Hiszpania/Włochy/Portugalia 2025, reż. Gala Gracia, wyk. Laia Manzanares, Ángela Cervantes, Ruy de Carvalho
23:40 | cinemax
Liczne nagrody na hiszpańskich festiwalach: po śmierci ojca pianistka jazzowa porzuca karierę w Nowym Jorku i wraca na rodzinne gospodarstwo w Pirenejach, by zmierzyć się z rodzinnym dziedzictwem.

ZGORSZENIE PUBLICZNE ★★★
komedia romantyczna, Polska 2009, reż. Maciej Prykowski, wyk. Krzysztof Czeczot, Marian Dziędziel, Dorota Pomykała
23:45 | kino polska
Nostalgiczne pożegnanie z tradycyjnym widzeniem Śląska: mieszkańcy starego familoka szukają swojej szansy w nowej rzeczywistości. Autentycznie zabawne, a miejscami wręcz ujmujące.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aed9c3bb49

ŚRODA 2.09

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Serwis Info, pogoda
08:15 Noce i dnie (9)
09:15 Ranczo X
10:10 Komisarz Alex XXIV (13)
11:05 Ojciec Mateusz XIX (12)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (802)
13:00 Sęp kasztanowaty - film dok. Hiszpania 2024
14:00 Splątane losy
15:00 Serwis Info
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5765)
18:05 Reporterzy (604)
18:25 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 **07 zgłoś się** (2) - serial krym. Polska 1987, wyk. Bronisław Cieślak
22:15 **Protektor (Safe)** - film ★★★ sens. USA 2012, reż. Boaz Yakin (100 min)
23:55 **Kronika wypadków miłosnych** ★★★ - dramat obycz. Polska 1985, reż. Andrzej Wajda, wyk. Piotr Wawrzyńczak (130 min)
02:05 **Jutro idziemy do kina** ★★★ - dramat wojenny Polska 2007, reż. Michał Kwieciński (105 min)

TVP2

05:35 M jak miłość
06:25 Pożyteczni.pl (381)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7664) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7664) - mag. Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl IV
12:35 Koło fortuny (2089)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1055)
14:35 Na sygnale - serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2090) - teleturniej Polska 2025
16:35 Familiada (3033)
17:20 Panna młoda - serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1056)
18:50 Jeden z dziesięciu (13)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:30 **Przepis dnia** - mag. kulinarny
20:45 **Na dobre i na złe** - serial obyczajowy, wyk. Sylwia Achu
21:45 **Na sygnale** - serial obycz. Polska 2026
22:45 **Ku'damm 63 III** - miniserial Niemcy 2016
23:45 **Pitbull** (13) - serial sens. Polska 2008
00:45 **W cieniu śmierci**
01:45 **Implozja: Katastrofa "Titana"** - film dok.

POLSAT

05:40 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
09:10 Malanowski i Partnerzy VIII (44/59)
09:40 Wypasiona Kuchnia
09:50 Malanowski i Partnerzy VIII (46/59)
10:15 Dlaczego ja? 30 (1,2) - serial fabularno-dok.
12:20 Gliniarze Śląsk (2) - serial krym. Polska 2026
13:20 Gliniarze XVI (64,65) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:30 Wydarzenia
15:55 Gliniarze XXI (3)
16:55 Gliniarze Śląsk (3)
18:00 Pierwsza miłość 50 (69) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (902)
19:25 Wypasiona Kuchnia
19:55 Milionerzy (123)

20:30 **Och, Karol II** - komedia ★★★ Polska 2011, reż. Piotr Wereśniak, wyk. Piotr Adamczyk, Małgorzata Socha (140 min)
22:50 **Aniołki Charliego (Charlie's Angels)** ★★ - film sens. USA/Niemcy 2000, wyk. Cameron Diaz (125 min)
00:55 **Gruby i chudszy II: Rodzina Klumpów (Nutty Professor II: The Klumps)** ★★ - komedia USA 2000, reż. Peter Segal (145 min)

TVN

05:40 Uwaga! (8077) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (60/60) – serial fabularno-dok.
06:50 Kuchenne rewolucje XXVI (10) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5763) - mag. Polska 2026
11:20 Doradca smaku (2)
11:30 Kuchenne rewolucje: Szczecin – „Cafe Elegancko" XXV (2) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: „Karczma u sołtysa", Duszniki Zdrój XX (13) - reality show
13:40 Ukryta prawda (17,18,3/40) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny IV (3) - serial obycz. Polska 2026
17:55 Detektywi VII (3)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:40 Raport US Open
19:55 Uwaga! (8078) - mag.

20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz. Polska 2026
20:50 **The Floor** (3)
21:30 **Top Model** (1) - reality show Polska 2026
23:05 **Poranek kojota** - komedia Polska 2001, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Karolina Rosińska, Tadeusz Huk (115 min) ★★
01:00 **Klara** (1,2/8) - serial kom. Polska 2024
02:20 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas X** (1/23) - serial krym.

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami IV (20,21/22) - serial krym. USA 1988, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIV (18,6/18)
09:55 Zaklinaczka duchów IV (20/23) - serial fantasy
11:00 Kotka - serial obycz.
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy II (31)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIV (5,6) - serial obycz.
17:00 Kurierzy II (32) - serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (2,3) - serial obycz.
20:00 **Żywioł. Deepwater Horizon** ★★★ - film sens. USA/Hongkong/Chiny 2016, reż. Peter Berg, wyk. Mark Wahlberg, Kurt Russell (125 min)
22:05 **Nadciąga tornado (Epicentrum) (Into the Storm)** ★★★ - thriller USA 2014 (110 min)
23:55 **Łowcy burz (Supercell)** ★★ - film przyg. USA 2023, reż. Herbert James Winterstern, wyk. Skeet Ulrich (120 min)
01:55 **Dzielnica strachu X**

TVN7

05:20 Ten moment (13/40) - serial fab.-dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (57,58,59/72) - serial fab.-dok. Polska 2017
08:45 Ukryta prawda (24,58,59) - serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
13:55 Kryminalni V (2) - serial kryminalny Polska 2006, wyk. Marek Włodarczyk
15:00 Szpital (47,48/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (56/60) - telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Młode gliny (13/50)
20:00 **Hotel Paradise** (5) - real tv Polska 2026, program prowadzi Klaudia El Dursi
21:00 **Podwójne ryzyko (Double Jeopardy)** ★★ - thriller USA/Niemcy/Kanada 1999, reż. Bruce Beresford (140 min)
23:20 **Mission: Impossible – Rogue Nation** ★★★ - film sens. USA 2015, reż. Christopher McQuarrie (160 min)
02:00 **Hotel Paradise** (4) - real tv Polska 2026

MEZZO

10:30 Elisabeth Leonskaja, Quatuor Danel: Szostakowicz, Wajnberg – Théâtre du Capitole, Tuluza
12:30 Thomas Adès i Pekka Kuusisto w Fondation Louis Vuitton: Janacek, Adès, Strawiński, Ravel
13:50 Intermezzo
14:05 Międzynarodowy Konkurs Muzyczny w Genewie 2025, kategoria altówka: finał
16:05 Tisseurs de sons: Ludovico Einaudi, Hauschka, Joep Beving, Hania Rani
17:00 Intermezzo
17:15 Adolphe Adam: Giselle - balet Wlk. Brytania 2017
18:50 Gala Placido Domingo
20:30 Johann Strauß: Zemsta nietoperza - operetka F 2024
22:35 Mozart: V koncert fortepianowy – Malcom Frager

PULS 2

10:35 Basia (5,6)
11:10 Gus. Mały II (35/52)
11:35 Tomek i przyjaciele
12:00 Psi patrol IV (2/26)
12:35 Marta mówi! II
13:00 Gumisie IV (3)
13:35 Smerfy - serial anim.
14:00 Baranek Shaun IV
14:35 Fineasz i Ferb II (37/39)
15:00 Miraculous III
16:00 Patryk Rozgwiazda Show (3,4/26) - serial anim.
17:00 SpongeBob
18:00 Pingwiny z Madagaskaru III (2,3/15)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (48) - serial obycz.
21:00 Last Vegas - komedia USA 2013, reż. Jon Turteltaub
23:05 Pan i pani Kiler - komedia sensacyjna USA 2010
01:00 Lombard (15)

TV4

07:00 Strażnik Teksasu II
07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (6) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
11:55 Na ratunek 112 XVII (22,23) - serial fabularno-dok.
12:55 Trudne sprawy XVIII
15:55 Policjantki i policjanci
17:00 Trudne sprawy 28 (3/60) - serial fabularno-dok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (75) - reality show
19:00 Policjantki i policjanci
20:00 Wypasiona Kuchnia
20:05 Uroczysko VI (3)
20:40 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (3)
21:40 Sprawiedliwi. Trójmiasto IV (3) - serial krym.
22:45 Opowiem ci o zbrodni
23:10 Następny (Next) - film sensacyjny USA 2007
01:20 Love Island V (8/50)

METRO

07:35 Tajemnice miłości - serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (55,56/68)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:30 Szkoła (43/68)
13:30 Brzydula
14:40 Za głosem serca - telenowela Brazylia 2023
15:50 Magda M. III (1) - serial obyczajowy Polska 2006
16:55 Idź na całość (10)
18:00 Złomowisko PL III (7) - serial dok. Polska 2016
19:00 Kartoteka VI (11,12/30) - serial fab.-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni VIII - serial kryminalny Polska 2008
23:15 Hannibal (9/13)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (6/12)
01:20 Szpital (53/68)
02:20 Szkoła (44/68)

eprasa.pl aed9c3bb49

ŚRODA 2.09

STOPKLATKA

08:45 Robert Makłowicz (138) - mag. kulinarny
09:40 Górski lekarz XVII (4,5/16) - serial obycz. Niemcy/Austria 2024
11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher (12,13/13) - serial krym. Aus. 2012
14:00 Hudson i Rex VIII (2/14) - serial krym. Kanada 2025, wyk. Luke Roberts
15:00 Zajazd. Będzie się działo II (2,3) - serial fabularno-dok.
17:00 Katastrofy w przestworzach III (5,6,3/10) - serial dok.
20:00 Raport mniejszości (Minority Report) *** - film s.f. USA 2002, reż. Steven Spielberg, wyk. Tom Cruise, Colin Farrell, Samantha Morton, Max von Sydow (180 min)
23:00 Dzień świra - komedia **** dramat Polska 2002, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat, Janina Traczykówna (115 min)
00:55 Kryptonim Banshee (Code Name Banshee) * - film sens. USA 2022, reż. Jon Keeyes, wyk. Antonio Banderas, Catherine Davis (120 min)

ALE KINO+

08:35 The Office PL (3,4/12) - serial kom. Polska 2021
09:45 Co się zdarzyło w Mount Affinity? II (5,6/6) - serial obycz.
12:00 Detektyw Foyle (1/4) - serial kryminalny
14:05 Mój synek (Mon Garcon) ** - thriller F/B 2017, reż. Christian Carion, wyk. Guillaume Canet (105 min)
15:50 Będzie lepiej (Une année difficile) *** - komediodramat Francja 2023, reż. Olivier Nakache, Eric Toledano, wyk. Pio Marmaï, Jonathan Cohen, Noémie Merlant (135 min)
18:05 Detektyw Foyle (2/4) - serial kryminalny
20:10 Edukacja XD (1,2/10) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Tomasz Włosok, Michał Balicki
21:25 Gangster (Lawless) *** - dramat krym. USA 2012, reż. John Hillcoat, wyk. Shia LaBeouf, Tom Hardy (135 min)
23:40 Co się stało z Gracie Darling (1,2/6)
01:40 Kruk. Czorny Woron nie śpi II (3/6)

TVP KULTURA

08:30 Rzecz Polska (9)
09:00 Polskie drogi (5)
10:25 Syzyfowe prace - film ** obycz. PL 2000, reż. Paweł Komorowski, Waldemar Prokopowicz, wyk. Jerzy Bińczycki (115 min)
12:20 Gauguin na Tahiti. Raj utracony - film dok.
14:15 Alternatywy 4 (2/9)
15:20 Romans prowincjonalny ** - film obycz. PL 1976, reż. Krzysztof Wierzbiański (80 min)
16:40 Polskie drogi (6)
18:15 Muzeum polskiej piosenki (125)
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Rawhide III - western
20:00 Akta Sherlocka Holmesa (2/9) - serial krym. Wlk. Brytania 1991
21:00 Strzępy - dramat **** obycz. Polska 2022, reż. Beata Dzianowicz, wyk. Michał Żurawski (110 min)
22:50 Informacje kulturalne
23:25 Nakarmić kruki (Cría cuervos) ***** - dramat obycz. Hiszp. 1975, reż. Carlos Saura (120 min)
01:25 Polonium – Motion Trio z gościnnym udziałem Leszka Możdżera - koncert

HBO

08:55 Istoty fantastyczne *** - komedia USA 2024, reż. John Krasinski (100 min)
10:35 Policzalne - dramat *** obycz. Aus. 2024, reż. Marcelle Lunam (90 min)
12:05 Horton słyszy Ktosia! **** - film anim. USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Jimmy Hayward, Steve Martino (85 min)
13:30 Vinci 2 - komedia krym. *** Polska 2025, reż. Juliusz Machulski (115 min)
15:25 Player One - film s.f. **** USA 2018, reż. Steven Spielberg (135 min)
17:40 Kompletnie nieznany **** - film biograficzny USA 2024, reż. James Mangold (140 min)
20:00 Gru i Minionki: Pod przykrywką *** - film anim. USA 2024, reż. Chris Renaud, Patrick Delage (95 min)
21:35 Latarnie (3)
22:35 Jedna bitwa po drugiej **** - film sens. USA 2025, reż. Paul Thomas Anderson (160 min)
01:15 Piękna i Rzeźnik *** - horror USA/Kanada 2020, reż. Christopher Landon (100 min)

CANAL+ PREMIUM

08:40 Kiler-ów 2-óch *** - komedia kryminalna Polska 1998 (115 min)
10:35 Jutro będzie nasze **** - komediodramat Włochy 2023 (115 min)
12:30 Moje pieczone kurczaki *** - film obycz. Polska 2002 (65 min)
13:35 Łapu-Capu (209)
13:40 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (5,6/9) - serial obycz. Francja 2022
14:45 Czy AI zabija internet? - film dok. Niemcy 2025
15:40 Dalej jazda! 2 - komedia *** PL 2026, reż. Mariusz Kuczewski (100 min)
17:20 Call me lala - film krótkom. Polska 24 (25 min)
17:45 Łapu-Capu (210)
17:50 Battleship: Bitwa o Ziemię ** - film przyg. USA/Jap. 2012 (130 min)
20:00 Pojedynek - dramat *** wojenny Cypr/Irl./Polska/Ukraina 2025 (110 min)
21:50 The Walking Dead: Dead City III (5/8)
22:40 Lektor - melodramat **** USA/Niemcy 2008, reż. Stephen Daldry (120 min)
00:40 Kuracja - horror ** USA 2024 (100 min)

KINO POLSKA

07:40 Przygody Myszki
08:00 Rzemiosła świata według Orskiej - serial dokumentalny Polska 2023
08:50 Quo vadis - film historyczny Polska/USA 2001, reż. Jerzy Kawalerowicz, wyk. Paweł Deląg, Magdalena Mielcarz, Bogusław Linda
12:15 Ranking Naj Polskiego Kina (1, 2) - mag. kulturalny
13:45 Ziemia obiecana - dramat obycz. Polska 1975, reż. Andrzej Wajda, wyk. Daniel Olbrychski, Wojciech Pszoniak
17:20 Pogranicze w ogniu (8,9) - serial sens. Polska 1988, wyk. Cezary Pazura
20:00 Pokaż, kotku, co masz w środku - komedia Polska 2011, reż. Sławomir Kryński, wyk. Jacek Borusiński, Krzysztof Stelmaszyk, Iwona Wszołkówna, Jan Frycz
21:55 Na układy nie ma rady - komedia Polska 2017, reż. Christoph Rurka, wyk. Grzegorz Małecki, Katarzyna Glinka, Jan Wieczorkowski
23:45 Zgorszenie publiczne - komedia romantyczna Polska 2009, reż. Maciej Prykowski, wyk. Krzysztof Czeczot
01:45 Kamienne tablice - melodramat PL 1984, reż. Ewa Petelska, Czesław Petelski

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (3/9)
08:30 Przyjaciółki XVIII (5,6/12) - serial obycz
10:25 Świat według Kiepskich
14:20 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw - film sens. USA 2019
17:00 Z bożą pomocą - thriller USA 2023, reż. Sean McNamara
19:15 Bez hamulców - film sensacyjny USA 2012
21:00 Baby driver - film krym. USA/Wlk. Brytania 2017
23:25 Barry Seal: Król przemytu - film sens. USA 2017
01:45 Fala zbrodni (6) - serial sensacyjny Polska 2003

WARNER TV

08:20 Teraz albo nigdy! (3/13)
09:20 Bajer z Bel-Air II
10:20 Prawo Agaty VI (1)
11:20 Pełniejsza chata (6,7/13)
12:20 Teraz albo nigdy!
14:20 Bajer z Bel-Air II
16:15 Pełniejsza chata (6,7,8,9/13) - serial kom.
18:30 Godziny szczytu - film sensacyjny USA 1998
20:15 Rewolwer i melonik - film sens. USA 1998
22:00 Rio Bravo - western USA 1959, reż. Howard Hawks
00:55 Szczęściarz - melodramat USA 2012, reż. Scott Hicks

CINEMAX

11:25 Grawitacja - film s.f. Wlk. Brytania/USA 2013
12:55 Kundel - dramat obycz. Tajwan/Singapur/Francja 2024
15:05 Byłyśmy niebezpieczne - dramat obycz. Nowa Zel. 2024
16:30 Nic do oclenia - komedia Francja/Belgia 2010
18:15 Nieznajomy pod Wielkim Łukiem - dramat obyczajowy Francja/Dania 2025
20:00 Transformers - film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf, Megan Fox
22:20 El Mariachi - film sensacyjny Meksyk/USA 1992

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi - serial dok.
09:50 Prawo Agaty VI (13)
10:55 Lekarze III (7)
11:55 Zapukaj do moich drzwi
13:55 Prawo Agaty VI (12)
14:55 Detektywi - serial dok.
16:05 Na Wspólnej (65,66)
17:10 Artystki (2) - talk-show
18:15 Uwolnić orkę III: Na ratunek - film przyg. USA 1998
20:00 Wyjście awaryjne - komedia Polska 1982
22:00 Skazani na Shawshank - dramat psych. USA 1994
00:55 Oszukać przeznaczenie IV - horror USA 2009

FILMBOX+ ONE

07:45 Panna Marple V (4/4)
09:45 Vera V (1/4)
11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher (7/13)
12:55 Poirot XIII (4/5) - serial krym. Wlk. Brytania 2013
15:00 Strażnik Teksasu (13,14/26) - serial sens.
17:05 Vera V (2/4)
18:55 Poirot II (2/10) - serial krym. Wlk. Brytania 1990
20:00 Co z oczu, to z serca - kom. krym. USA 1998
22:40 Uprowadzona II - film sensacyjny Francja 2012
00:40 Patriota - film akcji USA 1998, reż. Dean Semler

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki III (1,2/22)
09:25 Policyjna grupa pościgowa XIX - serial dok.
10:30 Wojownicze żółwie ninja: Wyjście z cienia - film przyg. USA/Hongkong/Chiny 2016
13:00 Czarodziejki III (3,4/22)
14:55 Agent XXL: Rodzinny interes - komedia sensacyjna USA 2011, reż. John Whitesell
17:15 Mission: Impossible – Rogue Nation - film sens. USA 2015, reż. C. McQuarrie
20:00 Gorączka - film sens. USA 1995, reż. Michael Mann
23:35 Tomb Raider - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2018

ROMANCE TV

08:40 Górski lekarz (4/7)
10:30 Statek marzeń
12:25 Lato na Istrii - romans Niemcy/Chorwacja 2021
14:20 Rosamunde Pilcher: Żagle miłości - film obycz. Niemcy/Austria 2005
16:15 Lato w Barcelonie - komedia romantyczna
18:05 Górski lekarz (5/7)
20:00 Malibu – Moje marzenie, twoje marzenie - romans Niemcy 2023
21:55 Katie Fforde: Miłość w Nowym Jorku - film obyczajowy Niemcy 2014
23:50 Górski lekarz (5/7)

AMC

08:40 Gwiazdka na lodzie - komedia romant. USA 2020
10:25 Zagniewani młodociani - komedia USA 1996
12:15 Karate Kid - film familijny USA 1984
14:50 Pole rażenia - film sensacyjny USA 1993
16:55 Niewinna - thriller Wlk. Brytania/USA 2008
18:50 Transformers III - film s.f. USA 2011, reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf
22:00 Zdobycz - film sensacyjny USA 2024
23:50 Ostatnie zlecenie - film sens. USA/Czechy/Tajl. 2008

eprasa.pl aed9c3bb49

AXN

08:25 Ostry dyżur IV (12/22)
09:25 Castle VI (10,11/23)
11:20 Rekrut V (5,6/22)
13:20 Dowody zbrodni IV (14,15/24) - serial sens. USA
15:15 FBI IV (9,10/21) - serial sensacyjny USA 2021
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (6,7/24)
19:10 Castle VI (12,13/23)
21:05 Walker: Strażnik Teksasu II (15,16/20) - serial krym.
22:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (6,7/24)
00:45 Castle VI (12/23)

EPIC DRAMA

08:30 Detektyw Murdoch XVIII (21/22) - serial krym.
09:25 Wszystkie stworzenia duże i małe (1/6) - serial obycz.
10:30 Lekarze na start
12:00 Zatraceni w miłości
13:00 Sprawy pana Booka
14:05 Agenci NCIS XVI (13/24)
15:00 Panna Marple III (1/4)
17:00 Poirot IX (4/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2004
19:00 Agenci NCIS XVI (14/24)
19:55 Poirot V (7/8)
21:00 Sherlock i córka (5/8)
21:55 Robin Hood
23:05 Poirot V (7/8)
00:15 Agenci NCIS XVI

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (6, 7) - reality show Polska 2016
13:25 Kuchenne rewolucje (8, 9) - reality show
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (4, 5) - reality show
17:05 Salon sukien ślubnych: Polska (1) - reality show
17:40 Kuchenne rewolucje (8, 9, 14) - reality show
20:50 Jestem z Polski VIII (15,9/17) - serial dok.
22:50 Hotel Paradise (5) - real tv Polska 2026
23:45 Mroczne sekrety małżeńskie V (5,6) - serial dok.

TVN TURBO

08:20 Wszystko co naj... (5, 6)
09:20 Fani czterech kółek
11:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować III
18:00 Raport Turbo (5058)
18:15 Zawodowi handlarze
19:45 Uwaga! Pirat (1)
20:30 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (11/12)
21:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (5058)
22:15 Z drugiej ręki (15)
23:00 Moto Fachury (11, 12)
00:30 Naprawy nie do naprawy

BBC FIRST

08:40 Lewis (5/6)
09:45 Ojciec Brown III (14/15)
10:45 Śmierć pod palmami VIII
11:50 Z pamiętnika położnej
12:55 Tajemnice Majorki
15:00 Ojciec Brown XI (7/10)
16:00 Lewis (5/6) - serial krym.
17:05 My Life is Murder III
18:05 Morderstwa w Midsomer XVII (3/4) - serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami VIII
21:00 Zbrodnie na Szetlandach II (1,2/6) - serial krym.
23:20 Line of Duty – Wydział wewnętrzny II (2,3/6)

FX

08:00 Kości XI (11/22)
09:00 SkyMed III (9/9)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (20,21/25)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (1,2/18)
13:45 Agenci NCIS X (1,2/24)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (22,23/25)
17:25 Z Archiwum X IV
19:15 Agenci NCIS: Sydney III
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (3,4/18)
22:00 Matlock II (3/16)
22:55 Z Archiwum X IV (12/24)
23:50 Rambo III - film sens. USA 1988, reż. Peter MacDonald

HGTV

08:50 Widok, na który cię stać
09:55 Poszukiwacze domów: Australia (19,20) - serial dok.
10:55 Kamera, akcja, wpadka!
12:00 Odlotowy ogród (2)
12:35 Nowe życie w starym domu V - serial dok.
14:30 Mieszkanie na miarę II
15:30 Będzie pięknie (8/8)
16:30 Polowanie na ogród IX
18:10 Zgłoś remont (2)
19:05 Weekendowa metamorfoza (6) - reality show
20:00 Dorota inspiruje (2)
20:55 Dorota was urządzi V
22:30 House Hunters

BBC LIFESTYLE

11:30 Na bogato: sekrety pierwszej klasy - serial dok.
12:30 Luksusowe koleje Szkocji z Alanem Cummingiem
13:30 Koreańska uczta Eda i Ryu (1) - mag. kulinarny
14:40 Bake off: zawodowcy (2)
15:45 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (13, 14)
17:50 Na bogato: sekrety pierwszej klasy - serial dok.
18:50 Mistrzowie szycia (8)
19:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (3) - show
21:00 Wielkie australijskie wypieki VI (6) - serial dok.
22:00 Zapraszam do stołu

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół (4/24)
08:55 Przyjaciele VII
11:55 Teoria wielkiego podrywu V - serial kom.
14:30 Dwóch i pół (5,6,7,8/24) - serial kom. USA 2003
16:30 Przyjaciele VII
19:30 Teoria wielkiego podrywu V - serial kom.
22:00 The Office PL III (1,2/12) - serial kom. Polska 2023
23:05 Comedy Club (8, 9)
00:05 Miasteczko South Park VII (11,12/15)
01:00 Pracoholicy III (5/20)

TVP SERIALE

08:10 Komisarz Alex IX (2)
09:05 Rodzinka.pl VI (13/26)
09:40 Klan - telenowela
10:35 Ranczo (11,12/13)
12:25 Komisarz Alex XXV (11)
13:25 Ojciec Mateusz 33 (5,6) - serial krym. Polska 2025
15:25 Komisarz Alex IX (3)
16:15 Na sygnale
17:25 Ranczo (13,1/13)
19:30 Ojciec Mateusz 33 (7,6) - serial krym. Polska 2025
21:30 Ranczo II (2,3/13) - serial kom. Polska 2006
23:30 Ojciec Mateusz 33 (8,9)
01:25 Krucjata. Prawo serii (2) - serial krym. Polska 2022

CANAL+ KUCHNIA

11:50 Top Chef (4)
12:50 Bosacka daje radę (1, 2)
13:45 Włoskie życie Sophie Grigson (2,3) - serial dok.
14:40 U sąsiadów w kuchni
15:45 Jakubiak rozgryza Polskę (9, 10) - mag. kulinarny
16:40 Jamie Oliver (4, 8)
18:30 Azjatycka kuchnia Evy Pau (5, 6) - mag. kulinarny
19:25 m jak mięso (6)
19:55 Nico wrzuca na ruszt (2)
20:20 Jamie: dania na każdą kieszeń (3) - serial dok.
21:15 Anthony Bourdain VII
23:55 Top Chef (2)

CANAL+ DOMO

09:00 Rośliny Karoliny (1, 2)
10:00 Gardeners' World (12)
11:10 Ucieczka na wieś XXII
12:05 Wielkie projekty
13:05 Pokochaj lub sprzedaj
14:05 Cudotwórcy – pod presją (11) - serial dok. USA 2026
15:00 Po pierwsze lokalizacja!
15:55 Tomasz Pągowski
16:50 Gardeners' World (15)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty X
20:00 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy
22:00 Tomasz Pągowski
22:30 Patent na zieleń (1/8)
23:00 Daleko od miasta XVI (3)

PLANETE+

13:45 Dzikie iberyjskie opowieści (3/3) - serial dok.
14:50 Wiatr. Niewidzialna siła
15:50 Niezwykłe podróże koleją XIV (6) - serial dok.
16:55 Świat z góry (8,9/14)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (7,8)
18:40 Ewangelia dobrobytu. Historia kapitalizmu (1/3)
19:50 Osierocone. Dzieci i wojna (1) - serial dok.
20:50 Operacja Barbarossa
22:00 Trzy kobiety i wojna
23:10 Zniknięcie doktora Godarda - serial dok. F 2023

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Zoom na architekturę IV (21/29) - serial dok.
09:00 Parker na złotym szlaku IV (6/10) - serial dok.
10:00 Wyprawa w nieznane VI
11:00 Gorączka złota XVI (4)
12:00 Przemytnicy: na morzu
13:00 Wyzwanie: przetrwanie
14:00 Nagi instynkt przetrwania – 21 dni samotności (8/8)
15:00 Złomowisko PL VIII (14)
16:00 Łowcy opali VIII (16)
17:00 Kroniki policyjne
18:00 Polscy truckersi III
19:00 Złomowisko PL V
22:00 Nagi instynkt przetrwania: tajemnicza wyspa (2)

TVP HISTORIA

09:55 Kampinoska epopeja
10:50 Jaszowiec. Zapomniana nowoczesność - film dok.
11:55 Wszystkie kolory świata
12:55 Kroniki Hitlera (1/13)
14:00 Dom (3/7) - serial obycz.
15:25 Sensacje XX wieku
17:25 Wojenne dziewczyny (3)
18:20 Gdzie jest Porozumienie Gdańskie? - reportaż
19:05 Krzyż Westerplatte
20:00 Zatoka szpiegów (1/9)
20:55 Wojny Rosji (1/3)
21:55 Żołnierze generała Maczka - film dok.
23:05 Sensacje XX wieku

HISTORY

11:15 Tajne akta UFO: nowe otwarcie (1/8) - serial dok.
12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (17/26) - serial dok.
14:50 Największe tajemnice świata VII (1/10) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Największe tajemnice świata VI (14/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 David Duchovny II
22:00 Ranczo kosmitów VII (1) - serial dok. USA 2026

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Stalin: krwawy dyktator
15:00 Katastrofa w przestworzach XXI (5/10) - serial dok.
16:00 Zaginione skarby Biblii: tajemnice wiary - serial dok.
17:00 Klucz do przepowiedni
18:00 Otchłań: powstanie i upadek nazizmu (9/10)
19:00 Złoto Hitlera (2/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XVIII (2/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Odkopać historię - serial dok.
22:00 Ekstremalne katastrofy - serial dok. USA 2023

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie (7,8/26)
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VIII
10:00 Gwiazdy lombardu XXIII
12:00 Tajemnice II wojny światowej - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIII (10,11) - serial dok.
14:00 Kroniki Hitlera (12/13)
15:00 Truckersi przez Australię IX (10/13)
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie V
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Hindenburg: nowe dowody - film dok. USA 2021
22:00 Maszyny bojowe

BBC EARTH

13:20 Najwspanialsze rzeki świata II (3/3) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu VII (6/11) - serial dok. USA 2019
15:30 Życie na pustkowiu IX
16:30 Koloseum: prawdziwa historia (2/3) - serial dok.
17:35 Najwspanialsze rzeki świata II (3/3) - serial dok.
18:45 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem
19:45 Pociągiem przez Imperium Rzymskie (6/6)
20:55 W okowach mrozu VII
22:55 Wielkie archeologiczne odkrycia (1/3) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

09:20 Wojna światowa: 1914-1945 (8/8) - serial dok.
10:25 Podziemna armia
11:25 Lądowanie w Normandii: historia żołnierza (2/2)
12:25 Miasta świata podziemi
16:20 Tajne bronie II wojny światowej (1/6) - serial dok.
17:35 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
18:40 Starożytna apokalipsa
19:50 1776: niepodległość USA
21:00 Naziści, U-booty i bitwa o Atlantyk - serial dok.
22:05 Majowie: wojna pięciu królestw (3) - serial dok.
23:05 Jeden dzień w Auschwitz

eprasa.pl aed9c3bb49

CZWARTEK 3.09

Od A do Z

8. MILA ★★★★
dramat obycz., USA/Niemcy 2002, reż. Curtis Hanson, wyk. Eminem, Brittany Murphy, Kim Basinger
21:55 | canal+ premium
Biografia białego rapera wychowanego na przedmieściach Detroit – od początków do pierwszych sukcesów: na motywach biografii Eminema i z nim w roli głównej. Specyficzna atmosfera i Oscar za piosenkę.

BAYWATCH: SŁONECZNY PATROL ★★
komedia sensacyjna, USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017, reż. Seth Gordon, wyk. Dwayne Johnson, Zac Efron, Priyanka Chopra
21:00 | tvn 7
Pastisz(?) kultowego serialu: dwa samce alfa walczą o przywództwo w zespole ratowników na kalifornijskiej plaży, a w tle kryminalna intryga stawiająca pod znakiem zapytania przyszłość kąpieliska.

BEZ MOJEJ ZGODY ★★★
dramat obycz., USA 2009, reż. Nick Cassavetes, wyk. Cameron Diaz, Alec Baldwin, Abigail Breslin
20:00 | warner tv
Kiedy jedenastolatka odkrywa, że została poczęta, by być dawcą organów dla cierpiącej na białaczkę siostry, próbuje sądownie odebrać prawa rodzicom. A to oznacza wyrok śmierci dla chorej.

CZEKAJĄC NA WYROK ★★★★
dramat psychologiczny, USA/Kanada 2001, reż. Marc Forster, Roger Michell, wyk. Billy Bob Thornton, Halle Berry, Heath Ledger
23:45 | tvp kultura
Czarna kobieta i biały mężczyzna: wdowa po skazanym na śmierć i strażnik, który zaprowadził go na krzesło; oboje stracili swoich synów: miłość niemożliwa, a w tle konserwatywne amerykańskie Południe.

DROGA DO VERMIGLIO ★★★
dramat obycz., Włochy/Francja/Belgia 2024, reż. Maura Delpero, wyk. Tommaso Ragno, Giuseppe De Domenico, Roberta Rovelli
23:45 | canal+ premium
Nagrodzona w Wenecji opowieść o życiu w alpejskiej wiosce pod koniec wojny. Kiedy zjawia się dezerter, zostaje przyjęty przez rodzinę nauczyciela, co gwałtownie odmieni życie rodziny i całej wsi.

Jeniec wojenny

20:00 | canal+ premium
★★

· FOT. WELL GO USA ENTERTAINMENT

Znajome, chociaż nie w takim kostiumie: angielski pilot podczas II wojny trafia do japońskiej niewoli, gdzie zostaje zmuszony do udziału w walkach na gołe pięści. Na szczęście, pochodzi z Hongkongu.

MYZ

SENSACYJNY
FILIPINY/USA 2025, REŻ. LOUIS MANDYLOR. WYK. SCOTT ADKINS, PETER SHINKODA, DONALD CERRONE, MICHAEL COPON

KINGSMAN: TAJNE SŁUŻBY ★★★★
film sens., Wlk. Brytania/USA 2015, reż. Matthew Vaughn, wyk. Colin Firth, Taron Egerton, Samuel L. Jackson
21:30 | cinemax
Więcej niż jeszcze jeden komiks na ekranie - inteligentny pastisz kina sensacyjno-szpiegowskiego: wychowanek ulicy zostaje wybrany na następcę superszpiega. Majstersztyk w swojej klasie.

KOBIETY I XX WIEK ★★★
komedia, USA 2016, reż. Mike Mills, wyk. Annette Bening, Elle Fanning, Greta Gerwig
20:00 | tvp kultura
Mike Mills, twórca „Debiutantów" – historii swego ojca, opowiada o losach matki, na której spoczął obowiązek wychowania – z małą pomocą innych pań - dorastającego chłopca pod koniec lat 70. XX wieku.

KRAWIEC Z PANAMY ★★★
thriller, USA/Irlandia 2001, reż. John Boorman, wyk. Pierce Brosnan, Geoffrey Rush, Jamie Lee Curtis
20:10 | ale kino+ hd
Czytając Johna Le Carré: skompromitowany szpieg na zesłaniu w Panamie, szukając możliwości powrotu do centrali, wymusza współpracę na krawcu, który zamiast informacji podsuwa mu fałszywki.

NIE MÓW DO MNIE MAMO ★★★
dramat obycz., Norwegia 2025, reż. Nina Knag, wyk. Pia Tjelta, Kristoffer Joner, Tarek Zayat
23:35 | cinemax
Norweska odpowiedź na głośne „Babygirl": pani w średnim wieku, nauczycielka i żona burmistrza, który otworzył w miasteczku ośrodek dla uchodźców, nawiązuje płomienny romans z nastoletnim Syryjczykiem.

PIANISTA ★★★★★
dramat wojenny, Francja/Niemcy/Polska/Wlk. Brytania/USA 2001, reż. Roman Polański, wyk. Adrien Brody, Thomas Kretschmann, Frank Finlay
23:40 | tvp 1
Złota Palma dla Romana Polańskiego i wiele innych nagród za ekranizację okupacyjnych wspomnień Władysława Szpilmana. Muzyka, który przeżył zagładę getta, przetrwał powstanie i wegetował w ruinach opustoszałej Warszawy.

PIERWSZY ŚNIEG ★★
dramat krym., Wlk. Brytania/USA/Szwecja/Japonia/Chiny 2017, reż. Tomas Alfredson, wyk. Michael Fassbender, Rebecca Ferguson, Charlotte Gainsbourg
22:55 | polsat
Czytając norweskiego mistrza Jo Nesbø. Michael Fassbender jako komisarz Hole – policjant po przejściach tropiący w nieprzyjaznym klimacie zimowego Oslo seryjnego mordercę kobiet.

PLAN UCIECZKI ★★★
film sens., USA 2013, reż. Mikael Håfström, wyk. Sylvester Stallone, Arnold Schwarzenegger, Jim Caviezel
22:30 | ale kino+ hd
Specjalista od zabezpieczeń więziennych trafia za kraty w placówce, której system ochrony sam zaprojektował. Aby uciec i oczyścić się z fałszywych zarzutów, potrzebuje wspólnika: Stallone i Schwarzenegger.

PRAWA LUDZI ★★
dramat wojenny, USA 2024, reż. Phil Blattenberger, wyk. Jacob Keohane, Jackson Rathbone, Dermot Mulroney
23:15 | hbo
Rok 1963. Agenci federalni, ścigający na pustyniach Nevady poszukiwanego listem gończym mordercy, wpadają na trop spisku, zagrażającego fundamentom amerykańskiego porządku prawnego.

SŁODKO-GORZKI ★★
dramat obycz., Polska 1995, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Rafał Mohr, Rafał Olbrychski, Anita Werner
22:15 | kino polska
Kino jako autoterapia: opowieść o współczesnych nastolatkach uwikłanych w pierwsze dorosłe problemy lekiem na skrywane wcześniej kompleksy reżysera Władysława Pasikowskiego.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl aed9c3bb49

CZWARTEK 3.09

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Dobre historie (195)
08:00 Serwis Info
08:10 Pogoda Info
08:15 Noce i dnie (10)
09:20 Ranczo X (8/13)
10:10 Komisarz Alex XXV (1)
11:05 Ojciec Mateusz XIX (13)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 To się opłaca (233)
12:55 Borneo - film dok.
14:00 Splątane losy
15:00 Serwis Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka (1098) - teleturniej Polska 26
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5766)
18:05 Reporterzy (605)
18:25 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 **Ojciec Mateusz XXIII** (12) - serial kryminalny Polska 2020
21:25 **Sprawa dla reportera** (1591) - cykl reportaży
22:25 **Ukryta wojna Chin** - film dok. Francja 25
23:40 **Pianista (The Pianist)** ★★★★★ - dramat wojenny Francja/Niemcy/Polska/Wlk. Brytania/USA 2001, reż. Roman Polański, wyk. Adrien Brody, Thomas Kretschmann (155 min)
02:15 **Film dokumentalny**

TVP2

05:35 M jak miłość
06:25 Operacja zdrowie (81)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7665) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7665) - mag. Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl IV (16,17/26) - serial kom.
12:35 Koło fortuny (2090)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1056)
14:35 Na sygnale - serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2091)
16:35 Familiada (3034)
17:20 Panna młoda - serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1057)
18:50 Jeden z dziesięciu (14)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Kocham Cię, Polsko!** (9) - quiz Polska 2026
22:05 **Lato z Radiem i Telewizją Polską** - koncert
22:30 **Czas honoru. Powstanie** (11,12) - serial wojenny Polska 2014, wyk. Jan Wieczorkowski, Antoni Pawlicki
00:20 **Pitbull** (14) - serial sens. Polska 2008
01:15 **Fuks** - komedia sens. ★★★ PL 1999, reż. Maciej Dutkiewicz (95 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - magazyn
09:10 Malanowski i Partnerzy VIII (47/59)
09:40 Wypasiona Kuchnia
09:45 Malanowski i Partnerzy VIII (48/59) - serial fabularno-dok., wyk. Bronisław Cieślak
10:15 Dlaczego ja? 30 (3,4) - serial fabularno-dok.
12:20 Gliniarze Śląsk (3)
13:20 Gliniarze XVI (66,67) - serial fabularno-dok.
15:30 Wydarzenia
15:55 Gliniarze XXI (4) - serial fabularno-dok. Polska 2026
16:55 Gliniarze Śląsk (4)
18:00 Pierwsza miłość 50 (70)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń"
19:25 Wypasiona Kuchnia
19:55 Milionerzy (124)

20:30 **Nasz nowy dom** (373) - reality show Polska 26
21:40 **Zdrada** - serial krym.
22:50 **Pierwszy śnieg (The Snowman)** ★★ - dramat krym. Wlk. Brytania/USA/S/Japonia/Chiny 2017, reż. Tomas Alfredson, wyk. Michael Fassbender, Rebecca Ferguson (150 min)
01:20 **Och, Karol II** - komedia ★★★ Polska 2011, reż. Piotr Wereśniak, wyk. Piotr Adamczyk, Małgorzata Socha (145 min)

TVN

05:40 Uwaga! (8078) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (1/60)
06:50 Kuchenne rewolucje XXVI (11) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5764)
11:20 Doradca smaku (3) - mag. kulinarny Polska 2026
11:30 Kuchenne rewolucje XXV (3) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Szybka szama", Napachanie XXI (1)
13:40 Ukryta prawda (19,20,4/40) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny IV (4) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VII (4) - serial fabularno-dok.
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:40 Raport US Open
19:55 Uwaga! (8079) - mag.

20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz. Polska 2026
20:50 **The Floor** (4) - teleturniej Polska 2026
21:30 **Kuchenne rewolucje 33** (1) - reality show
22:40 **Sposób na teściową (Monster-in-Law)** ★★★ - kom. romant. USA/Niemcy 2005, reż. Robert Luketic (125 min)
00:45 **Każdy wie lepiej** - komedia ★★★ Polska 2022, reż. Michał Rogalski, wyk. Joanna Kulig, Michał Czernecki (140 min)

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami IV (21,22/22) - serial krym. USA 1988, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXV (6,2/10)
10:00 Zaklinaczka duchów IV (21/23) - serial fantasy
11:00 Kotka - serial obycz.
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspaniałe stulecie III - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy II (32)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIV (7,8) - serial obycz.
17:00 Kurierzy II (33) - serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (3,4) - serial obycz.
20:00 **Zięć prawie idealny (Jamais sans mon psy)** ★★ - komedia Francja/Belgia 2024, reż. Arnaud Lemort, wyk. Christian Clavier (120 min)
22:00 **Rodziny się nie wybiera (On ne choisit pas sa famille)** ★★ - kom. F 2011, reż. Christian Clavier (120 min)
00:00 **Wieczny student II** ★ - komedia USA 2006, reż. Mort Nathan, Walt Becker, wyk. Kal Penn (120 min)

TVN7

05:20 Ten moment (14/40) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (61,62,63/72) - serial fabularno-dok.
08:45 Ukryta prawda (25,60,1) - serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2010
13:55 Kryminalni V (3)
15:00 Szpital (49,50/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (57/60) - telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Młode gliny (14/50) - serial krym. Polska 2026, wyk. Zofia Zborowska
20:00 **Hotel Paradise** (6) - real tv Polska 2026, program prowadzi Klaudia El Dursi
21:00 **Baywatch: Słoneczny patrol (Baywatch)** ★★ - komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017, reż. Seth Gordon (150 min)
23:30 **Task master** (1)
00:35 **Mission: Impossible – Fallout** ★★★★ - film sens. USA 2018, reż. Christopher McQuarrie, wyk. Tom Cruise (180 min)

MEZZO

11:45 Filharmonia Monachijska, Sergiu Celibidache - muzyka klas.
12:35 Przełomy w muzyce: Sergiu Celibidache i Filharmonicy Berlińscy
13:30 Intermezzo
14:00 „Exhibition" w choreografii Sidi Larbi Cherkaoui , „Ma mère l'Oye" w choreografii Jeroena Verbruggena
15:20 Renaud Capuçon i Orkiestra kameralna z Lozanny: Pärt, Bach, Mendelssohn - koncert
16:45 Intermezzo
17:10 Georg Friedrich Händel: Flavio - opera Niemcy 2023
20:30 Jazz à Vienne - koncert
21:30 Nancy Jazz Pulsations: Kokoroko - koncert Francja 22
22:30 Konkurs im. Van Cliburna 2025 - muzyka klas.

PULS 2

11:10 Gus. Mały II (37)
11:35 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! 28 (4,5)
12:00 Psi patrol IV (3/26)
12:35 Marta mówi! II
13:00 Gumisie IV (4/10)
13:35 Smerfy (21/37)
14:00 Baranek Shaun IV
14:35 Fineasz i Ferb II (38/39)
15:00 Miraculous III
16:00 Patryk Rozgwiazda Show (4,5/26) - serial anim.
17:00 SpongeBob Kanciastoporty IX (4,5/26)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru III (4,5)
19:00 Kacze opowieści (41)
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII - serial obycz.
21:00 Hot Chick (Gorąca laska) - komedia USA 2002
23:05 Misja: Bangkok - komedia Francja 2014

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (7) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
11:55 Na ratunek 112 XVII
12:55 Trudne sprawy XVIII
15:55 Policjantki i policjanci XXV (3) - serial obycz.
17:00 Trudne sprawy 28 (4/60) - serial fabularno-dok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (76) - reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXV (4) - serial obycz.
20:00 Wypasiona Kuchnia
20:05 Uroczysko VI (4)
20:40 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (4)
21:40 Sprawiedliwi. Trójmiasto IV (4) - serial krym.
22:45 Opowiem ci o zbrodni
23:10 Hitman - film sensacyjny USA/Francja 2007
01:20 Love Island V (9/55)

METRO

07:35 Tajemnice miłości (67) - serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (57,58/68)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:30 Szkoła (44/68)
13:30 Brzydula - serial obycz.
14:40 Za głosem serca - telenowela Brazylia 2023
15:50 Magda M. III (2)
16:55 Idź na całość (11)
18:00 Złomowisko PL III (8) - serial dok. Polska 2016
19:00 Kartoteka VI (13/30) - serial fabularno-dok.
21:05 Kryminalni VIII (5) - serial krym. Polska 2008
23:15 Kuba Wojewódzki (1)
00:25 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (8/12) - serial dokumentalny USA 2021
01:25 Szpital (55/68)
02:25 Szkoła (45/68)

eprasa.pl aed9c3bb49

CZWARTEK 3.09

STOPKLATKA

08:45 Robert Makłowicz (120) - mag. kulinarny
09:40 Górski lekarz XVII (5,6/16) - serial obycz.
11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher (13,1/13) - serial krym. Aus. 2012
14:00 Hudson i Rex VIII (3/14) - serial krym. Kanada 25
15:00 Zajazd. Będzie się działo II (3,4) - serial fabularno-dok.
17:00 Katastrofy w przestworzach III (7,7,4/10) - serial dok. Kanada 05
20:00 Czerwony świt (Red Dawn) * - film sensacyjny USA 2012, reż. Dan Bradley, wyk. Chris Hemsworth, Josh Peck, Josh Hutcherson, Jeffrey Dean Morgan, Adrianne Palicki (115 min)
21:55 Zaginiona dziewczyna (Gone Girl) **** - thriller USA 2014, reż. David Fincher, wyk. Ben Affleck, Rosamund Pike, Neil Patrick Harris, Tyler Perry (185 min)
01:00 Piła: Dziedzictwo (Jigsaw) ** - horror USA/Kanada 2017, reż. Michael Spierig, Peter Spierig (125 min)

ALE KINO+

08:20 The Office PL (5,6/12) - serial kom. Polska 2021, wyk. Vanessa Aleksander, Piotr Polak
09:35 Grantchester X (1,2/8)
11:45 Detektyw Foyle (2/4) - serial kryminalny
13:50 Minari - dramat obycz. **** USA 2020, reż. Lee Isaac Chung, wyk. Steven Yeun, Ye-ri Han (135 min)
16:05 Exodus - dramat obycz. **** Szwecja 2023, reż. Abbe Hassan, wyk. Ashraf Barhom (120 min)
18:05 Detektyw Foyle (3/4) - serial kryminalny
20:10 Krawiec z Panamy (The Tailor of Panama) *** - thriller USA/Irlandia 2001, reż. John Boorman, wyk. Pierce Brosnan, Geoffrey Rush, Jamie Lee Curtis (140 min)
22:30 Plan ucieczki (Escape Plan) *** - film sens. USA 2013, reż. Mikael Håfström, wyk. Sylvester Stallone, Arnold Schwarzenegger, Jim Caviezel (140 min)
00:50 Dig - thriller USA 2022, ** reż. K. Asher Levin, wyk. Thomas Jane, Liana Liberato (110 min)

TVP KULTURA

08:30 Informacje kulturalne
09:00 Polskie drogi (6)
10:40 Romans prowincjonalny ** - film obyczajowy Polska 1976, reż. Krzysztof Wierzbiański (90 min)
12:10 Reżyserzy VIII (3/10)
13:10 Alternatywy 4 (3/9) - serial kom. Polska 1986
14:15 Cwał - komedia Polska **** 1995, reż. Krzysztof Zanussi (120 min)
16:15 Polskie drogi (7)
18:00 Kulturalni (34) - mag.
18:55 Rawhide III
20:00 Kobiety i XX wiek (20th Century Women) *** - komedia USA 2016, reż. Mike Mills, wyk. Annette Bening, Elle Fanning (130 min)
22:10 Freddie Mercury – Wielki Mistyfikator - film dok. Wlk. Bryt. 12
23:45 Czekając na wyrok (Monster's Ball) **** - dramat psychologiczny USA/Kanada 2001, reż. Marc Forster, Roger Michell (125 min)
01:50 Strzępy - dramat obycz. **** Polska 2022, reż. Beata Dzianowicz, wyk. Michał Żurawski (110 min)

HBO

09:00 Prawdziwy ból - dramat obyczajowy USA/Polska 2024 (90 min)
10:30 Gru i Minionki: Pod przykrywką *** - film anim. USA 2024 (95 min)
12:05 Dotknięci miłością ** - dramat obycz. Wlk. Brytania/Irlandia 2024, reż. Polly Steele (110 min)
13:55 Bohemian Rhapsody *** - film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer (130 min)
16:05 Nocna suka - czarna komedia USA 2024, reż. Marielle Heller (100 min)
17:45 Wichrowe wzgórza ** - dramat obycz. USA/Wlk. Brytania 2026, reż. Emerald Fennell (135 min)
20:00 The Last Rifleman *** - dramat obycz. Wlk. Brytania/Irlandia 2023, reż. Terry Loane, wyk. Pierce Brosnan (100 min)
21:40 Bestie Boga (1/9)
22:35 Conan O'Brien wyla-tuje III (2) - serial dok.
23:15 Prawa ludzi - dramat ** woj. USA 2024, reż. Phil Blattenberger (95 min)
00:50 MaXXXine - horror *** USA/Wlk. Brytania/Nowa Zelandia 2024 (100 min)

CANAL+ PREMIUM

08:35 Pan Tadeusz - film **** obyczajowy Polska/Francja 1999 (150 min)
11:05 Łapu-Capu (210)
11:10 Peacock - dramat *** obycz. USA 2010, reż. Michael Lander (90 min)
12:40 LARP. Miłość, trolle i inne questy *** - komedia Polska 2025 (95 min)
14:15 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (7/9)
14:50 Historia Apple'a. Jak sprzedać rewolucję
15:45 Niania w Nowym Jorku *** - komedia romantyczna USA 2007 (105 min)
17:30 Hollywood Buzz (14)
18:00 Łapu-Capu (211)
18:05 Ultimatum Bourne'a **** - film sensacyjny USA/Niemcy/Francja/Hiszpania 2007 (115 min)
20:00 Jeniec wojenny - film ** sens. USA/Filipiny 2025, reż. Louis Mandylor, wyk. Scott Adkins (115 min)
21:55 8. mila - dramat obycz. **** USA/Niemcy 2002, reż. Curtis Hanson (110 min)
23:45 Droga do Vermiglio *** - dramat obycz. Włochy/F/B 2024 (115 min)
01:40 Tylko dzień i noc

KINO POLSKA

07:40 Przygody Myszki
08:00 Rzemiosła świata według Orskiej (3) - serial dok. Polska 2023
08:55 Jesteśmy razem - film dokumentalny Polska 2025
09:55 Żegnaj, Ameryko! - komediodramat Niemcy/Polska 1993, reż. Jan Schütte
11:45 C.K. dezerterzy, cz. 1 - film przygodowo-wojenny Polska/Węgry 1986
13:45 C.K. dezerterzy, cz. 2 - film przygodowo-wojenny Polska/Węgry 1986, reż. Janusz Majewski, wyk. Marek Kondrat, Zoltán Bezerédy
15:30 W zawieszeniu - dramat obycz. Polska 1987, reż. Waldemar Krzystek, wyk. Krystyna Janda
17:15 Pogranicze w ogniu (9,10) - serial sens. Polska 88
20:00 Kingsajz - komedia Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr
22:15 Słodko-gorzki - dramat obycz. Polska 1995, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Rafał Mohr, Rafał Olbrychski, Anita Werner, Bogusław Linda
00:10 Prawo ojca - dramat kryminalny Polska 1999, reż. Marek Kondrat, wyk. Marek Kondrat, Nina Roguż

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (4/9) - serial obycz. Wlk. Bryt. 2022
08:30 Przyjaciółki XVIII (7,8)
10:25 Świat według Kiepskich
14:50 Jak wytresować smoka II - film anim. USA/Indie 2014
17:00 Wkręceni II - komedia PL 2015, reż. Piotr Wereśniak
19:00 Ponad wszystko - dramat obyczajowy USA 2007, reż. Stella Meghie
21:00 Pretty Woman - komedia romantyczna USA 1990, reż. Garry Marshall
23:35 Wojna o jutro - film s.f. USA 2021, reż. Chris McKay

WARNER TV

07:35 Bajer z Bel-Air II (12,13/24) - serial kom.
08:40 Prawo Agaty VI (2)
09:40 Pełniejsza chata (8,9/13) - serial kom.
10:50 Teraz albo nigdy! (5/13)
12:50 Bajer z Bel-Air II
14:45 Pełniejsza chata
17:05 Superman - film s.f. USA/Wlk. Brytania 1978
20:00 Bez mojej zgody - dramat obycz. USA 2009
22:00 Mad Max - film sens. Aus. 1979, reż. George Miller
23:55 Batman i Robin - film fantasy USA/Wlk. Bryt. 1997

CINEMAX

11:15 Gorzkie złoto - western Niemcy/Urugwaj/Chile 2024
12:45 Transformers - film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay
15:05 Bez wiatru - dramat obycz. Bułgaria/Włochy 2024
16:35 Wyścig z czasem - film s.f. USA 2011
18:20 Barwy dźwięków - film animowany Japonia 2024
20:00 Fargo V (3,4/10)
21:30 Kingsman: Tajne służby - film sens. Wlk. Brytania/USA 2015, reż. Matthew Vaughn
23:35 Nie mów do mnie mamo - dramat obycz. Nor. 2025

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi
09:50 Detektywi (1/56)
10:55 Lekarze III (8)
11:55 Zapukaj do moich drzwi
13:55 Prawo Agaty VI (13)
14:55 Detektywi - serial dok.
16:05 Na Wspólnej (67,68)
17:10 Superbohaterowie (6)
17:45 Alfabet filmowy (14)
17:50 Monster Trucks - film przyg. Kanada/USA 2016
20:00 Tożsamość - thriller Wlk. Brytania/Niemcy/Francja/USA 2011
22:35 Ścigany - film sens. USA 1993, reż. Andrew Davis

FILMBOX+ ONE

07:45 Panna Marple VI (1/3)
09:45 Vera V (2/4)
11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher (8/13)
12:55 Poirot: Kurtyna XIII (5/5)
15:00 Strażnik Teksasu (15,16/26) - serial sens.
17:05 Vera V (3/4)
18:55 Poirot II (3/10) - serial krym. Wlk. Brytania 1990
20:00 Iluzja - thriller USA/Francja 2013, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg
22:35 Hulk - film sens. USA 2003, reż. Ang Lee
01:40 Cyborg - film s.f. USA 1989, reż. Albert Pyun

PARAMOUNT

09:25 Policyjna grupa pościgowa XIX - serial dok.
10:30 Pingwiny z Madagaskaru
11:00 Żony ze Stepford - film s.f. USA 2004
13:00 Czarodziejki III (5,7/22)
14:55 Pingwiny z Madagaskaru - serial anim.
15:25 W rytmie hip–hopu - melodramat USA 2001
17:50 Wojownicze żółwie ninja - komedia sens. USA 2014
20:00 Poszukiwacze zaginionej arki - film przyg. USA 1981
22:30 Świat w ogniu - thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bułgaria 2019

ROMANCE TV

10:30 Rosamunde Pilcher: Upragnione dziecko Amy - film obyczajowy Niemcy 2023
12:25 Bella Casa - komedia romantyczna Niemcy 2014
14:20 Malibu – Pocałuj żabę - komedia romant. Niemcy 2023
16:15 Rosamunde Pilcher: Dopóki jesteś - romans Niemcy 04
18:05 Górski lekarz (6/7)
20:00 Inga Lindström: Poszukując Ciebie - melodramat Szwecja/Niemcy 2019
21:55 Inga Lindström: Meandry miłości - film obyczajowy Niemcy 2007
23:50 Górski lekarz (6/7)

AMC

09:40 Legionista - film sens. USA 98, reż. Peter MacDonald
11:45 I uderzył grom - film sensacyjny USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
13:45 Miłość w Nowym Jorku - dramat miłosny USA 2000
15:55 Star Trek: W nieznane - film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
18:25 Aleksander - dramat hist. USA/Wlk. Bryt./Niemcy/Holandia/F/Włochy 2004
22:00 Przepowiednia - thriller USA 2002, reż. Mark Pellington
00:25 Anakonda IV: Krwawe ślady - film przyg. USA/Rum. 09

eprasa.pl aed9c3bb49

AXN

08:25 Ostry dyżur IV (14/22)
09:25 Castle VI (12,13/23)
11:20 Rekrut V (7,8/22)
13:10 Dowody zbrodni IV (16,17/24) - serial sens. USA
15:10 FBI IV (11,12/21)
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (8,9/24)
19:05 Castle VI (14,15/23)
21:05 Agenci NCIS: Hawaje III (2,3/10) - serial krym. USA 2024, wyk. Vanessa Lachey
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (8,9/24)
00:45 Castle VI (14/23)

EPIC DRAMA

08:30 Detektyw Murdoch XVIII
09:30 Wszystkie stworzenia duże i małe (2/6) - serial obycz.
10:30 Lekarze na start
12:00 Zatraceni w miłości
13:00 Sprawy pana Booka
14:05 Agenci NCIS XVI (14/24)
15:00 Panna Marple III (2/4)
17:00 Poirot: Tajemnica Błękitnego Ekspresu X (1/4)
19:00 Agenci NCIS XVI (15/24) - serial krym. USA 2019
19:55 Poirot V (8/8) - serial krym. Wlk. Brytania 1993
21:00 Detektyw Murdoch XIX
22:00 Agenci NCIS XVII (10/20)
22:55 Poirot V (8/8)

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (8, 9) - reality show Polska 2016
13:25 Kuchenne rewolucje (9, 11) - reality show Polska 25
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (6, 7) - reality show
17:05 Salon sukien ślubnych: Polska (2) - reality show
17:40 Kuchenne rewolucje
20:50 Zgłoś remont (5) - reality show Polska 2026
21:50 Jestem z Polski X (2/15) - serial dok. Polska 2022
22:50 Hotel Paradise (6)
23:45 Mroczne sekrety małżeńskie V (7,8/12) - serial dok.

TVN TURBO

08:20 101 napraw (8, 9)
09:20 Fani czterech kółek
11:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować V (2,3/16) - serial dok.
18:00 Raport Turbo (5059)
18:15 Wojny samochodowe
20:15 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (11,12/12)
21:15 Uwaga! Pirat (2)
22:00 Raport Turbo (5059)
22:15 Jeździć, obserwować VII (15/16) - serial dok.
23:00 Wojny samochodowe

BBC FIRST

08:40 Lewis (6/6)
09:40 Ojciec Brown III (15/15)
10:40 Śmierć pod palmami VIII
11:45 Z pamiętnika położnej
12:55 Śmierć pod palmami
15:00 Ojciec Brown XI (8/10)
16:00 Lewis - serial krym.
17:00 My Life is Murder III
18:00 Morderstwa w Midsomer XVII (4/4) - serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami VIII
21:00 Line of Duty – Wydział wewnętrzny II (4,5/6)
23:25 Po powodzi (2/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2024

FX

09:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (1/22)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (22,23/25)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (3,4/18)
13:45 Agenci NCIS X (3,4/24)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (24,25/25)
17:25 Z Archiwum X IV
19:15 Agenci NCIS: Sydney III
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (5,6/18)
22:00 Zakłamanie
22:55 Z Archiwum X IV (13/24)
23:55 Adrenalina II. Pod napięciem - film sens. USA 2009

HGTV

09:00 Poszukiwacze domów
10:00 Remontujemy dom na plaży XI - serial dok.
10:55 Kamera, akcja, wpadka!
12:00 Odlotowy ogród (3)
12:35 Nowe życie w starym domu V (1) - serial dok.
14:30 Mieszkanie na miarę III
16:30 Polowanie na ogród IX
18:15 Weekendowa metamorfoza (7) - reality show
19:05 Pogromcy chaosu (5)
20:05 Dorota was urządzi V
21:35 Będzie pięknie (8/8)
22:35 House Hunters (9, 10, 11, 12) - reality show

BBC LIFESTYLE

11:30 Na bogato: sekrety pierwszej klasy - serial dok.
12:30 Luksusowe koleje Szkocji z Alanem Cummingiem
13:35 Wielkie australijskie wypieki VI (6) - serial dok.
14:45 Bake off: zawodowcy
15:45 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (15, 16)
17:50 Na bogato: sekrety pierwszej klasy - serial dok.
18:50 Mistrzowie szycia (9)
19:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (4) - show
21:00 10 lat mniej w 10 dni II
22:00 Sarah Beeny: moja walka z rakiem piersi

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół (8/24)
08:55 Przyjaciele VII
11:55 Teoria wielkiego podrywu V - serial komediowy
14:30 Dwóch i pół (9,10,11,12/24) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VII (23,24,1,2,3,4/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu V - serial kom.
22:00 The Office PL III (3,4) - serial kom. Polska 2023
23:05 Comedy Club (10, 11)
00:05 Miasteczko South Park VII (13,14/15) - serial anim.

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex IX (3)
09:30 Rodzinka.pl VI (14/26)
10:05 Klan - telenowela
10:35 Ranczo (12,13/13)
12:25 Komisarz Alex XXV (12)
13:25 Ojciec Mateusz 33 (6,7)
15:25 Komisarz Alex IX (4) - serial krym. Polska 2017
16:15 Na sygnale
17:25 Ranczo II (1,2/13)
19:30 Ojciec Mateusz 33 (8)
20:30 Komisarz Alex XXV (13) - serial krym. Polska 2026
21:30 Ranczo II (3,4/13) - serial kom. Polska 2007
23:30 Ojciec Mateusz 33 (9,10) - serial krym. Polska 2025

CANAL+ KUCHNIA

13:45 Włoskie życie Sophie Grigson (3,4) - serial dok.
14:40 U sąsiadów w kuchni
15:45 Jakubiak rozgryza Polskę (10) - mag. kulinarny
16:10 Nie tylko kimchi (1)
16:40 Jamie Oliver (5, 9)
18:30 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (1) - program rozrywkowy
19:25 m jak mięso (7)
19:50 Nico wrzuca na ruszt (3)
20:20 Sekrety gigantów fast foodu (1/3) - serial dok.
21:15 Anthony Bourdain VII
23:55 Top Chef (3)

CANAL+ DOMO

11:10 Ucieczka na wieś XXII
12:05 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
13:05 Pokochaj lub sprzedaj
14:05 Cudotwórcy – pod presją (12) - serial dok. USA 2026
15:00 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
15:55 Małe-wielkie zmiany
16:50 Gardeners' World (16)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty: nasza ulica III - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy – pod presją (13) - serial dok. USA 2026
22:00 Pokochaj swój ogród

PLANETE+

13:40 Planeta Kalifornia (1/2)
14:50 Żywioły w akcji. Ziemia na krawędzi (1) - serial dok.
15:55 Niezwykłe podróże koleją XIV (7) - serial dok.
17:00 Świat z góry (9,10/14)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (9,10)
18:40 Ewangelia dobrobytu. Historia kapitalizmu
19:50 Osierocone. Dzieci i wojna (2) - serial dok.
20:50 Operacja Barbarossa
22:00 Przed katastrofą - film dok. Francja 2021
23:10 Legendarne bitwy II

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Zoom na architekturę
09:00 Uliczne laboratorium
09:30 Wyprawa w nieznane VI
11:00 Gorączka złota XVI
12:00 Przemytnicy: na morzu
13:00 Wyzwanie: przetrwanie
14:00 Nagi instynkt przetrwania – 21 dni samotności (6/8)
15:00 Złomowisko PL VIII (15)
16:00 Łowcy opali VIII (20/20)
17:00 Kroniki policyjne (7)
18:00 Specjalistki
19:00 Nagi instynkt przetrwania VI (3,4/17) - serial dok.
21:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (11/11)
22:00 Złoto drwali II (7/8)

TVP HISTORIA

08:35 Dom (3/7) - serial obycz.
10:05 Wszystkie kolory świata
12:05 Podziemne Włochy II
13:15 Wojny Rosji (1/3)
14:00 Dom (4/7) - serial obycz.
15:40 Sensacje XX wieku
17:45 Wojenne dziewczyny (4)
18:30 Wszystkie kolory świata
19:30 Flesz historii (777)
20:00 Zatoka szpiegów (2/9)
20:50 Największe tajemnice monarchii - serial dok.
21:55 Powstanie Sejneńskie 1919 - film dok. Polska 2018
22:50 Sensacje XX wieku (23, 22) - program historyczny

HISTORY

11:15 David Duchovny: archiwum tajemnic II (13)
12:10 Gwiazdy lombardu XX
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (20/26)
14:50 Największe tajemnice świata VII (2) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Największe tajemnice świata VII (1/10) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 Łowca historycznych skarbów (5) - serial dok.
22:00 Wojny magazynowe XVI

NATIONAL GEOGRAPHIC

12:00 Ekstremalne katastrofy
15:00 Katastrofa w przestworzach XXI (6/10) - serial dok.
16:00 Zaginione skarby Biblii: tajemnice wiary - serial dok.
17:00 Klucz do przepowiedni
18:00 Otchłań: powstanie i upadek nazizmu (10/10)
19:00 Złoto Hitlera (3/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XVIII (3/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Supermaszyny na morzu III (2)
22:00 Premiera: Ekstremalne katastrofy II - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie (9,10/26) - serial anim.
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici IX
10:00 Gwiazdy lombardu XXIII
12:00 Tajemnice II wojny światowej - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIII (12,1) - serial dok.
14:00 Kroniki Hitlera (13/13)
15:00 Truckersi przez Australię IX (11/13) - serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie V
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Poszukiwacze historii VI
23:00 Park jurajski Hitlera

BBC EARTH

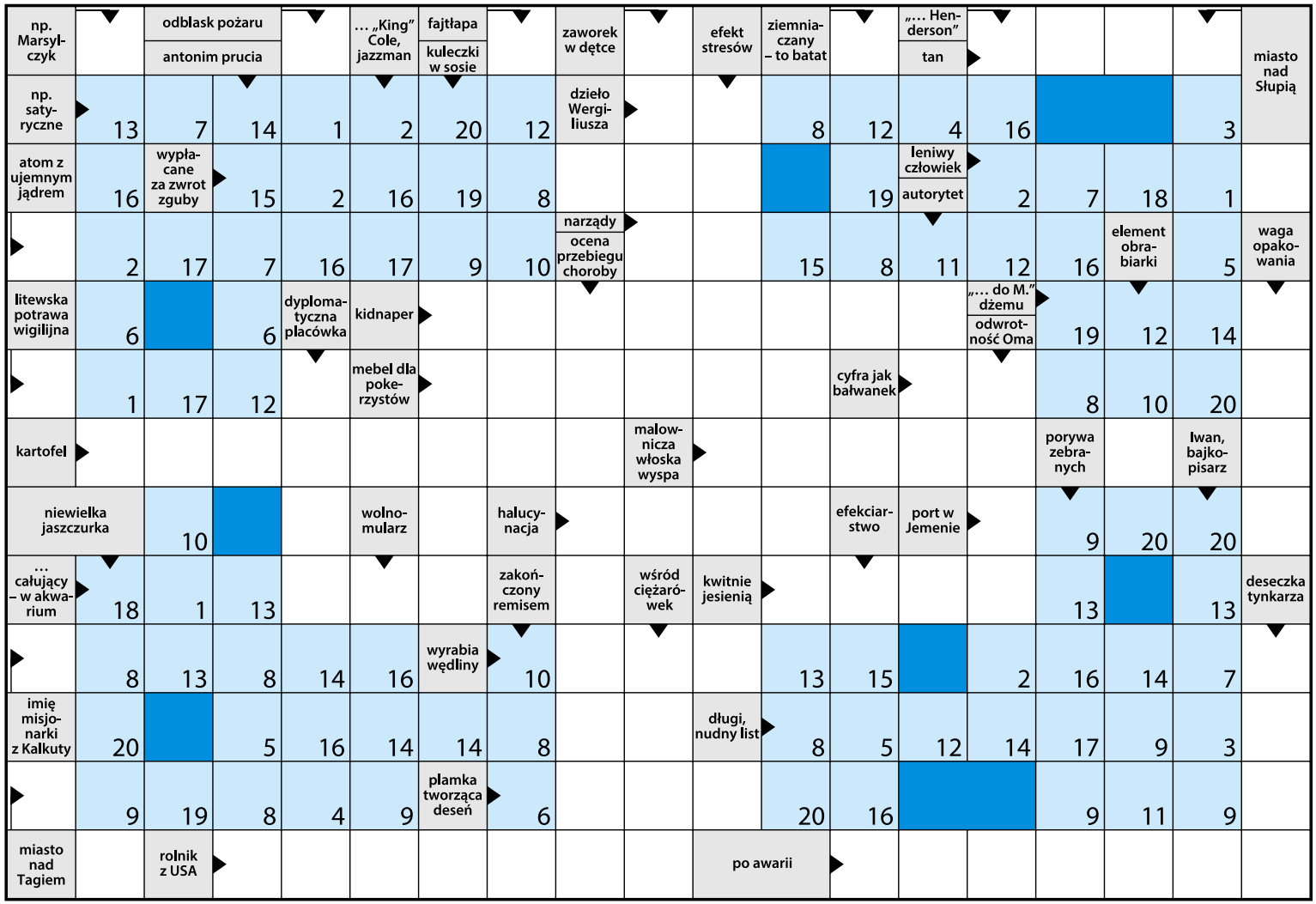
11:25 Zabójcza pogoda VI
12:25 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem
13:25 Dzika Francja - serial dok.
14:30 W okowach mrozu VII
15:30 Życie na pustkowiu IX
16:30 Fenomeny współczesnego życia II (2/6) - serial dok.
17:40 Dzika Francja - serial dok.
18:45 Amazonia z Robsonem Greenem (1) - serial dok.
19:45 Planeta zmian: na ratunek rzekom - film dok.
20:55 W okowach mrozu VII
22:55 Cała prawda o naszych zębach (2/2) - program dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

09:05 Tajne bronie II wojny światowej (1/6) - serial dok.
10:15 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
11:20 Jeden dzień w Auschwitz
12:25 Jak inżynieria zmieniała świat (1,2,4,3/8) - serial dok.
16:20 Tajne bronie II wojny światowej (2/6) - serial dok.
17:30 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
18:40 Starożytna apokalipsa
19:50 1776: niepodległość USA
21:00 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (1/8)
22:05 Majowie: wojna pięciu królestw (4) - serial dok.

eprasa.pl aed9c3bb49

szyfropanorama

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Rozwiązanie krzyżówki

11	7	10	9	11	2	16
6	12	14	15	16		

Rozrywka w „Wyborczej”

Codzienna porcja łamigłówek od poniedziałku do soboty na ostatniej stronie „Gazety Wyborczej”

JAK ROZWIĄZAĆ SZYFROPANORAMĘ?

Część „panoramiczną” należy rozwiązać jak zwykłą krzyżówkę panoramiczną. Przy okazji część liter z wpisywanych haseł wypełni niektóre pola zaznaczone kolorem, czyli te należące do szyfrokrzyżówki. W niej każdej liczbie odpowiada inna litera. „Rozkodowane” litery można wpisywać do pustych pól pod diagramem (pola 1-20).

Aby odczytać hasło trzeba przepisać je do właściwych kratek w polu „rozwiązanie krzyżówki”.

Rozwiązanie z wydania 21 sierpnia:
PĘCZEK RZODKIEWKI

APLIKACJA WYBORCZEJ

Jeszcze więcej rozrywki w aplikacji i na ostatniej stronie „Gazety Wyborczej”

wyborcza

PROSTO Z POLSKI
TYGODNIK

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktor prowadząca **Małgorzata Szlachetka** wyborcza.pl

Podlaskie

Pogoń za pumą

Przez cztery dni i noce około setka myśliwych zasadzała się na pumę, która miała pojawić w gminie Jedwabne. Przeczesywali lasy z noktowizorami i termowizorami. Pumy nie odnaleźli.

Maciej Chołodowski

Intensywne poszukiwania pumy w gminie Jedwabne trwały do niedzieli 23 sierpnia. Myśliwi przeczesywali lasy nawet nocami z użyciem noktowizorów i termowizorów. Jak mówi łowcza okręgowa w Łomży Urszula Sokólska, nocą z piątku na sobotę zaangażowało się w jej poszukiwania – na prośbę burmistrza Jedwabnego Adama Niebrzydowskiego – około stu myśliwych.

• **Informacje o pumach w Polsce pojawiały się ostatnio kilkakrotnie. W większości były to doniesienia fałszywe** FOT. PASCAL HUOT / SHUTTERSTOCK

Wypatrywania z ambon, pieszo, z samochodów

– Ostatni weekend był bardzo ciężki, także i dla mnie, bo osobiście zaangażowałem się w tę akcję. To były dla nas nieprzespane noce. Sama dyżurowałam do godz. 4 – mówi Jabłońska w poniedziałek, 24 sierpnia.

Relacjonuje: – Jedni myśliwi wypisywali się z dyżurów, drudzy na nie wpisywali. Na samym tylko terenie gdzie ta puma była widziana było ich około setki. W innych rewirach też byli. Wypatrywali pumy z ambon, ale też podczas pieszych kontroli terenu i z samochodów. Intensywne poszukiwania zakończyliśmy, ale wciąż będziemy czuwać, w miarę swoich zawodowych możliwości.

Czy pani wierzy, że pojawiła się faktycznie puma? – dopytujemy łomżyńską łowczą. Przyznaje: – Wierzę. Potwierdził te informację mój kolega myśliwy z okręgu, który też ją widział jakieś półtora tygodnia temu. To racjonalnie myślący, mądry człowiek, nie ma zapędów, żeby tworzyć bajki. Zauważył ją kiedy pojechał na rogacza. To były sekundy, ta puma mu tylko śmignęła, ale był pewien, że było to właśnie to zwierzę, a nie np. ryś, który ma inne uszy.

Jabłońska przypuszcza, podobnie jak burmistrz Jedwabnego: – To może być zwierzę, które uciekło z nielegalnej hodowli.

Burmistrz Niebrzydowski komentuje: – Być może ta puma przemieściła się w północnym kierunku, do sąsiedniej gminy Przytuły, bo tam ostatecznie miała być widziana. Takie mieliśmy sygnały, ale pewności co do tego nie ma.

Zaznacza przy tym, że namierzenie takiego zwierzęcia w tych warunkach jest bardzo trudne, nawet z ambon. – Na naszych terenach jest mnóstwo pół kukurydzy, które są wysokie na 3-4 metry – tłumaczy.

Komunikat: Nie jest to żart ani fake news

Przypomnijmy, że informację o możliwym pojawieniu się pumy w gminie Jedwabne tutejszy urząd gminy opublikował na swojej stronie internetowej 19 sierpnia. Z komunikatu wynikało, że wiadomość o możliwym pojawieniu się pumy władzom Jedwabnego przekazał jeden z rolników, a miał zwierzę to dostrzec poprzedniego dnia, czyli 18 sierpnia. Rolnik, który twierdził, że widział pumę, relacjonował: – Jechałem rano samochodem, kiedy na skraju lasu zobaczyłem płowe zwierzę wysokości do kolan. Początkowo myślałem, że to sarna, ale było znacznie dłuższe i miało dosyć długi puszysty i zakręcony do góry ogon. Łba nie widziałem, więc zawróciłem, żeby przyjrzeć się dokładniej, ale już schowało się w lesie. Szukałem śladów łap, ale tam jest trawa, więc nie było żadnych. Sprawdziłem potem w internecie i pasowała mi tylko puma.

W komunikacie na stronie Urzędu Gminy Jedwabne napisano: „Nie jest to żart ani fake news. Puma może się przemieszczać średnio 20 km dziennie. Prosimy o zachowanie ostrożności i w miarę możliwości niewchodzenie do lasów!". Zaapelowano do mieszkańców o zachowanie najwyższej ostrożności oraz całkowite powstrzymanie się od prób poszukiwania zwierzęcia.

O możliwości pojawienia się pumy, władze Jedwabnego powiadomiły miejscowe nadleśnictwo, koła łowieckie, policję oraz Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska.

W czwartek 20 sierpnia po południu burmistrz Jedwabnego Adam Niebrzydowski stwierdził: – Na numer 112 zgłosił się mieszkaniec wsi Pawełki, oddalonej o 5-6 km od poprzedniego miejsca, gdzie miała być widziana puma i oświadczył, że widział właśnie pumę w środę 19 sierpnia jakieś 50 m od swojej stodoły. Poprosiłem łowczą okręgową w Łomży Urszulę Sokólską, aby myśliwi przeszukali teren. Oczywiście nie chodzi, aby to zwierzę zabić, ale żeby uśpić, bo to dzikie zwierzę może być niebezpieczne dla ludzi.

Do jedwabieńskiego urzędu nadesłano też zdjęcie pumy jaka miała przechadzać się asfaltową jezdnią przy domach. Burmistrz Niebrzydowski i jego urzędnicy od razu byli jednak pewni, że to zdjęcie wygenerowane przez AI.

Ludzie w kotach i innych zwierzętach zaczęli widzieć pumy i to jest pareidolia, zjawisko psychologiczne polegające na dopatrywaniu się znanych kształtów czy twarzy w przypadkowych obiektach

PROF. RAFAŁ KOWALCZYK
z Instytutu Biologii Ssaków PAN w Białowieży

Prof. Kowalczyk: zapanowała pareidolia

Informacje o rzekomym pojawieniu się w Polsce pum były się ostatnio w Polsce kilkakrotnie. W większości były to doniesienia fałszywe. Cały czas w sieci zamieszczane są zdjęcia tych zwierząt wytworzone przez AI. Jedyny potwierdzony dotąd fakt dotyczący pojawienia się pumy odnotowano w pierwszej połowie lipca w zachodniopomorskiej gminie Polanów. Kiedy w jeden z niedzielnych wieczorów puma wyszła z lasu w okolicach wsi Karsinka, została uśpiona. Tutaj zwierzę to zauważył myśliwy jednego z kół łowieckich podczas polowania i nagrał je z bliskiej odległości. W przypadku rzekomej pumy w gminie Jedwabne takich nagrań czy zdjęć nie ma.

Do informacji o pojawieniu się pumy w jedwabieńskiej gminie sceptycznie podchodzi prof. Rafał Kowalczyk z Instytutu Biologii Ssaków PAN w Białowieży. Mówi: – Zapanowała w Polsce jakaś moda na pumy, a nawet pumia histeria. To jest efekt złapania pumy w Zachodniopomorskiem.

Ludzie w kotach i innych zwierzętach zaczęli widzieć pumy i to jest pareidolia, zjawisko psychologiczne polegające na dopatrywaniu się znanych kształtów czy twarzy w przypadkowych obiektach. Mieliśmy już do czynienia w Polsce z takim zjawiskiem np. w przypadku szakali. Okazywało się ostatecznie, że to były lisy ze świerzbem czy psy.

Zwraca uwagę: – Jeśli pojawiają się zdjęcia takich dzikich zwierząt, informacje powinny weryfikować służby. Rozumiem, że władze gmin wolą dmuchać na zimne, ale nie powinny w komunikatach od razu wzywać do barykadowania się w domach, pozamykania w nich dzieci i zwierząt. Bez dokumentacji zdjęciowej, filmowej, powinny to być ostrożne komunikaty z zastrzeżeniem, że doniesienia są sprawdzane i z podkreśleniem, że nie ma na razie żadnych powodów do niepokoju.

Według prof. Kowalczyka, angażowanie myśliwych czy policji w przypadku niepotwierdzonych jednoznacznie przypadków pojawienia się pum, może wzbudzać jedynie strach i panikę. – Odłowienie takiego osobnika jest niezwykle trudne. W Zachodniopomorskim ułatwiał to fakt, że była to młoda, kilkumiesięczna puma, która jeszcze samodzielnie nie potrafiła polować. W przypadku dorosłej pumy, to szukanie igły w stogu siana – mówi.

Trzymanie w domach lub hodowlach zabronione

Prof. Kowalczyk przypomina, że puma jak każde dzikie zwierzę będzie unikać człowieka. – Pumy są samotnikami, prowadzą głównie nocny tryb życia. Jeśli jednak puma trzymana była w niewoli, jej poziom bojaźni przed człowiekiem może być obniżony. Tak jak to było z pumą schwytaną w Zachodniopomorskiem – mówi.

Pumy polują na większe zwierzęta. W podlaskich warunkach mogłyby to być sarny czy jelenie, najczęściej tu występujące. Zamieszkują obie Ameryki, w różnym klimacie. Mogą zasiedlać nawet kilkaset kilometrów kwadratowych, pod warunkiem, że to nie wędrujące osobniki.

– Klimat w Polsce nie stanowi dla nich bariery, w Europie pumy jednak nie występują. W Polsce można je przetrzymywać jedynie w ogrodach zoologicznych lub do celów naukowych. Prywatne trzymanie takich zwierząt w domach lub hodowlach jest surowo zabronione. Zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Środowiska z 2011 r. są na liście najbardziej niebezpiecznych zwierząt, zagrażających życiu i zdrowiu ludzi

W grudniu 2025 r. głośno było prawomocnym wyroku, na który Sąd Okręgowy w Sosnowcu skazał opiekuna pumy Nubii. Mężczyzna kupił to zwierzę za granicą, trzymał je przez sześć lat w swoim domu, wystawiał na pokazach i mimo wyroku sądu nie chciał oddać.

Wcześniej, w lutym 2020 roku, sąd zobowiązał mężczyznę do oddania pumy do ogrodu zoologicznego w Poznaniu. Prokuratura przedstawiła mężczyźnie zarzuty znęcania się nad tym zwierzęciem poprzez trzymanie go w niewłaściwych warunkach, prezentowania na różnych imprezach w celach zarobkowych, zaniechania wydania zwierzęcia mimo odpowiedniego postanowienia sądowego oraz narażenia na niebezpieczeństwo pracowników zoo, którzy przyjechali odebrać zwierzę.

Sąd Rejonowy w Zawierciu uznał, że mężczyzna jest winny i orzekł wobec niego karę – rok pozbawienia wolności w zawieszeniu na dwa lata oraz zapłatę dwóch tysięcy złotych nawiązki dla Fundacji Viva!. Sosnowiecki Sąd Okręgowy podtrzymał tę decyzję. ●

eprasa.pl aed9c3bb49

Lubelszczyzna. Spór o nocne imprezy nad jeziorem Piaseczno

Czy strefa ciszy już nie obowiązuje?

Właściciele domków letniskowych nad jeziorem Piaseczno skarżą się na głośne imprezy w weekendy przy plaży. Muzykę i basy słychać w odległości nawet kilka kilometrów od baru. Przedsiębiorcy odpowiadają, że turyści chcą się bawić.

Kamil Kulig

Jezioro Piaseczno na Lubelszczyźnie, głębokie na 39 metrów, to raj dla nurków i wczasowiczów, którzy kąpią się w wodzie pierwszej klasy czystości i odpoczywają na piaszczystych plażach. W okolicy jeziora są całe osiedla domków letniskowych. Na plaży znajdują się bary. Jednak to sąsiedztwo bywa uciążliwe.

Właściciele działek nad jeziorem Piaseczno protestują: – Ostatnio muzykę puszczał didżej. Słyszeliśmy m.in. radzieckie piosenki, jak „Biełyje rozy", co nie wydaje się dobrym pomysłem, szczególnie na wschodzie Polski, gdzie spadają rosyjskie drony i rakiety – mówi Karol.

Jego działka jest położona po północno-wschodniej stronie jeziora. Karol, poprosił nas o „interwencję w sprawie ciągłych zakłóceń ciszy nad jeziorem Piaseczno". Wyjaśnia, że głośne dyskoteki z muzyką disco polo odbywają się tam co weekend i trwają do późnej nocy.

„Burzą spokój wypoczywających ludzi" i nie dają spać. Dodaje, że muzyka jest doskonale słyszalna nawet trzy kilometry od baru, mimo zamkniętych okien.

• **Jedna z dyskotek w Okunince nad Jeziorem Białym** FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wspomniana Okuninka to miejscowość niedaleko granicy z Białorusią. Jest tam jezioro Białe, najpopularniejsze na Lubelszczyźnie. Przed dwoma laty pisaliśmy, że radni z Włodawy wprowadzili tam ciszę nocną od północy do godz. 6 nad ranem. Była to odpowiedź na apele właścicieli ośrodków wypoczynkowych i wczasowiczów, którzy protestowali przeciw nocnemu hałasowaniu w Okunince.

TO STRASZNIE JEST MĘCZĄCE, NIE MOŻEMY SPAĆ

„Jezioro Piaseczno od zawsze słynęło ze spokoju i przyrody w przeciwieństwie do innych rozrywkowych lokalizacji. Od zawsze ludzie przyjeżdżali właśnie tam, odpocząć od zgiełku miasta. Czy strefa ciszy nad jeziorem Piaseczno, już nie obowiązuje? Pomyślcie Państwo, czy chcecie z tak pięknego miejsca zrobić kolejną Okuninkę pełną pijanych i ordynarnych pseudowczasowiczów?" – pyta czytelnik „Wyborczej".

Przecież nad jeziorem Piaseczno obowiązuje strefa ciszy, jest zakaz dla motorówek. A grać przez całą noc i do czwartej nad ranem można? To zwierząt nie płoszy? To strasznie jest męczące, nie możemy spać

KAROL
jeden z właścicieli działek nad jeziorem Piaseczno

– Przecież nad jeziorem Piaseczno obowiązuje strefa ciszy, jest zakaz dla motorówek. A grać przez całą noc i do czwartej nad ranem można? To zwierząt nie płoszy? To strasznie jest męczące, nie możemy spać. Jeśli to się nie zmieni, to będziemy za każdym razem dzwonić na policję, bo to jest nie do wytrzymania – mówi Karol.

Jezioro Piaseczno znajduje się na terenie Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie" i z tego wynika zakaz używania tu łodzi z napędem motorowym.

LUDZIE CHCĄ SIĘ POBAWIĆ I JA SIĘ IM NIE DZIWIĘ

Ciocia Karola, Małgorzata, ma domek jeszcze bliżej plaży. Jest na emeryturze i całe wakacje spędza na działce.

– Ale weekendy są nie do wytrzymania. Próbuję usnąć i kręcę się z boku na bok. Leżę w łóżku, a basy są tak nisko włączone, że przenikają całe ciało. Wszystko w domu drży. Niektórzy sąsiedzi przestają przyjeżdżać na weekendy, bo przy takiej głośnej muzyce nie da się usnąć, nawet jak zamknięte są wszystkie okna – mówi kobieta.

– Po brzuchu jeżdżą jak czołgi z tymi basami. Jak chcą, to niech się bawią, ale nie tak, że inni ludzie nie mogą spać do pierwszej w nocy – dodaje.

Rzeczniczka policji w Łęcznej, asp. szt. Magdalena Krasna informuje, że w tegoroczne wakacje nad jeziorem były jedynie dwa potwierdzone przypadki zakłócenia ciszy nocnej. Była to głośna dyskoteka w Resorcie Piaseczno na zachodnim brzegu jeziora i impreza okolicznościowa w remizie OSP Rozpłucie Pierwsze. Po przyjeździe funkcjonariuszy muzykę wyciszono. Były też inne zgłoszenia, ale policjanci na miejscu nie potwierdzili zakłócenia ciszy nocnej.

– Ludzie chcą się pobawić i ja się im nie dziwię. Bo sama kiedyś byłam młoda i nie chciałam przyjeżdżać tu na stypę, tylko się rozerwać. Ale jest też druga strona medalu, starsze osoby, które chcą odpocząć – podkreśla osoba prowadząca działalność nad Piasecznem. – Wody w jeziorze jest mało, imprezy to na pewno skuteczny sposób na przyciąganie turystów – przyznaje.

BĘDĘ PROSIŁA „GRAJKÓW", BY MNIEJSZE BASY DAWALI

Przy północno-wschodnim brzegu są obok siebie trzy bary: Koneser, Oaza i Neptun. Chociaż nasz czytelnik w mailu wskazywał na inne miejsce, ustaliliśmy, że głośna muzyka do późnych godzin gra w weekendy w barze Neptun. – Co tydzień mamy dyskoteki, od godziny 20 do pierwszej w nocy. Ludzie chcą się bawić. Czasem przyjeżdża policja, to wyciszamy – mówi Małgorzata Leśnik, która dzierżawi bar Neptun.

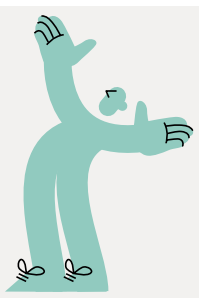
Co powie emerytce, która nie może spać przez głośne basy? – Przyznaję, że raz był didżej, który włączył takie głośne basy. Ale on już nie będzie u mnie grał, bo ludzie się skarżą i mi też to nie odpowiada. Wiem, jakie to jest uciążliwe. Bardzo dobrze rozumiem tę panią. Będę prosiła „grajków", by mniejsze basy dawali – mówi Małgorzata Leśnik, która z nocnych dyskotek nie zamierza rezygnować.

Wójt gminy Ludwin, gdzie znajduje się jezioro Piaseczno, również otrzymał tę samą skargę, która wpłynęła na naszą redakcyjną skrzynkę.

– W tym roku nie mieliśmy do tej pory podobnych zgłoszeń, a sezon powoli się już kończy. Zwrócimy uwagę osobie prowadzącej bar, by nie dochodziło tam już do zakłóceń ciszy nocnej – zapewnia wójt Andrzej Chabros.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34449641

Słówko NOWOŚĆ
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

POBIERZ Z Google Play Pobierz w App Store

OGŁOSZENIE PŁATNE Bydgoszcz-Toruń/34449536

Prezydent Miasta Włocławek działając w oparciu o art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r., poz. 399 ze zm.) podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Włocławek, przy ul. Zielony Rynek 11/13 i ul. Kościuszki 12 oraz na stronie internetowej www.bip.um.wloclc.pl, zostały wywieszone na okres 21 dni, wykazy nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy.

OGŁOSZENIE PŁATNE Szczecin/34449623

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO

Dyrektor Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego w Szczecinie

działając zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2026, poz. 399 t.j.) informuję, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Oddziału przy ul. Potulickiej 2/ ul. Księcia Sambora 4 wywieszony został wykaz **nieruchomości gruntowej, stanowiącej zabudowaną działkę, położoną w Świdwinie przy ul. Niedziałkowskiego 1, dz. nr 375/3 o pow. 0,0199 ha**; jednostka ewidencyjna: 321601_1, Świdwin; obręb ewidencyjny: 0009, 009, (KO2B/00018867/6), **zabudowanej budynkiem handlowo – usługowym, stanowiącym niezakończoną budowę bez pozwolenia na użytkowanie** o pow. użytkowej 101,08 m²
Nieruchomość przeznaczona do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego.
Pełna treść ogłoszenia wykazu została opublikowana na stronie internetowej www.amw.com.pl i w Biuletynie Informacji Publicznej.
Wszelkie informacje można uzyskać pod numerem tel. 91 447 2029.

Oddział Regionalny w Szczecinie • ul. Potulicka 2, 70-952 Szczecin, skr. poczt. 1100
Sekretariat: tel. 91 447-20-00, Kancelaria: tel. 91 447-21-10, faks 91 447-20-01
e-mail: szczecin@amw.com.pl • www.amw.com.pl

WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ

eprasa.pl aed9c3bb49

Kielce/34444985

EDEKA center Schwedt
ODER-CENTER
ZAKUPY W SCHWEDT

Oferta obowiązuje od 24 do 29.08.2026 lub do wyczerpania zapasów.

Czekolada Milka
różne rodzaje
1 kg = 13,06/12,33 €
opak. 85/90 g
-44%
1.11

Lenor do płukania
różne rodzaje
1 pranie = 0,07/0,06 €
opak. na 32/38 prań
-19%
2.29

Persil do prania
różne rodzaje
1 pranie = 0,22 €
różne wielkości opakowań
-10%
15.99

Kawa Dallmayr Prodomo
różne rodzaje, 1 kg = 13,98 €
opak. 500 g
-30%
6.99

Duplo lub Kinder Czekoladki
różne rodzaje
1 kg = 13,68/11,86/11,32 €
opak. 182/210/220 g
-24%
2.49

Batoniki Balisto
różne rodzaje, 1 kg = 13,45
opak. 148 g
-42%
1.99

Wszystkie ceny w euro.

EDEKA center · Landgrabenpark 1 · 16303 Schwedt/Oder · godziny otwarcia: pon. – sob. 8:00 – 20:00

Wydawca: Dritte EDEKA-Markt Minden-Hannover GmbH, Wittelsbacherallee 61, 32427 Minden

Otwieramy ponownie od 14.9

Zrób sobie znowu Urlop!

Przez cały dzień kąpiele, korzystanie z sauny lub relaks w jacuzzi.

Bilet całodniowy za jedyne 20€

Nowość!
Nasz komples saunowy jest teraz jeszcze bardziej Wellness

AquariUM
Das Erlebnisbad in Schwedt.
www.aquarium-schwedt.de

Szczecin/34445913

eprasa.pl aed9c3bb49

Podhale. W Szaflarach wrze przed referendum

Król chce odwołać wójta, w tle konflikt w PiS

Oficjalnie chodzi o 31 mln zł długu, rozkopane drogi i niejasną przyszłość geotermii. Ale w komitecie dążącym do odwołania wójta Szaflar znalazł się Jacek Król, prawa ręka Anny Paluch, posłanki PiS. Czy referendum jest kolejnym starciem w 15-letniej wojnie o władzę na podhalańskiej prawicy?

Piotr Starmach

Formalnie najważniejszy jest starosta, ale politycznie coraz więcej osób patrzy na Króla. On czuje się silny, bo stoi za nim Hanka (Anna Paluch, posłanka PiS znana z tego, że zajmuje mieszkanie komunalne, mimo osiągania stosunkowo wysokich dochodów – przyp. red.). Próbuje budować wpływy w jednostkach powiatu, wśród radnych i strażaków – mówi w rozmowie z „Wyborczą" jedna z osób będących blisko władz powiatu. Dlaczego Król chce odwołać wójta Szaflar Rafała Szkaradzińskiego, skoro ten drugi również sympatyzuje z partią Kaczyńskiego?

CO MIESZKAŃCY SĄDZĄ O REFERENDUM?

Jesteśmy w samym centrum Szaflar. Nieopodal kościoła parafialnego znajdujemy sklep ogólnopolskiej sieci spożywczej. Gdy tylko wchodzimy do środka i pytamy o referendum, kasjerka odkłada wszystko na bok i spogląda na nas z pobłażaniem. – Nie będę głosować – odpowiada stanowczo. Wyjaśnia: – Kompletnie nie zgadzam się z tym referendum. Uważam, że mamy bardzo dobrego wójta, który wiele dobrego zrobił dla naszej gminy. To powinno być wystarczającym argumentem przeciwko głosowaniu.

A jednak klamka już zapadła: w niedzielę 4 października mieszkańcy gminy Szaflary pójdą do urn. Odpowiedzą na pytanie, czy dotychczasowy wójt Rafał Szkaradziński powinien stracić stanowisko przed końcem kadencji. Im dalej od centrum Szaflar, tym bardziej zmieniają się nastroje.

GÓRALE ODWOŁAJĄ WÓJTA?

Docieramy do osiedla, przez które prowadzona jest magistrala geotermalna. Droga jest rozkopana, a ciężki sprzęt całkowicie blokuje przejazd. Mieszkańcy opowiadają, że gigantyczne korki stały się tutaj codziennością. W weekend do sklepu albo kościoła rozsądniej iść pieszo niż próbować wydostać się samochodem.

– Wpisałem się na listę, miałem być odbiorcą, ale wygląda na to, że geotermia mnie ominie – słyszymy od pana Marka, który wskazuje ręką na wykop po drugiej stronie drogi.

Mężczyzna opowiada, że powstająca magistrala ciepłownicza docelowo ma połączyć geotermię podhalańską z Nowym Targiem. Mieszkańcy Szaflar mają również skorzystać z ekologicznego ciepła. – Ale tylko ci, którzy znaleźli się na trasie inwestycji – dodaje z rozgoryczeniem.

W ostatnich latach Szaflary stały się znane w całej Polsce dzięki rekordowemu odwiertowi, który miał sięgnąć siedmiu kilometrów w głąb ziemi. Ostatecznie, z powodu wyjątkowo twardych skał, zakończono go na głębokości około sześciu kilometrów. Gorącą wodę znaleziono wcześniej, na kilku poziomach.

Jedni widzą w geotermii historyczną szansę. Szaflary mogą stać się regionalnym centrum ekologicznej energetyki, a mieszkańcy zyskać ogrzewanie niezależne od węgla i gazu. Dla innych – w tym dla pana Marka – te ambitne plany pozostają jedynie obietnicami wójta bez pokrycia.

– Kto będzie tym zarządzał? Gmina, spółka państwowa, Geotermia Podhalańska czy jeszcze ktoś inny? Jaka będzie cena ciepła? Czy będzie konkurencyjna? Gdzie będą przyłącza? Od dawna pytamy o to pana wójta i nie dostajemy odpowiedzi – wylicza mężczyzna.

• **Jedni widzą w Rafale Szkaradzińskim (na zdjęciu) skutecznego gospodarza Szaflar, inni zarzucają mu zadłużenie gminy i niespełnione obietnice związane z geotermią. Za buntem mieszkańców wyłania się jednak polityczna rozgrywka, w której pojawiają się Jacek Król, Anna Paluch i Edward Siarka** FOT. MAREK PODMOKŁY / AGENCJA WYBORCZA.PL

Kompletnie nie zgadzam się z tym referendum. Uważam, że mamy bardzo dobrego wójta, który wiele dobrego zrobił dla naszej gminy. To powinno być wystarczającym argumentem przeciwko głosowaniu

KASJERKA
ze sklepu w Szaflarach

W SZAFLARACH SKARŻĄ SIĘ NA GEOTERMIĘ

I dodaje: – Magistralę pchamy do Nowego Targu, bo tam będzie duży odbiorca. Powstaje też kolejny kompleks basenowy, który odbierze dużo energii. A co zostanie dla zwykłych mieszkańców Szaflar? Tego nie wiemy. Mam duże obawy, że wójt tworzy w ten sposób sobie ciepłą posadkę. Dlatego wezmę udział w referendum i zagłosuję przeciwko niemu.

Kolejnym z zarzutów jest zadłużenie gminy. Według danych przedstawianych przez inicjatorów referendum, gdy Rafał Szkaradziński obejmował urząd, gmina miała około 8 mln zł długu. Na koniec 2025 roku miało to być ponad 31 mln zł.

– Można się zadłużać na inwestycje, które będą służyły wszystkim. Ale mieszkańcy muszą wiedzieć, co konkretnie dostają za te pieniądze – dodaje Andrzej, kolejny z mieszkańców, którego spotykamy w Szaflarach.

Przeciwnicy wójta wyciągają koszty skateparku, obiektów sportowych oraz parku historyczno-przyrodniczego w Szaflarach. Pytają nie tylko o budowę, lecz także o późniejsze utrzymanie takich miejsc.

Uważają, że władze zbyt łatwo sięgają po kolejne inwestycje, bo zdobywają na nie dotacje, a za mało mówią o wkładzie własnym, kredytach i kosztach, które zostaną z gminą na wiele lat.

– I podobnie jest z geotermią. Nowy Targ będzie ogrzewać się wodą termalną, a nam wzrosną podatki, bo przecież trzeba będzie to w jakiś sposób spłacić – denerwuje się Andrzej.

eprasa.pl aed9c3bb49

Kilka kilometrów dalej jesteśmy w Zaskalu. Przed remizą siedzi na werandzie około 40-letni mężczyzna. O referendum mówi ostrożnie. Więcej emocji wywołuje u niego spór pomiędzy strażakami.

– Ostatnio mocno się pokłócili. Druhowie z innych jednostek mieli pretensje, że OSP Szaflary dostaje więcej pieniędzy niż pozostałe jednostki w gminie – opowiada Piotr. I dodaje: – Na jedno z zebrań strażaków wójt przyszedł z dwoma radnymi. Strażakom się to nie spodobało, bo poczuli, jakoby Szkaradziński miał na nich wywierać presję. Teraz udzielają się w sprawie referendum, chodzą po domach i zbierają podpisy.

STRAŻACY ZBUNTOWALI SIĘ PRZECIWKO WÓJTOWI

Anna, sklepikarka: – Przyszli do mnie strażacy wraz z kierownictwem. Prosili mnie, abym podpisała się pod wnioskiem o przeprowadzenie referendum. Odmówiłam. Zaczęli się przegadywać ze mną.

Powiedziałam im w końcu, że w moim sklepie o polityce i religii rozmów nie będzie i jeśli chcą, to mogą porozmawiać o seksie. Wyszli przerażeni.

– Referenda powinny być zakazane – słyszymy z kolei od Macieja. – Jak wybiera się kogoś na wójta, to trzeba mu dać cały okres sprawowania władzy, a nie przerywać w trakcie pracy. Jeżeli pozwolimy, aby w Polsce wszystko i wszystkich odwoływać, to niedługo sparaliżujemy cały kraj.

Jolanta, mieszkanka Szaflar, którą spotykamy w Zaskalu: – Nie lubię wójta, nie będę go bronić, ale nie zamierzam uczestniczyć w referendum. Ludzie skarżą się na rozkopane drogi czy przebudowę mostu. Ale o to pretensje powinny wnosić do Powiatowego Zarządu Dróg czy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, które prowadzą te inwestycje, a nie do gminy.

W jednym ze sklepów w Zaskalu słyszymy, że liczba niechętnych wójtowi stale rośnie.

– Najdziwniejsze jest to, że przeciwko wójtowi wystąpili ludzie, którzy jeszcze niedawno chodzili z nim na spotkania wyborcze – mówi Anna. – Kiedyś byli razem, teraz są po przeciwnych stronach.

Od mieszkańców Zaskala szybko dowiaduję się o kolejnym bohaterze całego zamieszania. Nie o wójcie i nawet nie o Rafale Wilkusie, który jest pełnomocnikiem komitetu referendalnego. W rozmowach coraz częściej pojawia się Jacek Król – jeden z członków komitetu referendalnego.

PRAWA RĘKA BARONOWEJ PIS NA PODHALU

Karierę Jacka Króla można porównać do historii Nikodema Dyzmy. Samorządowiec z wykształceniem zawodowym, który jeszcze kilka lat temu pracował jako konserwator w Szkole Podstawowej w Zaskalu, w krótkim czasie awansował na stanowisko urzędującego członka Zarządu Powiatu Nowotarskiego. To funkcja porównywana do roli drugiego wicestarosty: etatowa, dobrze opłacana i dająca duży wpływ na jednostki podległe powiatowi.

Skąd tak nagły awans? Nasi rozmówcy wskazują przede wszystkim na polityczne znajomości. Tajemnicą poliszynela jest, że Król pozostaje bliskim współpracownikiem baronowej PiS na Podhalu, Anny Paluch.

Król szybko zbudował w powiecie silną pozycję. Pod koniec 2024 roku w Powiatowym Zarządzie Dróg zatrudniona została jego córka. Onet podał, że wcześniej przez kilka lat pracowała w firmie Bloomon – internetowej kwiaciarni, dostarczającej klientom kwiaty bezpośrednio od hodowców. Krytycy władz powiatu zaczęli mówić o nepotyzmie. Starostwo odpowiadało, że zatrudnienie odbyło się zgodnie z prawem.

Kolejne pytania pojawiły się po przyznaniu przez powiat dotacji na Zaskalańskie Jodełko – imprezę od lat współorganizowaną i prowadzoną przez Króla. Wsparcie było wyraźnie wyższe niż kwoty przekazywane na wiele innych wydarzeń. Starosta tłumaczył, że impreza się rozwija, a zarząd powiatu uznał ją za wartą większego dofinansowania.

Dlaczego zatem Jacek Król chce odwołać wójta Szaflar Rafała Szkaradzińskiego, skoro ten drugi również sympatyzuje z partią Kaczyńskiego? Żeby to zrozumieć, trzeba cofnąć się o kilkanaście lat.

Choć Prawo i Sprawiedliwość na Podhalu od lat wyglądał jak monolit, to w rzeczywistości od piętnastu lat w bastionie prawicy trwa bezpardonowa walka o wpływy.

Po jednej stronie barykady stoi Anna Paluch, posłanka związana w przeszłości z Lechem Kaczyńskim. Po drugiej człowiek Zbigniewa Ziobry – Edward Siarka.

WALKA O WPŁYWY NA PODHALU

Konflikt pomiędzy obojgiem parlamentarzystów trwa od co najmniej 2011 roku. Początkowo poszło o kandydata podhalańskiej prawicy do Senatu. Siarka i jego polityczny mentor Arkadiusz Mularczyk, mimo sprzeciwu Paluch, przeforsowali Tadeusza Skorupę, wcześniej uwikłanego w tzw. aferę wiatrakową. Kandydat przegrał wybory, a niedługo później Siarka opuścił PiS razem ze Zbigniewem Ziobrą. Paluch mogła uznać, że pozbyła się konkurenta. Nie na długo.

Gdy w 2014 roku PiS i Solidarna Polska ponownie się porozumiały, dawni rywale znaleźli się na wspólnych listach. Już rok później ich konflikt wybuchł publicznie. Paluch zarzuciła Siarce, że bezprawnie wykorzystuje logo PiS na swoich plakatach, choć formalnie należy do partii Ziobry. Siarka odpowiadał, że startuje z listy Prawa i Sprawiedliwości, więc ma prawo do logo. „Plakatowa wojna" była w rzeczywistości walką o tych samych konserwatywnych wyborców. Oboje zdobyli mandaty, ale Paluch wyprzedziła rywala o nieco ponad tysiąc głosów.

Najcięższy cios Siarka zadał jej jednak po wyborach samorządowych w 2018 roku. PiS wygrał wybory do Rady Powiatu Nowotarskiego, lecz nie zdobył większości. Wydawało się, że naturalnym partnerem będzie lokalne zaplecze ziobrystów – Prawica Powiatu Nowotarskiego Krzysztofa Fabra. Ludzie Siarki odrzucili jednak warunki PiS i porozumieli się z innymi komitetami, także z radnymi mającymi związki z Platformą Obywatelską. Faber zachował stanowisko starosty, a ludzie baronowej PiS zostali zepchnięci do opozycji. Paluch nie szczędziła wówczas krytyki, mówiąc o „zdradzie", „partykularnym interesie" Siarki i jego układzie ze „spadami po Platformie".

W trakcie wyborów parlamentarnych w 2023 roku Paluch przyznała już otwarcie, że pomiędzy nią a Siarką „nie było i nie ma chemii". Ponownie oskarżyła jego ludzi o grę na dwa fronty: gdy walczyli o władzę w powiecie, mieli przedstawiać się jako niezależny komitet, ale przy podziale miejsc na listach do Sejmu nagle przypominać sobie, że reprezentują Solidarną Polskę. Tym razem bezpośredni pojedynek wygrał Siarka, który wszedł do Sejmu. Paluch z wynikiem ponad 14 tys. głosów straciła mandat poselski (później go odzyskała, gdy Mularczyk został europosłem).

Po wyborach samorządowych w 2024 roku obie strony zawarły pozorny rozejm. PiS i Prawica Powiatu Nowotarskiego wspólnie przejęły władzę, a starostą został Tomasz Hamerski, syn senatora PiS Jana Hamerskiego. Dotychczasowy starosta – ziobrysta Krzysztof Faber – stracił stanowisko. Kilka miesięcy później Suwerenna Polska została wchłonięta przez PiS, więc Paluch i Siarka znów znaleźli się formalnie w jednej partii. Wydawało się, że podhalańska prawica oficjalnie się zjednoczyła.

Magistralę pchamy do Nowego Targu, bo tam będzie duży odbiorca. Powstaje też kolejny kompleks basenowy, który odbierze dużo energii. A co zostanie dla zwykłych mieszkańców Szaflar? Mam duże obawy, że wójt tworzy w ten sposób sobie ciepłą posadkę

MAREK
mieszkaniec Szaflar

LUDZIE PALUCH ODBIORĄ SZAFLARY SIARCE?

Anna Paluch z doświadczenia wiedziała, że polityczne rodziny rzadko są sobie wierne. Dlatego do zarządu powiatu nowotarskiego wprowadziła swoją prawą rękę – Jacka Króla. Niedługo później senator Jan Hamerski (ojciec nowego starosty nowotarskiego), który przez kilkanaście lat współdzielił z baronową PiS biuro w Nowym Targu, zaczął budować własne otoczenie. Otworzył biuro z Andrzejem Gutem-Mostowym. I zbliżył się również do Edwarda Siarki – głównego rywala Paluch.

Co ma z tym wspólnego Rafał Szkaradziński? Wójt Szaflar przez lata budował pozycję przedsiębiorczego samorządowca: nie bał się wielkich projektów, skutecznie zabiegał o pieniądze i utrzymywał kontakty z najważniejszymi politykami prawicy. W ostatnich latach szczególnie blisko było mu do środowiska Mateusza Morawieckiego i Edwarda Siarki. W podhalańskich kuluarach Szkaradziński bywa wręcz nazywany „człowiekiem Siarki".

Jeżeli więc Szaflary są postrzegane przez obóz Anny Paluch jako część strefy wpływów jej odwiecznego konkurenta, obecność Jacka Króla w komitecie, dążącym do odwołania Szkaradzińskiego, nabiera zupełnie innego znaczenia. Referendum może być nie tylko próbą rozliczenia wójta, lecz także kolejnym starciem w wieloletniej walce o kontrolę nad podhalańską prawicą.

Co ciekawe, przy obecnym stanie prawnym, Szkaradziński odbywa ostatnią dopuszczalną kadencję w Szaflarach. Kodeks wyborczy nie pozwala bowiem na trzeci wybór tej samej osoby na wójta w tej samej gminie. Dlaczego więc jego przeciwnicy nie chcą poczekać do zwykłych wyborów? Z komitetu referendalnego słyszymy dwie odpowiedzi.

Pierwsza: ogólnopolskie trend na referenda. Głośne głosowania w kolejnych samorządach pobudzają emocje i dają ludziom poczucie, że władzę można rozliczyć w połowie kadencji. Za rok albo dwa ta fala może opaść.

– Nasi ludzie są pewni co do negatywnych nastrojów w gminie. Most w remoncie, droga zablokowana, niejasne losy geotermii – wszyscy mają tego po dziurki w nosie. Trzeba kuć żelazo, póki gorące – słyszymy od miejscowego działacza związanego z komitetem referendalnym.

Druga odpowiedź jest jeszcze ciekawsza: chodzi o wyprzedzenie konkurencji. W normalnych wyborach wszystkie środowiska miałyby czas, aby znaleźć kandydatów, stworzyć komitety i zbudować kampanię. Referendum zmienia ten kalendarz.

Jeżeli wójt zostanie odwołany, przedterminowe wybory odbędą się znacznie wcześniej. Największą przewagę będą mieli ci, którzy są już przygotowani. I tu na prowadzenie wychodzi pełnomocnik komitetu referendalnego Rafał Wilkus, kontrkandydat Szkaradzińskiego w poprzednich wyborach. Wilkus ma w swoim otoczeniu radnych, lokalnych działaczy, a także Jacka Króla – człowieka z pozycją w powiecie oraz kontaktami w PiS.

Referendum w Szaflarach odbywa się w chwili, gdy dotychczasowy porządek na polskiej prawicy rozpada się na oczach wyborców. Mateusz Morawiecki i jego ludzie utworzyli Rozwój Plus. Po konflikcie z Jarosławem Kaczyńskim kilkudziesięciu parlamentarzystów zostało usuniętych z PiS. Do ugrupowania Morawieckiego przeszedł m.in. Andrzej Gut-Mostowy, parlamentarzysta z Zakopanego.

W BASTIONIE PRAWICY KONFEDERACJE CORAZ SILNIEJSZE

Ale na tym nie koniec. Podhale przez lata należało do najwierniejszych bastionów partii Kaczyńskiego. Teraz coraz lepsze wyniki osiągają tutaj zarówno Konfederacja związana ze Sławomirem Mentzenem i Krzysztofem Bosakiem, jak i Konfederacja Korony Polskiej Grzegorza Brauna. Do tego dochodzi ruch Morawieckiego, który może zabrać PiS wyborców przedsiębiorczych, konserwatywnych, ale zmęczonych rządami Jarosława Kaczyńskiego.

– Nie możemy być pewni, gdzie partia Jarosława Kaczyńskiego będzie za dwa lata. Możemy zostać zmarginalizowani przez Bosaka albo Morawieckiego. Górale zagłosują na prawicę, to pewne. Ale zagłosują na tę prawicę, która w ich oczach będzie najsilniejsza – dodaje anonimowo współpracownik Wilkusa.

Wyznaczenie referendum na 4 października oznacza, że Szaflary dołączają do coraz dłuższej listy miejscowości, w których mieszkańcy próbują odwołać lokalne władze przed końcem kadencji.

W ostatnich miesiącach w samej Małopolsce głosowania odbyły się m.in. w Radłowie i Lanckoronie, ale oba okazały się nieważne z powodu zbyt małej frekwencji.

W Bochni do referendum przeciwko burmistrz ostatecznie nie doszło – inicjatorzy nie zebrali wymaganej liczby prawidłowych podpisów.

Zupełnie inaczej zakończyło się referendum w Krakowie, gdzie mieszkańcy skutecznie odwołali prezydenta Aleksandra Miszalskiego.

Niecodzienny finał miały również dwa głosowania przeprowadzone jednego dnia w Mszanie Dolnej: wójt Mirosław Cichorz obronił stanowisko, ale rada gminy została odwołana.

Referendalna fala nie słabnie – w podkrakowskich Liszkach rozpoczęto już procedurę odwołania rady gminy.

Teraz jednak polityczne emocje skupią się na Szaflarach. To tutaj za półtora miesiąca okaże się, czy górale chcą jedynie rozliczyć Rafała Szkaradzińskiego, czy również otworzyć nowy rozdział w walce o władzę na podhalańskiej prawicy. ●

eprasa.pl aed9c3bb49

Mazury. Na wsi zamiast bruku ma być asfalt

Jedni się cieszą, inni bronią kamieni

To jeden z przykładów na to, że mieszkańcy współczesnej wsi mają niekiedy zupełnie inne oczekiwania. Jedni stawiają na modernizację, inni na walory krajobrazowe. Konflikt jest wtedy nieunikniony.

Tomasz Kurs

W mazurskiej miejscowości powstał spór: lać asfalt czy go nie lać. Zwolennicy modernizacji drogi uważają, że sprawa jest oczywista, bo kocie łby to nie jest standard, który powinien obowiązywać w XXI wieku. Uważają, że mieszkanie na prowincji nie powinno już wiązać się z takimi niedogodnościami i czas najwyższy, żeby dojazd do szkoły czy lekarza był w miarę komfortowy.

ASFALT KONTRA MAZURSKI KAMIEŃ

Około półkilometrowy odcinek drogi prowadzącej do miejscowości Bałowo w gminie Sorkwity ma zostać wyremontowany dzięki rządowym funduszom. Wielu mieszkańców czekało na to od lat. Jednak niektórych oburza wizja układania masy bitumicznej na kamiennej drodze. – Już postawili znaki, odkopują pobocze, trwają prace przygotowawcze. Pewnie też wytną drzewa – obawia się Paweł Holstinghausen-Holsten. – Proces planowania inwestycji przebiegł na zasadzie zgłoszenia budowlanego, eliminując w ten sposób część mieszkańców z uczestnictwa w podejmowaniu decyzji. Powstała jakaś lista poparcia, której nawet nam nie ujawniono. Żadnych zebrań, informacji, absolutna cisza w temacie. Do tego stopnia, że nawet mieszkańcy sąsiadujący z drogą nic nie wiedzieli. Ograniczono się do publikacji w gminnym biuletynie, którego raczej nikt nie czyta.

Pan Paweł uważa, że głównym inicjatorem remontu jest lokalny rolnik-przedsiębiorca, któremu zależy na łatwiejszym dojeździe tirów do jego posesji.

Przeciwnicy remontu uważają, że w ten sposób zostanie zniszczony lokalny krajobraz, a malownicza brukowana droga zostanie bezpowrotnie oszpecona.

Krytycy remontu starali się go powstrzymać. – Podjąłem się próby wyjaśnienia sprawy. Pisaliśmy właściwie wszędzie: do starosty, wojewody, Wód Polskich, ale z racji pominięcia w procesie decyzyjnym arsenał środków mieliśmy ograniczony – mówi pan Paweł i przekonuje, że sprawa skupia niczym w soczewce problemy prowincjonalnej Polski, gdzie lokalni politycy realizują to, co uważają za słuszne.

• **Droga prowadząca do Bałowa** FOT. NADESŁANE PRZEZ CZYTELNIKA

Rdzenni mieszkańcy chcą remontu, długo na to czekali. Protestują głównie ci, którzy mają tu letnie dacze i przyjeżdżają odpoczywać. Na pewno nie będę próbowała blokować remontu

MIROSŁAWA KRÓL
sołtys Bałowa

LICZYLI NA KONSERWATORA

Obrońcy brukowanej nawierzchni pokładali nadzieję w wojewódzkim konserwatorze zabytków. W ich imieniu Fundacja Instytut Zrównoważonej Przestrzeni złożyła wniosek – najpierw o wpis brukowanej drogi do ewidencji, a potem do rejestru zabytków. Jako jeden z argumentów zaprezentowali m.in. opinię prof. Sławomira Gzella, honorowego przewodniczącego Komitetu Architektury i Urbanistyki Polskiej Akademii Nauk. W swoim opracowaniu naukowiec jednoznacznie opowiada się za ochroną drogi.

„Historyczna droga do Bałowa stanowi (...) integralny składnik krajobrazu kulturowego, którego wartość opiera się na ciągłości przebiegu, zachowaniu tradycyjnego materiału, relacji z ukształtowaniem terenu, przeprawą, zadrzewieniami, polami i dawnym ośrodkiem majątkowym. Jej ochrona wymaga zachowania kamiennej nawierzchni oraz prowadzenia napraw w sposób respektujący istniejącą substancję i historyczny charakter miejsca.

Zastąpienie bruku asfaltem prowadziłoby do trwałego zatarcia cech, na których opiera się zabytkowa i krajobrazowa wartość całego ciągu" – uważa profesor.

Obrońcy bruku mówią, że konserwator życzliwie przyjął ich oczekiwania. – Oświadczył, że otwiera procedurę wpisu, bo sprawa jest oczywista. Zbudowani jego postawą oczekiwaliśmy pozytywnego rozstrzygnięcia. Ku naszemu zaskoczeniu podjęta decyzja jest odmowna – opowiada pan Paweł, zaznaczając, że przeciwnicy asfaltu nie otrzymali nawet statusu strony postępowania.

KONSERWATOR ROZPOZNAŁ I ZDECYDOWAŁ

Służby konserwatorskie wyjaśniają, że nie było podstaw do wszczynania postępowania w sprawie wpisania drogi do rejestru i uznały, że argumentacja Fundacji nie wykazała w wystarczającym stopniu, że przemawia za tym interes społeczny.

– Najważniejszą przesłankę stanowił fakt, że wniosek Fundacji dotyczy obiektu, który został już wcześniej negatywnie zweryfikowany co do posiadania wartości zabytkowych przy sprawie związanej z zamiarem włączenia omawianej drogi do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków – wyjaśnia Bartłomiej Skrago, rzecznik Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie.

W ocenie, jaką przygotował konserwator zabytków w trakcie wcześniejszego postępowania (dotyczącego ewidencji zabytków), jest informacja, że istniejąca droga nie posiada wystarczających wartości historycznych, artystycznych ani naukowych, które uzasadniałyby uznanie jej za zabytek. W trakcie rozpoznania konserwatorskiego ustalono, że nawierzchnia tej drogi jest współczesna.

Utwardzenie drogi kamieniem nastąpiło na przestrzeni ostatnich około 40 lat. Ustalenia te nie pozwalają traktować istniejącej drogi jako autentycznego świadectwa dawnej infrastruktury komunikacyjnej ani jako elementu pochodzącego z historycznych etapów rozwoju miejscowości – wyjaśnia rzecznik prasowy urzędu.

Konserwator odniósł się też do oczekiwań obrońców bruku i przypomniał, że zajmuje się on ochroną obiektów spełniających definicję zabytku, ale nie posiada uprawnień do obejmowania ochroną elementów infrastruktury wyłącznie z uwagi na ich walory użytkowe, estetyczne, sentymentalne lub przywiązanie części lokalnej społeczności do dotychczasowego charakteru miejsca.

Wnioskodawcy odwołali się od decyzji do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jednak to odwołanie nie wstrzymuje inwestycji.

JAKIEJ WSI CHCĄ MIESZKAŃCY?

– Obecnie zaskarżamy decyzję konserwatora do ministerstwa, ale obawiamy się, że zanim zostanie rozpatrzona, drogę zaleją asfaltem – mówi pan Paweł i zaznacza, że pod wnioskiem o ochronę brukowanej drogi zebrał w jeden dzień 70 podpisów.

Jednak w Bałowie ludzie wcale nie są jednomyślni.

– Rdzenni mieszkańcy chcą remontu, długo na to czekali – uważa sołtys Mirosława Król – Protestują głównie ci, którzy mają tu letnie dacze i przyjeżdżają odpoczywać. Na pewno nie będę próbowała blokować remontu.

Wójt gminy Sorkwity zwraca uwagę, że o inwestycji było wiadomo wcześniej, a samorząd od lat ubiegał się o fundusze na ten cel. – Mieszkańcy zabiegali o to od dawna i tylko takie osoby miałam w urzędzie, odkąd zostałam dwa lata temu wójtem – mówi Mariola Plichta.

Wójt ocenia, że w miejscowości liczącej ponad trzydziestu mieszkańców tylko 5-6 osób nie chce asfaltowej drogi. Według niej ta sytuacja pokazuje dwie wizje współczesnej wsi.

– Ci którzy napływają z zewnątrz, mają inne wyobrażenie o wsi. Chcą ciszy, żeby rolnik nie przejeżdżał obok, myślą bardziej o atrakcyjności turystycznej, bo polny kamień [na drodze] wygląda fajnie. Ale pozostali mieszkańcy chcą nowych dróg, narzekają, że nawet ciężko im pojechać do sklepu – mówi Plichta.

Ma żal do pana Pawła, że próbuje zablokować inwestycję.

– Były zebrania, informacje o planach remontu, a teraz jest już za późno – mówi Plichta. – Ja w tej miejscowości nie mieszkam, ale staram się robić to, czego oczekują mieszkańcy, a na wsiach ludzie głównie wskazują na potrzebę remontów dróg.

Paweł Holstinghausen-Holsten uważa z kolei, że to urzędnicy zawinili, a teraz jeszcze niektórzy próbują mu przypiąć łatkę „osoby z zewnątrz".

– Ja tu jestem od 25 lat. Moja żona mieszka tu na stałe i bardzo zależy mi na tej miejscowości. Zaangażowałem się, bo wspierają mnie głównie młodsi mieszkańcy wsi – wyjaśnia.

Pan Paweł przyznaje, że sprawa podzieliła wieś mniej więcej pół na pół. Uważa, że można było konfliktu uniknąć i rozwiązać to w „cywilizowany" sposób. – Namawiałem, żeby wyremontować istniejącą nawierzchnię i dosadzić drzew, ale bez efektu. ●

eprasa.pl aed9c3bb49

Szpitalne zakażenia

Podpowiadamy, jak uniknąć bolesnego leczenia

Szpitalny reżim sanitarny opatrzony certyfikatem to nie wymysł. Od niego zależy jakość życia pacjenta po operacji. Jak wybrać szpital i pielęgnować nasze ciało po wyjściu do domu, by uniknąć cierpienia?

Maja Sałwacka

Spośród 900 szpitali w Polsce nieco ponad 40 przeszło przez sito wymagań Rzecznika Praw Pacjenta i uzyskało jego rekomendacje. Wypełnianie kolejnych standardów może być kluczowe w opiece nad pacjentem. Wyśrubowane procedury potrafią zmniejszyć np. liczbę szpitalnych zakażeń, zwiększyć trafność diagnostyki. Listę polecanych szpitali znajdziemy na rządowej stronie.

– Chodzi o procedury kompletnie niewidoczne dla pacjenta, a mające niewyobrażalny wpływ na jego leczenie – mówi Jerzy Ostrouch, prezes Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie. Szpital od blisko dwóch lat posiada taki certyfikat. I stawia na twardy reżim sanitarny, by nie niweczyć pracy chirurgów.

Zakażenia szpitalne są wciąż najczęstszym powodem powikłań. Szpital opracował system odkażania sal. To, czy salowe przestrzegają zasad, ujawnią kontrole, z wykorzystaniem technik podobnych do tych, których używają technicy kryminalistyki. Pielęgniarki oddziałowe zaznaczają fluorescencyjnym markerem ślady, które znikają w kontakcie z płynami odkażającymi. Są niewidoczne gołym okiem, ale widać je, gdy poświecimy na nie specjalnym światłem. Jeśli nie zostały zmyte, salowa musi poprawić jakość swojej pracy.

Procedurom podlegają także medyczne fartuchy. Pracownik rozpoczyna pracę od odebrania w szafomacie świeżego kompletu ubrań wypranego przez pralnię. Maszyna wydaje dziennie trzy komplety sterylnie zapakowanych w folię ubrań w naszym rozmiarze. Można pobrać ich więcej, ale wtedy brudne ubranie trzeba zwrócić do pralni. To pozwala uniknąć sytuacji, by ktoś chodził w skażonym ubraniu, albo niedostatecznie wypranym fartuchu. Kobiety i mężczyźni dostają bluzy i spodnie, w kilku rozmiarach.

Kolejna zasada? Rękawy do łokcia, tak by łatwo zdezynfekować przedramię, nie przenosić na rękawach zarazków. Pielęgniarki nie mogą malować paznokci, nosić biżuterii, bo w ten sposób mogą przenieść patogeny.

KRÓTKI PORADNIK DLA PACJENTÓW

Do zakażenia może też dojść po wyjściu ze szpitala. Jak do tego nie dopuścić? Oto krótki poradnik.

ROZMOWA Z
MONIKĄ RUBASZEWSKĄ
mgr pielęgniarstwa i zdrowia publicznego, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa długoterminowego

MAJA SAŁWACKA: Przeszliśmy operację. Jak poznać, czy proces gojenia rany przebiega prawidłowo? Rany mogą być dwojakie: czyste albo zakażone. Gdzie przebiega granica?

MONIKA RUBASZEWSKA: Czystą ranę pooperacyjną cechuje brak pewnych objawów. Nie ma ropnego wysięku, gorączki, narastającego bólu, obrzęku. Rana może być także czysta, gdy wysięk jest minimalny lub umiarkowany, brzegi rany zbliżone. Szwy, staple, czy klej skórny w dobrej pozycji. Rana pooperacyjna skażona, czy inaczej mówiąc, zakażona, ma ropny lub cuchnący wysięk, gdzie zaczerwienienie i obrzęk nasilają się, a ból narasta. Mogą wystąpić: gorączka lub dreszcze. Taka sytuacja wymaga pilnego kontaktu z lekarzem i zmiany leczenia. Nie tylko samego miejsca, ale także podania leków.

• **Szpital w Gorzowie, na zdjęciu Paweł Piotrowiak, chirurg onkolog**
FOT. WŁADYSŁAW CZULAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jak opiekować się raną, by do zakażenia nie doszło?

– Pielęgnacja obejmuje mycie i dekontaminację. Okolica rany powinna być umyta w promieniu 10–20 cm od brzegów, a do przemywania stosuje się roztwory lawaseptyczne zalecane przez lekarza, jałowy roztwór soli fizjologicznej lub wodę destylowaną. Toaletę wykonuje się delikatnie jałowym gazikiem. Ważna jest tu zasada: „jeden gazik to jedno przetarcie".

Na skórze bytuje wiele drobnoustrojów, dlatego dokładna higiena zmniejsza ryzyko zakażenia. Rana powinna być przemywana podczas prysznica lub kąpieli, ale nie wolno jej moczyć. Chodzi o krótkie, delikatne obmycie, a nie zanurzanie w wodzie. Najważniejsze jest jednak to, by stosować się do zaleceń z karty informacyjnej, którą pacjent otrzymuje po operacji. To, co mówię, ma wymiar edukacyjny, ale w każdym przypadku kluczowe są właśnie zalecenia lekarza.

Jeśli lekarz pozwala nam na szybki prysznic, jak go wykonać, by nie napytać sobie biedy? Ranę szczelnie zasłaniać?

– Opatrunek zdejmujemy, ale bezpośrednio przed kąpielą. Woda pod prysznicem powinna mieć temp. ok. 37 C, używamy łagodnych środków myjących, np. płynnego mydła, żelu o pH ok. 5,5. Co ważne, unikajmy szarego mydła i mydeł w kostce. Są zbyt zasadowe, dlatego wysuszają. Do tego mydło w kostce niesie ryzyko zakażenia, może być skolonizowane bakteriami. Opcjonalnie można stosować środki zawierające antyseptyk z surfaktantem. Do mycia używajmy ręki lub jednorazowej myjki. Nie sięgamy po gąbki ani myjki wielokrotnego użytku. Po kąpieli należy delikatnie osuszyć ranę jałowym gazikiem. A jeśli rana tego wymaga, nałóżmy nowy jałowy opatrunek. Wczesne kąpiele sprzyjają szybciej rozpoczętej rehabilitacji i zmniejszają ryzyko powikłań.

Kiedy zmieniamy opatrunek, musimy szczególnie zadbać o ręce?

– Higiena rąk jest kluczowa. Zawsze przed i po pielęgnacji myjemy ręce mydłem lub używamy płynu dezynfekującego na bazie alkoholu. Nie dotykamy rany bez wcześniejszego umycia rąk. Są też inne żelazne zasady. Do pielęgnacji rany nie używamy spirytusu, wody utlenionej, rivanolu, gencjany, maści sterydowych czy antybiotykowych, jeśli nie było takich zaleceń lekarza. Trzeba także ograniczyć aktywność. Unikamy napinania okolicy rany, nie dźwigamy bez zgody lekarza.

To jeszcze raz: jak zmienić opatrunek krok po kroku?

– Przygotujmy sobie rękawiczki, jałowe gaziki, nowy opatrunek, woreczek na odpady oraz zalecany przez lekarza płyn do przemywania. Następnie myjemy ręce, zakładamy rękawiczki, zdejmujemy stary opatrunek. Jeśli przysechł, należy go zwilżyć. Potem powinniśmy dobrze przypatrzeć się ranie. Ocenić jej kolor, wysięk, zapach, skórę wokół. Następnie delikatnie przemyć ranę zgodnie z zaleceniem lekarza i osuszyć ranę jałowym gazikiem. Po tym zakładamy nowy opatrunek. Na koniec zdejmujemy rękawiczki, myjemy ręce. Opatrunki powinniśmy zmieniać zwykle co 24-72 godziny. Szybciej, jeśli opatrunek przemókł, zabrudził się lub odkleił.

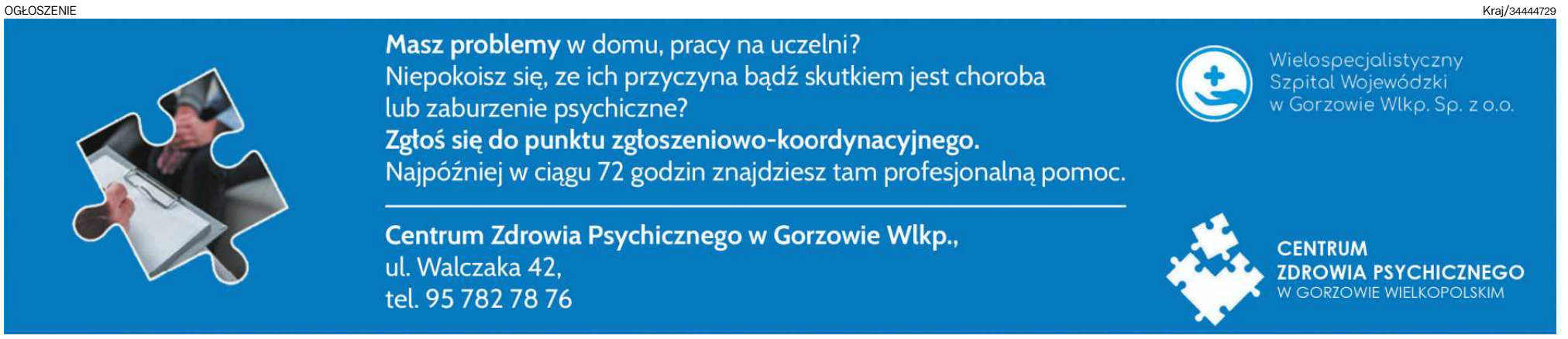
Jakie dobierać opatrunki?

– Opatrunek trzeba dobierać do rodzaju rany – może być zamknięta, otwarta, powierzchowna, głęboka, penetrująca, ilości i rodzaj wysięku – mały, umiarkowany, obfity. Sprawdzamy czy jest klarowny, czy ropny. Ważny jest także charakter rany – ostra czyli np. pooperacyjna lub przewlekła. W ranach czystych zwykle wystarczają jałowe opatrunki przepuszczalne dla pary wodnej. W ranach zakażonych: opatrunki specjalistyczne. Tu kierujemy się decyzją lekarza.

Kiedy ściągnąć szwy? To ważne, by nie przegapić terminu?

– Informację o terminie pacjent powinien otrzymać w karcie informacyjnej. Zależnie od miejsca operacji i rodzaju szwów, najczęściej usuwa się je po 5–14 dniach. Nigdy nie powinno się usuwać szwów samodzielnie. ●

OGŁOSZENIE
Kraj/34444729

1 RP

eprasa.pl aed9c3bb49

Piaski, dn. 28.08.2026 r

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Piaski (obszary 1-4)

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. 2026. 538 z późn. zm.) w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j Dz. U. 2025. 1668 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 i art. 40, 41 i 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j Dz. U. 2026. 670 z późn. zm.) oraz uchwały nr XXXIX/368/2021 Rady Miejskiej w Piaskach z dnia 30 grudnia 2021r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Piaski, **zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu w dniach od 4 września 2026 r. do 25 września 2026 r.** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Piaskach, ul. Lubelska 77, 21-050 Piaski, w godzinach urzędowania, pokój nr 5, projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Piaski wraz z prognozami oddziaływania na środowisko w obszarach:
1. Wierzchowiska Drugie (obręb 0035), działki nr 203/1, 203/2 – załącznik graficzny nr 1,
2. Wierzchowiska Drugie (obręb 0035), działka nr 803/6 – załącznik graficzny nr 2,
3. Piaski Górne (obręb 0031), działka nr 92/2 – załącznik graficzny nr 3,
4. Wierzchowiska Drugie (obręb 0035), działka nr 107/10 – załącznik graficzny nr 4,

Projekt zmiany planu i prognozy dostępne będą również na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego: https://umpiaski.bip.lubelskie.pl.
Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Piaski rozwiązaniami odbędzie się **14 września 2026r.** w Sali Konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Piaskach, ul. Lubelska 77A, 21-050 Piaski, o godzinie 16:00.
Zgodnie z art. 18 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, może wnieść uwagi.
Uwagi należy składać na piśmie* (na formularzu) do Burmistrza Piask, ul. Lubelska 77, 21-050 Piaski, e-mail: um@piaski.pl, e-doręczenia: AE:PL-79390-15278-RVJAW-26 **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 09 października 2026 r.** Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Formularze do pobrania udostępnia się na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Piaskach pod adresem: https://umpiaski.bip.lubelskie.pl oraz w siedzibie urzędu ul. Lubelska 77, 21-050 Piaski w pokoju nr 5.
Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Piask.
** Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.*

Informuję, że:
1) Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest: Gmina Piaski, reprezentowana przez Burmistrza Piask, ul. Lubelska 77, 21-050 Piaski, tel./fax. (81)5657149, e-mail: um@piaski.pl;
2) W sprawach dotyczących danych osobowych można kontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych za pośrednictwem e-mail: iodo@piaski.pl;
3) Pani/Pana dane osobowe są przetwarzane w celu przeprowadzenia procesu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Piaski, określonego w ogłoszeniu.
4) Pełna treść wszystkich informacji dotyczących przetwarzania Pani/Pana danych osobowych znajduje się na stronie piaski.pl w zakładce Pliki do pobrania/Geodezja oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Piaskach.

Burmistrz Piask
Michał Cholewa

Lublin/34449415

Piaski, dn. 28.08.2026 r

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Piaski – ETAP II

Na podstawie art. 17 pkt 9, 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. 2026. 538. z późn. zm.) w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j Dz. U. 2025. 1668 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 i art. 40, 41 i 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2026. 670 z późn. zm.) oraz uchwały nr LV/491/2023 Rady Miejskiej w Piaskach z dnia 31 marca 2023r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Piaski**, zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu w dniach od 4 września 2026 r. do 25 września 2026 r.** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Piaskach, ul. Lubelska 77, 21-050 Piaski, w godzinach urzędowania, pokój nr 5, **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Piaski – ETAP II wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w obszarze Siedliszczki (obręb 0032), działki nr 629/21, 629/22, 1765/1, 1765/2.**

Projekt planu i prognozy dostępne będą również na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego: https://umpiaski.bip.lubelskie.pl.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Piaski rozwiązaniami odbędzie się **14 września 2026r.** w Sali Konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Piaskach, ul. Lubelska 77A, 21-050 Piaski, o godzinie 16:30.
Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, może wnieść uwagi.
Uwagi należy składać na piśmie* (na formularzu) do Burmistrza Piask, ul. Lubelska 77, 21-050 Piaski, e-mail: um@piaski.pl, e-doręczenia: AE:PL-79390-15278-RVJAW-26 **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 09 października 2026 r.** Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Formularze do pobrania udostępnia się na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Piaskach pod adresem: https://umpiaski.bip.lubelskie.pl oraz w siedzibie urzędu ul. Lubelska 77, 21-050 Piaski w pokoju nr 5.
Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Piask.
** Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.*
Informuję, że:
1) Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest: Gmina Piaski, reprezentowana przez Burmistrza Piask, ul. Lubelska 77, 21-050 Piaski, tel./fax. (81)5657149, e-mail: um@piaski.pl;
2) W sprawach dotyczących danych osobowych można kontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych za pośrednictwem e-mail: iodo@piaski.pl;
3) Pani/Pana dane osobowe są przetwarzane w celu przeprowadzenia procesu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Piaski, określonego w ogłoszeniu.
4) Pełna treść wszystkich informacji dotyczących przetwarzania Pani/Pana danych osobowych znajduje się na stronie piaski.pl w zakładce Pliki do pobrania/Geodezja oraz w siedzibie Urzędu Miejskiego w Piaskach.

Burmistrz Piask
Michał Cholewa

Lublin/34449412

KI.6724.2.2026

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 w związku z art. 37ec ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538) oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

WÓJT GMINY ŚWIĄTKI ZAWIADAMIA

o konsultacjach społecznych dotyczących projektu Zintegrowanego Planu Inwestycyjnego dla terenów położonych w obrębie Skolity, gmina Świątki, pod nazwą „Skolity Park"

wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
w dniach od 31 sierpnia 2026 r. do 22 września 2026 r.

Projekt Zintegrowanego Planu Inwestycyjnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będzie dostępny w formie papierowej w siedzibie Urzędu Gminy w Świątkach, Świątki 87, 11-008 Świątki, w godzinach pracy Urzędu oraz w formie elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Świątki, w zakładce „Rejestr urbanistyczny", pod adresem:

https://bip.swiatki.pl/zintegrowany-plan-inwestycyjny-skolity-park.html

Każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie Zintegrowanego Planu Inwestycyjnego dla terenów położonych w obrębie Skolity, gmina Świątki, pod nazwą „Skolity Park", może wnieść uwagi.

Uwagi należy składać na formularzu, którego wzór określa Rozporządzenie Ministra Rozwoju I Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), dostępnym w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Świątki, w zakładce „Rejestr urbanistyczny".

Uwagi należy składać do Wójta Gminy Świątki:

- w formie papierowej na adres: Urząd Gminy w Świątkach, Świątki 87, 11-008 Świątki,
- w formie elektronicznej na adres e-mail: gmina@swiatki.pl,
- za pośrednictwem e-Doręczeń: AE:PL-20322-38530-THJBF-31

Uwagi należy składać w terminie trwania konsultacji społecznych, tj. do dnia **22.09.2026 r.**

Uwagi złożone po upływie terminu wyznaczonego na konsultacje społeczne pozostawia się bez rozpatrzenia.

Administratorem danych osobowych jest Gmina Świątki reprezentowana przez Wójta Gminy Świątki. Informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Świątki.

Wójt Gminy Świątki

Olsztyn/34449464

INFORMACJA

Wójt Gminy Baligród

informuje, że na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy w Baligrodzie, ul. Plac Wolności 13, 38-606 Baligród, sołectw, stronie internetowej www.baligrod.pl, www.bip.baligrod.pl oraz w prasie (Gazeta Wyborcza) zostały wywieszone i podane do publicznej wiadomości wykazy nieruchomości gruntowych przeznaczonymi do sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego obejmujące nieruchomości położone **w miejscowości Stężnica** oznaczone w ewidencji gruntów jako:
- **Działka Nr 289 o powierzchni 0,1305ha** do której zbywany jest udział wynoszący ¼ w działce Nr 293 o powierzchni 0,0507 ha stanowiącej dojazd m.in. do ww. działki,
- **Działka Nr 290 o powierzchni 0,1331 ha** do której zbywany jest udział wynoszący ¼ w działce Nr 293 o powierzchni 0,0507 ha stanowiącej dojazd m.in. do ww. działki
- **Działka Nr 291 o powierzchni 0,1331 ha** do której zbywany jest udział wynoszący ¼ w działce Nr 293 o powierzchni 0,0507 ha stanowiącej dojazd m.in. do ww. działki
- **Działka Nr 292 o powierzchni 0,1499 ha** do której zbywany jest udział wynoszący ¼ w działce Nr 293 o powierzchni 0,0507 ha stanowiącej dojazd m.in. do ww. działki. Dla ww. działek prowadzona jest Księga Wieczysta Nr KS1E/00003342/7.

Wszelkie informacje dotyczące sprzedaży ww. nieruchomości można uzyskać w Urzędzie Gminy Baligród, ul. Plac Wolności 13 38-606 Baligród, tel. 13 468-40-77 wew. 7, 13 468-41-13, 13 468-40-64 w godzinach od 7.00 do 15.00 od poniedziałku do piątku, e-mail: gmina@baligrod.pl lub j.zdebik@baligrod.pl od 28 sierpnia 2026 r do 14 października 2026 r.

Rzeszów/34449465

GAZETA wyborcza
DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

Przetargi,
licytacje,
zamówienia
publiczne

Ogłoszenia
sądowe
i rekrutacyjne

Nekrologi,
kondolencje,
wspomnienia

KONTAKT:

kontakt_komunikaty@wyborcza.pl,
tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl,
tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl
nekrologi.wyborcza.pl

eprasa.pl aed9c3bb49

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA MIĘDZYRZECZA

w sprawie przyjęcia dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa

Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.) zawiadamiam o przyjęciu planu ogólnego gminy Międzyrzecz, uchwałą nr XXX/281/26 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 5 sierpnia 2026 r.

Jednocześnie informuję, że z treścią ww. dokumentu wraz z uzasadnieniem i podsumowaniem, o których mowa w art. 43 ww. ustawy, można zapoznać się w terminie 21 dni od dnia ukazania się obwieszczenia, w siedzibie Urzędu Miejskiego w Międzyrzeczu, Rynek 1, 66-300 Międzyrzecz, w godzinach pracy urzędu. Po tym terminie dokumenty dostępne są zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Z up. BURMISTRZA MIĘDZYRZECZA
mgr Tomasz Markiewicz
Z-ca Burmistrza

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, informujemy, że:

1. *Administratorem danych przetwarzanych w Urzędzie Miejskim w Międzyrzeczu jest Burmistrz Międzyrzecza z siedzibą 66-300 Międzyrzecz, ul. Rynek 1, tel.: 95 742 69 30, adres e-mail:* um@miedzyrzecz.pl. *Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym można się skontaktować poprzez email:* ido@miedzyrzecz.pl *lub pisemnie na adres siedziby administratora.*
2. *Celem zbierania danych jest realizacja obowiązków gminy w zakresie planowania przestrzennego.*
3. *Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do treści danych oraz ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo sprzeciwu, zażądania zaprzestania przetwarzania i przenoszenia danych, jak również prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie oraz prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.*
4. *Podanie danych jest dobrowolne, lecz niezbędne do wykonania czynności administracyjnych. W przypadku niepodania danych nie będzie możliwe wykonanie tych czynności.*
5. *Dane udostępnione przez Panią/Pana nie będą podlegały udostępnieniu podmiotom trzecim. Odbiorcami danych będą tylko instytucje upoważnione z mocy prawa.*
6. *Dane udostępnione przez Panią/Pana nie będą podlegały profilowaniu.*
7. *Administrator danych nie ma zamiaru przekazywać danych osobowych do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.*
8. *Dane osobowe będą przechowywane (przez okres 30 lat, 5 lat, itp.) do czasu ustania potrzeby ich przechowywania i przetwarzania.*

Lubuskie/34449634

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej Koleżanki

Pani mgr
Doroty Podhajny

Od 2022 roku była zawodowa związana z ITS.

Była dzielną, pełną pozytywnej energii osobą oraz godną zaufania i rzetelną Pracowniczką.

Rodzinie i Bliskim

składamy wyrazy głębokiego współczucia

Dyrekcja i Pracownicy
Instytutu Transportu Samochodowego

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449419

ODESZLI.pl
Dziel się wspomnieniami o bliskich
Wejdź na serwis **odeszli.pl**

Publikacja w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 1914), zgodnie z art. 8h ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2023 r. poz. 977, ze zm.)

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA KIETRZA

Z DNIA 28.08.2026 R.

o rozpoczęciu konsultacji społecznych w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego 2 obszary położone w mieście Kietrz.

Na podstawie art. 8h oraz art. 17 pkt 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538, ze zm.) oraz na podstawie art. 54 ust. 2, art. 39, art. 40, w związku z art. 46, pkt 1, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 670, ze zm.) oraz zgodnie z uchwałą Nr XXVI/203/2026 Rady Miejskiej w Kietrzu z dnia 27 maja 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego 2 obszary położone w mieście Kietrz, Burmistrz Kietrza, zawiadamia o rozpoczęciu konsultacji społecznych, w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego 2 obszary położone w mieście Kietrz, **przez okres 28 dni: w dniach od 31.08.2026 r. do 09.10.2026 r.**

Projekt planu wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko, w ww. terminie konsultacji społecznych jest dostępny w Urzędzie Miejskim w Kietrzu, Referacie Projektów i Inwestycji, (pokój nr 26 w godz. $10^{00} \div 14^{00}$), w dniach pracy urzędu.

Projekt planu wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko, w ww. terminie konsultacji społecznych, jest dostępny również w wersji elektronicznej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (**BIP)** Urzędu Miejskiego w Kietrzu (https://bip.kietrz.pl/6450/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego-obejmujacego-2-obszary-polozone-w-miescie-kietrz.html) oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Kietrzu (https://kietrz.pl/36/aktualnosci.html?Page=1#pageOnPageFilter).

Zgodnie z art. 8i ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Burmistrz Kietrza, ustala formy konsultacji społecznych:

– w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 1 oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – zbieranie uwag, interesariusze mogą wnieść uwagi do projektu planu z uzasadnieniem oraz do prognozy oddziaływania na środowisko,
– w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 2 – spotkanie otwarte, na jakim nastąpi prezentacja projektu planu wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko, które odbędzie się w dniu 14.09.2026 r. o godz. 16^{00} w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kietrzu, w dużej sali konferencyjnej (3 poziom), na którym interesariusze będą mogli wypowiadać się, zadawać pytania i zgłaszać uwagi do projektu planu z uzasadnieniem oraz do prognozy oddziaływania na środowisko,
– w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 5 oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – punkt konsultacyjny w Referacie Projektów i Inwestycji (pokój nr 26, w godz. $10^{00} \div 14^{00}$), interesariusze mogą wypowiadać się, zadawać pytania, wnieść uwagi do projektu planu z uzasadnieniem oraz do prognozy oddziaływania na środowisko,
– w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 5 w związku z ust. 2 – dyżur projektanta, na jakim nastąpi prezentacja projektu planu wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko, który odbędzie się w dniu 14.09.2026 r. o godz. 15^{00} w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kietrzu w dużej sali konferencyjnej (3 poziom), na którym interesariusze będą mogli wypowiadać się, zadawać pytania i zgłaszać uwagi do projektu planu z uzasadnieniem oraz do prognozy oddziaływania na środowisko.

Interesariusze mogą składać uwagi do ww. planu miejscowego, w terminie konsultacji społecznych:

– na piśmie utrwalonym w postaci papierowej – na formularzu dostępnym w Biurze podawczym Urzędu Miejskiego w Kietrzu – na adres: Urząd Miejski w Kietrzu , ul. 3 Maja 1, 48 – 130 Kietrz,
– na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej – na formularzu dostępnym na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Kietrzu (https://bip.kietrz.pl/205/198/pliki-do-pobrania-dotyczace-referatu-projektow-i-inwestycji.html), w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub w formie dokumentu elektronicznego, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem, o którym mowa w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1725, ze zm.) – na adres: sekretariat@kietrz.pl

Interesariusz składający uwagę:

– podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby,
– podaje adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada,
– wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą,
– może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Organ sporządzający przedmiotowy projekt planu – Burmistrz Kietrza.

Opole/34449397

Lubniewice, 28 sierpnia 2026 r.

OGŁOSZENIE BURMISTRZA LUBNIEWIC
o rozpoczęciu konsultacji społecznych
dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Glisno

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 2, w związku z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.) informuję o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Glisno, sporządzanego na podstawie uchwały nr XIV/94/2025 Rady Miejskiej w Lubniewicach z dnia 9 czerwca 2025 r. wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Konsultacje społeczne będą prowadzone w terminie **od 28 sierpnia 2026 r. do 29 września 2026 r.** i będą obejmować:

- zbieranie uwag do projektu planu w wyżej wymienionym terminie,
- zbieranie wniosków i uwag do prognozy oddziaływania na środowisko w wyżej wymienionym terminie,
- ankietę do uzupełnienia w wyżej wymienionym terminie.

Spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego odbędzie się **w dniu 11 września 2026 r.** o godz. 16:00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Lubniewicach, ul. Jana Pawła II 51, 69-210 Lubniewice, w sali nr 1 na parterze.

Projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz ankietę do wypełnienia udostępnia się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Lubniewicach, ul. Jana Pawła II 51, 69-210 Lubniewice, w godzinach pracy urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Lubniewicach pod adresem: http://www.bip.lubniewice.pl/?cid=714

Uwagi do projektu planu miejscowego, wnioski i uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko oraz ankietę należy składać:

- na piśmie lub ustnie do protokołu w Urzędzie Miejskim w Lubniewicach, ul. Jana Pawła II 51, 69-210 Lubniewice,
- w formie elektronicznej przez system ePUAP lub pocztą elektroniczną na adres: urzad@lubniewice.pl

Uwaga i wniosek musi zawierać dane wnioskodawcy nazwisko, imię, nazwę oraz adres zamieszkania lub siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile składający wniosek taki posiada, a także wskazanie, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem. Można podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Wniosek lub uwaga powinna być złożona na formularzu, którego wzór wskazuje Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz.U. z 2023 r. poz. 2509), dostępny pod adresem: http://www.bip.lubniewice.pl/?cid=714

Burmistrz Lubniewic
/-/ Radosław Sosnowski

W związku z obowiązkiem, o którym mowa w rozporządzeniu nr 2016/679 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) art. 13 ust. 2 informuję, że:

- Administratorem Państwa danych osobowych przetwarzanych w Urzędzie Miejskim w Lubniewicach jest Burmistrz Lubniewic, ul. Jana Pawła II 51, 69-210 Lubniewice, email: urzad@lubniewice.pl 2.
- Będziemy przetwarzać Państwa dane osobowe w celu realizacji procedury w/w miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 670, ze zm.).
- We wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem Państwa danych osobowych oraz realizacją przysługujących Państwu praw, można skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych: Robert Józefowicz, kontakt listowny na adres Administratora lub email: iod@itmediagroup.pl
- Pełen zakres informacji nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Lubniewice w zakładce RODO oraz w siedzibie Administratora.
- W przetwarzaniu Państwa danych osobowych stosuje się ograniczenia określone w art. 8a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Lubuskie/34449565

eprasa.pl aed9c3bb49

Nasz znak:
GKN.6721.1.1.2024
GKN.6721.2.9.2025
GKN.6721.2.7.2025

Data: 2026-08-28

OBWIESZCZENIE WÓJTA GMINY ZABÓR
o przyjęciu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa

Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) zawiadamiam o:

- przyjęciu Uchwały nr XXIV.226.2026 Rady Gminy Zabór z dnia 12 sierpnia 2026 r. w sprawie uchwalenia planu ogólnego gminy Zabór. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego z dnia 21 sierpnia 2026 r. pod poz. 1836.
- Uchwały nr XXIV.225.2026 Rady Gminy Zabór z dnia 12 sierpnia 2026 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Milsko, gm. Zabór – etap 1. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego z dnia 20 sierpnia 2026 r. pod poz. 1833.
- Uchwały nr XXIV.224.2026 Rady Gminy Zabór z dnia 12 sierpnia 2026 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Strumykowej i Brzoskwiniowej w obrębie Droszków, gm. Zabór. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego z dnia 21 sierpnia 2026 r. pod poz. 1837.

Informuję, że z treścią ww. dokumentów, wraz z uzasadnieniami oraz podsumowaniami, o których mowa w art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – w zakresie wymaganym przepisami prawa – można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Zabór, ul. Lipowa 15, 66-003 Zabór, w godzinach pracy Urzędu.

Wójt Gminy Zabór
/-/ Robert Sidoruk

KLAUZULA INFORMACYJNA

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE informuję, iż:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Gmina Zabór, ul. Lipowa 15, 66-003 Zabór.
2. Będziemy przetwarzać Pani/Pana dane osobowe w ramach sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
3. Pełne informacje na temat przetwarzania danych osobowych znajdują się na stronie internetowej: https://bip.gminazabor.pl/735/4468/Klauzula_informacyjna/ oraz w siedzibie Administratora

Lubuskie/34449557

Syndyk masy upadłości Moniki Łyżwy

sprzeda z wolnej ręki w trybie wyboru najkorzystniejszej oferty udział 1/12 w prawie własności nieruchomości gruntowej niezabudowanej działki nr 265 o pow. 0,8800 ha, nr 490 o pow. 0,9600 ha, nr 34 o pow. 0,2100 ha położone w obrębie 0003-Dębina, gm. Strzyżewice, pow. lubelski, woj. lubelskie, nr KW LU1I/0065979/4.

Cena wywoławcza: 2.358,00 zł
(słownie: dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt osiem złotych 00/100 groszy).

Warunkiem niezbędnym udziału w procedurze sprzedaży jest wpłata wadium, przed złożeniem oferty, w wysokości 30 % ceny minimalnej na konto masy upadłości, która będzie stanowiła zabezpieczenie wykonania złożonej ofert i ulegnie przepadkowi na rzecz masy upadłości w przypadku odstąpienia oferenta od zawarcia umowy.

Wpłaty należy dokonać na rachunek masy upadłości:
33 1020 5558 0000 8302 3397 2296.

Oferty w zamkniętych kopertach z adnotacją „oferta na zakup masy upadłości Moniki Łyżwy" należy składać do dnia 23 września 2026 r. (liczy się data wpływu do kancelarii) na adres kancelarii syndyka masy upadłości: ul. Czechowska 3/19, 20-072 Lublin. Bliższe informacje na temat przedmiotu sprzedaży można uzyskać pod numerem telefonu +48 886 523 359 lub email: jczarnowska@kancelaria-ostrowski.eu

Syndyk zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia licytacji w przypadku złożenia ofert przez więcej niż jednego oferenta oraz odstąpienia od sprzedaży bez podania przyczyn. Zawarcie umowy sprzedaży będzie uzależnione od zapłaty ceny najpóźniej w dzień przed przeniesieniem prawa własności. Kupujący ponosi wszelkie koszty związane z zwarciem umowy sprzedaży. Ogłoszenie nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu Cywilnego.

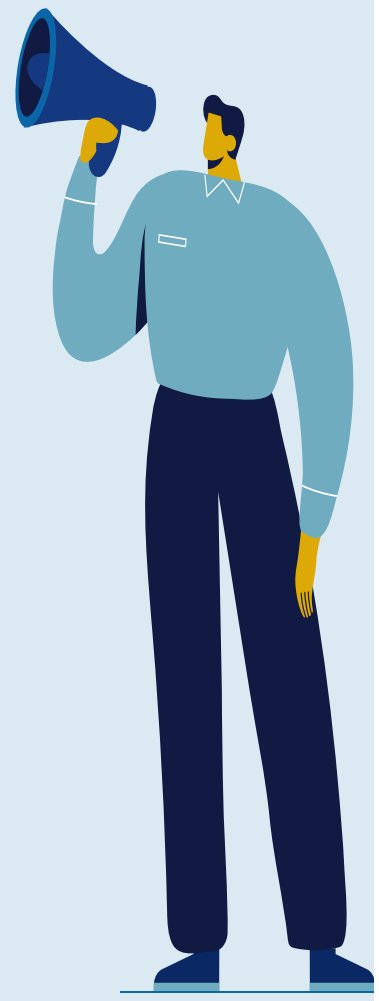
Lublin/34449657

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości
w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty,
ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

OGŁOSZENIE

WÓJTA GMINY STRAWCZYN
z dnia 28.08.2026 r.

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Strawczyn

Na podstawie art. 17 pkt 9, 11 i 18 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1688 ze zm.), art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670) oraz uchwałami:

1) Nr XXXIV/267/2014 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectwa Oblęgorek na terenie gminy Strawczyn,
2) Nr XXXIV/268/2014 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectwa Promnik na terenie gminy Strawczyn,
3) Nr XXXIV/269/2014 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ruda Strawczyńska na terenie gminy Strawczyn,
4) Nr XXXIV/271/2014 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectwa Strawczynek na terenie gminy Strawczyn

zawiadamiam

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sołectw Oblęgorek, Promnik, Ruda Strawczyńska i Strawczynek terenie gminy Strawczyn wraz z prognozami oddziaływania na środowisko, w dniach od 12 stycznia 2027 r. do 3 lutego 2027r. w siedzibie Urzędu Gminy Strawczyn, w godzinach pracy urzędu.

Z projektami planów oraz prognozami oddziaływania na środowisko będzie się można również zapoznać na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Strawczyn pod adresem: https://www.strawczyn.4bip.pl/index.php?idg=4&id=177&x=90&y=20
Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projektach planów rozwiązaniami odbędzie się w dniu **2 lutego 2027 r.** o godz. 10^{00} w Urzędzie Gminy Strawczyn.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projektach planów miejscowych może wnieść uwagi. Uwagi do projektów planów, należy wnosić do Wójta Gminy Strawczyn na adres: ul. Żeromskiego 16, 26-067 Strawczyn z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do **18 lutego 2027 r.**

Zainteresowani mogą składać uwagi do ww. projektów planów miejscowych na formularzu zgodnym ze wzorem stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2509), udostępnionym w wersji elektronicznej w BIP (link dostępowy: https://www.strawczyn.4bip.pl/upload/plik,20250320093733,pismo_dotyczace_aktu_planowania_przestrzennego.pdf) oraz w wersji papierowej dostępne w Urzędzie Gminy Strawczyn.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2026 r. poz. 670) zwanej dalej ustawą w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, zamieszczono informację o:

- projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Strawczyn,
- prognozach oddziaływania na środowisko do ww. projektów planów miejscowych.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy, projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w tym zapewnieniu możliwości udziału społeczeństwa w okresie wyłożenia do publicznego wglądu, o którym mowa wcześniej.

Uwagi do projektów dokumentów można składać osobiście w Urzędzie Gminy w Strawczynie, 26-067 Strawczyn, ul. Żeromskiego 16 lub za pośrednictwem poczty na adres: Urząd Gminy w Strawczynie, 26-067 Strawczyn, ul. Żeromskiego 16. Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej na adres **sekretariat@strawczyn.pl** opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub opatrzone podpisem potwierdzonym profilem zaufanym za pośrednictwem platformy **E-Doręczenia**, adres skrzynki: **AE:PL-35859-96509-VTGGV-21**, lub za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 z późn. zm.).

Uwagi należy składać na piśmie do Wójta Gminy Strawczyn z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **18 lutego 2027 r.**

Uwagi wniesione po upływie określonego terminu pozostawia się bez rozpatrzenia.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Strawczyn.

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY

Administratorem danych osobowych jest Wójt Gminy Strawczyn. Więcej informacji na temat przetwarzania danych osobowych w Urzędzie Gminy Strawczyn znajduje się na stronie internetowej pod adresem: https://www.strawczyn.4bip.pl/index.php?idg=1&id=872&x=18

Wójt Gminy Strawczyn
/-/ Karol Picheta

Kielce/34449241

OGŁOSZENIE

WÓJTA GMINY STRAWCZYN
z dnia 28.08.2026 r.

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Strawczyn

Na podstawie art. 17 pkt 9, 11 i 18 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1688 ze zm.), art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670) oraz uchwałami:

1) Nr XXXIV/261/2014 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectwa Hucisko na terenie gminy Strawczyn,
2) Nr XXXIV/262/2014 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectwa Korczyn na terenie gminy Strawczyn,
3) Nr XXXIV/263/2014 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectwa Kuźniaki na terenie gminy Strawczyn,
4) Nr XXXIV/264/2014 Rady Gminy w Strawczynie z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectwa Oblęgór na terenie gminy Strawczyn,

zawiadamiam

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sołectw Hucisko, Korczyn, Kuźniaki, Oblęgór na terenie gminy Strawczyn wraz z prognozami oddziaływania na środowisko, w dniach od 1 grudnia 2026 r. do 22 grudnia 2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Strawczyn, w godzinach pracy urzędu.

Z projektami planów oraz prognozami oddziaływania na środowisko będzie się można również zapoznać na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Strawczyn pod adresem: https://www.strawczyn.4bip.pl/index.php?idg=4&id=177&x=90&y=20
Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projektach planów rozwiązaniami odbędzie się w dniu **10 grudnia 2026 r.** o godz. 10^{00} w Urzędzie Gminy Strawczyn.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projektach planów miejscowych może wnieść uwagi. Uwagi do projektów planów, należy wnosić do Wójta Gminy Strawczyn na adres: ul. Żeromskiego 16, 26-067 Strawczyn z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do **7 stycznia 2027 r.**

Zainteresowani mogą składać uwagi do ww. projektów planów miejscowych na formularzu zgodnym ze wzorem stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2509), udostępnionym w wersji elektronicznej w BIP (link dostępowy: https://www.strawczyn.4bip.pl/upload/plik,20250320093733,pismo_dotyczace_aktu_planowania_przestrzennego.pdf) oraz w wersji papierowej dostępne w Urzędzie Gminy Strawczyn.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2026 r. poz. 670) zwanej dalej ustawą w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, zamieszczono informację o:

- projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Strawczyn,
- prognozach oddziaływania na środowisko do ww. projektów planów miejscowych.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy, projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w tym zapewnieniu możliwości udziału społeczeństwa w okresie wyłożenia do publicznego wglądu, o którym mowa wcześniej.

Uwagi do projektów dokumentów można składać osobiście w Urzędzie Gminy w Strawczynie, 26-067 Strawczyn, ul. Żeromskiego 16 lub za pośrednictwem poczty na adres: Urząd Gminy w Strawczynie, 26-067 Strawczyn, ul. Żeromskiego 16. Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej na adres **sekretariat@strawczyn.pl** opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub opatrzone podpisem potwierdzonym profilem zaufanym za pośrednictwem platformy **E-Doręczenia**, adres skrzynki: **AE:PL-35859-96509-VTGGV-21**, lub za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 z późn. zm.).

Uwagi należy składać na piśmie do Wójta Gminy Strawczyn z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **7 stycznia 2027 r.**

Uwagi wniesione po upływie określonego terminu pozostawia się bez rozpatrzenia.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Strawczyn.

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY

Administratorem danych osobowych jest Wójt Gminy Strawczyn. Więcej informacji na temat przetwarzania danych osobowych w Urzędzie Gminy Strawczyn znajduje się na stronie internetowej pod adresem: https://www.strawczyn.4bip.pl/index.php?idg=1&id=872&x=18

Wójt Gminy Strawczyn
/-/ Karol Picheta

Kielce/34449240

eprasa.pl aed9c3bb49

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

W SPRZEDAŻY

wysokieobcasy extra

TEMAT NUMERU:

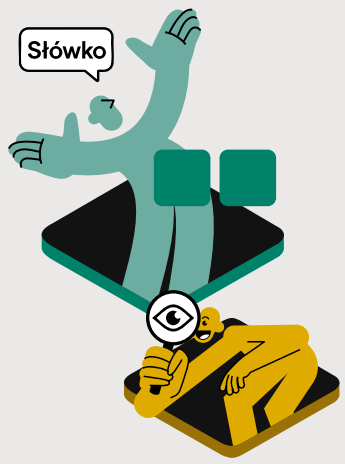
ROZSTANIE TO NIE KONIEC ŚWIATA

PSYCHOLOGIA: Jak rozpada się przyjaźń
RELACJE: Seks to nie nagroda
URODA: Reanimacja po lecie
ZDROWIE: Cytologia po nowemu

eprasa.pl aed9c3bb49

Słówko NOWOŚĆ
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację
POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

Syndyk masy upadłości HOVET – ZBIGNIEW SIWIEC, PIOTR DARDZIŃSKI Spółka jawna
w upadłości z siedzibą w Lubartowie

sprzeda z wolnej ręki w drodze wyboru najkorzystniejszej oferty udział w wysokości 1/1 w prawie własności nieruchomości gruntowej, działka nr ewid. 251 o powierzchni 1,0100 ha, działka zabudowana budynkiem produkcyjno-magazynowym (młyn) położona w obrębie 06-Kosiorów nr 21a, jednostka ewidencyjna Wilków, powiat opolski, woj. lubelskie, dla której Sąd Rejonowy w Opolu Lubelskim IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr LU1O/00003838/8, za cenę nie niższą niż 40% ceny oszacowania, tj. za cenę nie niższą niż 94.800,00 zł netto (słownie złotych: dziewięćdziesiąt cztery tysiące osiemset 00/100).

Opis i oszacowanie nieruchomości dostępne wyłącznie w dni robocze w biurze ul. Czechowska 3/19, 20-072 Lublin w godzinach od 10-14. Istnieje możliwość otrzymania operatu szacunkowego pocztą elektroniczną.

Warunkiem koniecznym do rozpoznania oferty jest uiszczenie wadium w wysokości 9.500,00 zł (słownie złotych: dziewięć tysięcy pięćset 00/100) na rachunek bankowy masy upadłości numer: 25 8025 0007 0710 7399 2000 0010.

Ważna oferta powinna zawierać:

1. Nazwisko oferenta z adresem /nazwę firmy z adresem siedziby i statusem prawnym;
2. Adres do doręczania korespondencji;
3. Oferowaną cenę, która nie może być niższa niż cena wywoławcza, sposób zapłaty i termin zapłaty
4. Dane osób upoważnionych do reprezentowania oferenta wraz z ewentualnymi pełnomocnictwami i dokumentacją wskazującą legitymację wskazanych osób do reprezentowania oferenta/odpis z KRS-u lub innych właściwych rejestrów/
5. Dowód wpłaty wadium.
6. Zobowiązanie nabywcy do pokrycia kosztów, opłat i podatków związanych z zawarciem umowy sprzedaży.
7. W wypadku, gdy oferentem będzie cudzoziemiec, stosowne promesy lub zezwolenia na nabycie nieruchomości w Polsce o ile są one wymagane po stronie oferenta
8. Oświadczenie, że nie zachodzą przesłanki określone w artykule 157a ust. 2 i 3 ustawy prawo upadłościowe.
9. Oświadczenie, że oferent zapoznał się ze stanem prawnym i faktycznym przedmiotu sprzedaży oraz, że przyjmuje go bez zastrzeżeń i nie będzie dochodził w przyszłości żadnych roszczeń z tego tytułu, jak i wyrażenie zgody na wyłączenie rękojmi za wady fizyczne i prawne na zasadzie art. 558 § 1 KC oraz art. 313 ustawy prawo upadłościowe.

Oferty w zamkniętych kopertach z adnotacją „oferta na zakup nieruchomości HOVET sp. j." należy składać do dnia 23 września 2026 r. do godz. 12.00 (decyduje data wpływu oferty do biura) na adres: Syndyk masy upadłości HOVET sp. j. ul. Czechowska 3/19, 20-072 Lublin.

Szczegóły przetargu, w tym regulamin oraz oszacowanie nieruchomości można uzyskać pod telefonu +48 886 523 359 lub drogą elektroniczną – adres e-mail: jczarnowska@kancelaria-ostrowski.pl

Lublin/34449663

WÓJT GMINY BIAŁOGARD

informuje, że Zarządzeniem Nr 55/2026 z dnia 26 sierpnia 2026 r. został podany do publicznej wiadomości:

wykaz Nr 6/2026 dla nieruchomości stanowiących własność Gminy Białogard przeznaczonych do dzierżawy w drodze bezprzetargowej.

Nieruchomości znajdują się w obrębie ewidencyjnym: Dębczyno, Pomianowo. Ww. wykaz został wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Białogard, umieszczony na stronach internetowych:

https://gmina-bialogard.pl/
http://ug.bialogard.ibip.pl/public/

Szczecin/34449795

Zarząd Mienia Komunalnego podaje do publicznej wiadomości,

że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku przy ul. gen. J. Bema 89/az1 oraz na stronie internetowej www.zmk.bialystok.pl został wywieszony na okres 21 dni

wykaz nr GU.4510.3.16.2026 na garaż przeznaczony do oddania w najem w trybie przetargowym.

Powyższy wykaz został także wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Białymstoku, ul. Słonimska 1 oraz na stronie internetowej www.bip.bialystok.pl

Białystok/34449872

• SYNDYK • SYNDYK • SYNDYK • SYNDYK • SYNDYK • SYNDYK • SYNDYK • SYNDYK • SYNDYK • SYNDYK •

Syndyk masy upadłości Łukasza Sołtysa sprzeda z wolnej ręki w drodze wyboru najkorzystniejszej oferty nieruchomość gruntową zabudowaną budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym, działka 363/11 o pow. 1171 m2, położona w m. Nasutów 95J, obręb 0018-Nasutów, gm. Niemce, pow. lubelski, woj. lubelskie, dla której prowadzona jest KW nr LU1S/00021796/6.

Cena wywoławcza: 1.103.000,00 zł

(słownie: jeden milion sto trzy tysiące złotych 00/100 groszy).

Warunkiem niezbędnym udziału w procedurze sprzedaży jest wpłata wadium, przed złożeniem oferty, w wysokości 30 % ceny minimalnej tj. w kwocie 330.900,00 złotych na rachunek bankowy masy upadłości, która będzie stanowiła zabezpieczenie wykonania złożonej ofert i ulegnie przepadkowi na rzecz masy upadłości w przypadku odstąpienia oferenta od zawarcia umowy. Wpłaty należy dokonać na rachunek masy upadłości: 67 1020 5558 0000 8102 3460 4998.

Oferty w zamkniętych kopertach z adnotacją „Oferta na zakup masy upadłości Łukasza Sołtysa" należy składać do dnia 25 września 2026 r. (liczy się data wpływu do kancelarii) na adres kancelarii syndyka masy upadłości: ul. Czechowska 3/19, 20-072 Lublin. Bliższe informacje na temat przedmiotu sprzedaży można uzyskać pod numerem telefonu +48 886 523 359 lub email: jczarnowska@kancelaria-ostrowski.eu

Syndyk zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia licytacji w przypadku złożenia ofert przez więcej niż jednego oferenta oraz odstąpienia od sprzedaży bez podania przyczyn. Zawarcie umowy sprzedaży będzie uzależnione od zapłaty ceny najpóźniej w dzień przed przeniesieniem prawa własności. Kupujący ponosi wszelkie koszty związane z zwarciem umowy sprzedaży. Ogłoszenie nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu Cywilnego.

Lublin/34449783

Publikacja w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 1914), zgodnie z art. 8h ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2026 r. poz. 538, ze zm.)

OGŁOSZENIE

BURMISTRZA KIETRZA

Z DNIA 28.08.2026 R.

o rozpoczęciu konsultacji społecznych w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego 2 obszary położone w granicach administracyjnych gminy Kietrz wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 8h oraz art. 17 pkt 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538, ze zm.) oraz na podstawie art. 54 ust. 2, art. 39, art. 40, w związku z art. 46, pkt 1, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670, ze zm.) w związku z art. 6a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j.Dz.U.2024.317, ze zm.) oraz zgodnie z uchwałą nr LXV/659/2023 Rady Miejskiej w Kietrzu z dnia 24 października 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego 2 obszary położone w granicach administracyjnych gminy Kietrz (stanowiące fragmenty sołectw: Rogożany, Nowa Cerekwia, Kozłówki, Nasiedle, Chróścielów, Gniewkowice, Lubotyń, Dzierżysław, Ludmierzyce, w których ma być lokalizowana farma wiatrowa wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz komunikacją), **Burmistrz Kietrza,** zawiadamia o rozpoczęciu konsultacji społecznych, w sprawie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego 2 obszary położone w granicach administracyjnych gminy Kietrz, przez okres:

– z tytułu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko **od 31.08.2026 r. do 8.12.2026 r.**,
– z tytułu ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych od **14.09.2026 r. do 08.12.2026 r.** (przez okres co najmniej 60 dni).

Zgodnie z art. 8i ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w związku z art. 6e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych Burmistrz Kietrza, ustala formy konsultacji społecznych:

– w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 2 oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – zbieranie uwag, interesariusze mogą wnieść uwagi do projektu planu z uzasadnieniem oraz do prognozy oddziaływania na środowisko,
– w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 2 oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – spotkanie otwarte w formie spotkania bezpośredniego, na jakim nastąpi prezentacja projektu planu wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko, które odbędzie się w dniu 28.09.2026 r. w godz. 16^{00}– 17^{00}, w siedzibie Urzędu Miejskiego w Kietrzu, w dużej sali konferencyjnej (3 poziom), na którym interesariusze będą mogli wypowiadać się, zadawać pytania i zgłaszać uwagi do projektu planu z uzasadnieniem oraz do prognozy oddziaływania na środowisko,
– w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 2 oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – spotkanie otwarte (na jakim nastąpi prezentacja projektu planu wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko), prowadzone za pomocą środków porozumiewania się na odległość, umożliwiających zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku oraz zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego, za pomocą platformy komunikacyjnej w dniu 28.09.2026 r., w godz. 17^{00} – 18^{00}. Informację o łączu do dyskusji będzie można uzyskać w dniu dyskusji, na stronie BIP https://bip.kietrz.pl/3613/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego-obejmujacego-2-obszary-polozone-w-granicach-administracyjnych-gminy-kietrz.html,
– w ww. terminie konsultacji społecznych, zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 5 w związku z ust. 2 oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – punkt konsultacyjny w Referacie Projektów i Inwestycji, (pokój nr 26, w godz. $9^{00} \div 11^{00}$), interesariusze mogą wypowiadać się, zadawać pytania, wnieść uwagi do projektu planu z uzasadnieniem oraz do prognozy oddziaływania na środowisko.

Projekt planu wraz z uzasadnieniem i prognozą oddziaływania na środowisko, w ww. terminie konsultacji społecznych, jest dostępny również w wersji elektronicznej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (**BIP)** Urzędu Miejskiego w Kietrzu (https://bip.kietrz.pl/3613/miejscowy-plan-zagospodarowania-przestrzennego-obejmujacego-2-obszary-polozone-w-granicach-administracyjnych-gminy-kietrz.html), oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Kietrzu (https://kietrz.pl/36/aktualnosci.html?Page=3#pageOnPageFilter).

Interesariusze mogą składać uwagi do ww. planu miejscowego, w terminie konsultacji społecznych:

– na piśmie utrwalonym w postaci papierowej – na formularzu dostępnym w Biurze podawczym Urzędu Miejskiego w Kietrzu, ul. 3 Maja 1, 48 – 130 Kietrz,
– na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej – na formularzu dostępnym na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Kietrzu (https://bip.kietrz.pl/205/198/pliki-do-pobrania-dotyczace-referatu-projektow-i-inwestycji.html), w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub w formie dokumentu elektronicznego, bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem, o którym mowa w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (t.j.Dz.U.2024.1725, ze zm.) – na adres: sekretariat@kietrz.pl

Interesariusz składający uwagę:

– podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby,
– podaje adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada,
– wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Organ sporządzający przedmiotowy projekt planu – Burmistrz Kietrza.

Opole/34449405

Znak sprawy: GN.6722.1.2026 / GN.6722.2.2026 / GN.6722.3.2026

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (1) dla obszaru w miejscowości Kołczyn w rejonie ulicy Leśnej, (2) dla obszaru we wschodniej części miejscowości Maszków oraz (3) dla obszaru w miejscowości Rudnica w rejonie ulic Głównej i Bocznej

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 538 ze zm.) oraz art. 39 w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.), Wójt Gminy Krzeszyce zawiadamia o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektów **miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (1) dla obszaru w miejscowości Kołczyn w rejonie ulicy Leśnej, (2) dla obszaru we wschodniej części miejscowości Maszków oraz (3) dla obszaru w miejscowości Rudnica w rejonie ulic Głównej i Bocznej** wraz z prognozami oddziaływania na środowisko.

Konsultacje społeczne będą prowadzone od **9 października 2026 r. do 6 listopada 2026 r.** w formie:

1. **zbierania uwag** do projektu planu miejscowego od **9 października 2026 r. do 6 listopada 2026 r.;**
2. **spotkań otwartych**, poprzedzonych prezentacją projektów planów miejscowych, które odbędą się **22 października 2026 r., kolejno o godz. 15:35, 16:15 i 17:00** w Urzędzie Gminy Krzeszyce, ul. Skwierzyńska 16, 66-435 Krzeszyce.
3. **dyżurów projektanta**, które odbędą się **23 października 2026 r. kolejno w godz. od 14:35 do 15.15, od 15:20-16:05 i od 16:10 do 16:55**, w Urzędzie Gminy Krzeszyce, ul. Skwierzyńska 16, 66-435 Krzeszyce.

Z projektami planów można zapoznać się w Urzędzie Gminy Krzeszyce, ul. Skwierzyńska 16, 66-435 Krzeszyce, w godzinach pracy urzędu, a także na stronie internetowej Urzędu Gminy Krzeszyce: https://www.krzeszyce.pl oraz na stronie BIP Urzędu Gminy Krzeszyce https://bip.krzeszyce.pl.

Uwagi należy składać za pomocą formularza pisma, dotyczącego aktu planowania przestrzennego, wprowadzonego Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509).

Uwagi do projektów planów należy składać na wyżej wskazanym formularzu w formie:

– papierowej - osobiście lub drogą pocztową na adres: Urząd Gminy Krzeszyce, ul. Skwierzyńska 16, 66-435 Krzeszyce,
– elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej: skrzynki podawczej Urzędu Gminy Kruszyna na adres: /krzeszyce, na adres do e-Doręczeń: AE:PL-62416-27428-TAIDF-33 lub za pomocą poczty elektronicznej na adres: sekretariat@krzeszyce.pl – opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym.

Uwaga złożona elektronicznie powinna być opatrzona kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Ww. uwagi powinny zawierać: przedmiot uwagi, imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 6 listopada 2026 r.** Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Krzeszyce.

Jednocześnie, w związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko informuję, że zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy w Urzędzie Gminy Krzeszyce, oraz składać uwagi do ww. postępowania. Uwagi do postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko mogą być składane w ww. terminie w formie pisemnej lub ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (t. j. Dz. U z 2021 r. poz. 1797 ze zm.), na adres Urzędu Krzeszyce, ul. Skwierzyńska 16, 66-435 Krzeszyce.

Lubuskie/34449319

eprasa.pl aed9c3bb49

OGŁOSZENIE

WÓJTA GMINY MASŁÓW

z dnia 25.08.2026 r.

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Masłów wraz z prognozami oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1688), art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2026 r. poz. 670) oraz w związku z uchwałami:

1) Nr LVII/586/2023 Rady Gminy Masłów z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 1 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Mąchocice Kapitulne;
2) Nr XLIX/506/2022 Rady Gminy Masłów z dnia 28 września 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 2 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Brzezinki na terenie gminy Masłów;

ZAWIADAMIAM

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów zmian planów wraz z prognozami oddziaływania na środowisko, w dniach od 1 grudnia 2026 r. do 23 grudnia 2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Masłów w godzinach pracy urzędu. Projekty zmian planów będą dostępne w Urzędzie Gminy w Masłowie oraz na Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonej na stronie podmiotowej Urzędu Gminy w Masłowie pod adresem https://maslow.biuletyn.net w zakładce „Plany, programy i strategie" - „Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego". Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projektach planów rozwiązaniami odbędzie się w dniu **8 grudnia 2026 r.** o godz. 12^{30} w Urzędzie Gminy Masłów - sala samorządowa.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projektach zmian planów miejscowych może wnieść uwagi. Uwagi do projektów zmian planów, należy składać do Wójta Gminy Masłów na adres: Masłów Pierwszy, ul. Spokojna 2, 26-001 Masłów z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do **8 stycznia 2027 r.** na formularzu pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, który dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Masłów pod adresem: https://maslow.biuletyn.net/?bip=1&cid=1305

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670) zwanej dalej ustawą w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, zamieszczono informację o:
1) projektów zmian planów miejscowych;
2) prognoz oddziaływania na środowisko do ww. projektów zmian planów miejscowych.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy, projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w tym zapewnieniu możliwości udziału społeczeństwa w okresie wyłożenia do publicznego wglądu, o którym mowa wcześniej.

Stosownie do art. 39 ust. 1, pkt 3 i 4, art. 40, w związku z art. 54 ust. 3 ustawy, zainteresowani mogą wnosić uwagi do ww. projektów zmian planów i prognoz oddziaływania na środowisko, w ramach prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w formie:
1) pisemnej w siedzibie Urzędu Gminy Masłów, Masłów Pierwszy, ul. Spokojna 2, 26-001 Masłów,
2) ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Masłów, Masłów Pierwszy, ul. Spokojna 2, 26-001 Masłów,
3) za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: gmina@maslow.pl

Uwagi należy składać na piśmie do Wójta Gminy Masłów z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **8 grudnia 2027 r.**

Uwagi złożone po upływie określonego terminu pozostawia się bez rozpatrzenia.
Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Masłów.

Obowiązek informacyjny:
Administratorem danych osobowych jest Wójt Gminy Masłów, ul. Spokojna 2, 26-001 Masłów. Więcej informacji na temat przetwarzania danych osobowych w Urzędzie Gminy w Masłowie znajduje się na stronie internetowej pod adresem: https://maslow.biuletyn.net/?bip=1&cid=1200&bsc=N

Kielce/34449728

OBWIESZCZENIE WOJEWODY KUJAWSKO-POMORSKIEGO z dnia 21 sierpnia 2026 r.

Na podstawie art. 9q ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1234 ze zm.), zwaną dalej u.t.k. informuję, że dnia 21 sierpnia 2026 r. Wojewoda Kujawsko-Pomorski, na wniosek inwestora PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. wydał decyzję nr 13/2026, znak: WI.II.747.4.4.2026.DK o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej dla inwestycji pn.:„Prace na linii kolejowej nr 203 na odcinku Tczew – Czersk" w ramach projektu „Prace przygotowawcze dla wybranych projektów – w sieci TEN-T" (zakres 8), dla niżej wymienionych działek:

Powiat tucholski, jednostka ewidencyjna 041605_2 Śliwice

obręb 0007 Lipowa: 70, 68/1, 68/2, 68/3, 72/3, 72/4, 72/5, 72/6, 72/7, 72/8, 72/9, 72/10, 72/11, (73) 73/1, 6/3, 8175, 150/5, 152, 333/5, 804, 158/7, 158/1, 149, 150/4, 150/3, 150/6, 150/1, 803, 150/2, 142

** w nawiasie podano numer działki przed podziałem wg oznaczenia w katastrze nieruchomości.*

Dodatkowa informacja

Działając na podstawie art. 9q ust. 6 u.t.k. ustalam termin wydania nieruchomości lub opróżnienia lokali i innych pomieszczeń na 30 dzień od dnia, w którym przedmiotowa decyzja stanie się ostateczna.

Zgodnie z zapisami art. 9w ust. 1 u.t.k. decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Możliwość zapoznania się z treścią decyzją

Z treścią przedmiotowej decyzji strony mogą zapoznać się w Wydziale Infrastruktury Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, po uprzednim zgłoszeniu do organu stosownego żądania:

- drogą pocztową na adres: Kujawsko–Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska 3, 85 – 950 Bydgoszcz, Wydział Infrastruktury;
- drogą elektroniczną na adres: pok@bydgoszcz.uw.gov.pl;
- telefonicznie – nr telefonu 52 34 97 400 lub 52 34 97 523;
- ePUAP: /6v45ohiw0j/skrytka oraz /6v45ohiw0j/SkrytkaESP;
- adres do e-Doręczeń: AE:PL-94509-98067-REWJG-25.

Pouczenie

Od decyzji służy odwołanie do Finansów i Gospodarki za pośrednictwem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji Wnioskodawcy albo w terminie 14 dni od dnia obwieszczenia lub doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji. Zgodnie z art. 49 Kpa zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia poprzez obwieszczenia w Kujawsko – Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy, w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu gminy Śliwice oraz urzędu wojewódzkiego, a także w prasie lokalnej, ze skutkiem doręczenia na dzień obwieszczenia w urzędzie wojewódzkim.

Odwołanie od decyzji powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania stronom przysługuje prawo do zrzeczenia się odwołania. Z dniem doręczenia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, niniejsza decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Zrzeczenie się prawa do wniesienia odwołania skutkuje brakiem możliwości odwołania od decyzji oraz jej zaskarżenia do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Sprawę prowadzi: P. Dorota Klugiewicz, tel.: 52 349 75 33,
e-mail: dklugiewicz@bydgoszcz.uw.gov.pl

Z up. WOJEWODY
KUJAWSKO-POMORSKIEGO
p.o. Kierownika Oddziału
Planowania, Zagospodarowania Przestrzennego
i Orzecznictwa w Wydziale Infrastruktury
Karolina Skowrońska
Starszy inspektor wojewódzki
(dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Sprawa: WI.II.747.4.4.2026.DK

Bydgoszcz-Toruń/34449780

GAZETA wyborcza DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI

- **Przetargi,** licytacje, zamówienia publiczne
- **Ogłoszenia** sądowe i rekrutacyjne
- **Nekrologi,** kondolencje, wspomnienia

KONTAKT: kontakt_komunikaty@wyborcza.pl, tel. 507 094 232
nekrologi@wyborcza.pl, tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl nekrologi.wyborcza.pl

eprasa.pl aed9c3bb49

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy • Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

GGiR.6840.14.2026

INFORMACJA

Wójt Gminy Osielsko

ogłasza trzeci ustny przetarg nieograniczony
na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Osielsko

Na podstawie art. 38 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2026r. poz. 399 ze zm.), § 3, § 6 i § 13 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tj. Dz. U. z 2021r. poz. 2213) Wójt Gminy Osielsko ogłasza trzeci ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż niezabudowanych nieruchomości gruntowych.

Lp.	LOKALIZACJA	Nr księgi wieczystej	Nr działki	Powierzchnia w m²	Cena wywoławcza	Wadium
1.	**OSIELSKO,** ul. Krzywa	BY1B/00064675/5	2/22	1136	353 800,00	35 380,00
2.	**OSIELSKO,** ul. Krzywa	BY1B/00064675/5	2/27	837	299 300,00	29 930,00

Pierwszy przetarg na zbycie ww. nieruchomości odbył się dnia 20 listopada 2025r. Drugi przetarg odbył się dnia 24.04.2026r.
Termin i miejsce przetargów: 07 października 2026r. godz. 09:00
Urząd Gminy Osielsko ul. Jana Pawła II 28, Osielsko – sala obrad Rady Gminy
Wadium: wpłaty do dnia 01 października 2026r.
UWAGA – Licytacja nieruchomości odbędzie się w kolejności podanej w ogłoszeniu
Pełna treść ogłoszeń została zamieszczona na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Osielsko (http://bip.osielsko.pl/) oraz na stronie internetowej www.osielsko.pl
Przetargi mogą być odwołane z ważnych powodów, o czym organizator przetargu powiadomi poprzez zamieszczenie informacji w prasie i na stronie internetowej Urzędu Gminy: www.bip.osielsko.pl.
Dodatkowych informacji udziela
Urząd Gminy Osielsko, Referat Gospodarki Gruntami i Rolnictwa, tel. (52) 324 18 32

Bydgoszcz-Toruń/34449776

OGŁOSZENIE
BURMISTRZA WOLINA
o przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki Nr 142 i nr 144/3 obręb Łuskowo Gmina Wolin, zgodnie z prowadzonym postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 17 pkt 8 - 9, w nawiązaniu do art. 8h ust. 1 oraz art. 8i ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z 2023 r. poz.1688, z 2026 r. poz. 781 i poz. 912) oraz art. 52, art. 67 ust. 3 pkt. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. Ustaw z dnia 24 sierpnia 2023 r., poz.1688), a także art. 29, art. 30, art. 39 ust. 1 pkt 2, pkt. 3 i pkt 5 i art. 40, w nawiązaniu do art. 54 ust 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670) oraz podjętej Uchwały Nr X/129/24 Rady Miejskiej w Wolinie z dnia 20 grudnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki Nr 142 i nr 144/3 obręb Łuskowo Gmina Wolin,

zawiadamiam

o przeprowadzeniu od dnia 28 sierpnia 2026 r. do dnia 30 września 2026 r. konsultacji społecznych projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki Nr 142 i nr 144/3 obręb Łuskowo Gmina Wolin.
Konsultacje prowadzone będą w następujących formach:
1) zbieranie uwag do projektu planu miejscowego,
2) spotkanie otwarte poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego,
3) dyżury projektanta planu miejscowego.
Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki Nr 142 i nr 144/3 obręb Łuskowo Gmina Wolin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będzie udostępniony w terminie trwania konsultacji społecznych w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wolinie, ul. Zamkowa 23, pok. nr 103, w godzinach pracy Urzędu oraz w wersji elektronicznej na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wolinie w dziale Planowanie Przestrzenne > Konsultacje społeczne > 2026; link: 2026 r. | BIP - Urząd Miejski w Wolinie.
Przedmiotem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki Nr 142 i nr 144/3 obręb Łuskowo Gmina Wolin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko jest ustalenie przeznaczenia terenu i parametrów zabudowy, a także określenie sposobów ich zagospodarowania oraz dostosowanie ustaleń planu do kierunków obecnie obowiązującego studium.
Interesariusze mogą składać uwagi do projektu planu miejscowego w terminie od dnia 28 sierpnia 2026 r. do dnia 30 września 2026 r.
Uwagi można składać do Burmistrza Wolina na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego, w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wolinie ul. Zamkowa 23, 72-510 Wolin , w następujący sposób: osobiście, listownie, za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej Urzędu Miejskiego w Wolinie Adres ePUAP Urzędu Miejskiego /g6b8y70mpj/SkrytkaESP ADE AE:PL-93868-10222-WTCGE-14 lub na adres poczty elektronicznej sekretariat@gminawolin.pl
Formularz, na którym mogą być składane uwagi dostępny jest na stronie w Bip pod adresem: https://bip.gminawolin.pl/artykul/konsultacje-spoleczne-2031, tj. w zakładce Strona Główna > Planowanie Przestrzenne > Konsultacje Społeczne > formularz wniosku - Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego
Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem lub uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.
Spotkania otwarte poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego odbędą się w Dworku Wolińskim, ul. Zamkowa 23, 72-510 Wolin w dniach:
- 09 września 2026 r. (środa) w godzinach 15:30 -16:00,
- 17 września 2026 r. (czwartek) w godzinach 15:30 -16:00
Natomiast dyżury projektanta planu odbędą się w tych samych dniach, po zakończeniu spotkań otwartych, tj.
- 09 września 2026 r. (środa) w godzinach 16:00 -16:30,
- 17 września 2026 r. (czwartek) w godzinach 16:00 -16:30

Burmistrz Wolina
Ewa Grzybowska

Klauzula informacyjna:
1. W związku z przetwarzaniem przez Burmistrza Wolina danych osobowych, uzyskanych w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania aktów planowania przestrzennego, prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679", przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.
2. KLAUZOLA INFORMACYJNA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, Dziennik Urzędowy UE, L 119/1z 4 maja 2016 r. (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Burmistrz Wolina. Szczegółowe informacje w tej sprawie można uzyskać na naszej stronie internetowej: www.bip.wolin.pl.

Szczecin/34449821

OGŁOSZENIE

Burmistrz Miasta i Gminy Cybinka

ogłasza III przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż działek niezabudowanych, o nr:

- 599/50 obręb Cybinka o pow. 0.1316 ha – cena wywoławcza 92 550,00 zł, wadium 12 000,00 zł,
- 599/51 obręb Cybinka o pow. 0.1328 ha – cena wywoławcza 93 400,00 zł, wadium 12 000,00 zł,
- 599/52 obręb Cybinka o pow. 0.1339 ha – cena wywoławcza 91 170,00 zł, wadium 12 000,00 zł,

Księga wieczysta ZG1K/00031373/3. Wg planu ogólnego strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniowa jednorodzinną. Do wylicytowanej ceny nieruchomości zostanie doliczony należny podatek VAT. Termin I przetargu wyznaczony był na 02.07.2026 r., termin II przetargu wyznaczony był na 10.08.2026 r. Przetarg odbędzie się w dniu 28.09.2026 r. o godz. 10^{00} w siedzibie Urzędu Miejskiego w Cybince. Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie wadium, najpóźniej do dnia 25.09.2026 r. Pełną informację dotyczącą nieruchomości zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego ul. Szkolna 5, Cybinka. Ogłoszenie dostępne jest na stronie internetowej www.cybinka.pl. Szczegółową informację można uzyskać w Referacie Gospodarowania Nieruchomościami, Mieniem Komunalnym i Środowiska pok. 10 A, tel. 683911440 wew. 7.

Lubuskie/34449811

O G Ł O S Z E N I E

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wolin dla terenu położonego w obrębie ewidencyjnym Zastań

Na podstawie art. 17 pkt. 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) w brzmieniu sprzed 24 września 2023 r., w związku z art. 67 ust. 3 pkt. 1) i 4) ustawy z dnia 07 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688 ze zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 3, art. 40 pkt 1 i 2, art. 42 pkt 1, art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670)

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu:

- **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wolin dla terenu położonego w obrębie ewidencyjnym Zastań**, opracowywanego w oparciu o uchwałę nr V/66/19 Rady Miejskiej w Wolinie z dnia 26 lutego 2019 r.,
- **prognozy oddziaływania na środowisko** opracowanej w toku prowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której przedmiotem jest ocena skutków rozwiązań przyjętych w ww. projekcie planu.

Projekt planu wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko udostępniony zostanie do wglądu w dniach od **8 września 2026 r.** do dnia **2 października 2026 r.**:
- w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wolinie, ul. Zamkowa 23, 72-510 Wolin w godzinach urzędowania (od poniedziałku do piątku w godz. od 7^{30} do 15^{30}),
- poprzez zamieszczenie Projektu planu wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko na stronie internetowej: Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wolinie w zakładce: https://bip.gminawolin.pl/artykul/projekty-miejscowych-planow-zagospodarowania-przestrzennego

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu miejscowego zostanie przeprowadzona **w dniu 21 września 2026 r. o godz. 12.00**. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Wolinie, ul. Zamkowa 23, 72-510 Wolin w **Sali sesyjnej**.
Zgodnie z art. 17 pkt 11 oraz art. 18 ust. 1 – 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 54 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, każdy ma prawo do złożenia uwag do Projektu miejscowego planu wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.
Uwagi do projektu planu należy składać do Burmistrza Wolina za pomocą formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, wprowadzonego rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), w nieprzekraczalnym terminie do dnia **19 października 2026** r. Formularz dostępny pod adresem: https://bip.gminawolin.pl/artykul/pismo-dotyczace-aktu-planowania-przestrzennego oraz w siedzibie Urzędu (pokój nr 12).
Uwagi na wskazanym wyżej formularzu należy składać w formie papierowej na adres: Urzędu Miejskiego w Wolinie, ul. Zamkowa 23, 72—510 Wolin lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, tj. poczty elektronicznej na adres: sekretariat@gminawolin.pl lub na adres e-Doręczeń Urzędu: AE:PL-93868-10222-WTCGE-14 lub na elektroniczny adres skrzynki podawczej Urzędu na platformie ePUAP: /g6b8y70mpj/SkrytkaESP, bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada.
Uwaga: liczy się data wpływu do tutejszego Urzędu, a pisma nie spełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Burmistrz Wolina
Ewa Grzybowska

KLAUZULA INFORMACYJNA DOTYCZĄCA PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH
Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, Dziennik Urzędowy UE, L 119/1z 4 maja 2016 r. (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Burmistrz Wolina. Szczegółowe informacje w tej sprawie można uzyskać na naszej stronie internetowej: www.bip.wolin.pl.

Szczecin/34449782

eprasa.pl aed9c3bb49

ZAPROSZENIE DO SKŁADANIA OFERT

na opracowanie dokumentacji projektowej modernizacji źródeł ciepła dla pięciu budynków wielorodzinnych w Krasnymstawie.

1. Zamawiający:

Spółdzielnia Mieszkaniowa ,,Cukrownik'' w Siennicy Nadolnej, 22-302 Siennica Nadolna15G,
NIP: 564-10-03-207, REGON: 110120800
tel. 501770060, adres e-mail: sm-cukrownik@wp.pl
zaprasza do składania ofert na wykonanie kompletnej dokumentacji projektowej dla zadania:

„Modernizacja źródeł ciepła dla pięciu budynków wielorodzinnych w Krasnymstawie poprzez zastosowanie indywidualnych, zewnętrznych kotłów gazowych Unical"

1. Budynek Nr 6A, przy ul. PCK, 22-300 Krasnystaw
   liczba lokali mieszkalnych: 20, pow. użytkowa: 1 000,00 m^2
2. Budynek Nr 6B, przy ul. PCK, 22-300 Krasnystaw
   liczba lokali mieszkalnych: 20, pow. użytkowa: 1 113,40 m^2
3. Budynek Nr 6C, przy ul. PCK, 22-300 Krasnystaw
   liczba lokali mieszkalnych: 20, pow. użytkowa: 1 000,00 m^2
4. Budynek Nr 6D, przy ul. PCK, 22-300 Krasnystaw
   liczba lokali mieszkalnych: 60, pow. użytkowa: 2 778,15 m^2
5. Budynek Nr 6E, przy ul. PCK, 22-300 Krasnystaw
   liczba lokali mieszkalnych: 45, pow. użytkowa: 2 356,80 m^2

2. Przedmiot zamówienia:

Przedmiotem zamówienia jest opracowanie kompletnej, wielobranżowej dokumentacji projektowej modernizacji źródeł ciepła dla pięciu budynków wielorodzinnych należących do Zamawiającego.
Szczegółowy zakres zamówienia zawiera **Specyfikacja Szczegółowego Opisu Przedmiotu Zamówienia oraz Założenia Projektowe Zamawiającego,** którą można uzyskać w formie pisemnej w biurze Spółdzielni w dni roboczewgodz. 7^{00}-15^{00}, lub na adres e-mail.

3. Przyjęta technologia

Przyjętym rozwiązaniem jest zastosowanie dla każdego budynku **zewnętrznego kotła gazowego opartego na urządzeniach firmy Unical**, przeznaczonych konstrukcyjnie, zgodnych z obowiązującymi przepisami i dopuszczonych przez producenta do pracy na zewnątrz budynku.

4. Termin składania ofert

Oferty należy składać do: 14.09.2026 r. ogodz.15^{00} w formie pisemnej.

Zarząd Spółdzielni

Siennica Nadolna 26.08.2026r.

Lublin/34449889

OGŁOSZENIE
WÓJTA GMINY SULIKÓW

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru na południe od miejscowości Mikułowa

Na podstawie art. 17 pkt 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2026 r. poz. 538 ze zm.), art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670), a także uchwały Rady Gminy Sulików nr XXI/152/2025 z dnia 30 października 2025 r. zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru na południe od miejscowości Mikułowa. Obszar objęty planem obejmuje grunty o powierzchni ok. 9,5 ha które są położone na południe od Mikułowa.

Konsultacje społeczne będą prowadzone w okresie od dnia 01 października 2026 r. do dnia 31 października 2026 r. w następujących formach:

1. **Zbieranie uwag w terminie od dnia 01 października 2026 r. do dnia 31 października 2026 r.**
2. **Spotkanie otwarte, które odbędzie się w dniu 22 października 2026 r. w godzinach 15.30 – 17.00 w siedzibie Urzędu Gminy w Sulikowie (ul. Dworcowa 5, 59-975 Sulików).**
3. **Dyżuru projektanta, który odbędzie się w dniu 21 października 2026 r. w godzinach 15.30 – 17.00 w siedzibie Urzędu Gminy w Sulikowie (ul. Dworcowa 5, 59-975 Sulików).**

Z projektem wyżej wymienionego planu oraz prognozą oddziaływania na środowisko można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy w Sulikowie (ul. Dworcowa 5, 59-975 Sulików) w godzinach urzędowania oraz na stronie internetowej *www.bip.sulikow.pl* w zakładce *Planowanie przestrzenne/ Procedury Planistyczne.*

Uwagi do wyżej wymienionego planu miejscowego należy składać do Wójta Gminy Sulików na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres: ***ug@sulikow.pl*** lub za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP, na FORMULARZU w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego.

Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Obowiązujący FORMULARZ pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, dostępny jest m.in. na stronie: https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/formularze-wnioskow-i-pism oraz w siedzibie Urzędu Gminy w Sulikowie.

Jednocześnie, zainteresowani mogą składać uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko, która została sporządzona na potrzeby ww. planu w formie pisemnej do Wójta Gminy Sulików ul. Dworcowa 5, 59-975 Sulików, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w szczególności: poczty elektronicznej na adres: ***ug@sulikow.pl*** lub za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP

Wójt Gminy Sulików
(-) Jan Majowski

Ochrona danych osobowych:

Informuję, że administratorem danych osobowych stron postępowania jest Wójt Gminy Sulików. Pełna klauzula informacyjna o przetwarzaniu danych osobowych znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Sulików, na stronie https://bip.sulikow.pl

Lubuskie/34449835

Leżajsk, 28.08.2026r.

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY LEŻAJSK Z DNIA 28 SIERPNIA 2026 R.

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „CMENTARZ CHAŁUPKI DĘBNIAŃSKIE"

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn.zm.), art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1688 z późn.zm.) oraz art. 39 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn.zm) oraz w związku z Uchwałą Gminy Leżajsk Nr 16/2026 z dnia 19 marca 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Cmentarz Chałupki Dębniańskie"

zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO „CMENTARZ CHAŁUPKI DĘBNIAŃSKIE"

WRAZ Z PROGNOZĄ ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

KONSULATACJE SPOŁECZNE ODBĘDĄ SIĘ W DNIACH:
OD 21 WRZEŚNIA 2026 R. DO 23 PAŹDZIERNIKA 2026 R.

KONSULTACJE SPOŁECZNE OBEJMUJĄ:

1. **Zbieranie uwag** do projektu planu miejscowego w terminie od dnia **21 września 2026 r**. do dnia **23 października 2026 r**.
2. **Dyżur projektanta**, który odbędzie się dnia **09.10.2026 r.** w siedzibie Urzędu Gminy Leżajsk, 37-300 Leżajsk, ul. Łukasza Opalińskiego 2, w godzinach **od 16.00 do 16.30**
3. **Spotkanie otwarte**, poprzedzone prezentacją projektu planu miejscowego, które odbędzie się w **dniu 09.10.2026 r.** w godzinach **od 16:30 do 17:00** w siedzibie Urzędu Gminy Leżajsk, 37-300 Leżajsk, ul. Łukasza Opalińskiego 2.

Projekt Miejscowego Planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ustalonym terminie konsultacji społecznych, zostanie również udostępniony w wersji elektronicznej na BIP https://uglezajsk.bip.gov.pl/mpzp-cmentarz-chalupki-debnianskie/

i na stronie internetowej Urzędu Gminy Leżajsk https://samorzad.gov.pl/web/gmina-lezajsk

Równocześnie na podstawie art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zawiadamiam, iż w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu planu miejscowego zgodnie z art. 46 pkt 1 ww. ustawy, istnieje możliwość zapoznania się z konsultowanym projektem planu, opracowaną prognozą oddziaływania na środowisko, stanowiskami innych organów oraz możliwość składania uwag.

Uwagi składa się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego. Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Formularz pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego udostępniono w Biuletynie Informacji Publicznej: https://uglezajsk.bip.gov.pl/formularze-planowanie/ oraz pod adresem: https://www.gov.pl/attachment/204bfede-d18c-467b-bfa5-2333aad28f80

- W przypadku poczty elektronicznej – uwagi należy kierować na adres e-mail: sekretariat@poczta.gminalezajsk.pl
- W przypadku doręczeń elektronicznych – uwagi należy kierować na adres: platformę e-doręczenia: AE:PL-79812-48411-EWITD-24

Uwagi w formie papierowej należy wnieść:

- osobiście w siedzibie Urzędu Gminy Leżajsk, 37-300 Leżajsk, ul. Łukasza Opalińskiego 2,
- drogą pocztową na adres: Urzędu Gminy Leżajsk, 37-300 Leżajsk, ul. Łukasza Opalińskiego 2.

UWAGA: Liczy się data wpływu uwagi do tut. Urzędu, a uwagi niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpatrzenia.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Leżajsk

Krzysztof Sobejko
Wójt Gminy Leżajsk

KLAUZULA INFORMACYJNA

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), dalej RODO, oraz art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538) w powiązaniu z art. 67 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.), w związku z ogłoszeniem z dnia 28.08.2026 r. o konsultacjach społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Cmentarz Chalupki Dębniańskie", informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych zawartych we wnioskach lub uwagach jest Gmina Leżajsk, którą reprezentuje Wójt Gminy Leżajsk, ul. Łukasza Opalińskiego 2, 37-300 Leżajsk, tel. 17 240 62 00, e-mail: *sekretariat@poczta.gminalezajsk.pl*.

2. Z Inspektorem Ochrony Danych osoby, które złożyły wnioski lub uwagi w toku procedury sporządzenia planu, mogą skontaktować się drogą elektroniczną: *iod@poczta.gminalezajsk.pl* lub pisemnie na adres Administratora danych.

3. Dane osobowe osób, które złożyły wnioski lub uwagi w toku procedury sporządzenia planu miejscowego, będą przetwarzane w celu wypełnienia obowiązków prawnych wynikających z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2404) w zw. z art. 6 ust. 1 lit. c RODO).

4. Dane osobowe wnioskodawcy mogą zostać przekazane:
a) organom władzy publicznej oraz podmiotom wykonującym zadania publiczne lub działających na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa, w tym urzędowi wojewódzkiemu,
b) innym podmiotom, które na podstawie stosownych umów podpisanych z Gminą Leżajsk przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem danych jest Wójt Gminy Leżajsk, w tym do biura projektowego.

5. Dane osobowe osób, które złożyły wnioski w toku procedury sporządzenia planu, będą przechowywane przez okres realizacji niniejszej sprawy oraz przewidziany prawem okres archiwizacji.

6. Podane we wnioskach dane osobowe nie będą wykorzystywane do decyzji opartej na zautomatyzowanym przetwarzaniu, w tym profilowaniu, ani nie zostaną przekazane do państwa trzeciego (poza obszar Unii Europejskiej, Islandii, Norwegii i Lichtensteinu) lub organizacji międzynarodowej.

7. Osoby, które złożyły wnioski w toku procedury sporządzenia planu, mają prawo do:
a) dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii,
b) do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne,
c) do żądania usunięcia danych osobowych,
d) do żądania ograniczenia lub wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych,
e) wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa), gdy przetwarzanie danych osobowych wnioskodawcy narusza przepisy RODO.

8. Podanie we wnioskach danych osobowych jest wymogiem ustawowym, a niepodanie ich jest równoznaczne z niemożliwością rozpatrzenia wniosków do planu.

9. Zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538) w związku z art. 67 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.), Wójt Gminy Leżajsk informuje również o ograniczeniu prawa dostępu do informacji o źródle danych osobowych uzyskanych w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania aktów planistycznych. W związku z przetwarzaniem danych osobowych, uzyskanych w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania aktów planistycznych, o których mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g, RODO tj. PRAWO DOSTĘPU przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

Rzeszów/34449873

eprasa.pl aed9c3bb49

SIERPIEŃ WRZESIEŃ 2026

TEATR ŻEROMSKIEGO W KIELCACH

LECI ZNAMI PILOT SEZON 2026/2027

25-507 Kielce, ul. Sienkiewicza 32 / kasa +48 41 344 75 00 / kasa@teatrzeromskiego.pl / sekretariat@teatrzeromskiego.pl / www.teatrzeromskiego.pl

KOŃ NA RYCERZU

na podst. książki „Sztuka obsługi penisa" Andrzeja Gryżewskiego i Przemysława Pilarskiego, tekst Przemysław Pilarski
reż. Tadeusz Kabicz

29 SIERPNIA / SB / g. 19:00

30 SIERPNIA / ND / g. 19:00
ostatnia niedziela miesiąca – bilet 40 zł

10 WRZEŚNIA / CZ / g. 19:00

11 WRZEŚNIA / PT / g. 19:00

12 WRZEŚNIA / SB / g. 19:00

DS

fot. Natalia Kabanow

PROFESOR

inspirowany książką Grzegorza Walczaka „Profesor. Jak genialny chemik z Kielc stał się bossem narkobiznesu" tekst Anna Wakulik, reż. Jan Hussakowski

04 WRZEŚNIA / PT / g. 18:00

05 WRZEŚNIA / SB / g. 18:00

06 WRZEŚNIA / ND / g. 17:00

DS

fot. Edgar de Poray

ZWIEDZANIE TEATRU

zapisy pod numerem tel. 41 344 75 00

24 SIERPNIA / PN / g. 16:00
wejściówka 20 zł

31 SIERPNIA / PN / g. 16:00
wejściówka 20 zł

14 WRZEŚNIA / PN / g. 16:00
wejściówka 20 zł

21 WRZEŚNIA / PN / g. 16:00
wejściówka 20 zł

27 WRZEŚNIA / ND / g. 11:00
Europejskie Dni Dziedzictwa,
wstęp bezpłatny

EDD

28 WRZEŚNIA / PN / g. 16:00
wejściówka 20 zł

fot. HaWa

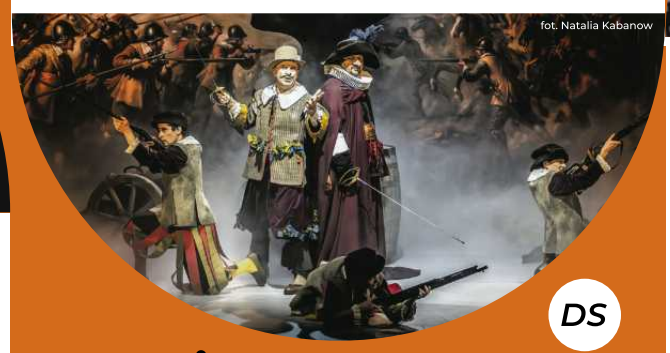
NS/ DSP

PROTEST KIELECKI. DO KOGO NALEŻĄ KIELCE?

Julia Nowak i Jakub Skrzywanek
reż. Jakub Skrzywanek

12 WRZEŚNIA / SB / g. 16:00

13 WRZEŚNIA / ND / g. 16:00 i 19:00

fot. Natalia Kabanow

DS

KSIĘŻYC NAD BUFFALO

Ken Ludwig, tłum. Elżbieta Woźniak
reż. Tadeusz Kabicz

24 WRZEŚNIA / CZ / g. 11:00
***PRZEDPOŁUDNIE DLA SENIORA** – bilet 30 zł*

25 WRZEŚNIA / PT / g. 19:00

26 WRZEŚNIA / SB / g. 19:00

27 WRZEŚNIA / ND / g. 17:00
***FAMILIJNA NIEDZIELA: NIANIA W TEATRZE,** opłata 20 zł, zapisy tel. 41 344 75 00*
ostatnia niedziela miesiąca – bilet 40 zł

Pociąg do literatury

06 WRZEŚNIA / ND / g. 11:30 / *DZ*

NARODOWE CZYTANIE

DZIADY Adam Mickiewicz, reż. Eugenia Balakireva
wstęp bezpłatny

/ g. 13:00 / *DZ*

PREMIERA KSIĄŻKI: **Gustaw Herling-Grudziński, Józef „Żuk" Opalski *ZAMIESZKAŁBYM W KRAKOWIE.... KORESPONDENCJE I ROZMOWY***
spotkanie z Józefem „Żukiem" Opalskim
poprowadzi Maciej Stroiński | *wstęp bezpłatny*

NS	NOWA SCENA	***DS***	DUŻA SCENA
DZ	DZIEDZINIEC	***MSP***	MAŁA SALA PRÓB
DSP	DUŻA SALA PRÓB	***FDS***	FOYER DUŻEJ SCENY

BEZ NADZIENIA

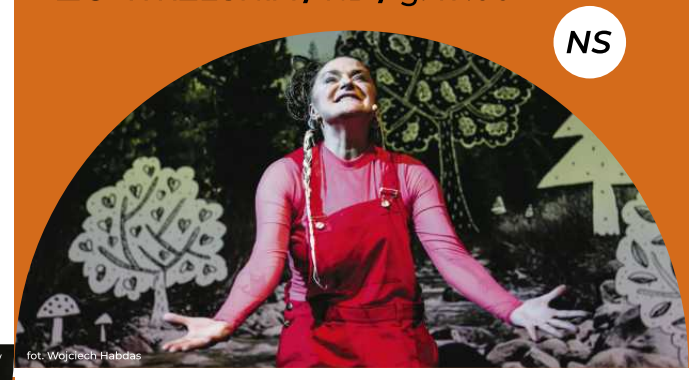
koncepcja i wykonanie Ewelina Gronowska
opieka reż. Antonina Brühl

18 WRZEŚNIA / PT / g. 19:00
JUBILEUSZ Eweliny Gronowskiej

19 WRZEŚNIA / SB / g. 17:00

20 WRZEŚNIA / ND / g. 17:00

NS

fot. Wojciech Habdas

SKÓRA PO DZIADKU

na podstawie książki Mateusza Pakuły
reż. Mateusz Pakuła

19 WRZEŚNIA / SB / g. 19:00

20 WRZEŚNIA / ND / g. 19:00

W ramach obchodów 80. rocznicy pogromu w Kielcach

Stowarzyszenie im. Jana Karskiego

DS

koprodukcja: ŁAŹNIA NOWA
fot. Klaudyna Schubert

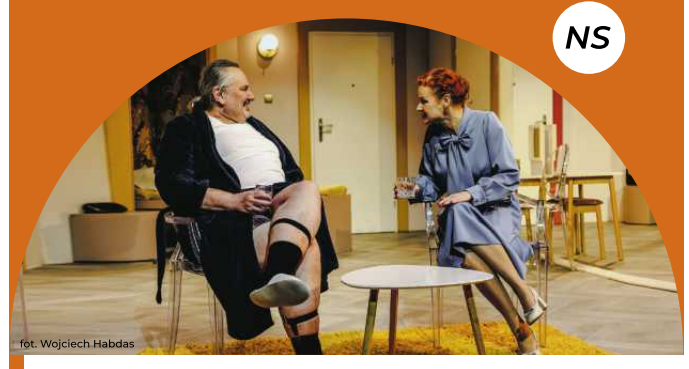
PREZENT URODZINOWY

Robin Hawdon, reż. Jerzy Bończak

29 WRZEŚNIA / WT / g. 19:00

30 WRZEŚNIA / ŚR / g. 19:00

NS

fot. Wojciech Habdas

Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Świętokrzyskiego współprowadzoną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Kraj/34448678

eprasa.pl aed9c3bb49